

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING

Stockholm 1903, Tidningsaktieb. Stockholms-Bladets tr.

Nr 1

Redaktör: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare)
och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 1 Februari.

Lösningsnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:
Vallingsgatan 12 (hvard.) A. t. 70 42. Kl. 2-3
Jakobsgatan 26 (sönd.) A. t. 81 00. R. t. 87 15

Annonspris:
Första sidan 2 kr. pr. cm.; efter texten 60 öre pr. cm.; inuti texten
90 öre pr. cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:
Å redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gust. Ad. torg.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag
kl. 1/2 6.

INNEHÅLL:

Försoning.
Stockholms spårvägsfråga.
Vidräkning med Dramatens intendent
hr Personne: En obehaglig revisionsberättelse.
Ryttmästare Runqvist dömd till fängelse.
Brefbärarnes matiné i dag.
Mr Meyers skattelista.
Hur sköter "Svensksund" sin bevakningstjänst? Göteborgsbref.
Tjufskytte. Illustrerad skämtkrönika af Rastamagnac.
Kätkärra bidrag af René, Viktor Larsson, Sigurd P. Sigurdh, John Wigforss, Sancho Panza, Don Alfredo.
Söndagsnyheter från in- och utlandet.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. 1/2 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som insluter utgiftsnyheter.

Kvällen är en veckotidning, som i omväxlande skämtsam och allvarsam form, hvar efter dess beskaffenhet, behandlar den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen innehåller dessutom kätkärra och konstnärliga uppsatser.

Kvällen är skämtlig emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och mot önnu mera som försöker sitta på höga hästar utan att vara därtill af naturen ännu, och Kvällen är icke bunden af någon hämsyn mot dylika företeelser.

Kvällen har många af våra bästa författare på sinida områden till medarbetare. Vi nämna redan nu några namn: Gustaf af Geijerstam, professor Ernst Wicksell, Anna Branting (René), Gustaf Janson, Henning Berger, Viktor Larsson m. fl.

Kvällen kommer att mottaga uppsatser af författare af olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Stockholm 1 febr. 1903
Redaktionen.

Försoning.

Svenskarna äro ett krigiskt folk. Vi hafva inte, så långt vår historia räcker, någonsin låtit ett tillfälle till ett hederligt slagsmål gå oss ur händerna. Vid uppgörelserna hafva vi icke alltid varit så småaktiga men vi kunna med handen på hjärtat intyga, att vi aldrig gått med på dem förrän vi utdelat eller erhållit en passande mängd prygel.

Nog minnas vi, att försoning och samhällsfrid af det segrande partiet proklamerades som dess högsta syfte efter de stora tullstriderna, men det var dock först sedan striden utkämpats och segern vunnits. Först i det yttersta af dessa dagar har vårt kynnes förändring blifvit uppenbar: det är andra kammarens utskottsval, som för första gången ådagalagt, att vi blifvit ett fridsamt folk efter kriget. Under det gångna året ginga valstridens böljor högt; landtmannapartiet eller samlingspartiet var dagens lösen och striden var af världshistorisk betydelse. Och nu skulle det blifva något af.

Bortglömda skatteobjekt.

Hur de fattiga undandra sig spritskatten.

Det blef ingenting af. De som väntade att det skulle blifva något af hafva icke följt med sin tid. Samlingspartiets Sixten von Friesen har för länge varit landtmannapartiets förtroendeman i statsutskottet för att tiden icke skulle vara komman, att landtmannapartiet i en Månsson blef samlingspartiets förtroendeman därstädes. Och när de båda hjälpts åt att hålla om statens pung så, att utgifterna stigit från 100 till 150 millioner, finnes det verkligen intet skäl, hvarför de icke skulle hjälpas åt att hålla om den så att utgifterna stiga några millioner till. Följaktligen enade man sig om att vid kraftmätningen gå i hop. Det är också nyttigare för matsmältningen.

Visserligen kunde man icke alldeles enas. Gudarne af andra och tredje ordningen voro för många för att man kunde bereda plats åt dem alla. Landtmannapartiet kunde icke gärna öfvergifva sin gamle alltid pålitlige Pettersson i Moräng och inom samlingspartiet kunde man icke utan vidare offra Pettersson i Ångmor, som också hade åldersmeriter. Med allt det högtidliga allvar, som svenska folkets representanter besitta vid vårdandet af sina fosterländska värf, utkämpades därför den spännande kampen mellan Moräng och Ångmor. Är det händelsevis någon som minnes utgången?

Men vi äro ett krigiskt folk och de balda kämparne hafva en stark känsla af, att de utomstående icke anse dem tappra nog. De hafva känt ett behov att ursäktas sig. Och de hafva funnit. Ursäkten är vildarne. Utom landtmannapartiet och samlingspartiet sitta i riksdagen fyra socialister — quantité négligeable — och bortåt trettio vildar. Dessa vildar, ledda af biskopen, generaldirektören och landsfödingen, lära hafva fått ett anfall af storhetsvansinne. I kraft af denna elakartade sjukdom skulle de uppträda som skiljedomare mellan de stora partierna och icke ens matadorena kände sig säkra för att icke blifva offrade på ett blodigt altare af dessa förfärliga lösdrevare. Hvad skulle då icke häckorna hafva att frukta!

För att undgå detta grymma öde sköto sig sålunda landtmannapartiet och samlingspartiet samman — därigenom räddade de åtminstone de flesta af sina storheter. De stakars valmän, som sistlidet är togo

på allvar den stolta valstriden, förstås kanske icke fullt det fina i kråksången. Men det är deras eget fel. Den som tager svensk riksdagspolitik så allvarsamt har sig själf att skylla.

Och dessutom, en illusion återstår ju ännu den progressiva valmannen att förlora. Andra till påsk har han rättighet att tro, att den karaktär, som hans representant icke besatt när det gällde personerna, den skall han ådagalägga i glans, när det gäller sakerna. När de stora frågorna föreligga till afgörande, då skola representanterna visa sig till och med mer än vuxna sina valts löften. Var således tröst, o valman — till efter påsk.

Hvad som händt i utlandet.

"Hvad lycklig lott har en soldat, som föddes i en frejdad stat", kunna numer de kejsar-kungliga tyska truperna instämma med den glade hjälten i "Hvita frun", sedan de fått bevitna ett sådant nådevordmål som att hans majestät kejsar Wilhelm behagat med Preussens högsta förtjänstorden — en orden, som prydt Moltke, Bismarck, A. von Humboldt, Helmoltz, Leopold von Rauka, Norden-skiöld och liknande frejdade krigare, statsmän och lärde — pryda — en kanonbåt, för ålagd tapponhet vid beskjutningen af de kinesiska Tiku-forten. Att fanor, som vid Königsgrätz, Wörth, Gravelotte, Sedan sett sina respektive regementen mer än till hälften upprifna under stormningen eller försvaret af viktiga ställningar, såsom en hyllning åt den kollektivpersonlighet, som regementet ju onekligen är, blifvit prydd med en orden såsom järnkors och dess band, är en ganska rimlig sak och förlir ju alltid ett vittnesbörd om regementets bragder och ära. Men en kanonbåt är dock något annat, och lär väl svårligen, såsom fanan, kunna betraktas såsom en symbol. Nästa gång kommer turen väl till Panther och Vineta för dessa fartygs tapponhet vid förstöringen af det venezuelanska fästet San Carlos. I båda fallen äro väl farorna lika stora, i senare fallet till och med större, ty senezolanerna synas åtminstone ha skjutit bättre än kineserna. Med de modernas belöningarna för förtjänster förhåller det sig i alla händelser på ett märkvärdigt sätt. Den första tyske rikskanslaren blef icke furste förr än efter fransk-tyska kriget, sedan han återställt den tyska riksenheten, hans efterträdare, general von Caprivi, blef greve därför att han genomdref handelsfördrag, och greve von Bülow har till och med erbjudits furstetiteln där-

för att han i tyska riksdagen genomtrufat en tulltariff, som egentligen ingen ville veta något af, och som icke tillfredsställt någon, icke ens regeringen själf. Utmärkelser, som förr buros med sådan heder, för att anföras general Marbotts ord om Hederslegionen, tilldelas numera för jämförsevis underordnade förtjänster och måste sålunda sjunka i värde, men som utmärkelser i alla fall måste utdelas, och stora statsaktioner och bragder icke stå till buds, så måste man nöja sig med mindre. När kungsörnar och andra högdjur icke ha tillgång till ädelt vildt, nöja de sig med möss och till och med dagmask.

Men "Tysklands framtid ligger på hafvet", har dess mäktige kejsare sagt, och till åsked vid mötet med den ryske zaren i Reval signalerade han: "Atlantens amiral hälsar Stilla hafvets", hvartil zaren med kvardagsligt allra torraste prosa svarade: "Lycka till!"

Inom tyska riksdagens socialdemokrater finnas emellertid förmågor så stora, att den gamle Mommsen kunde lyckas dessa högdagliga junkerhögar, om alla dess medlemmar tillsammans hade samma begåfning, och dessa förmågor ha underkastat de kejsarliga planerna och uttalandena en kritik, som riksdagens president, den katolske centermannen, greve von Ballestrem, sökt på ett högst godtyckligt sätt kväfva. Det lyckades honom också att beröfva den bayerske socialdemokraten v. Vollmar ordet, men Bebel kunde där emot tala till slut, och själfva den konservativa högeren ogillade greve von Ballestrems åtgärd. För rikskanslaren, greve von Bülow, återstod sedan endast uppgiften att på bästa sätt försvara hans majestät och önska Tyskland lycka till att äga en så personligen lif- och temperamentsfull härskare.

Odi.

Stockholms spårvägar och Stockholms trafikbehov.

Vi vilja redan nu uttala vår reservation mot åtskilliga af den ärade författarens till nedanstående uppsats uttalanden. Vi skola återkomma.

Red.

I morgon komma Stockholms stadsfullmäktige ånyo att behandla frågan om elektrisk drift på hufvudstadens spårvägar och om de villkor, på hvilka öfvergången till sådan drift skall äga rum. Ärendet föreligger visserligen i ett betydligt förändradt skick, sedan saken förvar i november förlidit år, men så stora och så genomgripande, som mången väntat och hoppats, äro förändringarna ingalunda. När stadsfullmäktige senast i Mars sände ärendet till sitt beredningsutskott, torde nog fullmäktiges afskrift varit i första hand att låta redigera villkor spårvägsbolaget upptecknade för ett redan 1865 öfverlämnat spårvägsanbud åt staden. Som ett ytterligare steg på

denna afsekt kan man följa den kort efter nämnda beslut hos stadsfullmäktige väckta massmotion, hvarest öfver halva antalet af fullmäktiges ledamöter läto på afstånd mullra hotet om maktmedel för att få bukt med spårvägsbolaget. Beredningsutskottet har emellertid sans fägon bordlagt denna kanske icke allt för allvarligt menad motion och efter ett mycket taml och lant försök att utforska bolagets ställning till den omedelbara öfverlåtelsen gått tillbaka till sin gamla ståndpunkt och uppgjort förslag till nytt aftal med spårvägsbolaget, grundande detta aftal på koncessionens bestånd under förut medgifven tid och omedelbart införande af elektrisk drift jämte utvidgning af linienätet och utsträckning af trafiktiden.

Utskottet har ingalunda undgått kritik för sina åtgöranden i denna sak, men då dess formella rätt att handla som det gjort är obestridlig, är kritikens större eller mindre berättigande i hufvudsak bero på, hur utskottet lyckats lösa sin uppgift, sådant det fattat densamma. Enligt dens mening, som skrifer detta, har utskottet till hufvudsakliga delar nått ett mycket godt resultat, om ock i vissa fall ett bättre hade varit tänkbart och önskligt.

Mången tror sig se spårvägsstrafikens hela gata löst genom att spårvägarerna bli kommunens egendom. Hur frestande det än kunde vara att på denna punkt väga skäl och motskul samt därrefter opartiskt draga slutsatser, så må det gärna först som sist sägas, att sådant, trots massmotionen i stadsfullmäktige, i detta fall är helt och hållet ofruktbar möda, då det i all drig kan misstänkas, att spårvägsbolaget i godo alstår från ett högeligen inbringande monopol, och då det är lika litet troligt, att stadsfullmäktige skulle taga sin tillflykt till laga medel, om nu något finnes att hoppas i användandet af dylika. För öfrigt kan man nog i största allmänhet säga, att en mycket lycklig form för spårvägsdrift är den, hvarunder den ekonomiska risken står af enskilda, medan kommunen har i sin hand att utföra en stark kontroll, bland annat genom att kunna föreskrifva, huru den del af vinsten bör komma det allmänna till godo, hvilken kan anses öfvermåttig skällig godtgörelse för spårvägsägarnas risk och ränta på hans i rörelsen nedlagda kapital.

Blir det då i Stockholms tids nog att tänka på spårvägarernas kommunalisering, tills denna fråga verkligen i praktiskt form ligger före, så torde man i stället böra på allvar undersöka, huru långt man kan vara belåten med de villkor, beredningsutskottet lyckats utverka. Hvad innebär då dessa villkor? Först och främst behållande af den gamla Ringlinien; vidare Kungsholms- och Östermalmshägnarnas sammanknypning till en lång, hela staden från öster till väster berörande ringlinje; ytterligare tillkomsten af en sådan ringlinje i nordlig och sydlig riktning genom Hazellinsens och Vasastadsträskens förenande, trafikens utsträckning i dessa båda riktningar längs med gamla Ringliniens samt den nya Kungens ledande upp till Roslagstull; slutligen behållande af Drogskärsträskens utläggning af nya linjer till Varian och till Kungsholmsvägen

samt skapandet af en helt ny förbindelse mellan Östermalms och Kungsholmens yttersta delar längs med Vasastadens stora hufvudpulser Odenagatan. Detta är ingalunda litet, och det är hvad Stockholm inom öfverskådlig framtid behöfver; men på samma gång medger det anpassning till alla de utvecklingsmöjligheter åt norr och öster, som framtiden kan tänkas medföra.

Är det spårvägarernas uppgift att erbjuda en bekväm förbindelse mellan skilda stadsdelar och icke att tillgodose närtrafiken inom alla enskilda delar af en stad, så synes det system, hvilket spårvägsbolaget nu vill tillämpa, vara förtärligt och tillfredsställande. Det har nog talats om ett annat system med radiellier utgående från en centralpunkt — exempelvis Gustaf Adolfs torg — och periferiska linjer i stadens yttre delar; men äfven om man mot formdan voro hågad att afstånga Gustaf Adolfs torg för all annan trafik, torde detta system i en stad af Stockholms utsträckning kräva — om det nämligen skall fylla allenaast alla sig teende behov, som kunna göra anspråk på hänsyn — anläggnings- och driftkostnader af en sådan omfattning, att hvarken enskilda eller kommunen skulle stå ut med dem.

Det finnes emellertid en sida af den nu föreslagna uppgörelsen, som icke är fullt lycklig; eller snarare, det saknas åtskilligt, som behöfves för att saken skulle vara riktigt tillfredsställande. Och denna brist förefinnes på det område, som afser spårvägsstrafikens förhållande till bostadsfrågan.

Undertecknad är ingalunda lyckliggjord med den kolariot, som sätter sitt vissa hopp i bostadsfrågan till spårvägarerna; det har alltid varit honom svårt att förstå, i hvad mån tillvaron af spårvägsförbindelser skulle kunna sänka hyror, som redan nu äro för höga, eller i hvad mån en familjefader beredd möjlighet att billigt komma till sitt arbete på morgonen skulle kunna göra det bekvämare för hustru och barn att underhålla den behöfliga förbindelsen med de delar af staden, där salutorg och skolor äro belägna. Och framför allt förefaller det svårt att förstå, hvarför en kommun skulle underlåta sina arbetskräftigaste medlemmars utflyttning till grannkommunerna.

Därmed är ingalunda något sagt emot "arbetartagen" på morgnarna. De ha sin stora betydelse, och iden omfattning, de föreslagits i beredningsutskottets och spårvägsbolagets öfverenskommelse, torde de äfven fylla sitt ändamål. Men det finnes ett annat fast trafikbehov, som icke är inkränkt till morgontimmarna och som nu nästan icke kan tillgodoses. Det finns en mycket stor mängd människor, som flera gånger om dagen måste passera mellan sitt hem och sitt arbetsrum, människor, som icke äro kroppsarbetare, men som det oaktadt kunna behöfva spara äfven på spårvagnspengar. Dessa människor äro nästan utestängda från spårvagnarnas användande.

Och hvarför? Emedan priset är för högt. Icke som det ock vore skäl att vid kontant betalning afstå från den bekväma och lätthanterliga 10-öringen. Tvärtom — men hvarför skulle det rabattsystem, som med så stor fördel tillämpas i andra städer, vara så olämpligt för Stockholm, att icke beredningsutskottet och spårvägsbolaget ansett sig behöfva spilla ens ett ord därpå?

Icke skulle bolaget förlora på att till billigt pris sälja abonnemangskort, berättigande till åkning under ett år, ett halff eller en månad på viss linje, vissa linjer eller hela nätet? Och hur skulle det vara, om t. ex. bolaget införde en form af kupongböcker, där hvarje kupong droge en kostnad af 5 öre och berättigade till åkning på en linje. Sistnämnda åtgärd, hvilken äfven kunde komma i tillämpning vid "morgontimmarna", skulle oföretligt öka frekvensen af åkande, utan att bolaget behöfde riskera någon förlust. Åkning på korta sträckor, som nu ganska litet förekommer, skulle då bli vanligt och säkerligen visa sig mycket inbringande för bolaget, på samma gång som mycket besvär och krångel med öfvergångsbiljetter undveks. Naturligtvis finnes äfven andra rabattformer, som med framgång borde kunna tillämpas.

I det totala förhållandet af denna viktiga punkt synes undertecknad den svåraste bristen i det nya uppgörelseförslaget vara att söka. Underröjes denna brist, så torde i öfrigt utskottets förslag vara det bästa möjliga, som kan låta sig genomföras om den elektriska driften under den nu gällande koncessionens tid skall bli något annat än en vacker dröm.

Bijugie.

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

Källarmästarnes popularitet i fara.

Hur är det med Svensksunds bevakningstjänst?

(Göteborgsbref till "Kvällen".)

Nåst spårvägsstyrelsen och björnar — i Slottsskogen — ha källarmästarna i popularitet stått främst en tid i det här samhället. Och därtill fanns ja goda skäl. Ty vår huvudstads källarmästare beröfvade sina kunder det kära smörgåsbordet, kunde vara "Papirusar" till göteborgarnas obekräftade glädje konstatera, att smörgåsbordet vore den sista position vära källarmästare skulle uppgifva. Det var bara en som till en intervjuare sa, att smörgåsbordet var ett rent inderno. Han använde för resten ett mycket mera svenskt uttryck. Men det var också nära, att han sedan fått göra offentlig afbön.

Men det är fara värdt, att denna så fastigt vunna popularitet lika snart kommer att störta samman. Allsödan tyckta om den höjda spårvägsstationen nådde till källarmästarna, ha dessa man och man emellan uppgjort planer, gräsliga anfallsplaner, mot det af dem själva med faderlig omsorg så smyglade smörgåsbordet. Det såges vedan, att en del källarmästare äro detänkta att införa särskilda brännvinsbord bredvid smörgåsbordet med extra debitering för snapsarna. Och de tyckas förresten inte vara ovilliga att införa brännvinsautomater här också.

Härmed må nu vara hur som helst. Sakert är att källarmästarna böra tänka sig för två gånger innan de vederstå sin lätt vunna popularitet.

Att folkgunst är en vansklig sak, är en erfarenhet som redan den förut på Västskusten dityrskiskt lofsjunga kanonbåten "Svensksund" nödgats göra för en som det tyckes

lättnadigt skött bevakningstjänst.

Det fanns nämligen en tid, då fiskarebefolkningen i Bohuslän med glädje hälsade "vårnått", då den ångade fram mellan fiskelägena. Särskildt under stränga isvintrar, när sillen ännu gick till, var den ock till ovärderlig nytta för bohussläningen, tack vare ett intresserat befall, som tycktes fullt ha fattat ett bevakningsfartygs uppgift.

Under senare åren däremot har knappt stort annat än klagomål för sports över "Svensksund" från fiskarebefolkningen, hvilka tid efter annan framkommit i pressen — om ock i betydligt mildrad form.

I vinter ha dessa klagomål hörts starkare än vanligt, och längs hela Bohuskusten gör sig den meningen gällande, att om det kommer ett forång på detta sätt, kan kystbevakningen lika godt indragas.

Den största orsaken till de kommanderingar är, att ombytte af befäl sker hvarje år. Befälet har knappast hunnit göra sig förtroget med förhållandena på Västskusten, förrän det ersättes af nytt. På de danska bevakningsfartygen åter användes i allmänhet samma befäl i tre år, till förmåga gifvetvis för fiskeriet.

Ett annat missförhållande är, att "Svensksund" på den långa kuststräckan mellan Kullen och Svinesund vid intet tillfälle begagnar sig af någon annan kolstation än Göteborg, under det de danska båtarna räkna tre kolstationer inom sitt bevakningsområde, nämligen Korsör, Fredrikshavn och Esbjerg. Under det nyligen afslutade sillfisket i Strömstad, då "Svensksund" så väl behöfdes däruppe, måste den allt emellanåt styra iväg till Göteborg för att kola, en expedition, som minst kräde två dygn åt gången. Förr undanskötes vanligen kolningen i Marstrand — som ju i sillfiskeåren ligger mera centralt — så att kolningen kunde ske på en half dag.

Det är för resten icke med blida ögon fiskarebefolkningen ser "Svensksunds" besök i Göteborg. Man tror allmänt i skärgården, att så snart grosshandlarsocieteten i Göteborg har "dansbal" — som de säga — behöfver "Svensksund" rengöra sina pannor och kola. Vatten på sin kvarn ha fiskarna bl. a. fått, när kanonbåten vid trettondagstiden midt i brinnande sillfiske och hårdt väder lät fiskarebefolkningen sköta sig själf bäst den gittie och låg förtöjd i Göteborg, synbarligen endast för Amarantherbalens skull. Och man frågar med häpnad hvad "Svensksund" hade i Göteborg att beställa under julstormen, då folket vid kusten mer än någonsin ansåg sig kunna göra räkning på kanonbåten assistens. "Svensksund" kommandering är dock icke något barmhärtighetsverk, som den människovänlige utöfar på lediga stunder, ty för att bistå fiskarna vid behöf har folkrepresentationen anslagit medlen.

Hvad som icke minst tager "Svensksunds" tid i anspråk och drager den ifrån sitt ursprungliga ändamål äro de hydrografiska expeditionerna. Under det senaste sillfisket vid Strömstad trodde man naturligtvis att se de hydrograferna på fiskeflotten göra sina iakttagelser, men detta var det icke fallet. Först när sillfisket var slut lästes i tidningarna, att två af kommissionens tjänstemän skulle ombord på "Svensksund" resa till Strömstad från Göteborg för att "studera där pågående sillfiske".

De gamla goda traditionerna från kanonbåtarna "Gunhilde", "Alfhilde" och "Motals" dagar i vår västkust äro på väg att försvinna. Som man minns, byggdes "Svensksund" utslutande med särskildt afseende på bevakningstjänsten på Västskusten, och man har väl därför rimligen haft skäl att vänta mera af denna än af de numera uttrangerade örlogsfartygen.

Blad ur skissboken.

Mannen som ser.

Första gången jag träffade på honom var nere i Kungsträdgården. Han stod lutad mot en vägg ej långt från källbacken.

Kanske har ni också sett honom? Den där lille halfkrymplingen med två tjocka klumpben och två käppar att stödja sig på?

Han stod där orörlig emot sin vägg utan att tyckas märka stöjet från den källkåkande barneskaran. Hans blick var orubbligt riktad uppåt, förbi trädgrenarne, högt öfver hustaken bort mot den blågröna vinterhimlen. Kanske såg han något där, som vi andra inte kunna se.

Så tycktes han ha stått där länge. Ingen brydde sig om honom, ty alla som passerade förbi hade sina blickar riktade mot de lekande småtingarna.

Då kommer en torfrigt klädd kvinna med sin lille gosse och skall vägen fram. Hon höjdes af källkåkning, stannar och får syn på mannen invid väggen. Hon hypnotiseras af hans hypnos, och hon stirrar på honom, liksom han på... jag vet inte hvad.

Hennes dräkt tyder på att hon sett bättre dagar. Men hon är slarvigt påklädd liksom en af dessa som lifvet farit alltför hårdhänt fram med, så att de förlorat Ariadneträden som skall rädda dem ut ur labyrinten.

Men hur bruten hon än själf tyckes vara, har hon likväl ett kvar: medlidensheten. Ur sin gamla portemonnå letar hon fram en kopparslant. Och lämnar den till gossen. Mannen där invid väggen har ej gjort den minsta gest, som tyder på, att han vill titta, men kvinnan har fått för sig att det är ändamålet med hans stirrande blick och hans orörliga hållning.

Hon säger till gossen att lämna slanten åt gubben.

Men när gossen kommer med framsträckt hand, vänder den gamle plötsligt ansiktet emot honom. Gubben säger ingenting, men hans anskatte dras ihop som en gammal hopsenad tobakspung och hans ögon spruta af vrede.

Gossen står där fortfarande med kopparslanten i sin framsträckt hand. Men gubbens anskatte fräser allt mera i lekt. Är det därför att han ej vill veta af någon allmosa? Eller kanske för att man står honom i hans drömmar? — Det händer någon gång att fattiga dagdrifvare också ha drömmar och se synar, som vi det dagliga slittets trålar aldrig få skåda... inte ens i sömnen.

Till sist drar gossen sig försiktigt tillbaka. Han söker skydd hos sin mor. Och nu stå både hon och hennes son stelsagna af förvåning öfver tiggaren, som ej vill mottaga deras gäva.

Efter en stunds undran blir det dock klart för henne, att detta ändå är för mycket. Medan gossen försiktigt retirerar ett par steg, går hon resolut fram och stoppar slanten i gubbens ficka samt aflägsnar sig hastigt.

Den gamle låtsar ej märka hennes förhållande. Han står där orörlig, stödd mot väggen och med blickar orubbligt riktad mot samma fläck där uppe i det okända i den grönbåla vinterhimlen.

Sancho Panza.

Tjufskytte.

Jag börjar på att alldeles få gå ifrån mina vanor.

Det hade blifvit ett behöf hos mig att få min lilla bifstek och mina två ägg till frukost. Men nu sedan finansministern belagt bilfen med 1,50 i stämpelskatt och källarmästareföreningen med anledning däraf höjt priset med fem kronor har jag måst sluta upp. Och lika illa blir det med äggen blott riksdagen får tid att förbjuda all äggimport för att Jan Persson skall bli i tillfälle att bedriva sin hönskötsel på ett rationellt sätt.

Jan Persson har nämligen en höna som tros vara en värphöna, fastän

hon ännu icke visat den minsta håg för att lägga ägg.

Vi få väl försöka att låta bli att äta en tid tills tullen på omalen majs hinner bli upphäfd. Det blir nog det enda födoämne, som en icke millionär hädanefter kan bestå sig med. Inte för jag tror, att omalen majs i längden blir någon så särskildt angenäm eller nyttig föda. Men man måste väl.

En tröst är det ju alltid att priserna på utländska viner och spiritusos sjunkit så förfärligt genom den stora importen. Det glunkas till och med om att vinhandlarna under de närmaste åren komma att gratis effektuera alla ingående beställningar. Men så lär också deras ineliggande lager förelä ända till år 2903 under förutsättning af en daglig förbrukning af 7 liter per hvarje invånare öfver sex månader.

Kanske det är med tanke härpå, som hr Byström motionerat om upprättande af en professor i alkohologi.

Det är ingen liten skicklighet herr Meyer visat som skattsökare. Och ändå har han totalt förbisett det allra säkraste och simplaste medlet att få statskassan att flöda öfver af guld, ett medel att skaka pengar ur ärmarna, herr Meyer, ett medel lika underbart som Alladins lampa. Hvarför få vi icke rabattmärken, när vi betala våra utskylder, herr Meyer, det är vår medborgerliga rättighet att få rabattmärken, röda och gröna och blå och i alla regnbågens färger, herr Meyer.

Tänk en sådan räkning det skulle bli till uppördskontoren och hur själfdeklarationernas slutsiffror skulle springa i höjd. Och inte behöfver svenska staten se sig länge om efter valutor till märkenas inlösen. Vi ha ju fullt upp med gevär — riktigt snygga och fina gevär, fast de ej äro fullt efter sista modejournalen. Och nya förråd få vi ju för nästan hvarjt år. Och hur många små trefliga kanonbåtar och pansarbåtar ha vi ej som nu ligga ofacklade och rosta ner till ingen nytta, och som skulle kunna sprida glädje och trefnad i tusen små hem. För en bok rabattmärken skulle man ju kunna få ett dussin gevär eller så ungefär eller ock en liten lustig kanon — för två böcker en riktigt bra torpedbåt eller nä'n motsvarande valuta. Ja, hade man varit riktigt fruktig med sina skattebetalningar kanske man på sin ålderdom kunde komma öfver en komfortabel och hemtreflig liten fastning.

Ta vara på idén, herr Meyer.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

CARLSSON & HOLMQVIST

Kött-, Fläsk- & Specieraffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kurrant lager af allt hvad till en välortrad Kött-, Fläsk- och Specieraffär hör, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 67 35.

Rikstel. 69 77.

så. När barnen få sin vilja fram, så gråta de inte.

Fru Östberg och Lunkan i Mikadon.

Medan farsen, som hittills fullkomligt behärrat repertoaren på Riksdagshusteatern, tycks börja få vika för tragikomedien, ämnar operan att från nästa spelår ge litet rum åt den föraktade operetten. Skulle vi kanske inte då kunna få det nöjet att någon gång se herr kammarherrn själf på scenen. Han har ju vid flera tillfällen visat sig vara en komisk förmåga af rang. Och herr Forsell är väl själfskrifven som den morske Achilles. Eller hur anser herr Forsell själf?

P. S.

Och hvad kommer mäntro herr Petersson-Berg att säga i sin avisa?

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Afkopplingsapparaten

"PI"

Säkert skydd mot

olycksfall

vid maskiner och transmissioner.

Svensk uppfinning.

Bör ej saknas på någon axelledning.

Försäljes genom

Sam Lagerlöfs Maskin-Byrå

CENTRALPALATSET, STOCKHOLM.

Telegramadress: MASKINLAGERLÖF.

Äro rösterna oftast så oskolade, att de ej förmå bära fram de skiftande stämningarna i de Bellmanska visorna. Och sedan detta "konstfärdiga" arrangemang, där all mening går förlorad. Att höra 80 man — eller blott 4 — stå och sjunga "Ulla min Ulla" eller "... se döden på mig väntar" verkar menligt både med afseende på mamself Ullas dygd och på teorien om vårt lands frihet från jordbävningar.

Som Sven Scholander sjunger dem närma de sig dock idealet: att verka improvisation. Dock icke helt och hållet, ty Scholander har med tiden utarbetat detaljerna kansas litet för mycket. Och i synnerhet har han lagt sig till med något långa konstpauser, som ej förstärka intrycket.

Dock står han ännu utom täflan i fråga om intelligent uppfattning och pregnant rytmitisk framställning.

Den dräpeligaste af Bellmansframställningarna var onekligen episteln nr 22, till the Nybyggare på Gröna Lund, som också mottogs med så starkt bifall, att sångaren måste extra ge oss "Korpral Bomans begravning", också den realistiskt och karaktäristiskt tolkad.

Al Scholanders visor äro den friska "Torskliske" och den roliga "Min salig farmor" förut gifna. Nya voro däremot "Näsan", mindre betydande, och "Mänsken vid havet", den härliga idyllen med den svärmande kon, minns. Jag blef dock ej rätt klok på den sistnämnda i musikaliskt hänseende. Var formen, med recitativ i stor operastil, parodiskt menad — näväl, då är jag med!...

Men eljes?... Af Fröding upplästes tre dikter, af hvilka "Farväl, en sorgens ton från Amerikat" gjordes illusoriskt, men de öfriga, "Jan Ersas och Per Persas" samt "Bergslagsroll" med i mitt tycke alltför starka färger.

Slutligen fingo vi tre roliga Frödingsvisor — liksom Scholandersångerna tonsatta af det genomskinniga märket Svän i Luthagen. — "På dompen", målade och rolig, "Herrgårdens äppelpläpp", förtusande i melodiskt hänseende, och den karaktäristiska "Korpral Storm".

Som extra nummer och definitivt slut "Melangtärens intåg i Kalsta", alltid lika gärna hörd och lika högt uppskattad för briljant musikalisk tolkning och fulländad utförande.

G. y.

Damernas Musikblad

utgivet af Ellen Sandels har utseendit sina båda första nummer af andra årgången innehållande:

Häft. 1.

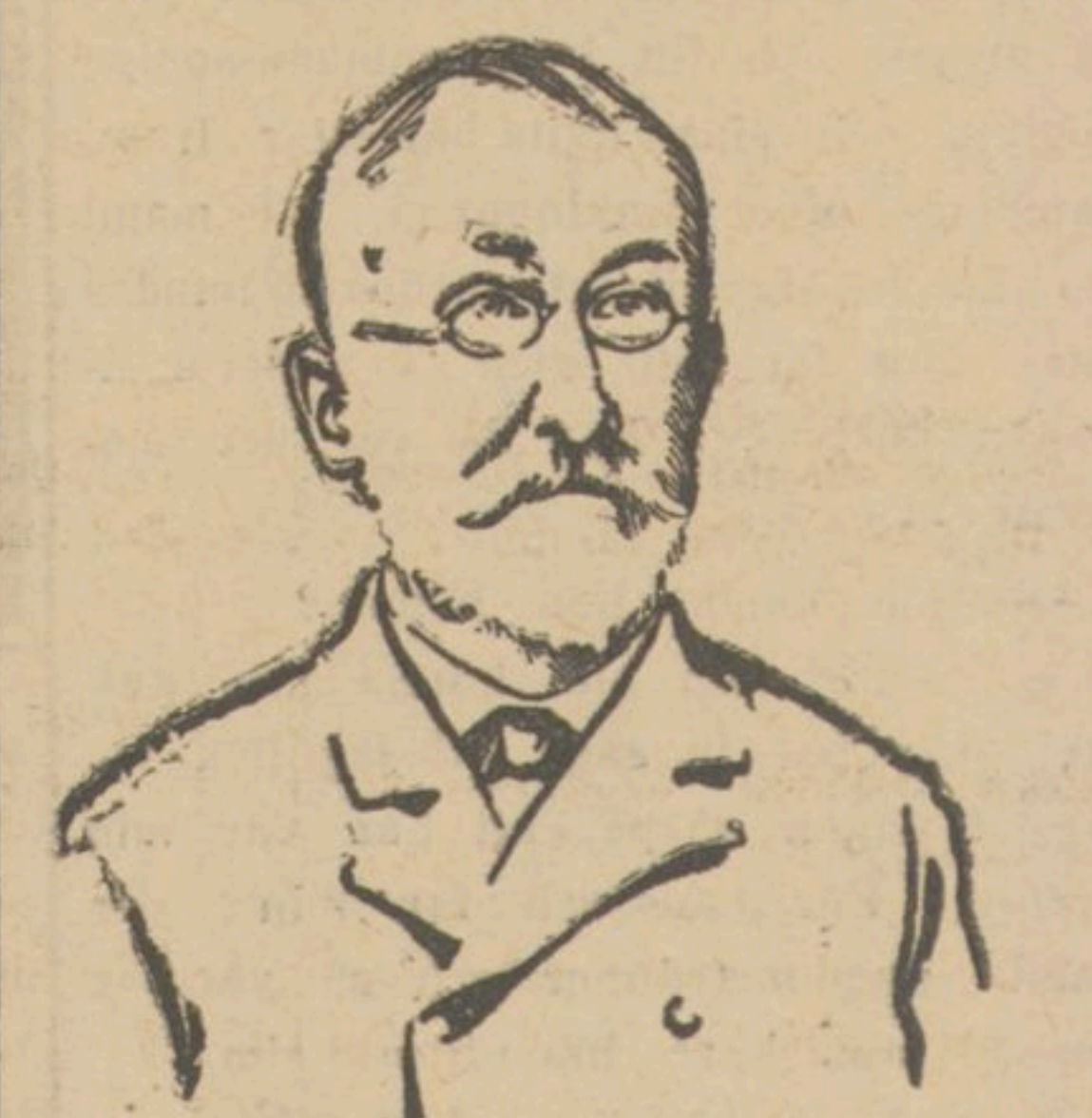
- 1) Hymn af Ch. Gluck.
- 2) Marsch ur operan Drottningen af Golconda — Fr. Berwald.
- 3) Berceuse — S. Jadaessohn.
- 4) Pas de quatre ur operetten Wienerblod, arr. Ellen Sandels.

Häft. 2.

- 1) Andante religioso af Franz Schubert.
- 2) Rocco af Ignatius.
- 3) Canto de Amor af A. Lopez Almagro.

Pris per år omfattande 24 nr, med tillräckligt ett 80-tal kompositioner samt en intressant textafdelning, 6 kronor.

Grefve von Ballestrem.

Den nyvalde tyske riksdagspresidenten.

Ballestrem har blifvit ett betydande namn, en symbol för Tysklands nuvarande författning. Det beror icke på hans egna förtjänster. Om hans namn kommer att förvaras af historien, så är det af samma skäl, som man ännu minnes den häst Caligula utnämnde till konsul i Rom. Båda karaktärisera sitt ämbete.

Våra läsare minnas säkert striden i Tyskland. Hr. v. Ballestrem ingrep som talman i riksdagen emot den för riksdagen gällande arbetsordning och emot den tolkning af denna arbetsordning, som han själf proklamerat, för att hindra riksdagsmannen Vollmar att yttra sig om kejsarens bravader i anledning af Kruppaffären. Detta blef till ock med den reaktionära pressen för mycket. Själva Kreuzzeitung läste lagen för den allt för servile talmannen och v. Ballestrem begärde i förskräckelsen sitt afsked. Nu är han med glans återvald af den konservativa majoriteten i riksdagen.

Beror det på att tyskarna fortfarande äro det folk af betjänter, hvar till en af deras främste författare döpte dem? Eller är det blott deras berömda vördnad för majestätet, i kraft hvaraf de, som bekant när revolutionen kommer, visserligen skola halsugga sin Karl I och sin Ludvig XVI men dock skola göra det med en undersåttlig vördnad och i djupaste underdånighet?

Gubbar.

— Måtte vara förfärligt att bli gammal!...

Det var min unge vän, som nylät sig sålunda.

Jag — som redan börjat gråna vid tinningarna — gaf honom en blick, som gjorde honom förlagen.

— Jag menar — rättade han sig — förfärligt för somliga... och att bli riktigt gubbe.

— Barn på nytt, menar du?

— Ja, som de där två på Daviken?

— Hvilka?... Ett par af dina intimare bekanta? — och jag gjorde en ironisk buggning.

— Baht!... Ja, det vill säga, den

Restaurant Metropol

Dinér à la Cart & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer & Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

ene kanake, för han lär vara min guffar.

— Har den äran!
— Grina lagom!... Jag har föresten aldrig vetat af det förrän i söndags, då han var bjuden på middag hemma hos min mor.
— Danviksgubben?...
— Jag slutar, om inte du slutar med att...
— Nej, börja nu ändtill!
— Jo, det var så, att mamma mötte honom på Fredsgatan i lördags. Och då hade hon inte sett honom på femton år. Hon visste förstås, att han fanns på Danviken, där han löst in sig mot en lifränta, när han slutade med apoteket. — Det var för resten Morianen han hade. Och gubben var så proper och fin i sin gammalmodiga kostym och sina hvita härtstar framkammade öfver tinningarna, att mamma kände sig riktigt röd och mindes hur salig far min gick i alldeles likadan kostym. För då var det modernt...

— Men kände hon honom?
— Skulle hon inte känna min guffar! Jag har ju sagt, att jag fick veta det dagen därpå, att han var min guffar. För han och far min var gamla ungdomsvänner och så var han ensedd apotekare här i Stockholm...
— Och så blef han din guffar!
— Ja, det kunde väl gå för sig — då... Och jag skäms inte att erkänna honom såsom sådan nu heller, när han uppträder som i söndags hemma hos oss, alldeles som en gammal fin herre i en teaterpjäs, soignerad och prudent, afmätt och ytterst distignerad i sin konversation.

— Med franska glossor?
— Alldeles! — Jo, mamma bjöd hem honom till söndagsmiddagen, för att få tala om gamla minnen. Och nog höll han målron vid makt! Han berättade allt möjligt ända från Carl Johans tid, men mest från Carl XV:s dagar, då han lefde med i Stockholms lifvet och var med på allt af betydelse som hände. Naturligtvis var han då också med vid Carl XII-statsens afveckning och bevitnade de tumultuari-ska uppträderna som den riksbefäns läktaren vållade.

— Vet du af, att det var far din, som byggde den läktaren? frågade han mig därvid med en omisskännlig stolthet i blick och ton — å min fars vägnar.

Jo, det hade jag naturligtvis hört många gånger af min mor... Och så berättade han utveckla sig i ålsvärd-het mot mig — för min fars skulld — och slutet blef att han bjöd mig hem till sig till Danviken. Alltid kunde gamle guffarsgubben ha något att bjuda på — en bit tårta och ett glas vin fanns nog alltid.

— Tack, snälla gumor! — höll jag på att svara.

Och så hade han något att visa mig, någonting alldeles "exquisit", som utgjorde hans lifs största stolthet, hans älderdagsdagars dröjande solglimt.

Jag erkänner att jag blef en smula nyfiken och började fundera på Danviken, tårtheten till trots. Och jag sate upp en intresserad och frågande min.

... Jo, det var så, att när vår nuvarande nådige konung, hans majestät Oscar II, firade sitt tjugofemåriga regeringsjubileum, fördristade sig gubben — min guffar! — att i allerdjupaste underdanighet förära hennes majestät, vår allernådigste drottning, en hälsömsnåduk, som han, gubben — min guffar! — egenhändigt broderat — på Danviken. Detta blygsamma men trohjärtade uttryck af underdanig hyllning upptogs äfven mycket väl af

Måndagen den

2 februari

Realiseras

med 20 å 25
proc. rabatt

OBS! En del Frackar med sidenfoder, Bonjeurer och Jaquetter samt nedanstående med 25 procents rabatt:
Kulörta Västar, Hel- och Halfsiden-Paraplyer, Halsdukar och Rosetter, Pälmössor, Hängslan, Portmonnäer, Plånböcker, o. Cigarrfodral m. fl. artiklar.
Nedanstående med 20 procents rabatt:

Trikå-Underkläder:

Skjortor, Tröjor, Kalsonger och Strumpor i tunna och tjocka kvaliteter.

Hvita och kulörta **Stärkskjortor.** Kragar och Manschetter. Handskar, Tofflor. Res-Plaids- och Ylle-Filtar. Fotografi-Album. Vykorts-Album.

Reseffekter:

Koffertar, Kappsäckar, Resväskor, Handväskor, Markeringsväskor, Hatt-, Krag- och Manschettfodral. Resetuier.

Bättre Herrkläder:

Fina och välgjorda Kostymer, Vinter-Öfverrockar, Promenad- och Res-Ulstrar, Doffel-Kavajer, Regnkappor, Nattrockar, Kontors- och Morgonrockar samt Barnkläder för Gossar och Flickor.

OBS! Bestämda priser.

Paul U. Bergström, 76 Drottninggatan 76, hörnet af Kungsgatan.
Herrskrädderi och Herreklipping.

var goda drottning, och gubben hade den obeskrifliga glädjen och stolten äran att en dag få emottaga en egenhändig tacksamhetsskrivelse från den upphöjda person, som värdigast motagat hans ringa gåfva.

Det där brevet ska jag nu få se vid mitt Danviksbesök — och vid gubbens död blir det min testamentärska egendom. Det lofvade han mig, när jag ändtilligen gifvit honom mitt formliga löfte att komma och förströ honom en stund med mitt sällskap.

Inte för att han var utan sällskap därute. De bodde ju två tillsammans i ett rum och spela schack eller domino emellanåt, när han — min guffar! — inte hvilat sig från sitt hälsömsbroderi. — Men den där andra, det var nu i själ och hjärta en rackare. Kunde han vara annat än en skojare för resten, då han hela sitt syndiga lif flackat omkring i landsorten i spetsen för skända teaterband.

... Teaterdirektör, gubbevar! — "De römd teaterdirektör" till och med hade det stått i tidningarna, när det var på upphållningen med honom. — Men guffar min visste, hvad en sådan där herömd storhet var värd.

Sutto inte skojartagen kvar i honom, fast hans åttiödigra skalfvande ben hur dag förde honom ännu ett stapplande steg närmare gravens rand! Kunde han nånsin låta bli maten kanske?

— Mattan?... Jag måtte ha sett dum ut, ty gubben vräste:

— Ja, den ha vi ju tillsammans, och den ska väl ligga midt på golfvet och inte närmare hans säng än min säng! Men bara jag vänder ryggen till och går ut ett tag, så har han hasat mattan ända fram till sin säng. Och är jag borta en eftermiddag, så ger jag mig tusan på, att han hela tiden sitter i sin säng med fötterna på hela mattan, för då har han naturligtvis släpat den ända in under sängen...

Som i dag till exempel! — Jag vill ge mig tusan på, att...

Guffars sorti efter middagen blef lika plötslig som komisk.

— Jag tror ändå jag gör honom en visit — slutade min unge vän. Det må nu så vara med det allernådigst egenhändiga brevet; men mattan — den är jag nyfiken på.

Don Alfredo.

* Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Några ord om konkursen.

(Af vår merkontile medarbetare.)

Namnet konkurs är liksom så mycket annat lånat från latinet och betyder sammanlöpnings. Hvilken roll den spelade hos de gamla romarna är numera svårt att utreda. Vi veta endast, att det romerska riket en tid var ställt under administration, hvarvid Mesopotamien, Mindre Asien, Gallien, Dorian m. fl. provinser realiserades till bästa möjliga pris, men det hjälpte icke bättre än att Romulus Augustus måste slå vantar på bordet, och Theodorik den store fick såsom syskonman utreda boet, hvarvid utdelningen till vestgoterna blef skälig. Men om vi med fastad afseende på nutida förhållanden tänka på ordets betydelse af sammanlöpnings, så uppkommer konkurs, då kontanternas skundom magra gräddas härfas af kreditens tunnflytande mjölk, hvarrefter skuldernas ostlöse åstadkommer den s. k. massan. Utsatt för stigande hetta sammandraga sig tillgångarna till ost, som kramas till mindre och mindre volym af de s. k. syslsmännen och rättens ombudsman, hvilka vanligtvis behålla osten för sig, under det att den tunna vasslan utdelas i form af procent till kreditörerna. Dessa kunna sedermera, om de så vilja, sjunda sina procent till mesost, men detta är en dyrbar process, som slukar mycket bränsle.

Hvad den konkursmässige själf beträffar, så är det ingalunda säkert, att han mister mjölken för alltid. Stundom passer han på och åter själf upp osten, och som denna är mycket närande, är han ofta snart färdig att mjölka lika rikligt igen, chura det till de, som bara fått vasslan, icke skola bli missbelåtna.

När en tid gått och de hunnit svälja vasslan eller förtreten, kan konkursmakaren åter uppträda såsom vederhäftig mjölkproducent, och han har bara ställt till ystöl några gånger, fin-

Nu pågår realisationen af

SKODON

26 Fredsgatan 26

Herr-Kängor, bruna, säljas för 9 å 10 kr.
Resårskor af rossläder säljas för 8 kr.
Snörskor 7
Dam-Knäppkängor, br. & sv., säljas f. 8 kr.
Resårkängor säljas för 5 å 6 kr.
Snörskor, nris 35, 36, 37 fr. kr. 3,50.
Barn-Skodon mycket billigt.

26 Fredsgatan 26.

* Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

ner allmänheten det sedan helt naturligt att han slutar, vanligen som ridare af Vasa- eller Nordstjärneorden.

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda söndagsaftontidning.

Annonser mottagas af redaktionen, Wallingatan 12, kl. 11—12 f. m. och 2—3 e. m. (Allm. Tel. 70 42) samt i Allmänna tidsningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

Försök på.

(För "Kvällen")

af

H-lä B-m.

Palindrom.

Af tvänne stafvelser jag består. Som "sport-sak" plär jag i smöken falla, betraktad rättfärdig — som Ni förstår! Men omvintad sedd: Hvad de måste alla båd' drag- och lastjur i ökens land, att ej ta vilse på väg ibland.

Thalia-Diamantgåta.

7 ord, skrifna midt under hvarandra, bilda med sina mellersta bokstäver namn å en känd opera.
1) Bokstaf 2) "Tidsenligt" ord. 3) Hvad gåtan bör. 4) Känd opera. 5) Hvad Sverige har godt om. 6) Främmande tilltalsord. 7) Bokstaf.

Kvadratgåta.

Nedanst. 25 bokst. skola ordnas så, att de på vägräta och motsvar. lodräta rader bildasamma ord:
6 a, 1 c, 2 e, 4 k, 1 l, 1 n, 2 o, 6 r, 2 ö.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: Trubaduren.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: Krig i fred.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: Gamla Heidelberg.

Vasateatern.

Kl. 8 e. m.: Wienerblod.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: "Damen med masken."

Olympiateatern.

Kl. 7,30—omkr. 10,15 e. m.: Clairette i dragonlägret.

Folk-Teatern.

Söndag kl. 8—11 e. m.: Rocambole. Sherlock Holmes. (S. T. A. 116184)

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8

Det stora nya

Specialitet-programmet

OBS! Stråldansösen OBS!

La Perle.

OBS! Denna vecka. OBS! debutera flera nya nummer!

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldén's orkester.

Hôtel Hamburger Börs

RESTAURANT, CAFÉ och FESTVÄNING

för Bröllop, Middagar & Souper.

Nyreparerade resandorum till moderata priser.

Dagligen Kaffé- och Aftonkonsert af Möller-Berthelséns Salongsorkester.

Vördsammast 2551 Claes Anderson.

Restaurant Metropol.

TILL SALU.

SKRIDSKO-SEGEL

AF ALLA STORLEKAR O. MODELLER

• LÅNGFÄRDSSKRIDSKOR • SKI

• DÖR • BINDNING • STAFVAR

• PJÄXOR • RYGGSÄCKAR • KÄL

KAR • GEVÄR • AMMUNITION •

JAGT- och FISKREDSKAP •

M. M. • M. M.

MAURITZ WIDFORSS

SPORTMAGASIN

Vasagatan 8. Filial: Drottninggatan 88.

Köp Kvällen!

Lösnummer 10 öre.

DIVERSE

Böcker

och hela

Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuel- och Bryggaregatan)

Bantågen

vid Stockholms Centralstation.

Från och med den 1 Okt. 1902.

S = Snälltåg. P = Persontåg. B = Blandat

G = Godståg.

Afgå till:	Ankomma från:
f. m.	f. m.
G 4,55 Upsala 1)	P 5,50 Sundbyberg,
G 5,10 Hallsberg,	Sökn. afv. fr.
G 5,30 Järfva 2)	Spånga
P 5,35 Riddersvik	B 6,18 Järfva 2)
P 5,35 Värnan (via)	B 6,38 Ellsjö 2)
P 5,35 Sundbyberg	B 6,45 Malmö, Norr-
P 5,35 Värnan 2)	B 6,52 Värnan 2)
P 5,35 Nynäshamn,	P 6,45 Sundbyberg
Eskilstuna,	S 7,10 Kristiana,
Charlottenb.,	Orebro
Göteborg,	G 7,30 Märsta 1)
Jönköping,	P 7,38 Sundbyberg
P 7,50 Upsala, Sala,	B 7,52 Enköping
Bolnäs	B 8,17 Södertälje,
S 8,0 Orebro, Sala 2)	B 8,17 Nynäshamn
P 8,5 Sundbyberg	S 8,30 Göteborg, Jön-
P 9,0 Sundbyberg	köping.
S 9,10 Norrköping, Träl-	G 8,40 Upsala
teborg, Karl-	B 9,10 Sundbyberg
stad	B 9,10 Upsala
P 9,20 Järfva	B 9,32 Nynäshamn
S 9,45 Upsala, Hu-	P 9,41 Sundbyberg
diksvall.	S 10,10 Luleå (Trond-
P 10,0 Nynäshamn,	hem) Upsala
Gnesta	P 10,12 Västervik
G 10,10 Krybo	B 10,58 Järfva
P 10,25 Orebro 3)	B 11,5 Kristiansholm,
P 10,45 Riddersvik	B 11,20 Sala, Upsala
B 11,30 Värnan	S 11,25 Trälteb., Norrk.
S 11,45 Orebro, Göte-	P 11,38 Riddersvik
borg, Karl-	
stad	
P 11,47 Sundbyberg	B 12,5 Nyby bruk,
mid.	Södertälje
P 12,0 Järfva	B 12,38 Sundbyberg
S 12,10 Falun, Kil, Es-	B 12,50 Järfva
kilstuna, Ore-	S 1,35 Orebro, Sala 3)
bro 3)	P 1,48 Sundbyberg
P 1,0 Sundbyberg	P 2,51 Sundbyberg
P 1,0 Norrköping,	B 3,0 Orebro
Laxå	B 3,51 Örebro, Ny-
B 1,35 Orebro	näshamn
P 2,0 Sundbyberg	P 4,11 Riddersvik
B 2,15 Enköping	S 4,24 Kil, Falun, Ore-
B 3,0 Upsala	bro, Eske-
B 3,5 Nynäshamn,	tuna 3)
Södertälje	B 4,40 Järfva
P 3,10 Värnan	B 5,0 Upsala
P 3,30 Riddersvik	B 5,6 Gnesta,
B 3,45 Järfva	Nynäshamn
P 4,30 Sundbyberg	P 5,21 Sundbyberg
G 4,30 Upsala, Sala	G 5,17 Krybo
B 5,0 Nynäshamn,	B 5,30 Värnan
Södertälje,	B 5,38 Sundbyberg
Eskilstuna	S 5,52 Hudiksvall,
P 5,58 Sundbyberg	Gålle
P 5,59 Köping	B 7,10 Järfva
B 6,0 Järfva	G 7,30 Laxå
P 6,40 Upsala, Luleå	P 7,38 Riddersvik
P 6,58 Riddersvik	B 8,35 Bollnäs, Upsala
S 7,0 Norrköping,	P 8,46 Orebro, Sala 3)
Trälteborg	P 8,49 Spånga
G 7,25 Märsta	S 9,15 Trälteb., Norrk.
P 7,35 Jönköping, Gö-	teb., Char-
teborg	lottenb., Ore-
P 7,48 Spånga	bro.
B 8,5 Södertälje,	P 10,0 Nyby bruk,
Gnesta	Elmhult, Gö-
P 8,10 Värnan	teborg, Char-
B 8,55 Upsala	lottenb., Ore-
S 9,20 Orebro, Kristi-	ania
ania	P 10,8 Sundbyberg
P 9,24 Sundbyberg	B 10,30 Järfva
B 9,40 Järfva	S 10,35 Göteborg, Char-
P 10,0 Norrköping	lottenb. (sok-
Malmö	ned.), Orebro
S 10,30 Sundbyberg	B 10,50 Upsala
S 11,15 Södertälje	P 11,18 Riddersvik
B 11,30 Upsala	
P 11,32 Sundbyberg	

1) Norra station. 2) Söknedagar. 3) via

Tillberg.

Rimbobanan.

(Från och till Östra stationen.)

Afgå till Rimbö kl. 6,30 och 10,50 f. m. samt 2,12 och 5,45 e. m. samt till Åkersberg 10,15 f. m., 3,15, och 6,55 e. m.

Ankomma till Östra station kl. 7,30, 9,30 och 10,5 f. m. samt 2,5, 5,35, 6,30 och 9,55 e. m.

* Sön- och helgdagar.

Djursholmstågen afgår:
Från nedre Engelbrektsgränd kl. 7,30 8,30, 9, 9,30, 10, 11, 12 f. m.; 1, 2, 3, 3,30, 4, 4,30, 5, 5,30, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 11,30 e. m. samt dessutom från Stockholms Östra 6,15 och 4,35 f. m.

Saltsjöbanan.

Från Stadsgränd till Saltsjöbaden kl. 6,50*, 8, 9, 10, 11*, 12 midt, 1*, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 f. m. 12*, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 f. m. 12*, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 f. m.

* Hvardagar. ** Sön- och helgdagar.

— 10 —

— 15 —

— 14 —

— 11 —

jag hade gjort mig besvär att själf gå ned och säga det åt er.

— Det är som så... att den lilla svarta är mycket bättre för fröken.

— Åh! Hvar har ni fått fatt i det där nätet, frågade han vänd till riknekten.

— Han har alltid gjort sin tjänst bra sedan han kom, svarade Tiburce. Han måtte inte ha förstått herr markisens tillsägelse.

— Jaså. Stryk väl af Carmen

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING

Stockholm 1903, Tidningsaktieb. Stockholms-Bladets tr.

Nr 2

Redaktör: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare)
och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 8 Februari.

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallgatan 12 A. t. 70 42. Kl. 2—3

Annonspris:

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

Å redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gust. Ad. torg.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag
kl. 1/2 6. e. m.

INNEHÅLL:

Den stora stolen.

Stockholms spårvägar.

Forts. af vidräkningen med Drama-
tens intendent hr Personne.

En skam för Sveriges armé.

Det går för långt.

Emilie Högqvists barn.

Underliga rektorer. Göteborgsbref.

En farlig undfallenhet af Ruth.

Tjufskytte. II. Illustrerad skämtkrö-
nika af Rastamagnac.

En smula operastatistik.

Litterära bidrag af René, John Wig-
forss, Sancho Panza.

Söndagsnyheter från in- och ut-
landet.

Kvällen utkommer hvarje sön-
dag kl. 1/2 6 e. m. och
innehåller alla in- och utländska
nyheter som insluttat utgivnings-
dagen.

Kvällen är en veckotidning,
som i omväxlande
skämtsam och allvarsam form,
hvar efter dess beskaffenhet, be-
handlar den gångna veckans
offentliga händelser.

Kvällen innehåller dessutom
litterära och konst-
närliga uppsatser.

Kvällen är skeptisk emot åtskil-
ligt som går och gäl-
ler för högtidligt och storartadt
här i landet och mot ännu mera
som försöker sitta på höga häs-
tar utan att vara därtill af na-
turen önnadt, och Kvällen är
icke bunden af någon hänsyn
mot dylika företeelser.

Kvällen har många af våra
bästa författare på
skilda områden till medarbetare.
Vi nämna redan nu några namn:
professor Knut Wicksell, Anna
Branting (René), Gustaf Jan-
son, Henning Berger, Viktor
Larsson m. fl.

Kvällen kommer att mottaga
uppsatser af förfat-
tare af olika riktningar utan
annan censur än den tryckfri-
hetslagen bjuder.

Stockholm 1 febr. 1903

Redaktionen.

Den stora stolen.

Första kammaren har afslagit
regeringens proposition, att stads-
fullmäktige i Stockholm själva
skulle få välja sin ordförande i
stället för att hafva öfverståthåll-
aren såsom själfskrifven å denna
plats.

I och för sig är saken fullstän-
digt obetydlig, så obetydlig som
"liberala" motioner i detta land
bruka vara och som både den nu-
varande regeringen och dess libe-
ralism äro. Det var icke fråga om
att skaffa Stockholms stad kom-
munal själfstyrelse, man tänkte visst
icke röra vid den ordningen, att
Stockholms stadsfullmäktiges be-
slut för att blifva gällande skola
prövas och fastställas af öfverståt-
hållareämbetet. Det hade ju varit
en verklig reform och för ett så

vildt företag lär ingen rimligen
kunna misstänka hvarken civilini-
stern eller de ledande liberala
krafterna i riksdagen eller hufvud-
staden. Det gällde blott hvem som
skall sitta i ordförandestolen.

Det var nästan synd att första
kammaren satte sig på tvären. Våra
liberala hade så väl behöft en stor
seger att utbasunera. Och denna
seger skulle såväl motsvarat deras
andliga begäring och politiska
läggning.

Men lika obetydlig som saken
är att genomdrifva, lika obetydlig
är den naturligtvis att hindra. När
de konservativa elementen i första
kammaren roat sig med att afvisa
saken och skälet väl näppeligen
kan antagas hafva varit i hufvud-
saklig grad kitslighet, så får man
väl antaga, att dessa element unge-
fär ha lika mycket förstånd på sa-
ken som liberalerna. Dessa senare
ha så länge hoverat med sina libe-
rala småfuttigheter, att äfven de
konservativa slutligen tappat sitt
sunda omdöme och börjat tro, att
den nuvarande svenska liberalismen,
sådan den framträder i de s. k.
liberala tidningarna och i andra
kammaren, förtjänar att tagas på
allvar.

Detta vore onekligen ett obehag-
ligt bevis till de många förtvå-
rande på, om icke de konservatives,
så åtminstone första kammarens
anspråkslöshet i fråga om politisk
insikt. För de liberala ställer sig
ju saken annorlunda. När de nu,
åtminstone de mest högljudda
och "ledande" bland dem, utgöra
af sådana, som af fruktan för
socialismens rysliga spöke eller af
naturlig indolens öfvergifvit allt
verkligt politiskt reformarbete, så
måste de ju af själfbevarsedrift
finna på något, hvarigenom de
kunna skilja sig från de konserva-
tive. De vilja ju nämligen gärna
hafva sin styrka hos folkets stora
massa och alldeles tomhändta kunna
de icke gärna komma, i synnerhet
i konkurrens med ett på de stora
löftenas område så begäfvadt parti
som socialisterna. Dessutom finnes
det bland de politiska sjukdomarna
en mycket ondartad form af själf-
hypnos, i följd hvarat t. ex. folk

af Aftonbladets cert. kunna tro sig
arbeta för andlig utveckling, en
sjuklig företeelse, som ytterligare
gynnas däraf, att de radikala men
icke socialistiska elementen i vårt
land med få undantag bragts till
tystnad.

Men skulle den liberala majoritet
af konservativa män, för hvilken
vår nuvarande regering närmast
påstås vara ett uttryck, verkligen
hafva lyckats hypnotisera äfven för-
sta kammaren så långt, att den
misstänker en fara i denna libe-
ralism? Det vore nästan för tokigt.
Det finnes också en annan och för
första kammaren mera smickrande
förklaring.

För en klok konservativ politiker
är vårt svenska liberala parti säker-
ligen det värdefullaste och önsk-
värdaste stöd, som kan tänkas. Par-
tiet fyller tämligen oklanderligt det
behov af oppositionellt buller, som
konservatismen behöfver för att
bibehållas vid sunda vätskor, och
ändå menar det just ingenting.
Eller skulle det händelsevis en gång
mena något, så kan det alltid gö-
ras oskadligt ungefär på samma
sätt som man oskadliggör hönsens
okynne: vilja de hacka för mycket
i trädgården och blomsterrabatterna,
så får man dem alltid därifrån ge-
nom några under lämpliga lock-
toner utkastade brödsnular. De
konservativa böra sålunda väl värda
det nutida svenska liberala partiet.
Detta sker icke genom att bifalla
alla detta partiets motioner: däri-
genom skulle man sätta det i den
obehagliga ställningen att ständigt
behöfva fundera ut nya motions-
ämnen och hvem vet, kanske kunde
af en olycklig slump då komma
med saker, som icke vore alldeles
oskadliga. Icke håller böra de kon-
servative afslå alla de liberala
motioner. Dessa behöfva för sin
prestige både i egna och andras
ögon ett och annat vunnet resultat
att hänvisa till och skryta med.

Låt oss hoppas att första —
och andra! — kammaren besitta
denna konservativa klokhet. Det
uppträda då den passande fördelning
af segrar och nederlag, som det
liberala partiet behöfver för att
hålla sig uppe och ingen behöfver

In excelsis.

"Si, de äro ett enda folk, och enahanda tungomål ha va de alla, och detta
är deras första tiltag; och nu mera skall intet vara dem omöjligt, som de före-
sätta sig att göra. Kommen, låtom oss stiga ned och där förblistra deras
tungomål, så att ingen skall förstå den andres mål."

Moses första bok, 11 kap. 6—7 v.

af Aftonbladets cert. kunna tro sig
arbeta för andlig utveckling, en
sjuklig företeelse, som ytterligare
gynnas däraf, att de radikala men
icke socialistiska elementen i vårt
land med få undantag bragts till
tystnad.

Men skulle den liberala majoritet
af konservativa män, för hvilken
vår nuvarande regering närmast
påstås vara ett uttryck, verkligen
hafva lyckats hypnotisera äfven för-
sta kammaren så långt, att den
misstänker en fara i denna libe-
ralism? Det vore nästan för tokigt.
Det finnes också en annan och för
första kammaren mera smickrande
förklaring.

HVAD SOM HÄNDT I UTLANDET

Marocko och Venezuela ha under den
förlutna veckan lagt mesta beslaget på
den allmänna uppmärksamheten. Man
torde erinra sig att i det förstnämnda
landet en af dessa profetens efterträdare,
"mahdi", såsom de kallas, uppträdit och
gjort uppörr mot sultanen. Med till-
hjälp af en slående likhet med sulta-
nens bröder, hvilken i Mekinez hölls i
fängelse, lyckades han vinna åtskilliga
kabylistammar för sin sak och utkäm-
pade med sultanen flera segrerrika strid-
der. Den senare braktes i största träng-
mål och belägrades till och med redan
i sin hufvudstad Fez. Lycken svek
emellertid "Åsnoras fader", såsom pre-
tendenten och profeten kallade sig. Några
timmar väg ifrån Fez lyckades
nämligen sultanens krigsminister El
Menebbi tillfoga honom så grundligt
nederlag och därigenom rädda sin herre
ur en nästan förtviffad belägenhet. Det
beställsmå ryktet hade till och med
att förmåla att upphöfsmannen till up-
proret, Bu Hamara, tillfångatagits eller
stupat. Det synes emellertid icke vara
fallet, däremot föreligga andra under-
rättelser, som innebära, att han skulle
befinna sig hos en mot honom mindre
välvilligt sinnad stam, hvilken inga-
lunda saknade lust att per kontant ut-
lämna honom till sultanen. Därmed
skulle för denna gång en stor fara
afsläpats från dennes tron. Den isla-
mitiska världen erbjuder emellertid så
mycken rörlig fanatism, att det miss-
öde, som nu drabbat Bu Hamaras prestige,
alldeles icke torde hindra nya profeter
att uppstå. Förhållandena i Marocko,
där engelsmän och fransmän intrigera
om inflytandet, bilda också en fruktbar
jordmån för missnöje hos betolkningen,
som med sneda blickar ser gånerna
vid sultanens hof. Sultanen själf, som
åtnjutit en engelsk uppfostran, älskar
och önskar framåtskridandet, men som
hans undersåtar sakna så godt som alla
företagsättningar här för, ha de reformer
han på sina engelska vänners råd sökt

införa, alls icke funnit någon resonans
i landet, utan endast tjänat till att åstad-
komma en förvirring, som endast kan
gynna de intressen Marockos mäktiga
granne, Frankrike, har i detta land.
Venezuelafrågan har, trots blockad af
de Venezuelanska hamnarna och bom-
bardementet af fortet San Carlos, kom-
mit in i ett grundligt bakvatten. De,
som trott, att mr Bowens ankomst till
Washington och hans underhandlingar
med Englands och Tysklands ombud
skulle leda till ett tillfredsställande re-
sultat, synas ha missräknat sig. Vene-
zuela, om hvars förmåga att, åtminstone
för närvarande medan upproret fortarande
pågår mot presidenten Castro, kunna
betala sina fordringsägare man har alla
skäl att hyra stora tvifvel, tyckes göra
svårigheter och vill icke låta de mak-
ter, som gått så hårdhänt till väga
mot detsamma, erhålla någon företrä-
desrätt, utan yrkar på, att dess öfriga
fordringsägare skola vara med dem lik-
ställda. Härpå vilja emellertid icke de
tre mot Venezuela förbundna makterna
ingå, utan anse, att sedan 30 procent
af landets tullar öfverlämnats till dem
såsom säkerhet för deras fordringar,
ändå tillräckliga medel finnas kvar till
de smarte fordringsägarnes förmående.
Underhandlingarna synas för närvarande
på väg att afbrytas och åter talas om
att hänskjuta saken till den internatio-
nella skiljedomstolen i Haag.

Odi.

Stockholms spårvägar.

Genom stadfullmäktiges beslut i spår-
vägsfrågan sistlidne månad är det nu-
varande systemet i hufvudsak tills vi-
dare fastslaget. Linjerna blifva icke så
obetydligt utvidgade och billiga arbe-
taret vid vissa tider skola anordnas
i sammanhang med införande af elek-
trisk drift, det är hufvudvinsten af be-
slutet. Men man uppgaf tanken såväl
på kommunalisering af spårvägarna som
på deras anordnande så, att en lycklig
ändring i vår sorgliga bestadsfråga där-
igenom skulle i afsevärd grad kunna
påräknas.

I själfva verket var det nog också
så, som det angafs i en artikel i förra
numret af Kvällen, att de båda sista
frågorna knappast på allvar förelägo.
Teoretiskt härskar väl ej längre något
tvifvel därom, att ett så viktigt mono-
pol som spårvägarna icke bör lämnas i
den enskilda spekulationens händer, men

när stadsfullmäktige förra gången upp-
togo frågan om spårvägsbolaget aflös-
ning, var detta mest uttryck för en till-
fällig stämning, framkallad af de starka
uttryck, som missnöjet med bolagets
skötsel framkallat hos allmänheten och
i pressen. Och utgången har visat, att
beredningsutskottet räknade rätt, då det
tämigen nonchalant lämnade denna sida
af saken utan uppmärksamhet och i
stället för den begärda utredningen om
stadens öfvertagande af spårvägarna
återkom med ett något förbättradt kon-
trakt med bolaget.

Med det sätt på hvilket hufvudstadens
kommunala angelägenheter nu skötas,
är det icke håller säkert, att kommu-
naliseringen skulle medföra idel fördelar.
Det är ju nämligen oförnekligt, att
kommun sköter sin ekonomiska verk-
samhet mycket mera efter privatekono-
miska än efter socialekonomiska grun-
der. Kommunens pris på gas och elek-
tricitet och dess villkor för dessas upp-
låtande åt allmänheten äro ett tillräck-
ligt exempel: först och främst söker
kommunen skaffa sig god inkomst och
man har rätt svårt att iakttaga, att
någonsin andra tankar än den private
affärsmannens förmått göra sig gällande
hos dem, som sedan denna del af kom-
munens verksamhet.

Bostadsfrågan är emellertid den vik-
tigaste. Men huru har denna uppkom-
mit och drivits till den punkt där den
nu står? Otämligt främst genom
kommunens verksamhet. Det bittra om-
dömet, att Stockholms stad själf är den
värste tomtjobbaren, är i hufvudsak obe-
stridligt. Myndigheterna hafva väl för-
stått att skydda stadens kassa såsom
tomtägare, men synas aldrig ens hafva
ägnat en tanke däråt, att staden kunde
vinna mera på att skaffa goda bostäder
till drägliga pris än på att draga höga
hyror ur smutsiga kyggen. Stadens sätt
att ligga på sina tomtor, tills de stigit
till allt högre värde, har varit fullstän-
digt bristande blick för samhällets soci-
ala uppgift i detta hänseende.

Denna politik har som en naturlig
följd framkallat utflyttningen till om-
givande trakter och så hafva de många
småsamhällena utanför stadens hank och
stör tillkommit. Utan känsla för att
stadens utflyttning är en oundviklig följd
af stadens tomtpolitik säger man nu,
att staden naturligtvis icke har någon
skyldighet att ombesörja billiga och be-
kväma resor för grannkommunernas be-
folkning. Om denna invändning är be-
fogad, så utmynnar den emellertid i
ännu en anklagelse mot våra kommande
myndigheter. Om man för att driva
upp stadens vinst på tomtaffärer fram-
kallar bostadsnöd inom samhället, så
hade man bort kunna inse följden och
man hade då i tid bort sörja för att
draga in under stadens område de om-
givande trakterna. Att dessa till stor
del äro kronomark snarare förenklar än
försvarar saken. Och hade våra myn-
digheter behagat taga kännedom om
huru vederbörande i Köpenhamn löst
denna uppgift, skulle de nog funnit att
vidare vyer än de privatekonomiska
icke blott äro nödiga för ett stort sam-
hälles skötsel utan till och med ekono-
miskt äro räntabla. I Sverige har Göte-
borg börjat åstadkomma något i samma
väg som Köpenhamn, och Malmö lik-
som flera af våra mindre städer hafva
om än på olika vägar lyckats vinna det
mål af anordning, hvarom man i Stock-
holm icke ens synes hafva någon upp-
fattning.

Detta ämne är emellertid för omfat-
tande att i detta sammanhang utredas.
Här har endast skolat påpekats, att den
röjda politiken utmynnar i framkallande
af förstadssamhällena utanför Stockholm.
Och det vittnar om föga vishet, att
sedan detta resultat framkallats, låtsa
sig icke hafva med det att göra.

Hvad stadfullmäktige åstadkommo
med sitt beslut i måndags är alltså ingen-
ting annat än ett undanskjutande af frå-
gan. Kan under tiden, innan lösningen
skall ske, ett annat element med något
vidare vyer tränga in i de hundra ty-
ranernas led, så vore kanske upphöf-
vet en vinst. Men den hundraderiga
skolan är tydligen icke lämplig för ska-
pande af en styrelse med blick för
social utveckling.

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda söndagsaftontidning.

Annonser mottagas af redaktionen, Wallingatan 12, kl. 2—3 e. m. (Allm. Tel. 70 42) samt i Allmänna tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DAGSKRÖNIKA.

Stadsfiskal Stendahl befinner sig nu i Italien, hvarför han förmodligen icke är i tillfälle att åtala "Kvällen" för dess himmelskriande omtrykningsböck i första numret. För öfrigt var ju denna lilla böck uteslutande af skämtsamt natur.

Ångtartyget Wellamo anlände, enligt ingångnet telegram, i dag kl. 10 f. m. till Hangö.

Aktiebolaget Stockholms handelsbanks styrelse har beslutat föreslå utdelningen för 1902 till 14 proc., hvaraf i oktober förra året utbetalts 5 proc., samt att af-sätta till byggnadsfonden kr. 100,000, till dispositionsfonden kr. 100,000 och till en delcredrefond kr. 50,000, hvar-efter å vinst- och förlustkonto skulle kvarstå kr. 165,835. 05.

"Svenske" torde åter inom kort tid komma att gå till våders. I morgon väljer aeronautiska sällskapets styrelse i förening med sällskapets förlagsbo-lag den s. k. färdkommittén, som där-på omedelbart vidtaga anordningar för nästa färd. Då fullmäne åter in-träffar den 27 februari blir det väl i närheten af denna dag som uppstig-ningen kommer att äga rum.

Damernas musikblad, den af fru El-len Sandels förtänsfullt redigerade musiktidningen, har utsändt sitt tredje häfte för året. Utom krönikan från hufvudstadens musiklif och några po-pulärt hållna artiklar om Richard Wagner innehåller det som vanligt en musikbilaga, upptagande Procession och kör ur andra akten af Lohengrin, en sångbar kvartett för fruntimmersrö-ster, kallad "Till en fågel" af John Jacobsson och en polkamazurka af Ludvig Andrén.

Arkitektens m. m. F. W. Scholan-der gifvor tyckas delvis ha gått i arf icke blott till vår egen Sven, utan också till de andra barnen. Vi erinra om fru Anna Boberg, f. Scholander, författarskap. Och f. n. reser en bror till hr Sven Scholander, Torkel, inge-niör till yrket, omkring i landsorten och föredrar sagor af sin fader, illu-strerade med skioptikonbilder. Där-jämte sjunger han nåtta visor till lita.

Hr S. lär besitta konsten att vinna sina små åhörars hjärtan; så skrifer t. ex. Närke's Alleh. om sagoflot-tonen i Örebro:

Framförandet var ledigt och ägde de dramatiska skiftningar i verslänning och inlägg, som de olika situationerna kräde och att ingenför Scholander vann många små beundrare var alldeles tydligt. Han vann dem icke blott med sagoföreläsning utan också med sin sång om Lasse och Masse, de fyra små grisarna, frieriet och Olle i skogen, till hvilka sånger lutan klingade förtäfligt.

Professor och fru Nansen gifvo i går i sin vackra, i fornorsk stil nyuppförda villa å Lycklans invid Kristiania lunch för en del svenska delagare i idrottsveckan. Inbudna voro bl. a. excellensen Lagerheim, statsrådet Palander, f. d. envoyén Due, öfverstelöjtnanterna Balck och Nyblen-us, professor Törngren, teaterchefen Björnson, kaptenen frih. Hermelin, löjtnanterna greve C. von Rosen, Drake och greve C. Bonde samt post-expeditionen Anderson. Värden höll ett hjärtligt anförande, i hvilket han tackade svenskarna för deras stora in-sats i denna "Idrottsvecka", betänande, att det var de som gjort densamma till hvad den verkliga blifvit.

Huorlensen Lagerheim tackade i ett humoristiskt och anslående tal norrmännen och särskildt värdfolket för den gästfrihet, som kommit de svens-ka deltagarna i så rikt mått till godo.

En verklig hermafrodit. I senaste numret af den tyska medicinska vecko-skriften meddelas ett fall af äkta hermafroditism, som upptäckts på den kirurgiska kliniken vid universitetet i Kö-nigsberg: en 20-årig från Ryssland bördig person, hvilken uppvuxit såsom gosse men på grund af under de senare åren framträdande företeelser började tvifla på sitt kön. Till det yttre funnos såväl de manliga som de kvinnliga or-ganen, rätt väl utvecklade.

Patienten, som under alla omständig-heter ville hafva visshet och erkännas såsom man, medgaf en kirurgisk under-sökning. Härvid fann man att såväl de manliga som de kvinnliga inre orga-nen voro förhållna, att man här hade att göra med en verklig hermafrodit.

Detta torde vara första gången, som man hos en levande människa på friska preparat kunnat såväl anatomiskt som histologiskt påvisa förekomsten af en verklig hermafrodit. Dr Simon har erhållit i uppdrag att utförigare bearbeta fallet från Königsberg, särskildt dess betydelse för det embryologiska studiet, och han kommer att redogöra för sina studier i Virchows Arkiv. En mängd

upplysande fotografier af hermafroditens yttre samt af sektionsresultaten föreligga.

Vi bedja våra läsare ursäkta, att "Kvällen" denna gång icke framträ-der i så tillfredsställande skick be-träffande format, papper o. d., som vi skulle ha önskat. Vi försäkra, att omständigheter, öfver hvilka vi icke kunnat råda, ha varit orsaken här-till. Och vi skola i ett kommande nummer söka klarlägga dessa om-ständigheter, hvilka helt visst torde vara af intresse äfven för andra lä-sare än dem, som känna till tidnings-arbetet.

Från och med nästa nummer ut-kommer "Kvällen" från annat tryc-keri i annat format och med bättre papper. Men på samma tid — söndags eftermiddag kl. 1/2 6 — och lika oförfärad som hittills.

Red.

Ett och annat från

Teatern vid Trädgårdsgatan.

Det material, som vi i och för des-sa artiklar samlat, är sanningen att säga så stort och rikt, att vi stund-om hafva det rätt svårt för att kom-ma i ordning med frågorna.

En sak vilja vi dock förutskicka. Det har med anledning af vår för-sta artikel sagts, att vi härmed endast syftade att skada Dramatiska teat-tern. En dylik förebräelse anse vi knappt behöfva ett bemötande. Ingen torde högre än vi skatta den dramati-ska konsten — men däraf följer ock-så att ingen med större harm än vi, se denna konst vid Dramatiska teat-tern — som ju dock skall räknas som landets främsta talscen — stå under ledning af en person som visserligen i och för sig är en utmärkt skådespe-lare, men som visat sig sakna de för-en dylik post så viktiga egenskaper: opartiskhet, lugn och själfbehärs-kning samt förståelse af sin uppgift.

II.

Vi hafva haft tillfälle att genomgå repertoaren från den tid, då hr N. Personne erhöi kunglig utnämning att tills vidare för 3 år vara Drama-tiska teaterns intendent. Att i grun-den genomgå hela repertoaren kunde vara intressant nog, men skulle för oss väl långt. Vi vilja därför endast beröra den i korhet och medtaga uppgifter å de nya styckena, som under hr Personnes ledning uppförts vid teatern i fråga.

Skulle händelsevis sifferuppgifterna slå fel i ett eller annat fall — torde det förlätas. Vi tro dock att de äro exakta.

Hr Personne började sin verksamhet med spelåret 1898—99. Under det året uppfördes 7 svenska original och 9 utländska och bland svenska förfat-tare ha vi att anteckna hrr Tor Hed-berg och Nordensvan samt — då pje-sen är skriven på svenska — finnen Adolf Paul. Spelåret 1899—1900 med-hannas 5 svenska och 8 utländska ori-ginal och under det året ha vi att an-teckna "Svårfar", "Karin Månsdotter", "Castor och Pollux", "Brott och Brott" samt det af hr P. Staaff öfversatta stycket "Dansen på Koldinghus". Nä-sta spelsäsong 1900—01 medhannas ej mer än 5 svenska och 4 utländska nyheter, möjligen — vi erkänna det-a — på grund af den framgång som "Cyrano de Bergerac" rönt.

För spelåret 1901—02 ha vi endast 2 svenska original "Bianca Capello" och "Karl XII" samt 7 utländska att omnämna och för innevarande säsong tills dato 3 svenska original och 4 utländska — vi medräkna då repriserna å "Krig i Fred".

Man ser sålunda att antalet af fram-förda nyheter nedgått med åren. Och hvarför?

Vi ha så ofta sett äfven i andra tidningar omnämna "Dramatens skäp-mat", att vi här anse det öfverflödigt. Vi skulle i stället vilja framhålla ett annat skäl.

Det torde vara en hvar teaterbesö-kande bekant, att hr Personne helst spelar karaktärsroller och med förkär-lek väljer pjeser, i hvilka för honom och för den af honom så omotiveradt favoriserade aktisen finnes passande roller. Det är på detta som både pu-bliken och associationens medlemmar nu tröttnat.

Då den här framkallade oppositionen tog sig intressant i fruarna Lind-bergs, Hanssons och Bosses begäran hos teaterns inspektör frih. Carl C. von Bonde att bli lösta från sina kontrakt, syntes i en härvarande morgontidning ett genmål från hr Personne, däri denne med siffror sökte visa, att nämnda tre fruar haft ovanligt många roller och sålunda icke alls hade skäl att beklaga sig.

"Siffror tala" och hr Personnes gen-mål såg nog så imponerande ut — men den stora allmänheten var nog ej underkunnig om, att hr Personne i sin sifferuppgift rörande de tre me-ropositionella damerna medtagit rena statistikroller, obetydigheter ej värdiga det skådespelareansende och den ta-lang nämnda tre damer besitta, medan däremot de siffror, som tilldelats den af honom gynnade aktisen hvar för sig betydde större roller — af hvilka flertalet kunde — till såväl konstens fördel som publikens nöje — lämnats i andra händer.

För öfrigt kunde det vara intressant nog att se hr Personne våga det ex-perimentet att för en enda gångs skull till favoriten överlämna en andra,

tredje klassens roll. Därest hr Per-sonne vågade detta, äro vi lifligt öf-vertygade, att nämnda aktis med all säkerhet inom kort skulle ställa sig på oppositionens sida.

I brist på utrymme kunna vi för denna gång icke yttra allt, som vi ha att säga vidare i denna sak. Vi skulle annars velat belysa frågan, hur står det egentligen till med hr Personnes kontrakt och eget engagement vid teat-tern i fråga?, vi skulle velat omnä-mna och framdraga exempel på det äf-ven åt andra håll sig sträckande favo-ritsystem, som råder vid den teater, som hr Personne är satt att leda samt den undfallenhet som direktionens me-dlemmar — associationens förtröende-män — visa och det kryperl, som från mindre dugande förmågor sida gör sig märkbart. Men för dagen hin-na vi ej.

Vi kunna dock tillägga, att den i förra numret omförmålda revisionsbe-rättelsen i morgon — måndag — kom-mer att föredragas inför associationens medlemmar. Hr Personne har ändtlig-gen haft tid att bemöta den samma. Vi lofva att återkomma — ty de föl-der, som denna revisionsberättelse kan komma att medföra, dem känner ännu ingen.

"Syster Olivia".

En skam för Sveriges armé.

Från en aktad officer i landsorten ha vi mottagit nedanstående bidrag, hvilket vi återgifva med reservation för en del uppgifter som förefinnas däri, hvilkas korrekthet och öfverensstämmelse med verkligheten vi ej varit i tillfälle att kontrollera.

Red.

Krigets åskor ha nu rasat ut i Syd-Afrika. Fredliga förhållanden ha åter inträtt i de såvart härjade landsändarna, om ock detta fredliga tillstånd förefinnes mera på ytan än på djupet. Ty tryc-ket från den nyss utkampade, förbitt-rade striden om herraväldet i Afrikas sydspets och det nationaltistshat, den ovillkorligen måste ha alstrat, kan inga-lunda utplånas genom underskrifterna på fredsförklarungen, hvilken ju skulle ha inlett försoningens era. Och ingen vet, om icke ett nytt krig inom kort kan stunda därefter, hårdare och ursin-nigare än alla de föregående fjäderna emellan engelsmän och boers och oberäkneligare till sin utgång och till sina följder än den senaste stora kraftmät-ningen.

Emellertid — krigsfångarna på St Helena ha fått återvända hem. De ut-ländska elementen bland dem ha till en del gjort sina stridskamrater i de infödda boernas led sällskap till Syd-Afrika, medan åtskilliga däremot styrt kosan till sina ursprungliga hemland. Och nu, hr redaktör, kommer jag till den sak, för hvilken jag begärt plats i eder ärade tidning och som påkallar beaktande från intresserade personers och myndigheters sida.

Den skandinaviska frikåren, hvilken på Magersfonteins blodiga dag och vid belägringen af Mafeking gaf så glän-sande prof på tapprerhet, att ej säga hjältemod, bestod till stor kontingent af svenskar. Flera af dem stå nu en-ligt hvad jag förspott utan anställning, till och med utan bröd för dagen. Den nuvarande initiativlösa och slappa led-ningen af våra militära angelägenheter lägger armarna i kors, när det gäller att hjälpa dessa fosterlandets söner, hvilka med så mycken bravour kämpat, stridit och lidit för ett litet folks rätt-visa sak och till gamla Sveriges heder. Ty från alla håll ha dessa krigsmän fått mycken ros för sitt duk-tiga och kätka uppträdande, en beröm-melse, som återfaller på de bygder, som sett dem dödas.

Hr redaktör! Jag har anledning för-moda, att ni icke är enig med mig, när jag uttalar den åsikten, att vår värne-plikt behöfver än ytterligare utsträcks för att ge oss ett fullt effektivt försvar, men jag hoppas, att ni gillar min up-fattning, att vår armé behöfver de mo-kratiseras till en verklig folk-här, älskad och omtyckt af nationen. Och jag tror att det vore ett lyckligt grepp i denna riktning och till gagn för armén, om de svenska krigsmännen från boerkriget af den högsta ledningen blefve tilldelade poster, i reserv eller i aktiv tjänst, som under eller öfverord-nadt befäl. Jag är förvissad om, att dessa män, som själfva varit med i kul-räggnet och underkastats krigarlivet, mångahanda strapas, skulle bli hjärt-ligt välkomnade i officers- och under-officersmassar.

Det ärenska m för Sveriges armé, att ännu ingenting åtgjorts för att införliva våra boerkrigare med vårt försvar, där de så väl skulle behöfvas. Jag vågar i detta sammanhang hysa den hädiska tanken, att dessa krigs-män till nytta mer än väl uppväga åtskilliga af våra militärattachéer.

Med ett tack för upptagandet

Martis.

Mannen som ville att staten skulle öfvertaga produktionsmedlen.

Det var en gång en man, som hade ett godt förstånd och sinne för rättvis-sa. Han såg sig omkring och fann, att mycket var tokigt här i världen, därför att folk inte kommit att tänka på, hur mycket bättre det egentligen vore, om det ordnades förnuftigt.

Det finnes människor, som skälfva ända ut i handskfingrarna, bara de höra talas om någon ändring. De nämna all sådan omstörtning, hvilket är lika enfaldigt som att kalla en nick för en kullerbytta. Allting ändras, fastän vi icke lägga märke till det, förrän vi blicka tillbaka.

Näval, den där mannen ställde sig tidigt till dem, som vilja ha staten till sin styresman. Intet kan vara lojalare. Mycket af det, som staten redan nu hos oss har om händer är ganska godt. Till exempel järnvägar, post och telegraf. De skogar staten äger bli icke sköflade såsom de enskilda träpatronernas. Och så vidare. Staten skall nu äfven börja taga vara på landets vattenfall, hvilket är vida klo-kare än att en privat och ofta okun-nig man skall regera öfver t. ex. Ljungan, som dock är betydligt mera stark och majestätisk än till och med en stockexporidirektör.

Staten, det är ju alla som betala skatt. Till och med en omyndig kvin-na måste betala skatt, följaktligen är äfven hon en del af staten. Vi alla, som betala skatt och äro en del af staten äga således icke ett visst träd eller en särskild blomstertufa af den sköna, värdeade marken, vi äga en brädel af det hela. Därför är den marken oss helig, vi ha respekt för den. Vi peka på den och säga: Det är kronans, den får man inte röra. Men kronan är blott ett föräldrad örd för staten.

Som sagdt, staten skall nu ha vat-tenfallen. Om några år gör den sig till förvaltare af ännu mer, den som lefver får vara med om det. Om man nu ser på tingen sådana de verkliga äro, ligger det icke något dumt och följaktligen orätt i att anse dessa sta-tens trogna anhängare och beundrare såsom samhällsfiender och fosterlands-föräddare? Äro de icke snarare var-mare vänner till ett välordnat sys-tem än de, som föredraga att landet är i våld hos enskilda exploatörer? Till och med för ett synnerligen en-kelt fungerande förstånd borde det syn-as så, man må sedan ha hvilka å-sikter som helst. Det skulle således vara fruktan att man kunde komma deras egna fördelar förrän, som gör att denna enskilda exploatör-armé gif-ver så svåra beskyllningar åt stats-vännerna?

Icke nog med att de utkasta fula namn och förolämpningar. De äro så missundsamma, att de icke vilja tillåta de andra lefva under samma villkor som de själfva. Det finnes nästan vansinniga historier att i den vägen berättia. Vill ni höra?

Den där mannen, jag talade om här i början, fick en gång till vän och sällskap åt sina barn en liten vacker vindthund. Hunden hade icke ens något penningvärde, ty han var halt. Icke desto mindre tyckte ledaren för en stor tidning här i staden att den som ansåg, att staten bör öfvertaga produktionsmedlen, ty det var ju det för mannen mest utmärkande, icke borde för sitt samvete skull ha rätt att äga en rashund. På sin högsta höjd då en s. k. byracka.

Den där mannen, som i parentes sagdt är af mycket fin familj, ty hans moder stammar direkt ned från Vene-digs gamla doger, han har af denna sin mor ärfat några små diamanter och skänkt dem åt sin hustru. Han är mycket släktär och hördar allt, som hör till hans släkt och minnen. Det skulle aldrig ha fallit honom in att sälja sin mors diamanter, och hvarför skulle han också det? Nå, en gång då hans hustru barhänt inträdde i en offentlig matsal, möttes hon af des-sa ord från en skägglös, svarthårig, slätkamrad jurist: Sixst man på det snuset. Hon generar sig inte för att bära diamanter.

Den där mannen och hans hustru hade en liten festdag i går. Vanli-gen fira de sina fester hemma, men den här gången gingo de ut. De längtade att se folk. De äro i den situationen, att de ofta måste slänga i sig en bit mat på något utesälle för att sedan ha krafter att gå på ernat-redaktion och skriva. Sådant är in-terfäst tilltals, och den som gjort det en tio, femton år, ser under en dylik utfodring sitt aflägsna hem skimra i en förlorad glans. Men nu ville de va-ra på tu man hand och festa. Oak-tadt han anser, att staten bör öfverta-ga produktionsmedlen!

Nå, det blef tilltals lustigt. De ville inte ha någon annan mat än en slags

fågel, som rekommenderades af hof-mästaren. Till deras förlägenhet bars djuret fram på ett särskildt bord och trancherades med pomp och ståt. Äf-ven tillförlägs grönsalladen vid detta bord. Mannen, som anser att staten skall öfvertaga produktionsmedlen, drack ett glas öl. När han genom glasbotten betraktade sin hustru, fann han, att för henne ingen verklig fest skulle vara utan ett glas champagne. Och så rekvirerade han till hennes ära en halfbutelj.

Kring bordet bredvid suto två å tre kammarrättsråd. Ett af dem var en li-ten prydlig herre, hvilkens elegans dock fördunklades af en plåsterlapp på halsen och en stadig käpp, som han förmodligen var tvungen att stöda sig på äfven inne i salen. När kammar-rättsrådet med kläppen och plåsterlappen blef varse att mannen, som ville att staten skall öfvertaga produktionsmed-len, fick ett särskildt bord med fågel på, spårade han upp ögonen. Vid grönsalladen mulnade han. Då den lilla halfbuteljen Ayala kom in, kunde han icke längre tåla. "Det är an-nat det, än i Folkets Hus!" sade han. Ty han förstod icke bättre. Och han är van att få sin champagne gratis på de kungliga supéerna. Men, strängt ta-get, hvem betalar dem?

René.

TELEGRAM

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Våra polisunderrättelser mönster för Danmark.

KÖPENHAMN, söndag. Utgifvaren af Landpolitieeffertretnin-ger hr Iver Krabbe afreser, försedd med rekommendationer af danska ju-stitiedepartementet, någon af de när-maste dagarna till Stockholm för att sätta sig in i det svenska systemet för polisunderrättelser, hvilket i flera hänseenden lär vara mera praktiskt inrättadt än det danska.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

All förbindelse afbruten mellan kron-prinsessan och Giron.

KÖPENHAMN söndag. Från Berlin telegraferas till "Poli-tiken": I väl underrättade kretsar i Wien försäkras att skilsmässan mel-lan kronprinsessan och Giron fullstän-digt förklarad af prinsessan själf. All förbindelse är afbruten för beständigt. Kronprinsessans personliga förhållan-den skola nu ordnas med nödig hän-syn till hennes egna önskinningar, men man kommer att blifva nödsakad att anvisa henne en bestämd uppehålls-plats i Österrike.

Det går för långt.

Hänvisande till vår anmälan: "Kvällen kommer att mottaga uppsatser af förfat-tare af olika riktningar utan annan cen-sur än den tryckfrihetslagen ljuder" lämna vi plats för nedanstående artikel, i hvilken det tyckes finnas åtminstone ett litet korn af sanning bland alla öfver-drifterna.

Red.

Den s. k. "misshandelshistorien" vid Lifregementets dragoner torde nu tack vare en välvillig press vara så allmänt känd att man förutsättande en allmän bekantenskap med densamma kan bedja att få göra några erinringar.

Hvad har i realiteten skett? En pojke på 16 år har fått ett kok stryk och sjutt enkrant att han gjort sig skyl-dig till en för en sextonåring så svår för-seelse som fylleri. Pojken i fråga har dessutom uppträdt särdeles fräckt och efter allt att döma väl förtjänat en aga. Emellertid har han af sin hus-bonde mistänks för stöld och genom att sätta denna mistänke i förbindelse med agan och starkt markera den ha vissa tidningar med den advokatoriska förmåga som alltid utmärker dem då det gäller att taga heder och ära af militärer sökt bevisa att de båda offi-cerarne genom en gräslig tortyr sökt tvinga den stackars pojken att bekänna ett brott, som han ej begått.

Och så kommer konsekvenserna! De båda officerarne böra dömas till straff-arbete!! En militärombudsmän genast illesittas! Stående armén afskräffas! Hela officerskårens förklarar i bann! etc. etc. i all ödmildhet.

Den som känner förhållandena vet fullvärt att utslag af råhet kunna före-komma inom vår högt ansedda officers-kår, men sådana utslag kunna före-komma inom alla yrken och göra det också. Hvad misshandlingshistorien be-träffar så vill det synas som om agan varit öfverdrifven liksom det utan tvivel varit orätt att de båda officerarne att inblunda stöldhistorien i bestraffningen.

Ar det nu verkligen på grund af det intresse, allmänheten skulle ha lagt i dagen, som denna historia väckt så stort uppeend och blåst upp på ett så obehöfvadt sätt? Ingelunda. Jag skulle kunna säga att i hela denna "affär" har tidningsteknik och politiskt skoj spelat en hufvudroll.

En landsortskorrespondent gjorde från början så mycket väsen af histo-rien. Af glöddande harm och nitiskt försvarsintresse kauske? Hin må tro

det. Nej, det var en fet skandal att presentera i den magra tidningen i Göteborg och finge man väl stöta i ba-sunen skulle snart det ursiniga kopp-let af försvarsinhjälper och militärhate störta i väg. Den lille landsortskor-re-spondenten skulle bli mannen för dagen och kunna aspirera på platsen som mi-liteombudsman.

När historien väl stått i det lilla laudsortsbladet gällde det för öfriga hedervärda pressorgan att komma efter och lägga lög på laxen. Och så bör-jade tjuftet. Den eva måste bjuda öfver ben andra. En bjöd disciplintraff och böter, vips var en annan framme och djöd på fängelse, nu dagde intet annat än straffarbete för den tredje och i morgon skall väl det lilla militärfient-liga blodet i den gamla lärdomsstadens i ljuft förbund med socialister och Hinkar ropa på halsbuggning.

Det är politik i allt det här. Riks-dagen är samlad och det gäller att knipa om pungen på 4:e och 5:te huf-vudtidlarna. Det är därför dessa tid-ningar dag efter dag söka hålla "gub-barna" varma med "skäll" på militärer i allmänhet.

Försvarsvärn.

FRÅN PARKETT.

Hattmakarens bal på Olympia.

Det gamla kända tyska lustspelet "Hattmakarens bal" upplefde i går en ny premiär på Olympia, som i detta stycke synbarligen fått en lämplig repertoar-pjäas, lämplig framför allt därför att dess enkla roller bättre än de hittills gifna passa för denna teaters artistper-sonal i dess nuvarande sammansättning. Också var bifallet starkt.

Hr Strömberg uppträdde åter efter en tids hvila och gaf prof på det mest uppslupna humör, hr och fru Lambert, hr och fru Strandberg, hr Edin, fröken Lindstedt och herr Metzger fyllde väl sina platser. Vi få hoppas, att Olympia nu på en tid icke behöfver någon ny premiär.

P. D.

Emilie Höggvists barn.

[I]Från en högt skattad genealog ha vi mottagit följande "beriktigande", som vi med nöje införa:

Hr Redaktör!

Det där skellet i föreg. Kvällen må pryda sin plats å Karolinska institutet — men ur Emilie Höggvists romantiska lef-nadssaga bör det, genast och utan prut, utflyttas. Den sköna skådespelerskan hade sannerligen både för godt hjärta och för goda förmögenhetsvillkor att behöfva sända ett sitt barn till barnhuset.

Emilie Höggvists barn voro tre: en dotter och två söner. Vid moderns död 1846 voro de ännu i barnåren, och till deras förmyndare utsågs d. v. general-tulldirektören Gyllenhaal, hvilken inacko-rerade dem hos protokollssekreteraren Hellberg, dåvarande redaktören af Post-och Inrikes Tidningar, sedan postdirektör i Hamburg. De uppfostrades således uti ett i hög grad aktningvärdt, finbildadt och godt hem.

Den äldste sonen blef engelskägare i trakten af Venersborg och ingick just i dessa dagar för 40 år sedan i Göteborg äktenskap med en dam af god familj där-städes. Älskvärd, manligt skön som sin fader samt en behaglig sällskapskarl, för-eneade han dock med dessa egenskaper en stor portion lättsinne i affärer och slös-aktighet, hvaran efter några år egendo-men måste afträdas. Han var sedan ett par år e. o. resande postexpeditor å Västra stambanan samt till sist supercarg å en af Wilsonliniens ångbåtar, Han afled i London 1873 eller 74.

Andre sonen blef köpman i Kina och afled där år 1872.

Dottern, madame J., lever ännu i St Petersburg, där mer än en resande eller i den ryska hufvudstaden bosatt svensk njutit gästfrihet i hennes lika behagliga som fina lilla hem.

Th. J.n.

HUR MAN SKÄMTAR I UTLANDET.

"Supposing that Bacon did write the Shakespearean plays", said the man who likes an argument, "why should he have been ashamed to acknowledge the fact?"

— "Well", answered the critic, "if he had ever seen them performed by some actors I have known I could easily un-derstand his reticence."

(Tit-Bits)

Die Drehtür. Auch im Reichstag — als Zugang zum Präsidentsitz — soll nach dem Muster der vornehmen Restaurants eine Drehtür * angebracht werden.

Ballettrem geht 'raus und kann gleich wieder 'reinkommen.

(Ulk.)

— A quoi que tu penses?
— A rien . . . Et toi?
— Mais j' pense que je pense la même chose que toi . . .

(Le Journal de Paris)

IDUN

Nr 6

har utkommit och innehåller bland annat:

Intressanta bildserier från de stora militärfesterna på Cirkus och från Idrottsveckan i Kristiania. — Porträtt af operasångerskan fru Paula Lindberg, Robert Dickson, den af gånge finske generalpostdirektören H. Lagerberg, m. fl. Interiörer från postparabens lokaler i nya posthuset m. m. — **Litterära bidrag af Gustaf af Geijerstam, H. W. Peterson-Berger, Ernst Högmán, Nella Norrwall m. fl.**

Prenumerera snarast!

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

Underliga rektorer.

(Göteborgsbref till "Kvällen.")

Vår goda stad kan icke undvara sin lilla uppgiggande skandal pr vecka. Jag tänker nu icke på ryktena om mer än vanligt våldsamma débaucher, hvilka cirkulera inom intresserade kretsar, men aldrig tränga fram till vår dagspress, trots deras mången gång ohyggliga karaktär, hvilken fullväl skulle förtjäna beifran och upptuktelse från Göteborgstidningarnas sida. Nej, jag afser de skandaler, som verkligen komma under debatt i den lokala pressen. Den Möllerska vedaffären lägger för ögonblicket beslag på den allmänna uppmärksamheten härstädes. Då eder korrespondent näppligen kan framkomma med något nytt i denna "affär" efter de vidlyftiga utredningarna i de dagliga publikationerna, vill han godtgöra denna försyndelse genom att relatera en annan rektorsaffär från denna stad, hvilken ännu icke vunnit sin rätta epilog.

Hrr rektorer lägga sig i allmänhet ganska snart efter sin utnämning till med en maktfullkomlighet, som på den underordnade läraren värkar despotisk, men för den utomstående förefaller allenast och uteslutande — löjlig! Denna maktfullkomlighet drabbar härda och värst de olyckligt ställda extralärarna, som måste vara som rö för vinden, ifall de vilja påräkna en något sanär hyggelig karriär. Men den brutala maktfullkomligheten uppenbarar sig äfven på annat sätt, framförallt när det gäller att å tout prix upprätthålla disciplinen bland eleverna. Jag vill här till foga, att hrr rektorer ofta göra sig skyldiga till ganska grofva missförstånd, då de tro, att disciplinen lämpligast upprätthålles därigenom, att man uppsparar och strängt bestraffar den "förbrytare," som gjort sig skyldig till ett offentliggörande af ett missförhållande vid läroverket — i stället för att, som ju naturligare är, afhjälpa och korrigera missförhållandet i fråga. Och nu kommer jag till min historia.

För några år sedan fanns vid Göteborgs realläroverk en begåfvad, om ock något okynig lärjunge i en af de högre klasserna, hvilken må kallas för X. Den unge mannen hade liksom klassen i dess helhet fattat misshag till ett par ej alltför sympatiska lärare, hvilka yttre habitus kunnat vara åtskilligt fördelaktigare. Efter åtskilligt funderande är han nog oförsiktig att formulera en skämtbit, i hvilken de båda misshagliga lärarna, med okunnans utsättande, äro omgifverade till dialogförande "kolingar". X. sänder notisen till den konservativa aftontidningen, som slök den med god smak. Med det resultat, att de två lärarna dagligen en tid framåt finga ett par hundra korsband och urklipp med notisen som tillsända.

Stor uppståndelse. Ett exemplariskt straff måste statueras. Rektor och kollegium bry sina hjärnor, utan resultat. Till slut går dock ett ljus upp för rektor, han tager mod till sig och uppsöker redaktören på dennes byrå. Långvarig konferens, under hvilken redaktören och rektor beskärma sig i kapp öfver tidens ondska, ungdomens förvildning och disciplinkänslans aftagande. Redaktören blir storförtjusi i den artige rektor, och det hela slutar med, att det ödesdigra manuskriptet till den något klumpiga kviekheten utlämnas till realläroverksungdomens högste värdare. Och med manuskriptet väl i hand är det ingen större konst för rektor att leta upp missgärningsmannen, som ofördröjligen relegeras.

Nu är väl att märka, att redaktören var ansvarig utgivare för sin tidning och att han sålunda enligt vanliga journalistiska hedersbegrepp genast och bestämdt skulle ha vägrat att utlämna sin bidragsgitvares manuskript. Det enda, redaktören lämpligast kunde gjort i detta fall, hade varit att bedja rektor om ursäkt, ge sin redaktionssekreterare en skrapa och lofva bot och bättring för framtiden, d. v. s. större kritisk uppmärksamhet och rektor hade bort ge sina förlöjligade lärare en liten admonition om att kläda sig bättre.

Den välvillige läsaren rycker kanske på axlarna och säger nu: Ja, men store

Gud, det var ju blott en skolpojke! Och disciplinen måste ju upprätthållas. Härpå vill jag svara med följande invändning: Betänk konsekvenserna af ett dylikt lättvindigt tillskapadt prejudikat!

Det finnes många missförhållanden vid våra universitet, högskolor samt högre eller lägre läroverk, hvilka tarfa rättelse. Och den ungdom, som tryckes af dessa, oftast slentrianmässigt missriktade undervisningsföreteelser är ju den närmaste att iakttaga desamma och att på pressens eller annan väg försöka få dem korrigerade. Det dåliga exemplet från Göteborg, hvilket säkerligen icke blifvit obekant för öfriga hr rektorer i riket, får icke bli någon förebild "ad imitandum." Hvilken myndighet, som närmast bör taga itu med detta tyvärr ej alltför farska missgrepp, behöfver jag icke här upplysa.

Den alltför sluge rektor lär ha haft den älskvardheten att — sedan vår X. vid annat läroverk lyckats aflägsa mögenhetsexamen och blifvit officersaspirant — hos regementchefen förfråga sig huruvida aspiranten X. vore identisk med den från Göteborgs realläroverk relegerade X. Men öfversten, som var en man med hufvudet på rätta stället, lär endast ha lagt den intima handskrifvelsen "ad acta."

Gothi.

Afton.

Vinterdagens tröga timmar jag vid brasan tungt förnött. Glöden under askan glimmar som mitt sinne matt och trött. Allt är hvila, allt är dvala; som i drömmar sänkt, jag hör, hur i salen röster tala — intet, intet nu mig stör.

Tanken i ett fjärran irrar, rådes ej, fast den går vill, och det tomma intet stirrar stelt, när kolen blossa till. Ingen kraft vill mera prövas till att reda livets garn; jag vill somna, jag vill sövas såsom förr, när jag var barn.

Tyst, det hviskar genom skummet, Brutna ljud till örat nå, minnen fläktas genom rummet, smyga sakta fram på tå; slingra sina hvita armar ljudlöst kring min viljas arm, pressa sina kalla barmar tigande emot min barn.

Itt i löje, ett i tårar, ett i harm och ett i sorg, ett emellan svarta bårar, ett i dagens solskensborg. — Ingen kraft vill mera prövas till att reda livets garn. Jag vill somna, jag vill sövas såsom förr, när jag var barn.

John Wigforss.

Tjufskytte.

II.

Operan — eller Kungliga teatern, som den visst officiellt lär heta — kärt barn har ju många namn — låter ej gärna någon vecka förflyta utan att komma med någonting nytt. Nu lär det en gång för alla bli slut med de små älskvärda friheter som man fordom så tids tillåtit sig — nu sedan en öfverste blifvit kommanderad dit som chef. Det skall verkligen bli en rörande syn att iakttaga den militära disciplinens förändring inflytande på denna jungfruliga mark. Tänk blott hur undergifven och snäll den käre löjtnant Forsell med ens skall bli så fort herr öf-

Afkopplingsapparaten "PI"

Säkert skydd mot

olycksfall

vid maskiner och transmissioner.

Svensk uppfinning.

Bör ej saknas på någon axelledning.

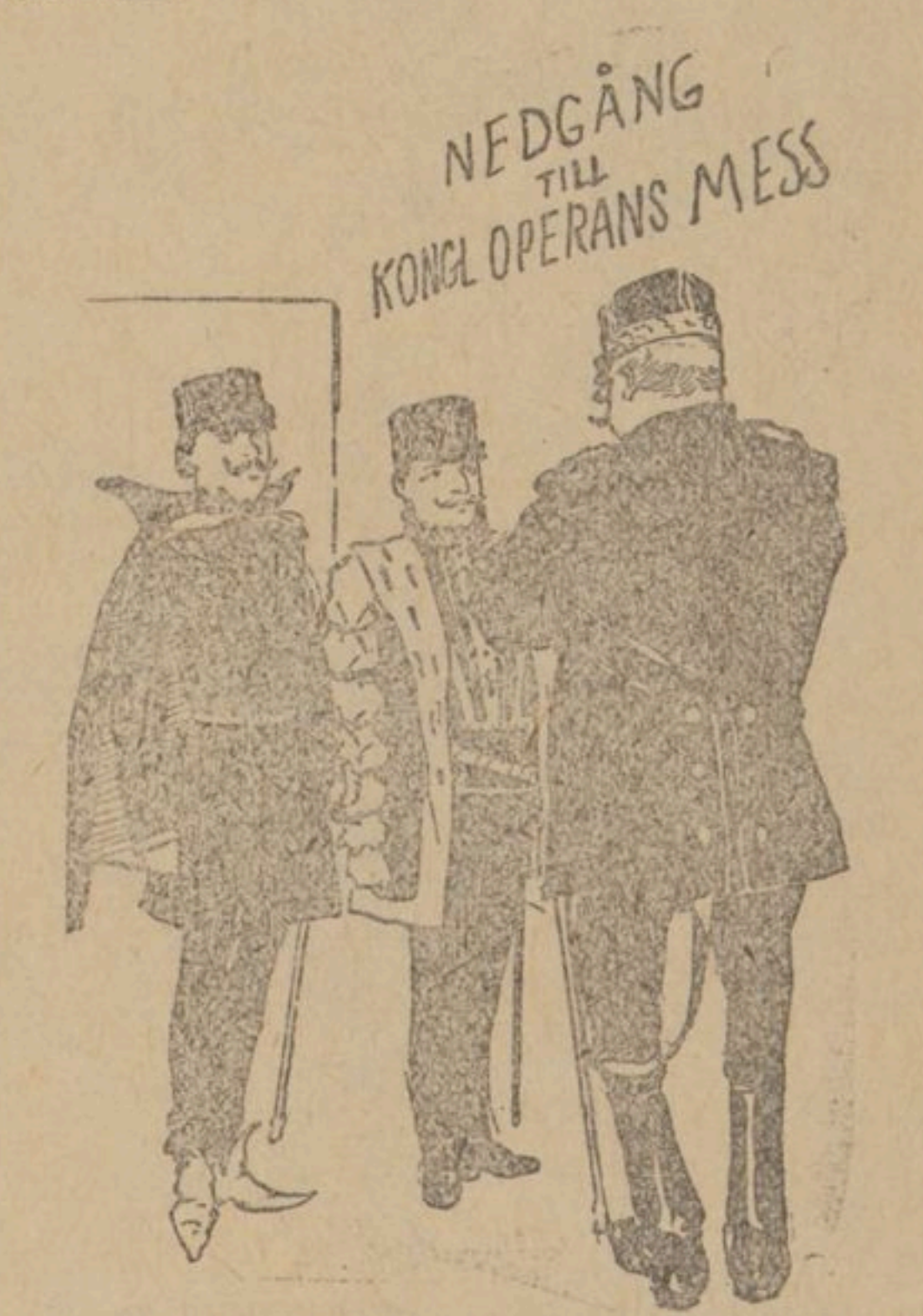
Försäljes genom

Sam Lagerlöfs Maskin-Byrå

CENTRALPALATSET, STOCKHOLM,

Telegramadress: MASKINLAGERLÖF.

versten sätter sin fot i kansliet. Och den snälle löjtnant Nyblom blir väl ändå snällare.

Ni kanske tror att det bara är ett falskt rykte. Nej då. Operastyrelsen har dementerat det, så det är nog fullkomligt sant.

Idén att använda regementschefer till något nyttigt ändamål är verkligen icke oafven. Ty hvad de göra för gagn vid sina regementen har man sannerligen svårt att förstå. Nu sedan kommandot tycks ha öfvergått till de allra yngsta underlöjtnanterna. Och dessa ha ju också i de sista af dessa dagar på ett lysande sätt visat sig värddiga därtill. Kan man väl tänka sig ett mera gentlemanligt uppförande än löjtnant Holms. Han har ju som känt, utan att låta sig hållas tillbaka af någon falsk stolhet, erbjudit sig att gifva sin stallpojke moralisk upprättelse. När och hvar duellen kommer att äga rum hålles naturligtvis strängt hemligt. Däremot kan man väl gissa sig till att den kommer att utkämpas på ridpiska. Det är nog det vapen, som löjtnant Holm är mest van att handskas med.

Och i allmänhet tyckas våra svenska officerare ha en viss förkärlek därför. Åtminstone förvåna sig en del norska och danska tidningar öfver deras flitiga användande af spön och sporrar under de senaste löpningarna i Kristiania.

Rastanagrac.

P. S. Prosten Askund i Skepplanda har i sin förklaring till domkapitlet uttalat den förvisningen att domkapitlet skall bedöma honom skonsamt, då han ej är känd för att deltaga i politiska

* Gustaf Löfgren, Snickare *

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

valstrider! Och jag som trott att det var just därigenom han gjort sig känd.

Blad ur skissboken.

Den mest föraktade.

För några dagar sedan uppsökte jag honom i hans lilla inhyssrum hos en fattig vaktmästarefamilj ute på Kungsholmen. Jag hade så till leda umgäts uteslutande med de aktningvärda i samhället, att jag verkligen längtade efter att träffa någon, som hörde till de utstöttes och föraktades klass.

Han tycktes generad af att jag uppsökte honom så här i hans torftiga gömställe, men jag låtsades ej märka hans förlägenhet och han blef snart änyo sig själt.

Han är den mest föraktade af alla människor jag känner. Hans föräldrar ha aldrig velat veta af honom. De skickade honom tre gånger till Amerika: tre gånger har han själf arbetat sig hem igen som simpel sjöman på något fartyg. Hans föräldrar äro numera döda och hans släktingar vilja ej ens höra talas om honom.

När folk möta honom på gatan, vända de sig forskräckta bort, i tanke att de sett en af dessa samhällsväldiga, som mördra furstar och högt uppsatta män. Begär han hjälp af någon — ty han lider alltid brist — blir han afvisad och man råder honom att göra någonting nyttigt. Söker han sig arbete, har man ingenting att ge honom: han är inte tillräckligt snyggt klädd.

Han, denne den mest föraktade jag känner, är en ung skald. Inte en af dessa som vunnit titlar eller blifvit ett tacksamt spekulationsobjekt i de stora bokförläggarnes händer. Utan ett alltför ungt, nästan obekant namn.

Att vara författare och icke vara känd, det är det värsta brott man kan begå i detta misströns förlöfvade land. En målare eller hvilken annan konstidkare som helst, han må vara hur medelmåttig som helst, har alltid ett visst anseende och får hjälp af höga och låga. Att kunna måla är någonting förnämt. Och både målaren och hans målningar mottagas i de rikes salonger.

Men författaren? Jag förstår inte, att ett sådant amodsländ som vårt kan ha råd att kasta bort, hvad andra länder betrakta som sin värdefullaste national-

egendom. Men vi tyckas ha god råd, då det gäller att förlösa och gifva till spillo de få verkliga begåfningar som spira upp och ej genast förfrysas. — Jag satt en god stund och talade med den unge skalden.

Jag djärfves att kalla honom skald, ty hans tankar hafva det nyskapades lif oah det han skriver verkar ofta som en uppenbarelse. Hvad gör det, att han ännu inte vunnit erkännande af någon berömd kritiker?

Han berättade mig om, hur alla hans senaste försök att skaffa sig ett uppehälle strandat. Hur nu senast en af våra penningfurstar vägrat honom ett litet anspråkslöst understöd. Han hade ämnat sig ut på landet för att kunna letva billigt och skrifa en ny bok.

En af våra dagliga tidningar tigger esomoftast ihop "30 kronor för ett barn." Jag anser, att det vore lika mycket skäl att skänka "50 kronor till en ung skald."

Sancho Panza.

Damernas Musikblad

utgivet af Ellen Sandels har utsitt sitt tredje nummer af andra årgången innehållande:

- 1) Procession och kör nr 2:dra akten af Lohengrin — Wagner.
  - 2) Till en fågel, kvartett för fruntimmersröster — John Jacobsson.
  - 3) Polkamazurka — Ludvig André.
- Pris per år omfattande 24 nr, med till sammans ett 80-tal kompositioner samt en intressant textafdelning, 6 kronor.

En smula operastatistik.

Det är inte tu tal om att statistiken är en nyttig vetenskap. En mycket nyttig till och med.

Sedan vi upfunnit statistiken gifs det ej mer några svårigheter. Rösträtsfrågan och bostadsfrågan är det ett lekverk att lösa med litet statistik — med statistik skaffa vi bröd åt de nödlidande och pansarbåtar åt vår stackars lilla flotta.

Nu har det ju i så många år talats om att kammarherre Burén skulle lämna sin innehavande plats vid Operan och hela det svenska folket har i dessa år gått i en ständig ångslan. Ty den gode kammarherren har alltid varit dess älsklingsbarn. Det var för att lugna de värsta farhågorna, som jag satte mig ned och upprättade en liten operastatistik. Men ack — resultatet blef mycket nedslående.

Se här en liten personalförteckning för de senaste trettio åren ungefär. För korthetens skull har jag ej velat gå längre tillbaka.

Kapellmästare:

1. Norman.
2. Dente.
3. Nordqvist.
4. Henneberg.
5. Hallén.
6. Stenhammar.

Regissörer:

1. Hedberg.
2. Christiernsson.
3. Josefson.
4. Rundberg.
5. Elmlad.
6. Törnqvist.

Kormästare:

1. Söderman.
2. Nordqvist.
3. Lindholm.
4. Edgren.
5. Stanek.
6. Strandberg.

Ballettmästare:

1. Marckhl.
2. Sjöblom.
3. Lund.
4. Glasmann.
5. Zöbisch.
6. Fr. Rosen.

På kansliet:

1. Dumrath.
2. Wijkander.
3. Grandinson.
4. Ahlberg.
5. Nilsson.
6. Pettersson.

Intendenter:

1. Edholm.
2. Westin.
3. Willman.
4. Nordqvist.
5. Burén.
6. ?

Lägger man så här till att å ordinarie stat äro anställda sex första- och sex andra-foler, blir det ju knappast något tvifvel öfrigt om att ett ordentligt sexualsystem är genomförd vid operan. Det finns blott ett enda litet förrägligt undantag och det är de fem intendenterna. Snälla, snälla herr kammarherre, skulle ni ej kunna afgå så att vi få en sjätte. Och var öfvertygad om, herr kammarherre, att det uteslutande är för att ej behöfva tvifla på statistikens ofelbarhet, som vi be er därom.

En ordningsmänniska.

För kvinnovärlden.

En farlig undfallenhet.

Ett smygande rykte, som i dessa dagar cirkulerat i Stockholm, har gifvit vår kvinliga medarbetare anledning till följande reflektioner:

För någon tid tillbaka lästes i damernas egen tidning, Idun, en del insändare från själförsörjande kvinnor, hufvudsakligast kontorister och butiksbiträden, som alla talade för att kvinnor, som inneha dylika sysslor och stå ensamma i världen, borde samman-sluta sig för att åstadkomma billigare bostäder och hushållskostnader genom inrättande af delvis gemensamma hushåll, dock med full personlig frihet för en och hvar. En mängd förslag inkommo, af hvilka somliga voro praktiska nog. Men det förnuftigaste af dem alla vann nog minst beaktande, emedan insändaren varit oklok neg att underteckna det med ett så skrämmande ord som "socialist".

Den djärfve insändaren, som utan tvifvel var en man, förklarade nämligen kort och godt, att det icke är på detta sätt — genom att göra sina redan förut små lefnadsomkostnader mindre — som utom hus arbetande kvinnor skola förbättra sin ställning, utan att de skola börja sin reformation från roten — de skola ensa sig om en full och skäligen betalning för sitt arbete.

Jag mins inte, om insändaren använde ordet "organisera" men det var emellertid innebörden i hans uttalanden, och han hade rätt. Kvinnorna skola organisera sig, de måste göra det, de få icke dröja längre. Inom arbetarvärlden, där männen för länge sedan uppnått en bättre ställning än någonsin endast och allenast genom sin organisation — har man satt i gång en rörelse i detta syfte. Att rörelsen utgått från socialistiskt håll, är en sak för sig, det blir en senare fråga att bedöma, om socialismen är nödvändig för ett sådant organisationsföretag eller ej och den faller icke inom ramen för denna uppsats. Meningen med dessa rader är endast att söka väcka kvinnorna, och egentligen mest de s. k. familjelickorna, till insikt om, hvilken skada de göra sig själfva och framför allt sina mindre väl situerade medsystrar, genom den minst sagt undfallande ställning de intaga gent emot sina respektive principaler.

Den som skriver dessa rader, har haft tillfälle att närvara vid ett möte, som tillställdes af arbeterskor i syfte att visa dem, hur nödvändigt det är att de följa sina mäns, faders och bröders exempel och organisera sig. Och må det sägas rent ut, man fick ingen anledning att vid detta tillfälle känna sig stolt öfver de framsteg kvinnan lär ha gjort på senaste årtionden eller öfver hennes föregifna likställighet med mannen. För det första var det nästan absolut omöjligt för den energiska kvinna, som anordnat detta möte och hvilken de dock alla kände till och hade förtroende för, att få någon af de tre å fyrtiohundra kvinnorna att yttra sig, att ens lämna enkla svar på framkastade frågor om hur stora löner de hade o. s. v. Den som ledde förhandlingarna hade emellertid som väl var, skaffat sig siffror och uppgifter på förhand — och förfärande siffror var det! Förfärande därför att de visade, hur hundratals kvinnor i timmar få sitta böjda öfver nål och stickmaskin för att slutligen få en betalning, som de helt enkelt icke kunna existera på. Och det veta de. Men det går för många, därför att de

— Ja, det tror jag, herr markis, mumlade François, som, ehuru så friskspråkig för två timmar sedan, nu knappast kunde få fram ett ljud. — Om stoet skulle stupa, vore det förskräckligt, anmärkte markisen. Yvonne kunde bli kastad långt bort... Säg, tror ni verkligen, att Carmen kommer att stupa?

— Det tror jag inte. Hon kommer snarare att segna i länden. Om fröken då tappar stigbygeln, har hon kanske den själsvärden att låta sig glida ner. Att falla bakom är alltid mindre farligt.

Nu började de diskutera det mer eller mindre farliga i fallet, som i de båda samtalandes förvirrade föreställning var så godt som oundvikligt.

— I hvilket fall som helst är ridknekten med och kan hjälpa fröken.

— Han, den idioten! svarade markisen, utan att påminna sig, att han på morgonen hade använt samma epitet om François.

Tiden gick, ångesten tilltog. Om det varit ljusare skulle dessa två män ha erbjudit en löjlig anblick. Den ene klädd i stallblus, handterande sin smutsiga kvast, den andre i omsorgsfullt tillknäppt redingote, prydd med hederslegionens officersrossett, girigt insupande hvarje anmärkning af sitt sällskap,

som lika orolig som han, icke sparade på förebräelser.

— Hvarför hörde ni inte på mig? upprepade han. Det är herr markisen själf som är skuld till allt.

Pliktigt hördes bullret af vagnshjul från gatan, och kuskens ropande stämma utanför: — Öppna porten! — förorsakade en lika stor skakning hos husbonden och tjänaren.

Porten öppnades och vagnen rullade in. Markisen öppnade vagnsdörren och mottog i sina armar dottern, hvilken här han kysste med stum hållighet.

François för sin del skyndade sig in i stallet.

— Var pappa orolig? frågade Yvonne. Tänk dig, stoet...

I samma ögonblick och innan porten fallit igen kom ridknekten. Han satt på den ena hästen och förde den andra vid bisetlet.

Men på Pierrots rygg låg nu fruntimmerssadeln och på Carmens herrsadeln.

— Stoet snubblade, sade han förläget. Då blef fröken litet rädd, och på en sidoväg i Boulogneskogen bytte jag om sadlarna.

— Ja, jag blef rädd, det vill säga, att om jag inte hållit mig fast i djurets man, skulle jag fallit till jorden

unga flickor på gatorna, ty den unga hvitklädda flickan spelar en betydlig roll i vissa slags politiska meningsyttringar. Det är onödigt att tillägga, att han skulle föra med sig på hästländen freden, öfverflödet och lyckan åt alla dessa bröst, som nyligen skakats af en upphostning på fem milliarder.

Fröken Yvonne fader hade efter en tolfårig, af inga skrym skynd förenig förlorat sin hustru, och för att dämpa sorgen hade han i ett andra gifte åktat den stridande politiken. Han mottog sina bekanta, som han gärna kallade sina förtrogna, genom lönnfärer och bjöd dem på mystiska måltider, där till och med hönens och de sockrade mellansätterna tycktes stämpla till förmån för "Konungens" återkomst.

Han underhöll agenter med uppdrag att snoka reda på nyheter och att rapportera för honom de obetydligaste rykten, som kunde lifva hans förhoppningar. Resultatet af dessa hans manövrer var en betydande brefväxling, åtminstone hvad omfånget beträffade. Den stack han undan i husets alla möbler med gömställen i. Han stängde ibland in sig i timmar antingen ensam eller tillsammans med någon obekant eller att förut hafva underrättat hela husets personal, att han icke var

han när som helst ligga där utan att säga ifrån. Hon snubblar!

— Jag har försökt henne. Hon snubblar inte! Det är en smädelse! vrålade herr de Curval.

— Med en man kanske, för att hans hand håller henne uppe. Men när en ung flicka som fröken rider henne är hon utsatt för att antingen glida ned öfver länden eller också komma under bringan.

Och utan att vänta på svar tillade han:

— Ett tredje fel är, att hofven går för långt framför kotan, och det förorsakar att karleden blir för lång. Carmen har mycket för långa karleder. Hon är oduglig som ridhäst och skulle knappast kunna begagnas till draghäst.

Krossad af stalldrängens bevisföring visste markisen icke hvad han skulle säga. Han stod kvar i sin glugg med korslagda armar och började tänka på sitt sto icke utan en viss oro.

— Är det sant som jag säger, hr markis? vågade François i sin tur fråga.

I stället för att svara snöt markisen sig. När man får veta, att ens sto har haft rots, snyter man sig gärna. Efter en stunds tystnad framkastade Herr markisen ställknekt.

äro gifta och ha detta arbete som en liten biförtjänst. Och de, som icke äro gifta, utan skola försörja sig på arbetet? Ja, det är däri det ligger — de gifta kvinnorna, som kunna draga sig fram ändå, finna sig i saken som den är och vill, den ogifta icke finna sig, så kan hon gå! Det finns alltid hundrade, som stå färdiga att rycka in på hennes plats.

När man äntligen lyckats förmå en och annan på det omnämnda mötet att gifva någon upplysning om hur de hade det, fick man också ett par exempel på, hur ömskigt försök till löneförhöjning strandat, och på hvad? På brist på kamratanda, brist på förstånd af hvad saken gäller och kanske också brist på klok och förnuftig ledning.

Det är naturligt att dessa kvinnor ur arbetarvärlden aldrig satt sig in i hvad de åstadkomme därigenom, att en af dem pressa ned lönerna för andra, i det att de, med den vanliga kvinnliga blygsamheten foga sig och hellre ha det svårt än de "ställa till bråk".

De välla helt enkelt, att en stor kontingent af deras ogifta systrar måste öka ut sina inkomster på ett sätt, som dessa andra förlasa sig öfver och fördöma. Det finns exempel på en fabrik i Stockholm, där arbeterskorna — och äfven biträdena — nöja sig med lägre löner än på andra ställen, helt enkelt därför att de ha en regelbunden extrainkomst, sedan dagens arbete är slut! Oafsedt att de öka den kår af dessa olyckliga kvinnor, som nu väcka så stor harm genom sitt aggressiva uppträdande på våra gator göra de det svårare för hederliga kvinnor att skaffa sig rimliga betalning, hvilket kan lätt inse.

Vi ha försöpt, att man inom en anstalt i Stockholm, där en hel del s. k. familjeflickor försörja sig, upptäckt att arbeterskorna ökat ut sina inkomster på ofvannämnda sätt — det skall ha varit en läkare, som tagit itu med saken. Man förstår innebörden häraf och hvilka förfärliga följder ett sådant förhållande kan ha. Om detta är santt veta vi icke och vi hoppas att det är ett löst rykte.

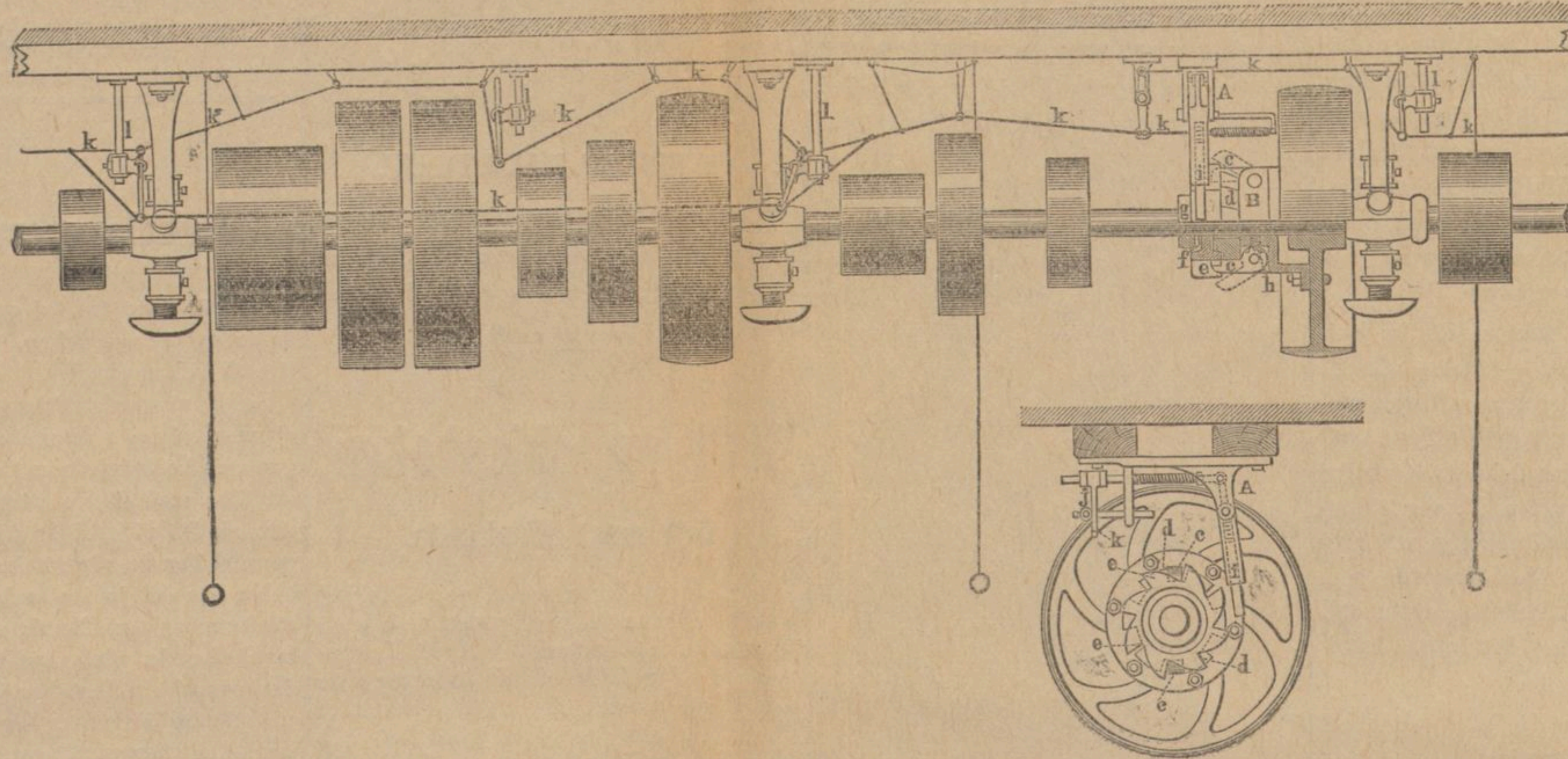
Men så mycket större skäl har man i det senare fallet att i tid tillropa kvinnorna ett väckelsens ord.

En "familjeflicka", en ung flicka, som kommer från ett godt borgerligt hem, skall säkert vara den första som ger uttryck åt sin harm och afsky, när talet faller på flickor "af den sorten". Men samma flicka går liknöjd och tanklöst och tar emot en ringa lön, som hon icke skulle kunna leva på, om hon inte hade sitt goda hem. Och hon skulle säkert med en axelryckning afvisa tanken på något så absurd, som att hon skulle vara med om att sammansluta sig med kamraterna i en lönefråga. Hon skulle tycka att det var "fastligt att föra väsen" och att strejka — det skulle naturligtvis aldrig hända henne — och däri skulle hon säkert få medhåll af sina snälla föräldrar. Men hvarken hon eller de lämna plats i sin hjärna för den tanken, att hon kanske genom sin vägran skickar ut en mindre väl lotad kamrat att skaffa sig dessa blin-komster.

Det tjänar ingenting till att förneka, att det stora flertalet kvinnor ännu sakna kamratkänsla och förmåga af koncentration och sammanhållning, det må gälla ett aldrig så viktigt ämne. På det förut omnämnda mötet fick man höra ett sanningssord: Vi våga inte tala om hur vi ha det, ty vi frukta att någon af våra kamrater skall skvallra om hvad vi sagt i kväll.

För våra teknici.

Under denna rubrik är det "Kvällen" mening att om möjligt i hvarje nummer gifva den tekniskt intresserade läsaren — andra kunna utan vidare öfver detta — ett stycke, som kan intressera honom — eller henne, ty damerna börja ju äfven att så småningom intressera sig för tekniken, om än hittills blott, då det rör arkitektur.

ler vid axeln själf och dragos med rundt kring axeln, sedan denna fått tillräckligt fast tag i kläder eller lemmar. Med den hastighet af mellan 100 och 200 hvarf i minuten, som transmissionsaxlar i allmänhet hafva, är det tydligt att innan en minut förgått, har den olycklige hunnit slungas rundt axeln hundra hvarf med vanligen hela kraften af den i gång varande motorn. Det är tydligt att den för-olyckade ej under sådana förhållanden kan ha stora utsikter att komma ifrån med lifvet eller med armar och ben i behåll.

Att skydda transmissionerna genom kläpar och inklädnad af remmar m. m. är icke tillfyllest att förebygga en dylik olycka, enär det af praktiska skäl endast kan ske i mycket liten utsträckning. Största delen af alla rem-

Vi göra i dag början med en ny kopplingsapparat, benämnd "PI".

Den är verkligen en människovänlig uppfinning, då den afser att hindra olyckor därigenom, att axlars rotationsrörelser ögonblickligen kunna automatiskt afkopplas när och hvar som helst utan störande rubbningar, stötar eller dylikt. Afkopplingen kan ske så väl från olika platser i en fabriks- eller verkstadslokal som längs efter axeln, vid hvarje maskin.

Kopplingen afser att utgöra ett effektivt skydd mot olycksfall vid maskiner och transmissioner.

Apparaten är så konstruerad att den automatiskt och ögonblickligt kan fränkoppla en transmission från dess drivande del och omedelbart tvinga transmissionen till stälstånd. Detta sker utan störande rubbningar, stötar eller dylikt och kan afkopplingen äfven lätt åstadkommas när helst man vill. Bland de farligaste och till sina verkningar mest ödesdigra hjälpmedel hvaraf industrien begagnar sig, inta-

ga transmissionerna ett främstående rum.

Om man studerar yrkesinspektörernas berättelser, finner man också att ingenstädes meddelas så många anvisningar till skydd mot olycksfall, som då fråga är om transmissioner. Detta helt enkelt därför att dessa äro så farliga och olycksfallen därvid så våldsamma på grund af de stora genom dem öfverförda krafterna och den höga hastigheten.

De allra flesta olycksfall vid transmissioner ske så att arbetaren fastnar endera vid en rem, remskiva el-

mar, remskivor och axlar komma såkert fortfarande att förblifva oskyddade.

Skyddsåtgärderna måste därför vidtagas så, att man genom dem kan bli herre öfver de krafter, som annars slå människor och material sönder och samman.

Kraftkällan skall först kunna lätt och säkert fränslas, därefter måste den i axelledningen lefvande kraften kunna motverkas och allt bör ske så hastigt, att då axeln brakts till ställestånd den af olyckan hotade ej hunnit taga någon nämnvärd skada.

I Pi-kopplingen haf man emellertid en ny konstruktion för afkopplings- och bromsingsapparat, som snabbt afkopplar den drivande kraften och i samma ögonblick effektivt bromsar den

frigjorda axelledningen samt ögonblickligen stannar densamma.

Från afkopplingsapparaten leda fosforbronslinor dels utefter transmissionsaxel och remskivor och dels till alla arbetsmaskiner, hvarest linorna hänga ned med i ändarna fästade ringar.

Anordningen är sådan att transmissionen automatiskt stannas om någon ting fastnar i en rem eller mellan en rem och en remskiva eller i något från axeln utskjutande föremål och vill medfölja axeln i dess rotation. Innan det fastnade kommer upp öfver axeln beröres afkopplingslinan, som omedelbart kommer kopplingen att verka.

Men transmissionen kan också lätt och ögonblickligt stannas genom ett ryck i ett från afkopplingslinan nedhängande snöre, om t. ex. någon kom-

mit in i en kuggväxel eller ett par valsar med kläder eller händer och hotas att dragas längre och längre in.

Sådana snören kunna placeras hvar som helst i arbetslokalen, såväl omedelbart invid maskinerna, som på lämpliga ställen utefter arbetsbänkar och väggar, hvaran alltid ett snöre är till hands, när olyckan holar. Den förölyckade kan själf draga i snöret, eller också kan, om han skriker eller observeras af kamraterna, hvem som helst af dessa rycka i närmaste linan.

Kopplingen, hvaraf åtskilliga exemplar redan finnas uppsatta vid anläggningar i Sverige och utlandet, har af fackmän och yrkesinspektionen undergått en grundlig pröfning och har från samliga håll erhållit visoriet att vara ett tillförlitligt skydd mot olycksfall.

Säga hvad man vill, så passerar icke sådant ofta bland män, då däremot tussel och tassel bland kvinnor icke förvånar någon.

Emellertid börja ju kvinnorna nu röra på sig på allvar. Och då är man redan på god väg. En sak kan dock aldrig för ofta betonas härvidlag: öfverklassens kvinnor måste hjälpa till, först och främst genom att icke gå i vägen. Och de skola icke slösa bort sin tid med att räkna ut, huru de skola kunna inrätta det ännu billigare åt sig än de nu ha det. Tvärt om! De skola skaffa sig ökade behof för sin ökade lön, de skola sträfva efter möjligheter att skaffa sig större bildning, att få se sig om i världen o. s. v. På detta kunna de lägga ned hvad som skiljer i fråga om deras utgifter och mönens, som ju äro vida större. De män som ge arbete åt kvinnor, anse nog att dessa äro lätta att handtera och bekväma att ha att göra med. Men aktning vinna kvinnorna icke genom sin undfallenhet.

Ruth.

Försök på.

(För "Kvällen")
af
H—ld B—m.
Charad.

Mitt första stundom kan falla tunt.
Mitt andra tyda — är något rundt.
Do unga hasta
Mitt hela kasta —
Och den ej "står för'n" — ja det är strunt.

Diamantgåta.

5 ord, skrifna *midt* under hvarandra, bilda med sina *mellersta* bokstäver namn å en *populär dryck*.
1) Bokstaf. 2) Insekt. 3) *Populär dryck*. 4) Delikat fisksort. 5) Bokstaf.

Ordgåta.

1 a, 1 e, 1 g, 3 k, 1 o, 1 r, 3 s, 1 v
bilda, rätt sammanställda, namn å användbar artikel för värmens skull.

Kvadratgåta.

Nedanstående 25 bokstäver skola ordnas så, att de på vägräta och motsvarande lodräta rader bilda samma ord:
2 a, 2 d, 2 e, 1 f, 2 n, 5 o, 4 r, 5 s, 2 t.

Lösningar

af "Försök på" den 1 februari:

Palindromen: Sadel-ledas.

Thalia-Diamantgåtan:

F
TID
TYDAS
FIDELIO
DALAR
SIR
O

Kvadratgåtan:

KÖRA
OCKER
ÖKNAR
REKAL
ARRAK

Restaurant Metropol

Dinér à la Cart & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer & Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

CARLSSON & HOLMQVIST

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad Kött-, Fläsk- & Speceriaffär hörer, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 67 35.

Rikstel. 69 77.

Nu pågår realisationen af

SKODON

26 Fredsgatan 26

Herr-Kängor, bruna, säljas för 9 å 10 kr.

" Resårskar af rossläder säljas för 8 kr.

" Snörskor " 7

Dam-Knäppkängor, br. & sv., säljas f. 8 kr.

" Resårkängor säljas för 5 å 6 kr.

" Snörskor, nr. 35, 36, 37 fr. kr. 3,50.

Barn-Skodon mycket billigt.

26 Fredsgatan 26.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: Figaros bröllop.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: Krig i fred.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: Gamla Heidelberg.

Vasateatern.

Kl. 8 e. m.: Wienerblod.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30: Damen med masken.

Olympiateatern.

Kl. 8 e. m.: Hattmakarens bal.

Folk-Teatern.

Söndag kl. 8—11 e. m.: Jag gifte mig aldrig!

Svea-Teatern.

Hv. aft. kl. 8 Stor Specialistförest.

Det mest förtjusande

är **La Perle**, Stråldansö.

Det mest häpnadsväckande

är **Guillelmo**, Vapenkonstnär som slinker en hel vapensamling.

Elsa Dinaros. Lilly & Nora.

Trudy Schadow. Ella Olsen.

Th. Pauli. Adolph Ernst.

Mlle Montrose. Criscon.

Nytt! Fru Anna Hofmann-Uddgren sjunger hvarje attion under stormande jubel För upptå lifvets stig Har du bedragit mig.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

TILL SALU.

SKRIDSKOSEGEL

• LÅNGFÄRDSKRIDSKOR • SKIDOR • BINDNINGAR • STAFVAR • PYJAXOR • RYGGSÄCKAR • KÄLKAR • GEVÅR • AMMUNITION • JAGT- och FISKREDSKAP • M. M. • M. M.

MAURITZ WIDFORSS
SPORTMAGASIN

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.
Cigarer och cigarretter i parti och minut.
Allm. Tel. 65 04.

DIVERSE.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkb. 19 30.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggaregatan).

ATT HYRA.

Vacker dublett

nu genast. Kungsgatan 13, 2 tr. Fröken
Hinderson, Brunkb. 10 70.

han vårdslöst dessa ord som liknade en reträtt.

— Ni skall inte flytta förr än i morgon. Jag skall visa er först hur orätt ni haft.

Därefter frågade han sin stalldräng i hvilka hus han tjänat, då han kunde visa sig så skarpskodd i hästvetenskapen.

— Har ni kanske varit vaktmästare vid ridskolan i Alfört?

— Nej, herr markis, svarade François och sköt åter mössan ned öfver ögonen, återtog sin kvast och började ta små tag mellan gårdens stenar.

Markisen var emellertid aldeles yr i hufvudet öfver denna hästvältighet hos den ligste af hans tjänare. Hvar tusan hade karlen fått fatt på sina fullkomligt riktiga uttryck och sin nästan eleganta fraseologi? Under tre månader hade han nästan inte öppnat mun, och plötsligen, utan förberedelse, började han tala som en professor. Skulle människornas jämlikhet möjligen vara annat än ett tomt ord?

Medan markisen undrade öfver lösningen af detta samhällsproblem, lade han märke till att Yvonne promenad redan hade varat trettio minuter mer än vanligt. I juli månad kan man tycka om att se soluppgången, men i november har man därför just ingen lust att se natten bryta in. Klockan

vagnslidret, portvaktens kammare. Han skickade till och med folk till matsalen, i den föreställning, att han satt sig till bords.

Det var omöjligt att hitta stalldrängen.

ANDRA KAPITLET.

Herr de Curval var en legitimist af den lifliga sorten. Han kunde icke se grefven af Chambord utan att råda honom att "stiga till häst". Denne steg också till häst, men det var bara för att i Frohsdorffs omgifningar göra en promenad, från hvilken han kom tillbaka frukostdags. Efter kejsardömet fall tilltalade markisen nästan aldrig sina vänner annat än med den oförsäktligt framkastade frasen:

— Det blir i nästa månad.

Det var denna evinnerliga "nästa månad" som skulle se tronkräfvarens återkomst med triumfbågar, med hvita fanor och fullt af icke mindre hvita

så lång jag var. Carmen visade sig svag i benen.

— Som François sade, ja! Det är förbluffande, hvad den gossen förstär sig på hästar, anmärkte markisen.

— Pappa ser att vi hade orätt i att negligera hans anmärkningar. Jag förstår nu, hvarför den stackarn gjorde sig så mycket omak för att hindra mig från att ge mig i väg. Han var icke det minsta drucken.

— Han var den ende af oss, som hade sitt förnuft i behåll, sade hr de Curval. Det är hjärta på karl, det är säkert det. Jag hade aldrig föreställt mig sådana känslor hos det lägre folket. Du borde ha hört, med hvilken oro han räknade upp hvilka faror du utsatte dig för oaktadt hans varning. Fruktan hade riktigt lossat hans tungas band. Han är säkert inte född till det simpla yrke, som han utöfar.

— Jag vill inte gå upp till oss utan att hafva tackat honom, sade Yvonne beslutsamt. Bed honom komma hit.

Markisen sökte rundt omkring sig i den förmodan att François fortfarande befann sig i närheten. När han icke såg honom, ropade han:

— François, François!

Tyst och handfallen erbjöd sig ridknekten frivilligt att söka upp sitt biträde. Han genomsökade spiltorna,

slog half fem, half sex. Markisen började darra i knävecken. Stalldrängens förutsägelser började spöka i hans hjärna. Hvarför kom inte hans dotter hem?

Han gick ned på gården och gick långsamt fram och tillbaka som i feber.

Slutligen höll han inte ut längre. Han närmade sig staldörren och efter tre korta slag frågade han doft.

— Är ni där, François.

— Ja, svarade denne, såsom det tycktes med halfväld röst.

— Kom, så får jag tala med er, sade herr de Curval med samma djupa stämma.

François kom ut till sin husbonde på gården. Lyckligtvis var det redan nästan aldeles mörkt, annars skulle markisen otvivelaktigt ha lagt märke till den blygrå blekhet, som betäckte tjänarens kinder, denne tjänare som han för en stund sedan velat köra bort, men som han nu tänkte fråga till råds.

— François, sade han, jag var nyss litet för sträng mot er. Det är annars inte min vana, som ni vet.

Därefter öfvergick han utan annan inledning till hufvudfrågan:

— Säg mig på samvete, François, tror ni att min dotter kom i fara genom att rida på Carmen?

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING

Stockholm, Aktiebolaget Varas Boktryckeri 1903.

N:r 3

Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.

STOCKHOLM, Söndagen den 15 Februari.

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallgatan 12. A. t. 70 42. Kl. 2—3.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

Utkommer hvarje Söndags-eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

INNEHÅLL:

Svenska högern.

Dumhetens Pyrrhus-seger eller Hr Ljunglund och hans styrelse eller Kvälens lilla motgång.

Forts. af vidräkningen med Dramatens intendent hr Personne.

Traftäflingarne på Brnnsviken i dag.

Svenskes femte resa. Sista nyheterna.

Kamrer Falcks matiné.

Från Musikvärlden. Simson och Delila af Colla Destra.

Tjufskytte III. Illustrerad skämtkrönika af Rastamagnac.

Hur Folkardus blef människa af John Wigforss.

Söndagsnyheter från in- och utlandet.

m. m.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. 1/2 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter, som inflyttat utgivningsdagen.

Kvällen är en veckotidning, som i omväxlande skämtsamt och allvarsamt form, hvar efter dess beskaffenhet, behandlar den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen innehåller dessutom litterära och konstnärliga uppsatser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och mot ännu mera som försöker sitta på höga hästar utan att vara därtill af naturen ännu, och Kvällen är icke bunden af någon hämsyn mot dylika företeelser.

Kvällen har många af våra bästa författare på skilda områden till medarbetare. Vi nämna redan nu några namn: professor Knut Wicksell, Anna Branting (René), Gustaf Janson, Henning Berger, Viktor Larsson m. fl.

Kvällen kommer att mottaga uppsatser af författare af olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Stockholm 1 febr. 1903.

Redaktionen.

Svenska högern.

Svenska högern skall nu organisera sig igen. Oafsedt den äktsvenska löjligheten att partiet skäms för sitt ärliga namn och skall kalla sig framstegsparti — det nationella framstegspartiet, förstås — är saken icke mycket värd. Den har gjorts så många gånger förr och under auspicierna af så mycket bättre namn än nu, att det hela utom figuranternas egen krets föga kan intrassera.

En partibildning förutsätter allmänna och i viss mån ideella intressen. Sammanslutningar kunna komma till stånd på grund

af ekonomisk och social gemenskap. Vårt första landtmannaparti är ett godt exempel på en naturlig partibildning. Det ville blifva af med sina gamla jord-skatter och det ville gifva bondens stämman eftertryck i vår riksdag. Det vann sitt mål och sedan dess fortlevde det med ett skenlif. En ekonomisk sammanslutning har försökts af våra agrarer. De hafva funnit, att storgodsegarne i Tyskland lyckats förträffligt att beskatta hela folket till sin förmån och de hafva här i landet efterapat det tyska mönstret. En stor del af våra handverkare hafva inbillat sig, att de kunde få god och framför allt billig arbetskraft genom en skärpt läringslag. Dessa sammanslutningar äro ej i första rummet politiska. De bestå af i öfriga hänseenden alltför olikartade och alltför oliktankande element för att kunna bilda ett politiskt parti. Så snart det visat sig, att en starkt politiskt intresserad grupp däriom velat taga ledningen och föra fram dem på arenan, hafva de gjort fiasko.

Det finnes nog samlande högerintressen af blandad materiell och ideell art. Sin hufvuduppgift att vårda de utvecklingsfientliga makterna, militarism, byråkrati och kyrka, sköter konservatismen här som annanstädes oklanderligt. Men på dessa områden finna de sköna själarna hvarandra i hvarje förekommande fall lätt nog. Men dessa själar bilda ingen inre enhet. Och de hafva ingen målmedveten motståndare, med vilja och förmåga att verkliga genomdrifva sin uppfattning. I realitetsfrågorna är vår höger lika oenig som den är enig i sin allmänna syn på

tingen. Och om de liberala gäller detsamma. Högern har därför ingenting gemensamt den vill genomdrifva och ingenting den gemensamt vill hindra. Partiparollen blir allmänna fraser och det speciella, som skulle binda, kan man ej få håll på.

Mera militarism, mera tullar och mera morskhet mot Norge tager sig ju icke illa ut. Men det finnes ingen af dessa saker, som icke äfven proklamerats af människor, som tro sig vara liberala och i vissa hänseenden äfven äro det.

Och det rent negativa att så länge som möjligt hejda hvad man dock ser komma är icke egadt att entusiasmera människor.

Vårt politiska lif karaktäriseras i själfva verket icke af de ideella utan af de materiella motsatserna. Det är främst en intressestrid. Den oftast något abstrakta hänförelse för ideella mål, som allena kunde skapa ett starkt parti, saknas i alltför hög grad hos vår höger. Hvad Norges vänster vunnit genom att slå på den patriotiska trumman mot det förtryckande Storsverige, kan Sveriges höger icke ernå genom sina trumslagarkonster mot Norge. Vi sakna för mycket af den norska naiviteten och hafva för mycket af vår känsla af större styrka gentemot broderlandet, för att taga hela oväsendet på fullt allvar.

Om vår andra kammare någon gång kunde tänkas gifva sig ut i kampen för hvad Danmarks folketing så länge slagits för, då vore förutsättningen för en stark och enig höger därmed gifven. Tendenser i den riktningen funnos i Carl Ifvarssons landtmannaparti men de äro nu,

åtminstone tillsvidare, solidskrinlagda.

När högern skall organisera sig, har den därför att först sätta sig och söka spekulera ut ett program. Men på den vägen bildas ingen lifskraftig partioorganisation. De liberala hafva åtminstone haft sin rösträttsfråga, som kunnat sammankitta, om än icke fastare än det blifvit men det är dock alltid ett gemensamt slagord. En del lösgångare bland högern sökte visserligen icke utan talang vrida detta samlings-tecken ur vänsterns händer, men någon högre grad af intresse kan ej skäligen begäras för den spalten hos den stora mängden af högermän.

Högern kommer därför fortfarande att förblifva det något osammanhängande konglomerat den är, tills en verklig vänster först skapats. Det är de nydanande, icke de återhållande krafterna, som börja hvarje strid.

Dumhetens Pyrrhus-seger

eller

Herr Ljunglund och hans styrelse

eller

Det nationella framstegspartiet och tryckfriheten

eller

»Kvälens» lilla motgång.

Verklighetstrogen röfvarroman i åtskilliga kapitel.

Kap. I. Aftalet.

De två första numren af »Kvällen» trycktes på Stockholmsbladets tryckeri enligt följande af dess tryckeriföreståndare Leonard Ljunglund koncipierade kontrakt:

Mellan herr Magnus Valdemar Manner som utgivare af tidningen Kvällen och undertecknad som föreståndare för Stockholms-Bladets tryckeri är den öfverenskommande träffad, att jag, Ljunglund, tryc-

ker denna tidning hvarje söndag eftermiddag, så att den är till utdelning färdig kl. 5 e. m. — därest manuskript lämnas i så god tid, att högst sex spalter återstå söndags morgon kl. 8 — mot en ersättning af minst 100 kr. pr firsidigt nummer i Stockholms-Bladets format med tillägg af 25 kr. för hvarje öfverskridande sida öfver de kontrakterade 4 sidorna, och bör sidantalet vara fastställt och den öfverenskomna betalningen förskottsvis erlagd torsdags middag kl. 3 före hvarje veckans utgivningsdag.

Sålunda öfverenskommet

Leon. Ljunglund. Magnus V. Manner.

Kap. II.

Verkst. dir. blir moralisk.

Någon dag efter första numrets tryckning meddelade herr Ljunglund redaktionen af »Kvällen», att han haft obehag från sin styrelse eller åtminstone från dess verkställande direktör, herr Oscar Carlsson, med anledning af detta aftal. Herr Ljunglund förnekade icke alls, att han på förhand fått meddelande om »Kvälens» politiska färg och ansåg han icke håller, att detta hade med tryckningen att göra. Öfverenskomna Carlsson skulle emellertid hafva blifvit morsk öfver saken; som skäl hade han icke håller angifvit politik utan att tre saker i »Kvällen» varit »osedliga», ett poem af Sigurd P. Sigurdh, en dramatiserad skiss af René och en dikt inlagd i en berättelse af John Wigforss. Själ förklarade herr Ljunglund sig finna detta komiskt, men ... styrelsen ...

Vi förklarade, att kontrakt hållst böra följas. Det är egentligen därför de äro till. Men å andra sidan förstodo vi väl herr Ljunglunds situation. Han skulle visst representera den andliga intelligensen i det påtänkta nationella framstegspartiet och hade då kanske icke lof att förtjäna penningar på tryckning af en radikal tidning. Och nämnde herr Oscar Carlsson är utom direktör i tidningsbolaget också direktör i Stockholms Superfosfatfabriks aktiebolag, som nog behöfver sälja gödsel till agrarerna. Det förelåg således förmildrande omständigheter. Och med förbehållen rätt till skadeståndalen förklarade vi således, att vi skulle söka följande vecka anskaffa annat tryckeri.

Kap. III.

Herr Ljunglund bär sig dumt åt.

Så långt var ju saken alldaglig nog. Och vi hade endast tänkt att pointera dess skämtsamhet genom att i ett följande nummer till parallell med hvad herr Oscar Carlsson funnit »osedligt» trycka af några bitar af herr Ljunglunds från samma tryckeri utgående tidning »Piccolo», för hvilken »litterära» produkt väl äfven herr Carlsson är verkställande direktör.

Men så bar herr Ljunglund sig alltför illa åt. I en tredje publikation, Illustrerad Hvad Nytt, som samma bolag utgifver, behagar han förklara först att han åtagit sig tryckningen af hygglighet som tidningsman, och vidare att vi brutit kontraktet, genom att icke i tid till honom inbetala kontraherade summa utan först senare lämna den till en annan funktionär i tryckeribolaget.

Det är i och för sig icke alltid dumt att ljuga. Men man bör ljuga med förstånd. Herr Ljunglund har förbisett detta.

Hvad första punkten angår, erkänner han i ett bref till oss, att kontraktet om tryckningen skrefs efter samråd med ofvan omtalade Oscar Carlsson. Och ändå vill han inbilla någon, att här förelåg annat än ett för tryckeriet rent affärsmässigt aftal. I fråga om andra punkter kommer han ihåg, att han aflämnat ett intyg, att »Kvällen» punkligt fullgjort sina förbindelser och det söker han bortförklara med, att han först senare fick af ofvan-nämnde tryckerifunktionär kännedom om att betalningen erlagts först kl. 6—8 på aftonen i stället för kl. 3. Men herr Ljunglund förtiger, att hvad vi då betalade, var en annan sak, som icke ingår i kontraktet, nämligen tidningens papper.

I fråga om påståendet, att vi redan första veckan »bröto kontraktet» genom att icke före kl. 3 på torsdagen förskottsvis erlägga betalningen, vilja vi anföra några fakta, som tydligt nog klarställa herr Ljunglunds sanningskärlek och vederhäftighet.

Kap. IV.

Själfa historien.

På måndag träffades muntlig öfverenskommelse med hr Ljunglund om tryckningen af »Kvällen», och hr Ljunglund lofvade, att sättningen skulle få börja tisdag morgon, då vi också nedlämnade manuskript till sättet. Samma dag på midnatten erforo vi till vår förvåning, att hr Ljunglund icke gifvit order om påbörjandet af sättningen. Han förklarar detta sedan med, att verkst. dir. förbjudit all sättning förrän betalningen var erlagd. Men därom underrättade han oss ej på måndagen, då vi genast skulle ha uppfyllt denna fordran. I stället sökte vi förgäfvast herr Ljunglund under tisdag, onsdag och torsdag f. m.

Upptagen af sina agitatoriska och organisatoriska plikter mot de i Stockholm då befintliga samhällsbevarande kollegerna i landsortspresen, stod han ej under dessa dagar att träffa. Genom en slump mötte en af redaktionen honom och lyckades åvägabrinda ett sammanträffande torsdag eftermiddag kl. 6—7. Då underskrefs kontraktet här ofvan och omedelbart därefter betalades det föreskrifna beloppet enligt nedanstående kvitto:

För Tidningsaktiebolaget Stockholms-Bladets räkning har jag för tryckning af nr 1 af tidningen Kvällen mottagit ett hundra femtio (150) kr.

Sthm 29 jan. 1903.

Leon. Ljunglund.

Detta kallar herr Ljunglund »kontraktsbrott», emedan beloppet ej var erlagdt före kl. 3 samma dag, som

HUGO DUHS

gifver en

Fröding & Dahlgrens-Afton

onsdagen den 25 Februari kl. 8 e. m.
i K. Vetenskapsakademiens hörsal.

Nummerade biljetter: salen de första bänkarna å 2 kronor, öfriga i salen och 1:a bänk laktären å 1:50 samt onummerade till laktären å 1 kr. saljäs fr. o. m. onsdagen den 18 i Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. torg. (A. R. B. 72 71.)

kontraktet kl. 6—7 undertecknades.

Antingen saknar herr Ljunglund alla begrepp om former, eller också?...

Det senare är det troliga. Ty i ett bref till oss har han fräckheten att förklara, att han på de grunder han anfört funnit sig ha utfärdat ett falskt intyg till oss om att vi punkligt fullgjort våra förbindelser. Och vidare:

»Jag är icke glad åt krig tidningsmän emellan, men här stå för mig så viktiga hänsyn på spel, att jag nödgas till själf försvar meddela Stockholms boktryckare fakta i förevarande sak, om det blir nödvändigt. Ännu vill jag emellertid hoppas att vi kunna träffa en förnuftig kollegial överenskommelse...»

Kap. V.

Herr Ljunglund vill vara »kollegial».

Denna »förnuftiga kollegiala överenskommelse», enligt hvilken vi både skulle få köpa papper och låna expeditiionslokal, skulle, enligt hvad herr Ljunglund senare meddelade oss, gå ut på att vi i ersättning härfor utan vidare skulle återlämna kontraktet och lämna garanti för att vi ej skulle anfalla honom eller hans styrelse för denna sak.

Hvilken nobel själ!

Undras på, att vi på våra »vilna vägar i politik och andra lifsfrågor» — som herr Ljunglund uttrycker sig — häpnade inför en naiv lusta till skadegörelse så stor, att vi tro att t. o. m. herr Ljunglunds allra intimaste meningsfränder skola taga afsteg från densamma.

Hr Ljunglund klandrar oss, där för att vi använt hans redaktionslokal som expeditiionsrum. Härmed förhåller det sig så, att vi genom muntligt aftal med herr Ljunglund fingit tillstånd att bruka hans korrekturrum till expeditiionslokal. Emellertid befanns detta varastängt, hvar för vi mot våra egna protester, då vi till fullo insågo olämpligheten af att störa redaktionen, infördes i hans redaktionsrum. Vi hade ingen skuld härtill. Och herr Ljunglund, som då synbarligen icke fått mottaga någon admonition från sin styrelse, gjorde icke heller någon som helst invändning.

Trots ofvan nämnda muntliga aftal vägrade han oss — naturligtvis — att expediera andra numret från hans lokaler, en olägenhet, som vi dock, tack vare ett vänligt tillmötesgående från Nya Dagligt Allehandas redaktör, med lätthet lyckades öfvervinna.

Af ofvanstående torde med tydlighet framgå, att den kontraherade betalningen erlagts till herr Ljunglund i laga tid, ja, så tidigt som det varit möjligt, d. v. s. omedelbart efter kontraktets undertecknande.

Detta behagar herr Ljunglund låtsas sig hafva glömt. Och i förtigandet och det indirekta förnekandet af ett sådant faktum ligger väl kanske ett nationellt framsteg inom publiciteten. Men till och med som start för ett nationellt framstegsparti förefaller det väl klen.

Herr Ljunglund säger också till sitt försvar, att han förlorat på papperet. Det veta vi verkligen icke. Vår beräkning stödde sig på uppgift af generalkonsul Gjestvang, som anses sakkunnig på detta område och särskildt såsom själf leverantör till herr Ljunglund. Innan vi kunna tro på en man af herr Ljunglunds i denna sak ådagalagda sanningsskärlek få vi därför fordra bättre bevis. För öfrigt trodde vi, att en säljare beräknade sitt pris, när han sålde.

Kap. VI.

Hr Ljunglund — ett offer för skandalisering.

Efter hvad vi ofvan meddelat om herr Ljunglund behöfva vi naturligtvis icke för den något erfarne läsaren förtälja, att herr Ljunglund, när han innan vi sagt ett ord i saken kommer med sina röfvarhistorier förklarar att han är det skyldiga offret för skandalisering?

Om inte det draget funnits i hans nationella framsteg hade verkligen bilden icke varit fullständig.

Vi skola inte längre uppehålla oss vid herr Ljunglund. Hans osanningar på det icke kontraktensliga och delvis rätt privata området bemöta vi icke. Han tillhör en typ af tidningsmän, hvilken det ju någon gång icke kan undgå att man kommer i beröring med. Men man bör icke göra hvarken honom eller dem, som i honom funnit det bästa uttrycket för sina offentliga sträfvanden allt för stora. Första kapitlet i denna roman äro kanske tillräckliga.

P. S. Då vi som bevis för lösligheten af uppgiften, att det skulle varit »osedligheten» i de tre ofvan nämnda litterära bidragen, som väl lat hr Carlssons samvetenskap, ville framlägga några paralleller från den på samma tryckeri och under hr Ljunglunds och Carlssons egid tryckta »Piccolo» — herr Ljunglund lär visserligen nyligen ha sålt den, så att han numera icke har samma moraliska ansvar för dess innehåll, som han under flere år haft, men det inverkar ju ej på saken; den tryckes ju dock på herr Carlssons moraliska tryckeri — då vi som sagdt skulle välja, funno vi, att vi ej med bibehållen sinnesro skulle kunna låta dessa frivola klumpigheter komma inför våra läsares öron, hvar för vi beslöto oss att afstå från bevisning i denna punkt.

Någon dylik lär väl ej håller vara behöfelig...

HVAD SOM HÄNDT I UTLANDET.

»En däre kan inte tåga med sin egen skam», säger den gamla hedersmannen Syrach, som tyvärr förpassats till apokryferna, huru förstodigt han än talar; och hans ord passa förträffligt in på det kungliga Sachsiska hofvet, där man rent af slagit rekord i att offentlig utskämma och hufdflänga en kvinna, som, huru brottslig och dåraktig hon än varit, ändock stätt landets tron närmast och i alla händelser är moder. Med en hänsynslöshet utan like har hennes felsteg blottats, ehuru det för så högt uppsatte säkerligen med god vilja funnits många sätt att kväfa skandalen, om icke i moralens namn — för att tillfredsställa denna har man ju gjort den så offentlig som möjlig — så åtminstone i den egna värdighetens namn. Kronprinsessans af Sachsen kärlekssaga har numer, sedan den släpats genom hela den europeiska pressen till stor uppbyggelse för alla världens gapstockar och skandalhunger, tills vidare nått sitt slut. Den stackars pinade synderskan har som verkligt villebråd jagats från stad till stad, myndigheterna ha affordrat henne legitimationspapper, som de icke ens efterfråga hos de äfventyrskor, industririddare och det internationella slödder, som under säsongen trängas i Nizzas Cercle och Monte Carlos spel salar; och nu öppna slutligen vårdanstalter för nervsjuka barmhärtigt sina dörrar för henne. Sedan torde klostret väl bli den sannolika tillflyktsorten för furstinnan, som låt sin fantasi och sin frihetslängtan löpa bort med sitt förstånd, och där får hon godt tillfälle att besanna kung Salomos vishetsord: »Allt är förgängligt under solen!»

Englands kolonialminister tyckes i Sydafrika ha fått mera myror i hufvudet än hela kriget förmått skaffa honom. Det ser ut som om nu först svårigheterna började på allvar för den store mannen, som måste lösa tre grundligt kitsliga uppgifter: tillfredsställa Johannesburgs, Pretorias och Bloemfonteins engelska invånare, som högt och bittert klaga öfver de nya nitiska ämbetsmäns oduglighet, hvilka omgifva lord Milner och bilda, hvad de hänande kalla hans *Kindergarten*; närmast komma till rätta med boers, med hvilkas förnämsta män, Christian de Wet och domaren Herzog, han haft ett utomordentligt stormigt uppträde och fått höra saker, som ingen förr vågat säga den korrekta mr Joseph Chamberlain. Dessutom måste han skaffa arbetare åt grufvmillionärerna, där inga arbetare stå att få. Tillsammans med negern vill icke ens Londons värsta och mest svultna trashankar arbeta, och nu behövas ganska snart minst 200,000 man i grufvorna, medan åkerbruket på Kap, i Natal, Oranje-staten kräver dubbelt så många. Man har också funderat på att för det heliga arbetets skull pålägga negerna en särskild gäld, som de skola betala i naturaprestationer, d. v. s. i dagsverken under 2- till 300 dagar om året, och för att tvinga dem att uppfylla sina skyldigheter skola polisen och armén tagas i anspråk. Negern är en fri människa och i kraft af denna sin frihet skall han instängas i de s. k. compounds eller negerparkerna. England har ju med pu-

kor och trumpet proklamerat slafvens frihet och gifvit ut millioner för att utrota slafhandeln. Nu vinka emellertid andra millioner i vinst, och man blir klokare med åren. Alltså, leve friheten!

Odi.

DAGSKRÖNIKA.

Ångfartyget Wellamo anlände, enligt ingånget telegram, till Hangö i dag kl. 11 f. m.

Enligt hvad »Kvällen» erfarit, håller man för närvarande på att upprätta förslagsritning till de 5-kronors frimärken, som komma att utsläppas i handeln i samband med nya posthusets invigning.

Algot Lange, den bekante sångaren och sångläraren, flyttade som bekant för någon tid sedan från Stockholm till Paris. Till »Kvällen» ingår nu ett meddelande, att herr Lange på grund af sjukdom tagit sin tillflykt till Zion City i Förenta staterna. Sjukdomen lär vara af mera psykisk än fysisk natur.

Strax före klockan elfva i dag öfverlafs arbetskarlen Kar Oskar Andersson af svimning under promenad på Mästersamuelsgatan. Han föll till utseendet liflös omkull på gatan, hvarvid han skadade sig svårt. Ambulansvagnen tillkallades och bortförde honom till Serafimerlasarettet, där han nu kvarligger.

Trångt om saligheten... I en för sitt dåliga korrektur beriktad Malmö-kollega lästes för någon dag sedan följande: »Sedan de till inemot 150 uppgående begravningsgästerna samlats i den med blommor smyckade kistan, afsjögs under orgeln toner psalmen 451, v. 1—2.»

En inbiten skämtare skriver till oss: Det är mäktigt förunderligt, att h. m. t. tillåter, att hans halsbild sättes på våra frimärken från och med den simpla femöresvalören. Betänk dock, huru många stämplingar som därigenom dagligen komma att sättas mot konungens hufvud och besinna blott, huru många majstätsförbrytelser som dagligen begås här i landet, bestående däri, att slarviga eller rabulistiske brefafsändare sätta »gubben» upp och ned.

Allmänna svenska elektriska aktiebolagets verkställd direktör, ingenjören G. Wenström, afgår den 25 instundande juli från sin befattning och ersättes af chefen för Göteborgs spårvägar, ingenjören Sigfrid Edström. Direktör Wenström, som mer än 20 år varit anställd i bolagets och dess föregångares Elektriska aktiebolaget i Stockholm tjänst, kvarstår i bolaget såsom jourhavande direktör i Stockholm, under det att direktör Edström bosätter sig i Västerås, dit hufvudkontoret samtidigt förlägges.

»Pokerboken» af Joker, Ljus' förlag, kr. 1.20, har kommit oss tillhanda. »Efter de bästa amerikanska auktoriteter» ger förf. i densamma en ledig och lättläst framställning af det ädla cowboy-spelets abode. Vi beklaga uppriktligt förf. och förlaget, att denna lilla handledning icke framkom under spelets klang — och jubeldagar i det älskade fäderneslandet, ty dessa lära nu vara öfver; i motsatt fall hade maxen säkerligen blifvit ganska hög.

En förunderlig veneration tvingar författaren att ideligen stafva poker med stort P. Ännu egendomligare är dock det icke alltför afrundade priset på de 87 sidorna.

Hr teknologer — lyckans guld-gossar...

Fru Fortuna, som svänger lotteriernas lyckohjul, ler synnerligen hult mot hr teknologer. En afdelning förtjänade sålunda vid senaste dragningen i Dramatiska teaterns lotteri en liten nätt förmögenhet på en gemensamhetslott. Och en ung man i deras krets — en, men ett lejon ifråga om tur — förföljes förmigen af lyckan. Två gånger å rad har han vunnit 500 kr. och nästa gång har han lugnt och kallblodigt föresatt sig att vinna minst 10,000 kr. På det han icke må bli öfverhopad af tiggarebref, ha vi den vänligheten att här icke utsläta hans namn.

Ingenjörbanan är redan nästan spärriad af förvärfskraftige unge män. Och än värre blir det väl nu, när man endast behöfver vara teknolog för att vinna kofvans mångfald på lotteri, till förfång för de »fattiges poesi».

Då »Vårt Land» rättar. Med ledarstil och fet rubrik »Tryckfel» återfinner man i gårdagens V. L. följande viktiga meddelande: I C. D. af Wirséns uppsats i gårdagens nummer har bland snärre tryckfel insmugit sig ett, som bör rättas. Det står på ett ställe: »Logos var för Filo på en gång den platoniska idéernas idé och Stoss platoniska världssjäl». Såsom enhvar lätt insier, stod i manuskriptet icke Stoss, utan Stoa.

Herr Wirséns plastiska världssjäl bör vara tillfredsställd...

«Svenskes» femte resa.

Förolyckad?

»Svenskes» femte färd blef ingen sällskapsresa, som beramad var. Ballongen föredrog att ge sig af utan sällskap och försvann söderut. Hvarvet ingen, då detta skrives.

Förberedelser till färden hade gjorts under den förlutna veckan. Till deltagare voro utsedda ingenjör Fränkel — färdledare — ingenjör Gellerstedt, löjtnanten vid fortifikationen greve H. Hamilton och skalden Sigurd P. Sigurdh.

Ballongen blef i natt fylld och meteorologerna spådde i går godt väder. Som i dag synes slog deras spådom in. Med den rådande starka vinden hade »Svenske» kunnat nå långt, då den utom deltagarna hade med 570 kg. ballast.

Förhoppningsfulla och vid godt mod voro de fyra deltagarna i morse uppe i Idrottsparken samt låto afväga sig och ballongen. Utom passagerarna skulle medföras 19 sandsäckar, hvardera vägande 30 kg., alltså sammanlagdt 570 kg. ballast.

Då afvägningen var gjord skildes deltagarna åt för att frukostera och ballongen förankrades medels 64 sandsäckar på 20 å 30 kg. hvardera, hvarjämte sergeant Berlin och sex män höllo i gondolen. Dessutom voro två linor fästa vid bärringen, en i dess midt — med andra ändan fäst i land vid parkens norra sida — och en i periferien med andra ändan vid skridskopaviljongen på västra sidan.

Det började emellertid blåsa upp allt mer. Och strax före kl. 11 kom en väldig vindstöt, som släpade ballongen med sandsäckar och karlar öfver isen mot källbacken på östra sidan. Plötsligt verkar den stormlinan, som är fäst i bärringens kant.

En svår knyck. Och bärringen brister. Gondolen slår emot bron vid källbanan, en del af fällskärmen, i hvilken gondollinorna åro fästa, rifs upp, och de öfriga gondollinorna springa sönder, som om de varit smala segelgarvsnören.

Fri från belastningen höjer sig »Svenske», sergeant Berlin har sinnesnärvaro nog att hugga tag i spränglinan. Ett litet stycke af spränginrättningens väd fläkes upp, då äfven denna lina, som dock är ganska grof, brister och sergeanten tumlar baklänges.

Som en pil sticker Svenske rakt upp, tar först riktningen österut, men ändrar den snart till rakt sydlig.

Man ser en svag rök stiga upp genom hålet i spränginrättningen, ett tecken på att gas strömmar ut, hvilket också framgår däraf, att ballongen när en väldig höjd utan att den spricker.

Snart ser man den blott som en liten prick högt upp och långt borta. Och efter ännu en stund är den utom synhåll.

Hvart har den tagit vägen? Ja, därom kunde hvarken kapten Unge, doktor Ekholm eller ingenjör Fränkel, med hvilka vi samtalat, yttra sig. Gasen kommer naturligtvis endast att långsamt uttömma sig genom hålet. Då ballongen nått så stor höjd, att tillräckligt gas bortgått, faller den emellertid hastigt. Och man får hoppas, att den kommer ner öfver land. Skulle den falla i sjön, flyter den visserligen en tid bortåt, då gas och luft samla sig i de buklar, som uppstå. Men länge kan den ej flyta. Och med den ringa seglation, som nu råder, finnes ej mycket hopp att återfå den dyrbara pjesen, om den faller i Östersjön. Vi få alltså hoppas motsatsen.

Orsaken till olyckan synes otvetydigt ligga däri, att ballongen förankrats med stormlinor i st. f. med mera sandsäckar och mera folk. Äfven förefaller det, som om ballongen höjts och gondolen påsatts något för tidigt. Ty naturligtvis är det lättare att hålla den stora volymen kvar, om dess nedre del är nära marken och förankringen sker direkt från fällskärmens kanter.

Gondolen slapp undan med några obetydliga buklar, och dess innehåll, som låg kringströdd på isen, synes äfven ha undgått skada.

Guy.

Ingenjör Fränkel har till Svenska telegrambyrån lämnat ett meddelande om olyckan med begäran om dess offentliggörande.

Då detta meddelande kom oss till handa i pressläggningsminuten kunna vi ej offentliggöra det in extenso.

Det innehåller utöfver hvad vi här ofvan förtalt endast följande:

»Telegram om händelsen hafva afsändts till Nyvär, Uö, Landsort och Visby.

Af det passerade framgår att tydligare nödvändigheten af att fyllning och afvägning af ballongen kunna verkställas i ballonghus, och har anskaffande af ett dylikt icke skett utslutande på grund af bristande ekonomiska tillgångar.

Svenska aeronautiska sällskapet kommer ej att på grund af den skedd motgången förlora modet.

TELEGRAM.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Svår olycka.

Två döda.

SKÖFDE, söndag.

Vid järnvägsöfvergången vid Äckelby bro, belägen mellan Sköfde och Väring, inträffade i går eftermiddag en svår olycka som kostade två människors lifvet.

Då mejeristen Sigurd Larsson från Marum jämte en liten gosse, som tillfälligtvis åkte med honom, skulle passera nämnda järnvägsöfvergång, råkade åkdonet komma för nära tåget, som i detsamma passerade, med den påföljd att såväl de åkande som häst och åkdon krossades. Larsson dog nästan ögonblickligen. Gossen, som fastnade i lokomotivet, släpades med ett stycke och dog strax efter katastrofen. Polisförhör i saken hålles i dag.

Blockaden af Venezuela upphäfd.

LONDON, söndag.

Från Port of Spain på Trinidad telegraferas, att blockaden af Venezuelas kust blifvit upphäfd.

Bränvin och kaffe.

Alkoholskatten åt kommunerna.

BRYSSEL, söndag.

Representantkammaren fortsatte sina förhandlingar till kl. 6 i dag på morgonen. Med 83 röster mot 30 beslöts att höja den inländska konsumtionsafgiften för bränvin från 100 till 150 francs, och med 85 röster mot 27 att borttaga kaffetullen.

Tillika beslöts att en viss del af alkoholskattens afkastning skall öfverlämnas åt kommunerna.

Traftäflingarna i dag.

Ett strålände vackert vinterväder hade lockat ut tusentals åskådare, till fots och i droskor, till Brunnsviken, hvars is genom de senaste dagarnes köld fått nödig fast konsistens.

Halfva Stockholm var ju också besviken på »Svenske».

Norrullsgatan länge full af ekipager som förde tusentals af 1:a platspublik, nere på isen en folkmängd som var oöfverskådlig, på skridskobanorna omväxlande musik och öfver det hela en solklar himmel som gaf färg och lif åt det hela. Vinden bet ganska skarpt och torde nog ha verkat något ofördelaktigt på resultaten, men för publiken gaf det blott anledning till att något oftare än kanske annars besöka glöggältan.

Förställning väckte det vid andra löpningen att en häst — Jakka, brunt sto, född 1896 imp. norsk, ägare E. Bergvall, Pålsgård — stupade tre meter intill målet och dog. Jakka hade annars blifvit 3:e pristagare.

Prins Carl och prinsessan Ingeborg togo från sällskapets grönkädda tribun det hela i betraktande.

Pristagarna:

I. Försökslöpninng tri för alla, som förut ej startat offentligt. 2,000 mtr. Insats 10 kr. p. o. p. Segrare Hederspris & 100, 2:a 50, 3:e 25 kr.

1. Ergo, egare Emil Jansson, Luleå.

2. Vike, egare Ivar Lundin, Upsala.

3. King Edward, egare Drösk-aktiebolaget i Sthlm.

4. Blizt, egare L. Bergqvist, Västerås.

5. Nazaret, egare C. Th. Eriksson, Stockholm.

II. Löpninng för hästar af landras (Nordsvenska, Finska, Norska, Ardenner) tillhöriga svenska egare 2,000 mtr. Tillägg 14 mtr. pr sek. från 2:5. Insats 10 kr. p. o. p. Segrare Hederspris & 100, 2:dra hederspris och 70 kr., 3:dje 35 kr.

1. Nautanen, egare C. A. Govenius, Luleå.

2. Blizt, egare J. O. Andersson, Lindsberg.

3. Munter, egare Denis Daniels-son, Blomskog, Vermland.

4. Donna, egare Emil Jansson, Luleå.

5. Pryd, egare S. Hult, Katrineholm.

6. Hjörna, egare E. Lundgren, Ockelbo.

III. För alla hästar. 3,000 mtr. Tillägg 24 mtr. pr sek. från 1:54. Insats 10 kr. p. o. p. Segrare Hederspris & 100, 2:dra hederspris & 50 kr., 3:dje 25 kr.

1. Labrador, egare C. A. Govenius, Luleå.

2. Sekundanten, egare Nils Brekke, Drammen.

3. Zarevna, egare A. F. Hagström, Kungörs.

4. Greta, egare C. Th. Eriksson, Stockholm.

5. Oden, egare Johannes Andersson, Magneskog.

IV. För nordsvenska hästar. 2,000 mtr. Tillägg 12 mtr. pr sek. från 2:15. Insats 15 kr. p. o. p. Köres med släde. Segrare Hederspris, skänkt af Arkitekt H. Törnqvist, & 200, 2:dra 50, 3:dje 25 kr.

- Donna.
- Frida egare Axel Bryngelsson.
- Blizt.
- Rapp.
- Munter.
- Hjörna.

Funktionärer voro:

Domare: Öfverstelöjtnant G. Nyblæus.

Prisdomarenämnd: Greve C. Bonde-Prof. Hj. Sjögren, Friherre Sven Hermelin, Brukspatron Fr. Bünsow, Herr John Björklingson, Herr E. Bergvall, Bataljonsveterinär Axel Pålman.

Hufvudstarter: Godsegare C. J. Nilsson.

Biträdande starter: Fabrikör John Carlsson, Herr C. Th. Eriksson och Grossh. M. Nilsson.

Tidtagare: Direktör Helmer Langborg, Grossh. Ant. Viklund, Direkt. Erik Grundén, Direkt. G. E. Gustafsson, Handl. Otto Klein, Köpman John Jonsson, Kontorschefen Ax. Storm.

FRÅN PARKETT.

Kamrer Falcks matiné

på Dramaten i dag var fulltaligt besökt.

I förpjäsen, där hr Fredrikson var »mellan fyra ögon» med fröken Borgström, som för första gången — efter fru Hoving — spelte frun, var han oemotståndlig. Hon var naturligtvis lyckad och hela Fuldass pjäs gaf älskvärdt, äfven af hr Örtengren och Enwall.

Därpå läste hr Hamrin, specialist på Sigurd, en sentimental juhlhistoria. Visade han sig inte som »en glad gut», så fick man trefligare, när fru Bosse berättade Björmsen. Borde dock inte de svenska författarne få företräde?

Hr Hedlund gjorde som vanligt lyckad med sin »afrikanska überbrett» och i »Hittebarnet» debuterade Gustaf Bergström som Konjander.

Publiken var i godt lynne och önskade, med tanke på recettagaren, helt säkert, att denne outtröttlige teaterekonom ännu länge må kunna verka.

När.

Matiné gafs i dag på Folkets Hus teater af fröken Jennie Gustafsson, en af denna teaters bästa kvinnliga krafter.

Efter en konsertafdelning, i hvilken särskild hr Bodén och fröken Borgström skördade valförtjänt bifall, följde den lilla folkskådespelen »En midsommar natt i Dalarna». Matinéöfverskan utförde här Britas roll samt belönades med lifligt bifall af den talrika publiken. De öfriga medverkande fingo också sin beskädda del af bifallet.

Figge.

Från musikvärlden.

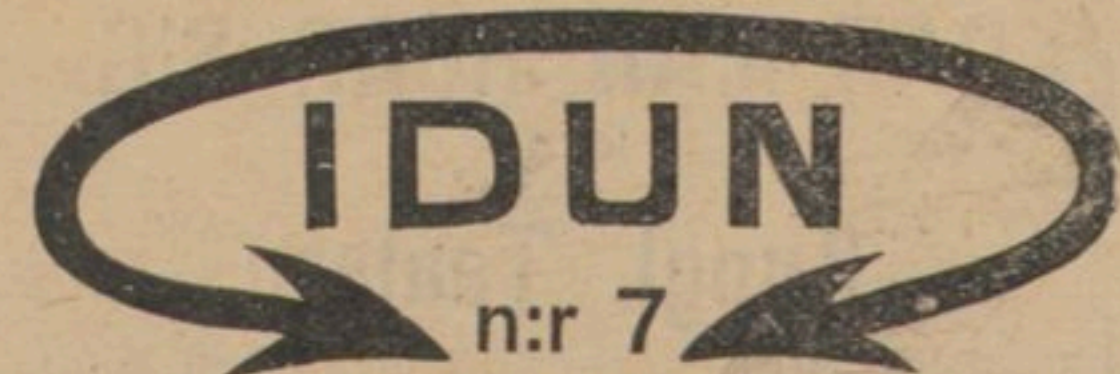
Simson och Delila — operans sista nyhet.

Vår enda k. teater bjuder oss ej ofta på nyheter, gunås. Men det är ju också intet lekverk att sätta upp och instudera en ny opera. Nu har man omsider efter trettio års funderingar framfört Saint-Saëns »Simson och Delila» i öfversättning af den nye sekreteraren för musikalska akademien, dr Karl Valentin.

Valet är onekligen godt, ehuru denna opera icke hör till mästerverken. Men dess flytande melodier, lätt begripliga text — tack vare bibeln — och framför allt glänsande instrumentation kommer helt visst, det hoppas vi, att bereda den en varaktig stad på vår kungliga scen. Dock åro vi ej säkra härpå. Publiken är som bekant i hög grad nyckfull. Då operan i torsdags hade sin andra premiär med nya representer af hufvudrollerna, var salongen knappt till hälften besatt. Och dock fick den nya operan fördelaktiga recensioner så godt som öfverallt. Synd vore, om den skulle ha samma öde att gå emot som Bohème. Orsakerna skulle dock i så fall vara helt motsatta. Ty då Bohème är — utan att vara musikdrama, tyvärr — ultramodern, tillhör Simson och Delila den gamla operastilen. Så som Verdis, Gounods och Thomas' verk göra det.

Att redögöra för

har utkommit och innehåller bland annat:

Georg von Rosen af Claës Lundin. — Med ett nytt porträtt af 60-åringen i hans hem. — Några ord om sången i hemmet af Olaf Bosson. — M. E. Wings efterlämnade jättedömdom »Asarnes intåg i Norden». — Högintressanta bilder från den stora idrottstävlingen i Kristiania och från svenska skridskoåkning vid Saltjöbaden. — Gruppbild af de svenska och norska officerarnes möte i Trondhjem. — Bilder från baronessan Duclmans basar, prinsens och prinsessan Bernadottes Jämtlandsresa, porträtt af grevinnan Aina Mannerheim, P. S. Peterson på Rosehill, pastor O. P. Monrad m. m. — Bilder ur alla tre akterna af Kungl. Teaterns nyhet »Simson och Delila».

Prenumerera snarast!

Annonsera i
KVÄLLEN,
Stockholms enda söndagsaftontidning.

Ett och annat
från
Teatern vid Trädgårdsgatan.

III.

I måndags kom ändtügen revisionsberättelsen.

Den upplästes inför associationens vid Dramatiska teatern medlemmar och — innehöll endast siffror samt påyrkade full och tacksam decharge.

Vi omtala detta öppet och utan förbehåll, när vi i det föregående gjort oss skyldiga till en liten oriktighet. Det var nämligen icke den af båda revisorerna, hr Hamrin och Törnqvist, undertecknade revisionsberättelsen, som innehöll för hr Personne graverande anmärkningar. Det var i stället en af hr Törnqvist ensam — ty hr Hamrin står ju ännu kvar vid Dramatiska teatern — och ansåg sig därför icke kunna (vaga?) gå med sin medrevisor — uppsatt skrift, som innehöll några anmärkningar, dem hr Personne ansett sig böra bemöta.

Vi erinra oss, att en hufvudsakstidning innehöll en kort notis om sammanträdet och meddelade, att detta varit »stormigt». Vi skulle vilja säga: Skandalöst!

Hr Törnqvist, som associationens valde revisor, hade nämligen, både sin rättighet och skyldighet likmätigt, tagit sig före att i formen visserligen skarpt och på spiken träffande, men i uttryck ytterst hofsam och noga den konstnärliga ledningen af ifrågavarande teater. Han påvisade det absolut felaktiga och för teaterns ekonomi skadliga uti, att icke redan i maj eller rättare före vårsäsongens slut ha höstens första program så inrepete-rade, att endast två å tre repetitioner på hösten skulle vara tillräckliga för att få programmet spelfärdigt. Härigenom undveks nämligen — som nu regelbundet härunder — att Dramatiska teatern hvarje höst tar itu med »gammal skåpmat», tills ändtügen hr Personne får en premiär färdig.

Detta var en af anmärkningarna. (När nämligen Dramatiska teatern är ett enskildt företag, kan man ej utan tillstånd offentliggöra en till associationen ingifven skrivelse in extenso. Och hr Törnqvist, som närmast förfogar öfver densamma, önskar ej dess offentliggörande, för än han haft tillfälle att bemöta hr Personnes skrivelse, hvarom mera här nedan. Vi inskjuta denna parentes för att för en viss s. k. »käsör» i en härvarande morgontidning klargöra det faktum, att vi ej kunna meddela mera, än som tillåtet är och att vi ej spara på fakta och afslöjanden för att dymedelst draga ut på artikelserien.)

Efter uppläsandet af hr Törnqvists skrivelse tog så hr Personne till orda för att bemöta densamma. Var hr T:s skrivelse rik på anmärkningar och hofsam i form, var däremot hr P:s öns rätt tomt i fråga om sakligt bemötande, men däremot dess mera aggressiv i rena personligheter. Det var ett svar, vinnande af de mest hänsynslösa utfall. Och har hr Personnes tills dato mycket dåliga lynne endast tagit sig uttryck mot enskilda, honom misshagliga sugetter, så gaf det sig nu uttryck mot alla associationens medlemmar. Dem kastades i ansiktet ett diktatoriskt, föraktfullt: »Det är jag, som styr».

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpig supelokal för teaterbesökande.

Det förvånar oss nu egentligen inte, då associationen har ett par sådana absolut intetsägande förtroendmän som hr Örtengren och Skånberg. Men det förvånar oss, att han har nog panna att slunga alla associationens medlemmar denna sin inbillade tro i ansiktet.

Ett sådant uttryck är ovärdigt, hvem som än använder det.

Ty som sagt var det både hr Törnqvists rättighet och såsom af associationen vald revisor skyldighet att, då nu hr Personne blef tillsatt antagligen af h. m. t konungen på ytterligare tre år — ty af personalen har han aldrig blifvit vald — såsom intendent för Dramatiska teatern, att, säga vi, syna nämnde herres förförande i sömmarna.

Och hr Törnqvists ställning är sådan, att han kan det. Ty hr Törnqvist sorterar nämligen ej längre under hr Personne — hvilket förklarar hr Hamrins betänkligheter.

Men i stället för att som önskligt varit på ett sakrikt och framför allt tillfredsställande sätt bemöta hr Törnqvists anmärkningar, utför hr Personne i de värsta otidigheter, användande ord, som helt enkelt borde ha fällt den för en chefsplats absolut olämplige hr Personne. Eller hvad sägs om uttryck, såsom »bedragare», »hederslös», »smådeskrifvare», fällida i närvaro ej blott af teaterns inspektor, frih. Carl Cson Bonde, utan äfven i närvaro af de flesta af de sugetter, öfver hvilka hr Personne är satt att utföra (en själftagen?) ledning!

Hr Personnes uppträdande verkade också ytterligt pinsamt. Dammerna önskade afslagsa sig — ja brusto t. o. m. i nervös gråt — men läto förmå sig att stanna. Man önskade dock nämligen — om än frestelsen att afbryta hr intendenten var än så stark — dock se, hur långt han hade panna att gå i hänsynslös fräckhet.

Och den var, som visats, ej liten. Också våga t. o. m. de, som annars äro nog försiktiga i att falla ett omdöme om den »fruktade» — men ej omtyckte — intendenten — arligt säga, att detta varit något af det värsta, de kunnat tänka sig. Inspektor själf, frih. Carl Cson Bonde sade också efter sammanträdet slut »att det varit en ytterst pinsam situation».

Hr Törnqvist har nu begärt att få taga del af hr Personnes skrivelse för att i sin tur bemöta densamma och få sitt försvår uppläst. Det är att hoppas, att detta ej kommer att förvägras honom. Då ju hr Personne haft så långvarigt och gärna medgitvet tillfälle att få taga del af sin antagonists.

Men för hvar och en af dramatiska associationens medlemmar — t. o. m. för de neutrala och för de inför hr Personne bugande — börjar det blifva allt mera klart, att nämnde herre är omöjlig på den plats, där han nu tronar.

»Syster Olivia.»

Afkopplingsapparaten

»PI»

Säkert skydd mot

olycksfall

vid maskiner och transmissioner.

Svensk uppfinning.

Bör ej saknas på någon axelledning.

Försäljes genom

Sam Lagerlöfs Maskin-Byrå.

CENTRALPALATSET, STOCKHOLM.

Telegramadress: MASKINLAGERLÖF.

— 28 —

— Det blir i kväll jag stiger till häst. Är ni färdiga att följa mig?

Olyckligtvis hade alltid den omtalade vagnen försvunnit utan att lämna några märkbara spår efter sig. Men baronessan förlorade ej modet, och icke markisen håller. På aftonen vid bordet gifvo de hvarandra blickar, som betydde:

— Tänk, att han skall sitta på tronen i morgon bittida och ingen nu har en aning därom!

Yvonne de Curval tog endast en mycket liten del i dessa drömmar, ibland hvilka hon blifvit uppföstrad. Hon talade sällan med markisen om konungens ankomst, möjligen någon gång för att rådslå om hvilken dräkt hon skulle bära, när hon tog emot honom. De diskuterade ibland under hela timmar denna viktiga fråga utan att tänka på, att det var bra nog naturligt, att moderna kunde ha förändrat sig till dess.

För öfrigt var hennes politik religionen, hvilken hon kastat sig öfver i sin sysselsättning, och som slutligen hade bemäktigat sig det bästa af hennes hjärta och förstånd. Hon hade tillsammans med en gammal, giktrubben prest, abbé Cornavin, åtagit sig

Gustaf Löfgren, Snickare
Linnégatan 58.
Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité:
Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Klara Expressbyrå

(Inneh.: C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktkods. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 62 92.

Diogenes captivus.

Jag ser, hur molnen skifta form
och färgerna bli djupa —
jag ser, det drager upp till storm,
då bärg och borgar stupa;
jag ser det längst i fjärran,
och när det sker, vet Herran.

Jag hör en stark och tjugrik klang
af bägar, dem man spanner.
Gud gifve, pilens dödsudd sprang
i en af mina vänner!
Gud gifve, den mig frälsar
från den mig såtast hälsar!

Jag vänds ibland ett folk, hvars namn
hvars blotta namn mig bränner,
dess dottrar sojvit i min famn,
jag druckit med dess männer.
De tagit mig till fånga —
jag kan ej från dem gånga.

Jag bättre stunder har ibland,
då än mig' själf jag narrar
med att jag ville sätta brand
inunder takens sparrar.
Men snart jag känner åter
min vanmakt och jag gråter.

Sen lefver jag i sus och dus
med jag häst vill strypa.
De få betala mina rus
och vi få samman krypa.
Gud vet, hur det mig fagnar,
om snart det pilar rägnar!

Det folk, jag hörde till en gång,
har väpnat sina unga —
de vilda lejon stå på språng
och manens lockar gunga...
Ja, anlopp såg jag månet,
men hvem har tagit språnget?

Jag släpat fram mitt usla lif —
jag har haft ro att bida,
fastän det hänger ett slags knif
ännu invid min sida.
Jag väntat för att skada
mitt folk sin stridsdans tråda.

Det är min lefnads mörka mål,
som ger mig kraft att dricka,
att känna hur mitt hemlands stål
kan genom hjärtat sticka.
Ja, gifve Krist den store,
att snart de hos oss vore!

Jag mötte dem i stadens port,
jag slog den upp på gavel,
jag skulle hinna fram mer fort
än detta satans afvel.
För första hugg, som brunne,
mitt hjärteblod förrunne.

Ty har jag all min ungdom spillt
där minst den spillas skulle,
och har jag spolat snedt och villt
min lefnads arma rulle,
jag skall dock dö med ära
bland dem jag hafver kära.

Selim.

— 29 —

den kyrkliga uppfostran af sina båda båda bröder, Réginald, som snart hunnit sitt tionde år, och Ferdinand, som räknade åta somrar. Réginald, som var insnärjd af sin syster och sin gamle lärare, tagglade så där tamligen med katolicismens feier, men Ferdinand, en liten blond pojke, som var förtjust i kullerbyttor och sandhögar, försummade bestämdt den heliga bibeln för sina gymnastiska lekar. Detta föranledde ofta abbé Cornavin att sorgset säga:

— Du tänker icke tillräckligt ofta på, att du bär samma namn som han, som sedan blef Ferdinand den katolske.

Fastän markisens dotter stod på gränsen af nitton år och markisen själf var på gränsen af ethundrafemtusen livres i räntor, tvekade han att gifva bort Yvonne under republiken. Han hade så gärna velat, att konungen skulle underskrifva kontraktet! Han hade redan hänvisat en ung medlem af en katolsk förening till monarkiens återupprättande år då och då, och bedt en kavalleriofficer med så reaktionära åsikter som någon kunde begära att komma igen om någon tid. Den unga flickan

Tjufskytte.

III.

»Han skall nöja sig med att vara pajas. Direktör, det blir han aldrig.»

Det är ett citat ur Salomons gamla bederliga opera »Diamantkorset», som allt för gärna leker en i hågen vid tanken på de sista dagarnas politik. Ty herr Boström är visserligen öfverlägsen som staffage i en skämttidning — men — han skulle nöja sig med att vara pajas — och dock finnes det onekligen individer här i vårt gamla land som borde sätta herr statsministerns bild på en hedersplats bland sina penater och det äro de s. k. intressenterna i Nordpolens gruf-bolag som aldrig ha glädare dagar än under Boströms milda egid. Ena resan få de en liten treflig järnväg så godt som i procent — och den andra — ja den ryktbara försäljningen just nu förete onekligen en viss analogi med det fall, att en för stöld åtalad person skulle slippa rättegången genom att försälja tjufgodset.

Och som en tidning, som nog icke är så aldeles obekant med förhållandena, utbrister med naiv och som jag tror omedveten galghumor: »Det pris, som betingats, är så pass högt, att det icke endast för köparen, utan äfven för säljaren torde vara fullt tillfredsställande.» Hvad göres oss mera vittne behof.

En utländing som tager sig det oräddet före att försöka följa med vårt politiska lif genom dagspressen, skulle troligen bli öfvertygad om, att den enda fråga — af vikt åtminstone — som vår riksdag i detta nådens år 1903 har att »debattera» — jag säger med vilja icke »afgöra» ty det gör man aldrig i vår riksdag — som sagt — den enda stora, politiska frågan vore majstullens vara eller icke vara. Slår man upp en tidning, kan man vara säker om att å ledareplatser anträffa en högpolitisk afhandling därom — går man upp i riksdagen för att höra en debatt om ofödda barns rätt att ingå civiläktenskap så är det om majstullens välsignelser man får höra — har agrarförbundet årsmöte för att hitta på ett nytt namn, så är det majstullens namn diskuteras. En svensk, som är initierad i förhållandena, skrattar naturligtvis åt den naive och godtrogne utländingen — en svensk inser ju genast, att den enda frågan af politisk vikt, som vi för närvarande ha, är den om nytt namn, på agrarförbundet — och den frågan löstes ju i måndags i Landtbruksakademins stora sal. »Nu äro vi svenskar vordna ett folk!»

De här små reflexionerna skulle naturligtvis som vanligt vara åtföljda af ett par förtydligande teckningar. Men som jag talt så mycket om agrarer och som ingen människa lär bli glad öfver att få se dem också så har jag sagt till tecknaren att rita precis hvad han själf vill. Jag undrar just hvad det kommer att bli.

Herr Ranft i guld- och silveråldern.

För att inte aldeles öfverge min gamla kärllek, operan, skall jag väl berätta en gammal historia, apropos operans senaste premiär (en kritiker

i det goda Svenska Dagbladet har ju ondgjorts öfver att operan har premiärer för ofta — tänk bara — lika ofta som i Berlin). Jo, det fanns engång nere i Skåne en gammal prost vid namn Lars Feuk. Han skulle en gång bort och dela ut nattvarden till en gammal gumma, som låg i själtaget. Men som han ej hade tid, sände han i sitt ställe dit ett ungt prästämne af den Billingska skolan. Men den unge mannen kom snart åter och förklarade att han ej kunnat ge gumman nattvarden så dåliga som hennes kristendoms-kunskaper voro. Hon hade på hans fråga, om hvari Simsons styrka låg, förklarar, att den låg — i näfvarne.

Men det tyckte jag var så bra svaradt, sade alltid Feuk, när han berättade historien, så jag reste dit och gaf henne nattvarden bums.

Rastamagrac.

P. S. Så när hade jag glömt att min kära opera i glädjen öfver att gubben Wagner dött tjugo år förut satt ihop en liten natt apoteos med hans byst omgifven af balettfruntiret — och tänk gubben, som aldrig tälte balett!

En förfuskad institution.

Riksdagen har i laga ordning utsett den nämnd, som äger att döma, huruvida högsta domstolens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa af dem utan bevisligen begångna fel och brott likväl kunde anses böra ifrån utöfningen af konungens doms rätt skiljas. Därefter sammanträdde denna nämnd och skilldes åt igen, sedan enhälligt förklarats, att intet justitieråd är från riksdagens förtroende uteslutet.

Samma ceremoni har snart ett århundrade upprepats och på senare tider har aldrig ens ett försök till omröstning förekommit. Det hela är numera en betydelselös fars. Och att så skall vara är med den rådande uppfattningen helt naturligt. Begärandet af omröstning skulle nämligen alltid fattas såsom angrepp mot det sätt, på hvilket ett justitieråd skött sin tjänst. Härom sväfa emellertid de årade 48 herrarna i nämnden nästan utan undantag i den allra lyckligaste okunghet, och de hafva nog i allmänhet också en stark känsla af sin brist på kompetens att fälla något omdöme i den frågan. Det vore också orätt att klandra en dylik själfkänedom.

Äfven såsom opinionsnämnden nu fattar sin uppgift, kan man visserligen tänka sig fall, då den kunde blifva annat än en dekoration. Under en hetsig strid mellan regering och riksdag, då regeringen i vidsträcktaste mått använde sin makt att styra folket genom lagarna och lagarna genom juristerna, kunde en regerings allt för trogna vapendragare i högsta domstolen tänkas falla för opinionsnämnden. Men såsom de politiska förhållandena under sista seklet utvecklats sig, icke minst i detta kompromissernas land, är dock en dylik situation hårdt nära otänkbar.

Däremot kunde man tänka sig en annan uppgift för opinionsnämnden. Det är ju ett allbekant förhållande, att den rättsliga utvecklingen i vårt land föres fram i vida

högre grad genom domstolarnas prejudikat än genom de vanligen otymp-liga lagstiftningsförsöken. Och det är ett nästan lika bekant förhållande, att den sålunda framförda utvecklingen icke ådagalägger att bokstafven dödar och anden gör lefvande utan tvärtom, att anden är mera dödande än bokstafven. Äfven den, som endast mera undantagsvis följer våra domstolarnas verksamhet, kan ej undgå att märka, huru juridisk formalism och spetsfundighet alltmåra breda ut sig på bekostnad af en naturlig och därför i god mening rättslig uppfattning. För att taga ett pregnant exempel När riksdagen ädömdes 22 minoritetsrepresentanter för Stockholmeller en representant från Skåne som af afgifna några hundra röster erhölet summa en, är det icke en parodi på rätten? Domarne ansågo sig icke hafva befogenhet att taga hänsyn till grundlagens anda och mening, att den som skall representera en landsdel såsom folkombud bör hafva därtill valts af flera röstberättigade än hans motkandidat samlat omkring sig. I stället beröfvades majoriteten allt inflytande på grund där af, att det lyckades genom forskning i gamla skattelängder ådagalägga, att dess kandidat eller till och med endast en af de 22 den velat hafva till ombud, haftade för en obetydlig skattesumma, som han för länge sedan glömt bort och som genast skulle betalats, om den blifvit kräfd.

Man svarmar nu ju till och med inom juristkretsar för fri bevispröfning och ytterst afses väl därmed att domaren skall äga obunden af formalism döma såsom rätt hvad han efter omörsfull pröfning anser vara rätt. Den form i hvilken den fria bevispröfningen föreslagits säger visserligen icke detta och förslaget är nog äfven ur andra synpunkter en halfmessyr, som man såsom andra kammaren för några år sedan, bör akta sig att taga i en alltför hastig vändning. Men meningen hos dem som ifrå för forslaget lär väl dock vara, att den formella rätten bör vika för den materiella.

Det är den allt tydligare utvecklingen i aldeles motsatt riktning, som är det mest betecknande för vår rättsskipning under senare tiden. Och har man en gång kommit på denna bog går fortsättningen i samma riktning allt snabbare och allt ohejdbarare.

I denna utveckling skulle det sunda och oförvillade förnuft, som opinionsnämnden antagits besitta, hafva kunnat ingripa häjdande. Där skulle denna nämnd kunnat uttala ett halt, när alltför uppenbart rättsligt härklyveri framträdde hos den ledande domstolen. När man icke har rimlig utsikt att inom öfver-skäddig tid få en domarekär med så gediken juridisk bildning, att den själf kan vända om, och icke heller har utsikt att få ett så själfständigt lekmannaelement in i domarekären att nedgången på denna väg kan hindras — då skulle kanske opinionsnämnden här i stället kunna finna sig en nyttig uppgift.

Percy.

— 25 —

hemma för någon, undantagandes naturligtvis för Henrik V, som han alltid väntade. Så att om han hörde klockan ringa, sade han omedvetet för sig själf: »Det är kanske han», och därpå kom sig, att han släppte in alla människor.

Denna eviga oro, som följer med folk utan sysselsättning, skaffade honom oupphörligt nya förbindelser, hvilka beskaffenhet han icke alltid gaf sig tid att undersöka. Han lät plocka sig af åtskilliga, och af några blef han nästan utplundrad. Men han beklagade sig icke eller afkyldes i sin ifver. Efter som han saknade tillfälle att gifva sitt lif för sin furste, gaf han med glädje sina pengar. Att lämna en behöfvande rojalist utan hjälp skulle nästan ha förekommitt honom som en handling af förräderi. Också fanns det alltid vid husets dörrar en lång rad figurer, hvilka kanske icke alla voro rojalister, men alla utan undantag behöfvande. På alla egenheter kan förtjänas pengar, på att konspirera lika väl som på annat, och vid sidan af dem, som dö af det, finns det också många, som lefva af det.

Herr markisens ställmekt.

Landskapsmålning vid Auerlägö.

Det lysande fönstret.

Det finns väl ingen stockholmare som ej någon natt passerat Kungsträdgården och icke sett det stora atelierfönstret i Blanchs Café lysa i starkt Auerlägö.

Så fort hösten inträder och belysnings-terminen börjar i vår goda hufvudstad, tändes äfven Auerlägö i den stora konstverkstaden.

När publiken, som om sommar- och höstkvällar promenerar utanför Blanchs Café för att lyssna till de sprittande tonerna från militärörkestern och bada i ljuset af »parkens» alla båg- och glödlampor, kommer upp i någon af de mörka alléerna vid Hamngatan, kastar den alltid en blick till det upplysta fönstret och undrar, hvad som göres eller hvem som bor där uppe.

Jo, det skola vi tala om. Däruppe har vårt lands för närvarande bästa och mest poetiska landskapsmålare sin studio. Det är Edward Rosenberg som lyrt flickornas landskapskola af atelierbyggnadens lokaler. Uttrycket »flickornas landskapskola» härleder sig från den tid då Kongl. Akademien för de fria konsterna under många år af samma bolag hyrde de fyra stora ateliererna till målarskolor.

Nu har, som sagt, hr R. slagit ned sin studio därstädes och håller på att arbeta dagar och nätter ända fram på morgnarna med stora väldiga dukar, bland annat ett storartadt landskap från Jämtland, hvilket vi antagligen få njöt att se på svenska konstnärernas utställning i år. Dessutom håller hr R. på med en del beställningar af mindre dukar.

Att måla vid Auerlägö lär gå alldeles utmärkt, färgerna bli måhända starkare, men det moderar man vid dagsljus.

En vän uttryckte till hr R. en dag, då han träffade konstnären på Djurgårdsbrunns värdshus, att han brukade rida för att åta frukost.

»Gamle gosse, du tar lifvet af dig genom att icke unna dig någon sömn och hvil!»

»Hvad gör det», svarade R., för mig är måla lifvet.

Då man på vårt Nationalmuseum ser hr Rosenbergs härliga taffla »Marskväll» och ser färgkraften, naturens sanningen och de fina valörerna i densamma, förvånas man öfver, att den är gjord vid Auerbelysning och efter små färgskisser och dock fått denna sammanhållning och helhetsverkan.

Men efter hvad vi sport lär hr R. ej på närmare ett tiotal år målat någon taffla direkt efter naturen utan gjort små färg- och stämningsskisser samt för öfrigt målat ur minnet.

Kanske kommer målareglädjen och den konstnärliga inspirationen, då »den sköna synderskan» sover och allt är lugnt och tyst, då apelsinkäringarna lämnat Hamngatan samt trottorspindlarnes och nattvandarnes skri uttömt för dygnet.

Då är frid och arbete innanför det lysande fönstret.

Tom.

Hur Folkardus blef människa.

Vi träffades vid valmötet, jag och häradsdomaren. Min gamle vän hade kämpat manligen för sin kandidat, men rönt den missträknigen att stanna i afgjord minoritet.

— Den här politiken retar lifvet ur mig, sade gubben, då vi utbytt en hälsning. — Drick en kopp kaffe med mig på »Svea», så kunna vi tala om något roligare.

Det var jag genast med om och vi sökte upp ett hörn, som passade oss.

— Jag har hört af Folkardus i dag, sade han.

— Folkardus?

— Ja visst, den unge tattare, som komministern i B. gjorde människa af.

Jag kände något till historien. Åtminstone hade jag hört berättas om det enda exemplet på en varaktigt uppryckt tattare.

Gubben lade fram ett bref på bordet. Det var skrivet med en usel stil och en ohygglig stafning, men innehållet var naivt och rörande. Tattaren tackade så innerligt för den stora godheten af ett lån på 100 kr. och skickade hälsningar till den beskedlige pastor Dahlstedt. Han meddelade att han hade det så bra och alla människor voro så hyggliga mot honom och fast han aldrig dolde att han var tattare, sade de icke ett ondt ord till honom för det.

— Ja, sade gubben, pengarna skickade han mig ärligt och ordentligt, fast jag just aldrig väntat att få dem igen. Dahlstedt är en ärans man, så mycket är visst. Men i regeln tror han nog tattarna för väl.

* * *

Komminister Dahlstedts lif var en kedja af missträknigen. Han hade upprepade gånger fått anställningar åt tattare af båda könen, men aldrig haft heder af dem. Nu hade han samtidigt erfarit två ledsamma underrättelser: Jonathan Hederlig, hvilken artat sig väl i ett half-år, hade halft slagit ihjäl den gamle bonde, hos hvilken Dahlstedt lyckats skaffa honom en bra drängstjänst, och den unga vackra Marie-Lovisa Höglund hade rymt från det aktningsvärda ställe, där han formligen bedt sig en plats af henne, och hvad värre var, husets unge son hade lämnat föräldrahemmet och följt efter den unga slynan.

Han satt vid sitt arbetsbord. Han var ingen gammal man, komministern, men han hade en gammal mans ansikte och hållning. Missträknigen hade böjt honom och fårat hans panna. Han läste just ett bref från en aktad embetsbroder från länets norra del, hvilken som riksdagsman väckt en motion om lagstiftningsåtgärder till bevarande af tattarna åt ett anständigt samhällslif.

»Förtrottas icke, min unge vän», skref riksdagsmannen. »Jag har omsider lyckats ena samtliga länets riksdagsmän om min motion, och jag har haft den glädjen att erfara, huru som lagutskottet, hvars betänkande ännu icke justerats, gifvit den ett synnerligen välvilligt mottagande. Jag hoppas verkligen, att vi skola få ett skrifvelseförslag till stånd denna gången. Detta lyckliga resultat tillskrifver jag icke minst den omständighet, att jag i privata samtal kunnat påvisa för mina kammarkamrater din välsignelsebringande verksamhet» . . .

Dahlstedt skrattade bittert.

— Min verksamhet, mumlade han . . . — Stackars vän, med den komma vi icke långt . . .

Hans betraktelser stördes af vagabuller. Komministern såg ut. Det var länsmannens skjuts, som stannat på gården. På vagnen satt ett fruntimmer med handklofvar och en pojke låg bunden om händer och fötter med ett streck inne i vagnen. Länsmannen var på väg in mot förstugan och stödde på sin arm en ung man med blekt och blodigt ansikte.

Dahlstedt skyndade att öppna.

— Hvad i herrans namn står på? frågade han.

— Åh, svarade länsmannen, en af brors skyddslingar, som råkat illa ut. Kan du låta den här stackars vassen få tvätta sig och kanske få litet starkt i kroppen, så skall jag tala om för dig, hvad jag vet.

Komministern lät den blödande karlen gå ut i köket och öfverlemnade honom i sin gamla hushållerskas vård.

— Tattarpack, förstas, sade länsmannen. — Fördömt byke! Jag var just och förrättade en utmätning hos en bonde i närheten, som kommit på bakkärran . . . Då hör fjärdingsman ett oväsen ute på landsvägen och när han ser efter, så är det tattaränkan Jakobsson med sin förhoppningsfulla afkomma, den här gynnaren Folkardus och den lille vilden Jakob, som gjort halt med sin vagn midt på landsvägen. Och strax bredvid håller din vän hästskoaren Ferdinand Solberg med sin kamp. Det fina herrskapet drack brännvin ihop . . .

— Hvad säger du, ropade Dahlstedt, darrande af oro. — Dödsfönderna?

— Naturligtvis. Nå, fjärdingsmannen ropade ut mig och jag kom i lagom tid för att se den lille uslingen Jakob med dragen knif smygga sig bakom Solberg, då Folkardus — hin vet i hvad syfte — kastade sig öfver bror sin. I detsamma slängde käringen en stor sten, som träffade Folkardus rakt i pannan, så han stöp.

— Och Solberg?

— Den var uppe i sin vagn med ett och lade i väg. I detsamma var fjärdingsmannen öfver käringen och satte i en handvändning handskarne på madamen. Jag fick tag i pojken och måste binda honom till händer och fötter för att få honom lugn. Nu tänker jag ta hela rasket i häkte med detsamma.

Folkardus kom nu ut från köket. Han var fortfarande rätt blek, men blodflödet hade upphört.

Folkardus Jakobsson var en reslig, vacker pojke med öppet ansigte och föga spår af tattartypen, om också hyn och de matta ögonen vittnade om tidiga utsatthet.

Jag får tacka kommissarien och pastorn så mycket, sade han med matt röst. — Och så skulle jag be kommissarien släppa käringen och Jakob, om det kunde gå för sig. Jag för ingen talan mot dem. — Men det gör jag, din vasse, och mot dig med. Tror du det går an att mörda midt på häradsvägen?

Jag har inte mördat någon, mumlade Folkardus. — Om jag velat mörda Solberg, så hade inte mor slängt stenen i skallen på mig.

— Låt mig behålla honom här, sade Dahlstedt till länsmannen. — Du lär väl inte få sak med pojken och jag vill göra ett försök med honom, ty han hör bestämt till dem, som kunna räddas.

Det lyste till i den unge tattarens ögon, då han hörde Dahlstedts sista ord.

Hur det resonades, nöjde sig länsmannen med att häkta gumman för lösdrefveri och den barske fjärdingsmannen gaf unge Jakob en privat, men därför icke mindre grundlig afbasning.

Restaurant Metropol

Diner à la Carte & Prix Fixe.
Våning med Enskilda rum.
Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

CARLSSON & HOLMQVIST

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).
Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hörer, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 67 35.

Rikstel. 69 77.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1:20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning à 2:80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmkilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Komministern behöll Folkardus några dagar och lockade snart ur den unge mannen hans historia. Han hade varit på god väg att trots sin ungdom bli en riktig kältering, då det förskräckliga dramat vid Bro beröfvade hans far lifvet. Men från den dagen, då Ferdinand Solberg, hvilken inom Jakobssonska familjen ansågs vara gubbens barneman, blef frikänd, hade käringen hvarje dag sökt intala Folkardus att hämnas sin far. Allt som gossen växte till började han inse och lida af den pariasställning, hvari han och hans släkt befann sig, och de ständiga maningarne från moderns sida till mord och blodshed ökade hans vämjelse för tättarlifvet.

Han hade upprepade gånger sökt skaffa sig en ordentlig sysselsättning, men ingen ville veta af en tattare, helst af den illa beryktade Jakobssonska släkten. När Dahlstedt fick honom om händer, stod han på vippen att själf göra en ända på sitt bedröfliga lif. Men prästen lyckades rädda honom.

Dahlstedt hade en skolkamrat, hvilken hamnat som trafikchef vid en järnväg på östkusten. Denne lyckades han förmå att taga sig an Folkardus, som antogs på försök till stationskarl. Han skötte sig väl, fick aldrig någon anmärkning och nu är han konduktör.

— Det är en fasligt enkel historia, sade häradsdomaren och smutade på sin konjak. — Dess enda förtjänst är, att den är unik.

— För tre månader gifte sig Folkardus med en hederlig flicka, fortfor han. — Då skref han till mig och bad att få låna en hundralapp till sin bosättning. Jag har ofta varit en narr, och jag tvekade, Gud förlåte mig, inte ett ögonblick. Och nu har jag fått sista afbetalningen . . . så nu har jag råd att bjuda på ännu en konjak om du vill ha.

John Wigforss.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m.

Bokstafsgåta.

1 a, 1 h, 1 l, 1 n, 2 r, 2 å bilda — rätt sammanställda — namn å en hufvudartikel i våra dagar. Hvilket är ordet?

Kvadratgata.

Nedanstående 25 bokstafver skola ordnas så, att de på vägrita och motsvarande lodrita rader bilda samma ord:
6 a, 2 b, 1 i, 2 k, 2 m, 4 r, 2 s, 4 t, 1 å, 1 ö.

Diamantgata.

5 ord, skrifna midt under hvarandra, bilda med sina mellersta bokstafver namnet å en slags färdel.
1) Bokstaf. 2) Skadedjur. 3) Färdel. 4) År — ordet nr 2 baklänges. 5) Bokstaf.

Palindrom.

Mitt hela — sedt rättfram: en handelsprodukt.
Och omvändt: en tingest, som går uti bugt.

Lösningar

af Försök på den 8 februari.

Charad:

Snöboll.

Diamantgatan:

G
M A L
C A K A O
L A X
O

Ordgatan:

Gasverkskoks.

Kvadratgatan:

F R O S T
R O S O R
O S A D E
S O D A N
T R E N S

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: Simson och Delia.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: Ett glas vatten.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: Gamla Heidelberg.

Vasateatern.

Kl. 8 e. m.: Wienerblod.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30: Damen med masken.

Olympiateatern.

Kl. 8 e. m.: Hattmakarens bal.

Folk-Teatern.

Söndag kl. 8—11 e. m.: Jag gifte mig — aldrig!

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8: Stor Specialistföreställning.

»Starke Arvid».

Br dr. Menghini. Max Alexanders Jun.

La Perle, Stråldansös.

slukar en hel vapensamling.

Guillelmo i hennes enastående »Carmen»-parodi.

Ella Olsen Kuplett för dagen:

För uppåt livets stig

Har du bedragit mig.

Stockholms-Favoriten Paula v. Rooy.

Den vackra Elsa Dinaros.

Lilly & Nora???

m. fl. m. fl. m. fl.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

TILL SALU.

SKRIDSKOSEGEL

LÅNGFÄRDSSKRIDSKOR. SKIDOR.

BINDNINGAR. STAFVAR. PIÅXOR.

RYGGSÄCKAR. KÅLKAR. GEVÅR.

AMMUNITION. JAGT- och FISK-

REDSKAP m. m. m. m.

MAURITZ WIDFORSS SPORTMAGASIN.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till

billigaste pris.

Cigarer och Cigaretter i parti och minut.

Allm. Tel. 65 04.

DIVERSE.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel.

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggaregatan.)

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S. A. Adolfsson.

Stockholms

Kafferostnings- &

Kryddmalningsfabrik

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Afdelningen för vännerna på ordinarie stat styrdes af en enkefru, baronessan de Varambey, som med hvarje dag allt mer aflägsnade sig från femtiårsåldern. Trots sin korpulens och sin något mödosamma gång var denna huset Curvals ständiga gäst ett under af liflig verksamhet. Hon skulle ha kunnat gå tre mil för att erhålla en upplysning och resa med femtåget på morgonen för att snappa upp ett rykte. Hvar dag mellan klockan två och tre steg hon på Rue de la Chaise ur en vagn med rullgardinerna nedfällida, liksom om därinnanför försiggått något mindre passande, och klättrade upp för stora trappan med händerna och fickorna fulla af nyheter. Markisen väntade henne hvar eftermiddag, på samma sätt som han hvar morgon väntade sin tidning.

Hon var för honom en sorts kvällsupplaga af legitimismens »officiella», *Gazette de France*, en tidning, som talade, med ett lifligt minspel och stundom litet bullersam, men som för markisen hade den fördelen att kunna läsas utan glasögon.

Den outtröttliga baronessan hade af markisen fått den stadigvarande

Cornavin, som till följd af sin gikt var hindrad att rida, hade visserligen protesterat mot den världsliga sidan af denna kur i fria luften, men markisen var alltför förtjust att få begagna sina präktiga hästar för att hållas tillbaka af en helt och hållet teologisk hänsyn. Dessutom älskade han sin dotter nästan lika mycket som sin kung, och fastän han var religiös, hade han den åsikten, att om kroppen var i fara, så kunde själen för tillfället afstå första platsen åt den.

När markisen dagen efter uppträdde, som förorsakats af Carmens hasar, åter fick syn på stalldrängen med kvasten under armen, talade han om för honom, att han hade afskedat Tiburce, hvilken han misstänkte ha låtit muta sig för att drifva fram köpet af stoet, och att han, François, redan samma dag skulle lämna sina traskor och ikläda sig det kastanjefärgade livréet och omgirda sig med ridknektens bälte.

Hädanefter skulle endast han åtfölja fröken Curval och hennes bröder på deras ridturer. Han hade gjort sig väl förtjänt af denna markskalkstaf.

intresserade sig mycket litet för dessa friare, som hon knappast kände till utseendet, och som för henne representerade icke äkta män, utan äktenskapet.

Denna ödsliga gata, detta mörka hus och dessa samtal, som alltid rörde sig om samma ämnen, förtorkade henne så, att hon tyckte läsningen af »Kristi efterföljelse» vara en förströelse, och läsningen af »Helgonens lif» riktigt en lössläppt ystehet.

Hennes far hade vägrat att lämna Paris under kommunens dagar, emedan han icke visste, hvar han skulle göra af sina hästar. Han tyckte om att ge sin stoicism äran af denna orubblighet och talade ofta om att han under två månader haft en laddad pistol på sitt nattduksbord, för den händelse att revolutionärerna skulle vågat tränga in i hans hus. Men sanningen tvang honom att erkänna, att de icke kommit. Utan tvifvel hade de varit rädda för pistolen, kanske till och med för nattduksbordet.

Läkarens ordination af en daglig regelbunden ridtur för fröken Yvonne hade gifvit hennes lungor litet syre och hennes ådror litet blod. Abbé

beskickningen att spåra upp gamla medlemmar af »konungens lifvakt» och »Karl X:s pager», som råkat i fattigdom. Och det var förfärande, hvad hon upptäckte många. Dessa konungens drabantier och pager höllo nästan på att blifva dyrbarare för herr de Curval än för själfve Karl X.

Tid efter annan hemsökte fru de Varambey markisen i hans arbetsrum, där han tillbringade sin dag med att göra ingenting. Med feberaktig iver kastade hon ifrån sig sin schal på en stol och ropade med af sinnesrörelse nästan kväfd röst:

— Han är i Paris! Jag såg nyss hans vagn, som stod ett par steg från *l'Etoile*. Jag kände igen hästarna. Jag lade märke till dem i Frohsdorff. Den här dagen skall inte gå utan att vi fått höra nyheter.

Och markisen reste sig upp, för med kammaren genom sitt hår och borstade lätt sitt skägg med en gest å la Bourbonerna. Och så lyssnade han till det minsta buller utanför, ty han trodde sig i hvarje ögonblick få se dörren öppnas och en man med regelbundna drag kasta sig i hans armar med dessa triumferande ord:

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 4.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 22 Februari	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2-3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikotel. 7 59.

INNEHÅLL:

Den heliga kyrkan.

Försäkringslagstiftningen. *En skämtsam proposition.*

Majstull eller icke majstull?

Vidräkning med hr Personne.

På natten af René.

Tjufskytte, Illustrerad skämtkrönika af Bastamagnac.

Göteborgsbref: kommunalanda, landshöfding, rektorer och poliskommissarier.

När Verner Åkerman inte kunde hurra för Strindberg af Tom.

Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet m. m.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. 1/2 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter, som inflytt utgivningsdagen.

Kvällen är en veckotidning, som i omedelbar skämtsam och allvarsam form, hvar efter dess beskaffenhet, behandlar den gångna veckans of föntliga händelser.

Kvällen innehåller dessutom litterära och konstnärliga uppsatser.

Kvällen är skeptisk emot att skiljligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och mot ännu mera som försöker sitta på höga hästar ut m att vara därtill af naturen ämndt, och Kvällen är icke bunden af någon hänsyn mot dylika företeelser.

Kvällen har många af våra skilda områden till medarbetare. Vi nämna redan nu några namn: professor Knut Wicksell, Anna Branling (René), Gustaf Jansson, Henning Berger, Viktor Larsson m. fl.

Kvällen kommer att mottaga uppsatser af författare af olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Stockholm i febr. 1903.

Redaktionen.

Den heliga kyrkan.

Bland de agremanger med hvilka svenska staten förser sina medborgare är religionen en af de förnämsta. Statskyrkan omfattar med kärleksrika händer den nya medborgaren medan han ännu skriker i vaggan, följer honom under hans uppväxtår i skolan, står vakande vid hans bröllops-

Biskop Billings "själfhäfdelse."

Hr BILLING beklagade, att man missförstått honom, fast han försökt uttala sig så klart som möjligt. Snart finge han väl uppgifva förhoppningen att blifva förstadd af någon inom kammaren. (Munterhet.) (V. L.)

pall och kastar slutligen jorden på hans lik. Och allt detta utan att medborgaren behöfver bedja därom. Tvärtom, till och med om medborgaren undanbedjer sig all denna vård, får han den ändå.

En förlust har kyrkan gjort i senare tider. Den kan ej längre tvinga barnen till dopelsekaret. Den för det högkyrkliga sinnet så ljufliga bestämmelsen, att där föräldrarna ej ville döpa sina barn, kunde prästen hos konungens befallningshafvande rekvirera "beskedliga exekutionsbetjänter" till dopets framtvingande, denna bestämmelse befanns ohållbar. Det förekom nämligen från exekutionsbetjänterna en mängd klagomål öfver att föräldrarna såtredskades, att betjänterna ej kunde få barnen i sitt våld och kyrkan fick med sorg öfver världens ondska afstå från denna rätt.

I stället vann emellertid kyrkan en annan stor vinst. De förlorade barnen men de eröfrade i stället liken. Först hade de som ej önskade prästerligt biträde vid sina aflidnas jordande lof att ordna begravningen enligt sin egen uppfattning. Det var naturligtvis en farlig lucka i statskyrkans väjde. Och under den härliga tid som inbröt i slutet på 1800-talet, då spannmålstullarna ökade prästerskapets aflöningar med en million om året, då domstolarna visade en sådan storartad pålitlighet att minst två för-

nekare och hädare ständigt förvarades i våra fängelser och då guds barn alltid togo försteget vid alla befordringar inom ämbetsmannavärlden — då lyckades äfven kyrkan få ett laga väjde öfver alla lik. I fall någon nu djärfves begravva sina döda utan kyrkans tillstånd, så lämnar konungens befallningshafvande några exekutionsbetjänter, som gräfva upp liket för att prästen skall få läsa sina böner däröfver och sedan få den aflidnas anhängliga gräfva ned det igen. Och det är uttryckligen föreskrifvet, att allt detta skall ske på de uppstudsigas bekostnad.

Visserligen är världen ond och allt då och då kommer någon och begär att få slippa ifrån kyrkan. Men det är ingen fara. Försöker någon få utgå ur kyrkan, så medgifves det, om han vill gå till ett frikyrkligt samfund. Herre Gud, dessa samfund äro visserligen konkurrenter men de lefva dock liksom det officiella samfundet på inkomster, debiterade på religionens konto. De verka således i det hela i samma riktning. Men alla de, som ej vilja gå den vägen, skola stanna inom kyrkan. Annars kunde ju följden blifva, att så många ginge, att man slutligen ansåge onödigt uttaga de 15 millioner om året, som vår statskyrka nu plockar ur medborgarnas fickor. Det gäller således att stoppa i bäcken hällre än i ån.

Ingen undrar heller öfver den heliga vrede, hvarmed Sveriges högst aflönade biskop i första kammaren kämpade mot de otrognas försök att frigöra utträdet ur statskyrkan och att befria dem som ej önska prästerligt biträde vid äktenskaps ingående från tvånget att underkasta sig kyrklig vigsel.

Första kammaren afslog med glans anloppet mot den heliga kyrkan. Saken ansågs tydligen af den vikt, att man redan från början borde stäffa attentaten och icke öfverlämna åt kyrkomötet att hindra dem.

Sålunda rädda vi statskyrkan. Andligen är den död. Dess lifsyftningar bestå i att söka drifva fram höjda aflöningar åt prästerna och flera högt betalda biskopar. Hvad därutöfver är, är intet.

Det har på senare tider blifvit en jargon att hålla på statskyrkan af praktiska skäl. Prästerna äro ämbetsmän, säger man, och såsom sådana hafva de ingen smak för fantasien. Ett upphäfvande skulle framkalla en massa religiösa sekter med fanatism och läseri och annat obehag. Erfarenheten vederlägger tillräckligt denna åsikt. Om sekterna representera den religiösa fanatismen så representerar statskyrkan den ekonomiska fanatismen. Och af de två är dock den sista den obehagligaste.

Majstull eller icke majstull?

Öfvertygad att redaktionen af "Kvällen" ej delar min ståndpunkt, men förvissad, att dess läsare ej skola taga skada till sin själ genom att lära känna densamma, anhåller jag om plats för nedanstående erinringar. Frågan om majstullens vara eller icke vara är säkerligen ett af de spörsmål, som lifligast sysselsätta intresset inom våra politiska kretsar just nu. Man har nog på skilda håll klart för sig, att denna tull aldrig, sedan det nya systemet kom till, stått på så svaga fötter som nu, men att, om anloppet denna gång afvärjes, tullens bestånd för lång framtid torde vara garanteradt.

Uppfattningen af majstullen är gifvetvis i hufvudsak beroende på hvars och ens allmänna ståndpunkt i tullfrågor. För frihandlaren af öfvertygelse skall den vara en desto större styggelse, som majsen väsentligen betraktas som ett kreatursfoder och därtill icke kan frambringas inom landet; för protektionisten åter måste den utgöra en fundamentalsats i systemet, framför allt på den grund, att majsen faktiskt icke blott är ett foderämne, utan jämväl lämpar sig mycket väl att ersätta råg och hvete som brödsäd, malt vid brygd samt potatis vid brännvins- och stärkestillverkning.

Man skulle först frihandlarnes anfall på majstullen, om det vore deras mening att genom densammans afskaffande rikta en dödastöt åt "systemet" i allmänhet. Detta är dock, efter hvad de själva förklara, ingalunda deras afsigt, ty de anse tullsystemet för lång framtid fastlåst genom vår nya och dyrbara härordning. Det är endast, emedan majstullen kantänka skulle skada jordbruket, som frihandlarna vilja ha den bort.

Sistnämnda missuppfattning, eller att majstullen skulle skada jordbruket, har besynnerligt nog äfven omfattats af en del protektionister, bland hvilka stats- och jordbruksministrarne äro de mest bemärkta. Man tror, eller låtsar sig tro påståendena, att majsen nödvändigt behöfves som kreatursfoder, och för detta behof får hvarje annan hänsyn stryka på foten. D. v. s. med ett undantag: till brännvinsbränning skulle ej den tullfria majsen få an-

vändas annat än mot särskild höjd tillverkningskatt. Den enda kontrollform, som i detta fall med någorlunda effektivitet läte sig tillämpas, skulle emellertid medföra ekonomiska hinder för att inmäska majs och potatis samtidigt, hvarigenom man skulle nödgas afstå från den drank, som visat sig allra bäst som kreatursfoder, den blandade majs- och potatisdranken.

Från protektionistiskt håll har pekats på de betänkliga följder, som måste uppstå, då majs är tullfri, men majs mjöl tullpliktigt, vådorna af majsens användning till öl- och svagdricksbrygd samt till stärkestillverkning etc. Dessa faror har dock regeringen icke alls velat se: den tror förmodligen, att det beskedliga svenska folket endast skulle använda majsen till brännvinsbränning och till kreatursfoder.

Det har emellertid kunnat påvisas, att majsen som kreatursfoder icke skulle nedbringa vår import af ägghvitehaltigt foder, utan genom sitt billigare pris undantränga det inhemska stärke- och fodret samt demoralisera vår fodermarknad. Häraf torde följa, att statens ekonomiska förlust icke kommer att inskränkas till de af finansministern beräknade årliga 550,000 kr., som majstullen nu inbringat; besinnar man majsens sannolika användning till brödsäd, kan denna förlust i direktaste form väntas bli kanske tio gånger så stor.

Från majstullsfientligt håll pågår Danmarks exempel framhållas som bevis för majstullens skadlighet. Den, som påstår, att det danska jordbrukets uppsving beror på den fria majsimporten, är antingen djupt okunnig eller talar mot bättre vetande. Danmarks jordbruk har nått sin nuvarande ståndpunkt därför, att landets läge, jordmån och litenhet medgifvit, ja, nödvändiggjort jordbrukets drivande som industri, en jordbruksform, för hvilken frihandeln är en lifsluft, medan den verkar minerande på ett jordbruk, som måste läggas an på frambringande af brödsäd, säsom vart.

Det finns dock trakter af vårt land, där en rent industriell jordbruksdrift är möjlig, nämligen sydvästra Sverige. Här är svin- och äggexport i stor skala tänkbar. Men icke behöfver man därför till hela det öfriga landets förfång upphäfva majstullen, för att skaffa dessa trakter en villig råvara, afsedd att förädlas till export. Detta mål vinnes, såsom äfven varit i pressen framhållet, mycket enklare och bekämare genom att man restituerar tull för den majs, som enligt gängse beräkningar kan ha åtgått för frambringande af exportprodukten, fläsk eller ägg.

Gifvetvis kan en sådan restitution, icke tänkas gifven åt hvem som helst; men i våra dagar, då främjandet af jordbruksidkarnes kooperation i andelsföreningar af skilda slag, såsom slakterier, äggförsäljningskretsar m. m., erkännes vara ett viktigt statsintresse, torde det icke möta större svårigheter att därmed kombinera den kontroll, som skulle bli behöfelig för restitutionens behöriga begränsning.

Af det ofvan sagda torde framgå, att majstullfrågan icke är en fråga om upphäfvandet af en tullsats, som alla funnit olämplig och ingen vill behålla, utan att det tvärtom är en fråga, som på det innerligaste hänger samman med skyddssystemet och berör en af dess viktigaste delar. Anser man sålunda tid och omständigheter lämpliga att börja afveckla tullsystemet, då bör man för visso taga bort majstullen. Anser man af skyddspolitiska eller finansiella skäl detta system nödvändigt, bör man akta sig för att röra majstullen, hvilken i betydelse mer än väl kan jämföras med hvete eller rågtullarna. *Mais oui.*

Försäkringslagstiftningen.

En skämtsam k. proposition.

Den flitige bladdraren i det tryck, som i form af Kungl. Maj:ts Nåd. Propositioner svagt återspeglar den höga regeringens energiska vilja till goda och sunda reformer, beredes ofta — tyvärr allt för ofta! — sublima högtider af godt lynne på grund af den nådiga propositionens en smula för omedvetna humor. Denna humor

HUGO DUHS

giver en

Fröding- & Dahlgrens-Afton

onsdagen den 28 februari kl. 8 o. m.
i K. Vetenskapsakademiens hörsal.

Numrerade biljetter: salen de första bänkarna å 2 kronor, öfriga i salen och 1:a bänk läktaren å 1:50 samt onummerade till läktaren å 1 kr. säljas fr. o. m. onsdagen den 18 i Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. torg. (A. R. B. 72 71.)

står i direkt proportionerligt förhållande till antalet af de paragrafer i hvilka regeringen på ett mildt och blidt sätt försöker formulera sina åskådningar på det ena eller andra lagstiftningsområdet. Man kan ju ej heller gärna begära, att den som vandrat upp för de exempelvis 166 trappstegen i ett kyrktorn, skall ha precis samma tankar på lägsta och högsta steget. Det är på ändone det gifver sig. Och man får därför förlåta det stackars statsrådet, om slutet icke är början fullt lik.

Den nu föreliggande nådiga luntan med förslag till lag i försäkringsfrågan har just på grund af sin paragrafrikedom kommit de olika momenten att svåra ganska starkt mot hvarandra. Någon direkt och tydlig rapport och korrespondens emellan första och sista sidorna i det nya lagförslaget står sålunda icke att uppdryfa. Vi vilja icke göra någon affär af de tiotal oskickliga stiliseringar, som här och hvar insmugit sig. Och nu till en liten explockning.

Redan § 1 i förslaget till lag om försäkringsbolag, sammanställt med § 1 i förslaget till lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, förfaller en smula underlig, förmodligen på grund af att ej mindre än 165 paragrafer ligga dem emellan.

Förutom statsanstalt får nämligen endast svenskt aktiebolag och ömsesidigt bolag driva försäkringsrörelse i Sverige, under det att utländska bolag af hvilken annan typ som helst få fritt driva affärer.

Ett aktiebolag får dessutom driva affärer med mer eller mindre värdepåse »garantifondsbindelser», men icke privatman äfven om han hos ofientlig myndighet deponerar rent guld till 10 mill. krs värde eller därutöver såsom laga säkerhet åt försäkrings-tagarne!

Måntro icke försäkringsinspektionens omsorg äfven borde sträcka sig till granskning af säkerheten i bolagens garantiförbindelser?

I § 120:s tal om »försäkringsfonden» sammanblandas ersättningsreserv och premiereserv, något som innebär en viss fara för försäkringsstagarna. Ett bolag kan under brydsamma förhållanden se sig tvingadt att upptaga premiereserv till ringa belopp, särskildt för försäkringar på 10 år eller kortare tid, för hvilka grunderna för beräkningen icke behöfva fastställas (§), under det att ersättningsreserven tilläffventyrs icke räcker till betalning af de skador, för hvilka den är afsedd. Ersättningsreserv och premiereserv böra ju därför naturligtvis uttryckligen skiljas från hvarandra och redovisas hvar för sig, isynnerhet som försäkrings-tagarens fordran hos bolaget beräknas just efter andelen i premiereserven.

Den korta men kärnfulla § 75 kommer säkerligen att sätta myror i hufvudet på våra allra skickligaste finansmän. Lagförslaget fordrar att garantikapitalet skall inbetalas till ett bolag som icke existerar. En skriftlig afhandling måste väl ingås före kapitalinbetalningen, men den skall då underskrifvas å ett icke existerande bolags vägnar. Hvem har mod härtill, sedan han läst § 86 sista mom. och § 3 som ha följande lydelse: »Är afhandling, som för bolaget ingås, ej behörigen underskrifven å dess vägnar svare de, som underskrifvit afhandlingen, för hvad sålunda slutits, en för alla och alla för en såsom för egen skuld» samt »Innan bolaget blifvit registrerat, kan det ej förvärfa rättigheter eller iklåda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara. Ingås förbindelse å bolagets vägnar, innan det blifvit registrerat, vare de, som ingått förbindelsen, ansvariga därför såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en». Treffiga utsikter i sanning!

Meningen torde väl vara att kapitalet skall inbetalas under tiden efter bolagets bildande men innan verksamheten

börjar. Men — — — — — säger lagförslaget platt intet i fullt tydliga ordalag.

§§ 123 och 124 kunna, om de utan vidare gillas af riksdagen, ge anledning till åtskilliga kalamiteter. Vi vilja bara fråga: Måntro det vore hälsosamt för lifsförsäkringstagarnes och långa brandförsäkringstagares kassor att bolagen tillåtes placera deras kapital i Bergslagsbaneaktier och aktier i Gellivaara malmfält eller i kinesiska statsobligationer?

Lagförslaget förbiser vidare en ganska viktig bestämmelse nämligen den, huruvida lifsförsäkrings- och brandförsäkringsverksamhet får drivas af ett och samma bolag. Lifsförsäkringstagarna ha länge insett faran uti en dylik kombination, isynnerhet som en del svenska bolag lära driva äfventyrliga affärer i utlandet och därute pantförskrifvit milliontals kronor till säkerhet åt försäkringstagarna i utlandet.

Och så ha vi frågan om inspektionen (§ 131). Nu vore det från allmän synpunkt sedt behagligare om de närmare bestämmelserna om försäkringsinspektionens organisation och verksamhet meddelas af riksdagen i stället för af konungen.

Hvad nu sist de utländska bolagen beträffar, så har det utländska bolaget en gång funnit nåd inför försäkringsinspektören, som förslaget begäfvat med despotisk härskaakt, och tillåtes driva affärer i Sverige, är lagen beskedlig. Bolaget behöfver då deponera endast lumpna 100,000 kr. Och man går så långt i courtoisie mot utlänningen att de utländska återförsäkringsbolagen och dess agenter här i riket icke alls behöfva rätta sig efter lagen (§ 21) utan kunna kommersa fritt, under det att svenska återförsäkringsbolag deremot äro underkastade lagens bestämmelser!

Öfvanstående korta rader äro reflexioner, byggda på en hastig genomläsning. Hvarför vi kunna återkomma ännu en gång. Dock ännu ett slutord: Innan lagen, om den gillas af kamrarna, börjar tråda i kraft torde vara skäl uti att anskaffa begravningsplatser åt de ömsesidiga bolagen, som gå till de sålla jaktmarkerna. Trustbolagen göra sig redan i ordning till segerdansen och deras organ »Gjallarhornet» upphäver vilda indiantjut.

Så skriver en genomgående konservativt lagd fackman, hvilkens inlägg i den viktiga försäkringsfrågan vi, vårt program till efterföljd, ej velat förvärpa plats i Kvällen.

DAGSKRÖNIKA.

Vi ha råkat ut för en ytterst fatal historia. Men vi ha ej menat att lura våra läsare. Saken är den, att vi trycka våra yttersidor redan på lördagen. Och då vi gärna vilja ge läsaren en försmak af allt det lifliga, vi ha att bjuda, sätta vi det hufvudsakliga af innehållet främst.

Nu ville emellertid ödet, att händelserna — och manuskripten — strömmade öfver oss i allt för rikligt mått. Hvarför vi måste låta några ytterst intressanta artiklar stå öfver till nästa nummer. Köp detta, så får Ni läsa dem.

Enligt hvad Sv. Tel. B. meddelar, ha Borås och Halmstads handelsföreningar i går beslutit att afgifva protest mot den föreslagna skatten på växlar, som de finna orättvis och skadlig för affärsväsendet.

Påfven Leo XIII:s 25-årsjubileum firades icke af katolska kyrkan här i dag på middagen; högtidligheten togs nämligen i förskott vid årsskiftet i samband med Peters-pänningens inkassering. Däremot upplästes ett herdebref för årets fasta, författadt af Albertus, biskop af Doliche, apostolisk vikarie för Sverige, som däri bl. a. erinrar om, huru påfven »ifrat för att kyrkans barn i alla land måtte sammansluta sig i arbetare- och fackföreningar!» En modern helig kyrka!

Hugo Duhs, den unge kände injenören, landsmålararen och vissångaren, ger om onsdag en Dahlgrens- och Frödingsafton i Vetenskapsakademien. Bygdemål af Fröding och Fredrik på Ransätt föredrages i landsmålskostym. Därpå följer recitationer af Fröding — bl. a. skalden Vennerbom, Farväll och I bönhuset — samt slutligen en glad visafdelning.

Helt säkert blir det en glad kväll.

För andra och — sista gången? Malicen vill veta, att en för sina på åtskilliga områden manifesterade extravaganter mycket beaktat Stockholms-dam ledsnat på sin äkta make

och man, med hvilken hon åtnjutit förmånen af två åktenskapliga samlif, samt efter laglig skilsmässa tänker knyta Hymens bojar med en rysk millionär.

Ar det för andra och sista gången, den något väl flyktiga damen nu vädrar till den formella rättvisans tribunal?

En svårliga förbittrad insändare skriver till oss: Hvad skola vi egentligen med den interurbana rikstelefonen att göra? Jag är ingen nattuggla, utan sedan gammalt vän af jämna och lugna sömnförhållanden. Men rikstelefondningen tvingar mig till att förlägga en del af min dagliga verksamhet till nattimmarna; jag måste nämligen pr telefon korrespondera med en del svenska städer, dock på så sätt, att jag icke kan abonnera seriensamtal en hel månad i förväg. Och jag är dessutom ingen rik man, och kan därför ej påkosta mig lyxen af tredubbla extra ilsamtal. Att på f. m. försöka komma fram med ett litet beskedligt ordinarie samtal är detsamma som att försöka fiska pärlor i Norrström.

Ledningarnas antal är uppenbarligen för litet. När skall den missnöjda trafikantens allmänheten få se sina värsta — och fullt berättigade — klagomål något så när afhjälpta?

Redaktionen hyser för sin del inga öfverdrifna förhoppningar om ett snart realiserande af öfvanstående enkla önskemål.

Den nyfikna parten af Stockholms innervärnare fick i går e. m. bevitna ett litet gratisspektakel, som trots sin hotande karaktär dock fick en mycket lycklig utgång. Ett-tu-tre kommer en stor hund seglande på ett isflak ned för Norrström under Norrbro. Strömmen ryter, hunden tjuvar och de talrika åskådarna upphäva vilda skrik. Ett par behjertade män förvandla emellertid helt hastigt den fasaväckande situationen till en lyckans bild genom att skjuta ut räddningsbåten och bärga den för sitt lif hårdt kämpande hunden. När kommer räddningsmedaljen?

Den danska journalistföreningen har nyligen som gäfvat fått mottaga en bronsafgjutning i förminskad skala af Walter Runebergs grupp »Lex» från Alexander II:s monument på Senatstorget i Helsingfors. Gruppen skall placeras framför journalisternas hus i Köpenhamn.

Lördagsnumret af »Hamb. Fremden-Blatt», som kom hit i dag, innehåller en längre intressant korrespondensartikel från Stockholm, i hvilken lämnas en utförlig redogörelse för de åtgärder, som från svensk sida påtänkas med anledning af de orimligt höjda tyska tullsatserna, framförallt på gatsten. Korrespondenten betonar, med kommerskollegii statistiska siffror i sin hand, synnerligen skarpt, att Tyskland i tullpolitiskt hänseende gärna kunde visa större tillmötesgående mot Sverige, på hvars importmarknad Tysklands industri har det absoluta öfvertaget framför alla andra nationer.

Artikeln slutar med några smickrande ord om vår utrikesminister, som korrespondenten uppenbarligen hoppas mycket af beträffande en vänlig öfvenskommelse mellan Tyskland och Sverige.

TELEGRAM.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Ny skandal i Frankrike.

PARIS, söndag.

Siamesiska sändebudet Phra-Sri-Adaho, som i fjol var i Paris för att avsluta en öfverenskommelse mellan Siam och Frankrike, betalade före sin återresa till Bangkok en räkning med, bland andra, följande poster: För diverse hjälp till genomförandet af mitt diplomatiska uppdrag 125,000 francs och till pressen 50,000 francs. »Le Matin» påyrkar att sändebudet skall uppgifva bestämda namn.

Musik.

Vasateatern hade i går ändligen premiär sedan Wienerblodet börjat tunnna af. Det var Varneys gamla trefliga oprett »Musketörerna i klostret», som gafs i ny instudering. Den gjorde mycken lycka, helt berättigadt. Fröken Berentz, fru Nylander och hr Aug. Svensson voro förtäffliga i sina roller. Hr Schücker lät indispnerad, men återgaf dock sin roll med värme både i sång och spel, det senare särskildt att bemärka.

Uppsättningen var mycket god och utförandet — under kapellmästare Troppens ledning — lifligt och säkert. En ny repertoarpjes, helt visst.

P. D.

Olympiateaterns matiné i dag.

Olympiateatern har åter gjort ett lyckligt grepp genom att som matiné-program upptaga den gamle hederlige »Stabstrumpetaren» som ej gifvits här på mångt godt år. Den tycks också verkligen höra till de gamla pjäser — många äro de då sannerligen ej — som man kan ha roligt åt ännu — ja nästan lika mycket som när man såg dem första gången och förmår ej stabs-trumpeten att en tid bortåt blåsa hop fulla söndagshus på Olympia så vore det sannerligen mer än märkvärdigt. Hälst som den spelas bra på de flesta händer.

Herr Strandberg är nog den som tar priset som sockerbagaren-rentieren och därnäst herr Lambert som är lika komisk som vanligt i den stackars Vicke Kumlins roll. Herr Haxell som stabstrumpetaren gör nog aktningssvärda bemödanden men man märker dem tyvärr alltför tydligt. Han borde låta litet smitta sig af sin motspelerskas friska humör.

Fröken Lindstedt var ingalunda öfven som den unga frun — hennes benägenhet för stelhet passade här in i rollen. Fröken Kolthoff, liflig och frisk som alltid, sjöng och spelade med oförbrännligt humör — man saknade icke alls fru Anna Lundberg.

S.

Till min Afrodite.

Min kärlek den vet ej af skranka,
Som stakats af lagman och präst.
Dess spirande, grönskande ranka
Den växer så snabbt som en tanka
Och bjuder hvar tärna till fäst.

Min kärlek den är som en låga
Begjuten med olja och vin,
Den skimrar som regnigudens båga,
Den växlar från lisa till plåga...
— En spelande, fri Amarin.

Min kärlek den famntar hvar tärna
Som skaparn gaf kvinnligt behag.
Den stormar från stjärna till stjärna,
Ett hjärta, ett stort — ej en hjärna
Har format dess oskrifna lag.

Man vill in i bojar den tvinga
Och lägga en black om dess fot...
Den vill icke, kan icke springa
Sitt dödsprång utöfver den klinga,
Som bojorna skramla emot.

Min kärlek, den arm är och trött är
Och jäktad af fogde och präst —
Men än suga näring dess rötter!
Jag lägger den för dina fötter,
O, låt den få vara din gäst.

En enda sekund blott, du kära,
Som själf har ett hjärta så stort —
En almosa gif mig att tära,
Ett minne, o, gif mig att nära
Där innanför fångelsens port!

Eros.

Ett och annat

från

Teatern vid Trädgårdsgatan.

Sedan vår senaste artikel har ingenting af vikt hänt vid det konsttempel som hr Nils Personne tagit sig före att despotiskt och med (själfvägen?) maktfullkomlighet regera. Hr Törnqvist har — oss veteeligt — ännu icke satts i tillfälle att taga del af och bemöta hr Personnes mycket lama, men desto otidigare, ja, rent af ärerörande svar. Associationens medlemmar få nöja sig med hr intendens hänsynslösheter och hr Personne antagligen sitta i orubbadt bo, honom, hans favoriter och hans krypande ögon tjänare till fröjd — och Dramatiska teatern till skada och nesa. Ty det är skada för Dramatiska teatern, att hr Personne är dess intendent.

De belysande exempel på hr Personnes sätt att regera vid teatern i fråga, som vi i föregående artiklar framdragit, må vara nog, ehuru vi i den vägen skulle kunna framdraga oändligt flera. Huru t. ex. den favoriserade, förut omnämnda aktrisen med hr Personnes goda minne tillätit sig »primadonnalater», som därest det gällt en annan, aldrig af honom skulle tolereras. Huru hon tillätit sig att vid omklädsar draga betydligt ut på den både kontraktensligt bestämda och för en omklädsel behöfliga tiden och låtit publiken få vänta i öfver 20 minuter. Detta i »Falska juveler.» Huru till en akt i samma pjäs en dräktförfärdigast åt henne på teatern skrädderi, men, då denna dräkt ej konvenerade henne, har hon helt sonika från annat håll fått en dräkt sydd åt sig och — såndt

räkningen till teatern. (Som motvikt mot detta tilltag lär dock fru Hansson som drottning i »Ett glas vatten» fått sina dräkter från annan syttelien af teaterns, men teaterns skrädderi slapp åtminstone att först förfärdiga dräkterna för att sedan få dem tillbakavisade såsom tarf-liga.)

Hur hr Personne förföljt, trakasserat och hållit tillbaka en så framstående aktris som fru Constance Byström, huru hr Personne svängt sig och narrats ej blott för personalen — det har hänt otaliga gånger — utan t. o. m. inför majestätet själf. Detta en gång då det gällde att framtaga fru Byström en af henne spelad roll för att tilldelas den åt en annan aktris, i detta fall dock ej åt »favoriten». Huru hr Personne bestämde rollfördelningen i hr George Nordensvans »Fästmannssoffan» och hvarför premiären å nämnda pjäs uppsköts.

Men hvad skulle allt detta tjäna till? Vi frukta nämligen att publiken blott skulle taga detta och mera till, som vi hade att framdraga, som uttryck för skvallor mellan kulisserna, då det i stället är alltför sanna och sorgliga bevis på hr Personnes sätt att sköta sin post som Dramatiska teaterns (själfvalde?) intendent.

Man undrar måhända, hvarför vi sätta ett frågetecken efter »själfvalde». Det är därför, att ingen vet huruvida h. m. konungen efter första teaterspe-riodens utgång än en gång förnyat hr Personnes mandat såsom teaterns intendent. Men man vet, att associati-onen icke omvält honom och man vet ingen, som sett hr Personnes kontrakt med Dramatiska teatern. Det är därför, som vi tillåta oss inskjuta ett tviflande ?.

Någon torde vilja säga: Ja, men om hr Personne afgår — hvilket vore bäst ju för dess hällre — såsom teaterns i fråga intendent, hvem skulle vara istånd att upptaga hans mantel?

För så vidd hr Personnes mantel vore värd att upptaga — vi anse nämligen, att en eventuell efterträdare bör skaffa sig en ny och vida bättre — svara vi med att nämna August Lindberg, Gustaf Fredriksson och Knut Michaelson.

Hvad de förstnämnda beträffar, är han en utomordentligt god regissör, god skådespelare och uppfyllt af den oegennyttigaste och varmaste kärlek till konsten, på samma gång vi anse det vara rent af upprörande att vårt lands konst — som sannerligen bör taga vara på sina krafter — icke skall finna någon användning för en man som August Lindberg.

Vi ha vidare dir. Gust. Fredriksson, som ju en gång varit Dramatiska teaterns ledare och helt säkert än en gång skulle söka att med ärlig vilja bringa ordning i förhållandena och åtminstone bättre ekonomiska förhållanden.

Och slutligen nämde vi Knut Michaelson. Icke för att vi tro, att hr M. skulle vilja utbyta sitt lugna lif som brukspatron mot det mera irriterande som teaterledare. Men om han ville det, äro vi säkert öfvertygade om att han vore rätta mannen.

Själfr är han icke skådespelare till yrket och behöfde sålunda icke äflas efter roller för egen del. Han är vidare själf en begäfvad och erkänd dramatisk författare och har såsom sådan visat sig äga god blick för sceniska förhållanden. Han är en man i sina bästa år och med kraft och energi nog att söka höja Dramatiska teatern till hvad den borde vara, men icke är — landets främsta talscen.

Ty när en gång den nya Dramatiska teatern blifvit färdigbyggd — skola vi då såsom dess intendent återfinna hr Nils Personne — och såsom dess af honom favoriserade primadonna fröken Amanda Jansson? Skola vi få se, att den teatern i stället för att höjas, drages ner, skola vi i stället för att på repertoarlorna få se samlat allt hvad Sverige har att bjuda af inhemskt dramatiskt arbete och utlandet af dess för-nämsta nyheter, där återfinna med ett eller annat låträknadt undantag Dramatens »gamla skåpmat», skola vi ? — nej det blir allt för mycket frågor.

Något måste göras för att bringa reda i förhållandena. Det har redan gått allt för långt.

Vi sluta med denna artikel vår serie för denna gången, men lofa att ständigt hålla ett vakande öga på »Teatern vid Trädgårdsgatan» och i all synnerhet på dess hr intendent.

Och kanske det ej kommer att dröja så lång tid, innan vi få vägande skäl att återkomma.

»Syster Olivia».

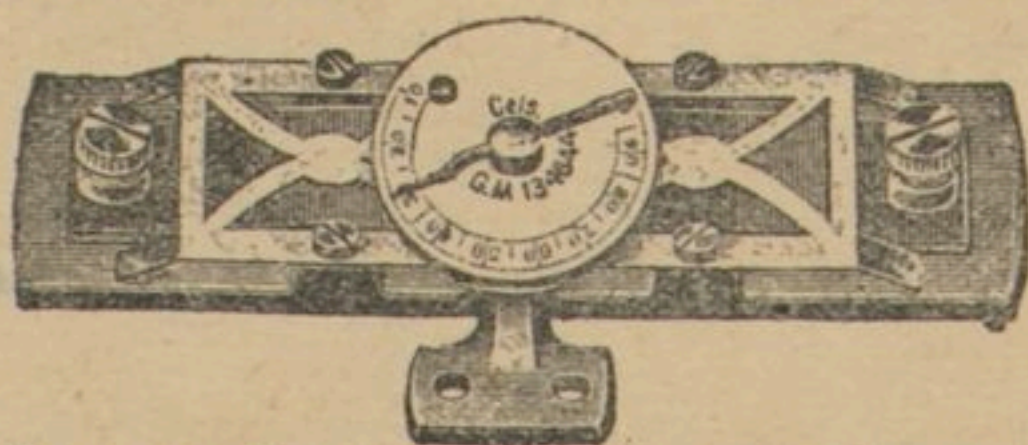
Från parkett.

Romeo och Julia. — Strandfynd

Fru Bosses Julia är redan en vecka gammal, men som pjäsen endast varit uppe på repertoaren 2 gånger är det dock kanske ej ur vägen att nämna ett par ord om fru Bosses tolkning af den passionerade och olyckliga Julia.

Skådespelerskan har här i sin maskering fått fram allt det barnsligt mjuka och ändå allvarliga, som ligger i hennes drag, och man måste, allt efter som tablåerna framskred, förvåna sig öfver all den kraft och storartade teknik, som denna ännu till åren så unga skådespelerska äger.

Nytt!

1/3 naturlig

storlek

Automatisk brandallarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.

Installörlar för hvarje värmeegrad från 10—100 grader C. Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingenjör Georg Epstein, Stockholm.

Hon hade i vissa scener rörelser, som vore förtjusande i sin obnndna frihet, redan i balkongscenen märkte man bara på hennes sätt att haltt själfsväldigt sträcka sig fram öfver räcket, att Julia är en ung kvinna, som sedan hon blifvit väckt till medvetande om kärlek också har ett bokstafstigt behof att ge sig hän utan pryd tvekan eller koketta konst. Och en god sak kan fru Bosse — åtminstone visar hon det i pjesen. Hon kan höra på. Så som Julia lyssnade till patern, då han skulle lämna henne sömndrucken eller till amman, då hon börjar plådera för gref Paris — så intensivt och ändå utan de där på scenen så vanliga nickningarna och flämtningarna som skola vara ett tecken på en odelad uppmärksamhet i afgörande ögonblick, det är i sanning en fin och väl funnen detalj.

Men den goda Julia blir en smula tröttsam med sina tårefloder och strömmar af ord — och måhända är det mycket Shakespeares Julia, som lämnar en oberörd och icke fru Bosse. Ty oberörd är man faktiskt af all denna gränslösa förtvilan, som hopar sig mot slutet.

Hvem känner någon medkänsla för hr Palme, när han i paterns cell ligger och hickar på golfvet?

Man tycker att hr Palme i detta ögonblick är odräglig, men han måste ju enligt författarens önskninngar lägga sig på golfvet som en egensinnig pojke och förresten får Romeo så mycket bannor af patern, att vi kunna spara våra.

Som det nu var, när det Julia — Bosse ändligen slutar sitt stormfyllda unga lif, har man kvar intrycket af en stor konstskapelse, som man helt kallt är färdig att omedelbart granska i hvar detalj, men icke heller mer. Enligt min enkla tro har fru Bosse gjort så mycket som göras kunde af Julia sådan Julia nu är. Och hon är i och för sig icke felfri, trots alla vackra saker hon har att säga. Hon pratar litet för mycket och bara det kyler af en smula...

I dessa ljusnande vårdagar har man på Söder fått se ett stycke, som i sin friska sälla kommer en att längta efter sommar och sol. Der är Frans Hedbergs »Strandfynd». Kanske icke alla skola sentera det i så hög grad, men hvarje genuin stockholmare, som vid sommarens början flyttar ut till fiskarstugorna på landet, skall säkert glädjas öfver att få återse sina populära lotsar och deras kavata hustrur. I synnerhet som de här blefvo så bra framställda — det märkes att Blidö och Furusund äro omtäckta skådespelartillhåll.

Några longörer funnos visserligen i stycket, så kunde t. ex. hela Fiskar-Stina med sin obligatoriska kaffedrickning saklöst vara borta, men det öfriga kan ändå mycket väl hålla stämningen uppe. Ut-förandet var som sagt godt på de flesta händer. Fröken Caspér var trygg och treflig, Victor Lundberg barsk och säker — fast inte i memoreringen — Maja Johansson spets och vacker. — Men nog är fröken Johansson så säker om sitt rykte för att se bra ut, att hon kan våga kamma sig en liten smula enklare? Se på Olga Andersson, hon har ofta häret mycket slätt och anspråklöst och är icke mindre skön för det! Herr Salmson var förvånande bra i sin blinkande helighet, måtte han bara kunna allddeles trigöra sig från sina »Enlialla-manér». Herr Ellis Olsson var litet ledsam, men det rådde han ju knapp för, och herr Bror Olsson var litet för tjusande, i synnerhet i första akten, där han gjort sig mera uringad än den mest behagsjuka flottist. För öfrigt blef han bättre ju längre det led och i sista akten var han just så trotsig och djärf, att Annas hjärta måste flyga honom till mötes.

Ruth

På natten.

Viktor Larsson är i Halmstad och Lars Stendahl i det sköna Italien, sedernas väktare om natten och om dagen äro båda borta. Hvem skall nu hålla ordning på våra gator?

Jag ställde denna ängsliga fråga till en (numera) stadgad ungarl bland mina vänner. Han log ett hvitt, diaboliskt leende och sade: Det är i alla fall rättvist fördelat, som det är, ty i början på veckan få herrarna inte gå i fred för fruntimmer och i slutet på veckan få fruntimmerna inte gå i fred för herrarna. — Som detta är ett ekonomiskt spörsmål, vill jag inte vidare inlåta mig på det kapitlet, ty ingenting är så ledsamt som ekonomi. Emellertid lär det väl

IDUN

Nr 8

Ett högtintressant, litterärt och konstnärligt, synnerligen innehållsrikt nummer i utvidgad format!

Alice Nordin; af Johan Nordling, med porträtt af konstnärinnan i sin atelie och ett flertal af hennes skulpturverk. — Carl Larsson's föttnings »Ute blåser sommarvind». På Emil Hammarlunds 50-årsdag; med porträtt af Emil och Amanda Hammarlund. — Helsingborg just nu, en serie bilder från sommarens utställningsstad och porträtt af de ledande männen: konsulerna P. Olsson, N. Persson och O. Trapp, direktör Sommelius, generalmajor Bergenstråle, borgmästare Hoff m. fl. — Pädvens 25-årsjubileum, korrespondens från Rom med en mängd intressanta bilder. — Trafikfångarna på Brunnsviken. — Hotellbranden i Oskarshamn. — Utteråra bild af Alf Nil Agrell, Fridtjuf Berg, Alice Nordin, Astrid Ahnfelt, Snorre, Birger Möller, Hjalmar Wallander, Johan Nordling m. fl.

Prenumerera snarast!

mera höra till Viktors område än till Lars', och alls inte borde det komma in på mitt gebit.

Så är det dock ej. Jag är bland dem som få dras med följderna af dessa förhållanden, ungefär på samma sätt som de fredliga invånarna i ett land nödgas kännas vid konsekvenserna af de stridslystnas krigsföring. Det är orättvist, men det är ett faktum.

Som bekant skrifver jag teater i Sveriges mest spridda tidning. Det är verkligen bekant, alla veta det, utom möjligen de allra pampigaste koryföerna vid våra scener, hvilka ständigt förråda en uppriskande okunnighet om saken, ifall den kommer på tal. Nåväl, efter hvarje premiär styr jag kosan till Stora Vattugatans mest strålande port, och hvarje gång är det som om jag inträdde i ett sagoslott. Jag stiger upp, slår mig ned i något af de komfortabla gemakerna, alltid vid lyckligt lynne, ehuru understundom något litet sömrig. Och så affattar jag en mild och samvetsöm dom i så pass valda ordalag, som den ofta knappa tiden medgifver.

När värfvet är fullbordadt sätter jag mig telefonledes i förbindelse med min uppvaktande kavaljer. Han befinner sig då vanligen i ett annat palats i närheten af Norra bantorget. För så vidt han hinner, kommer han och möter mig, men, vare detta sagdt till hans heder, han hinner aldrig. Ty det är hederamt att ha fullt upp med arbete.

Så promenerar jag i väg. Aldrig med klappande hjerta, ty jag känner min stad och betraktar den så lugnt som en mig tillhörig inhägnad trädgård. Ingenting förskräcker, ingenting förvånar mig mera, icke ens enstaka nattvandrarens eviga, utesläckliga dumhet. Ja, ursäktad uppriktigheten, mina herrar, men det förträder en nedslående brist på psykologisk observation att söka inleda en pratstund med en dam, som tydligt visar att hon ej är hägad. Det är ju raka motsatsen med herrarna. En man är så löjligt lätt att locka. Han går och tänker på ingenting, men den minsta omständighet som kommer honom i vägen, anser han såsom en farlig frestelse, för hvilken han är predestinerad att ge vika.

En kvinna däremot — vill hon inte bli tilltalad, så vill hon inte, och det är rama vansinnet att spilla tid på henne. Vill hon bli tilltalad så — ja, då är hon lätt att känna igen, och endast en mycket, mycket enfaldig man tar miste.

Jag vill inte bli tilltalad. Jag tycker inte om obekant folk, detta icke af högfärd, men af blaserhet. En lång följd af år har jag umgåtts med blomman af vårt lande intelligens, — medge, hvad kan det vara för mig att höra en konversation som denna:

»G'afon, lilla fröken! — G'afon! Får man gå med ett stycke?» (Detta yttras utan att först ena lyfta på hatten, en specialitet i gatuskicket bland »nordens parisare»). »Man svarar inte, tror jag, får ja gå med ett stycke?»

»Nej.»

»Hvafö inte de då, ni ska inte va kitslig nu! De vackert väder i kväll. Tycker ni inte de? Hva, lilla fröken? Får ja hjälpa er att bära paraplyt?»

»Nej.»

»Får ja inte bära paraplyt — ah, ta hit vet ja!»

»Låt bli!»

»Låt bli ja, de inte godt att låta bli! En sån liten ängel skulle man villa bära hel och hållen.»

Han börjar några fåniga manipulationer för att komma åt paraplyet.

»Hör nu, var beskedlig och låt bli paraplyet.»

»Åh var inte stygg nu, de klär er inte — lilla sötnos där! Kan inte vi få bli sams — ah? Lilla fröken, säj?»

»Tycker ni jag ser ut som en fröken — låt bli mig, idiot!»

För effektens skull rytes detta så pass ilsket som möjligt. Men karlen ser så dum ut att man nästan blir vek af ömkan. Det är för resten anmärkningsvärdt hvad herrar se dumma ut på nätterna — det måtte vara alkoholens skuld.

Jag tycker inte om att behöfva säga något oartigt. Det är i mitt tycke en social förbrytelse att framkalla ohöfgheter. Det är mera ondt än att stjåla. Den som lockar en annan att säga obehagliga ord, förgriper sig på hans själsf, stör hans stämning, gör honom missnöjd och oskön till sinnes. Därför, hvilka vi än äro, låtom oss lämna hvarandra i fred, om möjligt på ryggen, men ännu hållre upp i ansiktet.

Så hinner jag fram till Bantorget.

Om det då lyser i de fönster, därinnanför min kavaljer vistas, går jag upp, fortsätter annars vägen hemåt, upp för Kungsbacken. I denna händer ofta något så nästan rörande, att det måste berättas. Vid den tiden bruka en del droskkuskar föra hem sina hästar till stallen. När så en och annan af dem får syn på mig, saktar han farten, kör i gående bredvid mig och mumlar mellan tänderna, så att endast jag skall höra det:

»Vill du åka, så sätt dig upp!»

Det är ju innerligt vänligt och snällt, men som jag då är så godt som hemma, antar jag ej tillbudet.

Tilltalsordet du har en vacker ton. Det är bara synd att det ej är allmänt, utan att man är nog ömtålig att bli chockerad när man får det ropadt af en obekant. Nog mena dock kuskarne väl, kanske minst lika väl som de promenerande herrarna.

René.

Tjufskytte.

IV.

Det blef intet sorgespel af på riksdags-husteatern som jag trodde. Den traditionella farsen tyckes fortfarande vara förhärskande på spellistan och publiken börjar förögade och gläspande att troppa af redan innan första akten är slut, och omde få trogna som ännu hård ut kan man väl med fog citera Aftonbladets ålskliga recension om operans Wagner-apoteos: »Publiken var icke vidare talarik men intresserad och pietetsfull.»

Det får erkännas att farsen, som här det något underliga namnet »Vill svenska staten vara en kristen stat», både var gjord med en viss talang och

framför allt förtäffligt framförd. En så befängd samling af upptåg och galenskap ha vi knappt varit i tillfälle att se förr. Och utförandet var ej heller så illa på ett par håll. Hufvudrollen var anförtrödd åt en ung debutant, herr Billing, som spelade den med en oförskräckhet och en brio som nästan öfverskyldde hans totala brist på talang. Han kunde knappt öppna munnen utan att åhörarna brusto ut i gaskratt, och när han med en tydlighet som ej lämnade något öfrigt att önska uttalade sin populära replik: »Detta är icke en kyrkopolitisk utan en statspolitisk fråga», då ville jublet och skrattsalforna aldrig ta en anda, så urkomisk var här skådespelaren.*)

Att vid sidan af honom de andra uppträdande hade svårt att göra någonting af sina komiska roller är ju mindre att undra på.

Egentligen är den s. k. »första» kammarrens behandling af frågan om rätt till utträde ur statskyrkan ingenting att skämta med, men tyvärr lägger tryckfrihetslagen hinder i vägen för att sjunga ut med hvad man har på hjärtat härvidlag.

I alla fall måtte ej logik ingått i examensämnen på den tiden då herr Billing aflade sin »mogenhets»-examen. I våra dagar skulle en skolpojke med herr Billings insikter i ämnet genast bli kuggad utan nåd och förbarmande.

Ja, nu ha vi ju ändligen blifvit af med ballongen »Svenske» och vi gå nu bara här i Stockholm och äro ängsliga för att den skall bli funnen och i triumf återförd hit. Borde ej det s. k. »aëronautiska» sällskapet efter detta sista glänsande fiasco ändligen upphöra med sin verksamhet eller åtminstone så mycket som möjligt undandra den offentlighetens ljus. Dilettanter borde aldrig uppträda utom den trängre familjekretsen. Kapten Unges ballong — sålig i äminnelse — hade nog sina förtjänster — hade bara kaptenen skaffat sig en karl som en smula förstätt sig på att sköta den.

Aëronauterna öfva sig.

Du var inte så dum du, gamle Svenske, du blef trött på grinet och smet din väg från hela komedjejan. Hville du i frid och tack för alla glada stunder du beredt oss.

*) Antagligen var det väl denna replik, som föranledde ödet i form af Kvällens annonsmanuskriptförfattare att i gårdagens morgontidningar tala om herr Billings »själthädelse».

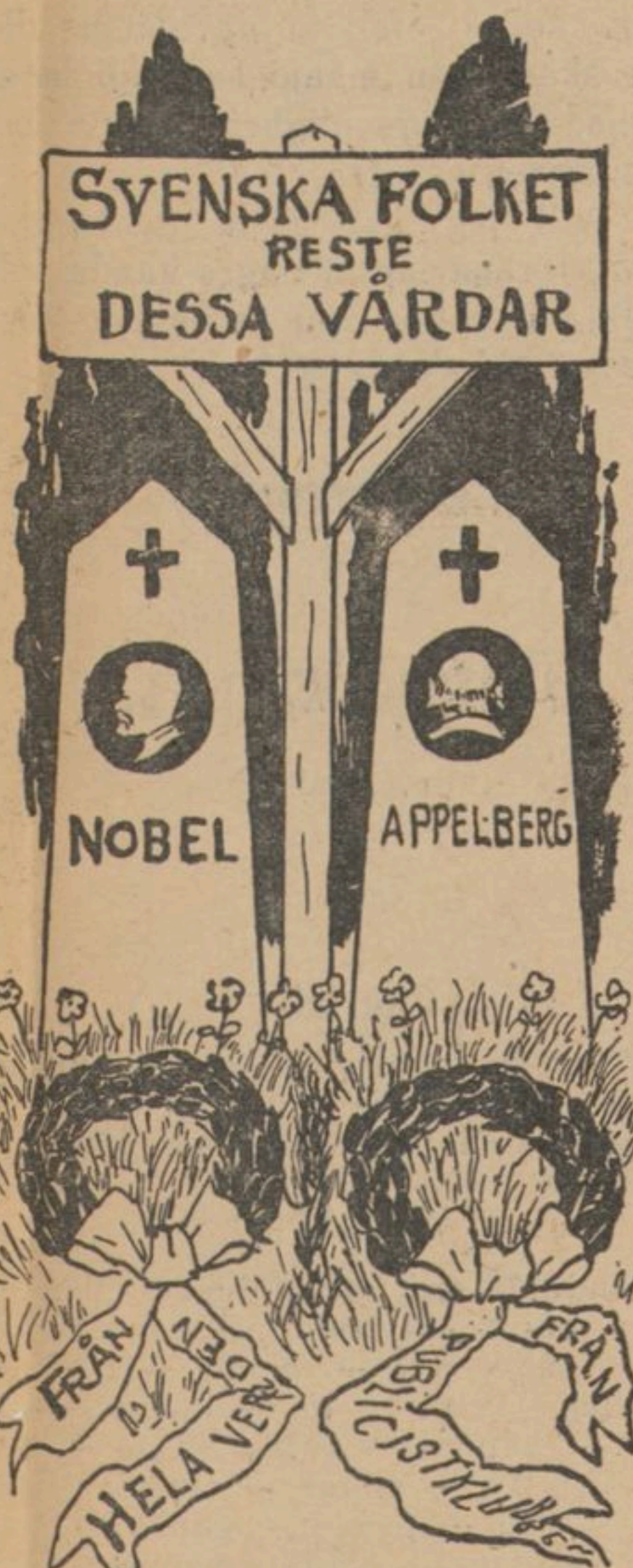
Red.

* Gustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Det är nu för tiden ett mycket inbringande yrke att vara medarbetare i någon

af de liberala tidningarna. Åtminstone sedan år 1880.

Ty läs och häpna.

Sägda är donerade en grosshandlare J. A. Appelberg — bostadsorten mig obekant — till den numera upplösta reformföreningen — också en obekant storhet — en summa af tusen (1,000) kronor. Afkastningen här af — beräknade till 50 kronor årligen — skulle användas till hjälp åt »sådana män som i den frisinnade pressens tjänst genom öppen strid för frihetens och framstidskändets sak ådragit sig hämd och fiendskap och förföljelser».

Om någon sådan under året ej förekommit skulle 25 kronor utdelas till ändamål som föreningen beslöt och donator godkände.

Det är nu hemställt att öfverflytta den storartade fondens förvaltande på publicistklubben.

Så skada att jag ej ekall vara liberal. Kastamagnac.

Från musikvärlden.

Tre konserter. Norelli och Naväl.

Denna vecka har varit konserternas. Itisdags debuterade konsertmästare Zetterqvist som konsertgäfvare, — en sällsynt anspråkslöshet. I onsdag lät grefvinnan Mannerheim från Finland oss erlara en

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt? Afkopplingsapparaten »Pi» gör detta säkert på mindre än en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå, Centralpalatset, Stockholm.

Red.

utsökt konstnjutning genom sin sång. Och i torsdags hade Filharmoniska sällskapet sin sedvanliga konsert, mycket osedvanligt anordnad, hvarom mera nedan. Dessutom har Naväl åter börjat gastera på operan. Ännu dock blott i gamla roller.

Herr Zetterqvists konsert, vid hvilken fru Östberg och hofkapellet assisterade, kännetecknades af den lugna, solida konstnärlighet, man alltid är van att finna hos denne musiker.

Programmet var t o. m. kanske väl solidt.

Själff spelade hr Z. Beethovens violin-konsert, smäsaker af Wagner, Wilhelmj och Bach, en ny introduktion och allegro för violin och orkester af Jos. af Sillén — ett ganska rutineradt gjordt arbete utan vidare originalitet — och Saint-Saëns bekanta »Introduktion och rondo capriccioso».

Hofkapellet biträdde med Normans alltid gärna hörda ouverture till »Antonius och Cleopatra» samt en vacker suite ur Griegs Sigurd Jorsalfar.

Och fru Östberg glänste i en vansinnig aria — icke vansinnighetsarian — ur Lucia di Lammermoor.

Grefvinnan Aina Mannerheims konsert var af en alldeles särskild prägel. Vi erinra, att grefvinnan M som fröken Aina Ehnrooth studerat förm-me Marchesi i Paris för att bli dramatisk sångerska, hvilken plan hon öfvergef, då hon gifte sig. Vi minna också på, att det var hon, som anordnat den konsert, som af Bobrikoff förbjöds, hvar på konsertpubliken inbjöds till en privat soaré. Grefvinnan M. har ägnat sin konst och sitt intresse åt att söka främja folkbildningsarbetet i vårt olyckliga broderland i öster och ifrågavarande konsert var tillställd för samma goda ändamål. Publiken var ej heller den vanliga. Och dock glömdes man alla dessa detaljer för att lyssna till en konst, så ursprunglig, så intensiv, att det var länge sedan man erfor ett så djupt, så starkt intryck af något offentligt uppträdande.

Sångerskan har en varm röst, hvars bröstregister är synnerligen utbildadt. Tekniken var långt ifrån felfri och icke ens intonationen var tillfredsställande. Men man tänkte ej på allt detta. Man glömdes allt för dessa ögon, denna tragiska uttrycksfullhet, detta lif i hvarje ton. Man vil ej kritisera, då en verklig konstnärinna blottar sin själ i utöfvandet af sin konst.

Man blef gripen, tagen af denna omedelbarhet. Och ännu då jag skrifver detta, känner jag vibrationerna från denna njutningsrika kväll.

Programmet var utsökt, upptagande ett flertal hufvudsakligen moderna sånger, de flesta af tragisk karaktär. Publiken var på det hela taget med, men stundom förnam man med undran, att den satt kall, då både toner och ord sjödo. Så t. ex. i Griegs »Eros» till ord af Otto Benson. Jag har sett, att en kritiker förklarar, att grefvinnan M. ej lyckades med denna sång. Och dock sjöng hon den i min tanke alldeles storartadt. Den passade hennes starka temperament lika väl som de mera tragiska »Divinités du Styx» af Gluck och Schuberts »Erlkönig». Antagligen blef publiken förskräckt öfver orden, så passionerade de äro. Hör blott:

Favne hende
Som helt gav sig hen,
hende, hvem helt
du dig gaf igen.

Annonsera i Kvällen!

Favne hende
med al den lid,
al den Livets
Luende Længsel
som i ditt bankende Hjärte bor,
det är den største —
nej mere end det!
det er den eneste
virkelig store
Lykke på Jord.

Det var en härlig kväll.

Dagen därpå hade Filharmoniska sällskapet sin konsert. Den blef en missräkning för de flesta. Först och främst ett plockprogram af obetydliga kompositioner, så den »berömda» svensk-amerikanska fru Jenny Norelli, som sjöng som en automat och nichts weiter. Vidare en ledsam trio af Chopin, ännu ledsammare i det utförande, som kom den till del. Kören sjöng bra som vanligt, men det hjälpte ej.

Det var en tråkig kväll.

Coila destra.

Finlands förryskning.

Hur det »svarta kabinettet» kom till.

Våra läsare torde från dagspressen erinra sig, att t. f. generelpostdirektören Jamalainen i Helsingfors på Bobrikoffs order den 7 ds utfärdade ett »hemligt» cirkulär, hvori påbjödes öppnandet af misstänkta bref och deras remitterande till gu vernören för vidare åtgärd.

I G. A. B. återfinnes en korrespondens från Åbo angående denna sak. Och då så vidt vi känna till de dagliga hufvudstadstidningarna icke ha förtalt de i denna korrespondens nämnda intressanta detaljer, vilja vi för en gång frångå vår vana och »klippa» artikeln i fråga.

Den lyder:

Det länge väntade och med bekymmer mötsedda »svarta kabinettet» är infördt i Finland!

I det yttre tager det sig närmast ut som ett skenbart ganska oskyldigt cirkulär från poststyrelsen till postanstalterna i landet. Det i cirkuläret anmärkningsvärda, som också egentligen säger allt, är, att äfven bref för framtiden anbefallas till censurering, då däremot korsband och paket redan tidigare varit underkastade densamma. Hvad med orden »vederbörande myndighet» menas, är svårt att säga ännu, då några närmare bestämmelser ej föreligga, men just från den punkten kan man vänta det värsta.

Efter genomläsandet af cirkuläret fäster man sig strax vid de för svenska ögon och öron ovanliga namnen, som utgöra underskrifterna, samt de obetydliga bokstäfverna t. f. under namnen. För den, som ligger fjärran från frågans tidigare skeden, synes här intet ovanligt, men så är emellertid förhållandet. Man må blott minnas att generalpostdirektör Lagerborg för den skull afgick, sedan han gjort ett par fåfänga försök att få ryske inrikesministern, som är upphöfv till det onda, att frångå sitt beslut.

Därefter togo såväl generalpostdirektörsadjointen Verving, som vid förfall för generaldirektören bör träda i hans ställe, som trafikdirektören Planting tjänstledighet på grund af styrkt sjuklighet, naturligtvis för att slippa det vanhedrande uppdraget.

Då ej heller den därpå följande poststyrelsen, som utgjordes af t. f. sekreteraren och t. f. kamreraren,

eller borsten, som icke skulle förstär sig på att handskas med strö eller torkduk, som icke skulle kunna konstnär att tvätta och torka kläderna, som hvarken skulle kunna reda ut manen eller tvätta väl med vatten näsborrarna, ögonen, munnen och nedre delen af läret och icke håller kunna smörja hofvarna.

Herr markisen hade då icke besinnat svårigheten att få tag i någon, som vore fullt kompetent att torka hästen med en halmviska? Betänk att en drummel till stalldräng kunde lägga på hästen en fuktig sadel, så att hästen kunde bli lam för alltid! Bland femtio stalldrängar kunde man endast hitta en som dugde. När herr markisen var nöjd med den han hade, hvarför då byta ut honom mot en annan?

Striden blef liflig och Yvonne måste blanda sig i den. Hon frågade skratande François, om man för att ha hästarna litet bättre värdade, fick utsätta sitt husbondefolk för att bryta halsen af sig? Hvad henne beträffade hade hennes fruktan varit så stor, att hon aldrig i sitt lif mera skulle sätta sin fot i stigbygel, om icke François vore med för att erbjuda henne sin hjälp.

— Men vill då icke fröken förstär, att jag är en mycket dålig ryttare?

Herr Markisens Stallknekt

5

funnos villiga att låna sig till promulgeringen af »svarta kabinettet», blef generalguvernören otålig öfver ärendets långsamma framåtskridande och uttänande så expeditionschefsadjointen från sitt eget kansli P. Jamalainen till t. f. generalpostdirektör. Nu trodde vederbörande att det skulle gå som en dans, men ännu återstod en misräkning. Emedan ärendet ansågs höra till trafikdirektörens ressort fördrades hans kontratsignering till handlingen — men han var ju sjuk! I sin nöd förfrågade man sig till höger och vänster efter någon posttjänsteman som ville blifva t. f. trafikdirektör för den stunden, då kontratsigneringen skulle försiggå, men möttes ofverallt med afslag. Huru nervöst orolig man var att få ett snart och lyckligt slut på ärendet, framgår deraf, att t. f. trafikdirektörskapet erbjöds åt t. o. m. en ung postexpeditör, som endast 2 månader hade innehaft sin tjänst!

Men Jamalainen var icke rädlös. I Helsingfors fanns en af hans f. d. tjänstekamrater från generalguvernörskansliet, en ursprådad existens, som redan tidigare ställt sina tjänster till våra förtroendes disposition, juris kandidaten Eljas Uotila, f. n. den olaglige guvernören i Nylands län, Kaigorodoffs, viljelösa redskap. *Ille facit — et ille fecit!* Han blef trafikdirektör, och därför är cirkuläret underkastadt med namn, som hvarken hafva någon klang inom postverket eller bland andra fosterländskt sinnade medborgare. Såväl Jamalainen som Uotila äro juris kandidater, bägge bondsöner, den förre visserligen från Ingmanland, men den senare från Urdiala socken i Tavastland.

Jamalainen har nu fått sin belöning och blifvit ordinarie generalpostdirektör — en storartad karriär på sitt sätt! Enligt ett gängse rykte skulle det emellertid suttit bärdt åt Bobrikoff lär senast hafva erbjudit ämbetet åt en ryss, som nog i och för sig var hägad att blifva generaldirektör, men som, äfven han, icke ville genomföra »svarta kabinettet». Här till skall Bobrikoff hafva genmält, att det behöfde han ej heller göra, ty »det skall jag låta en finne göra färdigt åt er». Emellertid har Bobrikoff tydligen ansett sig bättre betjänad med att hafva Jamalainen på generaldirektörspåslatsen och handlat därefter.

Och därmed är också det finska postverkets dekadans ohjälpligen afgjord. Ett modernt postverk ledt af hrr Jamalainen och Uotila — det är löjligt, men än mera sorgligt!

P. Q. R.

Ett vakande konungaslott.

Som replik till Henning v. Melstedts »Ett ofvande konungaslott» har förf. till nedanstående rader begärt plats för denna i »Kvällen», hvilket ej heller förvägras honom, dock med hänvisning till sist punkten i vårt program.

Stjärnorna blekas och svinna, vintergryningen stiger öfver hufvudstaden. Hamnströmmens skiftande vågor sjunga högre, och för dyningen vagga de förtöjda hafsångarne med isade master och rår, tändande silfverresningar öfver svarta, hvita skrof med bräckande stävar. Ur nattens boningar dyka kajernas människor, och det myllrande strandlifvet brusar allt fulltonigare till mäktigt stämma i storstadens dagliga jättekör. Under skinande spiror ringa klockorna till vaka, och riksslaggan går i morgo-

nens sol upp öfver det grånade konungaslottet.

Två män, fader och son, promenera samtalande fram på kajrottoaren nedanför slottet. För båda äro dessa deras förtroliga samtal dagens högtidstunder. Städe hafva de sträfvat att i korta, klara satser tränga till kärnfrukterna af alla dryftade frågor och skåda allt rätt i ögat. Ärliga och orädda sanningssökare vilja de vara.

»Hvad jag i synnerhet skattar högt», yttrade sonen denna morgon, »är att genom min uppfostran gifvits mig möjligheten af ett val mellan olika lefnadsskall. Då jag nu beslutit att ägna en del af mitt lif åt en mera omedelbar statstjänst, anser jag mig härigenom göra det nödvändiga offret åt min samhällsliga solidaritetskänsla, på samma gång som jag fyller min skyldighet att reda mig trygg ekonomisk grundval för min verksamhet att skilda håll.»

»Det gläder mig», svarade fadern, »att höra dig betona ditt gäldenärskap till samhället. Du har vid skola och universitet emottagit några af dess gåfvor, och äfven om du måst inse, att mycket hos de ståtliga institutionerna, såsom hos allt mänskligt, är bristfälligt och ofullkomligt, är jag dock viss om, att du, i stället för att oacksamt och utan hopp förakta, skall i din stad vilja göra hvad du kan för att förbättra.»

Sålunda leddes samtalet framåt för att slutligen stanna vid statschefens personlighet. Festerlandskonungarnes brokiga tag drog förbi. Genierna och därarna på tronen fingo sin dom, men häst och längst dröjde orden vid de regenter, som varit hvarken genier eller dårar, utan hvad man kallat genomsnittsmänniskor, män, som efter sin förmåga mått velat utan prål fylla sitt vär på den plats, där lifvet ställt dem. Dessa voro de, som kanske skönast burit sin krona!

Då framkastade sonen den frågan: »Kan ett monarkiskt styrelsesätt i våra dagar försvaras?» Fadern genmålde: »Bortseende från dem, som — måhända med rätt — anse, att den monarkiska statsformen för vissa folk är och förblir den viktiga, vill jag inskränka mig till att som min mening framhålla, det utvecklingen tenderar mot att gifva hvarje folkmedlem möjlighet att genom arbete och begäfnings på sitt lands högsta värdighet, statschefens, och att — således — det republikanska statskicket är framtids!»

Antag, att den nuvarande monarken delar min mening! — Hans erkända sträfvan att efter sina krafter gagna och höja sitt rike, att gifva sitt folk den hjälp, som han i många fall bäst och vackrast kan gifva, hans proklamerande af sig själf som folkets förste tjänare till framåtskridande, kort sagdt, hans »kungstänke» får då ett förhöjdt skönhetsvärde.

Så faller och här till marken den beskyllning, som i dessa dagar, i dikens form, utan betänkligheten framlungats mot konungapersongligheterna i gemen, i det att de följande orden lagts dem i munnen:

»Tälj oss om fäkunnigheten, att vi må njuta vår lott. Tälj oss om dumheten, att vi må prisa vår klokhet, och om den själföfvallade nöden, att vi må fröjas öfver våra gynnsamma villkor. Ej mer vilja vi höra om denna er värld än hvad som icke borttar vår lycka.»

Så skall du ock med sanning kunna visa uppåt och säga: se, ett vakande konungaslott! — och dina ord skola stödja och försona honom därinne.

Med vemodig tacksamhet skall du drömma om denne man, som, kanske vetande med sig att i alla gryende dagar arbeta med en nedgående sol, öfver sitt lif, gjort, hvad han trott vara sin plikt — mot sitt eget öde och mot världsutvecklingen!

Det är icke tragik öfver ett sådant öde.

Det är ett fall af de många, där lifvet skänkt en människa möjligheten att med sin personlighet nå upp mot det storartades sfer.

Så vill jag här sätta punkt med en lätt förändring af några kända ord: Salut à celui, qui a le bon heur d'être né prince!

Tristan.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m.

Charad.

Mitt första kan dansas af glas och porslin. Att räkna mitt andra är tråkigt af hin. Mitt hela är vanligt på fast superfin.

Versgåta

Följande 35 ord, rätt ordnade, bilda en 6-radig vers ur ett poem af Wadman: När — er — två — tomma — godt — Åt — hej — eller — till — lufvas — haltande — kappas — tufva — om — om — en — två — stutar — dricker — då — ler — och — gamle — gubbar — om — ord — årans — jord — nappas — en — kiffvas — tempel — guldstäng — jag — eller.

Diamantgåta.

5 ord, skrifna midt under hvarandra, bilda med sina mellersta bokstäver namn å ett »stoftligt» ämne.
1) Bokstaf. 2) Också en »smak». sak.
3) Stoftligt ämne. 4) En hundart. 5) Bokstaf.

Botanisk Teckengåta.

Tag en bokstaf ur hvarje af nedanst. 9 ord, så att det hela bildar namn å ett inhemskt trädslag.
Fluderthé, lärkrädd, lönn, hagtorn, videbuske, björnbärbuske, rödbök, järnek, kastanjetråd.

Lösningar

af »Försök på» den 15 februari.

Bokstafsgåtan:

Härnålar.

Kvadratgåtan:

ÅMBAR
MÖRKA
BRITS
AKTAT
RÅSTA

Diamantgåtan:

K
MAL
KANAL
LAM
L

Palindromen:

KORK — KROK.

Stockholms Kafferostnings- & Kryddmalningsfabrik Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
Snabb expedition!
Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Rich. Söderströms
Skrädderietablisement
38 Tegnérsgatan 38
(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.
Välortat lager af In- och Utländska tyger.
Elegant facon. Väljördt arbete garanteras.
Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 99. — Allm. Tel. 167 99.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välortat Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.
Allm. Tel. 67 35. — Rikstel. 69 77.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhö!l högsta utmärkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten», (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotses beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *Simson och Delila*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,45 e. m.: *Romeo och Julia*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Musketörerna i klostret*.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Strandfynd*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens bal*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Jag gifte mig — aldrig!*

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.

Det storslagna programmet.

OBS! Den medels Röntgenstrålar undersökta Svärdsinkaren

Guillelmo

som till slut slukar en vanlig promenad-käpp.

OBS! Köpenhamns populäraste kupletter ur senaste revyen

Reklampindressen.

Sjungas af fru Hoffman-Uddgren.

Nytt! *Starka Arvid*
Trudy Odillon
Adèle Fritzmüller
Brödr. Menghini
I dag söndag debut af
Agnes Säter.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29

Tidningar, Papper och Skriftpapper

teriet till billigaste pris.

Cigarrer och Cigarretter i parti

och minut. Allm. Tel. 65 04.

Acetylenbordslampan REX.

Lättskött, ofarlig, stor ljuseffekt, särdeles lämplig för kontor, verkstäder och handverkare. Pris komplett med kupa, hållare och brännare 20 kronor; lösa patroner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efterkräft till landsorten. Utställt i La Vattung. 30. Order torde insändas till Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S A Adolfsson.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

priskurant med bruksanvisning öfver *Sant-tära Parisernyheter* m. m. sändes en hvar fullt diskret mot 20 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Swamp, Lifothersprutor, Suspensorier m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrlångsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Affären grundlagd 1898. R. T.

— Ni! — svarade Yvonne. — I går morse kunde jag inte soffa, och så såg jag genom fönstret hur ni lät Silberie travfa på gården. Du vet, pappa, Siërie, den stora, ryska fuchsen. Nå väl, tänk dig att François handskades med den så lätt som om det varit Ferdinands pony.

— Fröken misstar sig bestämdt, invände François, jag kan inte påminna mig ha ridit på någon af herr markisens hästar.

— Jo, jag ber, vidhöll den unga flickan. Klockan var knappast fem. Det var inte riktigt dager än, ingen annan än jag var vaken i hela huset. Trots sina träsor höll han sig märkvärdigt rak på hästryggen.

Sålunda ansatt måste François gifva sig. Det bestämdes att han på morgonen skulle rykta hästarna i egen-skap af stalldräng och att han helt enkelt skulle få en hjälpare till de gröfre skyllorna i stallen. På eftermiddagen skulle stalldrängen, förvandlad till ridknekt, åtfölja markisens barn i Boulogneskogen. François' blygsamhet förbehöll sig endast att man för promenaderna skulle välja de minst upptrampade och mest ödsliga vägararna, så att hans tafattighet icke skulle vara allt för påkostande för hans egenkärlek.

När han om ett par dagar uppträdde

i och med detsamma som hans son blefve en god katolik skulle han också bli en god rojalist. Och mera begärde han icke.

Utrustad med en flitskallighet, som icke var att undra på i betraktande af hans sextiofem år, böjd af gikt, liten, med ett finnit och aflängt, nästan linsformigt ansikte, hade abbé Cornavin icke desto mindre sin egen märkvärdiga plan. Denne fienle till all världslig undervisning drömde om att längre fram få i unge Reginald i någon andlig orden och sålunda presentera Frankrikes prästerskap en ädling, som kunde gifva detsamma glans när han blef en af kyrkans högt uppsatte. Det är mycket troligt att han icke glömde sig själf i dessa retande planer, trots den korta framtids hans sextiofem år kunde tyckas lämna honom öfrigt. Ty en djupt rotad ärelystnad tror i allmänhet nästan lika mycket på kroppens odödlighet som på själens.

Han brukade liksom händelsevis föra honom in då kapitlet om korstågen, hvilka äro synnerligen ägnade att egga upp ett barn samtidigt i krigiskt och religiöst hånseende. Sistlidna 21 januari hade han bedt markisen låta sin äldste son bevesta försörningsmessan för Ludvig XVI:s död i det beryktade

af biskopen i Lyon gillade berättelsen om de undervärk, som utförts af Vår Fru till Rocamadour, hvilken den gamle prästen tycktes ha egnat en särskild dyrkan, fastän hon drojde rasande länge att bota hans gikt. I poesi hade de körerna ur *Athalie* och *Esther*.

Under de stora helg- och hvilodagarna tillät han sina elever läsa »Duquesnelius lij».

De förbereddes sålunda snarare till att komma in i Chartreux' kloster än till att träda ut i lifvet. Denna metod med fantasmagoriska studier hade ännu icke haft något inflytande på Ferdinand. Hon var allt för ung för att göra några jämförelser, utan tog i allmänhet saker och ting från den glada sidan. Men Reginald däremot var redan böjd för funderingar och började förtroligt umgås med alla den heliga jungfruns uppenbarelser. Han betedde sig ibland som den efter hemland längtande Mignon. Och hans hemland, det var himmelen, där han såg en ängel i hvarje moln, som hade mera ovanlig form.

Abbén glädde sig åt detta sinnes-tillstånd, öfver hvilket markisen skulle ha varit allvarsamt orolig, om han varit mindre upptagen med konungens återkomst. Men katolicismen och rojalismen ha samma grundprincip — blin lydnad — och markisen sade sig, at

i sitt kastanjefärgade livré till häst, förvånades alla öfver hans elegans och hållning. Hans medhjälpare, som sedan gårdagen var städsd vid stallet, gjorde endast den anmärkningen, att skärmen på hans guldgalonerade mössa satt för långt ner i pannan. Den dolde halfva ansiktet. Man kunde min själ tro att han hade en såspanna på hufvudet. Uppriktigt sagt borde han sätta sin mössa annorlunda.

Men François försvarade energiskt sin hufvudbonad. Det var engelsk stil, påstod han.

Hvarje eftermiddag, utom då det rägnade, fick François nu invänta markisens dotter och båda söner vid avenue d'Eylau, hvarifrån de begävo sig i väg på sin hälsovårdsfärd. Fröken Yvonne red i skridt på ett vackert, isabelfärgadt sto; när det var fråga om att köpa det hade stalldrängen blifvit särskildt och utförligt tillfrågad af markisen. Fastän man först hade begärt två tusen francs af herr de Curval, gjorde sig François möda om att få det och hade verkligen lyckats köpa det för tolfhundra, hvilket aflägsnade alla misstankar om otillbörlig provision på köpet. Carmen, som fullständigt degraderats, hade sålts för ett-hundrasjuttiofem francs, ett pris som i betraktande af hennes hasars under-

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 5.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 1 Mars	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 40. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Tull och annan religion.

När det Billingska gardet i första kammaren tvingar sin statskyrka på de beskedliga människor, som nog vilja betala till prästerna men tycka, att när de betala dem kunde de åtminstone slippa ytterligare obehag af dem, så sker det för systemets skull. För hvarje fall medborgaren får rätt att höfligt undanbedja sig prästens närvaro, faller en sten i den stora klerikala byggnaden och det tillfogar de högst kristliga generaldirektörerna och vederlikar i första kammaren ett djupt lidande.

Af samma slag är det lidande våra protektionister känna, då de tänka sig en människa stiga i land i Sverige, utan att staten kan sticka sin hand i hans ficka, eller föra inom våra gränser någon nyttig sak utan att åtminstone vissa procent af varans värde fräntagas honom af staten. Det är alldeles likgiltigt hvilken sak det gäller, det tullpatriotiska hjärtat ryser blott vid själftva tanken.

Nu gäller det majsen. Medan vår en gång så lofvande export af ladugårdsprodukter är för år förlorar både i mängd och värde, så att vi på den utländska marknaden icke blott för länge sedan distansrats af Danmark utan nu till och med af Ryssland och Sibirien, har det aldrig fallit den tulltrogne in att söka bot härför genom att låta den svenske producenten sköta sin produktion i fred. Den tanken att om staten plockar från tillverkaren en mängd pengar, denne för sin tillverkning måste hafva ett högre pris, den tanken strider mot tulltron.

Under tullregimens första dagar löd parolen annorlunda.

Då var det utlädnigen som betalade tullen. För att fortfarande få sälja till herrar Bostrom, Lithander och deras landsmän skulle den utländske tillverkaren gärna betala svenska staten en skatt. Hvad man ville vinna var blott att hjälpa den svenske producenten, som arbetade under svåra förhållanden, att få skälig ersättning för sin vara, att möjliggöra hans bestånd i konkurrensen. Logiken i resonnemanget haltar något, men logik och religion hafva ju icke mycket med hvarandra att göra. Nog af, en härlig produktionsens tid skulle uppstå för gamla Sverige.

Det har under tullregimen varit goda och dåliga tider, uppåt- och nedåtående konjunkturer. Det har visat sig att tullen kunde förmå en del utländska kapitalister att flytta hit en del af sin produktion och att en del produktion, som ej annars lönade sig i landet nu gick bra, medan annan produktion gick sämre eller rent af gick under. Det har med andra ord visat sig, hvad de icke dogmtroende visste förut, att tullen väsentligen är en skatt, att om denna skatt pålägges en del medborgare till favör för en del andra, de senare hafva att anteckna ett uppsving i sina affärer, och att om skatten pålägges enbart till fördel för staten, den icke har några hvarken bättre eller sämre verkningar än an-

dra skatter. Den lär i alla fall icke varit större än att svenskarna orkat bära den, hvilket bäst visar sig däraf, att vi ännu äro i stånd att belasta oss med nya skatter. Herr Meyer håller som bäst på att tala vid vår riksdag om så där en 15 millioner till att plocka ur våra fickor hvarje år. Och det går naturligtvis det också. Och framför allt är därmed fastslaget, att staten för hvarje dag gör det för sig omöjligare att lefva utan tullinkomsterna.

Man kunde under sådana förhållanden tycka, att tullfrågorna kunde börja behandlas sakligt. Att till och med en protektionist kunde gå in på det resonnemanget, att om en billig råvara möjliggör en större produktion och därtill en produktion för export, så kunde denna råvara erhålla absolution för sin billighet.

Enda felet är, att tullen är en religion. Den togs först och kraftigast om hand af mjölnare och präster och om det är tvifvelaktigt huruvida salig mjölnar Bengtsson i Stockholm eller ännu osalig biskop Billing i Lund hade mest förtjänst om dess stolta seger, så hafva de också båda i lika grad äran att hafva tryckt sin stämpel på rörelsen. Liksom hvarje befrielse från prästhjälpen genast göras till den stora saken om Sverige är ett kristet land eller ej, så hvarje befrielse från en tullsiffra till den viktiga frå-

gan, om vi äro ett skyddadt land eller ej. Och alla de trogna lystra parolen och i religionens och fosterlandets namn skyddas systemet — och den pung hvori dess frukter falla ned.

Prostitutionen.

En fråga för dagen.

De divergerande tidningsredaktionerna i Klara prässkvarter, från Aftonbladets till hr Ljunglunds, hade under en längre tid varit i ostördt tillfälle att från sina arbetsfönster iakttaga till och med ganska intima faser i det lif, som utspelades i de primitivt möblerade smårummen i de mystiska Kyrkogatsbotellens kors och tvärs öfver. Redaktionsmedlemmarna togo snart nog det hela med resignerad och stoiskt lugn, tills dess en vacker dag en smart ung man i en stor daglig morgontidning ondgjorde sig öfver eländet och fick en högt aktad kyrkoherde att indigneradt uttala sig därom i en vällagad intervju.

Polisen, som på grund af sitt spänrenit ackomoderat sig till med goda örhinnor, lyssnade genast beredvilligt till detta tal, gifvetvis dock först efter det stereotyp och regelbundet återkommande morrandet om catoniskt strängt uppfyllda tjänsteplikter. Den, som varit åsyna vittne till polisens brutala habilitet efter skrifterna om Hamngatsbackens fruktansvärda osedlighet, kunde på förhand gissa sig till resultatet: energisk razzia för ett halft ögonblick, hvilken naturligtvis kommer att efterföljas af god och djup sömn en tid framåt. Ända till dess en ny kyrkoherde, en ny dagtidningsman och nya ägare af dåligt situerade hus börja rasa. Under tiden njuter den påpassliga tidningen af sin välförtjänta stora

triumf och seger öfver det onda samt låter beskedliga, om ock något enfaldiga insändare binda sig secessionistiska lagerkronor af oförgätlig "kärningtand".

Hvad göra de utdrifna ägarinnorna af de beryktade hotellen? De lasta sina få bohag på två eller tre handkärnor och draga gladeliga till annan trakt af Stockholm, där de vanligen efter några kortare underhandlingar lyckas etablera sig på nytt. Som de med denna kretsordning förenade kostnaderna på något sätt måste betäckas, bli de naturligtvis uttaxerade på de stackars kvinnor, som flytta till hotellnästas värdinnor i och för sitt lagstridiga, nesliga förvärf.

Och hvad har så vunnits med dessa energiska razzior? Intet — mindre än intet. Ty stadsdelar, som förut varit förskonade från osedlighetseländet, få härigenom helt oförmodadt på halsen något, som polisen gärna kunat bespara dem, medan polisen näppligen lär kunna hindra, att de efter razzian för ett halft ögonblick hederliga hotellen ganska snart återtaga sin ursprungliga karaktär — därför att denna natur bäst passar dem!

Är det på det viset man verksamt bekämpar det onda i prostitutionen? Ingalunda.

Vi våga ha den djärfheten att påstå, att det äfven finnes något godt i reglementeringen! Och denna fördel ligger just i det, som man nu från visst håll med händer och fötter kämpar för att få bort: besiktningstvånget. Vi skynda oss att ofördröjligen tillägga, att vi icke äro några vänner af de klumpigt grofva fasoner, hvarunder det nu äger rum. Men tvångets behöflighet äro vi däremot fullt och fast öfvertygade om.

De damer och herrar, som arbeta för reglementeringens upphäfvande, ha den lilla nätta tanken i bakhåll att, ifall de lyckas i sina sträfvan, en allmän fruktan för veneriska sjukdomar skall uppstå och tvinga den

publik, som frekventerar ifrågavarande ställen, till fullständig afhållsamhet. Hur löjligt naivt detta resonnemanget är, torde hvarje lugnt tänkande människa inse, som icke af något slags sipp pryddhet vill förneka sina egna ögons och örons vittnesbörd. Det sinestillstånd, hvori de trafikerande personerna i allmänhet befinna sig och stunden för den starkaste frekvensen borge dessutom för, att en dylik — för öfrigt ganska hälsosam — fruktan aldrig kan göra sig tillräckligt starkt gällande.

Statistiska siffror ha den lilla fördelen att de, pryddligt grupperade, kunna tjäna till att försvara den ståndpunkt man helst vill intaga. Och i sedlighetsdebatterna, som nu på det sista i dessa tider återkomma något oftare än förr — förmodligen därför att man börjat inse frågans oerhörda betydelse och att den ej kan afspisas med ett enkelt: Fi done! eller med en djupsinnig men intetsägende tystlåtenhet — ha väldiga sifferkolumner missbrukats på ett sätt, som icke manar till efterföljd. Det torde kanske därför vara på tiden, att man vid denna frågas behandling enlast litar till sunda förståndet. Och sunda förståndet säger, att mannen i ett icke alltför väl organiseradt samhälle vid sina — stundom vilseledda — drifters tillfredsställelse uppträder med en brutal kraft, som man också måste taga med i räkningen. Och därför bör ej en uppiagadt gråtmild pjåkighet ha det afgörande ordet i en dylik sak.

Alltför länge ha sentimentala äldre och yngre damer fått oförståndigt prata och agera i sedlighetsaken, hvarigenom denna sak förskjutits in i en återvändsgränd, ur hvilken den snarast möjligt måste pressas sig ut. Rädningen ligger i besiktningstvångets bibehållande, under humanare former samt statens eller städernas öfvertagande af prostitutionen.

Den i mångt och mycket frisinnade regering, som för närvarande sitter vid styret i Sverige, inger — tack vare sina förslag om borgerligt äktenskap m. m. — godt hopp om att den är maktig af ett eget och kraftigt initiativ i rätt riktning i sedlighetsaken. Och de sekelgamla fördomarna i denna sak kunna i härvarande fall icke tillintetgöras på lämpligare sätt än genom ett ingrepp från högsta håll.

Hur vi tänkt oss realiserandet af detta statens eller städernas öfvertagande, torde vi få klarlägga i ett kommande nummer.

Right-out.

Revanche.

Petersburg är i fäststämning i år. Det firar sin födelsedag, sin tvåhundra födelsedag. För en stad representerar den åldern den mogna mannakraften. Och Petersburg firar minnet af sin skapelse med all den yppiga prakt en rik man kan bestå sig. Där hållas många tal, och vore ni med skulle ni förmodligen någon gång bland de oratoriska fraserna få höra ett för oss bekant namn: Karl XII. Petersburgaren har verkligen skäl att inte glömma honom. Han stod visserligen inte fadder vid barnets dop. Men därför att kung Karl drog sina härar nedåt landet kunde tsar Peter ostörd erföra Nöteborg, fästet som fått sitt namn redan på 1300-talet af konung Magnus Eriksson för att det på denna plats skulle vara svenskarne en nö, en kärna. Men Peter knäckte den nöten och

En tron står upp ur kärr hvars namn vi knappast vetat.

Och kungar böja knä där våra hjordar betat, som de betat.

Två sekel ha runnit bort ur tidglasat sedan dess. Nu fästar Peters-

Ny Rotationsmotor för fotogen etc.

Förliggare sökes, event. mek. verkstad. Blåkopla af hufvudrörningen i full storlek jämte beskrifning kan erhållas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Sthlm. 2-4 e. m.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2 Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre huseparationer, butiks- o. kontorsinredningar. Snabbt. — Reelt. — Billigt.

INNEHÅLL:

Tull och annan religion. Prostitutionen. En lösning? Revanche af Droug. Sven Hedin i lifsfara. Punschen höjd i dag. När Verner Åkerman inte kunde hurra för Strindberg. Af Tom. Lyckans galoscher m. m. af Ruth. André nr 2. Från musikvärlden af Colla destra. Tjufskytte, skämtkrönika af Rasmagnac. Göteborgsbref: kommunalanda, landshöfding, rektorer och polis-kommissarier. »Grefven» af Edith. Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet. m. m.

burg, och minnet af de flydda dagar, som vi med ett saknadens vemod kalla vår stormaktstid stiger upp som en rakett vid fästigheterna. Högt stiger den lysande linien, dess glans synes vida omkring, ännu en sista briljant ljuseffekt och så — slut med härligheten.

Men i de dagarna reser en ung man öfver till ryssen. Han ämnar öfvervinna de motståndare, som vänta honom där vid Nevans strand. Han har godt hopp, ty minnet om föregående segrar ger honom tillförsikt. Svenska stiger i land och går att möta dem som vilja göra honom segern stridig. Kampen blir skarp, men det är tydligt att svensken skall vinna. Han triumferar öfver både ryssar och andra nationaliteter, och när han vänder åter till sitt land, medför han eröfradt ryskt guld och är höjda af af segertecken. Det är först och främst världsmästerskapsmedaljen och därjämte andra medaljer. Saken gäller nämligen skicklighet i konst-åkning på skridskor. Det är blott om sådant som vara dagars svenskar och ryssar i all vänlighet kämpa.

Men ännu något medför vinnaren hem: bilden af tsar Peter själf, såsom han rider uppför klippan på Senats-torget i Petersburg, ty om svensken blef undanträngd 1703 i ryska rikets morgongryning, så tar den revanche 1903. Och själva tsar Peter får följa med öfver Östersjön för att intyga, att hans ättlingar låtit sig besegras.

Men smälte inte historiengudinna? Droug.

DAGSKRÖNIKA.

[En ny »Svenske»? Konungen har som grundplåt till anskaffande af en ny förbättrad ballong af typen »Svenske» samt ett ballonghus åt Svenska aeronautiska sällskapet skänkt en summa af 2,000 kronor.

Nu får väl majstullen vara kvar. . . Enligt hvad »Kvällen» erfarit lär bevilningsutskottet ha afstyrt växelstämpelskatter, men godkänt öfriga stämpelskatten. Dock med reservation vid hvarje punkt.

Fullständig vår i dag. I snobb-rännan promenerade sommarklädd folk, och på Du Nord äts salta biten under präktigaste midsommarhumör.

När skall direktör Ranft få sin lilla orden, frågar insändaren och tillägger: Hvilken privatman har gjort så mycket för Sveriges sceniska konst som hr Albert Ranft? Vore det icke snart på tiden, att denne energiske man finge, mot hög lön naturligtvis, öfvetraga högsta ledningen af äfven våra mer eller mindre officiellt och officiöst beskyddade scener? Skulle man icke kunna göra hr Ranft den lilla tillfredsställelsen att få en officiell ställning och ett ordenssprydt bröst? Till vår teaterkonsts fromma och hr Ranfts egen lilla glädje.

Nordiska kompaniets personal hade i går afton maskeradbal å Pelikan. Fästen var synnerligen animerad.

Såpulkan i Stockholm. Löjtnanterna som gingo och spände vader på Biblioteksgatan i går middag fingo för en stund reda sig utan alla de små söta flickornas beundrande ögonkast. Det var någonting annat, någonting oerhördt som den dagen tilldrog sig allas blickar. Utanför en bakdörr till Nordiska Bataljonens hus, där annars välbenade manliga och välsmörda kvinnliga biträden vandra in, och utbröt nu ur trottoaren fram en vulkan — en verklig, riktig vulkan — af såpa. Hela trottoaren var täckt af såplödder och med regelbundna mellanrum sköt en liten ångstråle upp ur marken och spred lödder rundt om. Orsaken till den på våra breddgrader sällsynta naturföreteelsen har af doktor Elholm på vår förfrågan uppgifvits vara ett i Kanada rådande barometermaximum.

Huruvida någon människa blifvit lifsfarligt skadad är ännu ej känt.

Luise Toscana. Enligt privattelegram från Politikens Berlinerkorrespondent är f. kronprinsessan Luise ense med sin familj om att hon bör afvakta sin nedkomst på ett af de toskanska familjegodsen i Österrike eller Bayern. Storherrtigninnan af Toscana skall möta sin dotter efter hennes afresa från La Métairie, men däremot vägrar det sachsiska hofvet att uppfylla hennes bön att få se sina barn.

»Göteborgskomplimang till Stockholm. I G. H. T. skrifer en kåsör följande vackra ord om gatutryggheten i Stockholm:

»Hade jag att välja på att sent en afton ensam göra en rond i de tränga mörka gränderna i »staden inom broarne» i Stockholm eller att på samma tid under liknande förhållanden företaga en promenad i Masthuggs-bergen, nog valde jag ur trygghets-synpunkt det förra alternativet. Och framför en sen promenad långt ute på »Stampen» i Göteborg, skulle jag helt visst föredraga en tur till Kungsholms tull, trots den beryktade Kungsholms-ligan.»

Äro kåsörens ord fullt berättigade? Afsiktligt eller oafsiktligt har han glömt bort osäkerheten vid Roslags-tullshället.

Den nya nordpolsexpeditionen. Förberedelsena till den af amerikanske millionären Ziegler utrustade nya nordpolsexpeditionen, som skall söka göra godt igen, hvad Baldwin-expeditionen förbröt, drivas med största kraft, så att »America» antages kunna afgå i första veckan af maj.

För redaktionen har förevisats en nyhet i marknaden: väfda hyllremors i tvåttäckta färger, hvilken nyhet förfaller särdeles lämplig för våra husmodrar. Se vidare annons i dagens nummer.

Ett sorgebud.

Punschen höjd i dag.

Arme läsare! Då ditt öga i dag på ditt stamkafé möter »Kvällen», så räknade din kassa. Tänk, om du skulle sakna den nya tofskilling eller femtonöring, som från och med i dag lagts på lyx- och nödvändighetsvaran — det beror på hur man tar det! — punsch. Ja, äfven på konjak, whisky och mousserande viner.

Restauratörföreningen har så beslutat. Men alla tyckas dock ej vara eniga.

En del höja priset på en halva punsch med 25 öre. De ha dock förut blott tagit en krona. Andra nöja sig med en ökning af 15 öre, men så ha de också förut fått 1,25 för det gula giftet. Och andra stå ännu afvaktande kvar vid det gamla.

Vi få väl snart skåda kvartsbuteljernas intåg på våra guldkrugar. Ty i samband med höjningen upphör all servering glasvis. Och så få vi göra som ett stort sällskap härmedagen på Rydberg. En halva punsch och sju — likörglas. Det är något att tänka på. . .

Den champagnedrickande allmänheten får också lida. 50 öre höjes per hel och 25 öre pr half butelj.

Måne superiet skall åtagas! Eller skall den samvetsgranne medborgaren känna sig förpliktad att dricka så mycket mer, nu då han vet, att det han dricker omvandlas till gevär, pansarbåtar och flera löjtnanter. Måntro!

Finansministern har med anledning af dagens betydelse af öfverskådhållaren förlänats med särskild polisståndpost utanför sin källare. Och Berns soulagerar sina gäster med tre orkestrar och en sångare. Rydberg får komma att anordna ljusbilder med strålkastare på kapellmästare Halldéns hjassa.

Guy.

TELEGRAM.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Sven Hedin i lifsfara.

Öfverfallen och hotad med revolver.

Berlin, söndag.

Till Berliner Tageblatt telegraferas från Budapest: Den i Grand Hôtel boende svenske upptäcktsresanden, doktor Sven Hedin, blef i går öfverfallen af en i hotellet anställd uppsare, som plötsligt blifvit sinnessjuk. Uppassaren hotade honom med revolver. Endast med svårighet lyckades man öfvermanna den vansinnige, som fördes till en vårdanstalt.

En jättemeteor.

Skanör, söndag.

I går afton kl. 9.45 vid klar luft och laber vestlig vind observerades från Skanör i öster en ovanligt stor meteor, hvilken småningom tilltog i storlek och ljusstyrka. Då den uppnått en storlek af ungefär halva månskivan exploderade den i flera bitar med ett sken som återgaf alla regnbågens färger. Då meteoren sprang sönder syntes den gå i riktning mot Malmö.

Andrée nr 2.

Från Italien till nordpolen i ballong.

De italienska vetenskapligt-tekniska kretsarna ha börjat på allvar slå sig på aeronautiken; särskildt lösningen af styrbarhetsproblemet. Spelterini, Raffaello Ronco och greve Almerico de Schio äro redan berömda namn på detta område.

De senaste underrättelserna tala om en lärare Giuseppe Peti i Ortona vid Adriatiska hafvet, hvilken upfunnit ett helt nytt ballongsystem, som han kallar för »aerodynamo», och med hvars hjälp han kan arbeta sig fram mot vind och storm. Man känner ännu ej detaljerna af Petis uppfinnning, men att den vunnit tilltro synes däraf, att en insamling för att sätta honom i stånd att förverkliga sin plan vunnit stor anslutning.

Petis mening är att följa André i spåren och söka nå nordpolen. Men i olikhet med vår berömda, förolyckade landsman stiger han ej upp från Spetsbergen, utan ämnar från Italien styra kurs rakt öfver våra hufvuden mot polen.

Få se, om uppfinnaren kan hålla hvad han lofar! . . .

Från parkett.

Lyckans galoscher. — Hugo Duhs.

Att yttra något klander om hr Harald Leipzigers senaste opus å Folkteatern: »Lyckans galoscher», tjänar icke stort till. Ty just det i stycket, som var klander-värdt, applåderades mest, nämligen kupletterna. Om Folkteaterns publik absolut vill ha det så, att en massa meningslösa och ganska banala kupletter om dagshändelserna skola sjungas, så fort någon af de uppträdande blir lämnad ensam en stund på scenen — ja, så må den väl i guds namn få det. Den publiken är ju så förmöjsam, att teatern bör bereda den någon glädje för dess trofasthet. Och en sådan belöning af ännu bättre art ämnar visst dr. Strömberg snart ge den, ty enligt hvad som förljudes skall Folkteatern om en tid flyttas till Kungsholmen. Det är nöjsamt att veta, ty då får den säkert en något vackrare salong — man står snart inte ut med ett så den, som Folkteatern nu består sig — en »salong», där färgen i stora stycken ramlar ned från väggarna, för att nämna en liten detalj, som icke kan skyllas på husets byggnad eller dylikt.

Stockholmspubliken har på senare tid fått en formlig passion för bygdemål, låtar och trallar. Och det är inte underligt. Så som vi nu vant oss att höra bondvisor af ömsom lustigt och ömsom vemodigt, men alltid santt och äkta mänskligt innehåll sjungas, är det en genare att taga vara på. Men den fordrar konstnärlighet, det märker man bäst, när den utföres med vissa anspråk — utan konstnärlighet. Hr Duhs skall icke ta illa upp, men vi ha nu en gång hört hans visor sjungas af både fru Norrie och Sven Scholander. Fru Norrie står på tribunen i en elegant paraddräkt, hon är urningad och fint kamrad med blommor i håret. Och tänk ändå — när hon sjunger om en dräng i sina nya kläder, då ser man honom ju, där han går och stolte.

Ruhs i den styfva valmidskostymen. Hr Duhs har en god hjälp i sitt hår, som han krafser ned i pannan så fort han skall föreställa bondgosse — men det är inte tillräckligt, hr Duhs! Man får lof att ha mimik och gester. Hr Duhs mimik inskränker sig egentligen endast till ett forceradt blinkande vid alla möjliga

tillfällen. Att man verkar lustig inför en kamratkrets, det är en sak och en annan är det att uppträda inför en allmänhet på en tribun. Men när man nu gör det, får man finna sig i att bli synad i sömnarna och icke bli förnärmat öfver kritik. Det finns ju ändå somligt, som man rakt inte gitter kritisera utan affärdar med ett »förtjänstfullt», »anslående» o. s. v. Låt det vara er en tröst, hr Duhs, och blinka inte så förtviflad. Det är farligt, ty — »man kan bli så'n! . . .»

Ruth.

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

(Göteborgsbref till Kvällen.)

Vår kommunalanda

prisas allt fortfarande från olika håll som ett mönster och en förebild för Sveriges öfriga större småstäder, och den lokala präressen aftrycker med rörande endrättighet — undantag förekomma dock emellanåt, gudskelof — de praktblommor, som en naivt oförståndig grannpräss låter inflyta i sina spalter därom. Och där uttrycken icke äro tillräckligt väl stiliserade, stufvas de om efter lämpligaste receptet i den journalistiska kokboken.

Jag vill gärna erkänna, att det finnes ett visst kommunalt initiativ i Göteborg, när det gäller ståtåhållareskapets införande samt gynnandet af små privatekonomiska spekulationer, utkastade af yngre hrr stadsfullmäktige — men hvad därför är, det finns icke, — åtminstone icke för närvarande.

Såsom ett typiskt exempel på den här rådande negativt goda och vackra kommunalandan i Göteborg vill jag anför ett fall, som gudbevars tilldrog sig för något år sedan, men som dock ännu har tillräckligt bindande beviskraft.

Göteborgs stadsfullmäktige funderade på att inköpa aktier i Bergslagsbanan. Ett par af hrr stadsfullmäktige passade genast på tillfället att hos en mäkklare i Stockholm förskaffa sig ej mindre än — om jag icke minnimer — 15,800 aktier å 140 kr. och dessa hade de sedan mage att erbjuda den köpsturna kommunalinstitutionen till ett pris af — 256 kr. pr styck! Den bekväma transaktionen ger, som framgår af en enkel multiplikation, en lättfångin vinst af omkring 1,800,000 kr. .

Detta är ju hög och sann kommunalanda så det förslår.

För öfrigt var det ej många år sedan en framstående medlem af vår drätselkammare helt hastigt och lustigt måste drivas bort från denna förtroendepost, därför att han till egen fördel i stor skala använt de tomt-dessänger, som dryftats inom kammaren och naturligtvis bort vara en den tystaste hemlighet.

Vår landshöfding

trifs inte riktigt väl i Göteborg. Därtill äro förmodligen det rågniga klimatet och de bugande orientalerna hufvudsakerna. Frih. Lagerbring tar därför sina dagliga promenader i tidig morgontimma, då vädret brukar vara bäst i Göteborg och de talrika orientalerna ännu icke hunnit stiga upp.

Man har påstått, att frih. Lagerbring gjort en direkt ekonomisk uppoffring genom att antaga landshöfdingeplassen i Göteborg. Detta är ett missgat, och förhistorien därtill har ej håller förut riktigt framställt. Den kroppsligt ståtliga friherren, hvilken som Skandias chef hade 10,000 kr. lön och 20, allra högst 30 tusen i tantième, blef en vacker dag miss-haglig för den mäktige Wallenberg, som dock drog försorg om hans placering. Flera andra betydande personer bidrogo också till denna för öfret angenäma afveckling ur en pinsam situation. Landshöfdingestolen i Göteborg hade under hand erbjudits till en aderton, nitton personer — förfärfes! Så kom man att tänka på den från flere håll starkt förordade friherren, och denne nappade genast.

Utom landshöfdingelönen åtnjuter nu frih. Lagerbring förmånen af mycket vackra intäkter från »Skandia», inalles en 46 å 48 tusen kr. Någon ekonomisk uppoffring kan det därför ej gärna vara tal om.

Och representationskostnaderna stiga icke till några högre belopp för den sparsamme friherren. En eller annan supé under årets lopp. Och en liten apelsin och en liten bifv kunna icke gärna stiga till någon högre siffra, äfven om gästernas antal är tusen och en!

Hr landshöfdingen trifs, som sagt, icke riktigt i Göteborg. Och hans framstrålade på hufvudstadens horisont torde därför äga rum innan många solhvarf svunnit.

En hänsynslös rektor.

I ett föregående nummer af eder tidning har jag talt historien om den nästan alltför listige rektorn och den icke fullt så sluge redaktören. Jag vill nu belysa samma rektors uppträdande mot de små i samhället.

Det finnes ju som bekant en — kanske berättigad — fördom mot hrr världshusnehafvare, hvilka — anser man — lefva på att andra dragas ned i djupet af den förbannelsebringande alkoholen. Här är naturligtvis icke platsen att filosofiskt utreda denna fråga. Men så mycket kan man ju ena sig om, att denna fördom rättvisligen icke bör drabba de stackars kafé-idkare, som tjäna en fattig styver på att tillfredsställa medmänniskors hunger och törst med en smörgås och en half flaska öl.

Sonen till en dylik, icke alltför väl-situerad kaféidkare anhåller hos vår rektor om nedsättning i terminsafgiften. Men rektor afklipper den höfligt framställda ansökan med ett tvärt: »Här går för många fyllhundar på våra gator, för att du skulle kunna begära en sådan nedsättning!»

Hvilken hänsynslös, absolut oförstående intoleras hos en ungdomens »hjälpare och vän» detta vittnar om, ligger ju i öppen dag.

Våra poliskommissarier

ha — icke alla, men några — länge varit sorgebarn i allmänhetens ögon. Man och man emellan ha graverande saker yttrats om dem. Och för icke längesedan höll ett alltför brutalt erotikexperiment från en kommissariers sida på att ge anledning till en skandalöst uppscendeväckande rättegång, hvilken dock — oförsvarligt nog — i sista stund stoppades i skrinet af anklagande parten. Oförsvarligt nog, ty den nyligen afgångne polismästaren var allt för svag och vekhjärtad, när det gällde att på behöfligt skarpt sätt taga itu med sina underordnade. Man får åtminstone hoppas att den nytillträdande polismästaren — hvem denne nu må blifva — måtte ha tillräcklig kraft att gallra och sofra polisbefälet i högsta graden.

Gothi.

Från musikvärlden.

Stockholmarna ha varit trötta i denna vecka. Trötta på musik. De tre konserter, som hållits, ha varit fätaligt besökta. Och dock ha de varit first class alla tre. Utrymmet förbjuder oss att i dag nämna skräskåda dem, hur frestande det än skulle vara.

Naval som Schubert- och Schumann-tolkare står på höjden af konsten. Hans program var dock kanske litet för enformigt. Aulinarna spelade bättre än vanligt, och det vill ej säga litet. Och slutligen gaf operan i går en synnerligen intressant symfonikonst, som började med Mozarts Jupitersymfoni och overturen till Euryanthe af Weber samt dessutom upptog två verk af den ungriska skolan. Det var Ducas' roliga, briljant instrumenterade »Der Zaubrerlehrling», ett scherzo, byggt på Goethes dikt med samma namn, och »Intreyk från Italien» af Charpentier, mest bekant för sin opera »Louise», som ju lär komma att uppföras hos dir. Ranft redan denna säsong. Båda intressanta, om än yliga verk.

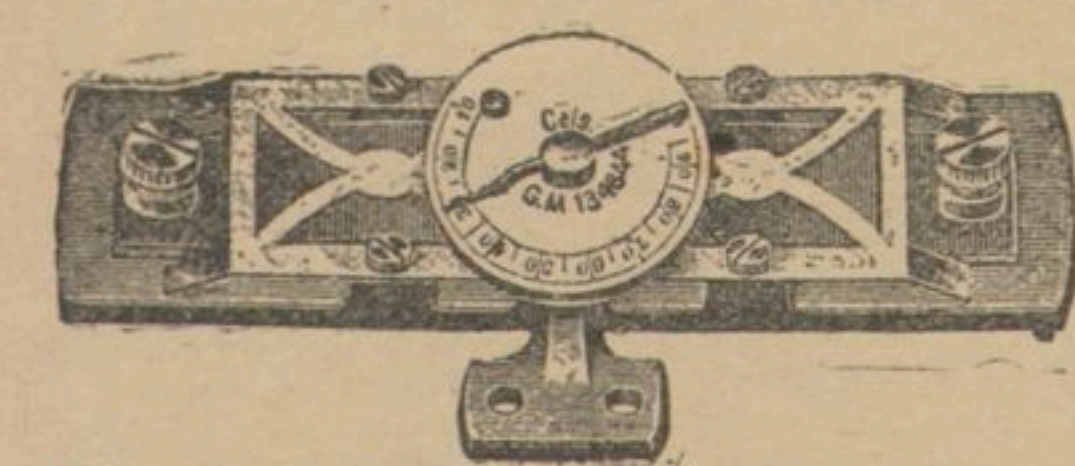
Col'a destra.

Sveriges frivola press.

Förra veckans nummer af »Piccolo» har på omlaget. Istället för en grisett tre små grisar i sin stia, en bondgubbe och en bondgumma. Vände man bladet, fick man reda på, att denna bild inaugurerade en ny era i den värda publikationshistoria. En Engströmparodi kallad »Sådan är min stil» skrives af den nye redaktören och, fyllande en prenumerationsannons uppgift, förkunnar att Sigurd P. Sigurdh (som vid det laget borde ha sväfvat några hundra meter öfver Östersjön) öfvertagit det »ingalunda lätta värfvet att svara för kvickheten och humöret i den här lilla pigga miniatyr-avisen.»

Vare sig nu skulden ligger hos Stockholms-Bladets tryckeri, som icke vill sprida några osedliga alster och för den skull samtidsligt försökt »Kvällen»; eller det är Billings straffpredikan öfver vår osedliga ungdomslektyr som kommit andarna att vakna, — det sorgliga dödsbudet är ett faktum, Sveriges frivola press är icke mer, Sveriges sista pikanta tidning har gått i grafven.

Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Gecor» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, värfverier, sågverk m. m.
Absolut tillförlitlig.
Installär för hvarje värmeград från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Billings, sof i ro på din första kammarstol. Ljunglund, drag dina skor af dina fötter när du beträddar ditt tryckeri, förty marken du står på är ett heligt rum!

Men allvarsamt taladt!
Vi skola icke hyckla någon sorg öfver »Piccolos» omvändelse och hättning. »Piccolo» var i själfva verket vår pikanta tidskriftslitteraturs fattigdomsbevis.

I Frankrike är hela skämtpräressen pikant, allt skrätt har där gärna en frivol underkläng. Samtal och vitsar mellan herrar och damer, tvetydigheter om herrar och damer bära upp humöret i alla franska boulevardblad och humoristiska organ. Så i allmänhet i kulturländerna: kärlek och politik, det är skämt-tidningarnes dagliga bröd. Till och med det plumpa Tyskland har en pikant press, som ur svensk synpunkt måste kallas imponerande.

Intet vittnar därför om en löjligare okunnighet än att, som biskop Billings, stå upp och korsa sig öfver all den osedliga läsning som fyller atmosfären i vårt land, isynnerhet när man, som nämnde vördade prelat, har tillfälle att göra nära jämförelser med Danmark, där en viss friviolitet hör till god ton i den nyaste litteraturen och där damerna skriva betydligt equivouare saker än hvad våra herrar våga sig på.

Intet land är i själfva verket så »utan osedlig» litteratur som Sverige. Och med Piccolo ha vi förlorat vår osedliga press. Inga tidningar äro så radda att införa noveller, berättelser, essäer med den ringaste doft af osedlighet, som våra.

Vi ha istället någonting annat, som för den svenska allmänheten tycks vara en sötare lukt, ity att den redan förpestat landet. Det är bus och bonullhumor, strixlitteraturen. Åt den här större delen af vår lättare press redan öfrat, och nu sist den lilla »Piccolo». Det ser ut, som om alla våra skämtblätt nöja sig med att bli parodier af Strix utan att äga den genius, som en och annan gång onekligen besjallat Strix, och hans hexametrar, och dess yngre och blekare adoptivbarn »För-gåt-mig-er». Det ser ut, som skulle all den lilla rest af smak och esprit, som till-äfvventyrs ännu kan finnas kvar, drunkna i denna vedervärdiga jargon, i denna plumpa cynism.

Bär sig verkligen ingenting annat längre? Är den svenska publikens smak redan så depraverad, att icke ens lasciviteter kunna hålla sig uppe vid sidan af gödelselhumor? Det ligger en symbolik i Piccolo-numrets företa sida: grisetten som har fått vika för grisarna.

Einar Ekstam.

Tjufskytte.

V.

Det kan inte gärna bli tu tal om att vi ej måste bli sparsamma här i landet och börja på med att afskaffa alla lyxinrättningar. Det skulle ju kunna tänkas, att vi gjorde oss af med vår kära lilla armé till att börja med. Men jag undrar just, hur vi skulle reda oss utan den. Tänk bara att inte mera få sin lilla uppiggande skandal hvarje vecka — hur skulle vi kunna finna oss i det. Nej, det är nog bäst vi låta de kära barnen hållas.

Men vi ha en inrättning här i landet, som verkligen är fullkomligt öfverflödigt och det är vår s. k. riksdag. Den kan förstås ha sina behag för de herrar som ha den tvifvelaktiga äran att sitta i densamma — men för oss andra. Ja, låtom oss ej vara otacksamma — erkännom att den mången gång beredd oss ett hälsosamt skrätt och kanske ännu oftare en hälsosam förargelse — men är ej priset en smula för högt.

Det finns helt visst de som förmena att riksdagen utgör en gagnelig hämsko mot en utveckling, som kanske den förutan skulle så smått påskynda sin passgång. Men den saken tror jag nog att k. m. t. skulle sköta om både »första» och andra kammaren förutan.

Och hvilken vinst skulle ej den reformen i mer än ett afseende medföra för vårt stackars fosterland. Tänk blott på hur många krafter som skulle återberödas till näringsarne. Ty man bör ej tro att våra riksdagsmän i gemen äro så odugliga, som man skulle tro att döma efter deras arbete häruppe. Jag är öfvertygad om att en hel del af dem äro mycket bra och dugliga specierhandlande, att där sitter mången som är riktigt styf i att bre gödsl och mången som skulle göra otrolig nytta med att plugga i våra skolbarn deras katekes. Och tänk blott, hur bra det nya riksdagshuset kan komma

Tor Hedberg: Richard Bergh; en konstnärsmonografi med porträtt af konstnären i hans atelier och afbildning af hans nya stora tafla: »Konstnästförbundets styrelse». — Daniel Fallström: »Min sommarö i vinteren», dikt — Elisabeth Wærn-Bugge: »Svåra barn», en essay i barnuppfostningsfrågan. — Elisabeth Kuylenstierna: »Den första reskofterten», zovelleit. *Aleleide Nauckhoff*: »Karolinen och hans maka»; en biografisk studie med intressanta porträtt och historiska minnen. *Birger Möner*: »Tig-gartyper från Barcelona». — *Mathilda Hamilton*: »Under indiens sol», ett bref från kroningshögtidligheterna i Delhi med för Idun tagna fotografier — *Nella Norvall*: »Giffta sig för pengar»; en skänks bygdeskildring. — *Dessutom flere porträtt och bilder till dagskrönikan, smärre litterära och praktiska uppsatser, »Hjälprede», »Läkarråd», »Frågor och Svar», »Tidsfördrif», m. m.*

Prenumerera snarast!

till pass när Ranft fått tid att in-köpa Operan och den nya Dramaten och deras nuvarande sällskap stå bus-villa. Hvad kan då passa bättre än att låta dem flytta in i »första» och andra kammarens plenisalar — naturligt under den visa ledningen af en första och en andra kammarherre.

Och operans dekorationsmålare be-höfver ej ens gå utomhus för att finna förebilder nästa gång han skall sätta upp sista akten i Simson och Delila. Fruarna här i landet lära så rysligt gärna vilja bli myndiga. De tycka allesammans att det skulle vara så väldigt kiligt. Men »första» kamma-ren har så smått vågat opponera sig.

Det är mycket illa gjort af »första» kammaren. Hafva dess medlemmar alldeles förgätit hvilka lysande kom-petensprof de små söta fruarna i de sista dagarna aflagt. Två samarbe-tande kvinnoföreningar — hvilken fond af visdom bör det ej ligga bakom två samarbetande kvinnoföreningar — allt nog, två stycken sådana ha ingått till Stochholms nation i Uppsala med be-gäran om att få till läns bekomma nationsfanan samt därjämte *»fyra styck-en studenter i frack och med nordiskt utse-ende och studentmössa»*. Säg, förtjåna de ej att bli myndiga allihop och det genast ändå, de söta änglarna.

Och tänk på den lilla fröken Ler-ström eller hvad hon heter. Hon hitt ar morgon då hon tjuflåser sitt Svenska Dagblad — Svenska Dag-bladet har nämligen inga prenumera-nter — en liten novell af Hjalmar Sö-derberg. Och strax sätter sig den unga damen med och skriver — me-dan hon väntar på att krustången skall bli tillräckligt het — ett långt öppet bref till bemälda herr Söderberg, som, efter att ha läst det, bör vara en hel del visare än förut. Och Sven-ska Dagbladet, den lustiga lilla kul-turdufvan, trycker hennes bref med stor stil på en mycket bemärkt plats.

Nu är det förstås sant, att fröken Lerström såsom antagligen ogifv, ännu så länge är myndig. Men jag hoppas i den unga damens eget intresse att hon snart måtte bli ommyndig.

Rastamagnac.

P. S.

Kommandanten i Vaxholm har i Dagens Nyheters insändaresfdelning fått ett förtroendeotum, underteck-nadt — underligt nog — af en bagare samt — hvad som är mindre konstigt — af en konditor Sabelskjöld. Hon-ny soit —

När Verner Åkerman

inte kunde vara med och hurra för Strindberg.

Med anledning af skulptören Verner Åkermans nyligen timade fränfalle kom-mer jag att tänka på en hel del karak-teristiska smådrag från hans akademietid, bland annat den första och enda gången jag sett honom gråta öfver sin vanföret. Han var som bekant, ofärdig och gick på kryckor.

Det var tiden då Strindbergska »Giffta-målet» var före och oro i alla de ungas sinnen för utgången af detsamma.

Bland akademiens för de fria konsterna målare och i dess modellskolor var det äfven oro och hetta hos de unga konsta-depterna.

Inte blef det mycket gjordt däruppe i det gamla adelspalatset. Modellen fick visserligen posera ifall professorn skulle komma in, men eleverna skockade sig tillsamman i ett hörn af salen, där de hög-röstadt och ifrigt diskuterade huru målet »möglichen skulle komma att utfalla. »Tänk om han åker in?!» . . . »Det är icke möjligt!» . . .

Kinderna glödde och ögonen glänste af harm och intresse. En af dem som ifri-gast deltog i diskussionen var lille Ver-ner Åkerman, där han satt på yttersta ändan af bänken.

Ett, tu, tre slängde han kryckorna i väggen och skrek: »Det är lögn, min far, att de ska' kunna bura in vår störste för-fattare.»

Så kom dagen då domen skulle falla. »Hela Myntgatan och en stor del af Råd-

darhustorget voro fullpackade med otå-ligt väntande människoskaror. — Ändt-ligen träder allas vår Jörgen ut ur Råd-husets portal och fram till barriären där han stannar och ropar åt mängden: »Fri-känd».

Då brista de dånande hurraropen löst, visserligen blandade med en och annan hvisssing, som snart tystnar, och runga fram från Myntgatan, ned och utöfver Riddarhustorget samt uppåt Mynttorget, där de i mullrande vågor skickas åter ned till Rådhuset, förnyade och starka.

Men i Konstakademiens skolor är det tyst. Gasen brinner och på träbänkarna sitta de unga konstnärsmännen med sina hufvud i händerna, tysta och väntande på de utskickade budbärarna, ty för att ej såra den omtyckte professorn hade man kommit öfverens om att ej skola från lektionen utan låta tre af kamraterna gå ned till rådhuset och höra huru do-men fallit.

Då och då höres en hviskning: »Hva' de dröja!» . . . Tänk om . . . Nej, det kan inte vara möjligt.»

Modellbelysningen nedskruvas för att värmen ej skall bli så stark och under hela tiden sitter »modellan» bakom af-klädningskärmen och äter smörgås samt undrar hvad det tagit åt de goda, glada gossarna.

Då höres med ens sorli i tapporna. Det kommer allt närmare och närmare, så slås dörrarna upp och in storma en hop unge män, först de tre budbärarna, vittande med sina svarta sammetsmössor, så deras vänner, som de snabbt upp under vä-gen, unga skriftställare och skådespelare.

Den som lade mest i dagen sin förtjus-ning öfver Strindbergs fräknande var vännen Akis, som Verner Åkerman af kamraterna kallades.

Han hoppade omkring på sina kryckor och ropade: »Utmärkt, min far, utmärkt!» När underrättelsen kom att Strindberg skulle öfvervara föreställningen på Nya Teatern då hans pjäs »Mäster Olof» skulle givas var Akis den som föreslog att spänna hästarna från S:s vagn och draga honom till »Grand».

Det blef i hast öfverenskommet att en del af kamraterna skulle draga Strindberg från teatern och de öfriga postera sig bland mängden utanför Grand Hotel för att sköta om hurraropen och nedtyta alla hvisslare. Anföraren för »dragarna» blef Ville Nilsson, gemenligen kallad »skånska Nisse» som axelbred, stark och med sitt ljusa helskägg såg mest vederhäftig ut. Han är numer s. k. professor vid någon konstskola i Amerika Det var en god kamrat, men en arg, politisk stridstrup. Anföraren för hurraropen utanför Grand var den länge och begåfvade landskaps-målaren Herman Norman. En heders-pamp i ordets bästa bemärkelse, en ung-dom som kunde svälta långa tider blott ör att kunna spara till färg och nyt-kommen litteratur.

När allt var klart och planerat och hvar och en fått sina förhållningsorder finga vi se en liten figur sitta långt borta på en bänk och gunga fram och åter. Det var lille Åkerman som alla glömt un-der de lifliga öfverläggningarna.

Där satt han med sina kryckor bredvid sig och snyftade: »O, min far, o, min far, så man skall vara skap't! Är det inte förbannadt?!» Så slog han sig med knutna handen på sina förkrympta ben och grät bittert. Stackars, gamle Akis, han ville så gärna vara med sina kam-, rater och på något sätt ge sin hyllning tillkännå åt den beundrade Strindberg. »Men, gossar», sade han, »när allt är slut så kom hem till mig och tala om huru det gått.»

* * * *

Nog af, för att vara kort, får jag en-dast nämna att det förstärkt nog ej blef något af med att draga Strindberg till

sig ned framför sin tallrik samma dag vid middagsbordet förrän han helt högt sade åt abben:

— Ni vet ju att allt det där är bara cyckel. Det finns inga onda andar.

Herr de Curval, som icke varit med vid stridens början, förstod icke allt hvad detta innebar af kätteri, men abben blef alldeles krossad. Att sätta i fråga Jesu rättighet att skicka in onda andar i kropparna på oskyldiga svin, som gingo och rotade efter röt-ter, det var redan synnerligen vågadt, men att förneka själfva dessa onda andars tillvaro, det var att gifva den sista stöten åt den romerska och apo-stoliska trons mest elementära dogmer.

I hvilken ond bok har du läst att det inte finns onda andar? frågade Cornavin ljungande.

Réginald utbytte en hastig blick med sin bror Ferdinand och bägge smålog.

Hvad som isynnerhet förmörkade den framtid abbé Cornavin drömt sig, det var uttrycket: »allt det där är bara cyckel!». Hvad menade hans lär-junge med detta mystiska »allt det där«? Hans kletrogenhet gällde då icke bara de onda andarnas tillvaro? Hur långt inom helvetet sträckte sig egentligen detta »allt det där«? »Allt

KVÄLLEN.

✱ *Sustaf Löfgren,* Snickare Linnégatan 58. ✱

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Grand Hotel, ty genom Jörgen lät han tillkännage att han ej tyckte om några demonstrationer. Men utanför Grand stod bland de fåtaliga lyktorna en stor män-niskomassa som hurrade af hjärtans lust, men det hvisslades ock, ehuru ytterst lit-et, ty gossarna, som hade uppsikt på hvisslarna, hade ögonen med sig och klämde till där det behöfdes. Jag minns särskildt huru nedvid strömmen stod en elegant man med en liten hvissepipa mel-lan läpparna och huru vännen Norman klämde till den så att den åkte genom svalget på den unge eleganten.

Tom.

Bildhuggarekonkurrens.

Det hade blifvit utlyst en ny staty-täflan i Falun sedan det visat sig att den första inte gifvit något resul-tat. Man hade visserligen enats om att låta Stigare bli den lycklige som skulle få se sitt verk i brons, för-sköna den lilla bärsgs-staden, men se-dan en af Falu stadsfullmäktige drömt att han erhölet ett så väldigt knyt-näfslag i ansiktet af Engelbrekt, att alla oxeltänderna ramlade ur, hade man afstätt från denna plan af fruk-tan att hela staden skulle få erfara obehaget af dylika mindre angenäma drömmar, om de nödgades att dag-ligen ha den hettefrade knyt-näfskäm-pen för ögonen då de passerade torget. Striden mellan de täflande blef i följd häraf oafgjord och en ny kraftmätning utlystes.

Efter det nya upplag som Ander-son-Milles gifvit genom sitt Sten Sture monument hade emellertid en fullständig revolution uppstått inom bildhuggare-konsten. Det gamla sättet att af-bilda en ensam person var alldeles bort-lagdt. Nej, tio personer måste trängas uppe på sockeln och den som monu-mentet gällde måste ovillkorligen sitta till häst om han inte var placerad i en kalesch eller släde. Ja, man hade gått så långt att man afbildat Gustaf Vasa gungande högt uppe i en väl-lastad höskrinå.

Allmänheten motsågo denna nya täflan med ett alldeles särskildt in-tresse, ty den visste att striden skulle komma att stå mellan de båda unga framåsträfvande bildhuggarna Petters-son-Rousseau och Johansson-Cha-vannes, båda kända för en djärfhet och ett förakt för konventionella for-mer som landet aldrig sett maken till.

Nu fogade slumpen så att de båda konstnärerna beslutat att på statyen framställa femtio man till häst. De ville båda två slå ett rekord, och som den epa inte viste huru många den andra tänkte använda så hade de bestämt sig för detta öfvervåldigande antal i tanke att konkurrenten aldrig skulle våga sig på det.

Ee hade låtit inreda sig hvar sin atelier, den ena ute på Ladugårdsgärdet där en skvadron af lifgardet till häst stod modell, den andra ute på Nylands-slätten vid Mora stenar, dit en skva-dron af Lifregementets dragonkår enkom för hans räkning var kom-menderad. Staten hade nämligen med storartad oförevillighet gått in på att låta regementena stå modell för foster-ländska statyer. Förr i världen till-

läts det endast någon enstaka gardist att sitta modell för hans majestät konungens porträtt och detta väckte då stor uppmärksamhet att det som en riksviktigt händelse relaterades af en samhällsbevarande morgontidning. Numera sedan konsten blifvit populär och älskad af hela folket, hvartill Sten Sture-statyen i höggrad bidragit, var det inte alls ovanligt att gar-disterna stodo modell, tvärtom, det var en ganska alldaglig syn att få se ett kompani soldater marschera i väg till en målare- eller bildhuggare-atelier, och medan soldaterna pose-rade för konstnären läste en distink-tionskorpral högt ur någon foster-ländsk diktsamling bitar som passade i stycke med det ämne som skulle framställas.

Men så fanns det också en man som hette Brinkman, och som var anställd i en morgontidning som ny-hetsjägare, och han roade sig med att fara på den elektriska järnvägen mellan Ladugårdsgärdet och Mora ste-nar och föra fram skvallor.

Kors, sade Pettersson-Rousseau, när han hörde det, har han också an-vändt sig af femtio-talet.

Ja, som jag säger, sade referenten. Nå, det skall man väl bräcka till honom för, sade konstnären, och så telefonerade han till Polacksbacken efter hundra man infanteri som han grupperade rundt omkring sockeln. Det blef en ståtlig rad af lergubbar i hauteirelief som nu i en hast kom till och konstnären var så viss om segern att han unnade sig en hel dags hvila och for in till Stockholm och fästade. Men i Berns salong stötte han på Brinkman sem talade om att Johansson-Chavannes rekvirat hundra man från Svea garde.

Det var då tusan, utropade Petters-son-Rousesau och reste sig med så-dan häftighet att punschbuteljen trillade omkull. Men mig skall han inte öfvertrumfa. Ock så gick han ut och telefonerade efter femtio dia-konissor.

Och andra dagen kommo diakonissor-na ut till Mora stenar med första småttåget till stor förnöjelse för alla infanteristerna och dragonerna. Och så finga diakonissorna ställa upp sig, och han modellerade efter dem femtio änglar med svärd och facklor i hä-nterna och satte upp en ängel bakom hvarje ryttare, och den vackraste af de fämtio flickorna utsågs till öfver-angel och fick med en sköld med Sver-ges riksvapen på öferskygge Engel-brekt som red i teten. Nu såg man nästan ingenting af själfva gruppen för bara änglavingar, svärd och ry-kande facklor, men konstnären var nöjd, han var så säker att hans för-slag skulle bli det segrande att han bjöd diakonissorna på hundra bu-teljer lemonad sedan arbetet var slut.

Men döm om hans häpnad när Brinkman på söndagseftermiddagen kommer ut och talar om att Johans-son-Chavannes haft precis samma idé.

Han hade varit omkring till alla sjukhusen och fått ihop femtio de allra näpnaste . . .

Längre hann han inte, ty Pettersson-Rousseau utstötte ett diaboliskt ry-tande.

Nå jag skall ta' mej sjutusen re-kvirera hit alla sotare i Stockholms stad och lägga dem som djäflar vid infanteristernas fötter, djäflar med

horn och svansar som girigt sträcka ut händerna efter de stridande kri-garne.

Brinkman fick själf ta med sig re-kviseitionen för att det skulle gå rik-tigt skyndsamt.

Det gjorde han gärna, men innan han utträttade sitt ärende, gnodde han ut till Badugårdsgärdet och följden var att både Stockholm och kringliggande städer under en längre tid blefvo utan sotare.

Men när Brinkman nästa gång kom ut, rusade Pettersson-Rousseau på honom, och om inte tio svenska löjtnanter från Polacksbacken kommit till och hållit fast honom så hade han säkerligen slagit ihjäl referenten. Men genom löjtnanterns hastiga in-gripande blef Brinkman räddad, och han återvände sedan med första tåg till Stockholm som afgick till hufvudstaden se-dan han hållit sig väl gömd i en ved-bod ända till dess tåget kom in på stationen.

Men Pettersson-Rousseau klättrade upp på monumentet som stod under ett stort skjul med glastak liknande dem som båtar byggas i, knuffade ned Engelbrekt af hästen och lät tio handtlångare räcka sig lerkokor stora som rullstenar. Och efter ett par veckors arbete reste sig en kollosal elefant midt ibland ryttnarne, och på dennes rygg placerades Engelbrekt öferskuggad af segerns genius med palmblad och sköldar med Sverges vapen.

Och den stora dagen kom och Pettersson-Rousseau fick priset.

Men sedan dess kan endast en mycket smal person tränga sig fram mellan Christinekyrkan i Falun och den gigantiska Engelbrektsstatyen, ett af de mest imponerande konst-verk som ett häpnande människo-släkte har skådat.

Lambicco.

Hvad som händt i ut-landet.

Kejsar Wilhelm har för omväxlings skull interfolierat sina artigheter åt öster och väster, åt knutpiskan och revolvern, med att nu också uppbygga i första rummet sina trogna underså-tar och därnäst hela den öfriga vär-lden med sin religiösa trosbekännelse. I början af sin regering bevistade hans majestät i egen hög person de andaktsstunder, som gäfvos af den be-ryktade hofpredikanten Stöcker; nu har han hört den lärde assyriologen professor Delitsch' föredrag i Berlin om den assyriska kulturens inflytande på bibelns skrifter. Som föredraget icke precis öfverensstämde med den, vare sig af kungl. preussisk-evangeliska hofkonsistoriet eller af den katolska kyrkan vedertagna uppfattningen, sy-nes man i de kyrkliga lägren ha tagit illa vid sig att kejsaren — det

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

”Pi”

gör detta säkert på mindre än en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå, Centralpalatset, Stockholm

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

Obs! Lämplig supélokaf för teaterbesökande.

högsta andliga öfverhuvudet för den preussiska kyrkan — efter hvad som först meddelades, uttryckt sitt bifall till Delitsch' föredrag. Kejsaren, som ju är fullkomligheten själf, skyndade emellertid att gifva sina undersåtar den rätta uppfattningen af sina åsik-ter i ett bref till amiralen von Hol-man, en militär måste det vara, för-modligen med tanken på den »strid-ande kyrkan», hvilken med Tysklands kolonialföretag och bragder i länderna på andra sidan hafven, väl i sinom tid kommer att taga äfven den tyska flottan i anspråk för spridande af sina valgarningar.

I det märkliga brefvet, som till sin fulla ordalydelse meddelats i de dag-liga tidningarna, framträder den tyske kejsaren såsom rätttrogen kristen af modernt kyrkligt snitt och drager naturligtvis i härnad mot alla, som sätta sitt sunda förnuft, historiens och lif-vets erfarenheterög och icke minst sin känsla för rättvisa och sanning högra än tron på den traditionella gudomliga uppenbarelsen. Märkligt nog gör hans tyska majestät likväl ett medgifvan-de; forskaren får inom sin krets ar-beta ostördt och komma till hvilka resultat som helst, men måste behålla dem för sig själf och får på inga villkor göra intrång på teologien, som ensam och uteslutande har rätt att undervisa det uppväxande släktet och hvars utöfvare man icke kan miss-tänka för att befordra den objektiva forskningen. Det blir sålunda en kun-skap för de få invigda och en annan för den stora menigheten, och så an-ser den tyske kejsaren, att det alltid bör vara. De exempel han anför på gudaingifna skaldar och hjältar äro emellertid icke så litet sällsamma, först och främst den gamle Homeros. Utan att här beröra frågan, om han ens någonsin funnits till, måste man likväl finna hans gudar, som han fram-ställer så öfvermåttan riktigt behäftade med mänskliga svagheter, att de allra flesta utan vidare, om de kunde ned-stiga bland oss syndiga människor, skulle utvisas ur allt hederligt folks sällskap och öfverantvaras åt polisen, i högsta grad sällsamma såsom stöd för religion och uppenbarelse. Lika egendomligt är valet af den store hed-ningen och spinozisten Goethe, hvars storhet ligger på ett helt annat om-råde än religionens, och af filosofen Kant, som så grundligt bevisade bort guds tillvaro, eller af Shakespeare, denne väldige skildrare af mänskliga lidelser och brott, som, hvad de tala för, åtminstone icke tala för religion eller en förnuftig och rättvis världs-ordning. I samma vevfa kommer slutligen kejsar Wilhelm I, som vis-serligen var en religiös man, men al-drig drömde om att en dag införas i ett sådant sällskap och än mindre om att proklameras såsom »den store». Huru mångkunnig den tyske kejsaren än är, kan man dock svärigen undgå det intryck, att hans bref har ett starkt tycke med det begrepp som kallas »röra uti retoriken».

Odi.

Vid middagen skulle han icke säga ett knyst därom.

När detta fördrag väl var slutet mellan abben och hans samvete, kände han sig tröstad. För öfrigt återstod honom Ferdinand. Han var för mye-cket barn för att uppfatta de sublima sidorao hos vår gudomliga religion och envisades ännu att betydligt föredraga sina lekar framför denna. Men dess strålände ljus skulle säkert icke dröja länge att blanda hans ögon.

En olycklig tillfällighet ville att fröken Yvonne en morgon gick igenom skolrummet, då Réginald var i fyr och flamma och stack sin lärare med oupp-hörliga hugg, som skulle satt hela kyrkomötet i Constanz i harnesk. Hon kom in just då hennes tviflare till bror utbrast:

— Att tänka sig att om inte Kris-tus någonsin funnits, så skulle icke fem eller sex hundra tusen människor blifvit brända för hans skull!

Hon stannade alldeles häpen. Abben, som under två månader hört bra myc-ket värre saker, lutade resigneradt hufvudet mot sin högra axel, men den unga flickan åtnöjde sig icke med detta tecken på nedslagenhet. Hvad för något? Hvad kunde det vara för gudlösa läppar som Réginald hört så-dana hädiska yttranden ifrån? Helt säkert var det icke abben som hade

spända repet. På ifvern följde likgil-tighet och uppmärksamhet hos eleven, hvilket gjorde läraren alldeles förbryl-lad. Det var närmast med anledning af ett bibelspråk i Lukas' evangelium som denna förändring blef märkbar.

Cornavin läste med stor öfvertygelse för honom åttonde kapitlet, tjugosjunde och följande verser, hvarest det berät-tas hur en man, som var besatt af ettansenligt antal djäfar, hvilka i motsats till benikemasken, som alltid är en, kallades en »legion», blef be-handlad af Jesus med fullständig fram-gång. Men de onda andarna, som voro tvungna att lyda Jesus, bådo honom få slippa återvända till afgrun-den.

Under läsningen af trettioandra ver-sen, som är affattad på följande sätt: »Men där gick på berget en stor svinahjord i bet. Då bådo de honom, att han ville tillstädja dem fara in i svinen; och han tillstodde dem det.» gaf Réginald tecken till en spelad tankspriddhet, trummade med fingrarna på bordet, provfäde sin pånna mot nageln och vred sig otåligt på stolen. Abben lyfte blicken mot honom ett tag, sänkte den åter i boken och fort-satte:

»33. Då foro djäflarna ut ur män-niskan och foro in uti svinen; och

"Grefven."

En typ ur ämbetsmannavärlden.

Känner herrskapet »grefven»? Inte? Det var synd det, ty »grefvens» är verkligen en bekantskap att göra.

»Grefven» är en tjänst-man i ett af våra centrala ämbetsverk, men ej alls någon grefve. Han finns ej upptagen i någon af våra adelskalendrar. Sitt öknamn har han fått på grund af sin egen påstadda likhet med en viss italiensk »grefve» Carlo, som för rätten äfven han besitter samma i hög grad framträdande egen-skap som karaktäriserar vår »grefve», nämligen fåfänga.

»Grefven» tror fullt och fast, att han på håret liknar den nämnde grefven samt att alla kvinnor blifva kåra i honom, så fort de få se honom.

Och dock är »grefven» i deras tycke med sitt röda hår, blå, urvattnade ögon och stillet uppridna, röda mustascher endast öfvermåttan komisk, hvilket gör, att de, så fort de få se honom, genast draga på munnen. Men »grefven» tror naturligtvis, att detta är ett tecken på den beundran, som de ovillkorligen måste hyssja för honom.

I skolan var »grefven» alldeles omöjlig att lära sig något. Han använde nämligen största delen af sin ledighet till kurtis med pensionsflickorna i den lilla stad, där hans vaggas stod.

»Det skall krökas i tid, som krokigt skall bli», säger ock ordspråket. Redan på den tiden trodde han sig vara en oemotståndlig kvinnotjusare.

Sedan han ändligen sent omsider lyckats afläggja sin studentexamen, skickade honom hans far — som var hans födelse-stads bankir — till Paris »för att där idka språkstudier», som det hette, men här lät han sin pappas sekiner rulla med en sådan frikostighet, att fadern snart fann sig föranlåten att kalla honom hem.

Återbördad till fosterjorden, greps han af äfventyrlustans demon, och i Göteborg gick han ombord på en emigrantångare och rymde med det lilla, han hade på fickan, till — Amerika. Här, påstås det, skall han ha gjort ganska stor lycka som — kypare på en första klassens restaurang, och han återvände hem efter ett par års vistelse i »Uncle Sams» land med en sparsam styfver, som han likväl till största delen spelade bort under resan öfver Atlanten på det nya spelet poker, af hvilket han blifvit en passionerad älskare.

Hemkommen för andra gången, blif han nu familjens »olycksfågeln», genom faderns relationer inom den högre ämbetsvärlden i »vår hufvudstad» placerad som tjänsteman vid ett af våra centrala ämbetsverks många afdelningskontor, där han nu är ett mycket omtyckt föremål för drift bland kamraterna på grund af sin fåfänga och sin naivité.

Att en sådan natur som »grefven» skall vara synnerligen mån om sin toalet, faller af sig själf. Han är ock alltid klädd efter sista modet. »Grefven» svärmar i synnerhet för västar i alla möjliga former och färger. För en tid sedan hade han skaffat sig en praktfull, röd väst, öfver hvilken han var synnerligen stolt. »Grefvens» nya, röda väst» var också ett mycket omtyckt samtalsämne en tid på det kontor, där han tjänstgjorde.

En morgon innann han sig emellertid utan densamma, men i stället iförd en annan, svart sidenväst, och på kamraternas fråga, hvar han hade gjort af sin älskade, röda väst, berättade han, att han på kvällen föregående, dag varit tillsammans med en norrländsk sagsverkspatron, som efter några buteljer champagne vid en supé på Operakällaren blifvit så »verliebt» i »grefvens» röda väst, att han erbjudit honom sin egen väst samt — tjugo kronor i mellangift, hvilket anbud »grefven» naturligtvis med

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Stölm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktkäddor. Förelägger sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m. — 9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 62 92.

uppräktade händer antog. Utbytet verkställdes sedan uppe på brukspatrons rum på hotellet. Kamraterna ville i början ej tro på denna historia, men de blefvo snart öfvertygade, när »grefven» tog upp två splitter nya tio kronsedlar och visade dem, ty de visste, att han varit nästan »pank» kvällen förr.

En annan historia om »grefvens» nya, gula sommarskor är ock ganska rolig och betecknande för hans person.

»Grefven» hade förliden sommar be- slutat sig för att skaffa sig ett par nya, gula sommarskor. Men naturligtvis dögo ej några skor af svenskt fabrikat, nej, amerikanska skulle de vara, ty »grefven» afgudar sedan sin vistelse i Amerika allt, som är från detta land. Han skref också mycket riktigt efter ett par gula skor från New-York, ty här i Sverige funnos inga som passade. De efterskrifna skorna anlände och kostade med frakt och tull omkring — 60 kronor, men efter en vecka voro sulorna utslitna, ty dessa voro af ett så starkt material som — papper!

»Grefven» älskar, som sagt, allt amerikanskt och bland annat i synnerhet whisky. Han tycker också om att taga sig ett glas af denna dryck, och när han fått tillräckligt i sig därpå, tror han fullt och fast på sin egen identitet med den nämnde italienske »grefven», efter hvilken han fått sitt öknamn. Och jag glömmar aldrig huru jag en afton fann »grefven», då han lindrigt nykter, med hatten i handen, stod framför den stora spegelglas-skrifvan i tamburen i Blanch's Café och upprepade gånger bugade sig för sin egen spegelbild, under det han sluddrande på målet, yttrade: »Tje-nare, tje-nare». Jag är grefve Carlo, hick! Känner ej herrn grefve Carlo. Hick?

Men trots sitt löjlga yttre och sin oerhörda fåfänga äger dock »grefven» många och stora förtjänster. Han är en samvetsgrann och »gullig» arbetare i sitt fack och synnerligen hjälpsam och god kamrat. Och man torde om honom kunna säga detsamma som Runneberg om Lotta Svärd: »Mycket tål han att skrautas åt men mera att hedras ändå!»

Edith.

Försök på.

(För »Kvällen») af H—ld B—m

Populär bokstafsgåta.

Nedanst. 36 stafvelser och bokstafver bilda rätt sammansatta — 7 ord, hvars såväl begynnelse- som slut-bokstafver bilda namn af olika utländska folkslag.

A, d, be, e, a, ka, j, k, f, a, ro, m, r, a, l, e, ri, v, i, a, k, ner, e, m, u, i, j, r, a, m, Orden: 1) Namn af teaterstycke. 2) Världsdel. 3) Manns ädelsten. 4) Världsdel. 5) Väg vid vattendrag. 6) Europeisk flod. 7) Namn af olika folk.

Botanisk Teckengåta.

Tag en bokstaf ur hvarje af nedanst. 9 ord, så att det hela bildar benämning af ett utländskt trädslag.

Reseda, hvitsippa, mandelblomma, linnea, blåklint, blåsippa, guldvifva, smultronblomma, blomört.

Lösningar

af »Försök på» den 22 februari.

Vergåtan:

»När två gubbar om en guldstång nappas Eller kivas om en tufva jord. Hållande till årens tempel kappas Eller lufvas om två tomma ord — Hej! Då dricker jag och ler, Gamle stutar, godt åt er!

(»När jag dricker.»)

Diamantgåtan:

A
O
S
T
A
S
K
A
N
T
A
X
N

Charaden:

Skåltal.

Botaniska Teckengåtan:
Hängbjörk.

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29.
Tidningar, Papper och Skrifma-
terier till billiga priser.
Cigarer och Cigarretter i parti
och minut. Allm. Tel. 65 04.

Östermalms Reparationsverkstad
Karlavägen 16
— C. F. JOHANSSON —
Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-
reparationer, Polering, Boning,
Svarfning, Gasmästare och
Tapetserarearbeten m. m.
Alla slags Emaljerade stylvärk.
Synmaskiner & Velociped
repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lam-
por, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Stockholms
Kafferostnings- &
Kryddmalningsfabrik
Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
Snabb expedition!
Billigaste pris!
Allm. Tel. 181 02.

"HEUREKA",

19:de århundradets förnämsta bläckhorn!
Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam
förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.
En påfyllning räcker månadstals.
Pris 2 kronor. Säljes endast i
Stockholms Pappershandel, Jakobsgat. 28.

Acetylenbordslampan
REX.

Lättkött, ofarlig, stor ljuseffekt, särde-
les lämplig för kontor, verkstäder och
handlverkare. Pris komplett med kupa,
hållare och brännare 20 kronor; lösa pa-
troner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efter-
kräft till landsorten. Utsändt Lm Vattug.
30. Order torde insändas till Ingeniör
Olof Montaigne, Stureplan 2, St. ekholm.

Ombärligt för hvarje hushåll!
"Välfda Hyllremсор"

I 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro
efter tvättning lika vackra som nya. Säl-
jas i hvarje välorterad Bostättningsaffär & i
Stockholms Pappershandel,
Jakobsgatan 23. Rikstel. 71 43.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Uåning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Rich. Söderströms
Skrädderietablissemant
38 Tegnérsgatan 38
(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande
af allt hvad till yrket hör.
Valsortadt lager af In- och Utländska tyger.
Elegantfaçon Vålgjordarbete garanteras.
Affärsprinciper: Reel behandling!
Billiga priser!
Allm. Tel. 167 99. Rikstel. 167 99.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kurrant lager af allt hvad till en väl sorterad
Kött-, Fläsk- och Speceriffär hör, såväl i parti som minut.
Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
ningar från Kr. 1: 20 pr kg.
Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Uademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i
Paris 1902 det enda som erhöill högsta ut-
märkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap
af "antiseptiskt munvatten", (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotses beställningar nu före säsongens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande.

OBS.! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Gillet på Sothaug.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: För 1:sta gången:
Giftermålsbalken rundt (Le voyage
autour du code) Lustspel i 4 akter af
Duval och Hennequin. Översättning från
franskan.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg.*

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Musketörerna i klostret.*

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Damen med masken.*

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens bal.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Lyckans galoscher.*

Svea-Teatern.

I dag Söndag

8 nya Specialister.

Debut af

Augusta Adamovic.

Sång- och Dansartist.
Fröken Adamovic är blifvande svägerska
till f. d. Årkeherig Leopold Ferdinand, bro-
der till Kronprinsessan af Sachsen.

Alice Réjane,

danseuse cosmopolite et excentrique Mlle
Sonja lefvande copior.

Till slut

En varietédirektörs plågor.
Barlesque i 1 akt af H. Beyerle under
medverkan af den engagerade personalen.
Handlingen försiggår å en kapitalös direk-
törs kontor.

Kinematograf-Föreställningar
af bästa sort, som existera

Askungen

samt lilla Rödlufvan och vargen m. m.
visas i Blanch's f. d. Konst-Salong, ingång
fr. Vångsträdgården. Öppet hvardagar
6—10, söndagar fr. kl. 1—8 o. 7—11.
Entré 50, 35, 25. Barn 25, 20, 15.
Föreställning hvarje hel timme.
OBS! Sista veckan med detta program.
I morgon nytt program.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexor.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
rekommenderas. S. A. Adolfsson.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Illustrerad

priskurant med
bruksanvisning
öfver *Sani-*
tära *Parisernyheter* m. m., sändes en
hvar fullt diskret mot 2 öre från
E Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-
orten portofritt mot insändande af beloppet
i frimärken. E. Söderström,
32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de
billigaste i Skandinavien.

Franska Gummivaror

billigast.
Priskurant med bruksanvisning mot porto.
K. A. Strömberg,
Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,
Swamp, Lufmoderssprutor, Suspensions-
m. m. billigast i parti och minut. Pris-
kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,
Norrländsgatan No 18, Stockholm.
A. T. Affären grundlagd 1898. R. T.

hjorden störtade ned utför branten i
sjön, och vardt fördränkt.

34. Men när de som vaktade svin-
nen sågo hvad skett var, flydde de
och förkunnade det i staden och på
landsbygden...

— Det är bra dumt, det som ni
läser för mig, afbröt helt plötsligt
markisens son med hänfull ton.

— Hva! Hvad säger du? frågade
abbén, som trodde att han hört orätt.

— Jag säger: det är riktigt dumt
det där som ni läser.

— Dumt! Evangeliet! utropade Cor-
navin, och hans finnar antogo en vio-
lett färg.

— Ja, vidhöll barnet. Hvad hade
de stackars svinen gjort Jesus för att
han skulle skicka dem i sjön och låta
dem drunkna? Det var helt enkelt
kitsligt.

— Men, svarade läraren som så
öförsedt blifvit satt på det bala, du
vet förmodligen inte att svinen af den
heliga skrift anses för orena.

— Oren! oren! Hvad vill oren säga?
Förresten är det ingen orsak för att
göra dem illa.

— Således, sade abbén segersvisst,
skulle du hellre velat att de onda an-
darna dragit in i någon annan männi-
ska, som skulle ha blifvit deras byte?

— Förlåt, herr abbé! Dessa svin
tillhörde någon, emedan de, som vak-

fylde honom icke så att han för deras
skull ville offra sina egna. När herr
de Curval skulle blifva absolut öfver-
tygad om att Réginald icke hade nå-
got som helst förtroende för sin lära-
res auktoritet, skulle han sannolikt
afskeda honom för att taga en annan.

Och man åt förträffligt i det Cur-
valska huset. Där fick man, isynner-
het högtidsdagarna — de, då konun-
gens återkomst var nära förestående
— njuta af ett så utsökt Chateau-La-
roche från 1848, att i jämförelse med
den till och med vinet i messan var
af en betydligt högre kvalitet. Att fri-
villigt och för tomma samvetsbetänk-
ligheters skull afstå från denna deli-
kata kost för att utan öfvergång falla
ned i kalsoppa och rotmoset i något
litet gäll på landet — hvilken dyster
och bedröflig framtidsutsikt!

Att å andra sidan med en slöja
af hyckleri skylla öfver den unge gref-
vens allt mer växande kätter, det
vore ett desto mera brottsligt förrä-
deri som det begicks på det rent mo-
raliska området. Borde man afslöja
alltsammans för markisen? Eller vore
det tjänligare att tåga? Abbé Cor-
navins marterade samvete bestämde sig
för en kompromiss. Han skulle fort-
sätta att gifva sin elev beröm för hans
förträffliga anlag, men detta beröm
skulle han endast uttala vid frukosten.

rarna klaga öfver att deras elever ha
för litet intelligens. Abbén beklagade
sig öfver att hans hade för mycket.

Emellertid forskade han samvets-
grannat efter hvarifrån dessa förvillel-
ser kunde ha kommit. Den unge gref-
ven hade blifvit så omsorgsfullt för-
beredd för höga och heliga bestämmel-
ser genom böen och berövande af sin
efferrätt såsom fasta, att en dylik
omvållning tydligen måste ha sin
källa i något okänt mirakel. Den
hedervärde abbén gick trots sin gikt
och tittade bakom möbler och gardi-
ner för att där upptäcka den halte
Hin ondes gestalt, denne satans hand-
langare, som hviskade sådana kätter-
ska teorier i detta unga öra. Men
han fann ingenting, och om han fun-
nit något, hur skulle han ensam, en
simpl präst, kunnat öfvervinna mörk-
sens makter, som troligen måtte rasa
emot Curvalernas gamla familj.

Ställningen förvärrades vid Réginalds
nära förestående första nattvardsgång.
Att låta honom komma fram till nå-
dens bord, när han var så föga läm-
pad att njuta de himmelska anrättning-
arna, hade varit ett brott mot det
allra heligaste. Tjugo gånger var ab-
bén nära att rulla upp för markisen
den kedja af misstråkningar, till hvil-
ken hans son för hvar dag lade en
ny länk, men himmelns intressen upp-

tade dem hade räddat sig undan, då
de sågo alla drunkna i sjön. Ett svin
kostar pengar, det. Jesus hade inte
rättighet att ta dem från deras ägare
och kasta dem i vattnet. Sådant är
stöld.

Cornavin, som tog mycken anstöt
af denna dristiga dialektik, tog nu sin
tillflykt till ett argument, som kunde
hänföras till hvad man inom politiken
plägar kalla "statens högre kraf."

— Då det gäller att rädda världen
från en legion onda andar, är det
tillåtet att offra några jordiska ågo-
delar.

— Sina, ja, men icke andras! envi-
sades Réginald skrottande. Om svin-
nen tillhört Jesus, så skulle jag ingen-
ting säga.

I stället för att nu nagla fast sin
motståndare med ett af dessa argu-
menter, som endast kyrkan förstår att
uppfinna, försökte abbén i ett tillstånd
af melankoliskt drömmeri. Han såg
bakom detta sunda förnufts uppror
hur denna själ gled ifrån honom. Han
beslöt att vända sig till markisen, ty
saken tycktes honom tillräckligt all-
varsam för att påkalla faderlig mel-
lankomst.

Men han fick icke tillfälle att an-
förtro herr de Curval sina farhågor.
Knappast hade Réginald, ännu dammig
efter sin promenad i skogen, slagit

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 6.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 8 Mars	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utläska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Konkurrens i tokenskap.

Härom dagen hade de liberala valmännen inom Stockholms fjärde valkrets ett af dessa sällan förekommande tillfällen, då de möttes för att gemensamt samråda om den politiska ställningen. Denna är som hvar man vet bekymmersammare än någonsin. Statsutgifterna hafva stigit med en svindlande fart och folkrepresentantens första och viktigaste uppgift att se till det ej hans valmän alltför hårdt tyngas med pålagor blir allt svårare att fylla. Det är icke nog att staten tager en allt högre procent af hvad den enskilde kan med sitt arbete förvärfva, staten kräver under hans arbete dagligen och stundligen uppoffringar, den har beskattat hvarje hans plagg från hatten till skosulan och hvarje hans lifsförnödenhet från brödet till sockret och dock räcker det inte på långt när. Nya millioner måste uttagas, där ännu något kan pressas.

De liberala medborgarna i fjärde kretsen med några af Stockholms liberalaste riksdagsmän i spetsen öfverlade väl då, huru medborgaren må lindrigast möjligast slippa de ytterliga bördor, som ej alldeles kunna undgås?

De gjorde icke det. De afhandlade hvilka faror en blockad från sjösidan under krig medför för vårt land.

Man tänker sig, som hvar man vet om man ock ej alltid direkt säger det, att det är mot ryska anfallsplaner vi framför allt måste rusta. Det är säkerligen icke mot Tyskland eller England som vi nyligen påbörjat nedläggandet af de 8 millionerna bland Bodens granitklippor. Och det är ju Finlands mer eller mindre själföfvallade öde som blifvit det kraftigaste argumentet för oss att tänka på vårt försvar, sedan behofvet att tala svenska med normmännen fyllt sin uppgift och sedan de ryska sågfilarna icke längre tyckas direkt lämpade att tynga ned balansen till förmån för militära anslag.

Nu har ju landarmén nyss fått upp sina millioner till den höjd, att det synes klokast att en tid koncentrera våra anslag på flottan. De liberala i Ostermalm betänkte detta och talade därför om flottan. Tankegången tyckes hafva varit den,

att det utvidgningslystna Ryssland skulle göra sig herre öfver vårt land på det sätt att det afstängde tillförseln. Om det skickade hit sina kosacker, skulle det medföra manspillan och kostnader äfven på rysk sida. I stället, synas de liberala mena, skickar Ryssland sin flotta att afskära vår tillförsel. Från Varangerfjorden öfver Lofoten och hela Nordsjön till Lindenäs, från Skagerack och Kattegatt till Öresund öfver hela Östersjön till Bott-niska viken förlägger Ryssland sina kryssare och hindrar vår tillförsel, svalter så ut oss och eröfrar oss billigt och bekvämt. Hvad vi hafva att göra är således icke att spara medborgarnas medel utan att öka vår flotta. Och därom öfverlade sålunda de liberala. För den skull kunde de ej tänka hvarken på sparsamhet eller politisk utveckling, hvarken på en begränsning af millionrullningen eller på de utestängda medborgarnas rätt att få ett ord med i laget eller på att skaffa en människovärdigare tillvaro åt de fattiga och eländiga i landet. De måste först hindra den ryska blockaden.

Ungefär samtidigt hade de förhoppningsfulla ynglingar som skaffa sig sin politiska utbildning under herr Hinke Bergegrens intelligenta ledning ock ett sammanträde för att klara sina politiska begrepp. Äfven för dem gällde naturligtvis debatten försvaret. Äfven de äro höjda öfver den materialistiska åskådningen att använda statens makt och medel för att i möjligaste mån förbättra vår ekonomiska ställning. De förklara nämligen, att denna ställning är så dålig att det enda förnuftiga är att kasta yxan i sjön. För dem koncentrerar sig den högsta politiska visdomen för vårt land i tanken: låt gärna Ryssland taga skräpet.

För mycket blommor, alldeles för mycket blommor...

Denna ungdomarnas medborgaranda är icke tilltalande. Och klokheten och omdömesförmågan är icke öfverväldigande. Men om vi opartiskt jämföra dem med liberalerna på Ostermalm, är skillnaden i politisk mogenhet verkligen väsentlig?

Det finnes ett par förmildrande omständigheter för de nämnda ungdomarna. Den största och viktigaste är att de blott åstadkomma munväder. De sitta icke i riksdagen och besluta om våra angelägenheter, deras tokerier kosta oss dock egentligen icke mera än ett löje. Liberalerna taga våra pengar för sina tokerier och det är verkligen obehagligare.

Dessutom lämna ju de anarkistiska ungdomarna stoff till mycken moralisk utgjutelse i Aftonbladet och lämna de nuvarande förvaltarna af Lars Hiertas förmögenhet tillfälle till en fosterländsk indignation, som alltid är rörande och uppbygglig att skåda.

Låt oss därför tänka oss lite före, hvem af de två konkurrerande storheterna vi skola tilldela tokeriets högsta pris; det skadar ej att vänta med beställandet af silfverpokalen.

”Kvällen” och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskild distribueras i Helsingborg under utställ-

ningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

Indignatio.

På slätten, där mänskornas byar i maktighet lefvat och fred, man skådar med oro de skyar, som mörkna på blånande hed. Där nere de mena sig stora, men rädas dock fegt att förlora de smulor, de skrapat ihop. Fördens skull de kämpa de svaga, fördens skull de arma de jaga och strida med buller och rop.

Och likväl de mäktiga bäfva och slakna i nerter och knän, när hotande skyarne sväfva högt, högt öfver hjässorna hän. Snart kunna ju skyarne falla, snart kunna ju åskorna knalla; dock bör det nog dröja en tid, och slukt våra barnabarn drabbe, vår fruktan vi själfve begabbe i ro under Mammons egid.

Men högt öfver slätten en klippa till skyarnes boning när opp, och molnen ha flätat en knippa af hot och af svart kring dess topp. Där öfverst på molnfjällets hjässor, där härskar en väldig prinsessa, en jungfru med glödande blick. Hon spejar med läpparne slutna, hon bidar med händerna knutna i rustadt och skrämmande stick.

Hon hör på de pinades plågor, när skrina till borgen nå fram. Hon sitter och samlar på lågor, på död utaf lystnad och skam. Och när hon har färdigt registrert, då hoppar ett leende bistert kring fagra och kyliga drag. Då stöter hon skyarne unnan, och stormar från nordan och sunnan gå ut på förstörelsens dag.

Då ragnar det blod öfver slätten, och byarne ryka i brand.

Då samlar hon härskareätten i grafvarnes skymmande land. Så lägga sig molnen och gunga kring fallna palatserna tunga, Och Sodom är slaget i grus. Men klippan med skogarnes krona slår hög som asyl att försona och skiner i bländande ljus.

Selim.

Prostitutionen.

Frågan för dagen.

— Ja, men det där med statens eller städernas öfvertagande af prostitutionen, det är ju egentligen en ganska gammal historia, invänder kanske den kritiske läsaren.

Förvisso. Men det finns mångt och mycket gammalt, som, hyggligt och lämpligt moderniseradt, kan bli till gagn och nytta för samhällskroppen. Se på skrävasendets sunda utveckling i fackföreningsrörelsen!

Staten, d. v. s. en för ögonblicket styrande majoritetsklick, har vid flercaldiga tillfällen direkt tagit hand om prostitutionen. Men på ett sätt, som erbjudit fördelar endast för ena parten. Sålunda brukade ju anförarne för landsknektarna under medeltidens dagar upprätta offentliga hus i eröfrade städer för att knektarna icke skulle få allt för ledsamt. Och än i dag lär Englands välvisa armeledning hålla glädjeflickor åt soldaterna i sina transmarina kolonier, ty enbart solden lockar icke tillräckligt med tappre stridsmän till rikets gränser. Sverige har ju sedan åtskilliga år tillbaka befunnit sig i den förmånliga ställning att ej behöfva göra några små eröfringståg in på grannlänernas områden eller hålla nyss förvärfvade provinser i nödigt schack. Hvilket emellertid ej hindrat att — om vi ej allt för starkt misstaga oss — cheferna

för hufvudstadens regementen på 1840-talet med nådigaste högsta minne anordnat sexuella förströelser åt sina män i ledet.

Som synes har det i alla de ofvanstående uppräknade fallen från de styrandes sida gällt att än ytterligare tillgodose en redan förut, tack vare sina exceptionellt utvecklade samhällsnyttiga egenskaper kraftigt privilegierad kast i staten. När staten nu, enligt min tanke, går att öfvertaga prostitutionen, bör den naturligtvis tänka på alla individer inom samfundskroppen, följaktligen äfven de mindre samhällsnyttiga, såsom arbetarne, kon-torsbiträdena, tjänste- och ämbets-männen.

Hur skall då detta öfvertagande gå för sig? Frågan är ju hufvudsakligen af ekonomisk art, hvarför läsaren ej får beteckna min framställning som krass eller cynisk, i fall jag utan den sedvanliga hjärtnupenheten går spörsmålet in på lifvet.

Den lämpligaste och genaste lösningen torde man gifvetvis finna, om man tittar efter, hvarutinnan det nuvarande systemet har sina brister.

Få af vår manliga stadsungdom öfver tjuguet år torde ha undgått att stifta bekantskap med lastens boningar. Kamraters lockande skildringar, en på grund af absurdt ordnad familjelif onaturligt stark nyfikenhet har drivit den unge mannen dit. Det kan därför möjligtvis vara onödigt att skildra de förhållanden, under hvilka det af lagen icke tillåtna könslifvet florerar exempelvis i vår hufvudstad. Men för att ge en öfverskådlig bild af de missförhållanden, hvilka fullt ut motivera statens eller städernas direkta ingripande, torde det vara mig tillåtet att skildra en prostituerads utvecklingsbana.

Öfvermåga att finna sig tillrättat i storstadslifvet, medfödd indolens, lättja och motvilja mot arbete eller svåra arbetsförhållanden skapar lätt af dem unga, obemedlade landsortsflickan, knä-fuuppapperskan eller kvinliga biträdet ett gatans barn, som mot kontant betalning säljer sin kärlek i smyg. De lönliga stigarne spåras snart af den obarmhärtigt vaksamma byråpolisens, som för det stackars offret till hennes första besiktning. Hvarefter hennes lif flyter fram genom ”rum för resande” hotellens mystiska, ruskiga krypin samt bakgatebordellernas pråligt luxuöst inredda sängkammare med deras champagneorgier och allehanda utsväfningar. Den af lagens arm när som helst åtkomliga värdinnan plockar genom onaturliga hyror m. m. sina kvinnliga gäster in på bara benen. Och en vacer dag stå dessa åter på gatan. De förut kortvariga intervallerna af olidligt tvångsarbete bli allt längre och längre, den kroppsliga skönheten — om den nu en gång funnits — är sin kos, och möjligheten att bli »sällskapsdam» åt någon välsituerad manlig gynnare är därför alldeles utesluten.

Den prostituerade sjunker allt djupare ned i dyn för att antingen bli en af dessa vedervärdiga, vämjeliga, monster, hvaraf det finnes fasabjudande många i Stockholm — sålunda ett par bortåt sextioåriga prostituerade — eller ett lik på anatomisalens bord.

*

Vår lilla exposé härofvan visar indirekt, att om en kvinlig sundhetskommisarie finge taga hand om den unga kvinnan, som tagit endast de första afstegen från kyskhetens stig, och om denna kvinliga tjänsteman stode i tillräcklig rapport med och hade tillräckligt inflytande på en kommunal arbetsanvisningsbyrå, så skulle mängden duktig och snäll jungfru kunna räddas åt kökspigans eller barnjungfruns behöfiga tjänster.

Sista veckan

som Kinematografställningarna
i Stockholm, i Blanchs f. d. Konstsalong
— ingång från Kungsträdgården. —

PROGRAM:

Alladins underbara lampor. Trena Latour från Neros dagar eller Pompejis förstöring. Mycket praktfullt kolorerad. En rolig Kosterilusion. Gubben i Spökrummet. Som slut 6 systerarna Daineff, världens styvaste Dame-Kröbler. Från i dag upptager programmet dessutom ett nytt storslag nummer. En tur på Snälltåg genom Kanada. Mycket intressant. Man får öfver Bärsgöppar, Vilda Urekgor och stora prärier. Föreställning ges hvarje hel timma. Öppet hvardagar fr. 5—10. Söndagar fr. 1—6 och 7—10. Söndagen den 15 Mars sista dagen i Stockholm. Pris: 50, 35 o. 25 öre; barn: 25, 20 o. 15 öre.

Ny Rotationsmotor för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. mek. verkstad. Blåkopier af hufvudrättningen i full storlek jämte beskrifning kan erhållas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Sthlm. 2—4 e. m.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställen större och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

INNEHÅLL:

Konkurrens i tokenskap.
Inägnatio af Selim.
Prostitutionen. Frågan för dagen.
Vihelm Svdbom 60 år i dag.
Från musikvärlden af Colla destra.
Tjfskytte VI, skämtkrönika af Rastamagnac.
En svag kvinna, tillfällighetsdrama i två aktier af Thor Högdahl.
Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet.
m. m.

För dem, som på grund af inneboende, alltför stark indolens ej kunna på så sätt räddas, är det statens oafvisliga plikt att sörja på bästa sätt. Och samtidigt kan staten, lyckligtvis, arbeta till fromma för sina manliga medlemmar af skilda klasser. Den hälsovådliga osnygghet, som är rådande i de dagens klara ljus sig undandöljande nästena, måste yka för fullt mot derna och hygieniska anordningar i af de olika, större städerna uppförda hus, hvilka icke skola ligga vid bakgator, utan vid öppna platser, om och icke alltför nära skolor och uppfostringsvärk. Ty är samhället så dåligt ordnad, att dess manbara ungdom ej kan gifta sig fere fyratioårsåldern, och är samhällssekicket sådant, att olyckliga äktenskap med naturnödvändighet måste framgå däraf, så skall man ej heller, när palliativ måste anlitas, sticka under stol därmed på grund af någon slags hycklad sippheit. Och prässens plikt är att själf taga initiativ i denna fråga, utan några påstötningar från rabiat sedlighetsfanatiska kyrkoherders sida.

Är köpt kärlek behöflig för samhället, så bör denna naturligtvis lämnas på så fördelaktiga ekonomiska villkor och under så betryggande läkarekontroll som möjligt. Och som denna artikel redan svällt långt ut, torde jag få återkomma med en och det alla sista slutpämningen i detta ämne.

Right-out.

Konstnärsförbundet i Uppsala.

Stockholm är vordet distanserat af Uppsala. Det erfor jag, när jag en dag i veckan var där och tog den af Verdandi anordnade konstutställningen i betraktande. Och hvarför har Konstnärsförbundet öfvergifvit oss? Hafva vi Stockholmare visat dem för litet intresse? Nå ja, erkänns bör att intresset kunde ha varit större, ty det kan inte bestridas att Konstnärsförbundet utgör elikåren af Sveriges konstnärer. För ett tiotal år sedan skulle man knappt vågat säga det annat än till sin allra intimaste vän, men nu har hemligheten slupit ut, och man riskerar inte längre något af att säga det högt, nej inte ens om det tryckes i en tidning.

Och hvad ha dessa konstnärer gjort oss efter som vi haft så svårt att försona oss med deras alstring? De ha efter år gifvit oss det bästa de förmått prestera, de ha gifvit oss en hel lång rad af konstverk, som tillhöra det yppersta som här hemma framkommit, och de ha gjort det svenska namnet aktadt och äradt ute på kontinenten, de ha stridit en hård strid och ändå — ja ändå låta vi Uppsala ta dem ifrån oss just då när vi torde kommit underfund med att det är vi som skulle haft privilegiet på att i första rummet få beundra deras skapelser.

Men som sakerna nu stå, kunna vi inte göra något annat än sätta oss på tåget och resa i väg för att uppsöka dem om också endast för några timmar där borta i den lilla »staden på slätten». Och vi behöfva inte ångra oss, ty den kostjutning de bjuda oss i den provisoriska utställningslokalen uppväger mer än väl vårt lilla omak, ja, till och med blott en enda af utställarna, Richard Bergh ger oss full valuta.

»Konstnärsförbundets styrelse» heter hans stora taffla i oljefärg, och den är verkligen som en recensent yttrade ett »standard work», den är ett så lefvande, så själfullt konstverk att jag knappast skadat dess like. Och hur har konstnären fått det så underbart lefvande? Jo, hemligheten är enkel nog om man så vill, men också ytterst invecklad. Gå nära in på så får ni se att det inte finns en enda helt enfärgad yta där, utan endast fullt, fullt med små färglickar, blåa, violetta, gröna, röda, bruna. De svarta rockarna äro en enda hopgyttring af sådana fläckar, ja hela tafflan är det, och beväret att sammansmälta de olika färgerna har konstnären öfverlämnat åt betraktarens öga. Så fick man inte måla förr! Af hvad orsak? Ja, det går öfver min horisont att förklara. Man hade gjort konsten till en sorts teologi. Men Konstnärsförbundet är någon sorts frikyrka, och dess medlemmar ge katten i dogmatiken, och därför har också ett konstverk som detta kunnat komma till, ej utan orsak jämförd med Rembrandts »Syndikat». Det finnes inte ett spår af affektation och falsk patos i Berghs taffla — ingen uppställning, intet teatraliskt, men just fränvaron af dessa så svårutrotade ogräs inom måleriet gör den till ett monumentalt verk för alla tider.

Tvénne stora vackert tänkta och mjukt utförda kolteckningar med underlagd färg »De gamla på stranden» fullständiga Berghs utställning och gör den af honom upptagna väggen till något sällsynt fullödigt.

Efter Bergh kommer Carl Wilhelmsson att ådraga sig vårt intresse. Wilhelmssons färg är tunn och lysande. Fordom var den grå, men nu har han stämt upp den allt mer och mer tills den blivit rent af grell såsom i den solmåttade »Försoningar» som det rent af gör ondt i ögonen att se på. Den märkligaste målningen är dock »Juniafton». Liksom i Berghs en absolut fränvaro af uppställning, men den psykologiska analysen af modellerna är nästan förfärande skarp. Hvad tänka dessa människor på, hvad rör sig i deras hjärnor? frågar man sig själf. Det är en helt annan värld af tankar och känslor än dem vi som lefva städernas öfverkulterade lif äro vana vid. Se på den lyssnade gossen! Man kan bokstafligen blicka in i hans tankavärld, men ändå — förblir den oss sluten. Ja, hvem kan utgrunda hvad ett naturbarn tänker, vi kunna bara göra oss dunkla, oklara föreställningar därom. Ansiktsuttrycken hos de tvénne hängdagsklädda pigorna och hos den halfvuxna flickan ge oss äfven åtskilligt att grubbla på, det är något slött, själsfränvarande men på samma gång intensivt, känsloläst, det är inåt som dessa blickar äro riktade och där möter oss ånyo samma gåtliga, oförståeliga känslösvärld som i gossens ögon. Men sådant där måste ses, det kan inte beskrivas, det måste betraktas länge och begrundande, icke ytligt, för att förstås.

Af landskapsmållarna är Eugene Jansson representerad af tvénne stämningstafior, en våldsamt excentrisk »gasbelysning mot aftonluft», en öde utkantgata där auerljuset kämpar mot det döende dagsljuset; en »solnedgång», ett subtilt och kyligt poetiskt anslag och en duk benämnd »i skynningen», med en behaglig gråviolettfärgglang, men oerhördt nonchalant ihopplekt. Eugene Janssons tafflor äro som drömbilder, de äro så eteriska att man måste stirra på dem en lång stund innan de materialisera sig. Och

det är nog detta som är orsaken till det svalg som ligger mellan Jansson och publiken. Det är skada att Jansson skall ha så svårt att finna förståelse, ty han är en konstnär att taga vara på, känslig och originell som få.

Liljefors har endast en ny duk »Bäckasinbo», de tvénne andra äro kända genom hans separatutställning i Stockholm för två år sedan. Man återser dock med nöje dessa präktiga stora dukar från fågellivet i skärgården.

Krengers tafflor äro goda som vanligt, ehuru hans färglagda pannar i längden blifva något tröttnande. Friskast i färgen är »Hästarne söka svalka». Nordström excellerar med oväder, haf och stora viddar och Björn Algrensson med lyriska småstycken i blått och grönt. Per Ekstöm möter med sitt kända hemlighetsfulla ljusdunkel och Axel Sjöberg bjuder på en tur till hafsbandet och till »iskanten på värn» där åjdrar, knipor och alfäglar hålla till. Thegerström målar oväder med manlig kraft och Gerle för oss ut till fäbovallarna vid Siljan. Axel Erdman för oss ned till fiskarhamnen i Stockholm, hvilken han återgett i ett för honom nytt, antagligen från Holland hämtadt manér, hvilket dock torde försäffa honom amatörer å hans tafflor, och Tore Wahlström som slagit ned sina bopålar på Uppsalaslätten visar oss denna i starka, patetiska färger.

Beträffande skulpturen ha vi tvénne namn att anteckna som ge utställningen en hög rangplats inom detta område: Christian Eriksson och Aron Jerndahl.

Christian Erikssons »Dansa på få», statyett i trä, är ett riktigt underverk af elegans och smak och äfven de andra af honom utställda arbetena, gipserna, äro nobla och behagfulla för ögat.

Aron Jerndahl är hans fullständiga motsats. Hans verk äro tunga, allvarliga, tendensiösa. Hans stora rödfärgade gips »Det lider mot skymning», — en arbetare efter slutadt dagsverke — är något alldeles enstående. Det är arbetets tunga, hela den bittra kampen för tillvaron, som är symboliserad i denna tuffa figur öfver hvilken aftonen dock gjuter ett försonande, drömmar om glömska uppväckande skimmer. Det är ett verk som man länge, länge skall minnas, icke smidigt och mjukt, men ändå formfulländadt in i minsta detalj. Titta blott på hur ytan på den sten som gubben stöder sig emot är behandlad! Den är så förvillande illusorisk att man knappt kan fatta att man har framför sig endast en — gips. »En mask ur livets karneval» med sitt diaboliska ansiktsuttryck och sin sträfvä orakade haka är ett till materia förvandladt skrik af förtviflan, den är antagligen framsprungen i en mörk stund och är heller icke typisk för Jerndahl. Skålen med spelmannen på locket, snusburkarne, bläckhornet representera en konstgren som förtjåna att blifva populär.

Jag vet att det är en hädelse att säga något förklämmande om Zorn, men jag kan inte dölja att jag inte tycker riktigt om hans Gustaf Vasa, den verkar på mig tämligen intesigande och oplastisk och är trots sin skenbara enkelhet ganska mycket konstruerad. Oproportionerligt verkar också det lilla hufvudet på den långa allt för gossaktiga slanka kroppen.

Carl J. Eldh och Sörensen-Ringi exponera saker som i och för sig äro vackra nog, men de kunna icke måta sig med elegansen hos Eriksson och djupsinnigheten hos Jerndahl.

Am. B.—i.

Vihelm Svdbom 60 år i dag.

En anslående hyllningsfest.

Musikaliska akademiens direktör dr Vihelm Svdbom, fyller i dag 60 år. Med anledning häraf hade en kommitté, bestående af exped.chefen K. Silverstolpe, kammarherre Burén, hofkapellmästare Nordqvist, prof. Neruda och dr Valentim. inbjudit representanter för musiklivet och pressen till en hyllningsfest i akademiens stora sal i dag på middagen.

Salen var fylld af folk. I fonden dekoration af bladväxter och blommor som fond till dr Svdboms kranspydda byst. Sedan konservatoriets kör under anförande af dr. E. Borgstedt sjungit två körer af Svdboms, skildrade prof. Nyblom i anslående, delvis humoristiska ordalag drag ur dr Svdboms lif. Så sjöng operasångaren Lundqvist med ackompanjemang af hofkapellet under hr Nordqvists ledning Svdboms ballad »Sten Sture», hvarpå fröken Svärström föredrog de två kända visorna »Till Greta» och »En glad visa» med herr Stenhammar vid pianot. Till slut uppfördes under prof. Nerudas anförande »I rosenårdagen» för solo, blandad kör och orkester, senast uppförd på Musikföreningens förra konsert.

En vacker profkarta på dr Svdboms mångsidiga kompositionstalang. Och säkerligen den bästa hyllning, festföreläset kunde önska sig.

Hj.

DAGSKRÖNIKA.

Claes Lundin, den gamle skriftställaren, råkade i går afton ut för en beklaglig olycksbändelse. Då han på väg till Iduns sammanträde — ehuru öfver 77 år är han ännu trogen Idunesare — passerade Kungsbron blef han kullslagen af ett par skenande hästar. Han slog hufvudet mot ena trottoarkanten, hvarvid han erhöi en svår kontusion å högra sidan af hufvudet, bakom örat, där ur ett sår rätt ymnigt med blod flöt liksom ock ur näsan.

Efter behandling hos fältskär fördes hr Lundin till sitt hem, där han vårdats af dr Herman Jonsson. Enligt hvad redaktionen af »Kvällen» sent i dag på middagen erfarit, har den gamle publicisten tillbragt en lugn natt vid relativt god sömn. Blödnungen upphörde under natten, och någon fara synes för närvarande icke föreligga.

Den bekante danske skådespelaren, verkliga fil. dr Mantzius har nu skrivit en bok »Teaterspögsmaal og Svar», hvilken på onsdagen utkommer på Det nordiske Forlag.

Hr de Wahl får raska sig, i fall han icke vill bli alldeles distanserad.

Sveriges förnämste målsman på det balneologiska området prof. Carl Curman fyller i dag 70 år.

I sitt eleganta hem, Floragatan 3, har jubilaren i dag varit föremål för uppvaktningar och hyllningar från anförvänder och vänner liksom från institutioner, som han främjat. Sålunda ha bl. a. Svenska konstföreningen, Stockholms badhusaktiebolag samt ett stort antal läkare framfört sina lyckönskningar.

Professor Curman är som bekant skaparen af Malmorgs- och Sturebadens härstädes, hvilka inrättningar han under flere år ledt; han är äfven den egentlige grundläggaren af Lysekils badbad.

Vi voro i Upsala för några dagar sedan. Där var allt ganska grönt. Ity att snön smält och isarne gent sig i väg. För öfrigt var där ganska grått. Det enda uppgående, som fanns att skåda, var att se en af de tre docenterna Petri rulla halt — ofrivilligt. För den mera förelagne ynglingen kan det ju alltid vara roligt att när som helst hålla en liten hvisselkonsert i stora aulan. Ty det fordras ingen större slughet för att lista ut, hvar nyckeln förvaras bakom den välmående, högbarmade damen, som står på vakt därutanför. Af samma skal antaga vi, att det icke skulle möta några vidlyftigare svårigheter att nattetid stjåla bort hela universitetstaden.

I betraktande af de förtärliga käckpartier, som hvarje dag kl. 2—6 e. m. förevisas på Gästis, samt i betraktande af de präktiga punchsvalg, som ideligen öppnas på Rullan under aftnarnes lopp, förundrar det oss storgigen, att det läses så pass mycket filosofi i den goda staden. Som värligen lär vara fallet.

En annan gång vi gästa staden undanbe vi oss att våra galoscher förväxlas med »grargaloscher». Af läder med läderkappor och tre tum förstora för våra fötter.

Vi återkomma. Till värfästen.

Icke förrän nu ha vi varit i tillfälle att taga fru Anna Bobergs utställning i betraktande. De exponerade dukarne, föreställande skiftande motiv från Lofoten, äro briljant tekniskt behandlade och af förtärlig dekorativt verkan. Vi beklaga endast, att upphängningens delvis skett mycket olyckligt, och att man för att få det rätta ögonmåttet inne måste slå sig ned i någon af Hamngatsväningarna snedt emot, med kikare för ögat.

Kinematografen i Blanchs. Vi ha beväst en af dessa föreställningar, som nu gifvits här i öfver två månader med växlande program. Och vi ha funnit det hela ganska godt, hvarför vi lugnt våga rekommendera eder att göra ett besök. Men se först på annonsen på denna sida — icke den på sista sidan, ty den har genom ett förbiseende kommit att stå kvar sedan förra numret — så får ni se, att ni får full valuta för den ringa pänning nöjet kostar.

Hr Andreas Hallén skulle som den 25 ds i Köpenhamn gifva en konsert till förmån för de arbetslösa i den danska huvudstaden. Då hr Hallén icke kunnat få Christiansborgs slotts ridhus upplåtet för detta ändamål uppstår kanske en tidsförryckning i den ursprungliga planen. Enligt »Politiken» har hr Hallén emellertid börjat tänka på rådhusets öfvertäckta gård, som lämplig plats för konserten, vid hvilken Sydsvenska filharmoniska kören kommer att medverka. Vid den eventuella konserten kommer äfven Saint-Saëns stora körverk »Lyrans och Harpan» att utföras.

Elevatorn i Köpenhamns rådhus, som nyligen orsakade den ohyggliga olycksbändelsen, vid hvilken fröken Ehrenborg omkom, skall icke öppnas för trafik förr än om åtta dagar. Under tiden skola omfattande försiktighetsåtgärder vidtagas för att för framtiden förebygga alla liknande olyckor.

— Det borde man ha tänkt på redan vid byggandet.

Damernas Musikblad, synnerligen förtjänstfullt redigeradt af fru Ellen Sandels, har utsändt sitt 5:te nummer för året med ett mycket intressant innehåll både i musikaliskt hänseende och med afseende på textafdelningen. Emil Sjögren har lämnat en liten visa »Mio Nido» till text af Verner Åkerman, vidare finner man en »Czardas» af Franz Behr samt andra musikstycken. Musikbladet utlyser i detta nr en pristafian för de bästa kompositioner. Täfflingsregler, uppgift om prisdomare m. m. återfinnas i Musikbladet, som vi med nöje rekommendera till våra musikskunniga läsare och framför allt läsarinor.

Kvällen har redan förfärvat sig många vänner både i Stockholm och i landsorten. Men som alla nya företag behöfver den stöd för att kunna utvecklas. Hvarje vän af »Kvällen» kan hjälpa den genom att framhålla lämpligheten af att annonsera i »Kvällen» — och premurera på den efter 1:sta april —

Kvällen söker följa med alla nyheter och uppmärksamma sina intresserade läsare att skriftligen eller pr telefon — om hvardagarna kl. 2—3 allm. 7042 och om söndagarna kl. 10—4 allm. 7249 och riks. 4463 — geväst meddela »Kvällens» redaktion allt, som de finna lämpligt i nyhetsväg.

Kvällen vill på så sätt få hela allmänheten till medarbetare. Notiser betalas efter infördet.

Telegram.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Spriten — splitväckaren.

En uppseendeväckande dechargevägran.

Falköping, söndag.

Stadsfullmäktige härstädes beslöt i går afton med 14 röster mot 5 att vägra härvärande spritbolag decharge för senaste förvaltningsåret. Dessutom beslöt att hos k. bfhde begära ny revision af bolagets räkenskaper och förvaltning under samma år.

Bevor på. Tvénne landsbygdens enkla söner stå utanför en butik, som tillkänner: »Total slutförsäljning i anseende till affärens ovillkorliga upphörande». Efter en stunds funderande säger den ene: — Ja, de beror lå på, om nån vill köpa!

Från musikvärlden.

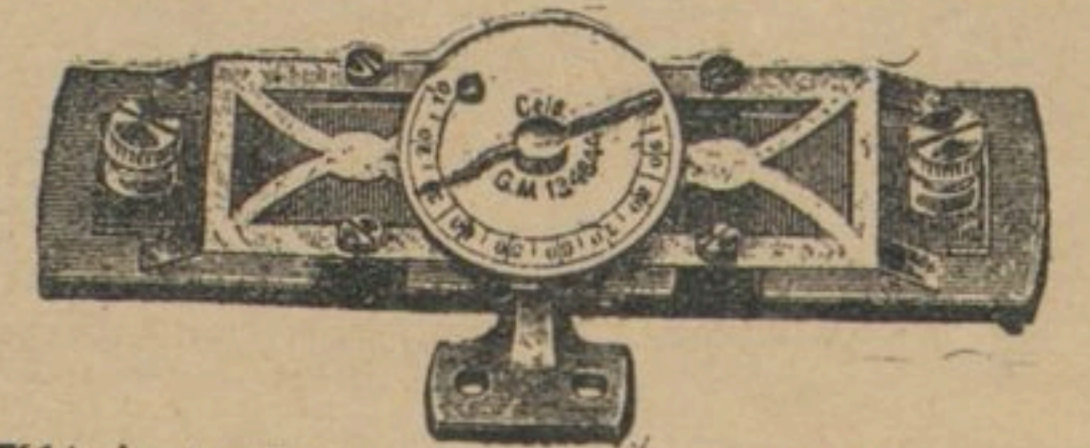
Naväl. »Yen—hua—liu—Hsiang». — Konstföreningens 4:de abonnemangskonsert.

Naväl tycks — och det är med rätta — ha blifvit större favorit här i Stockholm än andra de senare årens utländska tenorer. Också är det mycket ovanligt att finna, att en så framstående scenisk sångare också är storstad romansångare.

Det är i den sista egenskapen jag i dag vill säga något om honom. Han hade nämligen i torsdags sin andra romansafon i Musikaliska akademien, som bekant den sämsta lokal för detta ändamål, som gärna kan upplettas. Men Naväls impressario vill tjäna pengar och har därför funnit Vetenskapsakademiens hörsal för liten. Publiken synes dock tänka som jag, ty den har varit påfallande fåtalig de båda sista gångerna — det är som bekant en ny serie, som nu pågår.

Emellertid sjunger Naväl alldeles härligt sina visor. Högst när han i mitt tycke som Schubertsångare. Så som han sjöng den glittrande »Die Forelle», där han fick ett utomordentligt stöd i hr Stenhammars glänsande ackompanje-

Nytt! Nytt!

1/2 naturl g storlek
Automatisk brandalarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m.
Inställbar för hvarje värmeegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Alla förvånas öfver goda
Viner: 1 kr. 1/2-but. utan glas.
Fin Champagne 2 kr. 1/2-but. Importerad å fat här, buteljerad och mousseerad å maskiner köpta direkt från Reims.

H. Prien,
2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Iresenter:

till Konfirmationen köpas under denna månad billigast i
Konkursrealisationen
14 Kommendögatan 14.
Gör ett besök!

mang, och så förstående han föredrog »Der Lindenbaum»...

Af de moderna sångerna nämner jag Richard Strauss' målade »Vision», där Naväls alla goda egenskaper kommo till sin rätt. Sjögrens sånger lägo synbarligen icke inom sångarens räckhåll. De verkade för ytligt. Särskildt har jag hört »Jahrlang möcht ich so dich halten», föredragas mycket bättre.

Under kronprinsen och kronprinsessans Höga beskydd ha vi i veckan uppvaktats af en tysk orkester, hvars namn är så långt, att jag föredrar att kalla den

Yen—hua—liu—Hsiang, hvilket är kinesiska och betyder något å la »marsch före slaget». Namnet med den barbariska klangen må tjäna som symbol för denna »konstföreteelse».

Om man sagt sig vilja ge oss till lifts litet militär- och caféchantanmusik med eller utan — sång af de oskolade orkestermedlemmarna, ja, då kan man vara med om att de båda konserterna varit ganska lifvade. Men då man under Högt beskydd vill vindicera konstnärlighet och framställa historiska konserter, då måste man protestera mot resultatet.

Den första aftonen var helt och hållet vaktparadens, ty de verkliga musikstycken, som funnos, voro illa arrangerade och jämntjockt utförda. Poutpourri ur — Götterdämmerung... då kan man tänka sig!

Den andra konserten upptog en hel del »nationalmusik» från olika land, däribland den kinesiska marschen med det vackra namnet här ofvan. Hur pass »historiskt» programmet var anordnat, framgår af noten till Södermans »Ett bondbröllopp» — så stod det på programmet, men man spelade de två första numren af denna komposition och så — Ulfåsamarschen.

Detta uttydes så — i översättning: Skildring ur folklivet, hvilken genom sin marschakt (i) och sina mer och mer växande och åter bortdöende rytmer ger en utmärkt bild af ett annalkande och åter försvinnande bröllopsståg.

Som synes en absolut vansinnig uppfattning. Utförandet af denna storartade musik var också alldeles underhålligt. Och så att midt i stycket få höra tyskarnas barbariska sång:

Fallerra — fallerrr — fallerrrallrarrej... Höjdpunkten nåddes, då variationsna öfver »Yankee doodle» framfördes af den ene efter den andre frammarischerande musikanten. Det var den sanna konstens apoteos!

Då man efter nära två timmars bullrande drog i med »Präsentirmarsche», smög jag mig tyst bort, rädd att få höra ännu mer.

För slik presentation bevare etc. . . . Konsertföreningen hade i går hunnit till sin fjärde abonnemangskonsert. Som vanligt för fullt hus. En strålande, så vidt jag vet aldrig förr här uppförd symfoni af Mozart, nr 38, d-dur, inleddes programmet och en äfven för oss ny symfoni, nr 3, f-dur, op. 76 af Dvorak afslutade detsamma, båda glänsande spelade och varmt emotagna. Äfven de båda andra numren på programmet voro noviteter.

Peterson—Bergers »Florez och Blanzeflor» visade sig vara en vällingande, briljant instrumenterad komposition, mycket godt sjungen af hr Holger Nyblom, hvars röst dock stundom blef för svag.

Richard Straus, den geniale tyske kompositören, representerades af ett rätt underligt förspel till »Guntram». Isynnerhet sista delen innehöll stora musikaliska skönheter.

Colla destra.

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité:
Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

IDUN

Nr 10

har utkommit och innehåller bland annat:

Frans Hedberg; några ord till 75 årsdagen af *Hellen Lindgren*. Med speciell för Idun nytaget porträtt. — *Min son*; dikt af *Teresia Eurén*. — *Visiter*; af *Steffen Gott-hard Werner*; med konstnärens porträtt af fru *Hildegarde Thorell* och tvänne af hans tador. — En serie intressanta bilder från den stora försvarsbasaren. — *Stockholmsbilder* af en nyinflyttad; för Idun af *N. P. Ödman*. — Kvinnornas rösträttsarbete; af *Ann Margret Holmgren*. — Blad ur skissboken; af *Alice Nordin*. — Det blifvande *Sturemonumentet* i Upsala af *Carl Milles*. — Inloppet till *Svolvar*, en Lofotenbild af *Anna Boberg*, född *Scholarer*. — *Tekla Sandberg*, porträtt och nekrolog. — »Karneval». — »Giftna sig för pengar»; af *Nella Norrwall*. — Följetong af *Gustaf af Geijerstam* m. m. m. m.

Utan jämförelse i litterär och konstnärlig halt!

Prenumerera snarast!

Damernas Musikblad,

utgivet af *Ellen Sandels* har utsändt sitt femte nummer af andra årgången innehållande:

- 1) *Mio Nido*, sång med ackompanjemang för piano eller gitarr af *Emil Sjögren*.
- 2) *Czardas* af *Franz Behr*.
- 3) *Romans* för piano af *E. A. MacDowell*.
- 4) *Bostonvals* af *Caroline Lawthian*.

Pris per år, omfattande 24 nr, med tillsammans ett 80-tal kompositioner samt en intressant textafdelning, 6 kr.

Tjufskytte.

VI.

Vi äro nog världens sedligaste folk numera — biskop Billing må sen säga hvad som helst.

Om vi ännu skulle ha ett grand kvar af den gamla surdegan, så är det naturligtvis de nakna statyerna här och där i vår annars så utmärkta stad. Men det böra vi inte låta oroa oss af. Våra nitiska sedlighetsfirare ha nog icke gifvit tappt — de resonera bara som det goda folket i Korea: »Kommer jag inte fram i dag så kommer jag väl en annan dag».

Men både Waldenström och Viktor Larson och hela federationens garde ha nu fått sina öfvermän. Nog har postverket länge lyst aggt till våra s. k. osedliga vybrefkort. Men att inom en hel kär — från den högsta till de lägsta — kan härskas en så brinnande nitiskhet som den sagda verksamheten i dessa tider lägger i dagen, det är verkligen ovanligt glädjande.

Brefbärarna granska med nöje.»

Ty om det stundom händt att något enstaka kort lyckats passera censuren skärseld, så ha i stället brefbärarna kunnat kasta en blick på hvarje kort och bums lagt beslag på hvar enda ett som de ansett förargelseväckande. Och — jag citerar — »brefbärarna ha med nöje deltagit i utgållingen, då de betraktat det som en för dem skamlig handtering, om de varit tvungna att frambara så beskaffade försändelser.»

Det är verkligen riktigt rörande. Nog för att jag trott att brefbärarna ägnade försändelser af det slaget en viss uppmärksamhet alltid. Men att detta skett till sedlighetsens värn och skydd, det hade jag aldrig drömt om. Och ett liknande pryderi har nu med ens gripit vårt gamla hederliga spritbolag också. Bolaget skäms gud-bevars för att ha ett namn som påminner om att det säljer sprit. Och i stället får man i sig långa, vackra haranger om bolagets ideella syften — om hur det »stätt på en sedlig ståndpunkt och aldrig därifrån afvikit» etc. i långa banor.

Inte har väl någon hittills velat bestrida att afsikten varit god och

äfven följderna ofta goda. Men — detta så plötsligt påkomna pryderi har man nog svårt att ej ta som tecken på ett sjukt samvete.

»Sällskapet för söndagsluftsegelare» beslöt på sitt sista sammanträde att icke ännu framlägga någon rapport om Svenskes sista minnesvärda resa. Nej, det undrar verkligen ingen på. Och så fattade man det hjältemodiga beslutet att försöka tigga ihop till en ny ballong för att med den ytterligare befästa sällskapets herostratiska ryktbarhet.

Det vore väl ändå höjden om det skulle lyckas.*

Fast det var ju alltid ett litet gratisnöje på vackra söndagsförmiddagen att se en mängd stortaliga herrars fruktlösa försök i en nu så pass allmän sport som att gå upp i ballong. Ja, det är vår nu — det är snart inte värdt att söka sluta till ögonen för det förhållandet. Snödropparna ha kommit i Kungsträdgården, och influensan och riksdagen och annat ondt som man fått för sina synders skull. Och från Skåne skriver Folkets Tidning ett värkåseri, som slutar med följande till eftertanke manande ord:

»Käre läsare! Hvarför blommar icke du? Rif dina knopptjäll och blomma i lifvets vår! Det finns ingen annan, som gör dig den tjänsten. Och förr än du blommat ut slipper du ändå aldrig ifrån den här soliga jämmerdalen.»

Rastamagnac.

En svag kvinna.

Skisserad tillfällighetsdram 12 akter.

Af Thor Högdahl.

(Händelsen tilldrager sig detta år, första akten vid ett tyskt dussinhof och andra akten på ett turisthotell i Mentone.)

Personerna:

Helene, arfurstinna af Blasenbergs, 30 år.

Agathe von Schmielschwantz, hennes hofmästarinna.

Grefve von Walroth, kammarherre. Henry Faber, furstinnans tandläkare, 23 år.

James W. Potter, amerikansk journalist.

En kammartjänare och en kammarjungfru på slottet. Hotellvaktmästare.

FÖRSTA AKTEN.

(Ett elegant kabinett i furstliga slottet i Blasenburg.)

Då ridån går upp, reser sig furstinnan från en fåtölj, lägger ifrån sig en bok på divansbordet och går fram till ett fönster där hon blir stående.

Hofmästarinnan in genom dörröfven.

Ack, ers höghet måste ha haft tråkigt, då ers höghet varit ensam så länge?

Furstinnan: Nej, tvärt om. För

*Vår förtäflige Rastamagnac synes ha fått en veritabel »flug» i fråga om aeronauterna i vår goda stad. Vi ska hoppas han bättrar sig, bara han någon gång fått vara med. I alla händelser reserverar sig Red.

För kvinnovärlden.

Mönster för kudde eller lysduk.

Ofvanstående mönster är afsett för lysduk, kudde eller bordduk. Det är en fjärdedel af hela mönstret — till kudde torde dock denna del enbart göra sig bättre gällande än det hela. Arbetet utföres som applikation, antingen på lärt eller kläde. Till duk passar lärt bäst. Botten är antingen crème — färgad eller grå — därpå läggs

bladen, som kunna vara i två nyanser grönt. Blommorna göras naturligtvis gula. Deras blad sys med ett slags långa knapphålsstyg, så att hvarje stygn bildar ett blad. Knopparna äro mörkt gröna, med en skynt af gult i den större. Broderas arbetet på kläde, sys blombladen med ett vanligt, långt stygn.

öfrigt har jag inte varit utan sällskap.

(Hon visar på boken, hvori hon nyss läst)

Se hvad det står där?

Hofmästarinnan lutar sig öfver bordet och läser: »Människor» af Maxim Gorki.

Furstinnan: Människor. Ja, så står det! Sådana se vi mycket sällan här på Blasenbergs. Bara löjlige manekänger, allesammans!

Hofmästarinnan: Ers höghet behagar skämta.

Furstinnan: Å, nej, man har vant mig af med att skämta.

De människor, boken talar om, äro visserligen fattiga och förtrampade varelser, men jag undrar om sådana kunna känna sig olyckligare, än man gör här på Blasenbergs.

Hofmästarinnan: Skulle man känna sig lycklig på Blasenbergs, där frid och sann gudsfruktan alltid varit rådande!

Furstinnan: Jaså, ni kommer med er sanna gudsfruktan igen! Tror ni kanske, att kurfursten och kurfurstinnan ha roligt för att de hålla böne-möten hvarannan timme på dagen? De skulle nog helst se, att de sluppe ifrån hela historien. Men det kunna de naturligtvis inte, då de en gång varit nog enfaldiga att börja med komedien.

Hofli och etikett äro de minst människovärdiga begrepp jag känner till!

Hofmästarinnan: Men ers höghet!

Furstinnan: Ja, det var inte min mening att stå här och beklaga mig — allra minst för er.

Gör en åtbörd af oärlighet, som den andra låtsas icke lägga märke till)

Hofmästarinnan tar upp en bok från bordet: Maxim Gorkij — jag vill minnas att han hör till de författare, som kurfurstinnan satt upp på den »svarta »listan». Hur har ...?

Furstinnan: Alldeles riktigt. Det är just därför jag lånat den.

Hofmästarinnan: (försämligt)

Af monsieur Faber, som reser sin väg i afton ...? Aj, hvad var det.

(Tar upp en biljett, som fallit ur boken, och rücker den åt furstinnan.)

Jag ber om förlätnelse. Det var icke min mening att röja någon hemlighet.

Furstinnan: Å, jag trodde icke, att det fanns några hemligheter för Blasenbergs skickliga epioner!

Hofmästarinnan: Men jag glömmmer framföra mitt ärende. Kurfurstinnan låter invitera ers höghet att närvara vid »Föreningens mot nakenheten i konsten» sammanträde i afton i kurfurstinnans våning.

Furstinnan: Onödigt besvär, bästa fru hofmästarinna. Hälsa kurfurstinnan att jag icke har tid för viktiga angelägenhetens ordnande.

Hofmästarinnan: Hvilka angelägenheter, om jag får fråga?

Furstinnan: Nå, så kan jag ju säga er, att jag ämnar gå till hvilken ytterlighet som helst för att slippa ur denna fängelsehålla!

Hofmästarinnan: Slippa ut? Det kanske ej har sig så lätt. Och hvad det beträffar, att ers höghet går till ytterligheter, så är det en sak, som hela Blasenbergs talar om.

Furstinnan uppretad:

Ni är verkligen mycket älskvärd i er uppriktighet. Har ni något mer att säga?

Hofmästarinnan: Det var icke min afsikt att sára ers höghet. Jag kan omtala en nyhet, som är af allra största vikt. Ers höghet vet kanske, att ministerrådet sammanträdde till extra konselj i måndags.

Furstinnan: Intresserar mig inte det minsta.

Hofmästarinnan: Ja, men kan ers höghet tänka sig, hvilket beslut som fattades? Man beslöt att utvidga kurfurstens förmynderskap därhän, att han får rätt att låta internerna kvinnliga medlemmar af den kurfurstliga familjen, som genom sina handlingar utgöra en fara för hofvets anseende.

Är det inte en grym förordning!

Furstinnan springer upp:

Jag befaller er att gå!

Hofmästarinnan gör en stor komplimang och går:

Au revoir.

Furstinnan sjunker med en förtviflad åtbörd ned i en divan. Strax därpå springer hon åter upp och börjar oroligt gå af och an i rummet:

Jag måste bort härifrån! Hvem vet, hvad de ha i sinnet mot mig. Den elaka människan talade om insparning. — Vansinne! — Därhus! Jag förstår. Och tänk, om jag icke kan försvara mig — om det är för sent!

Hon skyndar fram till bordet och trycker på knappen till en ringledning.

Kammarjungfrun in.

Furstinnan vänd mot henne:

Kan du bevara en hemlighet? — Ja, jag menar naturligtvis mot skäligen ersättning.

Kammarjungfrun: Ers höghet tack-tes befalla:

Furstinnan: Ställ då om, att mina koffertar bli packade i all tysthet. Lägg ned allt som jag behöfver för en längre resa. Jag skulle hjälpa till själf, men antagligen lämnar man mig icke i fred så pass.

(Med af rörelse halfkvädf röst.)

Jag lägger dig, därför särskildt på hjärtat att inte glömma småprinsarnas porträtt.

Kammarjungfrun med bestört min:

Skall ske ers höghet. Arfurstens porträtt skall väl läggas ned det också?

Furstinnan: Nej.

(Kammarjungfrun går.)

O, hvad jag är olycklig! Äfven från sina tjänares mun måste en arfurstinna hålla till godo med hån och spe. — Ja, det förstås, en brottslig furstinna.

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?

Afkopplingsapparaten

”Pi”

gör detta säkert på mindre än en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,
Centralpalatset, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpig supélokaför
teaterbesökande.

(Hon ringer åter, och en kammartjänare kommer in):

Sök genast upp grefve von Walroth och säg honom, att jag önskar tala med honom på ögonblicket.

Kammartjänaren går, och efter några minuter infinner sig den gamle grefve von Walroth med bestört min:

Till ers höghets tjänst.

Furstinnan: Jag har kallat er, emedan ni är den ende här på slottet jag har förtroende för. I morgon lämnar jag Blasenburg — för alltid!

von Walroth tar ett steg mot furstinnan:

Ers höghet! Det är icke sannt!

Furstinnan: Ni vet då inte, hvad hela hofvet, hela Blasenburg talar om?

Jag är en brottsling, som man vill straffa, spärra in som ett farligt vild-djur! Men jag tänker inte dröja här, tills man fått mig i sitt våld. Först vill jag söka upp mina kära föräldrar för att om möjligt utverka mig deras förlätnelse, och sedan vill jag, fri från allt, som nu trycker mig, draga ut i lifvet, ut bland människorna. Tänk, att vara fri från denna mara, som kallas hofetikett! — Fullkomligt fri!

O, min gud, i tio långa år har jag gått och suckat här på slottet — bunden vid denne man, som aldrig haft en tanke för annat än sina hästar och uniformer, som aldrig ägnat mig ett enda ord af förståelse. Min gamle vän, om ni bara visste...! Men männe ändå inte det steg, jag nu står i begrepp att taga, skall väcka honom ur hans slöa däsighet!

Förr skrattrade jag och var glad. Då sade man mig, att en sådan munterhet inte anstod en furstinna. På senare tiden har jag varit sorgsen och gråtit ofta. Då hette det: Ers höghet måste behärska sig. Tätar äro ej till för en arfurstinna!

Men ni måste hjälpa mig att komma härifrån. Hör ni det, ni måste.

(Hon fattar von Walroth i armen.)

För Guds skull, beskydda mig! Jag är så rädd för min omgifning. Man har intet godt i sinnet mot mig.

von Walroth med af rörelse darrande stämma:

Ers höghet vet icke hvad ers höghet säger!

Furstinnan: Jag vet hvad jag säger, och jag har noga öfvervägt hvarje ord. Monsiur Faber lämnar slottet i afton. Det är han och ingen annan, som skall föra mig ut i lifvet.

(Hon blir passionerad.)

Han har vunnit mitt hjärta. En öfverjordisk lycka väntar oss. Jag kan icke leva utan honom!

von Walroth: Hvilken olycka, hvilken olycka! Och jag skall nödgas höra

Kinematograf-Föreställningar af bästa sort, som existera **Askungen**

samt lilla Rödlufvan och vargen m. m.
visas i Blanchs f. d. Konst-Salong, ingång
fr. Kungsträdgården. Öppet hvardagar
5-10, söndagar fr. kl. 1-6 o. 7-11.
Entré 50, 35, 25. Barn 25, 20, 15.
Föreställning hvarje hel timme.
OBS! Sista veckan med detta program.
I morgon nytt program.

det från ers höghets egna läppar. Det
var då inte lögn detta, hvarom man
tisslade och tasslade i slottstrapporna?
Men det skall inte ske! Ers höghet
får inte taga ett så förtvifadt steg och
draga skam öfver furstehuset. Tro
mig, hofetiketten, som ni hatar, skall
denna gång komma er till hjälp. Man
skall nedtysta skvallret och ställa allt
till rätta. Bara ingen öfverilning från
er sida.

Underkasta er, lid och var modig. —
För edra barns skull, affurstinna!
Furstinnan: Ni nämner mina barn!
Nätter och da'r har jag ängslats för
deras skull. Men mitt beslut är nu
fattadt.

Ack, herr greve, har man icke redan
tagit mina barn ifrån mig! För att rå
om de äldsta en stund måste jag genom
hofmästarinnan vända mig till deras
guvernör, och ofta får jag det svaret
att prinsarna icke ha tid för sina
studier.

Stackars mina gossar, där går de
och se ut som små tennsoldater i sina
otympliga uniformskläder och plugga
krigshistoria för gamle general Creutz,
som nästan skrämt dem från vettet.

Hvilket barbari att låta 10- och 8-
åringar plugga som de få göra. Har
ni sett, hur blek och utpinad min lille
Friedrich Carl ser ut?

Och hvad som är det värsta af allt,
man har börjat ingjuta misstro hos
barnen för deras mor.

(Hon brister i gråt.)

von Walroth. Men så lyssna då till
mig, ers höghet. När jag först lärde
känna ers höghet — det var då ers
höghet som ung lycklig brud kom hit
till Blasenbergs — tänkte jag som så:
Måtte försynen bevara denna glada,
hjärtgoda unga furstinna från alla
sorger, från allt ondt.

Och nu, nu känner jag det som en
faderlig plikt att rädda ers höghet från
en större olycka, än den ers höghet
redan störtat sig i.

Furstinnan: Jag störtar mig icke i
någon olycka, jag går ut i lifvet med
den jag älskar.

von Walroth: Och ers höghet tror
sig då känna denne unge man?

Furstinnan: Jag skulle inte känna
honom!

von Walroth: Men han har icke fått
något godt namn om sig här på slottet.
Man säger, att han är fåfång och in-
billsk — en riktig vildhjärna, som
brukar slå sin betjäning och ofta kom-
mer hem drucken om nätterna.

Furstinnan: Å, det är skamligt förtal.
Han är en oförvitlig ung man, han
skulle kunna gå genom eld och lågor
för min skull.

von Walroth: Men kunde det icke
låta tänka sig, att det är fåfång och
egennyttia som drivit honom? — En
affurstinna och en simpel tandläkare
— — — — — det är — — — — —

Furstinnan: Nej, säger jag er och
tusent gånger nej! För öfrigt har jag lärt
mig inse, att människor icke böra
dömas efter börd och rang.

(von Walroth trycker händerna på pan-
nan och går oroligt fram och tillbaka. Så
vänder han sig plötsligt mot furstinna.)

Men hvad väntar ers höghet då af
detta lif, som ni så ifrigt trår efter?
Hän, smälek och förföljelse, det skall
det skänka ers höghet — ingenting
annat!

Kom ihåg att burfåglar inte passar
för friheten. Släpp ut en kanarie fågel
i det fria, och den blir snart ihjäl-
hackad af gråsparfvarna!

Furstinnan: Jag förstår er icke —
von Walroth: Nej, därför att ers
höghet aldrig varit en fri människa.

Furstinnan: Vi ämna ju lefva blott
för hvarandra.

(Hon blir åter häftig och lidelsefull)
hvad tjänar det till att längre tala om
dessa saker! Min tid är dyrbar. Lofva
att ni hjälper mig. Rädda mig för
Guds barmhertighets skull, rädda mig!

von Walroth (utom sig):

Men finns då ingen återvändo?
Furstinnan: (med stigande sinnes-
rörelse.)

Ni lofvar alltså att sörja för att
ingen hindrar min afresa.

Den gamle kammarherrn nickar jakande
och för furstinnans hand till sina läppar:

Furstinnan: Tack, min gamle fader-
lige vän, för all godhet ni visat mig
och tack för att ni icke föraktar en
brottslig furstinna.

von Walroth: Å, ers höghet, detta
var ett alltför hårdt slag för en gammal
man som jag!

(Brister i gråt då han lämnar rummet.)

Ridå! (Forts.)

Försök på.

(För »Kvällen»)
af
H—ld B—m.

Räknegåta.

Omflytta siffrorna i nedanstående fig.
så, att siffrornas summa — såväl på de
vågräta som motsvarande lodräta, som de
diagonala raderna utgör 25.

9	13	2	2
6	10	4	5
10	6	8	5
5	4	6	5

FJÄRDE KAPITLET.

Ovisshet.

Réginald var mycket orolig för förlä-
derna af sin pratsamhet och höll sig nära
dörren för att vara beredd att ursäktas
sig för den, som han tycktes hafva
förrådt.

François kom, med en helt förvä-

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
(innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
Rättegångar, Inkasseringar, Bonpteck-
ningar m. m. Billigt arvode.
Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Charad.

Mitt första: kvinnligt lif på jord.
Mitt andra: är ett räkneord.
Mitt hela: namn uppå en 6 —
belägen i den danska sjö.

Palindrom.

Mitt hela — läst rättfram — kan pryda
en häst.
Och omvänd: hvad småherrekap nog böra
bäst.

Kvadratgåta.

3 a, 2 d, 2 e, 2 k, 2 n, 1 o, 3 r, 1 u.

Lösningar

af »Försök på» den 1 mars 1903.

Populär Bokstafgåta.

D r a M
A m e r i k A
J u v e l
A f r i k A
E l b E
R o m a n e R

Botanisk Teckengåta:

Dadelpalm.

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29.
Tidningar, Papper och Skrifma-
teriel till billigaste pris.
Cigarer och Cigarretter i parti
och minut.
Allm. Tel. 65 04.

Stockholms
Kafferostnings- &
Kryddmalningsfabrik
Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
Snabb expedition!
Billigaste pris!
Allm. Tel. 181 62.

"HEUREKA",

19de århundradets förnämsta bläckhorn!
Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam
förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.
En påfyllning räcker månadslång.
Pris 2 kronor. Säljes endast i
Stockholms Pappershandel, Jakobsгат. 28.

Acetylenbordslampan REX.

Lättskött, ofarlig, stor ljuseffekt, särde-
les lämplig för kontor, verkstäder och
handverkare. Pris komplett med kupa,
hållare och brännare 20 kronor; lösa pa-
troner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efter-
kräft till landsorten. Utställd i Va-
tting. 30. Order torde insändas till Ingeniör
Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

Oumbärligt för hvarje hushåll! "Välda Hyllremсор"

i 21 olika mönster, tvättfästa färger. Äro
efter tvättning lika vackra som nya. Säl-
jas i hvarje välsorterad Bostättningsaffär & i
Stockholms Pappershandel,
Jakobsгат. 28. Rikstel. 71 43.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.
Våning med Enskilda rum.
Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kurrant lager af allt hvad till en välsorterad
Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.
Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Rich. Söderströms

Skrädderi-
etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välsorterad lager af In- och Utländska tyger.

Elegant facon. Vålgjordt arbete garanteras.

Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 99. Allm. Tel. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i
Paris 1902 det enda som erhöill högsta ut-
märkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap
af "antiseptiskt munvatten", (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotes beställningar nu före säsongens början till 20 %
lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *Simson och Delila.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken rundt.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg.*

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Musketörerna i klostret.*

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Fläckorna Blom.*

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Hattmakarens bal.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Lyckans galoscher.*

Svea-Teatern.

Alta måste se
det märkta programmet
Hvarje afton stormande succés

Augusta Adamovic.

La Perle.
Agnes Säter.
Trudy Ordillon.
Mille Sonja.

Brdr. Clarry.
Darwood & Dinton.
H. Beyerle.
Adèle Fritz Müller.

Fru Hofmann-Uddgren sjunger
nya kupletter för dagen.
Till slut
En varietédirektörs plågor.
Burlesque i 1 akt af H. Beyerle.
Hufvudrollerna spelas Chr. Krause, H.
Beyerle och Anna Hofmann-Uddgren.

Hôtel Rydberg

Taffelmusik. Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
rekommanderas.
S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16
— C. F. JOHANSSON —
Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-
reparationer, Polering, Boning,
Svarfning, Glasmästare- och
Tapetserarearbeten m. m.
Alla slags Emailjerade skyltar tillverkas.
Symaskiner & Velocipeder
repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
Finare antika saker, såsom Ljusronor, Lam-
por, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom huf-
vudstaden som till och från landsorten.
Transporterar pianon, res- och fraktdogs.
Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full
garanti för anförtrödda uppdrag. Mång-
årig praktik. Absolut nykter, van och på-
litlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9
e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.
Rikstel. 66 67. Allm. tel. 62 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77
rekommanderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

priskurant med
bruksanvisning
öfver *Sanit-
töra Parisernyheter* m. m., sändes en
hvar fullt diskret mot 20 öre från
E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-
orten portofritt mot insändande af beloppet
i frimärken. E. Söderström,
32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 648.
OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de
billigaste i Skandinavien.

Franska Gummivarer

billigast.
Priskurant med bruksanvisning mot porte.
K. A. Strömberg,
Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Svamp, Liffmoderssprut, Suspensorier
m. m. billigast i parti och minut. Pris-
kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

O. M. Andersson,
Norrländsgatan No 18, Stockholm.
A. T. Affären grundlade 1893. R. T.

lexor — ingenting hade hjälpt. Han
hade velat dölja denna förfärliga hem-
lighet för familjen. Fröken de Cur-
val hade nu fått reda på den. Han
hade då inga skäl att icke berätta
den held och hållet för henne.

Réginald hade åhört dessa anka-
gelser med ett leende på läpparna och
med en så kallt gäckande blick på
den olyckliga prästen, där han utveck-
lade sina bekymmer, att Yvonne blef
helt förskräckt. Hon insåg med rätta
att nyckeln till denna hemlighet var i
broderns händer mer än i någon an-
nans, och som hon var kvinna slun-
gade hon icke emot honom åskor af
hotelser, som skulle studsats tillbaka
mot det förakt, hvarmed barnet be-
pansrat sig, utan sade med en röst
full af mildhet:

— Réginald, var snäll och låt mig
få tala litet vid dig!

Gossen följde henne till hennes rum,
hvarest hon brukade tillbringa nästan
hela sin tid, när hon icke var uppta-
gen med sin ridning eller befann sig
i kyrkan. En parisare från de mo-
derna stadsdelarna skulle ha sagt, att
möbleringen i detta rum var väl fru-
aktigt för en så ung flicka. Boudoirn
skulle, isynnerhet annorstädes än i
Fauborg Saint-Germain ha gällt för
en salong. Möblerna voro klädda med
Génua-sammet och i Henrik II:s stil,

upprösanda och hade icke längre nå-
gon anledning att förlänga samtalet.
Hennes enda svar på denna bekän-
nelse var att gå till klocksträngen.
Hon drog i den med en sådan styrka,
att kammarjungfrun kom med andan i
halsen.

— Louise, sade Yvonne, skicka ge-
nast upp François, stalldrängen.

— Till herr markisen?

— Nej, hit in. Réginald vill tala
med honom.

Kammarjungfrun gick och kom till-
baka efter fem minuter.

— François hälsar att han håller
på att torka hästarna till promenaden
i dag, och att han icke vågar visa
sig för fröken innan han gjort sig litet
i ordning.

— Han skall komma sådan han är,
sade Yvonne. Jag vill det.

FJÄRDE KAPITLET.

Ovisshet.

Réginald var mycket orolig för förlä-
derna af sin pratsamhet och höll sig nära
dörren för att vara beredd att ursäktas
sig för den, som han tycktes hafva
förrådt.

François kom, med en helt förvä-

Jag skall be honom gifva mig lektion-
er också!

— Ja, men är det sant? Narras
du inte? Ser du, jag skulle hellre dö,
än skaffa honom ledsamheter, sade bar-
net med en känsla af öfvertvång.

— Jag ger dig ju mitt ord.

— Vid hvad svär du att ingen skall
få veta något?

— Vid evangeliet, svarade den unga
flickan, som icke kunde hitta på något
heligare.

— Nej, vid något annat! svarade
Réginald.

— Nå väl, vid vår döda mors
hufvud.

Lugnad genom denna eds hälgd,
böjde sig abbé Cornavins elev fram
emot Yvonne och hviskade detta ovän-
tade namn:

— Det är François.

— François? Hvem är François frå-
gade hon och letade i sitt minne efter
hvem det kunde vara.

— Ja, det är François! upprepade
Réginald.

— Stallknekten! utropade Yvonne
och urskiljde plötsligt ett ansikte ba-
kom detta förnamn.

— Ja. Men du har svurit att icke
saga det åt pappa. Han skulle jäga
bort honom.

Fröken de Curval hade nu reda på
hemligheten med sin brors religiösa

utom sängen med refflade pelare och
en oval himmel, som var från

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 7.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 15 Mars	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 40. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utläska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Juristeriet.

En hvar tycker bäst om sitt. Det är naturligt och på det hela taget ofarligt, om de olika intressena få hvar för sig och mot hvarandra häfda sin rätt. Men det är icke riktigt bra, när man blir för alltför öfvertygad om sin egen förträfflighet och sämre blir det, när denna öfvertygelse inom en kår utbildar sig till skrämselighet.

Hos våra militärer är ju detta i viss mån fallet, men riktigt utbildad är denna psykiska sjukdom endast hos våra jurister, framför allt det som väl skall vara det finaste bland dem, domarekåren. Advokaterna hafva ännu ibland en viss känsla af att yrket icke är det allra finaste och juristerna inom administrationen bilda icke någon sammanhängande kår, men juristerna på domarestolen hafva förstätt att inbilla sig själfva och andra, att de äro blomman af vårt lands kårer. Från justitierådet ner till den yngling, som utbildar sig som skrifvare hos landtdomaren och dess mellan tingsförrättare, är det en rörande enighet om, att en stor del af Sveriges välfärd beror på den aktade domarekårens förträfflighet.

Och dock hvilat denna själfgodhet på klenare fötter än någon annan kårs. Naturligtvis är ju den svenske domaren i de flesta fall en personligen hederlig karl lika väl som den svenske landtmätaren eller skräddaren. Men hans duglighet för sitt fack är däremot ofantligt mycket sämre än skräddarens. Hans utbildning vid universitetet är för nära 100 procent rent schablonmässig, ett lexläsande, där man slår i sig dels lagreglerna och dels den härskande tolkningen af dessa lagregler utan ett spår af själfständigt arbete, ja med den fullt konsekvent inpräntade regeln, att hvarje själfständigt tänkande är oriktigt, ojuridiskt. Till och med det lilla sken af vetenskap som själfva teologerna vilja gifva sina universitetsstudier är för juristen icke blott okänd utan äfven förbjuden frukt. Hela uppgiften är att så snart som möjligt stufva in den skrämsliga uppfattningen. Öfver det dock oförnekliga förhållandet att våra juridiska studier äro inskränkta och mera handverksmässiga än i något annat kulturland har man lagt bort att tänka. Man har icke ens blifvit upprekat af det dock så nära lig-

gande tillfälle som den gemensamma skandinaviska lagstiftningen lämnar: man har knappt ens så mycket förstånd att blygas öfver det sätt på hvilket de gemensamma skandinaviska växel-, handels- och sjölagarna taga sig ut i våra domstolars behandling och domsmotiveringar i jämförelse med de danska och norska.

Och denna så ovanligt klen utrustade domarekår har nu en ställning som privilegieradt skrä, som man i hvartenda europeiskt land för längre eller kortare tid insett icke kunna och böra anförtros ens åt kunniga och vetenskapligt skolade jurister.

Hvad man i England vetat sedan uråldriga tider, att rättsskipningen icke med trygghet kan överlämnas åt ett exklusivt stånd, där ensidighet och förbening af ensidigheten alltför lätt gör sig gällande, det har man i det öfriga Europa under 1800-talet öfverallt tillgodogjort sig. Till och med det så länge byråkratiska Danmark, som längst dröjt med att införa det redan i dess grundlag af 1848 föreskrifna lekmannelementet i domsalen, har omsider kommit med.

I vårt land kämpa ännu de »ledande» juristerna med inbilskhetsens öfvermod emot lekmannelementets rätt att hafva sitt ord med i laget. Det är lustigt att se, huru »den folkvalda häradsnämnden» här låter använda sig. Bland bildade jurister och sociologer är juristelementets enväld i domsfrågor redan så utdömd, att man knappt debatterar däromt. Då svara våra jurister, att det veta de nog, men vi ha i vår nämnd en gammal institution, som är ännu bättre och förträffligare än de andra ländernas juryer och meddomsmän.

Blir det så fråga om att här i landet verkligen göra något af nämnden, höja den från en hedersam dekoration till en medverkande fak-

tor i rättsskipningen, så är nämnden omöjlig, okunnig, illa organiserad o. s. v.

Och så skyddar vår byråkratis högsta värdare sin gamla ställning. Första kammaren inser dess gagn och allt blir vid det gamla. Man förstår väl sanningen af den gamla klokhetsregeln att styra folket med lagar och styra lagarna med jurister. Vår domarekår är med sin utbildning och sin ställning ett oskattbart värn för de gamla maktägande intressena i vårt land, och om den lärt sig något så är det på sin höjd respekt för den största af de nya makterna — den ekonomiska öfverlägsenhetens.

Men liksom ett folk har den regering det förtjänar, så har det och den rättsskipning det förtjänar. Och komma vi icke mera än hundra år efter t. ex. Norge på detta område, så är väl den svenska årelystnaden tillfredsställd.

Utnämningarna vid riksförsäkringsanstalten.

Byråkratiens triumf.

Det är som bekant beslutat, att staten skall ha en olycksfallsförsäkring eller en s. k. riksförsäkringsanstalt.

F. statsrådet J. E. von Krusenstjerna, som icke gärna försummar tillfället att »utnämna», passade på knappt en månad, innan han i fjol afgick, och förordnade till öfverdirektör för anstalten Johan Gustaf May, gift med en Husberg och dåvarande chef för olycksfallsförsäkringsanstalten Fylgia samt ännu i dag en af hufvuddelägarna i sistnämnda anstalt.

May försattes genom denna utnämning i den obehagliga plikt-kollisionen att skola konkurrera med sig själf, en konflikt som lär hafva undvikits på det sättet, att premierna i riksförsäkringsanstalten satts så höga som möjligt.

Enligt grundlagen skall vid tjänstemäns tillsättning fästas afseende endast vid deras duglighet. Detta är en rätt förärlig bestämmelse, ty den anses innebära, att tjänstebefattningarna skola kungöras lediga till ansökning. Komma så en mängd ansökningar in, är det icke så lätt att ta hvem man vill. Byrådirektörerna tillsattes därför utan ansökan efter Mays förslag.

F. statsrådet von Krusenstjerna tyckte det var synd att ej ännu ytterligare begagna det tillfälle som erbjöd sig, och då han hvarken är blyg eller så värst nogräknad, försökte han att samtidigt med Mays utnämning utan ansökan till sekreterare vid anstalten utnämna sin kusins son, J. G. F. von Krusenstjerna, en ung man utan nämnvärda tjänstemeriter. Men statsrådet Odelberg, som tyckte detta gick för långt, motsatte sig denna manöver, så att därpå vardt intet. Sedermera är sekreteraren tillsatt efter det platsen varit till ansökan ledig förklarad. Och det anmärkningsvärda härvid är endast, att icke den blifvit utsedd, som May helst velat ha.

Sistlidne november tillsattes notarierna. 88 sökande anmälde sig och bland dem många dugliga män med stora meriter och delvis med förfarenhet just på det område hvarom här var fråga. Hur i all världen skulle man i denna uppsjö kunna hålla den unge Krusenstjerna öfver vattnet? För detta kinkiga fall var redan sördjt på förhand.

Efter hvad den unge mannen själf vetat berättat, hade hans farbror gifvit honom det rådet, att han skulle göra en liten tripp till Berlin och gå upp i tyska riksförsäkringsanstalten. När det sedan kom till afgörandet och de andra sökandena pekade på sina stora meriter, skulle den unge mannen bara peka på sin s. k. »särskilda omständighet» och säga så här: ja, det är nog sant, att ni ha stora meriter, men ni ha icke varit i Berlin, det har däremot jag.

Så sagdt, så gjordt. Han reste alltså ut och stannade i Berlin ca 1—2 månader eller en tid ungefär så lång att han antagligen hann att något så när lära sig förstå det främmande tungomålet.

Men ungt folk är alltid obetänksamt. Han gjorde också en tur till Paris, bara på några dagar, och röjde därigenom, att det här egentligen icke var fråga om något annat än en lustresa. Nu äro notarieplatserna tillsatta och

naturligtvis fick den unge v. Krusenstjerna en af dem. Han var ju redan på förhand designerad. Tydligt är, att om den gamle v. K. hade tillsatt May, kunde den senare icke undgå att tillsätta den unge v. K. Med gifvor och gengäfvor varar vänskapen längst.

De öfriga sökandena tyckte dock, att detta var något för magstarkt, och ett par af dem ha varit nog naiva att anföra klagomål, liksom om de trodde att det kunde ändras, som långt före både utnämning och ansökan var österkalligen afgjordt. Sådant är verkligen en smula barnsligt.

De klagande framhålla, att om änden unge v. K. varit i Berlin, så har han dock visligen aktat sig för att omtala hvad han gjort där, liksom om man velat narra honom att inlåta sig på att orda om försäkringspörsomål som han naturligtvis icke kan på en så kort tid ha lärt sig att känna till. Åh nej, så oförsiktig är han ändock icke.

Öfver klagomålen har May förklarat sig. Han tycker, att det enklaste sättet att komma ifrån saken är att låtsas, som om han missförstått de klagande och fattat dem så som om de dragit i tvifvelsmål, att v. K. verkligen varit i Berlin. May försäkrar nu, att v. K. har varit där. May har under sin utländska resa varit uppe i Reichsversicherungsanstalt i Berlin och fått bekräftelse på att v. K. har varit där. Tänk så snällt gjort af May. Och tänk, om alla andra myndigheter ville vara lika snälla och i de fall, då en inför dem lämnad uppgift icke är vederbörligen styrkt, ville resa omkring icke utomlands — ty det begära vi ej — men inom landet och där ta reda på om vederbörande talat sanning.

Så står saken nu. Besvären ha redan behandlats i statsrådsberedningen och möjligt är, att de redan blifvit afgjorda i fredagens konselj. Troligtvis funderar man dock ännu en tid. På se, om kronprinsen-regenten kan lösa knuten. Eli.

Prostitutionen.

Frågan för dagen

Två läkare.
Ett läkarebiträde.
En husfröken.
Två städerskor.

En kokerska och en diskerska.

Två portvakter.

Ja, se där ungefär personalen i ett af de i storstäderna upprättade prostitutionshus, för hvilka jag gjort mig till en vägsam förespråkare. Specialisera vi nu frågan till att gälla utslutande Sveriges hufvudstad Stockholm, så befinner sig denna metropol i det synnerligen gynsamma läget att äga en hel del skäligen centralt situerade tomter, på hvilka dylika hus med fördel skulle kunna uppföras.

Några arkitektoniska mästerverk behöfva de ju icke bli. Detta sålunda i direkt motsats till de moderna spritpalatsen. Och det enkla och värdiga yttret bör stå i god korrespondens med en lugn och solid inredning. Detta senare i strid med den misstänkta och sjaskiga elegansen i våra nuvarande bordeller.

De unga män, som förr eller senare komma i beröring med prostitutionen — och deras antal torde utan öfverdrift, kunna uppskattas till icke mycket mindre än nitio procent af den uppväxande manliga ungdomen — skulle då kanske på ett sådant prostitutionshus lära sig mycket för lifvet. Tanken på fördelarna af ett eget hem skulle därigenom säkerligen starkare etsa sig in i hans medvetande. Och en allmän — välbehöfzig — smak förfining skulle kunna bli en annan följd. Ty föreningen för konstvärksreproduktioners spridande har ju ingen anledning att vara så förnäm, att den inskränker all sin gagneliga verksamhet uteslutande till skolor och förmögnaare privathem. De stora offentliga och enskilda målningssamlingarna äro dessutom i allmänhet för öfverväldigande mäktiga för att riktigt kunna njutas och senteras af stora flertalet bildbar ungdom. Som en tredje och sista konklusion vill jag nämna, att de stackars satar, som utan egen förskyllan men på grund af ett alltför prosaiskt samhälles alltför raskaoch regelbundna takt råkat sneda in på lifvets bakvägar och som därför äro i starkt behof af en smula god och billig vederkvickelse under de mörkastundorna, verkligen skulle kunna få denna under de nya förhållandena.

Staten — och städerna — böra icke påräkna någon inkomst af sin prostitutionsrörelse. Likaledes i motsats till sprithandteringen. Blifvande efterträdare till hr Meyer få finna på bättre utvägar, när det gäller att fylla deficitens ginuagagap. De kunna ju exempelvis vara sparsamma på rätt ställe — armé och flotta — eller efter berömdt fosterländskt mönster anställa lämpliga reduktioner af de underliga norrländska bolagsförvärfven.

De prostituerade böra få sina rum, sin mat och sin tvätt till rimliga priser och sålunda ej tvingas att packa bort vedervärdiga vinsorter till oförskämda priser, för att kunna existera.

Många både andens och kroppens arbetare måste i sitt yrkes tjänst använda nattens till och med mycket sena timmar. Att dessa då rättvisligen kunna göra anspråk på att få både mat och dryck innan de gå till en sen hvila, därom torde näppeligen vara nödigt att diskutera. Några anordningar för deras bekvämlighet i detta hänseende ha vi emellertid icke kunnat spåra utöfver de kringvandrande korfförsäljarnes rykande blecklädar och apelsingummornas smutsiga korgar. Resultatet häraf blir det, att en mängd personer, hvilka i annat fall aldrig skulle haft en tanke åt det hållet, formigen drifvas till bordellerna för att där få åtminstone en något snär läskande och svalkande dryck. Och väl där bli de alltför lätt offer för de prostituerades förförelsekonster. De hungrande få med skrikande mage

Svea-Teatern.

Sista dagen
det nuvarande
programmet.

NYTT! Bröderna Lorentz. NYTT!

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Souper.

Nyreparerade resanderum till mo-
derata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.

Vördsammast

Claes Andersson.

(A. R. B. 7815.)

Nu bestämdt

sista
dagen i Stockholm

som Kinematograf-Föreställningar gifves
i *Blanchs Teater*, ingång från Kungs-
trädgården.

Nya bilder.

Särskildt framhållas en resa på Snälltåg
genom

Kanada

som alla måste se.
Kom ihåg att det i dag är sista dagen i
Stockholm.

Öppet fr. 1—11 e. m. Föreställning
gifves hvarje timme
Försumma ej det sista goda programmet.
Entré 50, 35, 25, öre. Barn 25, 20, 10, öre.

Ny Rotationsmotor
för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. mek. verkstad.
Blåkopier af hufvudrättningen i full stor-
lek jämte beskrifning kan erhållas mot
insändande af 10 kr. Personligen till på-
seende hos uppfinnaren Ingeniör Olof
Montaigne, Stureplan 2, Sthlm. 2—4 e. m.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

INNEHÅLL:

Juristeriet

Utnämningarna vid riks försä-
kringsanstalten, Byråkratiens tri-
umf.

Prostitutionen. Frågan för dagen.
Morddrama vid Jakobsbergsga-
tan.

Eldsvåda i St.-T:s tryckeri.
Missförhållanden vid Mosebacke
af Lucien.

Från musikvärlden af Colla destra.
Tjufskytte VI, skämtkrönika af
Rastamagnac.

En svag kvinna, tillfällighetsdrama
i två akter af Thor Högdahl.

Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.

m. m.

gå hem och lägga sig, såvida de
nu icke föredraga att mätta sig
med korffskinn hvilket torde vara en
ganska kinkig uppgift.

I detta sammanhang må påpekas
det meningslösa i, att de tillfälliga
gästerna å våra restaurangers kaféer
i allmänhet få kvarsitta nästan obe-
gränsad tid öfver kl. 12 midnatt —
dock utan att kunna erhålla något
ytterligare i dryckesväg. Denna på-
tvingade svåra törst fördrar naturligt-
vis "eftersläkning", och denna släk-
ning torde nu regeln — tyvärr — icke
kunna åga rum på annat ställe än på
de öl, mot dyr betalning, försäljande
bordellerna. Den för ögonblicket af
en häftig sedlighetsrabies angripna
polisen har just i dagarna börjat med
hårdhandskarna taga itu mot denna
lönnskänkning. Men trots sin stora
vishet har den dock icke betänkt,
att folk kunna vara både törstiga och
hungliga på natten. En utväg ur
nattelandet för de många nattarbetarna
vore naturligtvis, om polisen t. ex.
tillåte de snygga och billiga auto-
materna att hålla öppet natt och
dag, gifvetvis under den strängaste
garanti för, att vederbörlig ordning
upprätthålles.

Mina funderingar till fromma för
nattvandrarne strupar och magar ha
fört mig en smula till sidan om det
egentliga ämnet för denna artikel.

Tillåt mig helt kort karaktärisera det
generella förloppet af en ung mans
besök en gång i framtiden på ett
prostitutionshus! Han ringer på, port-
vakten tillser, att han icke är berusad,
och om detta icke är förhållandet,
släppes han in. Men — de första
stegen därefter gå genom läkarnes
observationsbyrå. Nu följer en dis-
kret, men noggrann och grundlig un-
dersökning, närmast för att utröna,
om trafikanten är behäftad med någon
könsjukdom. Men endast därtill böra
läkarnes iakttagelser icke inskränka
sig. Utses dessa läkare med till-
räcklig urskiljning, skulle de vara
lämpliga att ge dessa unga män lämp-
liga råd beträffande deras hälso- och
sjukvård. Ty otaliga äro de, som al-
drig bry sig om att besvärta de prakti-
serande läkarna för — som de själva
tro — obetydliga krämpor, hvilka
dock kunna få svåra framtidsföljder.

Jag kan icke underlåta att i sam-
band härmed betona det absolut tok-
stolliga i de för försummelse bötes-
åtföljda, årliga mönstringarna för dem,
som redan fullgjort sin värnplikt i
exercisledet. Man har hittills icke
lyckats öfvertyga mig om — och
man lär icke kunna göra det — att
dessa, så som de nu bedrifvas, icke
fullt ut skulle kunna ersättas af
knepig och behändigt gjorda afskrif-
ter ur pastorsexpeditionernas böcker
och rotamännens flyttningsanmälningar.
Skola dessa mönstringar ha något
värde, måste verkligen tillses, hvilken
procent af vår värnpliktsarmé genom
sjukdomar, olyckshändelser o. d.
årligen blir oförmögen att en gång i
farans stund bära vapen och göra
nyttigt krigstjänst. För detta änd-
mål måste finnas nära nog hela året
om fungerande läkare, hos hvilka den
i värnplikten kvarstående hvarje år
måste mönstra. Klagomål mot dessa
utslag skulle ju kunna anföras hos två,
tre gånger årligen sammanträdande
kommissioner.

Förvisso skulle de på prostitutions-
husen stationerade läkarna kunna
undagöra mycket förarbete för dessa
läkare och dessa kommissioner.
För att undvika den förargelse,
som bemäktigat sig Stockholms konsi-
storium öfver de prostituerades öfver-
dådiga framfart på vägen till besikt-
ningsbyrån, bör denna besiktning
gifvetvis åga rum i själva prostitu-
tionshuset.

Som synes här jag i dessa tre
artiklar endast helt lösligt skizzerat
ytterkonturerna till en framtidsstake,
som en vacker dag utan allt för stora
svårigheter torde kunna realiseras.
Men för att detta skall bli en möj-
lighet — för att vår ungdom skall
bli frisk och sund — måste den brotts-
liga förtegenheten i hemmen be-
träffande sexuella förhållanden samt
statskyrkans tryckande hand på vår
undervisning borttagas.

Må en kraftigare pänna än min
fylla ut de konturer, som ofvan gifvits.
Jag hoppas och tror att så snart
skall ske.

Right-out.

DAGSKRÖNIKA.

Publicistklubbens stora årsfest äger
rum måndagen den 23 d:s med mid-
dag å Grand Hôtel kl. 6. e. m.

Lördagen den 21 d:s var ursprung-
ligen bestämd för festen, men till följd af
att behandlingen af en af hufvudtitlarna
och eventuellt, af majstullen då före-
kommer i uppskugga, har det varit nöd-
vändigt att riksdytarna detsamma. An-
teckningslistor äro utlagda i Publicist-
klubbens lokal, där äfven biljetter få
lösas.

Albert Bonniers stipendiefond för
svenska författare hade i går sin år-
stämma hvarvid till ordförande, vice
ordförande, sekreterare och kassaför-
valtare återvaldes hrr Verner von Hei-
denstam, Tor Hedberg, Georg Norden-
svan och K. O. Bonnier. Under det
gångna året ha 6,500 kr. blifvit ut-
delade i stipendier. De enligt fondens
stadgar af Sveriges författarförbund
valda revisorer voro hrr Ernst Beck-
man och A. Raphael med hrr Edv.
Alkman och Th. Blanche som supple-
anter. Revisorerne förklara sig ha fun-
nit samtliga handlingar i vederbörligt
skick och räkenskaperne med ordning
och reda förda.

I dag kl. 8 börja aftonkonserterna
å Rydberg. Kaffe-konserterna fortgå
som hitills.

Kronprinsessan Victoria anlände i
går till Capri efter ett kortare uppe-
håll i Neapel.

Kinematografen i Blanchs f. d. konst-
salong är verkligen sevärd. Ett flertal
af bilderna äro förträffliga. Särskildt
nämna vi Kanada-resan för synnerligen
klara och jämna films af ovanlig längd.
Kinematografbilder äro ju alltid — och i
synnerhet då de äro så goda som dessa —
roliga att se. Och de mottagas
också med förtjusning. I dag är sista
dagen i Stockholm för denna gång.
Men förevisningarna komma att uppre-
pas till hösten efter en längre lands-
ortsturné.

Fager att skåda är just icke opera-
sångaren hr Rudolf Hofmann, som i
går för första gången uppträdde i Svea-
salen. Men han sjunger i stället så
mycket fagrare. Hvilket försonande
element fullt senterades af gårdagspu-
blikens, som lifligt applåderade de olika
numren. Den goda akvitionen sjun-
ger hvarje afton tills vidare.

Hr Hofmann erinrar — till utseen-
det — åtskilligt om grekiske tenoren
Coquignis, hvilkens extra häragermanger
han dock lyckligtvis icke innehåller.
Men så herr Hofmann också dansk
och icke grek.

Kapellmästare Halléns konsert till
förmån för Köpenhamns nödlidande
är nu bestämd att åga rum den 25
d:s på därvarande rådhus' öfvertäckta
gård, omtalar den i dag hitanlända
»Politiken.»

Ljus' förlag har tillsändt redaktionen
»Spridda studier», andra samlingen,
af professor Adolf Noreen, pris 2 kr.
75 öre, samt valda smärre dikter af
Leopold, utgifna som n:o 24 i serien.
»För skola och hem», pris 60 öre.

På sitt bekanta spirituella och an-
genäma sätt behandlar professor Noreen
i denna samling en mängd intressanta
språkfrågor. Vi vilja endast anföra
några rubriker: Något om våra för-
namm. Språkets musikaliska sida, Ny-
svenska stilblommor med gamla anor,
Tala svenska — med svenskarne, Or-
dens död, De nordiska fäderneslandens
namn, m. m.

Fil. kand. Erik Hedéns Leopold-
urval tyckes, åtminstone att döma af
en hastig genombläddring, vara gjord
med en viss smak och urskilning. Fullt
så många och långa kungshymner borde
dock kanske icke ha medtagits.

— Hvarfor kan Fanden icke löbe
paa Skojter?
— Hvor i Helvete skulde han faa
Is!

(Politikens Tik-Tak.)

Telegram.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Den Tollska expeditionen.

Ingen anledning till oro.

Irkutsk, söndag.

Zoologen Birulia, som deltagit
i baron Tolls expedition och nu
hitkommit, meddelar följande: Den
11 maj 1902 skiljdes han från Toll
i Nerpelochbugten samt begaf sig
till de Nysibiriska öarna. Då han
den 4 december lämnade dessa,
hade han där uppfört en hydda
med en depot af trettio slagade
renar samt konserver. Baron Toll
lämnade den 9 juni sitt fartyg
»Sarja» på nordkusten af öarne
och begaf sig till Kap Wysokie,
dit han anlände den 10 juli. Där
kvarlämnade han ett meddelan-
de att alla expeditionens del-
tagare voro krya och raska och
att han hade sina hundar i
godt behåll. Den 13 juli begaf sig
baron Toll till Bennettland med tre
slädrar och fyrtiofem hundar. Toll
hade för afsikt att tillbringa vin-
tern på Bennettland, såvida »Sarja»
där kunde komma igenom isen.

Studentoroligheter i
Lemberg.

Lemberg, söndag.

Efter en studentsammanskomst,
där man protesterat mot polisens
husundersökningar, ämnade delta-
garne begifva sig till ryska kon-
sulatet. Polisen sökte hindra detta
men mottogs med stenkastning.
Sedan polisens erhållit betydligt för-
stärkning, afspärrades gatorna och
skingrades studenterna. Fyra stu-
denter anhölls.

Sjålfmord och morddrama
i Stockholm.

Fader, som skjuter sig själf
och sin dotter.

Ett uppskakande familjedrama ut-
spelades i lördags i huset n:o 18 Ja-
kobsbergsgatan. Dess närmaste motiv
torde ha varit arbetslöshet, denna ar-
betsbrist, som under vintern kräfver
talrika offer i en storstad som Stock-
holm: brottslingar och sjålfmördare.

Enligt hvad »Kvällen» erfarit på
platsen för dramat samt å polisvakt-
kontoret, äro de närmare omständighe-
terna i korthet följande:

Ernst Kristian Leü, som till sep-
tember i fjol varit anställd som lager-
biträde i jaknaffär vid Drottninggatan,
men därefter saknat fast arbete, be-
bodde med hustru och sexårig dotter.
Märta Charlotta, en lägenhet på tre
rum och kök två trappor upp i gårds-
byggnaden till ofvannämnda hus. De
två bäst möblerade rummen äro ut-
hyrda till tvänne italienska kapellme-
lemmar. Sedan mannen förlorat sin
anställning, försörjde hustrun familjen
med strykning. Långe sjuklig — tu-
berkler i lungorna — måste hon emel-
lertid för någon tid sedan intagas i
Sankt Görans sjukhus, där hon nu lig-
er för döden.

Leüs kommo därigenom att sakna
brödet för dagen. Förtviflan häröfver
satte revolvern i faderns hand. Öfver
middagstiden på fredagen hade Leü
synts i lifvet för sista gången. Först
lördagen på e. m. upptäcktes, att ett
hemskt drama utspelats i familjens yt-
terligt torftigt inredda rum. Mannen
satt nämligen då på sängen med huf-
vudet genomskjutet från högra tinnin-
gen. På golvet framför honom låg
den lilla flickan med ett skottsår i
vänstra tinningen och lefradt blod öfver
ansiktet. Döden synes i båda fallen
ha inträddt ögonblickligen. Något åt
sidan låg vapnet, en sexpipig revolver
med fem patroner i, två ännu laddade
och tre afskjutna.

Liken voro kalla och stela, hvarför
Leü formodligen skjutit sig och sin
dotter redan på lördagens f. m.,
för sitt dystra drama begagnande en
stund, då hyresgästerna i gårdshuset
afslagsnat sig till sina olika sysselsät-
ningar. Någon knall från skotten ha
nämligen icke hörts.

Liken ha afförts till Karolinska in-
stitutet.

Kvällen

söker följa med alla
nyheter och uppmär-
nar sina intresserade läsare att
skriftligen eller pr telefon — om
hvardagarna kl. 2—3 allm. 7042
och om söndagarna kl. 10—4 allm.
7249 och riks. 4463 — genast
meddela »Kvällens» redaktion allt,
som de finna lämpligt i nyhetsväg.

*Neues von Serenissimus. Serenis-
simus besucht auf der Reise incognito
ein Nachkaffee. Plötzlich sagt er zu
seinen Begleiter: Ach, mein Lieber,
haben mich aber in, ah, recht zweifel-
haftes Lokal geführt, Damen sind ja
hier decolletiert wie auf anserem Hof-
ball. In einer, ah, anständigen Wirth-
schaft, kann doch so was, ah, nicht vor-
kommen.*

(Jugend.)

Från parkett.

Sabinskornas bortröfvande hade
lockat i det närmaste fullsatt hus till
Olympiateatern i går. Det ser gläd-
jande nog ut som om publiken skulle
ha lärt sig att trivas i gruppe i den
glada trefliga salongen — och under-
ligt vore det väl annars.
Nå ja, inte skattade vi fullt så
mycket åt sabinskorna som våra
fäder lära ha gjort — om man får
tro deras ord. Men Strömberg var
verkligen alldeles för rolig för att
man skulle bry sin hjärna med några
jämförelser med hans föregångare.
Och i fröken Bolin hade han fått en
rikligt god mottagelse — deras scen
i andra akten hade bara det felet
att man inte kunde höra mycket för
munterheten i salongen. Hr Strand-
berg hade just ingen lycklig dag som
professorn-författaren och hr Edin en
ännu olyckligare. Fru Lambert gjorde
en dräpelig piga och fröken Kolthoff
en frisk och skojig flickunge som man
blef glad af att se. Men den ljusa
peruken klädde henne inte riktigt.
Fröken Lindstedt fick en blomster-
korg.

Strömberg blef inropad tio gånger
å rad efter tredje akten, men så var
han också klädd i romersk krigs-
ministersuniform.

Folkets hus teater hade i går
premiär. Det var den gamla farsen
"En fiffig spekulering", i Frans Hed-
bergs bearbetning, som här väckte
oändligt jubel från den nästan full-
satta salongen. Den är ju också
onekligen rätt rolig. Och flera af de
uppträdande, särskildt hr Blomstedt
och fröken Ewertz, skötte sig utmärkt.
Man får ju ej ställa för stora an-
språk på dessa skådespelare, som själva
utge sig för att vara amatörer, men
litet mera arbete på sin utbildning
borde de dock kunna kosta på sig.

Hj.

Vasateaterns premiär, Florodora,
är uppskjuten till onsdag. Vi fingo
nyheten, då annonsen redan var tryckt.
Hvarför icke vänta med att utsätta
premiären tills man vet, att pjäsen
är färdig? Antagligen är orsaken,
att Cake-walken, som först var stru-
ken, sedan beordades och nu ej hun-
nit öfvas.

Fru Johanne Dybwad befinner sig
f. n. i Köpenhamn och förhandlar
med k. teaterns styrelse om ett på-
tänkt gästspel.

Eldsvåda

i Stockholms-Tidningens tryckeri.

Klockan half 8 i morse allarmerades
brandkåren. Eld hade utbrutit i Stock-
holms-Tidningens hus vid Stora Vattu-
gatan.

Då städerskan höll på med sitt ar-
bete upptäckte hon, att rök trängde
upp genom golvet vid stereotypgugen.
Hon skyndade att varsko den i huset
boende faktorn, som genast vidtog an-
stalter för släckningen.

Elden hade uppstått — antagligen
genom någon från ugnen nedfallande
gnista — i golvet och vid brandkä-
rens ankomst spridt sig till trosshot-
ten och bjälklagen, som äro af trä.
Sjålfva ugnen hvilat dock på järnbalkar.

Sedan man lyckats släcka medels
tryckeriets egen slangledning och en
pyttespruta, måste brandkåren hugga
upp icke mindre än åtta å tio kvadrat-
meter af golvet, innan all fara var
öfver.

Då hufvudsakligen järn- och cement-
konstruktioner äro använda vid detta
tryckeri hade väl olycka ej kunnat
blifva af större omfattning, men den
var dock hotande nog, emedan den ut-
bröt på en tid, då vanligen ingen män-
niska finnes i tryckeriet. Denna gång
kom dock slumpen i städerskans skep-
nad till hjälp.

Teater och kritik.

I.

Det är inte utan att teaterkritikens
ställning i tidningarne påminner om
modersmålet vid våra skolor. Medan
lärnarna i öfriga ämnena skola uppfylla
vissa kompetensbetingelser så anses ju
— eller ansågs åtminstone för några
år se'n — hvem som helst lämp-
lig och skicklig att lära pojkarne
svenska. Och nu ha ju tidningarne
visserligen sina speciella teaterkritiker,
fast man väl vågar ha delade meningar
om kanske de flestas kompetens. Men
så en dag är den ordinarie hindrad —
eller och inträffa två premiärer sam-
tidigt — ett ingalunda ovanligt fall i
en så teatervälsignad stad som Stock-
holm. Och då skickar man förste bäste
referent att afge sin dom öfver styckets
och de spelandes vara eller icke vara.

Det är ett misstag att tro, att ej
recensionerna hafva ett om ock ojämnt
inflytande på en pjäs' öde.

Jag skall ge ett enda, ett mycket
färskt exempel.
En ej alldeles föraktlig minoritet af
våra recensenter är af kvinnligt kön,
och deras antal tycks vara i stigande.
Så vidt mig är bekant ha ej mindre
än två dagliga och två veckotidningar
redan ordinarie kvinnliga recensenter.
Nåja, det kan tyckas helt naturligt,
hållt som teaterpubliken ju är öfver-
vägande kvinnlig. Men det är ganska
ljust att se hur denna lilla omstän-
dighet kunnat hjälpa ett stycke till en
i mitt tycke fullkomligt oberättigad
succés. Ty en tråkigare pjäs än *Gif-
termålsbalken rundt*, illa kopierad som
den är efter bättre förebilder, är väl
inte så alldeles lätt att hitta. Och både
mot spelet och regien skulle diverse
anmärkningar kunna göras — inte mot-
svara de på långt när hvad man är
van att få se. Men tidningarne kon-
staterade en succés — för primadonnans
toaletter.

Jag gick dit och tittade. Toaletterna
voro verkligen mycket vackra — om
de burits ut på gatan eller i en sa-
long bara. Men på scenen hände
detsamma som skulle hända de flesta
om de ginge in osminkade. Ramp-
ljuset förtog all effekt — det hela blef

grått och blaskigt och färglöst. Men
de kvinnliga prisdömmarna som ju voro
fackkunniga — på toalettkonstens om-
råde om ock ej på teaterkonstens —
blefvo förtjusta — en af dem (till den
grad, att hon skref två panegyriker —
en öfver pjäsen och toaletterna, och en
öfver toaletterna enbart — försiktigtvis
under olika signaturer.

Och under de gemytliga mellanakts-
kollationeringarne undgingo ej de man-
liga kollegerna att bli smittade af den
allmänna yran och dagen därpå lyste
de med sin sålunda förvärfvade fackkun-
skap.

Det är ju en detalj — en bagatell
— låt vara! Och jag skulle aldrig
skriva ett ord om ämnet, ifall jag till-
hörde den stora hop som anser teatern
för en konstant som spelat ut sin roll.
Jag tror ej att någon art af konst eller
lif någonsin dör ut — en ny tid tar-
far nya former, det är allt. Men just
i en sådan öfvergångstid har en konstant
behof af en i hög grad förstående och
intresserad kritik — och i båda dessa
fall ha vi grofva synder på vårt sam-
vete. Och det är därför jag i ett par
följande artiklar vill försöka att göra
några rent sakliga anmärkningar till
den verkan det hafva kan.

S.

Förhållandena å Mosebacke
restaurant.

Ocker på de kvinnliga artisterna
och på — kunderna?

Vi minnas, att St.-T. för en månad
sedan framdrog en del förhållanden
vid Mosebacke variéte i dageljust.
Artikeln var ägnad att väcka starkt
intresse genom de bevis på ett upp-
rörande ocker på de kvinnliga artis-
terna, som däri framlades. Innehaf-
varen af variétéen, hr G. Ekstrand, är
nämligen också källarmästare på den
med variétéen förenade Mosebacke re-
staurant. Och för att draga å stor
valuta som möjligt af de den lätta
scenens barn, som hos honom sökt
engagemang, hade han låtit i deras
kontrakt inrycka en bestämmelse, som
ytterligare inpräntades genom anslag
i de kvinnliga artisternas klädloger:
att de ej fingo lämna hans lokaler före
kl. 12 på natten — variétéföreställ-
ningarna sluta kl. 11 — och att de
ej, vid vite af 25 kr., fingo låta bjuda
sig på supé på annan restaurang än
hr Eksrands.

Samma dag St. T:s artikel stod
inne såde Sv. D. en medarbetare dit
att undersöka förhållandena, hvarvid
han fick full bekräftelse på, att St.
T:s meddelanden voro riktiga.

Hr Ekstrand, som underligt nog är
frimurare af tredje graden, förlorade
helt cyniskt, att saken vore mycket
oskyldig. Då det hör till regeln, att
unga män bland publiken bjuda de
kvinnliga variétéartisterna på supé,
ansåg källarmästaren sig ha rätt att
hindra sina konkurrenter att njuta
dessa lättsinnets frukter, hvarför han
påbjudit, att de kvinnliga artisterna
skulle som lockbeten vistas i hans
restaurantlokaler tills dessa stängdes.
Han påstod dock att bestämmelsen ej
efterleddes och ansåg att St. T:s ar-
tikel framkommit i sensationssyfte.

Sedan polisen med anledning af dessa
förhållandens offentlighetsgörande besökt
etablissemnet, torde dock den oför-
synta bestämmelsen ha blifvit bortta-
gen, åtminstone i de flesta kontrakt.

Då emellertid till oss upprepade
gånger inkommit anmälningar om di-
verse missförhållanden vid ifrågava-
rande etablissemnet, och då ofvan
nämnda tidningar egendomligt nog låtit
sig nöja med källarmästarens förkla-
ring utan att närmare undersöka dessa
förhållanden, ha vi ej tvekat att ånyo
taga dem — och andra af likt svår
art — till behandling. Icke i sensa-
tionssyfte utan för att i vår må å söka
bidraga till att det för vårt samhälles
konst oundvikliga onda, som kallas
variété, med därmed förenad annan
näring, åtminstone måtte hållas inom
ansändighetens gränser.

Källarmästarens påstående, att den
ofvan nämnda bestämmelsen ej efter-
leddes, är icke riktigt. Vi känna många
exempel på motsatsen. Vi vilja blott
nämna ett, som tydligen visar, ett käl-
larmästarens tyranni icke blott tagit
sig uttryck på detta sätt, utan gått
ännu längre.

En ung man hade en dag ljudit en
af de kvinnliga artisterna på supé.
Efter föreställningens slut gaf hon ho-
nom dock återbud, därför att hr Ek-
strand tillagt henne att supera med
en annan person i hans lokal. Detta
faktum talar för sig själf.

Ännu en episod från den med an-
ledning af St. T:s artikel gjorda un-
dersökningen förtjänar att nämnas.
Det förljades nämligen, att då polis-
mästaren begärt att få se ett af de
kontrakt, i hvilka den fömossa bestäm-
melsen skulle stå inryckt, han af
tjänstgörande poliskommissarien, som
tycks vara trägen kund vid etablisse-
manget — vi förmoda på friididerna
— hugnats med ett kontrakt för en
manlig ormmänniska eller dylikt. Också
ett slags fri bevisning.

Förhållandena vid denna restaurang
äro också på annat sätt långt ifrån
mönstergilla

* Sustaf Löfgren, Snickare

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Alla förvånas öfver goda Viner: 1 kr.

Fin Champagne 2 kr. 1/2-but. Importerad å fat här, buteljerd och mousse- rad å maskiner köpta direkt från Reims.

H. Prién,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Åstadkomma bättring. Så äro smårummen och kaféet rätt ofta öppna utan särskildt gjord anmälan långt utöfver den "lagliga" tiden. Jämförd med det underliga polisförbudet mot en del restauranter att låta gästerna kvarstanna längre än 12,15 och den vid dessa lokaler posterade detektivvakter för att kontrollera och eventuellt angiva, ter sig denna eftergifvenhet mot hr Ekstrand onekligen egendomlig. Vi vilja härmed på intet sätt orera för tidigare stängningstid i allmänhet. Tvärtom, men mannarnä bör ej finnas.

Vidare händer det mycket ofta, att kallarmästaren inviterar kända kunder att efter stängningstiden i festvåningen intaga förfriskningar och — spela kort. Hårom vore väl intet att säga, om det äro icke äro oskyldiga spel som öfvas. Om kallarmästaren bjuder på förtäring, så är det ju en hans enskilda fest. Men vi veta och ha bevis på att det icke alltid är så. Skulle kallarmästaren förlova, och det händer stundom, på gästerna själva betala de konsumerade varorna. Och detta är dock en väsentlig skillnad.

För att ingen förväxling skall uppstå, meddela vi, att åtskilliga klubbar flera gånger i veckan idka mera oskyldigt kortspel i våningens erskilda rum. Men dessa fullt berättigade tillställningar sluta alltid i laglig tid, kl. 12.

Vi hysa den förhoppning, att vårt påpekande af dessa missförhållanden skall leda till en ändring i desamma, och afstå för dagen att behandla det från annan synpunkt egendomliga sätt, på hvilket kallarmästarens skräckregemente mot en del underhållande tager sig uttryck. Vi få säkerligen anledning att återkomma.

Lucien.

Från musikvärlden.

Lady Hallé, Borwick, Aina Mannerheim och diverse skvaller, mest det senare.

Lady Hallé och Leonard Borwick ha denna vecka lyst och åter försvunnit. Glänsande meteor, som man skulle önska voro fixstjärnor på vår konsthimmel. Solida, ärlig konst, som man har godt af lång tid framåt.

Grefvinnan Aina Mannerheim har gifvit ännu en konsert, lika gripande som den första, och operan har upptagit Verdis gamla parodiska »Ernani», där herr Forsell firat triumfer för sin storartade sång, som utvecklas, så att man märker det hvarje gång, man hör honom.

Från operan har jag hört litet skvaller om kommande intressanta företelsor. Jag återger det härmed i hopp om att en del skall bekräfta sig.

Om onsdag ger operan »Lucretia Borgia» af Donizetti, hvarför vete gudarna — och fru Östberg som här får sjunga väldigt med koloratur. Vi spä, att denna gamla förlagade opera, i hvilken alla tänkbara brott äro samlade — i slutakten stå sju likkistor på scenen. — skall dö en snar död.

Herr Forsell i sin favoritroll: den egen sitta pojken.

Onsdag ättå dagar, d. v. s. den 25 d:s skall Verdis »Otello» upp med hr Nyblom i titelrollen och fru Hellström som Desdemona. Meningen var att herr Forsell skulle göra Jago, en roll, för hvilken han torde passa bättre än någon annan. Emellertid har hr Forsell förklarat, att han icke vill repetera, då hr Törnqvist skall vara regissör, hvarför man är betänkt att låta hr Söderman utföra rollen. Hvilket vore till stor skada för den vackra operans framgång. Emellertid skola vi hoppas, att hr Forsell låter sig förmås att öfvervinna den barnsliga, småaktiga pigförmåhet, som tyvärr är ett af denne geniale sceniske sångares mest utmärkande drag. Han skulle härigenom göra både publiken och sig själf den största tjänsten. När vi nu icke för närvarande kunna få en bättre regissör än hr Törnqvist, hvars omöjlighet vi på intet sätt vilja bestrida, så är det väl det bästa att hvar i sin stad bemödar sig så godt han — eller hon — förmår i st. f. att genom naiv egensinnighet söka fördräva alla möjligheter att nå ett så tillfredsställande resultat som kan nås.

Mera skvaller.

Onsdagen, därpå, den 4 april, lär »Rheinguldet» åter lysa på operans scen. Hr Nyblom, hvars förträffliga Mime vi ha varmt i minne, skall öfvertaga Briesemeisters mantel och röda hår som Loge. Holt visst en intressant uppgift för den begåfvade och framåtsträfvande unge sångaren. Men

en mycket svår uppgift särskildt vid jämförelsen med företrädarens mästareliga tolkning.

Som Mime skall herr Ericsson försöka sig. Hvarför icke hr Malm, då ju hr Ödman skulle kunna sjunga Froh, en uppgift, för hvilken han ovanligt nog synes fullt lämplig? Men hr Ödman tycker kanske att partiet är för litet. Eller kanske direktionen tycker, att tjänstgöringspångarna bli för stora för en så liten roll. Sådana konstsynpunkter har man förr hört talas om. Hr G. Sjöberg debuterar som Fasolt och hr Söllergeren har öfvertagit Fafne efter hr Elmblad.

Peterson-Bergers »Ran» lär ej komma upp förr än i höst, därför att — dekoratorerna ej hinna bli färdiga. Arbetet vid operan går som bekant alltid med iflert.

Den 23 d:s konserter Leipziger Philharm. Orchester under Windersteins ledning. Impresarierna herr Folmer—Hansen bör få mera heder af dem än af badensarna, som så snabbt måste afbryta sin kungliga turné och resa hem till sitt land igen.

Till i höst har herr F.—H. sparat en trumf. I oktober kommer han nämligen hit med Bayreuth—Nürnberg Philh. Orchester under ledning af Siegfried Wagner och Wilh. Bruck.

Naväls impresario, Wiese, har med operan uppgjort, att Naval för nästa säsong blir så godt som till hälften engagerad. Att börja med skall han uppträda i Massenets »Manon» — »förtur gifven här — och »Werther», ur hvilken vi på en konsert hört Naval föredraga en mycket vacker aria.

Vidare har herr Wiese för konserter engagerat mille Krahle, en af kontinentens mest berömda sångerskor. Som bekant kommer också den berömda — och strålände vackra — Yvonne de Tréville, för närvarande i Marseille, hit under den energiska impresariens Gustave Thalberg ledning.

Enligt den finska »Fyren» skall Aino Achte, den berömda sångerskan, hitkomma i maj för att uppträda dels på konserter, dels på operan.

Slutligen kan jag nämna att Ellen Gulbranson redan i maj lär komma att ge ett gästspel å operan, att börja med som Brünhilde i »Valkyrian» och att den berömda danska tenoren Herold i samma månad äfven kommer att till glädje för alla musikvänner visa sig på k. teaterns scen.

Det här var ju nyheter tillräckligt lätte de blott besanna sig, önskar Colla destra.

Tjufskytte.

VII.

Redaktionen för den här morgontidningen tar alldeles fel när den beskyl- ler mig för att motarbeta luftseglingskonsten här i stan, och Svenske har speciellt varit mitt älsklingsbarn allt ifrån början. Jag tror jag skulle betacka mig för att gå upp med en vanlig ballong — det är nästan för banalt för mig. Men Svenske — jo, jag tackar jag. Först stiger man upp från Idrottsparken i närvaro af sergent Berling och hela det öfriga kungliga huset och under ceremonien som lifligt påminna om ett af mina käraste barn- domsnöjen — en småstadsmarknad. Och så — ramlar man ner på något

annat ställe i stan — banalt är det då gånas inte!

Nej, högt ärade redaktion, ni misstar er fullkomligt. Jag är t. ex. en stor älskare af båtar också — men därför anser jag mig ej vara tvungen att tycka om söndagssegelare.

En som kom i väg med en viss fart var den moraliske boktryckaren herr Victor Petterson. Ty man kan väl ta för gifvet att hans magnifica sortie från torsdagens valmöte också betecknar hans sortie från den politiska skådebanan. Näja — om det är honom egal, så äro ju alla parter nöjda.

Och tänk hvilken åtgång han bör ha haft på sina föreslagna uppbyggelsekrifter. Hvarenda samvetsgrann valman — och hvilka valmän äro ej det — har naturligtvis lagt sig till med dem för att kunna bilda sig en egen mening. Ätminstone fick man det intrycket af deras verkligt uppbyggliga indignation.

En polischef och en teaterdirektör gjorde en gång en liten resa till Södern för att studera skön konst, och den resan glömma de nog aldrig. Ty hvar och en af dem har upplevat nog för att fylla tvänne spalter i D. N. — Hvilket för bägge herrarna tillsammans gör fyra spalter upplevelser. Och det är ju rätt vackert i vår prosaiska tid. Teaterdirektören såg flera tusen pjäser, men inte en som passade på hans teater — undrar just hvad det kan bero på. Och polischefen konstaterade att ordningen på Nizzas gator var så god — tack vare polisens frånvaro. Det skall bli roligt att få se de lärdomarna tillämpade i praktiken.

Den lilla Dagen, droskuskarnes speciella organ, har en medarbetare, som sex gånger i veckan skriver sitt lilla af esprit öfverflödande och af uppscendeväckande nouveautéer fyllda kåseri. Och nu senast har han råkat röra vid fallet Törnqvist — Forsell (hvad skulle väl vi kåserör lefa på om ej operan finnes till? Det är på det hela taget tämligen öfverflödigt när »En flånör» börjar med att bevisa det herr Törnqvist är en hedersman — det veta vi alla förut — det är ingen hemlighet, för att använda »En flånör» älsklingsuttryck. Det är ingen hemlighet, säger »En flånör» vidare, att ingen kompetent efterträdare till hr Elmblad stod att erhålla. Hvilket kan vara sant, men inte är något skäl att ta en inkompetent. Och det är heller ingen hemlighet att Herman Brag kom hit från Tyskland och var villig att ta platsen — för att nu nämna en af dem man hade att välja på. Men operan tycker ju det är så skojigt att försöka bereda oss små öfverraskningar — och så öfverraskade ha vi väl sällan blivit som när herr Törnqvist fick platsen. Ty att vara en utmärkt fin och bildad karl och en god skådespelare, det är nu engång intet tillräckligt kompetensprof för en regissörsbefattning. Men metoden är gammal och sedan länge bepröfvad i monarkiskt stydda stater — äro rådgifvarne odugliga så får kungen mer makt och vice versa.

Rastamagnac.

Presenter:

till Konfirmationen köpas under denna månad billigast i

Konkursrealisationen
14 Kommendörsgatan 14.
Gör ett besök!

En svag kvinna.

Skisserad tillfällighetsdram 12 akter.

Af Thor Högdahl.

(Forts.)

ANDRA AKTEN.

Personer:

Arffurstinnan Helene af Blasenber.
Henry Faber, hennes tandläkare.
James W. Potter, amerikansk tidningsman.
Kammerherre greve von Walroth.
En hotellvaktmästare.

Scenen är en lussuöst inredd salong i hotell de France i Mentone.

Furstinnan Helene och Henry Faber i genom fondören. Furstinnan stöder sig med trött min mot Fabers arm. Båda äro synbarligen i en mycket upphetsad sinnestämning.

(Furstinnan sjunker ned i en fåtölj.)

Gud ske lof att vi äro här igen! Hvad mena då dessa människor? Vilja de plåga lifvet ur oss?

Och ni min vän som lofvade, att vi skulle finna lugn här i Mentone. — Säg, hvarför skola människorna plåga hvarandra?

Faber: Hvarför? — Tror ni då, min älskade, att de gjort annat från världens begynnelse?

Furstinnan: Man det är ju förskräckligt! Jag står inte ut med det längrel — Köbildning framför hotellet hvarje gång vi gå ut eller in. Har ni märkt, hur man ser på oss, som ville man sluka oss med ögonen. Amatörfotografer i hvar end gathörn. Man betalar kyparna dubbla driicks- pengar för att få sitta nära vårt bord uppe på Belvedären.

Faber: Hvad vill ni då jag skall göra? I början brydde jag mig inte om det, men då jag ser att ni lider däraf, så... Vi få hädanefter dinera här uppe i våningen. (Han hjälper furstinnan af med ytterkläderna och bjuder henne armen.) Låt oss sätta oss i lugn och ro och hålla råd om, hvarvt vi skola resa. (De slå sig ned i en divan.)

(Furstinnan spritter till och släpper Fabers hand.) Men tror ni, att vi äro fullkomligt ostörda?

Faber: Skall strax öfvertyga mig därom. (Går bort och skjuter hastigt upp dörren, med hvilken han slår till en vaktmästare, som stått och lyssnat vid nyckelhålet.) Hvad gör ni här? Packa er i väg, eller...!

Vaktmästaren: Om förlåtelse, monsieur, jag tyckte det ringde.

Faber gör sig öfvertigad om, att vaktmästaren försvunnit och går så tillbaka till furstinnan.

Faber: Så där ja, nu finns ingen, som kan höra oss. Hvarvt vill min älskade, att vi skola fara?

Furstinnan: Jag hade funderat på Amerika, men så kom jag att tänka på den där lilla uppfostrade yankeedamen, som öfverföll mig, då jag gick ensam ut på boulevarderna här om dagen.

Faber: Öfverföll, säger ni?

Furstinnan: Ja, hon stannade midt framför mig på trottoaren och vevade fram en hel remsa med moral och skällsord om hvarannat. Till sist spottade hon åt mig, drog åt sig kjolarna och gick.

Faber: Hvad ett sådant uppträde måste ha varit obehagligt för er. Ja, Amerika är nog intet land för oss. Där florerar källborgerligheten värre än i själva Tyskland.

Furstinnan: Men hvad säger ni då om södra Italien eller Spanien?

Faber: Duger inte alla. På båda ställena skulle vi snart råka ut för

någon Camarilla, som utplundrade och exploaterade oss.

Furstinnan: Nå, för att gå från den ena ytterligheten till den andra, skulle vi inte kunna bosätta oss i Norden, i Sverige t. ex.? I det landet existerar åtminstone intet rövareväsen.

Faber: Där är alldeles för kallt.

Furstinnan: Men, store Gud, finns det då icke ett land på jorden, som kan gömma oss — skänka oss lugn.

Faber: Jag fruktar det värsta i det afseendet. Sade jag er inte, på förhand att vi skulle utsätta oss för människors förföljelse.

Furstinnan: Det har ni aldrig sagt mig! (Brister i gråt.)

Faber (i öm ton): Men så tag det då ej så illa, min älskade Helene. Ni behöfver säkerligen något som kan förstör er. Hur skola vi tillbringa vår afton?

Furstinnan: Jag har egentligen icke lust för några förströelser, men vill ni gå på teatern, skall jag följa er?

Faber: På teatern. Nej, det är tyvärr omöjligt för oss. Där skulle ni bli utsatt för en oerhörd sinnesrörelse. Man har ju kokat ihop långa kupletter om er och mig som sjungas där hvarje kväll.

Furstinnan: Men det är ju nedrigt! Hvarvt vill man komma med det?

Faber: De vilja dra folk naturligtvis — tjäna pengar på oss. Det finns något här i världen som heter reklam. (Skrattar.)

Furstinnan: Och sådant kan ni skratta åt, min vän!

(Det ringar. En vaktmästare kommer in och lämnar ett kort.)

Faber tar kortet och läser:

James W. Potter, Flying correspondent of »Chicago News».

Så där ja, en ny journalist! Den femte i dag tror jag.

Furstinnan: Men det är ju er egen skuld. Hvarför började ni någonsin att släppa de där människorna in på lifvet?

Faber: Släppte man inte in dem, skulle de Junga ännu värre i sina korrespondenser än de göra. Jag känner amerikanerna. Om vi nekade att taga emot honom nu, skulle den där mr Potter inte dra sig för att praktisera sig hit i genom skorstenspipan.

Till vaktmästaren.

Låt amerikanaren komma in.

Furstinnan: Men så kan väl åtminstone jag bli förskonad från att höra honom.

Går in i ett sidorum och stänger dörren.

Mr Potter in, hälsar värdslöst, tar fram en stor anteckningsbok och ställer sig framför mr Faber:

Well, det är mr Faber, jag har den äran att tala med?

Faber: Jo, det slår in.

Potter: Hur mår furstinnan? — När anträder ni er amerikanska turné? — Tusen dollars för en egenhändigt skriven artikel i »Chicago News».

Faber: Furstinnan befinner sig väl. Historien om turnén är naturligtvis gjord i Amerika. Och jag skriver icke för pengar.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig

storlek

Automatisk brandalarm »Gscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m.

Absolut tillförlitlig. — Inställbar för hvarje varmegrad från 10—100 grader C.

Prof mot kr. 4: 50 franco. Ingenjör Georg Epstein, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10 rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supelokal för teaterbesökande.

Potter: Well, då börjar således tur i Chicago?

(Gör en anteckning i sin bok.)

Faber: Nej, hör ni, min herre!

Potter: Well, alltså i New-York. Två tusen dollars för artikeln. Jag har ju ert löfte?

(Faber för sig själf.)

Den där är ju galen.

Potter: Well, furstinnan ämnar resa till Blasenber för att hälsa på sin sjuke son?

Faber: Hvad för något?

Potter räcker honom ett exemplar af »Frankfurter Zeitung», Faber läser:

Då arffurstinnan Helene af Blasenber härom dagen erhöi underrättelse om att prins Friedrich Carl svårt insjuknat, blef hon djupt gripen. Det uppgifves, att hon har för afsikt att bryta med Faber och lämna Mentone för att på så sätt lättare få tillåtelse att besöka sin sjuke son.

Faber: (i vredad ton). Osanning, skändlig osanning alltsammans! Furstinnan har för alltid afbrutit all förbindelse med sin familj, och vi ämna aldrig öfverge hvarandra!

Furstinnan som obenärdt kommit in i rummet.

Hvad står på? Jag tyckte, att ni tälade om...

Tar tidningen ur Fabers hand och läser:

O, mitt barn, min stackars lille gosse. Kan det vara möjligt? Jag måste ha visshet därom.

Faber: Det där om prinsen sjukdom är naturligtvis ett påhitt liksom allt annat man skriver om oss i tidningarna.

Vänder sig mot Potter, som med dimpad röst säger honom något. Därpå till furstinnan.)

Min furstinna mr Potter anhåller om ert porträtt.

Furstinnan med en häpen blick på Faber:

Men hvad menar ni?

Potter: Tusen dollars för ett porträtt med egenhändig namnteckning. Furstinnan alldeles utom sig till Faber:

Men så befria mig då åtminstone från den där hänsynslösa karlens närvaro!

(Faber säger några ursäktande ord åt Potter, som motvilligt aflygsnar sig.)

Furstinnan uppbärande:

Och detta kallar ni för finkänslighet och ömhet — att utsätta mig för den ena förödmjukelsen efter den andra af sådana där människor. Ni, Henry, som skulle beskydda mig mot allt!

Faber: Den som likt oss flytt ut till människorna och lifvet, måste beväpnas sig med mod. Och vi få inte stöta oss alltför mycket med våra likar.

Furstinnan: Det är bara undanflykter! Jag skulle nästan kunna tro, att ni är fåfång och fikar efter att bli ryktbar. — Ja, Henry, ni är själfvisk!

Faber: Men, Helene, glömmen ni då alldeles vår kärlek? Glömmen ni hvilka mäktiga fiender jag haft att kämpa emot, hvad jag lidit och offrat för er skull!

Furstinnan: Skall ni tala med mig om uppoffringar?

Faber: Jaså, ni kanske ändå börjar på att ångra förlusten af den furstliga kronan?

Furstinnan: Henry, ni gör mig orätt. — Men då jag nyss läste det där i tidningen om min lille Friedrich Carl, då blef det med ens klart för mig hvad jag förlorat. (Hon fattar hans hand).

ledning att beklaga er öfver min far eller mig?

— Fröken vet mycket väl, att jag är honom tillgifven, stammade François. Om jag har begått något fel, är det fullkomligt ofrivilligt.

— Ni har inte begått något fel, svarade markisens dotter, ni har begått ett brott, ett verkligt brott.

François' ansikte öfvergick från blekt till svartblått. Han svarade:

— Ett brott! Hvad är det fröken kallar ett brott.

— Jo, fortför Yvonne, det är ett brott att falla skamliga yttranden om vår heliga religion inför ett barn af Réginalds ålder, inför ett barn som skall gå till sin första nattvardsgång. Sådana där orimliga historier, som ni snappat upp på krogarna, och hvilas betydelse ni förmodligen intet förstår, äro i alla fall tillräckliga att göra intryck på ett så ungt sinne som min stackars brors.

Stalldrängen drog andan, som om han väntat sig något annat, men svarade icke. Yvonne blef besviken och förklarade bestämdare hvad hon menade:

— François, var god och erkänn inför min bror, att det är på krogarna ni hört hvad ni sedan upprepat för honom.

Hon tviflade icke på att fruktan att

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arwde.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Ni måste skaffa mig visshet om, hur mitt barn befinner sig. Jag fordrar det af er!

Faber: Hvilken oförklarlig svaghet af er, min älskade. Ha vi då inte en gång för alltid lämnat Blasenbergs ryggen och beslutit att leva endast för hvarandra? Låt dem skriva i tidningarna hvad de behaga. Vi behöfva inte bry oss därom. Ni har lofvat att aldrig mer tänka på edra barn.

Furstinnan: Hvad är då ett löfte af en pinad och förföljd kvinna! Har ni då aldrig hört talas om modershjärtats makt? Då dess stämna får göra sig hörd, öfverröstar den allt annat. Allt, säger jag er! Henry, min älskade, ni vet ju, att det är förstelse jag sökt och trott mig finna hos er!

Faber: Svaga och nyckfulla kvinna! Furstinnan sliter sig lös från honom och springer upp från divanen.

Jag måste härifrån, jag vill återse mina barn! O, hvad jag är gränslöst olycklig!

Frider hantarna i förtyflan.
 (Det ringer åter och vaktmästaren anmäl en ny besökande.)

Furstinnan: Antagligen en ny journalist, en ny föreläsning!

Till Faber:
 För mig härifrån, jag ber er, jag besvär er därom!

Vaktmästaren: Nej, madame, det är ingen tidningsman. Det är en äldre herre, som säger, att han medför viktiga depescher och att han vill tala med madame ensam.

Furstinnan: Låt honom komma in.
Faber: Jag väntar i boudoaren, om ni skulle behöfva mig.

Furstinnan: Det är bra.
Grefve von Wolrath träder in. Furstinnan skyndar honom till mötes:
 Å, är det ni, min gamle vän! Jag borde nästan ha anat det.

Säg mig, hur är det med min son, min lille älskade Friedrich Carl?
von Wolrath: Det är för hans skull jag är här. Prinsen har legat sjuk sedan en vecka. Svårt sjuk, ers höghet. Läkarna ha fruktat det värsta, men den senaste bulletinen låter något lugnande.

Furstinnan: Har han frågat efter sin mor?

von Wolrath: Om han har frågat? Under hela sin sjukdom har han inte haft en tanke för någon annan än sin mor. Han har tigit och bedt att man skulle föra er till honom, och alla som hört det, har rört till tårar. — Och de andra prinsarna sedan! Man har naturligtvis sagt dem, att ers höghet rest bort för att sköta sin hälsa, men ju längre det dröjer, desto större blir deras längtan efter »lilla mamma».

Furstinnan utom sig af rörelse:
 Mina barn, mina älskade små barn! Herr grefve, jag följer er genast till Blasenberg. Ni måste hjälpa mig att få återse mina barn!

von Wolrath: Ack, ers höghet, ni begär för mycket af mig. För närvarande skall man icke släppa er inom Blasenbergs gränser.

Furstinnan liksom uppvaknande ur en dröm:

Jag borde ha insett det. Men skall jag då aldrig få återse mina barn?
von Wolrath: Vi skola hoppas det bästa, ers höghet. — Jag vet en utväg.

Furstinnan: O, säg ut, herr grefve!
von Wolrath: Ni lämnar er följeslagare och hvilat i ensamhet ut en tid på något fridfullt och lugnt ställe, så få vi se, hvad som kan göras.

Furstinnan i förtyflan:
 Min Gud, finnes då ingen annan utväg?

von Wolrath dröjande:
 Nej, ers höghet, jag känner ingen annan.

Efter en stunds tystnad:
 Men — förlåt en fråga — har ers höghet funnit lifvet ute i världen sådant som ers höghet väntat att finna det?

Furstinnan skakar vemodigt på hufvudet:
 Ni yttrade en gång något om, att burfåglar icke trivas med friheten. Och — ni hade rätt.
von Wolrath: Ni har alltså beslutat er för att lämna detta hotell och följa mig?

Furstinnan: Ja — jag reser. Jag är färdig till allt, då det gäller att återse mina barn.

von Wolrath fattar hennes händer:
 Ers höghet, jag tackar er. Lifvet ute bland människorna har bragt er till eftertanke.

Furstinnan: Nej, men jag har fått inse, att för en furstinna finnes intet lif till!

Hvad jag nu går till mötes blir kanske en tung botgörrelse, ett outhärdligt lidande — en graf. Men — för barnens skull!

Faber, som från sidorummets ly-snat till deras samtal, slår upp dörrarna på vid gavel och blir stående på tröskeln, i det han med bestört och upphetsad min betraktar furstinna, som tar tag i en stolsskarm för att icke falla:

Helene, ni tänker öfverge mig! Är detta furstinnekärlek?

Furstinnan: Ni får icke hindra mig i min föresats. Jag måste återse mina barn.

Döm mig ej. Jag är ju endast en svag kvinna!
 Ridå.

(Slut.)

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m.

Kvadratgata.

Ordna nedanstående 16 bokstäver så, att de på rägrita och motsvarande lodräta rader bilda samma ord:

2 a, 1 e, 2 g, 2 i, 2 k, 3 r, 3 t, 1 v.

Teckengåta.

Ordet, som är en svensk *interjektion*, består af 4 bokstäver. Borttagas af dessa 1:a och 3:dje bokstäfverna, bilda de två återstående namn å något, som ingen kan undgå.

Hvilket är detta ord?

Kvadratgata och charad.

2 a, 1 b, 1 e, 2 i, 3 l.

Mitt första man gifver med lust och med fröjd.

Mitt andra: Kalif — blef af fienden röjd.
 Mitt tredje: en tingest — till form något böjd.

Bokstafgåta.

2 a, 1 d, 1 k, 1 m, 2 s, 1 u bilda — rätt placerade — namn å en *Syrisk ort*.
 Hvilken är denna?

Läsningar

af »Försök på» den 1 mars 1903

Räknegåta:

10	2	8	5
5	5	9	6
4	5	6	10
6	13	2	4

Charad:

Möen.

Palindrom:

Sadel — ledas.

Kvadratgata:

O D E N

D U K A

E K A R

N A R R

TILL SALU.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.

Cigarver och Cigarvetter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

Stockholms

Kafferostringnings- &
 Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Fil. Dr P. Håkansson

Salubrin

användes af alla, som lärt känna det,
 som det bästa medel

mot värk och inflammationer till följd af yttre skader, sår, bölder, tandvärk, rosen, äderbräck, hämmorroider och halssjukdomar m. m.

Det förnämsta toaletmedel och det pålitligaste hårmedel.

Om de olika användningssätten för olika ändamål se den hvarje flaska medföljande beskrifningen.

Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specier och Färgaffärer. Partilager hos *Geijer & Co Stockholm*.

"HEUREKA",

19de århundradets förnämsta bläckhorn!
 Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut skatfritt. En påfyllning räcker månadslångt.
 Pris 2 kronor. Säljes endast i *Stockholms Pappershandel, Jakobsгат. 28.*

Acetylenbordslampan

REX.

Lättakött, ofarlig, stor ljuseffekt, särdeles lämplig för kontor, verkstäder och handverkare. Pris komplett med kupa, hållare och brännare 20 kronor; lösa partier å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efterkräft till landsorten. Utställd *Lia Vätting*. 30. Order torde insändas till Ingeniör *Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm*.

Oumbärligt för hvarje hushåll!

"Välda Hyllremсор"

i 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje välsorterad Bostättningsaffär & i *Stockholms Pappershandel, Jakobsгат. 28.* Rikstel: 71 43.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Öning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasin: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.
 Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Rich. Söderströms

Skrädderi-etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välortat lager af In- och Utländska tyger.

Elegant façon. Välgjordt arbete garanteras.

Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!
 Allm. Tel. 167 99. Allm. Tel. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Uademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhöill högsta utmärkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af "antiseptiskt munvatten", (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
 Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotses beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande

OBS.! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Gillet på Solhaug*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken rundt*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Gamla Heidelberg*.

Vasateatern.

Kl. 8—11,00 e. m.: I dag för första gången: *Floradora*. Operett i 3 akter, 3:e akten afdelad i 2 tablåer, af Owen Hall, musiken af Leslie Stuart, dansen af Axel Kihlberg. Regie: Emil Linden. Dirigent Hjalmar Meissner.
 I 3:e akstens 1:a tablå dansas solo american af Jetta Kuhn. I 3:e akstens 2:a tablå cake walk (arr för scenen), dansas af Ottilia Tropp, Evelyn Nygren, John Borgman och Helge Kihlberg. Ballet mysterieux dansas af Jetta Kuhn och 8 damer af corps de ballet.

Södra Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Inkvarteringen*.

Olympiateatern.

I dag söndag för 2:a ggn. Kl. 8—10,30 e. m.

Sabinskornas bortröfvande.

(Teaterdirektör Striese — Emil Strömberg)

Samma pjes hela veckan.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,45 e. m.: *Lyckans galoscher*.

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
 Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
 rekommenderas.
 S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
 Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boning, Svarfning, Glasmästare och Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.
Symaskiner & Velocipeder repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
 Finare antika saker, såsom Ljusronor, Lampor, Solfjädar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktköper. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.
 Rikstel. 66 67. Allm. tel. 62 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 1930.

Illustrerad

priskurant med bruksanvisning öfver *Sanitära Parisernyheter* m. m. sändes en hvat fullt diskret mot 2 öre från *E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm*.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till landsorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. *E. Söderström*, 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643. OBS.! I förhållande till kvaliteten äro priserna de billigaste i Skandinavien

Franska Gummivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.
K. A. Strömberg, Jakobsbergsgatan 11, Stockholm. Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Swamp, Lifmodersprufor, Suspensorier m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, motporto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrländsgatan N:o 18, Stockholm.

H. T. Affären grundlagd 1893. R. T.

blifva bortkörd skulle få stalldrängen till alla bekännelser man ville ha rörande hans brottslighet. Men han nöjde sig med en anmärkning:

— Fröken kan göra sig närmare underrättad, och fröken skall då få höra, att jag aldrig sätter min fot på några krogar, och att jag inte går ut annat än för att följa fröken och frökens bröder på ridturer.

— Då är det hundra gånger värre än jag trodde, svarade Yvonne. Om ni inte talat af okunnighet är det således därför att ni är komplett fördärfvad?

François mottog denna förkastelse med samma tystnad som förut.

— Men hvem vill ni inbilla, fortsatte Yvonne, i det hon allt mer egade upp sig, ty religiösa diskussioner ha den egenskapen att gjuta vitriol i ådror, där det annars endast flyter vassla, hvem vill ni inbilla att ni fått sådana idéer af att rykta hästar?

Tydligt hade emellertid François beslutit sig att icke gifva sina skäl, om han rätt hade några, ty han svepte in sig i en tystnad, som började reta Yvonne. Hon fortfor:

— För öfrigt, äfven om ni kunde fullt fatta innebörden af de galenskaperna ni sagt min bror, hvilken rätt har ni, en stallknekt, att gripa in i och motverka det uppfostringssystem,

hade ju i riktiga och fullständigt akademiska uttryck räknat upp en för en de faror, för hvilka hon varit utsatt.

Hvarför uppträdde han under första tiden klädd i traskor och en mössa, som gick ända ned på näsroten, när han sedan helt plötsligt visat sig helt elegant och med god hållning i sitt ridknektliv? Hvarför hade han som stallknekt så länge dolt sina händers hvithet under ett lager af smuts? Och nu för tiden gömde han dem lika omsorgsfullt under ett par hjortskinnshandskar, som han aldrig tog af sig annat än när hans föregifna husbondefolk var frånvarande.

Hur likgiltigt om sitt yttre en man än må vara, förklarade han sig icke och gör sig icke fulare än han behöfde vara blott för nöjes skull. Hvarför lät François alltid sitt hår vara okammadt, så att det hängde ned och dölde hans ögon? Hon fick först en tanke, som hennes fromhet och blygsamhet täfjade om att drifva tillbaka: kanske att han var en ung man ur den fina världen, som blifvit förälskad i henne, och som var nog romantisk att välja denna utväg att närma sig henne? Men under de tre månader han varit som begrafd nere i stallet hade hon aldrig märkt något sådant. Hon förkastade således detta orimliga antagande.

den berömda naturforskaren hackas i småbitar.

— Ni, en stallknekt, känner till Darwin?

François bet sig i läppen. Han hade sagt för mycket. Men nu var det för sent.

— Godt, ni kan draga er tillbaka, slöt markisens dotter icke utan en viss kall öfverlägsenhet, bakom hvilken hon dölde att hon kände sig sårad öfver att ha varit förd på villospår. Jag har lofvat Réginald att inte berättat för min far, hvad slumpen nu låtit mig få veta. Och jag skall således tiga. Men första gången ni brister i edra göromål, skall jag anse mig löst från mitt löfte.

Och med en värdig gest afskedade hon sin besynnerlige tjänare.

Men en sak var nu påtaglig. Denne man, som resonnerade om världens skapelse och talade om Darwin, kunde icke vara stallknekt till yrket. Det vore omöjligt. Och om han icke var stallknekt, hvad var han då?

När hon tänkte tillbaka på de sista månadernas obetydligaste händelser, tornade sig ju bevisen upp på hvarandra. Då Carmen hade varit nära att bringa henne i olycka, hade till och med hr de Curval lagt märke till den ovanliga skarpsinnigheten hos denne så kallade stallknekt. Han

som min far markisen valt för sina barn?

Icke en hviskning af vare sig samtycke eller motstånd kom öfver stalldrängens fast slutna läppar. Den medfödda härsklustnaden hos hvarje adelsdam stegrade sig mot denna passiva tystnad, som till slut nästan kunde tagas för förakt.

— Man skulle verkligen kunna fråga sig, utropade hon, om ni blifvit skickad till vårt hus af någon fiendehand för att förvilla själar i stället för att rykta hästar. Jag kan inte på annat sätt förklara det fördärfliga inflytande ni har öfver min bror.

Denna insinuation gjorde hon för att lossa tungans band på den tystlåtna stalldrängen. Han svarade med ett lydigt barns ton:

— Fr

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

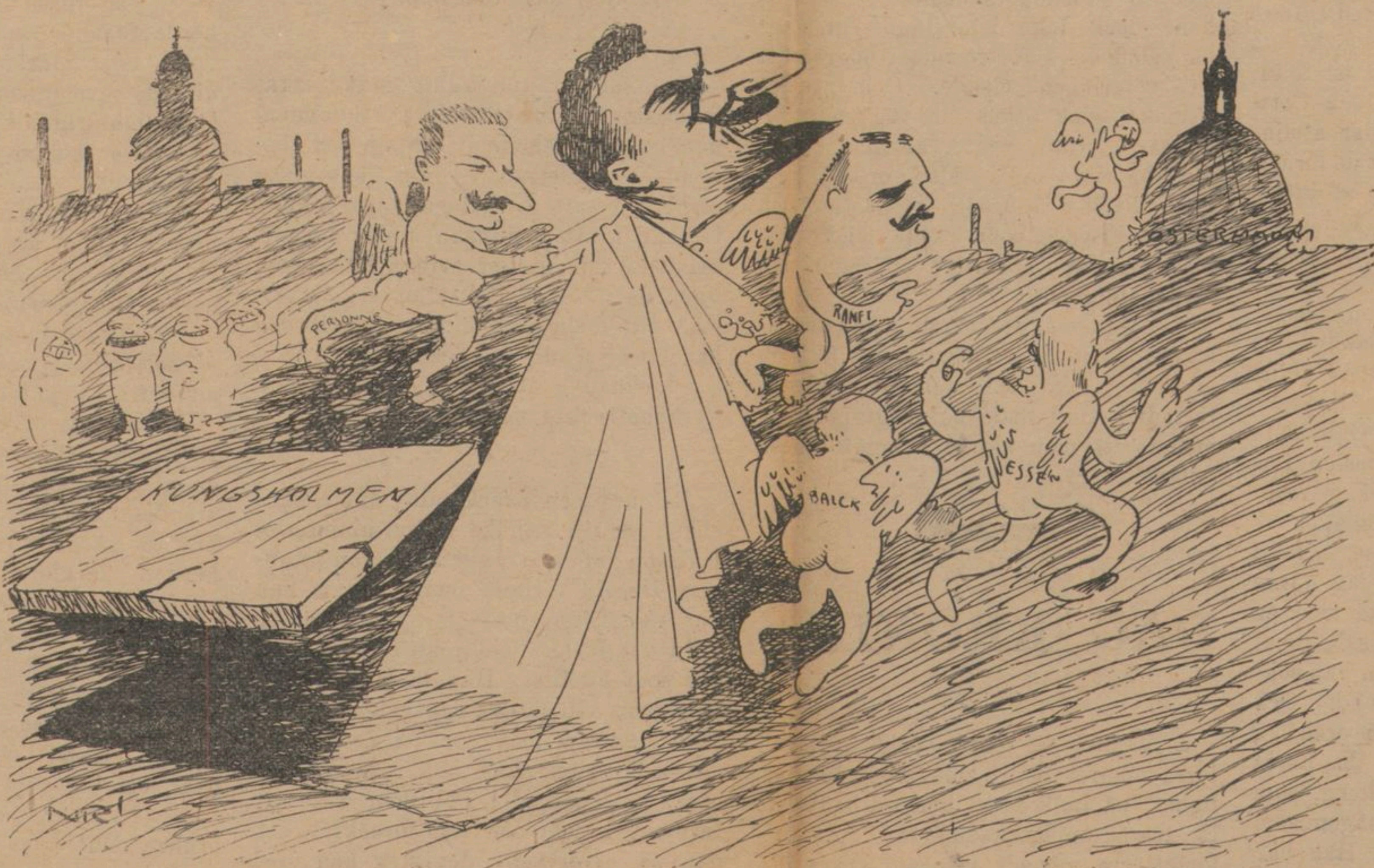
Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 8.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 22 Mars	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af A/lm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

I går död, I dag röd.

De dödas återuppståndelse, syndernas förlåtelse och —
sta'sfullmäktigeskap på lifstid.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit, utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRiset är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagseftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN".

Kommunal politik.

Den närvarande tiden är för hufvudstaden en de kommunala valens tid. Striden har efter svensk råd och lägenhet i ovanligt hög grad stått mellan olika grundsatsar för kommunal politik. Stockholm har efterhand blifvit en af världens dyraste städer och det har gått upp för valmännen, att detta till största delen beror på de grundsatsar, som ledt vår stads utveckelse.

Lättast märkbart är detta i fråga om bostadskostnaden, och det är äfven här som oppositionen sökt sin valparoll. Stadsstyrelsen har afsiktligt drifvit upp tomtpriserna till en orimlig höjd och den har härvid använt all den öfverlägsna makt en kommun sitter inne med gentemot enskilde.

Att detta är för staden såsom kapitalist betraktad en god affär hafva de styrande förstått. Men längre har de styrandes förstånd icke heller sträckt sig. De hafva icke förstått, att kommunens medlemmar genom de dryga utgifter de hafva först för sin bostad och såsom närmare eller fjärrare följd därpå för alla öfriga förnödenheter göra en mångfaldigt större förlust

än den vinst de kunna anses skörda därpå att staden sitter inne med ett väldigt antal tomter af högt konjunkturvärde. De hafva icke förstått den varning, som borde legat däri, att enskilda tomtspekulanter tack vare stadens politik lyckats skaffa sig efter våra förhållanden oerhörda förmögenheter. På sin höjd hafva de därpå dragit slutsatsen, att staden framför allt bör passa på och distansera de enskilda spekulanterna genom att förtjäna ännu mera. Och har hos en eller annan socialt reflekterande man någon ytterligare tanke väckts, så har det varit den — i och för sig riktiga — att de konjunkturvinster som stigande tomtpriser medföra borde på lagstiftningens väg förbehållas kommunen.

Däremot har den tanken aldrig dykt upp, att stadens intresse icke är något annat än stadsinnevänarnas, att om man ökar kostnaden för bostäder, fabriker och affärslokaler, härigenom alstras ett dyrt system på alla förnödenheter som tynger på hvar och en af stadens innebyggare. Ännu mindre har man tänkt sig den fara som kan uppstå därpå, att hela den förvärfvsverksamhet som för sina intressen är föga bunden af att vara förlagd inom stadens hank och stör en vacker dag kan söka sig en gynnsammare plats för sitt arbete. Det finnes redan nu industriella etablissemanger inom Stockholm, hvilka med priset på sina tomter kunna på andra håll både skaffa sig mark och uppföra sina verkstäder, och hvilka kvarblifvande inom Stockholm därför mest beror på indolens eller på den beräkning, att om de stanna kvar en tid, tomterna stiga ännu mera.

De usla bostadsförhållandena för den fattigare befolkningen har man tagit som ett nödvändigt ondt. Utflyttningarna till omnejden har man

lämnat obeaktade. Den förlust för staden som ligger däri, att just de mest förtänsamme bland de mindre förmögne sökt utom staden skaffa sig nya hem, har man icke beaktat.

Naturligtvis är denna politik icke endast ett utslag af naivitet. Bland de inom kommunen ledande äro alltför många, hvilka privata intressen så utomordentligt lämpligt sammanfalla med den politik de drifvit å stadens vägnar. Detta gäller ju alla större fastighetsägare, alla förläggare för byggnadsverksamheten — banker eller enskilde — och alla dem som fått smak på de lyckade tomt- och fastighetsaffärernas sötna. Men man bör ju alltid tro sina medmänniskor om godt. Man bör således tro att dessa, som sökt och ofta funnit lyckan tack vare kommunens affärsgrundsatsar, icke bilda flertalet bland de inom kommunen bestämmande. Eller låtom oss åtminstone hoppas att så är.

Mot den sålunda bedrifna kommunalpolitiken hafva nu de som få betala nöjet gjort opposition vid de gångna stadsfullmäktigevalen. Efter svensk råd och lägenhet. Man har icke gjort som i London eller i Köpenhamn, där man gjorde rent hus. Där lät man nya män utföra nya grundsatsar i lifvet. Vi hafva mest behållit de gamle. Hos oss är kontinuiteten den viktigaste faktorn i det kommunala som det politiska lifvet. Den som en gång fått ett mandat måste icke för att få det förnyadt hafva visat att han var särskildt lämpad för mandatet. Han kan till och med lugnt visa sig vara en nolla, han sitter ändå och ofta hälst då som allra säkrast. Några finnas ju alltid som på ett eller annat sätt blamerat sig och en eller annan ersättare kommer därför vanligen med. Men en syste-

matisk utränsning af olämpliga element strider alltför mycket mot våra vanor och föreställningssätt.

Och hvad blifver resultatet? Man har på andra håll sett huru en liten men målmedveten opposition, till och med så länge den ännu är i mindretal, kunnat trycka sin prägel på en församling genom sin duglighet och sin principfasthet. Sådant brukas icke här i landet. Hos oss kommer minoriteten in, använder sin tid för att, som det heter, sätta sig in i ärendena och maskineriet, och den gör det så grundligt, att efter ett eller annat år kan man icke ens med mikroskop skilja den såsom oppositionsman valde från de andra gamla herrarna.

Dubbelt stor är naturligtvis denna fara, där rösträttsförhållandena äro så abderitiska som vid våra kommunala val. Det nödiga ryggsstödet för en själfständig verksamhet gentemot slentrianens kompakta majoritet saknas vid sådana rösträttsförhållanden.

I själfva verket är således nog icke mycket mera att vänta af de nya stadsfullmäktige än af de gamla. Hvad som är och blifver hufvudsaken är opinionen utanför de fullmäktiges krets. Kan där bibehållas och stärkas den mening, att som hittills får det icke längre gå, då kan åtminstone småningom något vara att hoppas. Men följ Stockholmarna vid sina kommunala intressens vårdande samma regel som de och det öfriga hedervärdiga svenska folket vid skötandet af de politiska intressena, att nämligen sedan valet är öfver med jämnmod se på, huru de nya och de gamla männen endrakteligen samarbeta i de gamla fotspåren, då kunde de gärna också spara sig valets besvärligheter.

Prins Eugens och Zorns utställning.

I konstföreningens lokal vid Vestra Trädgårdsgatan pågår för närvarande en utställning af synnerligen intressant beskaffenhet. Det är den svärmiske landskapsmålaren prins Eugen, som slagit sig ihop med virtuosen Zorn, och jag försäkrar att ni kan gå där så länge som helst utan att tröttna, ty den är lika omväxlande som konstnärligt fullodig.

Det har talats och skrivits mycket em separatutställningarnes företräden framför massutställningarna, och sanningen af detta får man här ännu ett tillfälle att konstatera. Man följer häpnande Zorns akrobatiska pänselsprång, lyssnar med hänförelse till prinsens färgdikter, det är ingenting som stör, hoppar ur eller irriterar, och när man går är man inte öfvermått och utled, utan glad och tacksam för den stund man tillgringat i de två konstnärernas sällskap. Man blir inte kastad från ett till ett annat, från fosterländsk patos till sentimentalt känslöjunkt, från en leende svensk björskoginteriör ned i Öreus hålör eller från gapris solbrända klippor till Lapplands snötäckt höjder såsom på de stora allmänna expositionerna, dessa konstens karnavalsupptåg, där de förvuxna jättemålningarna hota att förkväfa allt som inte kan svälla ut och pösa. Nej detta är distignerad, fin konst, tekniskt öfverlägsen konst, nobel och känslolöst. Här finnes ingenting af tom affektation eller — teater.

Zorn är den som representerar tekniken, men därför är inte hans konst kall och intetsägande, tvärtom, det finns så mycket lif, sol och luft däri, att den både friskar upp och värmer. Se på porträttet af konstnärens fru, där hon sitter med sin lilla lurviga hund i knäet, "Emma och Mouche" kallar han det. En eldröd morgonrock omsluter henne, och från denna skimra röda reflexer rundt omkring, en eldröd mössa höjer ytterligare effekten och bakom henne står en eldröd tulpan. Det är djärft både i färg och utförande, men det är friskt och härligt, verkar som en uppsluppen

pianokonsert af Beethoven, rycker med och piggar upp och stämmer en glädtegenast vid inträdet i lokalen. Den som målar så bör vara en som är nöjd med sin värld, tänker man — och man skulle vara en tjurskalle om man missunnade Zorn att se världen i cinoberrödt!

När man genom denna tafla kommit i godt lynne, så faller det af sig själf att man tycker att allt det andra är bra. Man går från tafla till tafla och beundrar det flotta utförandet, elegansen, färgen. Så stannar man framför porträttet af fru W., under hvars präktiga hvita barm man tycker sig märka huru blodet rör sig. Hon är en charmant kvinna, en riktig Antigonegestalt, och den svarta, djupt urringade klädningen och den röda glödande stenen på fingret ger henne något demoniskt tjusande. Den djupblå bakgrunden stegrar ytterligare detta intyck. Det är något sinnligt i denna målning; under tyget anar man kroppen. Det gör inte den allra bästa stoffmålare efter, men hos Zorn är dräkten bisak, kroppen allt, och kvinnokroppen kan han skildra det veta vi, och visste vi det inte funne vi det här i den luftiga solglänsande taflan "En Eva". Det är en lækker tafla och retande verkar den, ty man tycker sig riktigt känna doften af den ur badet nyss uppstigna nakna kvinnokroppen, på hvilkens glansiga yta solstrålarna föra en lustig lek.

Präktiga och väl studerade äro Zorns dalakvinnor i deras brokiga dräkter, såsom Kufvar-Maja", "En brask-kulla, med flera. Särskildt beundransvärda äro i dessa belysningseffekterna, solljuset som silar in och smeksamt öfverstrålar figurerna.

"En moder", en ung kvinna som ger sitt barn bröstet, är den djupast kända af alla Zorns taflor på utställningen, det är den mest genomarbetade och på samma gång är den mildare och varmare i färg än de andra allmogekvinnorna. Jag har hört folk påstå att Zorn tänkt sig denna moder som en jungfru Maria. Nå hvarför inte! Jag har sett Kristus promenera i finska björkbagar (& en tafla af Edelfeldt), och jag har sett en svart madonna från Otaheiti. För den som inte kan njuta af en tafla om han inte har en anekdot till sovel bör detta gifva taflan ett dubbelt värde.

Såsom stämningmålare uppträder Zorn i "Midsommar". Den taflan har sitt säregna behag. Den påminner mig om tjäderlek eller sträckande morkullor. Människobarnen ha ju sina seder liksom skogsåglarne och det här är en illustration till masarnes och de "små kullornas" lek under sommarnatten. Låt mig säga rent ut, taflan är en hymn till kärleken. Dansens rytm, kvällens vekhet är fint och känsligt utförd, färgen är diskret, Zorns vanliga våldsamt — försvunnen.

Väldsamt är däremot porträttet af Boethius. Det är ihopklatschadt på ett så oerhördt nonchalant sätt att det troligtvis är bland det djärfvaste Zorn någonsin utfört. Det var någon som sade att man såg att Zorn inte fått något betaldt för det (det är också mycket riktigt en gifva till Vestmanland—Dala nation i Uppsala). Och det var träffande. Det är nästan som en karrikatur. Men karaktär har det. Därvidlag är det ingenting som bryster.

Ja, han är en intressant karl, Zorn, och det är ett nöje att följa hans pänsels saltomortaler, och en dubbel njutning att efteråt taga prins Eugens nobla, lugna konst i skärskådande.

Jag har dock en sak att framställa mot prins Eugen, och det är att förgrunderna i ett par af de större målningarna äro svaga, ja, man kunde rent af säga att de lysa med sin frävar. För att få rymd i en tafla måste man så att säga ha något att trampa på. Det är oriktigt att börja taflan så långt borta från åskådaren som prinsen gjort i "det lugna vattnet". Hövålmarna där borde ha stått i medelplanet af duken, ej såsom nu i förgrunden. De verka nu mulvadshögar och förtaga taflan en del af dess storhet. Och ökostoken vid stranden verkar bärkbåt. Denna svaghet vidläder äfven "Nattnolnet" som har en charmant himmel och en stämningssrik bakgrund, men äfven den saknat — förfäste.

Bättre tycker jag då om "En minnessten" som har en episk fläkt, och en "Skogsbacke" som är frisk och solig, och allra bäst tycker jag om

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: 1) *Lucrezia Borgia*.
2) *Dansdivertissement*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken i undt.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 — 10,30 e. m.: *Gamla Heideberg*.

Vasateatern.

Kl. 8 — 11,00 e. m.: I dag för första gången: *Florodora*. Operett i 3 akter, 8e akten afdelad i 2 tablåer, af Owen Hall, musiken af Leslie Stuart, dansen af Axel Kihlberg. Regie: Emil Linden. Dirigent Hjalmar Meissner.
I 3e akten i 1a tablå dansas solo amerikain af Jetta Kuhn. I 3e akten 2a tablå cake walk (arr för scenen), dansas af Ottilla Tropp, Evelyn Nygren, John Borgman och Helge Kihlberg. Ballet mysterieux dansas af Jetta Kuhn och 8 damer af corps de ballet.

Södra Teatern.

Kl. 8 — 10,30 e. m.: *Hemsöborna*.

Olympiateatern.

Kl. 8 — 10,30 e. m.: *Hattmakarens bal*.

Folk-Teatern.

Kl. 8 e. m.: *Jag gifte mig — aldrig*.

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.
Det stora Mars-Programmet.
Mimi Polly. Agnes Säter.
B. Beyerle. Mille Sonja.
Brödr. Ferrari. Brödr. Lorentz.
Adèle Rejane. Adamowicz.
Jach Sander
(Den hvita Jackson.)

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Souper.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelssens Salongsorkester.

Vördsammast
Clas Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

INNEHÅLL:

Kommunal politik.

Prins Eugens och Anders Zorns
utställning. Af *Amadeus Bianchini*.

Aëronautiska sällskapet och
»kaptenerna» Viel Geschrei und
wenig Wolle. Af *Lucien*.

Albin Lavén — teaterdirektör.
Göteborgarnes mening. Af *Guy*.

Våra »sedliga» präster. Kyrkoher-
de Strandell dokumenterar sig. Af
Sten B.

K. S. Apemans omvändelse och
bättring. Af *Erik den helige*.

Tjufskytte VIII, skämtkrönika af
Rastamagnac.

Våra förtryckare. Af *Sancho Panza*.
Måste operetter vara dumma?
Af *Einar Ekstam*.

Ocker på kvinnlig arbetskraft.
Af *Ingvald Ulvåde*.

Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.
m. m.

»Bänken», ett löjligt enkelt motiv och
mycket farligt för en klappare att gifva
sig på, men som prinsen behandlat så
genomgående konstnärligt, att det till-
hör de bästa vintermålningar jag skä-
dat.

»Tornet» är en af djup andakt fylld
aftonstämning, hvilken dock icke är
alldeles fri från sentimentalitet, »Natt»
och »Nattstämning» ett par lyriska
småstycken och ekarne i »Från Frie-
sens park» äro vackert modellerade
med gyllene sol och mildt gröna skug-
gor.

Kolteckningarna från Valdemarsudde
med underlagd akvarellfärg, med de
knotiga välkända Djurgårdskearne,
strömmen och södra landet äro mjuka,
behagfulla alster, och ett par dylika

med motiv från Mora äro äkta nordi-
ska vinterbilder.

Intrådesavgiften, 1 krena, tillfaller
föreningen »Konsten för skolan». Det
är ett godt ändamål som bör uppmun-
tra till flitiga besök, men — hvad
säger hans kunglig höghet om jag fö-
resloge honom att utföra de vackraste
kolteckningarna i litografi som de
lämpa sig utmärkt för? Föreningen
»Konsten för skolan» vore säkerligen
mycket tacksam och äfven andra konst-
älskare. Utställningen visar ju ändå
tydligt att prinsen inte vill ställa sitt
ljus under ena skäppa, utan vill låta
det lysa för hög och låg. Men detta
är ju också en konstnär's plikt, ty
icke endast rikedom förpliktar utan
äfven — geni.

Am. B. — i.

Aëronautiska sällskapet
och kaptenerna.

Viel Geschrei und wenig Wolle. Li-
tet kritik och många hugg i luften.

Våra stackars många luftseglare,
med den herostr... förlåt aëronau-
tiskt berömde Sigurdh i spetsen, ha
det fasligt svårt nu för tiden. Icke
nog med att »Svenske» gick att
uppsöka det land, där han är född,
de två kaptenerna Unge och Cetti
dylla på sällskapet — eller åtmin-
stone dess styrelse — så godt de förmå,
kapten Unge i D. N. i form af inter-
vjuer, Cetti, själskrifvande, i det or-
gan, Sv. D., han »valf», för att citera
hans egna ord.

Kritik är ju alltid bra. Men, men...
den skall framför allt vara saklig. De
båda kaptenerna ha ej alltid hållit
måttet i detta hänseende. »Kapten»
Cetti naturligtvis minst. Och båda
ha dessutom det i en diskussion för-
argliga motivet, att de blifvit perso-
nigen förfördelade af sällskapet —
eller åtminstone dess styrelse. Hvad
kapten Unge beträffar vill jag gärna
erkänna, att han behandlats med en
särande nonchalans af det sällskapet
i fråga. Ungefär så som om han sökt
skinna sig på dess bekostnad. Och
dock har han levererat sin praktiga
ballong, som utan tvifvel är den bästa
konstruktion af en fri ballong, som
hittills, sett dagen, utan någon som
håst vinst, ja, med förlust. Han har
ju icke ens fått sina patentkostnader
täckta. Men det har ej behagat säll-
skapet att ge kapten Unge ens den
minsta förtroendepost. Och dock
borde väl han åtminstone sitta i färd-
kommittén.

Hr Cetti är rysligt arg, därför att
han två gånger blifvit nekad inträde
i sällskapet. Hvarför vete gudarne.
Ty det skäl, herr Cetti framlade
på sitt föredrag på National i fredags, kan
man väl ej för sällskapets styrelses
anseendes skull taga på allvar. Han
påstod nämligen, att han blifvit »ned-
voterad», därför att han vågat offen-
ligt kritisera några sällskapets åtgör-
anden. Emellertid var det dumt att neka
hr Cetti inträde, ty han går nu om-
kring och tror sig farlig. Och upp-
blåsthet passar ej ens en luftseglare.
Den egenskapen bör vara ballongen
ensamt förbehållen.

Sällskapets styrelse har onekligen
många synder på sitt samvete. Men
alla barn i början. Om ordförandens
kompetens sade hr Cetti många elaka
ord. Och man kan ej neka till att
de äro svåra att jäfva. Styrelsens
tilltag att tillsätta vice ordf. dr Ek-
holm som permanent ordförande, då
den af sällskapet valde generalmajor
Centervall afsade sig, måste man
stämpla som ett utslag af den brist på
sinne för former, som så länge jag
tillhört sällskapet utmärkt dess för-
handlingar. Och det blir väl rättadt.
Att ingenjör Fränkel valdes till tyg-
mästare var rätt naturligt. Visserli-
gen har Fränkel gjort misstag — or-
saken till »Svenskes» försvinnande var,
som jag förut i denna tidning visat,
helt visst hans och ej konstruktionens
fel — men hvilken af sällskapets le-
damöter, som voro i tillfälle att åtaga
sig befattningen, skulle varit mera
lämplig? Vi ha ju inga aëronautiska
fackmän i vårt land — jag räknar ej
ens hr Cetti, som trots sin »13-åriga
erfarenhet» och sina många uppstig-
ningar dock saknar de vetenskapliga
förutsättningarna för att nämnas
»fackman». Och då få vi se till, att
dylika uppföstras. Ingenjör Fränkel
har ju mer än de flesta visat ett varmt
intresse för aëronautiken. Och han
har väl nu lärt sig så mycket af de
af honom och andra begångna fe-
len, att hans kompetens väl knappast låter
sig betvifla. Naturligtvis borde dock
stadgarne innehålla något om att tyg-
mästare och färdledare borde visa sin
kompetens innan de utses.

Att som kapten Unge föreslagit på
förhand stipulera en viss sammansätt-
ning af styrelsen är naturligtvis all-
deles absurd. Förslaget om att låta
konungen utse ordförande, äfven fram-
lagdt af hr Cetti, måste man väl be-
trakta endast som en liten privat ar-
tighet. På allvar kan man ej taga
det. Och dessutom strider det full-
komligt mot kapten Unges motiv för
en ändring af styrelsen. Han ville
ju, att fackkunskapen skulle få plats
därstädes. Men så vidt jag vet ha

vi inga hofffunktionärer med speciell
aëronautisk fackkunskap.

Detta må vara nog för denna gång.
Vi få hoppas att det stora gruffet
upplöses sig i dimma, ur hvilken en
ny »Svenske» må uppstå. Kapten Unges
pris, ca 12,000 kr., kan ej anses för högt,
då man väl ej kan begära, att kapten
Unge denna gång liksom den förra
skall arbeta gratis, ehuruval det icke
är otroligt, att kapten Unge själf mo-
difierat priset. Och dr. Ekholms ut-
talande i D. N. d. 19 ds. — att säll-
skapet skulle kunna kringgå Unges
patent och beställa en ballong af »Sven-
skes» typ hos någon annan, måste
vara missuppfattadt af referenten. Så
lumpet kan dr. Ekholm icke ha utta-
lat sig.

Sedan detta var skrifvet, har säll-
skapet haft sammanträde, i går kväll
på Anglars. Hetsiga repliker, mera
personligheter än saksak. Allt slutade
dock så bra man kunde begära. Styrel-
sens åtgärder godkändes, utom i fråga
om svaret till kapten Unge, om hvilket
intet uttalande gjordes. Men däremot
uppdrogs åt styrelsen att inleda nya
underhandlingar med konstruktören.
Doktor Ekholm afsade sig ordförandeskapet, då han ansåg,
att fastän han var lagligt vald af styrelsen
— detta blef med 14 röster mot 13
sällskapets beslut — så ville han dock
icke kvarstanna utan att ha sällskapets
förtroende i högre mått än vöteringen
visade. Och ingenjör Fränkel gick också
sin väg som tygmästare. Han tyckte, att
han blifvit för hastigt vald. Med orden: »att
jag blifvit vald till tygmästare och kapten
Svedenborg till vice tygmästare, är
absurd» afträdde han från valplatsen.

I fråga om det ofvan nämnda utta-
landet i D. N. förklarade dr. Ekholm
mycket riktigt, att det var missuppfat-
tadt. Han hade naturligtvis aldrig menat
att man skulle kringgå Unges patent.

Lucien.

DAGSKRÖNIKA.

I artikeln »Teater och kritik» i
förra numret har insmugit sig en otyd-
lighet, på hvilken vi härmed bedja att
få fasta uppmärksamheten. Artikel-
författaren menade icke att skära alla
— de fyra — kvinnliga recensenterna
öfver en kam, då han skref, att »tea-
terkritiken» öfvat inflytande på fram-
gången af »Giftermålsbalken runt».
Han åsyftade blott den kritik, märket
H. S. — alias Iris — aflämnat, men
genom ett förbiseende kom formulering-
ingen att lyda så, att den kunde tolkas
till nackdel äfven för de andra kvinn-
liga recensenterna.

För hvilket vi härmed be de ärade
damerna om ursäkt!

Man har varit nog vänlig att sända
oss en liten skrift af en viss E. D.
Heüman, som i densamma föreslår in-
rättandet af fyra nya biskopsstolar.
Synpunkten är förvisso ganska origi-
nell och skäligen tilltalande, vi beklaga
endast, att den förmodligen ungdom-
lige författaren icke vågat tänka tan-
ken fullt ut. Biskopsstolar i alla sven-
ska städer: i Falsterbo — Skanör,
Grenna och Kungsåker. Se det vore
susen!

Hr Heüman lär enligt senare upp-
gift vara extra ordinarie guds ords
predikare inför det ogudaktiga hofvet.

Det är det som gör skillnad...
Den visa Hermandad i den här stan-
den, alias polisen och öfverståthållare-
ämbetet, har funnit på en snillrik och
härfin distinktion mellan varieté och
icke-varieté, hvilken roande egenskap
vi icke få bespara våra läsare.

Som bekant uppträder fru Anna
Lundberg på Berns och sjunger där
hvarje afton några visstumpar inför en
rökande och drickande publik. En
del kitsligt folk ha velat rubricera
dessa som varieté. Men hör och be-
undra den visa hermandad: fru L.
uppträder »civilt» och ackompanje-
mangent befinnet sig uppe på själfva
scenestråden! Det är det som gör
skillnad. Spelades ackompanjemangent
från ett kapells vanliga plats, se då
vore det vips varieté! Dessa två
villkor uppfylla, får fru L. kräma
sig på scenen bäst hon gitter, bära
flåta, gamla flickan, sam, liggande på
knä, jama marseljäsen. Mot de osmak-
ligheterna har polisen intet korrektiv.

Att det, tack vare ett dylikt polis-
godtycke, skall vara omöjligt att upp-
rätthålla en något snävar hyggelig va-
riété ligger ju i öppen dag. Svea-
teatern svar med rätta ve och förban-
nelse öfver drickandet och sjungandet
i Berns, hvars ägare gnuggar händerna
åt det dumma folket, som på sönd-
dagarna t. o. m. står i kö för att
kasta bort sina surt förvärfvade slan-
tar.

Sveateatern har redan nu några se-
och hörvärda nyheter på sitt program
och väntar ett finare nummer, den
sköna Ariola Aleitha, som skulle ha

kommit i veckan, men synes ha frusit
fast på väg från Warschau. Emellertid
äro de båda gatsångarna icke oafna
och den musikalske clownen och
Geo Jacksonimitatören mycket rolig.
Och dessutom gläder den vackra Agnes
Säter fortfarande publiken med sitt
goda humör och sin lustiga, vi skulle
vilja säga, vidunderliga röst.

Kejsar Wilhelm och bibelvetenska-
pen.

»Vorwärts» meddelar att, att kejsar
Wilhelm skall ha påverkat den be-
römda Babelforskaren Delitsch att upp-
skjuta ett nytt föredrag på obestämd
tid.

Dessutom bringar »Vorwärts» ett
ännu mera uppseendeväckande medde-
lande, nämligen att Delitsch skulle
lofvat kejsaren att icke »antasta det
nya testamentet». Det återstår emel-
lertid att se, om icke denna den social-
demokratiska tidningens uppgift om
att Delitsch skulle låta kejsarviljan
utstaka gränserna för sin forskning
visar sig vara gripen ur luften.

Professor Emil Poulsen med fru
gäfvö i dag på middagen en andra
uppläsning, denna gång i Vetenskaps-
akademien. Programmet omfattade
scener ur »Köpmannen i Venedig» och
Björnsöns »De nygifna». Publiken var
rätt fåtalig, men tacksam.

Den af en tjurskallig statskyrkas
fanatiska tjänare förföljde Flädieman-
nen behöfver ekonomisk hjälp och eko-
nomiskt understöd i sin energiska
strid för att grundlagens uttryckliga
föreskrift att konungen ej får någons
samvete tvinga eller tvinga låta, verk-
ligen en gång skall efterlevas. »Kväl-
len» vill i sin mån bidraga härtill och
har därför i sin redaktion utlagt lista
för tecknande af bidrag till den stats-
kyrkobetryckte mannen.

En uppseendeväckande afskedsan-
sökan är till danske kulturministeriet
ingifven af den bekante kammar-
sänger Herold. Hans motiv är att han
har så sträng tjänstgöring att han är
rädd att förlora sin röst, om det fort-
går som hittills. Han lämnar ej sce-
nen, men vill ej taga engagemang län-
gre tid än fem mån. r på året. Un-
det ledigheten skall han resa och in-
öfva nya partier. Politiken har in-
tervjuat honom och han försäkrar, att
han väl öfvertänkt det steg han äm-
nade taga och tror att det är det
klokaste han kan göra.

Ja, det är ju håller ingen, som
anser er vara dum, sade intervjuaren.
— Nej, och dock är jag tenor, sade
hr Herold, själf en smula förbluffad.

Telegram.

(Genom Sv. Tel.-Byrå.)

Konsulatsaken.

Vänstermajoriteten stöder re-
geringen.

Kristiania, söndag.

Stortingets vensterförening höll i
går afton ett möte, som varade från
kl. 8 till half 10. Förhandlingarna
voro konfidentiella, men Dagbladet
tror sig kunna säga, att de olika
uttalandena om en yttersta venster,
som vill ingripa i förhandlingarna
om konsulatsaken och hindra deras
fortsättande på den af förhandlings-
kommittén sagda grundvalen, blott
äro byggda på lösa gissningar.

Verdens Gang meddelar från mö-
tet, att öfverenskommelsen från nå-
gra håll blef skarpt angripen, men
att den äfven fick verksamt stöd.
Ingen voterade företogs. Mötet
gaf intryck af att ett afgjordt ven-
sterflertal skall stödja regeringen.

Stora gåvor till nödhjälps-
fonden.

Luleå, söndag.

Till landshöfding Bergström har
från Minnesota nödhjälpskommit-
té genom bankpresident N. O.
Werner öfverlämnats en gåfva af
18,587 kr. 36 öre och genom han-
delsfirman C. J. Svedberg, London,
från firman A. Milnet & C:o i New-
york en gåfva af 50 pund sterling.

Presidenten Castro afgår.

Caracas, söndag.

Presidenten Castro har nedlagt
sitt ämbete såsom president och
meddelat detta beslut i ett budskap,
som han i går uppläste i kongressen.

Våra »sedliga» präster.

Kyrkoherde Strandell doku-
menterar sig.

Kyrkoherden i Klara är som be-
kant en mycket sedlig man. Han har
senast styrt om att polisen drivit
ut de prostituerade från de många
småhotellen i Klara. De öfversvämma
nu andra stadsdelar i stället.

Kyrkoherden synes dock blott vara
sedlig i sexuellt hänseende. Eller
hvad skall man säga om följande
historia, som vi fått från fullt till-
litligt håll.

En af kyrkoherdens läsbarn i år är
anställd som statist vid en af Ranfts
teatar. Hennes mor, som är skild från
mannen, är suflös därstädes och har
under tio år försörjt tre barn utan nå-
got understöd från denne. Dottern
söker nu att på ofvan nämnda sätt
hjälpa till med att skaffa familjen
uppehälle.

En dag finner städerskan en lapp
med förmåelser mot kyrkoherde
Strandell i den sal, där läsningen
föresiggår. Flickan från Ranfteatern
misstänks, förhöres och nekar. Mo-
dern inkallas till förhör inför kyrko-
herden; som börjar:

— Vet ni hvem jag är?
— Jag förmodar, att det är kyrko-
herde Strandell.
— Förmodar!... förmodar! Vet
ni ej, hvem som är er själsörjare?
Går ni aldrig i kyrkan.
— Det hinner jag ej för min tjänst-
göring.

— En sådan människa, en sådan män-
niska! Hvad är er man?
— Vi äro skilda. Jag försörjer
ensam mina barn.
— Huru många andra karlar har
ni bott tillsammans med sedan skils-
massen? Flickan får ej gå fram.

Förtviflad öfver den värde »själa-
sörjarens» tillvitelser går modern till
en af souscheferna vid teatern, som i
ärendet besöker kyrkoherden. Han
blir då så godt som utkörd. Kyrko-
herden förklarar, att han icke bryr
sig om den ofvan nämnda leppen, men
då flickan är statist vid en teater,
får hon icke gå fram.

— För öfrigt, slutar han, har jag
makt att bestämma, hvilka som skola
få gå fram, och behöfver ej ange
skäl, om jag vägrar någon.
— Ni har makten, men ni miss-
brukar den!

Med denna replik afträdde sous-
chefen.
Hvad skall man säga om en dylik
Kristi efterföljare på denna skräpliga
jord?

Sten B.

Kvällens julnummer.

»Kvällen» kommer att i sinom tid
utgifva ett julnummer, rikt illustrerat
och med bidrag af de bästa pennor.

»Kvällens julnummer» tillställas
gratis de läsare, som prenumererat
på »Kvällen» för minst ett halft år
från 1:sta april.

»Kvällens julnummer» kommer
att kosta 50 öre för alla, som ej äro
nog förtänsamma att prenumerera.

Albin Lavén — teater-
direktör.

En förlust för Stockholmsscenen.

Morgontidningarna i dag förmåla,
att Folkteatern i Göteborg från 1:ste
oktober skall öfvertagas af skådespe-
laren v.d Dramaten Albin Lavén.

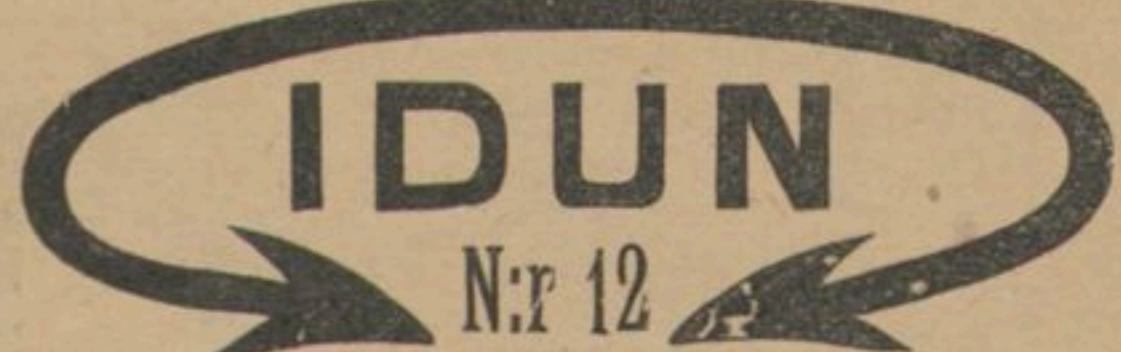
Den uppseendeväckande nyheten att
vi skulle förlora en af våra bästa och
mest sympatiska skådespelare försatte
oss i en viss oro. Vi skyndade att
uppsöka hr Lavén. Och att vi icke
lyckades träffa honom gaf en indirekt
bekräftelse åt det infama ryktet.
Som bekant kan man nästan aldrig få
tag i en teaterdirektör.

Lyckligtvis har »Kvällen» vänner
äfven utom Stockholm. Och vi lyck-
ades pr telefon träffa en af Göteborgs
mest kända teaterhabituéer, som har
reda på allt teaterskvaler och litet
till. Naturligtvis kände han hela denna
historia.

Gud nåde Lavén, om han desavoue-
rar oss!...

Det är ännu icke bestämdt, att
Lavén skall bli Göteborgs Johan Ström-
berg. Men underhandlingarna äro
mycket allvarliga. Lavén vill bara
ha några reparationer gjorda — det
behöfs i sanning, sade vår göteborg-
are — och så är han beredd att skriva
under kontraktet.

Under den nya regimen skulle den
»bättre» publiken söka dragas till tea-
tern. Ett litet utvaldt sällskap på
sex å sju personer som stomme och
därtill de andra så pass bra, att en-
semblen blir tillfredsställande. Sådan
skulle Lavéns plan vara. Hvilka
skådespelare han skulle ha med kün-

Bästa litterära och konstnärliga
innehåll!

Två konstnärer: af Ernst Högman.
Med porträtt och interiörer från prins
Eugens och Anders Zorns atelieer samt
sex af de förnämsta tafflorna från de-
ras pågående utställning. — Lea; några
minnesord af Sigrd Elmblad. Mea allra
senast tagna porträtt.

Stockholmsvär: Stockholmsbilder:
af Daniel Fallström af N. Ödman.

En hjältinna; af Jane Gernadt-Claine.
Med fem bilder. Porträtter af herr och
fru Emil Poulsen, R. von Kriemer, Ida
Ekman, Sofia Warolen m. fl. Flere bil-
der från Vasateaterns nya operett »Flo-
radora», från fräktsoarén på Grand Ho-
tel m. m.

Följ tong af Gustaf af Geijerstam.
Prenumerera snarast!

Ny Rotationsmotor
för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. mek. verkstad.
Blåkopia af hufvudritningen i full stor-
lek jämte beskrifning kan erhållas mot
insändande af 10 kr. Personligen till på-
seende hos uppfinnaren Ingenjör Olof
Montague, Stureplan 2, Sthlm. 2 — 4 e. m.

T. I. Magnussons
Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre
husreparationer, butiks- o.
kontorsinredningar.
Snabbt. — Reelt. — Billigt.

de man ännu ej. En Fritjof Hellström
— namnet kanske ej riktigt rätt: den
förbaskade telefonen! — vid nuvaran-
de Ljungqvistiska sällskapet lär dock
vara säker.

Det är ej att undra på, slöt vår
sagesman, att hr Lavén lednat på
att vara ledig. (Apropos det, så ha
vi i »Kvällens» redaktion längre fun-
derat på att be vännen Lave skriva
några artiklar under rubriken: En
dagdrifvares memoarer.) — Han syns
ju så sällan på Dramatens affischer,
att man knappt kommer i håg, att
han finnes där. Och för en ung, ar-
betsvillig skådespelare måtte detta
vara ett litet Inferno.

Naturligtvis äro vi Stockholmare
ledsna att mista hr Lavén, men vi
önskv honom i alla fall lycka till den
nya verksamheten, om det nu blir af.
Guy.

MUSIK.

Leipzigarna, som gjort storartad
succès senast i Köpenhamn och svenska
landsorten, ha sin första konsert i
kväll i Musikaliska akademien under
Hans Windersteins anförande. Solist
är fröken Charlotta Huhn från hof-
operan i Dresden. Det blir helt visst
en intressant konsert.</

* Gustaf Löfgren, Snickare *

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Alla förvänas

öfver sin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerad och mousserad i maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid. Goda Viner: i kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

hörda svårigheter, som kören har att kämpa emot blott för att kunna åstadkomma repetitioner. Testarbetet tar ju den mesta tiden och är dessutom förlagdt till olika tider för olika teatrar. Kören har därför måst som konspiratorer hålla hemliga nattsammanträden, men resultatet lär dock vara förträffligt.

Påskdagen skall den slå sig in i det allmänna medvetandet på en matiné i Musikaliska akademien. Programmet upptager både nyheter och gamla omtyck — kvar-tetter.

Att det blir något fin-fint synes af tenor-stämman. Hör blott: Hrr Sven Nyblom och Malm från operan, Schücker, Adami och G. A. Lund från Vasan och Elis Ohlsson från Södra.

Det låter det!...

Colla destra.

(Hötel Rydbergs nyinredda matsal. 1 st. f. smörgåsar och ett stort bord, beatt med representanter för crème de la crème. En skål med jordgubbar. Kapellmästar Nalle med långtande blickar mot bordet. Direktör Berglund som ett gräddor förbi.)

Nalle: — Jordgubbar redan! Hva' kostar dom?

Direktören: — Du kan få en portion för 60 öre!

Nalle: — Det var billigt. Hur många får man då?

Direktören: — En.

Nalle: — !!! Men duger dom att äta den här tiden?

Direktören: — Det vet jag inte. Har inte haft råd att försöka...

Blad ur skizzboken.

Våra förtryckare.

Det finnes väl intet folk med någon slags grad af kultur, som så godmodigt låter sig förtryckas och handteras af öfverhetens legodrängar som vårt stackars tröga svenska folk.

Man behöfver blott få det allra minsta att göra med någon statens »ämbetsman» för att man genast skall märka, huru denne betraktar alla, som ej äro hans öfverordnade, ungefär som vanliga boskap. Och ju lägre på rangskalan dessa den nutida samhällsorganisationens tjänare stå, dess högre uppskatta de sig själfva och dess djupare förakta de oss, som äro helt vanliga medborgare.

En tid bortåt har man oförtrutet från alla håll och kanter rakat ned på militären. Men det undras mig, om man inte i stället haft långt mera skäl att i stället börja kallfatra våra civila befallningsmän och deras handlangare.

Granska blott en sådan institution som Stockholms gas- och elektricitetsverk litet närmare i sömmarne! Den bör väl om någon vara en borgerlig anstalt, som skötes efter ungefär samma principer som alla andra nutida affärer till allmänhetens betjäande. Men i stället bedrivs den som en högbyråkratisk välgörenhetsinrättning, hvars tjänster det är en stor nåd för allmänheten att få begagna sig af.

Jag glömmar aldrig den byråkratiska arrogans, hvaraf jag möttes då jag en gång å en daglig tidnings vägnar kom upp till gas- och elektricitetsverkets herrar öfveringenjörer för att till deras ära skriva en artikel med anledning af något jubileum detta högförnåma verk firade. Deras betedande var så oförsynt, att jag ej skref en rad om hela tillställningen utan i stället fordrade att min redaktör skulle skaffa mig upprättelse af gas- och elektricitetsherrarna för min kränkta tidningsmannaheder, en upprättelse, som jag, tack vare den rådande kutyren inom hufvudstadspressen, naturligtvis aldrig fick.

Än mer kunna alla de, som varit så oförståndiga att låta inleda elektriskt ljus i sina våningar, intyga hur den konsumerande allmänheten behandlas af de personer som af det höga verket utsändas för att uppbära dess tillgodohafvanden. Detta behandlingssätt är sådant, att man borde allmänt återgå till de gamla beskedliga fotogenlamporna och stearinljusen ända tills stadens elektricitetsverk gått öfver ända och ett privat bolag bildats på dess ruin.

Allt detta är likväl i grund och botten barnleksaker mot hvad som passerar inom den nutida skatteindriftningen. Denna bedrivs på ett sätt som saknar motsvarighet i vårt land allt sedan Jösse Erikssons dagar. Eller hvad säger ni om att kungens fogde går ut på torgen och bryter upp hän-

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

derna eller sliter sönder kläderna på torggummorna för att med våld afpressas dem resterande skatter? Eller att samme fogde går till fabriken och lägger beslag på arbetarnas löner för resterande skatter från gångna år samt lämnar endast en krona pr dag att lefva på jämte hustru och barn?

Jag vågar knappast vidröra en sådan sak som att en prest kan tillåta sig att slita barnen ifrån sina föräldrar blott för att föräldrarna ej låta barnen deltaga i religionsundervisningen i folkskolan. Hade detta passerat i ett annat land än vårt, skulle det ha framkallat en sådan storm att den gamla statskyrkan skulle ha knakat i sina fogar.

Jag frågar blott: när skall en nutida Engelbrekt höja sin röst och samla oss till ett befrielsekrig mot förtryckarne?

Sancho Panza.

Tjufskytte.

VIII.

Då jag anser det af största vikt för vårt näringslif att Stockholms samtliga bankdirektörer få säte och stämna i vår kommunalstyrelse får jag härmed uppmana alla rättänkande valmän att vid innevarande val endast rösta med listor som upptaga idel bankdirektörsnamn.

Stockholm den 22 mars 1903.

Rastamagnac.

Så där ja! Det skall bli riktigt skönt att slippa att arbeta för den snöda mammon en tid framåt. För efter det här bör väl mitt namn gå som guld i alla stadens banker — åtminstone till nästa stadsfullmäktigeval. Metoden är ju i dagarne provvad. Och si, den bör nog vara ganska god — åtminstone för de lojala undertecknarna.

Och hvilken välkommen upprykning måtte den ej gett våra tidningars ekonomi. Det är riktigt rörande att se deras tacksamhet. Jag sökte igenom Dagens Nyheter för att få reda på hur en välsinnad medborgare borde rösta. Och efter en längre stunds sökande fann jag i en liten mellansticksbild tidningens åsikt i frågan. Det var en lista som konvenerade mig alldeles förträffligt — elfva stycken för mig fullkomligt nya namn — d. v. s. om Andersson och dylika namn kunna betraktas som nya. Jag röstar nämligen af princip aldrig på en karl som jag har hört talas om — det anser jag vara en upprörande partiskhet. Därför var det mig också omöjligt att följa den välvilliga uppmaning som en massa förfärligt fina herrar riktat till mig på första sidan att rösta på min gamle vän Wallenberg. Men Dagens Nyheter lista tillfredsställde fullkomligt mitt samvete. Och jag tog rätt på den sedvanliga urklippslistan, klippte

ur den och skickade en god vän att rösta med den — själf röstar jag endast vid prästval i Adolf Fredrik. Och nu ha jag och D. N. min väns lif på våra samveten. Ty han gick och tog lifvet af sig när han, tyvärr för sent, blef upplyst om att D. N:s lista blott var en annons och naturligtvis upptog den hederlige Wallenbergs namn. Ett sakförhållande som D. N. med rörande omtanke om sina annonsörer på det sorgfälligaste undvikat att påpeka. Medan däremot Socialdemokraten så litet tänkt på sitt eget bästa att den visserligen tagit mot den förrådiska annonsen men där bredvid satt in en tydlig varning: Cave canem!

Och vid detta tillfälle ha ändtligen de konservativa bladen insett de s. k. frisinades öfverlägsenhet och själfva börjat skriva i dem. Medan fredagens morgontidningar öfverflöda med de annonserade åsikterna hos Allehandas gamla kunder om detta riksviktiga vara eller icke vara, och medan Aftonbladet dryper af den mörkade växelbeviljarens blod, kan man leta igenom Allehandas nummer samma dag från första raden till den sista utan att finna den minsta antydning om att den dagen ett stadsfullmäktigeval skulle äga rum. Kanske var Allehandas fullkomligt okunnig om den saken. Men det ha vi nog litet svårt att tro i allmänhet, åtminstone är det fallet med

Rastamagnac.

P. S. Wallenberg blef verkligen vald — hvilket bör öfvertyga den mest klen-trogne om annonseringens nytta. Och i går stod utanför Enskilda banken en kö af länsekundor som räckte från Nygatan en god bit in på Östermalm.

K. S. Apemans omvändelse och bättring.

Naturens bok hade vänt bladet och fått vårsidan upp. På ångarna spirade gräset och skogarna knoppades. K. S. Apeman tog på sig glasögon och gick ut för att läsa.

Då hörde han en fågel sjunga i toppen af en al. Han gick närmare. Då var det icke längre någon sång. Det var två trädgrenar, som gnedes mot hvarandra af blåsten. »Gnoti—gnoti—gnoti» lät det.

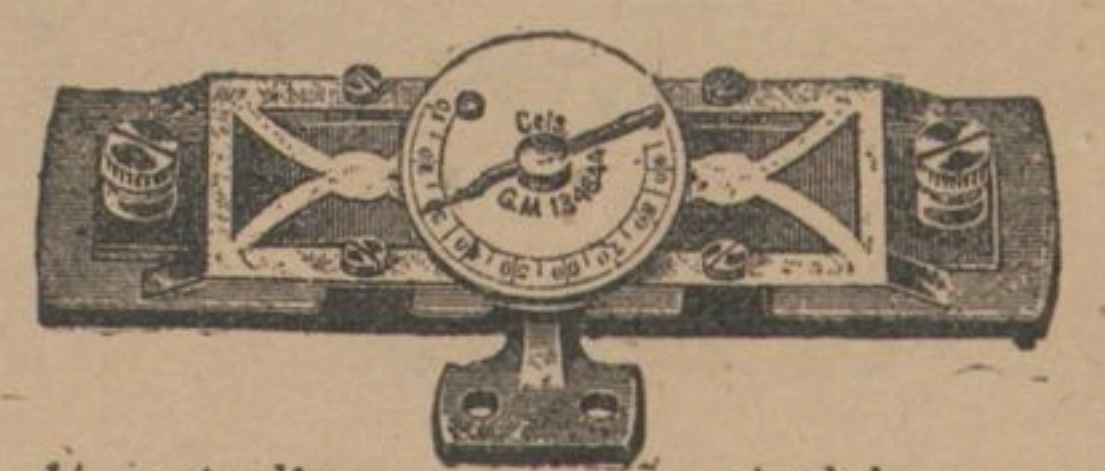
— Seavtón, sade K. S. Apeman och spratt till. Gnoti seavtón.

De orden hade han fordom hört i människornas och han mindes att de blifvit uttryck för hans själf.

Han blickade på skogen, på solen och på sjön, som blänkade blåvit mellan stammarna, och det skilrade för hans syn som om han stirrat igenom ett nät med fina maskor. Hans hjärna drog ihop sig som om kraniet plötsligt öppnats och den blifvit utsatt för lufttrycket.

Och så sjöng det till i hans öra:

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, verkstäder, spinnerier, värfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.
Inställbar för hvarje värmegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.
Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Du går och letar gåtor i naturen, men den dunklaste, den för dig intressantaste af alla gåtor, den bär du ännu otvådd inom dig själf.

K. S. Apeman vände ryggen åt skogen, hafvet och solen, gick hem på sin kammar och satte sig att grubbla.

Han grubblade länge och förlorade sömn och matlust.
— Jag måste se mig i spegel, sade han slutligen. Jag vill gå ut bland människorna och betrakta mig i de speglar som kallas andras omdöme.

K. S. Apeman gjorde som han tänkte. Den förste, hvars omdöme han speglade sig i, sade honom att hans näsa icke satt rätt. K. S. Apeman vred den tillrätta med hans hjälp.

Den andre sade honom att hans öfverläpp var för lång och hjälpte honom att lägga mustaschen så att felet doldes.

Den tredje sade honom att han hade rödt hår och ful hy, och han var så hederlig och hjälpte honom färga om håret och tvätta hyn.

Den fjärde sade honom att han var smed i ryggen, och han var af den näden att böja honom rak.

Den femte tyckte icke om hans öron. som vore för stora och röda. Han skänkte honom ett par fodral att gömma dem med.

Den sjätte påstod att han haltade. Och han sålde godhetsfullt åt honom en kryckkäpp som han själf användt vid en höftsjukdom och efter hvars begagnande han tillfrisknat förunderligt hastigt.

Den sjunde fann att han skelade och gaf honom ett par glasögon, hvarmed felet försvann.

Den åttonde fann att han var begåfvad med sex svanskor i stället för de vanliga fyra och lärde honom huru det kunde doljas o. s. v.

Den trettiofjärde började med att påpeka ett fel, som den förste begått, och gaf honom råd, huru han skulle få det ändradt. Den trettiofjärde fortsatte, och så undan för undan.

Så vandrade K. S. Apeman år från år och för hvarje steg han tog lärde han sig att känna sig själf bättre och fann tillfälle att fullkomna sin mänskliga i ett eller annat afseende. Och till sist funno alla honom sådan han borde vara.

Då vandrade han, stolt i medvetandet af sin fullkomlighet, till det tempel, där sanningens spegel, den af alla fruktade och skyddade, hängde, täckt af spindelväfvar och damm.

Han blåste stoftet från den speglande ytan — och emot honom stirrade en ohygglig bild. Var detta han? Jo, när han rödde sig, gjorde bilden samma rörelse, när han knep ihop sitt öga, knep bilden ihop sitt, när han rodnade, rodnade bilden. Alltså var detta han själf sådan han blifvit efter människornas önskligheter och med deras hjälp.

Då lyfte han sin knutna hand och slog i sanningens spegel, men den ohyggliges hand mötte hans och det var som om han slagit på sin egen panna.

Förbannande började han rivra af sig det påhäng han fått och såg sig åter i spegeln. Men bilden syntes honom blott allt ohyggligare, ty nu först såg han riktigt huru det var. Han såg att just det som varit hans, det hade han förkastat, skurit bort och bränt. I dess ställe hade han antagit andras skrupligheter, klippt sig efter andras kam, sminkat sig med andras smink, sytt sig kläder efter andras märken.

Då vardt det plötsligt klart för honom, hvilket som är lifvets största olycka, och han tyckte sig kunna önska med mera skäl än Calligula att människorna haft en hals ihop och att han hade haft ett rep.

Med ansiktet skyldt i sin kappa vandrade han på bakgator ut ur staden och ut i öknarna för att lefva allena och söka återfinna sig själf.

Erik den helige.

Behöfva operetter nödvändigt vara dumma?

Medan jag härom kvällen satt på Vasa-teaterns slutande plan och njöt af »Musketörerna i klostret», strömmade en hel del tankar ned öfver mig. »Musketörerna i klostret» kan visserligen ej anses ägnad att besvärta en med dylika, men de kommo också ej precis från scenen.

Operetten är den konstform, som är mig käraast af alla, och hvars framtid ligger mig mest om hjärtat. Har ni icke också ofta med en rysning af välbehag tänkt: ack om lifvet vore en operett! Om det ginge så till i lifvet som det gör i operetterna!

Allt tungt, grått och betänkligt är bannlyst från operetten. Alla hämmande och hvardagliga band äro lösta. Klädd i den elegantaste hofdräkt, lätt och öfverdådig i ert sinne råkar ni i hvar vändning ut för de mest pittoreska äfventyr och sammanträffanden. Ni kysser ögonblickligen den första vackra dam ni möter och kör värjan genom hennes man, det ringaste han söker knysa.

Operetten är fästspelet par préférence, det af blixtrande repliker, öfverdådiga melodier, graciösa balletter, pikanta kostymer gnistrande fästspelet.

»Bekransa bål likt offerskål med skämtets blommor alla! I natt vi gå till himmel blå och jordens dimmor falla!»

(Th. Moore)

Så lyder mottot på hvarje sann operett! Det är den uppsluppna fästglädjens konst, den ådramatikens varieté, varieténs dramatik! Ett skimmer från hof och kristallspelar, bonade golf, sidenskor och moucher sväfar som en gloria öfver hvarje fin franskt operett.

Gå nu och se »Musketörerna i klostret» eller någon af dessa tyska operetter, hvarmed man på senare tider undfägnat oss på Vasa-, Djurgårds- eller Olympiateatern. Hvilken småborgerlig atmosfär, hvilken brist på uppfinningsförmåga och spiritualitet, hvilken libretto! Ni skulle rodnat att se dess repliker och rim återgifva i tryck. Vi skola också spara Er det.

Men hvarpå beror detta förfall, om icke just på den ringaktning för operettens konst, som gör sig gällande bland vår bildade publik. Man anser i allmänhet operetten för den lägsta af all teater, i stället för att betrakta den som operans pendant på den glada sidan — på samma sätt som det fina lustspelet är en jämnställd pendant till dramat. Och framför allt är man fullständigt likgiltig för intrigen och libretton — man anser det nästan som ett brott mot god ton, om libretton icke är fänig.

För några år sedan började försöket att reformera varietén och göra den konstnärlig, att ge varietésångerna ett litterärt värde. Detta försök misslyckades i stort sedt, enär det utgick från Berlin. Aldrig kan den glada vetenskapsens lyrik — varietén — och lika litet dess dramatik — operetten — vänta sin pånyttfödelse från Tyskland.

Men i sina principer varelade denna reform godt för framtiden. Man kommer efter hand att få upp ögonen för värdet af en litterär operett, för betydelsen af en spirituell, väl skriven libretto. Är det så otänkbart, att man om tjugo år skall få se våra främsta författare roa sig med att skriva operett-texter? Äh! Huru många modärna mästerverk skulle icke med fördel kunna apteras till operetter — jag tänker bara på Anatole Francos »Drottning Gåsfot», på Drachmanns »Kitzwalde», på ett par af Leverins Rococo

Annonsera i Kvällen!

— 72 —

köpet sitt anseende, det låg ändå något afskyvärdt lågsinnadt i detta. Ty ingenting är lättare än att anklaga någon för att vara i polisens sold, och emedan dylika uppdrag alltid äro absolut hemliga, kan ju öfret för en sådan hänsynslös aldrig med öfvertygande klarhet visa anklagelsens grundlöshet.

Män hafva bestämda meningar, icke alltid, men ibland. Kvinnor ha knappast annat än stämningar. Litet melankoli på François bleka ansikte var nog för att nästan ögonblickligen bota Yvonne för en uppfattning, som hon själf trodde vara så bestämd. Hvad hade hon för skäl att skyfva honom med en så ful misstanke? Var det emedan han vägat allt med risk att blifva körd på porten för att skona henne för förgälsen eller faran af ett fall från hästen? Var det emedan han omgaf barnen med de ömmaste och noggrannaste omsorger? Eller var det kanske för att han delade ut sin lön bland fattiga, som han borde ge andledning till så grymt förolämpande misstankar? Detta blefve sannerligen löjligt.

När hon komme för att gifva sin far del af sin förmodade upptäckt, skulle han först och främst fråga henne hvarifrån hon fått dessa intressanta upplysningar. Hon skulle då

Biljarden

10 Holländaregatan 10

rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpligt supélokalt för teaterbesökande.

noveller — för att icke tala om en Alfred de Musset's makalösa proverb, af hvilka ett par (»A quoi révent les jennes filles» och »Le Chandelier»), antagligen komma att inom kort just för detta ändamål öfverflyttas till svenska.

Naturligtvis är det endast de allra lättaste och graciösaste pennor, de allra gladaste och mest romantiska lynnen som böra reflektera på att göra operetter. Ej heller lämpa sig ämnena ur vår egen tråkiga, gråa och borgerliga tid därför. Operettens egentliga guldålder äro ju de sista brokiga åren af 1700-talet, men hvarje romantisk och lysande epok torde kunna beses utmärkt motiv (medeltiden i »Kitzwalde», 1600 talet i »Drottning Gåsfot», roccoon i tusen andra). Operetten är den ridderligaste konst, och det enda, som är omöjligt i den, är hvardaglighet, realism, naturalism.

Hvilken upprättelse skulle det icke innebära för operetten om en sådan tanke lät sig realiseras, om de nuvarande stereotypa textfånigheterna kunde utbytats mot en libretto, som åtminstone stöde fullt på höjd med musiken och låte sig smältas samman med den. Men ett vilkor här för är, att äfven skådespelarna visa större intresse för texten, och mera lägga an på att sjunga ut denna på ett hörbart och begripligt sätt. Detta innebär ingen direkt förebråelse mot deras nuvarande metod, ty så länge libretton är som den är, måste man känna sig tackam att den suddas ut så mycket som möjligt. Men flera af de mest berömda operasångarna ha just på senare åren gifvit ett vackert efterdöme i konsten att göra ljuden distinkta och innehålllet fattbart för publiken. Och när vi få en ordentlig operett-text, skall man säkert också finna medel att låta den komma till sin rätt vid uppförandet.

— Operetten väntar ännu sin Wagner, sin franske Wagner. Kommer bara han, så får den nog också sin Pettersson—Arger, det tror jag mig kunna lofva.

Einar Ekstam.

Ocker på kvinnlig arbetskraft.

Svältlön och omänsklig arbetstid.

Kvinnofrågan har åter under den senaste tiden flammat upp. Man har vänt ut och in på densamma, och man har ridit på samma käpphastar som förut. Man har härvid tänkt så mycket på ett, att man glömt bort ett annat.

Det är ju kvinnan på samhällets solbelysta höjder, som tagit sig an denna sak, och det måste erkännas att de härvid tänkt så mycket godt, att de i jämförelse härmed utträtt något för litet. Det kanske väcker oro i lägret, att underteknad vågar här öppet uttala, att just kvinnorna själfva i många fall göra lifvet trist och surt för sina medsystrar. Undantag gifvas, men det är ej undantagen, som göra regeln.

Jag har särskildt uppmärksammat förhållandena inom ett yrke och gjort några små jämförelser. Jag har här-

— 65 —

vakt. Hon tillsporde honom en dag hvad riknekten sade, när de trafade sida vid sida.

— Han talar om många vackra saker, svarade Ferdinand utan att gå in i närmare detaljer.

— Men hur använder han pengarna, som han förtjänar hos oss?

— Han köper ingenting för dem, svarade gossen.

— Åh, han samlar dem?

— Nej, han ger dem åt fattiga. Häromdagen red han omkull en gammal gumma, som hade ett barn på armen. Då steg han ned från hästen, hjälpte upp gumman, gaf henne ett fem francsstycke och kyssade barnet, som inte alls gjort sig illa.

Detta drag af frikostighet gjorde Yvonne ännu mer förbryllad. Om han roade sig med att kasta fem francsstycken åt förbigående, kunde det inte återstå honom mycket af lönen vid månadens slut. Hon var då i alla fall hvarken en dålig eller snål människa, fastän han var så förhårdadt gudlös.

Efter denna fortsatta undersökning, hvilken, liksom de allra flesta undersökningar, icke ledde till någonting, erfor fröken de Curval en känsla af tvungenhet gent emot sin tjänare. Hon visste inte längre hvilken ton hon skulle använda emot honom. Hon tvekade att kalla honom François.

— 69 —

— Det är förmodligen den där lille jakobinen Thiers som lagt beslag på dem på posten!

Gick det så långt att man uppsnappade de bref, som voro adresserade till hennes far, fann hon ingenting förvånande i att man på otillåta vägar förde in en hemlig agent i huset för att spionera på hennes far, taga reda på hvarje hans minsta steg och göra reda därfor hos myndigheterna. Och till ett på samma gång så ogvannliga och grannliga värf behöfde man ju nödvändigt en intelligent människa, som kunde vid behof anlägga hvilken förklädning som helst och som icke ryggade tillbaka för något yrke. François var helt säkert denne den republikanska inkvisitionsdomstolens högt betrodda agent.

För dem, som icke själfva höra till polisen, representerar den ännu en hemlig makt, som tycks hafva ersatt den man fordom tillskref deltagarna i en häxsabbat. Det finns mycket folk som tror att det är tillräckligt att stå på hemliga polisens listor för att förvärfa sig förmågan att blifva trettiofem år äldre på mindre än fem minuter, att tränga sig in genom de bäst tilltappade nyckelhål och att vilka ihop sig så, att man ledigt ryms i en snudosa.

Yvonne, som var så okunnig om det

praktiska lifvet, som man är djupt inne i Faubourg-Saint-Germain, gjorde själf upp en fullständig röfvarroman-teori angående stalldrängen. På dagen höll han sig undan i stallet och på natten, när hela huset sof, öppnade han med falska nycklar hennes fars arbetsrum och kopierade där alla handlingar, som kommit under dagens lopp.

Och nu förstod hon, hvarför han tyckte så mycket om att prata med hennes bröder under riddurerna! Hvilket intresse eller nöje kunde en tjugufyratjugufem års man ha af att prata med ett par smågossar, om inte för att han fått i uppdrag af sin chef att af dem taga reda på alla som brukade komma och gå i det Curvalska huset.

Och med denna teori vecklades alltsammans upp, allt förklarades, allt blottades, liksom under femte akten i en melodram. En afton skulle huset omringas af polis, och man skulle lägga beslag på alla komprometterande papper där funnos. Hennes far skulle blifva häktad, hon själf kunde behandlas som en statsförbrytare, fastän hon var så litet som möjligt inne i de planer, hvilka smiddes i de rum, där markisen så hemlighetsfullt stängde in sig.

Hon kände nästan ett visst med-

— 68 —

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rätttegångar, Inkasseringar, Boupplockningar m. m. Billigt arvode.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

vid funnit, att de manliga arbetsgifvarne betala sina kvinnliga slafvar — detta ord är fullt berättigadt! — bättre än de kvinnliga arbetsgifvarne. Dessa senare visa sig vara skäligare småsinta, betala uselt och fordra mycket. Det medges, att de fordra mycket af sig själfva, och att de gärna arbeta både dag ut och dag in, men detta sker med den bestämde fordran, att biträdet skall arbeta ut sig mot en lön, som ej ens ger det kläder på kroppen. Arbetsgifverskan förtjänar pänningar och fyller sitt kassaskrin — biträdet svälter . . . sjunker djupare, då nätterna måste tagas i anspråk för att erhålla en något så när draglig tillvaro! . . .

Ett yrke som man i dessa kvinnofrågor dagar minst tänkt på, är hårfrisörskans. I hvarje knut växer en hårfrisörssak. Utbildning, biträden utbildas, naturligtvis mot betalning, och för närvarande är marknaden fylld, för att ej säga öfverfylld. Genom konkurrensen prissas arbetslönerna ned, arbetstiden ökas för att fånga kunder. Och dessa infinna sig, bli kammade till bjudningar, middagar, supér och teaterföreställningar, och ha föga tanke på det uttrötta biträdet, som med glad min måste höra på sådana utgjuter som dessa:

— Hvad jag kommer att få roligt i kväll! . . .

Och då händer det, att det är just hon, som på ett kvinnomöte ifrat för de stackars biträdena!

Hvilka löneförmåner åtnjuta dessa biträden, och hvilket arbete skola de prestera för desamma?

Ja, det må genast sägas, att lönerna — märk väl, att jag här ej talar om undantagen — äro upprörande små och att arbetstiden är omänskligt lång. En lön af 25 kr. i månaden jämte mat är ej ovanlig. Med denna störtade inkomst skall biträdet betala hyra, bekosta kläder och tvätt och dessutom för en kvinna nödvändiga nipper. Jag behöfver ej särskildt påpeka, att biträdet måste »bo inne». Således ett litet bidrag till inboendesystemet!

Och hur lång är arbetstiden? 11 à 12 timmar om dagen måste hon stå i — ja, just stå! Men söndagarna äro väl fria? Ingallunda! Tidigt på morgonen i arbetet, och först sent på eftermiddagen blir hon ledig. Således ej en enda ledighetsdag. Det finnes dock ställen där biträdet åtnjuter en ledighetsdag i veckan — om hela dagen är ograverad vet jag ej. Men i ersättning härfor måste biträdet öfriga dagar arbeta så mycket mer, ända till 13 timmar, ja längre.

Men maten är väl god? Ja, utmärkt — när biträdet får äta den! Ofta måste biträdet försöka både mat och dryck — att kamma en kund, på hvilken den stora middagen väntar, är långt viktigare. Vid särskildt denna tid på året, då balar, middagar, bazarer, konserter och andra tillställningar fordra stöttepinnarnas närvaro, äro hårfrisörskaffärerna öfverhopade med arbete. Detta får biträdet på ett kämbart sätt erfar. Under denna tid händer det nämligen ofta, att biträdet ej får sin middag förrän på kvällen.

Man kan lätt förstå, hur detta i längden skall underminera hälsan. Fördrifvad mage, blodbrist, uppslitet nervsystem blir naturligtvis följden. Detta i bästa fall, om biträdet har ett hem att trygga sig till. Jag vill här ej nämna de fall, då hon ej står ut längre utan måste söka sig biförtjänster under natten. Och blir biträdet sjukt! Då heter det: Jag har ingen användning längre för fröken.

Ja fler konkurrenter det växer upp, dess värre blir det! Och de växa som giftiga svampar, förbittrande tillvaron för sig själfva och många andra.

Det är själfallet, att saken har många allvarliga sidor. Jag ville här endast blotta en punkt, nämligen affärernas öppenhet under söndagarna och i synnerhet under gudstjänst. Ej vilja vi missunna våra högst betrodda fruar och fröknar att bli kammade på söndagarna — vi ha för godt hjerta att orsaka något så världsomstörtande som kammningens borttagande under dessa dagar. Men en dags ledighet för biträdena väger nog mer i vågskålen än en kunds frisyrtill en bal. Märk väl att det ej är ur religiös synpunkt, jag yrkar på hårfrisörssaffärernas stängning på söndagarna, utan det är endast och allenast med tanke på biträdenas hälsa.

Och härmed öfverlämnar jag saken till våra vördade och aktade lagstiftare och farbröder, som redan varit nog hyggliga att tänka på de småa cigarrfröknarna, med hvilka de ofta afgå kommit i beröring. I mindre väsentliga frågor har man rört ut himmel och jord och betungat statsvärdet med kostnader för digra riksdagsstryck. Denna fråga är värd ett bättre öde!

Ingalld illråde.

En hälsovidrig skorstensrök.

Skall ej hälsovärdsmännen ingripa?

Sedan en tid tillbaka är jag bosatt i hufvudstadens otvifylekigt hälsoområde stadsdel — hvem vågar påstå något annat om Vasastaden? Jag skulle vara synnerligen nöjd med min stillsamma tillvaro, om jag ej under mina dagliga promenader ned till min redaktion föregades öfver en bolmande skorstensrök, som stundom sveper fram som en svart molnvägg mellan Dalagatans bergväggar, fyller mina ögon med sot och smutsar ned mina kragar.

Det är ju gifvet, att detta föregår en hygglig medborgare, som särskildt håller stytt på rera kragar och ej gärna vill se sin hufvudstad med svarta ögon! Men allvarligt taladt, saken har en allvarsammare sida, och det är därför jag tagit till orda.

Härom dagen, då en sydlig svag bris flötade öfver staden och luften var tung hängde en svart sotlösja öfver Sabbatsbergs sjukhus område. Från en närliggande skorsten hvälfde tjocka molnmassor upp och fyllde den disiga luften med det finaste pulver af kolstybb. Jag hade svårt att andas, ehuru jag har starka lungor. Hur mycket svårare skulle det ej vara för dem, som vistats å det närliggande lungesanktoriet å Sabbatsbergs hörnet, å hvilket håll sotmolnen rullade fram och smögo sig in genom de öppna fönstren?

Det torde vara öfverflödigt att framhålla hur ohälsosam denna rök skall vara för lungesotspatienterna, som framför allt behöfva frisk och ren luft. Och denna rök, som dagligen spottas ut i omätliga massor, måste de svaga i hvarje gång det blåser sydlig vind. Det är ej endast lungesanktoriet, som råkar illa ut för kolstybben utan hela Sabbatsbergs sjukhus område står ofta inseppt i dessa rökmoln. För sjuklingar i allmänhet torde ej denna rök vara synnerligen hälsobringande.

Märkligt nog har detta misförhållande egt rum sedan många år tillbaka, utan att någon kommit sig före att söka ställa öföget. Man kan med skäl undra, hvarför ej läkarna på Sabbatsbergs sjukhus eller lungesanktoriet tagit itu med saken och påkallat hälsovärdsmännens uppmärksamhet. Eller . . . ja, det kunde riktas många frågor till vederbörande. Vi veta, att skorstensröken i hufvudstad varit föremål för utredning inom hälsovärdsmännen. Men det var länge sedan denna utredning verkställdes, af hvilken framgick nödvändigheten af snara åtgärder.

ders vidtagande. Men ännu har man ej hört så mycket som det minsta kolstybbekorn om saken. Vore det ej på tiden att på allvar gripa sig an med saken? Härvid torde vederbörande enligt min mening först och främst rikta sin skarpa uppmärksamhet på öfvan beskrifna skorstensrök, hvilken härleder sig från Stockholms mjölkförsäljningsaktiebologs skorsten.

Bolaget — hvilket jag i öfrigt vill komplimentera för dess hälsosamma och utmärkta mjölk — bör sånunda förståndigas att bygga en minst dubbelt så hög skorsten och att anskaffa en rökförbränningsugn ju förr dess bättre!

Jag lofvar att återkomma, när jag får räkningen på nästa tvätt, så vitt ej dess förrinnan åtgärder vidtagits.

Angantyr.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—lå B—m.

Kvadrattgata.

Nedanstående 16 bokstäver skola ordnas så, att de på vägrätt och motsvarande lodräta rader bilda samma ord.

2 a, 2 e, 2 k, 2 n, 1 o, 2 r, 3 t, 1 å, 1 ö.

Charad.

Mitt första i ett läger bra syns präla.
 Uppå mitt andra präla man tador måla.
 Vet — af mitt hela man mitt första gör —
 Artikel — »spännande» kan kallas för.

Aritmogryf.

Siffrorna 1, 2, 3, 4, 5 skola utbytas mot bokstäver så att det hela bildar namnet å en europeisk stad.

5, 4, 1: ett synbart ondt.
 1, 4: ett sågnes andeväsen.
 4, 1: tidsperiod.
 5, 4: rymligt föremål.
 4, 5: Hvad mången finnes i Sverige.

Palindrom.

Mitt hela rattfram: fisk, som räknas torde som läckerhet — därpå jag kan gå edl —
 I omvänd skick: Hvad liten fjärl gjorde —
 se'n han i blomman kalk sig slagit ned.

Lösningar

af »Försök på» den 15 mars 1903

Kvadrattgata:

V I G T

I R R A

G R E K

T A K T

Tecke gåta:

ADJÖ.

Kvadrattgata och Charad:

B A L

A L I

L I E

Bokstafsgata.

Damaskus.

TILL SALU.

Ombärligt för hvarje hushåll!

»Vädda Hyllremсор»

I 21 olika mönster, trättäckta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Saljas i hvarje välsorterad Bosättningsaffär & i Stockholms Pappershandel, Jakobsgatan 28. Rikstel. 71 43.

»HEUREKA»,

19de århundradets förmästa bläckhorn! Ingen afkunnig af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadslångt. Pris 2 kronor. Saljes endast i Stockholms Pappershandel, Jakobsgat. 28.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supér och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.

Allm. Tel. 67 35.

Rikstel. 69 77.

Rich. Söderströms

Skrädderi-etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välortat lager af In- och Utländska tyger.

Elegant fagon. Vålgjordt arbete garanteras.

Åfärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. Tel. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Paris 1902 det enda som erhöill högsta utmärkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten», (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
 Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotses beställningar nu före säsongsens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande.

OBS.! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
 29 Odengatan 29.
 Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.
 Cigarver och Cigarvetter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.

Stockholms
 Kafferostnings- &
 Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
 Snabb expedition!
 Billigaste pris!
 Allm. Tel. 181 62.

Hosta, hals- & bröstkatarrer

Öfvergå vid bristande vård och användande af överkamma medel icke sällan till svårare kroniska sjukdomar. Ett godt behandlingsmedel till förkommande häråf är Fil. Dr P. Håkansson's Salubrin, om det användes enligt beskrifning till värmande omslag, gurgling och inandning; fördelaktigast och bäst är att för inandningen använda Salubrininandningsapparat.

Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specier och Färgaffär. Partilager hos Geijer & O:o Stockholm.

Acetylenbordslampan

REX.

Lättkött, ofarlig, stor ljuseffekt, särdeles lämplig för kontor, verkstäder och handverkare. Pris komplett med kupa, hållare och brännare 20 kronor; lösa patroner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efterkräft till landsorten. Utställt i.a. Vattug. 30. Order torde insändas till Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
 Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2.
 rekommenderas.
 S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —
 Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af: Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boning, Svarfning, Glasmästare och Tapetsrerarearbeten m. m.

Alla slags Emaljare skyttar tillverkas. Synmaskiner & Velocipeder repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti. Finare antika saker, såsom Ljuskröva, Lampor, Solfjädar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl i nya hufvudstaden som till och från landsorten. Transporter pianon, res- och fräktgods. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrå öppen 7 t. m. — 9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77
 rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Illustrerad

priser så med bruksanvisning öfver Sani-tära Pariseryheter m. m. sådes en hvar fullt diskret mot 20 öre från E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar.

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till landsorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. E. Söderström, 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643. OBS! I förhållande till kvaliteten äro våra produkter de billigaste i Skandinavien.

Franska Gummivarer

billigast.
 Priskurant med bruksanvisning mot porto.
 K. A. Strömberg,
 Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar.

Swamp, Lufmodersprunor, Suspensioner m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN.

O. M. Andersson,
 Norrlandsgatan No 18, Stockholm.
 A. T. Affären grundad 1893. R. T.

Detta förnamn var kanske lika litet hans riktiga, som stallknekt var hans yrke. Hon vågade icke mer låta sina bröder rida ut ensam med honom af fruktan att han skulle fortsätta att försämma deras moral med sin kyrkofientliga propaganda. Å andra sidan kände hon sig nästan generad, när hon var ute tillsammans med dem och märkte att denne okände såg på henne. Hon hade kommit därhän, att hon vakade på sina rörelser och sina ord, då hon icke riktigt visste om hon hade att göra med en läke eller en domare. En dag, när han tog upp hennes ridspö som hon tappat, glömdes hon sig så, att hon sade:

— Tack, min herre.

Flera gånger var hon nära att låta sin far få del af hvad hon oupphörligt tänkte på. En sanvetsbetänklighet höll henne tillbaka: om den unge mannen hade antagit denna täckmantel eller snarare förklädnad, måste han hafva mer än viktiga skäl, då han kunde ge sig in i ett sådant äfventyr. Hon försökte förgäflvas att utgrunda skälen, men det var dock tydligt att sådana funnos. Det skulle vara allt för grymt att genom en troligen gagnlös indiskretion riva ned hela den byggna han uppfört, då ridknektens lycka, ja, kanske hela hans existens berodde på den. Den stackars gossen

rekt som vanligt, fram med hästarna. Hon log mot sin vilja ett föraktligt löje öfver kallblodigheten hos denne Judas, som så lugnt kunde öfverlämna dem, hvilka bröd han åt, till deras fiender.

Hon sökte att på ögonens läggning, pannans knöplighet eller munns linjer upptäcka dessa tecken på skuraktighet, som våra reporter's alltid lyckas finna på dem, som äro åklagade för mera uppseendeväckande brott. Ty om ni kastar er i vattnet för att rädda ett barn som håller på att drunkna, skola alla människor tycka och säga, att han »ett praktiskt utseende», och om ni står inför domstolen anklagad för attentat mot någons lif eller mot någon regerings säkerhet, skall man på ert ansikte lika ofelbart konstatera att ni är en fullständig bof.

Hade François manne en aning om de strider, som utkämpades i hans unga härskarinnas själ? Ett faktum var, att denna trodde sig se i hans blickar en sorgsenhet och förebräelser, som gjorde ett ganska starkt intryck på henne. Kanske hon misstagit sig och stallknekten var den hederligaste gosse i världen? Att gå och berättat att han var i polisen, utan att hafva händerna fulla af bevis, och äfventyra att han miste sin plats, och till på

lidande öfver de dåliga anlagen hos denne unge man, som hade valt detta vanhedrande yrke i stället för att använda sin begåfning till fina och ädla handlingar. Men nu var icke tid att ömska sig öfver det. Ögonblicken voro dyrbara. Nu vore det icke förräderi att tala, utan att tåga. Hennes bror till och med, hvilken hon svurit djup tystnad angående François, skulle lösa henne från hennes ed, när han fick reda på den ohyggliga snara de alla fastnat i.

Det var nu håller icke något märkvärdigt längre att den usle François så frikostigt gifvit fem francs åt en fattig gumma. Han var nog ganska väl betald för de rapporter om huset Curvals invånare, som han skickade till Elyséepalatset.

Gripen af sin upptäckts första ifver skyndade hon till sin fars rum för att tala om för honom hur det förhöll sig och hjälpa honom med att gömma undan de skrivelser, bref, manuskript och aktstycken, som fyllde läderna. Men markisen var borta. Han hade gått till Tattersall, för att se på försäljningen af Tuileriernas hästar, som förlorat sin förmästa ryttaire.

Hon begagnade detta uppskok för att ännu närmare iakttaga den eländige, som hon skulle afslöja. Klockan två kom François, noggrann och kor-

var mycket snäll och uppmärksam om barnen, och de voro alltid fullkomligt trygga i hans vård.

Tänk om denne visserligen underlige, men dock så pålitlige tjänare skulle blifva afskedad på hennes angivelse och man så en vacker dag skulle föra hem Réginald eller Ferdinand med hufvudet krossadt af en hästspark, hvilka samvetskväl skulle hon då inte få!

Stundom föreställde hon sig, när hon såg François bleka och slårakade ensikte, att han var en novis som flytt från något kloster, liksom Ferdinand i »Favoriten». Men hon kunde ej leta ut »ängeln» eller »den okända» som hade vakat på knä bredvid honom och som han nu följde öfverallt.

Men plötsligt smög sig en hemsk misstanke in i Yvones sinne och tog fullständigt herravälde öfver henne. Hennes far var känd i hela Fautourg-Saint-Germain för ifvern i sin rojalistiska öfvertygelse. Hans ständiga sammankomster med de mest handlingskraftige ifrån en legitimistisk statskupp hade nog icke kunnat undgå att väcka den republikanska styrelsens hätska uppmärksamhet. Några dagar fört hade herr de Curval, som väntade bref från Frohsdorf, i sin förväring öfver att ej få dem, sagt:

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 9.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 29 Mars	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af A. Im. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLENS» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN".

Sverige och Norge.

Det tyckes blifva enighet mellan herr Boström och herr Blehr och Sverige och Norge blifva välsignade med hvar sina konsulter. Tager man konsultsväsendet för hvad det i våra dagar bör vara, en representation för hemlandets handel och näringar, så är väl resultatet af förhandlingarne en sak som på förhand bort vara själfklar. Då herr Boström genomdref uppsägandet af mellanrikslagen och de båda förenade rikena beslöto att på det ekonomiska området gå hvar sin väg, utan mera hänsyn till hvarandra än till hvilken främmande stat som helst, så följde i själfva verket där-af, att de båda länderna också måste hafva hvar sina representanter i utlandet för tillvaratagande af näringslivets intressen.

Svårigheten låg endast i att noga begränsa konsulternas ställning i förhållande till den diplomatiska representationen.

Det är väl ingen som skrott r? Ah nej, det är ingen svensk som skrattar. Vi kunna nog skratta åt diplomaterna, när de uppträda på teatern i »Niniche», men när vi

tänka på vår minister i Madrid, Konstantinopel eller Rom, taga vi saken på det djupaste allvar. Det svåraste och viktigaste uppdrag vår minister på sistnämnda plats haft under de nu lefvande människornas tid var att möta Nordensköld, när han kom tillbaka från nordostpassagen, och förmå honom mottaga ett par ordnar. Uppdraget utfördes som bekant så, att det länder till den svenska diplomatiens ovanskliga ära: Nordensköld mottog ordnarna. Visserligen stoppade han dem i byxfickan, men han tog dem. Och man behöfver ju ej besitta en ovanligare världskänedom för att förstå, att vägen från fickan till frackuppslaget är kort.

Dylika maktpåliggande ämbetsåtgärder falla emellertid endast sällan på våra diplomaters lott. De äro för våra dagars Sverige hvad Westfaliska freden var för 1600-talets. Och en berömd svensk som saknar vördnad för ordnar eller en fred som skaffar Sverige nya provinser träffar man som bekant iute hvar dag.

Men äfven de mera alldagliga och enkla uppgifter, som våra sändebud hafva att fullfölja hafva naturligtvis sin vikt. Och i Sverige är det nu en allmän och för öfrigt välgrundad mening, att hvarken vid de främmande hofvens baler eller vid hufvudstädernas baletter, hvarken vid utlandets träfäflingar eller deras spelbord är det nödigt och lämpligt att en svensk och en norrmann springa i vägen för hvarandra. Det kan skäligen räcka med en person, för att bevaka både Sveriges och Norges gemensamma intressen. Därför hafva då Boström, Huseberg och Lagerheim stått såsom de lejon de äro på hvad Sveriges rätt och ära i denna sak kräfver, medan Blehr, Ibsen och kamrater lika om ej ännu mera hjältemodigt för-

svarat sitt lands ära och rätt på detta område. Svenskarne hafva medgifvit, att den nuvarande ordningen, då Sveriges utrikesminister äfven för Norge föredrager för konungen de högviktiga ting, som diplomaterna syssla med, icke motsvarar Norges berättigade anspråk på likställighet inom unionen; å andra sidan hafva norrmännen medgifvit, att de böra gå varliga fram på underhandlingarnes väg för att göra upp med broderlandet.

Med dessa fraser har man lyckligen klarat skären. Hvad hufvudsaken är, därom förekommer som vanligt icke ett ord hvarken i protokoll eller beslut.

Med ett politiskt förstånd, som gör våra regeringar heder, hafva de erbjudit Norge en gemensam utrikesminister, svensk eller norsk man. Men norrmännen äro håller icke utan allt politiskt förstånd. Båda parterna äro på det klara med, att det finnes ingenting likgiltigare än om vår utrikesminister är svensk eller norsk man. Hvad det kommer an på är icke detta. Hvad det kommer an på är, om vårt förhållande till främmande makter skulle vara en konungafamiljens eller en folkens angelägenhet. Hvad norrmännen vilja är en utrikesminister, som är så beroende af folkrepresentationen att om tider skulle komma, då förhållandet till andra makter blifver den oerhördt viktiga sak, som det kan blifva, utrikesstyrelsen då icke ledes af dynastiska synpunkter utan af nationella.

I Sverige känner man icke något behof af en sådan ordning. Vi hafva under alla gågna sekler låtit våra mer eller mindre kloka konungar sköta utrikesaffärerna på egen hand. Har det gått alltför mycket på tok, hafva vi gjort som bönderna med Torgny lagman gjorde med kung Olof, eller som offi-

cerarne med Adlercreutz gjorde med Gustaf IV. Adolf, men vi hafva aldrig funnit nödigt skaffa oss några grundlags- eller andra garantier för utrikesärendenas behandling.

Det är skillnaden mellan det konungska svenska folket och det republikanska norska folket, som är kärnpunkten i unionsstriden. Den svensk-norske chauvinism som för striden är endast den skyddande förklädning, som nu en gång anses fördelaktigt vid krigföring.

Det ondas kraft.

Aldrig tog ditt hjärta brand,
eld besatt du föga.
Kallt ditt hjärta, kall din hand,
blankt och kallt ditt öga.
Hvad som lyst i min blick
lät du liknöjd flamma.
När jag kom och när jag gick
var dig ett och samma.

Relad drömde jag förbi
länga dar och nätter
drömde hur jag bröt mig fri
ur en själfvald fjätter —
Bröt till sist, men blef ej fri,
ty af särens sveda
blef min själ försänkt uti
bitterhet och leda.

I min själ det ondas brodd
steg ur kraftigt säde,
men den goda åkerns sådd
torkade till träde.
Hvarje knapp som lofvat godt
krympte till det tomma,
men ur onskans friska skott
mörkret gick i blomma.

Hämnens rosor som en blod
ur mitt drömlif sprucko.
Hjärtats flod och ögats flod
deras rötter drucko.

Väldet blott och knifvets brott
lefde i min lystnad.
Hvarje röst, som manat godt,
dog i nattens lystnad.

Ivånglost fick det ondas makt
i mitt sinne frodas
till en härlighet och prakt
större än det godas.
Härligt hugmod bar min själ,
mörkrets blommor svällde.
Stark af hän och hat min själ
på allt godt jag ställde.

Stilla sinnet som i törst
mot ett mål sig vände;
till en handling nu som först
jag mig vuxen kände.
Stötte så, i onskans rus
döfvande min smärta,
i din moders eget hus
knifven i ditt hjärta.

Jag var fri! Jag porten nått
till mitt eget rike!
I det ondas form jag blott
fann det godas like,
ty det skänkte själväl
åt ett bröst i lågor —
Stilla föllo i min själ
stänk från Leihes vågor.

Erik den helige.

Tack för 20:de April!

Hur öfverståthållaren hämnas genom skattemännen.

Den tidningsläsande allmänheten har under den senaste tiden mer än en gång upprörts öfver den rent otroliga hänsynslöshet och brutalitet, hrr uppborädsmän lagt i dagen vid in-drifvandet af resterande skatter. Man har frågat sig: hvidan denna plötsliga energi? och ha Stockholms

skattemän ett-tu-tre förlorat alla mänskliga känslor?

Jag tror mig vara i tillfälle att kunna ge svaret på dessa intressanta frågor. Men innan jag för läsaren uppenbarar klaven till gåtan, måste jag förberedelsevis föra honom i det närmaste ett år tillbaka i tiden.

Den 20 April 1902 begick den då relativt nye öfverståthållaren, vare sig af dumhet och oförstånd i förening, eller för att provocera fram oroligheter från en lugn och obeväpnad folkmassas skida, ett brott mot den fria demonstrationsrätten, hvilket som naturlig reaktion hade till följd, att landets frisinnade män — åtminstone provisoriskt — tryggade denna rätt för Sveriges folk.

Den smälek och blamage, som låg härutinnan för den nye öfverståthållaren, gick denne djupt till sinnes. Hämd till hvarje pris! Han insåg, att polisernas sablar, detektivernas knölpåkar och de civila kreaturens käppar ej lämpligen kunde utkräfvad denna hämd och efter en tids funderande hade han hittat på ett vida mera raffineradt och ej så i ögonen fallande medel.

En hemlig order utsändes till uppborädsfunktionärerna. En hemlig order bör icke skrivas och ännu mindre tryckas — den senare lapsusen begick nationalistiska framstegspartiets hr Ljunglund vid koncipierandet af kria-ämnena för lands 5 tens enfaldiga och andefattiga högerledare. En hemlig order kan och bör utläsas muntligen. Hvilket ock skedde i föreliggande fall. Ty vår öfverståthållare är en i vissa stycken klok man, som lärt åtskilligt af "Vorwärts" pikanta afslöjanden ord för ord af alla möjliga "hemliga" befallningar från högsta ort. Oppositionsprässen måste hållas i absolut okunnighet om de snygga hämdeplanerna, hvilket förunderligt nog lyckats ända hittills.

Den hemliga ordern hade i korthet följande innehåll: Kläm ordentligt efter demonstranterna! Och hvilka ha de drakoniska indrifsningsskärpningarna hårdast drabbat? Jo, just arbetarne och med dem i fråga om dåliga lönevillkor jämställbara personer, hvilka misstänkts sympatisera med demonstrationsmännen af 20:de april.

Under sken af lag och rättvisa har hr öfverståthållaren sålunda kunnat utföra en liten treflig privat hämdeakt och samtidigt kunnat påräkna en vänlig bifallsnick från hr statsrådet och chefen för finansdepartementet, som tryckes till jorden af den ohyggliga budgetsbristen.

Skulden till indrifsingsbrutaliteterna ligger följaktligen icke alls hos uppborädsmännen. Jag har talat med åtskilliga af dem. Och alla ha de beklagat, att de själfva äro piskade i ryggen af de stränga order, de bekommit. Dessutom bör i detta sammanhang erinras om att indrifsningmännen ej erhålla sitt arvode förrän eftersyn hållits. Och denna eftersyns-nämnd är ej vidare blid mot indrifsningmän med hjärta och förstånd, hvilka afskrifvit, där de med egna ögon sett, att intet stått att indriva: nämnden låter i dessa fall de stackars indrifsningmännen betala skatterestantierna!

Gifvet är, att det skall finnas någon eller några bland uppborädsmännen, hvilka, skyddade som de äro af öfverståthållareämbetets höga hand, finna ett nöje i brutala åtgärder. Men dessa torde vara snart räknade. I allmänhet förbanna uppborädsmännen ödet, som tvingar dem att för det torftiga brödet skall klä sina medmänniskor in på bara benen.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Bertholss Salongsorkester.

Vördsamast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

INNEHÅLL:

Sverige och Norge.
Tack för 20:de april! Hur öfver-
ståthållaren hämnas genom skatte-
männan.

Öfverstelöjtnant Tingsten om
vårt försvar. Inga verkliga sol-
dater.

Människohandel i Stockholm af
Guy.

Folkets hus i Petersburg af Ivan.
Från Parkett af Ruth.

En samhällsstudie af Erik den
helig.

Från musikvärlden af Colla destra.
Kyrkoherdens skadeersättning.

Blad ur skissboken. Vårkväll vid
Lidingjöbro af Sancho Panza.

Som fraktdogs mellan Göteborg
och Antwerpen från Krüllens
flygande.

Göteborgsbref.
Intressanta söndagsnyheter från
in- och utlandet.

m. m.

Hvad är att göra? Jag ser ingen
annan utväg än sammankallandet af
ett stort och allmänt möte, som kan
afge en ljungande protestresolution
mot hr öfverståthållarens oblyga
skatteinpräsningspråjerier.

Något annat namn förtjäna ej
dessa försök stt ruinera vår arbetare-
befolkning. Statskassan är visser-
ligen lite tom för ögonblicket, men
detta förhållande berättigar väl icke
till att i tryckta tider som de närva-
rande aftvinga våra fattigaste med-
borgare skatter, som de icke orkat
med ens under bättre tider. Och de
valmotiverade protester mot ett ab-
surdt skattesystem, som legat i ar-
betarnes vägran under föregående år
att betala sina kontributioner, får
naturligtvis icke uppfattas som enbart
fräckt trots, hvilket nu på en gång
skall åtklämmas. Hr Meyer får skaffa
pängar till sina militärer på annat
håll, och hr öfverståthållaren får
draga in sina hämögiriga klor i
tassarne.

Outlook

DAGSKRÖNIKA.

Helsingborgsutställningen och prä-
sen.

Med anledning af framställda an-
märkningar rörande bestyrelsens för
industriutställningen i Helsingborg
sommaren 1903 förhållande till prässen,
bragtes vid i lördags i Helsingborg
hället sammanträde af styrelsen för
Sveriges södra pressförening på tal,
huruvida från styrelsens sida någon
åtgärd borde vidtagas. Af menings-
utbytet inom styrelsen framgick,
att om utställningsstyrelsen icke an-
såge sig behöfva prässen så funne
prässen å sin sida icke något skäl
att erbjuda utställningen sina tjänster.
Rätt så, tillägger redaktionen.

Vår tecknare har ej begäfvat hr
Lithander med det haksägg, han nu-
mera rätteligen innehafver. Detta i
samråd med redaktionen, som fruktat
för att många af hr L:s gamla vän-
ner ej skulle känna igen honom, om
han på teckningen inge behålla sitt
skägg från verkligheten.

Enligt uppgift från trovärdigt håll
har hr L. anlagt sitt nobla skägg ute-
slutande för att gyckla med skämtri-
tarne, som gjort så många fula gub-
bar af honom. Svar på tal eller Allt
går igen.

I vild karriär uttryckte alla brand-
kärer i går kväll till Stortorget 18.
Som bekant är hastigheten alltid större,
då faran gäller staden inom broarna.
Nu var det lyckligtvis blott en "flott-
panna" som fattat eld. Och den
vådan var redan afvärd vid brand-
kärans framkomst.

Allmänna telefonbolagets reformer.
Vill man begära ett nummer af
allmänna telefonfröken, får man som
bekant ringa icke mindre än tre gån-
ger, med en minut mellan hvar ring-
ning. Hvarefter man först får ovet
för det myckna ringandet, därefter ett
felaktigt nummer. En annan reform,
som det för publikens bekvämlighet
synnerligen ömtänksamma bolaget i
dagarne vidtagit, är engagerandet af
en bandhund, som telefonleds hvar-
annan sekund skäller en huden full,
ifall man icke på minuten betalar den
dryga telefonafgiften. Afflyha hunden
med det snaraste, snälla bolaget!

Nej tacka vilja vi riks' rara och
påpassliga stumpor!

Solförmörkelse ha vi i dag, men
den kan tyvärr blott iakttagas i en
del af Asien och nordvästra Amerika.
I ett smalt bälte genom Asien och
Sibirien synes den ringformig. So-
lens yttersta kant visar sig som en
smal lysande ring utanför den mörka
månskifvan. Medan företeelsen på-
går är månen nämligen allt för långt
borta från jorden för att fullständigt
täckta solen.

Herr Bror Olson, den begäfvade
skådespelaren, öfverfölls i går afton
af ett så svårt sjukdomsanfall, att han
ej kunde uppträda, hvarför föreställ-
ningen — Strandiind — måste in-
ställas. Tillståndet var i dag något
bättre. Läkaren fruktar, att det är
fråga om gallstenskolik.

Södran ger i dag "Damen med
masken." En nyårspjes i slutet af
mars! Men så ligger hr Olsson också
så inne i repertoaren, att han f. n. är
så godt som oundgänglig.

Gröna Lunds Tivoli har börjat i
dag. Samtidigt med att den tidiga
våren börjat spricka ut gröna knoppar
på alla träd. Säkra sommartecken.

Ljus' påpassliga förlag har tillsändt
redaktionen följande tre böcker: "Lyc-
kan. Ett Sagospel" af W. Peterson-
Berger (99 sid., 1 kr. 50 öre), "Mo-
loch", roman af Jakob Wassermann,
bemyndigad översättning af Ernst
Lundquist (381 sid., 4 kr. 50 öre)
samt "Sexton år" af Karl Larsen, öf-
versatt af Hilda Sachs (250 sidor).

Ett utförligare omnämnande förbju-
des af dagens strängt begränsande ut-
rymme, hvarför därmed får anstå till
lämpligare tid. Men vi kunna icke
underlåta att i detta sammanhang på-
peka den erkännansvärda, för att icke
säga berömvärda energi, hvarmed Ljus'
förlag förser den svenska publiken med
värligt första klassens läsning.

Det är fortfarande oroligt i Holland.
Politikens speciella Berlinkorrespon-
dent meddelar, att regeringen icke
på grund af den upproriska andan
bland soldatesken vågat fullfölja sitt be-
slut att hämsända de trupper af år-
gången 1900—01, som blefvo in-
kallade på grund af de osäkra för-
hållandena. Som straff har rege-
ringen förflyttat flera garnisoner
från de större städerna till små
fästningar samt förbudit soldaterna
att ingifva kollektiva petitioner till
drottningen. Järnvägsbolagen ha be-
viljat sina arbetare en större löne-
förhöjning.

Under de senaste dagarne har det
stundtals stått kö utanför Nordin &
Josephsons bokhandel vid Drottning-
gatan. I skyltfönstren ha nämligen
artisten O. Hjortbergs originella och
stämningssättade originalteckningar
till "Jerusalem förstöring" varit ex-
ponerade.

"Svenske" är namnet på en ny ci-
garrett, som i dagarne införts i mark-
naden. Redaktionen i dess helhet —
sälunda äfven dess kvinnliga medlem-
mar — ha profiäkt "Svenske" och
funnit den välsmakande och lättrokt.
Hvarför den härmed rekommenderas
till det bästa. Så mycket mer som
fabrikanten varit nog ärlig att sätta
ett svenskt namn på det svenska fa-
brikatet, framställt af egyptiskt tobak.
En ärlighet, som troligen ej alltför
ofta återkommer.

Telegram.

(Genom Sv. Tel.-Byrån.)

Bankaffärer.

Luleå den 29 mars.

Norbottens Enskilda Banks stäm-
ma hölls i går under kontrakt-
prosten Westers ordförandeskap.
Två alternativa förslag till bankens
rekonstruktion framlades af central-
styrelsen, nämligen dels om att
rörelsen skulle öfvertagas af en

ny bank på grundval af lotternas
nedsättning från 500 till 300 kr.,
dels att Norrbottens Enskilda banks
rörelse skulle öfvertagas af Hernö-
sands Enskilda Bank För att gran-
ska förslagen och söka framkomma
med ett nytt tillsattes en förtroen-
denämnd på tio personer, hvilka
före Hernösands Banks stämman den
27 April skulle haf a sitt förslag
färdigt. Fråga om ansvarsfrihet
för styrelsen, styrelseval m. m.
uppskötts till ext a stämman med
Norrbottens Enskilda Bank den 28
april.

Vid stämman voro 2,387 lotter
representera le.

Öfverstelöjtnant Tingsten om Sveriges försvar.

Inga verkliga soldater!

En medarbetare i Esk.-Kur. har passat
på tillfället att intervju »framtids-
mannen» Tingsten, då denne besökte
Eskilstuna i och för en skarpskytte-
fäst därstädes. Vi återge följande mera
intressanta passus ur den två spalter
långa intervjun.

När kommer förslaget om landstormens
organisation?

— Troligen nästa år — 10 fria skott
som ett första steg. Skjutningen skulle
ske i skytteföreningarna. Kostnaden för
dessa 50 skott bli 750,000 kr. Därtill
kommer kostnaden för nya skjutbanor,
där sådana behövas, för underhåll af
skjutbanor, ersättning för målskjutnings-
materiel samt gevär.

— Om en öfvermåttig styrka infaller
i landet, skulle då blott de yngre möta
den? Är det någon mening i en dylik
bestämmelse att landstormen — de värn-
pliktige öfver 32 år — ej får föras utom
närgränsande inskrifningsområde?

Ett leende från öfverstelöjtnant T.
— Jag vet inte så noga, sade han.
Om det blefve allvar, så kunde vi nog
icke hålla så strängt på den bestämmelsen.

När vi komma därhän, att hela
nationen utbildas i skjutning vid skytte-
föreningar etc. då måtte vi väl väsentligen
kunna minska öfningstiden?

— Nej inte med en dag.

Den nuvarande öfningstiden — af-
ven den, som inträder år 1908 — är icke
tillräcklig för att utbilda verkliga soldater.
Man får icke underkänna infanteriets be-
tydelse. Infanteristen kräfvär lika lång
utbildning som fältartilleristen.

Ännu är det ju inte många skyttar
som ha egna gevär.

— 8,000

Och hur många kunde komma
fråga?

300,000.
Intervjun synes icke ägnad, slutar
den citerade tidningen med rätta, att
andra vär och den stora allmänhetens
tankar i frågan. Tvärtemot. Svenska fol-
kets tvifvel om riktheten i hvad vi
nu göra stärkes af den upplysning man
här får att ej ens rikets halva inkom-
ster förslå till utbildande af verkliga
soldater, utan att ännu mera kommer
att fordras.

A la roulette. Une dame sur le re-
tour, à un tout jeune homme:

— Cher monsieur, soyez assez ai-
mable pour placer ce louis sur un
numéro.

— Lequel, s'il vous plaît?

— Celui de mon age, fait la dame
en minaudant.

— Mais, madame, les numéros ne
vont que jusqu'à 36!

(Le Figaro)

Konsertbus i Stockholm.

Ett steg i rätt riktning.

Vår sedan länge brännande konsert-
hustråga har från och med i dag
börjat närma sig sin lösning. På ett
af sångare från skilda föreningar tal-
rikt besökt sammanträde i dag på mid-
dagen å Grand Restaurant National
oestöts nämligen bildandet af en jätte-
konst, hvilken som närmaste mål på sitt
program upptog följande:

Att under detta år ge ca fyra kon-
serter, däraf två inomhus och två utom-
hus samt af inkomsterna på konser-
terna anslå en tredjedel till utrustan-
det af en skolfolkkoloni, en tredjedel till
grundplåt för ett »Sångarnes hus» och
en tredjedel till administrationen.

Sammanträdet inleddes af handlanden
Hallberg, som tagit åtskilliga initiativ
i körfrågor. Till ordförande utsågs
redaktör Wilhelm Granath och till sek-
reterare hr Thelander. För att förbe-
reda sakens vidare utveckling tillsattes
en interimistiskt bestående af hand-
landen Hallberg, redaktör Granath och
faktör H. Thelander, hvilka skola för-
fråga sig hos Stockholms sångförening-
gar angående dessas eventuella anslut-
ning samt behandla dirigentrågan.
Som dirigent nämndes förslagsvis hr
Julius Wibergh.

Mötet afslutades med att sångarne
samfärdigt stämde upp: »Stå stark du
ljusets riddarvakt».

Nemo.

Människohandel i Stockholm.

Gräsligt, öfvermåttan gräsligt.

Kannibalism och dylikt otyg ha vi
alltid trott bannlysta från vårt fredliga
land. »Den hvita slafhandeln» har
föga berört våra bygder. Och någon
människohandel ha vi ej spårat annat
än då och då i St. T:s och D. N:s
osedliga annonser.

Men nu finna vi i dagens nummer
af den sistnämnda ärade kollegan följande
ohyggliga annons:

Hrr Bagare!

Cia 25 st. finbröds-kunder med häst och
vagn till salu. Svar till R. S. 1903.

Hvilket raffinemang!

Finbröds-kunder, som därtill ha häst
och vagn! Alltså ett attentat på våra
»upper ten hundred».

Har då D. N. ingen annonsensur?
Vi mana hr Stendahl till vaksam-

Guy.

MUSIK.

Sandal-Bransen-matinén i dag
var mycket talrikt besökt. Det var
också en synnerligen njutningsrik
stund. Och lokalen, operans salong,
passar förträffligt äfven för en så
intim konstgren som omansång.

Hr Bransen spelade storartadt första
satsen ur Haydns d-dur-konsert, Tschai-
kowskys litet längdragna Variations
sur un thème roccoco och småstycken
af Chopin, Klengel och Davidoff.

Fröken Sandal dokumenterade sig
äa en gång som en samtidsens för-
nämsta romansångerskor. Den poe-
tiska apparitionen, den vackra och väl
behandlade, om än ej stora rösten,
det af ett starkt temperament präglade
föredraget — allt bidrog till
helginteheten i dennaprestation, som
vi ej tveka att sätta bredvid de bästa
vi i denna genre hört.

Hon sjöng denna gång uteslutande
norska sånger, af Grieg, Sinding, Kjer-
ulf m. fl. Och dessa ligga naturligt-
vis allra bäst för henne.

Hj.

Folkets hus i Petersburg.

Det är kanske inte så allmänt be-
kant att äfven i Ryssland, konservat-
ismens hemland, finns ett Folkets
Hus.

Så är dock förhållandet. Ett värl-
ligt palats med park, fontän och plan-
teringar. Dock skiljer det sig
högst betydligt i ändamål från ett
folkets hus efter våra begrepp. Icke
underligt för öfrigt enär det lär vara
skänkt af kajsären.

Ungfär tjugu minuters väg efter
häst ifrån finska järnvägsstationen, ej
långt från Peter Paulsfästningen
ligger den monumentala byggnaden, ej
så olik Drottningholms slott, hvit
och imponerande.

Rundtom är en allmän park kallad
Alexandrowskica'd. En bred trappa
leder upp till huvudentréns tre in-
gångar.

Efter att ha aflagt en tribut af
tio kopek kommer man in i en rym-
lig hall med kupolförmigt tak. Öf-
verst i taket äro anbragta sjukkartor,
ungefär fyra meter höga. De fem
världsdelarne samt Ryssland och St.
Petersburg. Nedanför dessa löper
en läktare runt till hvilken man
kommer medelst två trappor af trä.
Strax man kommer in frapperas man
af två stora tafflor i ramar af ypper-
ligt konstsnide och på hvardera sidan
om uppgångerna till läktaren, till vänster
kajsären, till höger kajsärrinnan bägge
i kroppsstorlek, två konstverk i olja.
Under majoroligheterna 1901 ned-
drogos porträtten, efter hvad det på-
stads, af folket. De sattes väl åter
upp igen så fram det inte äro nya
som nu sitta där.

När man vänder ryggen mot in-
gången har man till vänster en liten
teatersalong med utmärkt anordnade
platser, afgiftsfri kikare till hvarje
plats. Där spelas uteslutande oskyl-
diga naiva ryska folkpjäser men sällan
står någon plats ledig. Till höger
vidtager en jättestor hall tom på allt
utom folk, en läktare, hvars barrier
går i smärre hvalfbågar, sträcker sig
utmed bägge långsidorna och ena
kortväggen. Golvbet är af cement, på
en särskildt märkt plats spelas här
varit om vintrarne af tredje klassens
artister och en gren af denna slags
konst är här de obligatoriska ryska
danserna hvilka göra ett underligt
intryck på främlingen. De värka
genom sin intensitet och burlighet
som reflex från barbarismens dagar.
Och föra tanken tillbaka då stret-

serna rusiga af bränvin och blod med
knifvar i händerna dansade på torget
i Kreml. Vacker är den just inte
men den nästan stimulerar, och man
tröttnar inte att se och beundra de
djärfva kasten. Också fins det knapt
en varieté som inte någon gång un-
der sommaren engagerar dylika dans-
sällskap.

På hallens ena kortvägg leder en
stor port ut till parken. I vinkel
med huvudentrén är en annan stor
hall helt inredd till restaurant med
stort öppet kök. Priserna äro mått-
liga och märkligt nog fås inte
bränvin. En annan märkvärdighet
är att serveringen ombesörjes af frun-
timmer, hvilket annars inte förekom-
mer på något ställe i Petersburg.

När man kommer ut i parken är
det första man ser en massa bord
och stolar. Litet längre bort stö-
ter man på en fontän som om
höstkvällarne strålar i alla möjliga
färger. Ännu längre bort ligger en
fantasirik byggnad af trä. Det är
en öppen teater och användes blott
om sommaren. Priserna för sittplat-
ser äro 40, 25, 10 kop., men man
kan mycket väl se utan att betala
hvilket också de flesta göra. Här
spelar alltid militärörkester. Under
pauserna uppträder i närheten af
huvudentrén någon mandolin-
eller balalajkasällskap. (Balalajka ett
fantasirik instrument med tre strängar,
trekantigt med hals som en fiol.) I
närheten af varietén är åter långa
rader bord och stolar. Hit transpor-
teras varorna med elektriska lin-
banor efter beställning pr telefon.

I de långa och många parkgångarne
återfinnar man scener från Kungs-
trädgården här hemma om höst-
kvällarne: en vild promenadkurtis.
Men på det hela taget går det
ganska anständigt till och alls icke
som i den närbelägna Zoologiska
trädgården där sällan någon kväll
förgår utan skandalösa uppträden.

Folkets Hus i Petersburg är all-
tså ingenting annat än ett nöjesat-
blisemang i stor stil och har inte
det ringa e gemensamt med t. ex.
sin stockholmska namne. Men på
fasaden strålar i gyllene bokstäver
Norðna Dom = Folkets hus, troligen
tillkommet för att ryssen inte skall
känna sig efterblifven om han händel-
sevis skulle få nys om hur arbetare
i andra länder ha det. Ryssen är
inte fallen för att reflektera. Hvad
som förehafves i hans folkets hus
rör honom inte. Troligen är det
också i hans tycke det bästa hus i
världen, med vördnad tar han af sig
huvudentrén när han träder därin
och ser med förargelse på dem som
inte göra det. Men hvem vet, kanske
bokstäfverna däruppe en gång kunna
få en annan klang äfven i ryska
öron.

Ivan.

Från parkett.

Veckans fyra premiärer.

Svenska teatern var i fredags fylld
af en högtidsklädd, förväntansfull pu-
blik, som bland sig hade många af
våra litterära och konstnärliga per-
sonligheter. Det var den för sin hvassa
penna allmänt fruktade kritikern herr
Peterson-Berger, som inför hela
denna publik skulle blotta sin själ i
ett sagospel, "Lyckan", till hvilket han
själf satt musik. Och alla konstate-
rade med en viss osäker förvirring,
att denna själ tycks vara uppfylld af
de mest lyriska och ädla tankar, som
dock, mirabile dictu, verkade litet in-
tressanta, kanske därför att de icke
hade någon fläkt af verklig, innebo-
ende poesi öfver sig. Vidare märkte
man att herr Peterson-Bergers oddi-
gheter icke måtte lämna sig att sätta
musik till — ty de funnos nämligen
icke i pjesen — utan voro ersatta med
"roligheter" af mycket enkel beska-
fenhet. Det var sagan om prinsessan
Törnrosa, som legat till grund för li-
bretton, och hur många tillfällen till
vacker musik den än lämnar, är äm-
net dock för tunnt för fyra akter,
i synnerhet som inga dramatiska
episoder piggade upp det hela, med
undantag af prinsessan Epinés anfall,
då hon rusar efter sina skrikande hof-
damer och sticker dem med knappnä-
lar. Och hvad sagostämningen beträ-
far var den ingen i jämförelse med
hvad t. ex. "Lyckopers resa" gifvit
oss och äfven "Stor Klas och lill
Klas", hvilka båda stycken man med
nöje kan se om. Men så var det ju
musik, och det område behärskar
herr Peterson-Berger bättre. Vissa
partier voro riktigt vackra och det
hela var prägladt af något mjukt me-
kande, som var mycket tilltalande.
Men just herr Peterson-Berger som
kritiker och framstående romanskomp-
ositor vet nog, att vi numera vilja
ha texten af lika utmärkt beskaffen-
het som den därtill komponerade mu-
siken.

För öfrigt voro en hel massa af
Svenska teaterns artister i elden och
alla gjorde sitt bästa. Den som ock-
så lyckades bäst var herr Riego, som
fått det riktigt troskyldiga greppet
på sin genompräktiga gamle vapnare.
Hans och de båda prinsessornas ge-
stalter voro de som hade mest af
sagostämning öfver sig, fröken Margit

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Ernani*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Giftermålsbalken i rindt*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Lyckan*.

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Florodora*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Imobiliseringstider*.

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Öregrund—Östham-
mar*.

Södra Teatern.

Kl. 8 e. m.: *Damen med masken*.

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.

Det stora Mars-Programmet.
Mimi Polly. Agnes Sather.
H. Beyerle. Mille Sonja.
Brödr. Ferrari. Brödr. Lorentz.
Adèle Rejane. Adamowitz.

Jach Sander

(Den hvita Jackbo.)

Nytt! Cake-Walk Parodi.

De 6 Systr. Norrena.

Gröna Lunds Tivoli.

Skjutbanor, Karusell, Mekanisk
Plastisk Utställning m. m.

Torsells prinsessa tack vare en vacker
dräkt och de förtjusande dekorationer,
som omramade henne, och fröken Olga
Anderssons genom den egensinnighet
hon fått af författaren och den skön-
het naturen förlänat henne. Applä-
derna voro rätt frukostiga och slut-

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Linnégatan 58.

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. **Specialité:** Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret

St. Badstugugatan 25.

Alla förvånas

öfver än

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerad och mousserad & maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid. Goda Viner: 1 kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Ny Rotationsmotor

för fotogen etc.

Förläggare sökes, event. mek. verkstad. Blätkopia af hufvudrörelsen i full storlek jämte beskrifning kan erhållas mot insändande af 10 kr. Personligen till påseende hos uppfinnaren Ingeniör Olof Montaigne, Stureplan 2, Sthlm. 2—4 e. m.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre husreparationer, butiks- o. kontorsinredningar. Snabbt. — Reelt. — Billigt.

— På mjölk och bröd, sade jag.
— Men du kan väl arbeta? Kan du inte något?

— Jag kan läsa också, sade jag.
— Äta och läsa, det lever ingen på, sade hon.

Jag gick till en annan fru. Hon hade glasögon på näsan och såg förströdd upp från sin bok.

— Säg mig, sade hon, tycker du inte att staten bör lyfta barnuppföstringens börd från föräldrarna?

— Jag vet inte, sade jag. Själj göra och själf ha.

— Fy så du tycker, sade hon, adjö med dig.

Bedröfvad gick jag till en tredje fru.

— Vet du ingenting som jag kan bli, sade jag.

— Går du till flickor? sade hon

— Aldrig, sade jag.

Då skall du få bli min handsekreterare sade hon. Sätt dig ned och skriv.

Jag satte mig.

— Hvad skall jag skriva?

— Skrif så här, sade hon. »Då erfarenheten visat att fred icke kan blifva rådande på jorden så länge två kön finnas, vill jag föreslå att *allt mankön afkånas*».

— Stryk under det, sade hon.

— Äh hvad jorden skall bli för ett paradiset blott det fördömda begäret kommer bort, sade hon.

— Men fortplantningen då? sade jag.

— Ingen fara, sade hon, redan nu befruktar man blötdjurshonor med dilte-risern.

Härlig är jag sämste man i helvetet än handsekreterare åt en sådan fru. Härlig tigger än arbeta i en sådan värld. Fy t—n!

Erik den helige.

Från musikvärlden.

Leipzigarna, Ida Ekman och Naväl's

»definitiva» afskedskonserter.

Jag spädde, att herr Folmer-Hansen, den intensive impressariön, skulle ha bättre lycka med Leipzigerorkestrerna under Hans Windersteins ledning än med Badensarna.

Jag spädde fel.

Till dels berodde det nog på att vår musikpublik är öfveransträngd. Men denna orkester gjorde ej håller samma intryck som senast. Vi ha nu vårt förtäffliga hofkapell och den väl samarbetade Konsertföreningens orkester att jämföra utländingarna med. Och den jämförelsen utfaller obehagligt till de våras förmån. Windersteins orkester har en mycket god egenskap: disciplin till ytterlig grad. Men klangen är mer än lofligt ful. Och stråktyrkan är för liten. Dessutom kan man ej i allo vara med om dirigentens uppfattning af tempi o. d. Så vill åtminstone jag ha t. ex. Mästersångarförsepelets början i hastigare tempo än det nu gafs, fastän orkestrern för öfrigt spelade detta nummer på ett klart och pregnant sätt. Och äfven Beethovens fjärde symfoni blef i samma hänseende betydligt miss-handlad.

Konserterna, fyra till antalet, voro fåtaligt besökta. Särskildt erbjöd Operasalongen vid matinéen Maria bebä-

delsedag en rent af tröstlös anblick. Icke tjuogo platser sålda på parkett och glest besatta rader. Så småningom infann sig en stor del af hofkapellet och tog plats på parkett, där man här och hvar skådade mera bekanta musici och recensenter. Men det dröjde tjuogo minuter, innan orkestermedlemmarna trädde in på scenen. På kansliet hade varit stor scen. Dirigenten, herr Winderstein, vägrade att anföras för så liten publik. Herr Burén och Folmer-Hansen protesterade. Förklarade, att dylikt ej går än i vårt land etc. Slutligen, tjugofem minuter öfver den utsatta tiden, kunde impressariön med sorg i stämman framträda och be publiken om ursäkt för dröjsmålet. — »Herr Kapelmester Winderstein havde ikke været rask. Men nu skal det begynde.»

Man kan förstå, att stämningen efter detta icke kunde blifva varm. Fröken Charlotte Huhn från hofoperan i Dresden sjöng dock Elisabeths sång ur »Tannhäuser» på ett förtäffligt sätt. Hon hade just icke fört lyckats ingifva några sympatier, men då slutet är godt...

Däremot kunde jag icke sentera pianisten, Télémaque Lambrino. Stor teknik, mycket slarf och dålig uppfattning. Att han så rysligt spelade Griegs a-mollkonsert kan icke förklaras honom, äfven om han anser den fåtaliga publiken som förmildrande omständighet.

Fru Ida Ekman, den tredje af de finska romansångerskor, som i de senaste veckorna besökt oss, har förvärfvad sig stort och berättigadt rykte utomlands. Men hon bör uteslutande hålla sig till lyriken. Hennes goda sångkonst hjälper henne ej i de dramatiska sångerna. Hennes temperament ligger ej för dessa. Och vi ha nu så höga fordringar på romansång, att vi ej kunna förlika oss med hvad som helst i fråga om mimik o. d.

Om Sandal-Branssenkonserten i dag läses på annat ställe. Och i kväll har Naväl sin *definitiva* afskedskoncert — ändtligen, höll jag på att säga, ehuru den förtäffliga sångaren gärna för mig skulle få stanna här för evigt. Men på denna impressariöhumbug att annonsera afskedsföreställningar i tid och otid kunde det gärna bli ett slut. Vi vänta nu att i annons i morgon få se, att hr Naväl »på allmän begäran *definitivt* uppträder för sista gången härstädes» den 1 juni, då operan slutar. Få se!

Colla destra.

Kyrkoherdens

skadeersättning.

Kyrkoherden gick fram och tillbaka i sin eleganta våning i det nyinredda magnifika församlingsspalatset.

— Här blir man utkörd, sade han till sig själf, utkörd ur sitt gamla, hedervärda hem och inföst hvar stuttun det behagar kyrkorådet. Är det rim och reson! Att bli utkörd ur den lägenhet, där man bott så länge, att man så att säga vuxit fast där. Äh, det är oerhört och här kommer Kungö expressbyrå med räkning på 50 kronor, säger femtio kronor. Men jag betalar inte dessa pengar. Församlingen får vidkännas dem, jag gör det inte, nej inte. Vräka ut en på gatan, alldeles som om man inte betalt någon hyra. Visserligen har jag inte betalt hyran, när jag haft fri bostad, men ändå... Har man

rätt att förfara så mot en oförvitlig man, mot en präst. Äh, det är oerhört! Men de skola, min själ, få betala det! Fem tusen skall jag ha i skadeersättning. Här är visserligen ånglahufvuden på taklisterna, äkta förgyllning hvart jag blickar och så kallade konstnärliga tapeter, och i det gamla huset var det bara små gammalmodiga kyften som jag disponerade, men jag har inte begärt denna lyx, den anstår inte en rättänkande herrens tjänare, och om jag skall tvinga in min själ i dessa förhållanden måste jag ha bra betalt, det är säkert det — åtminstone så att jag kan skaffa mig en ny uppställning förstklassiga möbler. De kunna väl begripa att en präst bättre skall trivas i de små mörka rummen där borta än i de stora ljusa här. Man får ju ondt i ögonen af all grannlåten, och så är det ett sådant eko i trappan att om man bara nyser nere i porten svarar det med en trumpetstöt uppifrån vinden.

Men nu måste han upphöra med sitt resonnemang, ty kyrkorådsledamoten gross-handlar Pettersson inträdde.

Vet broder kyrkoherden hvad de säga, utropade han indignerad. Jo, jag träffade kommissarien Helleberg i går, och han påstod att kyrkoherden inte hade någon juridisk rätt till ersättning.

Juridisk rätt, svarade kyrkoherden, det vet väl bror att kyrkan och juridiken...

Ja, jag sade så också, försök ni bara att noga lefva efter tio Guds bud, så tror jag att all lagstiftning och all juridik snart skall vara öfverflödig, sade jag. Lefva efter, ja, om ni kan det... ni, lagkloka, om inte edra begrepp äro allt för mycket förvillade och snedvridna af edra tusende paragrafer.

Nå, hvad svarade han på det?

Jo, han svarade att tio Guds bud skulle jag öfverlåta åt barnen, de voro inte skrifna för vuxet folk och lästes endast i skolåldern, katekesens och läxpluggningens oförgätliga tid.

Sa' han verkligen så.

Ja, precis så föll hans ord.

Nå och hur tror bror att det går?

Jag tror att ni får nöja er med hälften. Jag och brors alla andra vänner agitera naturligtvis så mycket vi kunna.

Käre bror, jag vet ju att jag alltid kan lita på er, ni ha alltid trofast stått vid min sida.

Tala inte om det, sade grösehandlaren rörd. Jag har gjort hvad jag kunnat, och mina och dina goda vänner... Ah, man glömmar inte så lätt alla glada viraparter... Och för öfrigt ha vi ju godt om pengar. Det behöfver inte knusselas. Indrifningarna af kommunaltyskylterna gå utmärkt, tack vare trettonde stadsfogden. Jag vet — för att bara nämna ett exempel — att det i fabriköf Ygbergs hus — ni vet, min flekaste konkurrent — bor en fattig änka, som lever på en liten pension. Hon har ett rum och kök, men rummet hyr hon ut till en kontorist som ett helt år gått utan plats — min hushållerska har berättat mig historien, hon har i sin tur hört den på ett mjölkmagasin. Nåväl, trettonde stadsfogdens hejduk kom dit och fann att karlen var utan tillgångar...

Men då kunde han väl inte annat än afskrifva, indikade kyrkoherden.

Pytt sann, min käre vän! Han tog änkans möbler! Och hon hade inte förstånd att öfverklaga utmätningen, det visste han, ty det gör aldrig sådana där gamla okunniga fruntimmer som hämtat all sin lefnadsvisdom ur någon gammal postilla. Och sedan behöfs det pengar för att öfverklaga en sådan där sak, skall jag säga. Man måste stamma både utmätningsemannen, som bor i förstaden Lundby, och således inte kan stämmas annat än till höst- eller vårtinget — han vet hvad han gör den där — och trettonde stadsfogden och staden och drätsel-nämnden och kammarkollegium och riksbanken och kyrkorådet och uppbördsver-

ket och alla öfriga myndigheter som ha med saken att göra, och det är inte småsaker det, det går åt hundratals kronor bara till stämningar och advokatbiträden, och allt det där får man »på grund af målets karaktär» betala själf, och det går inte gamla fattiga änkor och arbetslösa kontorister ut med. Vi ha verkligen ett rättvist ordnat samhälle, och med så niska indrivare som vi nu fått, få vi snart våra kassor öfverfulla. Så inte behöfver bror kyrkoherden vara rädd att bli utan ersättning inte. Men så mycket vet jag allaredan att med de femtusen går det inte. Men går det med halffarten, så är det ju inte så dumt heller. Flytningen var ju inte så stor, det var ju knappt mer än ett stenkast.

Femtio kronor tog i alla fall expressbyrån!

Man skall inte ha så mycket möbler! Nej, nej, det förstås, men man vill väl vara människor om man också är präst.

Det medgifves gärna. Och oföreskämtd var det. Femtio kronor äro ju pengar, det kommer man långt med, det är nästan en liten förmögenhet. Ett folk kan ha samvete att ta så skamlöst betalt! Men nog veta de att sko sig alltid, om de bara komma åt.

Mina böcker hade jag ändå flyttat öfver själf, dem vågade jag inte anförtro i profana händer.

Det säger jag ingenting om, men lärdomen är ju det tyngsta, och då var det ännu oföresvarligare att ta så grymt betalt. Men tro mig, bror kyrkoherde, ni skall få ersättning för ert besvär, jag garanterar er det. Pengar ha vi som sagt, och den goda viljan att ersätta er hvad som tillbörligt är felas inte hos — somliga. Dessa somliga äro i alla fall — majoriteter. Farväl således och oroa er inte allt för mycket.

Jag skall försöka att ta' det med lugn, sade kyrkoherden

Grossbandlar Pettersson gick.

Lambisco.

Blad ur skizzboken.

Värkväll vid Lidingöbro.

Det är ej den prunkande skarlakansprakt, som då solen kör sitt sediga fyrspann rätt ned i västerhavets stålgråa vågor. Och dock är det någonting som erinrar om en hög prinsessa i silfversiden och hvita pärlor.

Det är ej det svällande blodets och det flytande guldets stora apo-teos, denna den högsta stegringspunkten i naturens sorgespel, då alla känslans strängar skålfva i väntan på att springa sönder. Snarare är det som den scen i det drama, då dessa hemliga krafter som tvinga fram upplösningens jublande smärtskri ännu ej förlorat harmoniens samklang utan för en kort stund breda ett försönings skimmer öfver detta människolif som i nästa minnt äny hastar mot det oundvikliga slutet.

Det hade varit en af dessa gyllene våreftermiddagar, då landskapet lik-som förflyktigas af den återstudsande värmen, då vattnet ligger där så ljus-blått som skulle det brista om man vidrörde det, då den annars så tung-sinta furuskogen på andra sidan fjär-den hänförd strålar som vore den af mörkblå kvistar, då ångarna »spåda grönska ger till; en det uppspirande lifvets första sälla trumpetfanfar. Och i för-grunden af denna landskapsstafva två nyutspruckna almar, hvars blad glittra mot den klarblå himlen likt glädda droppar.

När så solen börjar sjunka bakom Djurgårdens toppigga skogshorisont,

drager den med sig alla de högtonan-de färgerna, tills de likt ett silfver-skimmer med genomlysande blått och rött flyta utåt längs fjärden mot söder och belägga vattnet med en glänsande hinna.

På denna hinna ligga orörliga några tunga kolosser: en gammal svart kor-vett med hvita styckeportar och höga master med skarpt tecknade rår på tvären, ett par gråsvarta monitorer liknande oväntade korallöar bebyggda af något okändt dvärgasläkte med små löjligt hopgytrade miniatyr-städer.

Tätt framför stranden en lång buk-tande veranda, från hvilken en hel rad af människohufvuden hypnotise-rade stirra ut öfver fjärden. Den första värvärmen hänger darrande i luften, men dess bubblor brista en för en och komma människorna att rysa då de känna köldens stygn.

Men längs fjärden flyter ännu allt jämt den värmda silfverströmmen bort mot landet i söder, där stora segelleden stryker fram.

Sancho Panza.

Som fraktgods mellan Göteborg och Antwerpen.

(Bref från »Kvällens» flygande korres-pondent.

»Närmast för att studera organisa-tionen af söndagsaftontidningarna i Amerika jämte andra intressanta frågor har »Kvällen» utsändt en ung »globe-trotter», från hvilken vi då och då ha att påräkna som vi hoppas intressanta meddelanden:

Vi göra i dag början med följande bref:

Antwerpen 23 mars 1903

Herr Redaktör?

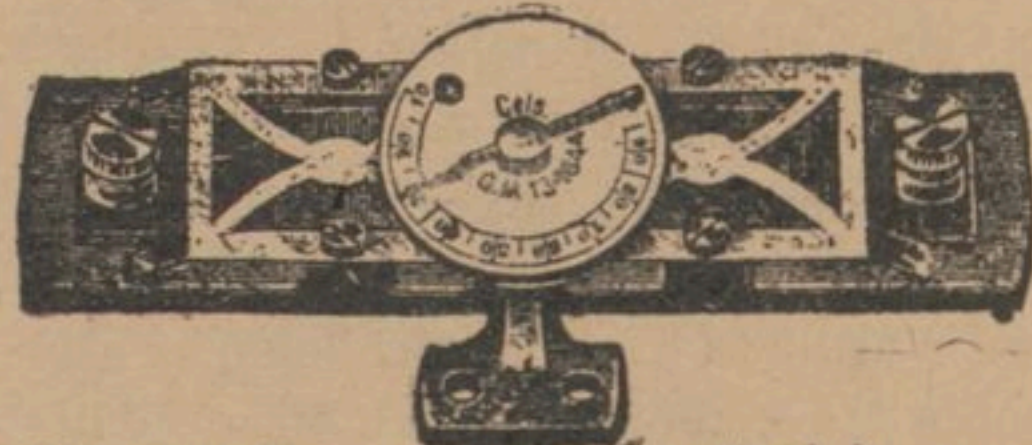
Alldenstund Ni före min afresa från Stockholm flerfaldiga gånger uppmänt mig att vara så originell som möjligt be-slöt jag mig för att göra resan mellan Göteborg och Antwerpen som fraktgods, d. v. s. som passagerare på tredje klass.

Nu må icke herr Jonson & Sternhagen i Göteborg bli vreda på mig för att jag uttrycker mig så ringaktande om deras steerage afdelning; om jag vill hålla mig till sanningen, måste jag göra det. Hör bara?

Längs bak i aktern, alldeles ofvanför propellern, befinner sig ett litet bås, där omkring fyra personer med god vilja och hänsyn för hvarandra möjligen kunna få plats. Denna skrubb blef min bostad för fyra dygn. Olidigare tillvaro kan knappt tänkas. Osundt och kvaft var det därnere och man skakades alldeles horibelt i syn-nerhet då aktern kom öfver vattnet och propellervingarna gjorde sina slag i tomma luften. Absolut ensam var jag också därnere, om man undantager, fjorton stora

Nytt!

Nytt!

1/2 naturlig

storlek

Automatisk brandalarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig. Innehåller för hvarje varmegrad från 10—100 grader C.

Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

ställd hos den mest enväldige monark.

Denne spårhund, mycket förfaren i poliskonsterna, hvilka han idkat under hela kejsardömet, anbefallede klaganden att icke låta någon få reda på att han vänt sig till myndigheterna. En vacker morgon skulle han så, omgjordad med sitt skirp — trefärgadt, tyvärr! — falla ned öfver personalen och förhöra tjänarna på stående fot. På så sätt öfverrumplade skulle de icke hinna bepannra sig med lögnens och fräckhetens dubbla kopparsköld. Hade herr markisen möjligen några misstankar på den ena mer än på den andra? Hade hans tjänare varit sedan länge fästa vid huset? Hvilken hade antagits senast?

Herr de Curval besvarade alla dessa frågor och ställde under olika före-vändningar till så att alla, både manliga och kvinnliga tjänare skulle vara samlade i matsalen på aftalad tid. Han hade sagt åt sin dotter:

— Du skall vara med. Du skall meddela mig dina iakttagelser, och jag skall meddela dig mina.

Poliskommissarien slog ned i församlingen med skallig och vördnads-bjudande panna och med magen omgjordad med sina insignier. François var också diktallad som de andra, fastän han var den som minst kunde

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokaför teaterbesökande.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björckes Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

säckar fyllda med trådrullar, och hvilka belarmade hytten till den grad, att jag endast kryppande raklång på magen kunde komma fram till mitt enkla sofläger.

Jag hade ursprungligen tänkt kunna hvad man på vulgärt språk kallar »slä flax» med akterstäderskan, men enär hon hade sin fåstman med ombord på den här turen! ignorerade hon mig alldeles. Återstod nu att »hålla färgen» med kokerskan, och detta lyckades gudi lof.

Maten blef alldeles icke serverad åt mig på mänskligt vis, utan den fick jag hämta i köket på tenntallrikar. Andra dagen, under hög sjö, då jag kom ilande utmed habords reling och så godt sig göra lät försökte balansera mad en tenn-tallrik med rostbiff och potatis samt en halftva Läckholm i den ena handen och i den andra en mugg saftsooppa och en half kaka knäckebröd med en stor smör-klick tronande höget ofvanpå kom en stört-våg och spolade in öfver däckat. Jag vejade undan, men halkade — rostbiffen, potatisen, saftsoppan, ölet, knäckebrödet och hela batten för öfrigt låg hopjuxadt under mig och högt i skyn seglade min hatt i väg på en förlig vestare

Sen den dagen passade jag mig väl att gå upp på däckat i blåsväder och svalt hellre än jag utsatte mig för ett obehagligt kallbad, men till sist lyckades jag muta akterstäderskans fåstman, så att han, som var matros, åtog sig mathämt-ningen för min räkning.

Tredje dygnet fortfor stormen och det beror helt och hållet på slumpen, att jag i det ögonblick, då jag skriver detta, ännu befinner mig vid lif. Midt i natten, då jag sof som bäst och drömde som i ljuf-tigast om yppiga flamländskor etc. — Kratsch! — losnade den öfversta tråd-rulle säcken ur sitt fäste och slog mig, den intet ondt anande i ryggen, med på-följd att jag med all fart körde hufvudet i ventilen så att en duktig kula uppstod alldeles till höger om pannan. Hade stö-ten bara träffat litet längre bakut, där den ömtåliga tinningen har sitt säte så vete gudarne, om inte undertecknad ganska fort gått ad finibus terre.

Allt har emellertid en öfvergång, så äfven denna resa, och omsider passerade vi Vlissingen och nalkades Scheildemyn-nien. Men då råkade vi ut för ett nytt missöde — dimman. Som en fuktig duk låg den utbydd öfver vattnet, och endast med half maskin vågade, kaptenen lota fram sin skuta, allt under det ånghvislan låt höra sina öronsprängande toner. Denna dimma medförde, att mina rese-planer totalt måste ändras. Båten med hvilken jag via Harwick skulle styrt kosan till London, hade gått då vi kommo in i vår torrlocka, och jag måste böja mig inför omöjligheten att anlända till Liver-pool till onsdagen då »Celtic» skulle för

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättseggar, Inkasseringar, Bouppflek-
 ningar m. m. Billigt arvode.
 Allm. tel. 41 20 Rikstel. 27 88.

mig ut på Atlantens blåa böljor. Följakt-
 ligen tog jag mitt parti och slog mig ned
 i Antwerpen så länge.

Mitt bref har redan nu antagit större
 dimensioner än jag beräknat, hvarför jag
 till en annan gång uppskjuter att berätta
 något om mina intryck från Antwerpen
 Au revoir.
Ernest qui ca nu pieds.

Pristäflan för våra prenumeranter.

»Kvällen» kommer att i första
 numret i april utlysa en intressant
 pristäflan för sina prenumeranter.

Prenumerera därför från
 1:ste april, och din lycka kan vara
 gjord.

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

(Göteborgsbref till Kvällen).

Hr poliskommissariens villfarelser.

I ett föregående bref har jag haft
 tillfälle att något orda om hr polis-
 kommissarier i Göteborg och speciellt
 en bland dem, hvilens abnormt ut-
 vecklade erotiska instinkter allt som
 oftast orsakat mycken uppståndelse
 här nere. Ämnet är synnerligen tack-
 samt och jag skall därför nu taga vid
 där jag senast slutade.

Att den nyligen afgångne chefen
 för Göteborgs poliskår, polismästare
 A. O. Elliot många gånger hade mycket
 svårt att hålla reda på en del af sina
 underlydande kommissarier, är en all-
 mänt känd sak både i vår goda stad
 och långt utanför dess område. De
 obehagliga situationer, hvori desse vid
 upprepade tillfällen försatte sin chef,
 förstod denne vanligtvis att rätta ge-
 nom en förvisso alltför långt gående
 mildhet. Flera af dessa förhållanden
 intymare detaljer ha naturligtvis aldrig
 kommit till en större allmänhets kä-
 nedom, utan ha de pietetsfullt beva-
 rats inom poliskåren. Men att döma
 af hvad som sluppit ut och man och
 man emellan dryttats, kan med fullt
 giltiga skäl sägas, att Elliots mildhet
 ofta och i hög grad varit malplacerad
 och nästan lika ofta blifvit med grym
 otack vedergäld, samtidigt med att
 kåren inför allmänheten blifvit ställd
 uti en mycket besynnerlig dager.

Detta sistnämnda gäller framförallt
 vår ofvan nämnde speciella hr kom-
 missarie, hvilken ovedersägligen varit
 det svarta fåret, som vållat f. d. polis-
 mästaren de svåraste bekymren.

En yngling, direkt från plögen ta-
 gen, kom han tidigt in i Göteborgs
 polisverk, där han snart, utrustad som
 han af naturen var med en försvarlig
 portion födgeni, genom påpasslighet,
 parad med en virtuosmässigt bedrifven
 religiositet, visste att ådraga sig sina
 förmäns uppmärksamhet, hvilket hade
 en rask befordran till kommissarie till

närmaste följd; längre avancemang var
 icke möjligt för den obildade mannen.

Medgång är för människan ofta
 värre att bära än motgång. Denna
 visa sats beannades äfven i detta fall.
 Psalmoken lades nu genast på hyllan
 såsom varande obehöf. De förr så
 flitiga kyrkbesöken afstannade för-
 vänsvärdt hastigt, och i stället bör-
 jade vår man att mera officiellt del-
 taga i det gladare sällskapslivet. An-
 märkningsvärdt nog sökte han sin um-
 gängeskrets bland kallarmästare och
 mindre »skvättmånglare» — det sist-
 nämnda ordet ett öknamn på obetyd-
 ligare restauratörer. Han gjorde sig
 fort nog bekant som en ganska lyckad
 sällskapskarl, och hans sällskapsåf-
 fäver, hvarmed en gifvild för-
 sörn utrustat honom. Så gjorde
 ock vår man. Af de oskyldiga säll-
 skapsspeken blefvo fort nog vilda ha-
 sardspel, hvilas intensitet endast till-
 togo med åren. Detta hr kommis-
 sariens förhållande till Bomans flickor
 kunde till sist icke undgå att bli offi-
 ciellt bekant å högsta polisort, hvilket
 hade till följd täta påstötningar till
 vår man att upphöra med sina kort-
 konster. Då dessa emellertid icke
 hade åsyftadt resultat, sågo sig höga
 vederbörande nödsakade att under ett
 längre husförhör visa vår man en
 skräckinjagande färla. Nåja, vår man
 föll då till bönboken, lofvade, med
 handen på hjärtat, bot och bättring
 för kommande dagar samt lär i vitt-
 nens närvaro ha uppbränt åtskilliga
 af sina kortlekar! Tyvärr var vår
 mans ånger alltför hastigt öfvergående.

Würfel, Wein und Weib. Hr polis-
 kommissariens s. k. »slängpropar» ha
 i vår goda stad tillvunnit sig en föga
 smickrande ryktbarhet. Detta när-
 mast på grund af de egendomliga
 ställen och tider, de inmundigats, samt
 på grund af deras prisbillighet — för
 inmundigaren. Att själva uttrycket
 är lite oegentligt, torde bäst framgå
 däraf, att deras antal i allmänhet va-
 rit mycket stort och att flera af mor-
 gonsidans småttimmar tagits i anspråk
 för deras förtärande.

Mest beryktade ha emellertid hr
 poliskommissariens kärleksaffärer blif-
 vit. Dels därför att de äro legio, ily
 att de äro många, dels på grund af
 deras än sorgslustiga, än bestialiskt
 brutala karaktär. Vi skola endast be-
 rätta en och den gifvits af tragi-
 komisk natur.

Händelsen är förlagd till en i när-
 heten af Göteborg belägen småstad,
 historiskt bekant för sin enda, långa
 gata, samt i en familj, dit vår man
 med hustru och barn blifvit inbjuden
 förutom många andra. Stämningen
 var som alltid i det gästfria huset
 den allra angenämaste. Plötsligt för-
 svinner vår man ur sällskapskretsen
 och blir borta en längre stund.
 Uppståndelse och allmän jakt efter
 desertören, som till sist af sin egen
 fru öfverraskas i ett af smårummen
 i förtrolig och intimare tete-å tete med
 en af värdfolkets tjänsteandar. Tabla!
 Stor gråt och tandagnisslan.

Vår kommissarie söker rädda situa-
 tionen. Under beta tårar bedyrar han
 sig vilja utplåna sin öfverträdelse af ett
 af budorden genom att söka en våt död
 i den nära förblifvande älvens vå-
 gor. Och mycket riktigt rusar han ock-
 så till kajkanten. Men väl där, be-
 sinnar han sig. Ty älven brusar
 ganska kraftigt, och dess vatten ser
 ganska kallt och ruskigt ut. Hvar-
 för han helt beskedligt lommar åter
 till gästbushuset!

Som rättvisans ringe handhafvare
 och förman för sina underordnade
 har vår kommissarie slutligen gjort
 sig allt annat än aktad och ömtyckt.
 Hans tillvägagångssätt vid tillsättandet
 af nya och förnyandet af gamla öf-
 rättigheter är allmänt känt och af
 mer än lofligt oangenäm art. Detta
 ämne är emellertid af betydligt in-
 vecklad art, hvarför jag denna gång
 lämnar detsamma.

En typ och en sorglig typ i sanning,
 som naturligtvis för länge sedan bort
 utgallras, men fått sitta kvar på
 grund af en rent oförklarlig slapphet
 från den myndighets sida, som ju
 annars icke lär bära svärdet för-
 gäfvets. Den nye blifvande polismästa-
 ren får alla rättänkande Göteborgare
 på sin sida, om han till och med
 blott och bart påbörjar detta behöf-
 liga ränsningsarbete.

Goth.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—l B—m.

Logogryf.

»Kvist-g» är mitt hela — det står icke
 fel.
 Märk, att det af växter endast är en del.
 Af dess runor alla — här till antal sju —
 Sök att låtast bil'a svar på frågor nu:

Först ett namn på sång —
 Redskap, som gör fint. —
 Yta — glatt och låg. —
 Karl — ett superfint. —
 Växt — kinesisk en. —
 Verb — förloft en tid. —
 Ett pronomen sen. —
 Färg — enlvar kross vid. —
 Hvad af djur är ren? —
 Verb och substantiv. —
 Vikings sed förut. —
 Stund af fröjd och lif. —
 Sj är gåtan slut. —
 Äger mera — hvad?

L'sningar

af »Försök på» den 15 mars 1903

Kvadratgata:

Ö R E N
 R Å K A
 E K O T
 N A T T

Charad:

Tallduk.

Aritmogryf:

RÖRÅS, hvaraf fås orden: sär, rå, är,
 så, ås.

Palindrom:

Gös — sög.

TILL SALU.

Oombärligt för hvarje hushåll!

»Väfda Hyllremsor»

i 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro
 efter tvättning lika vackra som nya. Sal-
 jas i hvarje välsorterad Bosättningsaffär & i
 Stockholms Pappershandel,
 Jakobsgratan 23. Rikstel. 71 43.

»HEUREKA»,

19de århundradets förnämsta blåehorn!
 Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam
 förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.
 En påfyllning räcker månadslängd.
 Pris 2 kronor. Saljes endast i
 Stockholms Pappershandel, Jakobsgratan 23.

Restaurant Metropol

Diner à la Carte & Prix Fixe.

Väning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasin: Kammakargatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en välsorterad
 Kött-, Fläsk- & Speceriaffär hör, såväl i parti som minut.
 Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Rich. Söderströms

Skrädderi-
etablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderar sig till utförande af allt hvad till yrket hör.

Välortat lager af In- och Utländska tyger.

Elegant facon Välgjordt arbete garanteras.

Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser!

Allm. Tel. 167 99.

Allm. Tel. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-
 ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Vademecum

var bland alla munvatten på hygieniska utställningen i
 Paris 1902 det enda som erhöill högsta ut-
 märkelse, Guldmedalj, och detta i sin egenskap
 af »antiseptiskt munvatten», (antiseptique dentifrice).

Barnängens Tekniska Fabrik,

H. M:t Konungens Hofleverantör,
 Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emotes beställningar nu före säsongens början till 20 %
 lägre priser än vanligt gällande.

OBS.! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
 29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifma-
 teriel till billigast pris.
 Cigarver och Cigarretter i parti
 och minut. Allm. Tel. 65 04.

Stockholms
 Kafferostnings- &
 Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 02.

Salubrin.

För att öfvertyga sig, att Fil. Dr.
 P. Håkansson's Salubrin är ett pre-
 parat, som icke bör saknas i något
 hem, behöfver man endast försöka det
 för något eller några af de ändamål, för
 hvilka det rekommenderas, t. ex. bränn-
 skador, kylknölar, sår etc., och an-
 vända det på sätt, som i den hvarje flaska
 Salubrin åtföljande beskrifningen angifves.
 Salubrin tillhandahålles i Parfym- Spe-
 cieri och Färgaffärer. Partilager hos Gei-
 jer & Co Stockholm.

Acetylenbordslampan

REX.

Lättskött, ofarlig, stor ljuseffekt, särde-
 les lämplig för kontor, verkstäder och
 handverkare. Pris komplett med kupa,
 hållare och brännare 20 kronor; lösa pa-
 troner å 5 kr. pr 100 st. Sändas mot efter-
 kraf till landorten. Uställd i La Vattug.
 30. Order förde insändas till Ingeniör
 Olof Montaigne, Stureplan 2, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
 rekommenderas.
 S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
 Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-
 reparationer, Polering, Boning,
 Svarfning, Glasmästare och
 Tapetserarearbeten m m.
 Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.
 Symaskiner & Velocipeder
 repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
 Finare antika saker, såsom Lyskrovar, Lam-
 por, följdrar, Broscher m m repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl i den huf-
 vudstaden som till från landorten.
 Transporter pianon, res- och fräktgods.
 Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full
 garanti för anförtröddt uppdrag. Mång-
 årig praktik. Absolut nykter, van och på-
 litlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9
 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.
 Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Bernh. Hansson's

Tryckeri

77 Drottninggatan 77
 rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Illustrerad

bruksart med
 pris af 10 öre
 i frimärken. E. Söderström,
 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
 OBS.! I förhållande till kvaliteten äro de billigaste i Skandinavien

Franska Gummivaror

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
 dusin. Extra prima, 3 kr. Sändas till land-
 orten portofritt mot insändande af beloppet
 i frimärken. E. Söderström,
 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.
 OBS.! I förhållande till kvaliteten äro de billigaste i Skandinavien

Franska Gummivaror

billigast.
 Priskurant med bruksanvisning mot porto.
 K. A. Strömberg,
 Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska Försiktighetsartiklar,

Svamp, Lifmoderssprutor, Suspensions-
 m. m. billigast i parti och minut. Pris-
 kurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrländsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Affären grundlagd 1893. R. T.

Under det Réginald bedyrade att
 han ingenting hade rört, gaf Yvonne
 akt på tjänaren, som icke ens gjorde
 min af att ha hört frågan. Ett så-
 dant lagn skulle alldeles ha afväpnat
 den unga flickan, om icke hennes
 misstanke hällits vid makt af föl-
 jande tanke:

— Ja, men sådana människor ha
 en sådan själfbehärskning.

FEMTE KAPITLET.

Det stulna juvelskrinet.

»De katolska föreningarnas unga
 skyddsling, som baronessan de Va-
 rambey, understödd af biskopen i S.,
 hade låtit föra in i det Curvalska
 huset, behagade markisen mycket ge-
 nom sitt bestämda, till och med litet
 grofkorniga sätt att vara. Lång och
 litet böjd, med avängda mustascher
 och utmanande blick, var han en slags
 kapten Buridan i trons tjänst, och han
 talade på samma sätt som denne om
 att på fläcken förgöra fienden. Det
 var han, som i Yvones fars tankar

Man vände upp och ned på skrinet,
 sökte igenom allt linne, red fram allt
 bordsilfret. Halsbandet var omöjligt
 att hitta. Den förtviflade markisen
 hade i alla fall själf burit det tillbaka
 jämte de öfriga smyckena till det skåp,
 där de hvilat sedan markisinnans död.
 Kanske hade han lämnat halsbandet
 kvar på kakelugnsfrisen i sitt arbets-
 rum, ty han kom tydligt ihåg att han
 först juvelskrinet ifrån sig, in-
 nan han slutligen läste till det. Men
 hade han ställt det på kakelugnsfrisen
 eller på ett af de små borden? Det
 kom han inte ihåg. När folk glöm-
 mer hufvudsaken, komma de alltid ihåg
 en massa omständigheter, som äro
 fullständigt likgiltiga.

Man började en grundlig undersök-
 ning. Ett smycke på femtontusen
 francs hvarken tappas eller hittas i
 ett tag. Hvilken af tjänarna hade
 kunnat komma in i markisens våning?
 Yvones kammarjungfru var pålitlig.
 Kusken hade ledigt just denna afton.
 Af fem voro således två utom räk-
 ning. Trots sin motvilja mot att
 tråda i förbindelse med någon af re-
 publikens tjänstemän, måste herr de
 Curval förtro sin olycka åt poliskom-
 missarien i sitt kvarter. Det som i
 synnerhet bestämde honom var att han
 visste, att denne tjänsteman var fullt
 så reaktionär som om han varit an-

fram några af sina stamfäder. En af
 dem, den från Fontenoy, gick ur hand
 i hand i form af ett miniatyrporträtt
 infattadt i locket på en bonbonnière.
 Sedan började han tala om den fram-
 lidna markisinnan och på samma gång
 han uttryckte sin stora saknad, be-
 rättade han att hon lämnat i arf ut-
 sökta juveler, som han ville att hans
 dotter skulle bära den dagen hon gifte
 sig. Han gick själf efter juvelskrinet,
 som fick gå laget runt.

Man grät litet och beundrade mycket.
 Denna uppväning från gamla tiden
 var en ny förevändning att dricka för
 den legitime suveränen, och man skil-
 des i den öfvertygelsen att året icke
 skulle gå till ända förr än man fått
 läsa, att det lyst för de båda unga.

Af flera detta sällskap som i smyg
 gaf akt på Yvonne var hon själf den
 enda, som icke förstätt ändamålet med
 denna middag, hvilken hon helt be-
 skedligt tog för en ny politisk de-
 monstration.

När markisen dagen därpå skulle
 lägga in sin hustrus juvelskrin i en
 låda, enkom afsedd för detta dyrbara
 innehåll, märkte han, att ett af de
 dyrbaraste smyckena försvunnit. Det
 var ett halsband af äkta pärlor af ett
 oskattbart värde för herr de Curval
 och värdt ungefär femton tusen francs
 för förste bästa juvelerare.

skulle, fortfarande som Buridan, åter-
 vända vid konungens vänstra sida.

Denne framtida abbé de Gondi
 hatte greve de Bourenil och besökte
 faktsalarna minst lika ofta som kyr-
 korna. Det skulle icke gått an att
 titta snedt på krucifixet när han fanns
 tillstädes. Han tog som personlig
 färlömpning allt som träffade den
 religion, hvilens sak han omfattat.
 Om någon i hans närvaro tillät sig
 angripa den heliga jungfruns ära, skulle
 han ha blifvit utmanad, ty hvarje
 adelsman vore skyldig, menade han,
 att taga ordentligt parti för en kvinna
 som förolämpas, i synnerhet om hon är
 död för adertonhundra år sedan och
 icke efterlämnat någon att försvara sig.

Herr de Bourenil var knappast tju-
 gusex år, men han hade redan af par-
 tiets ledare blifvit bestämd att med
 det första representera dem i kam-
 maren. Att komma in i en försam-
 ling, som räknade bland sina med-
 lemmar ett visst antal individer, hvilka
 förut sträfats för sina republikanska
 åsikter, det var ett svårt offer. Men
 han fann sig i det, ty alla voro eniga
 om att han hade en kallelse, och en
 man, som har en kallelse, trotsar alla
 pröfningsar.

I den fördelning af de politiska
 rollerna som man gärna roade sig med
 hos markisen hade unge Bourenil för-

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 10.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE.	STOCKHOLM, Söndagen den 5 April	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 40. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrå, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLEN», redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Modernärningen.

Den första sammandrabbningen i den stora majstullen har ägt rum. I själfva verket är stridsobjektet nog icke så mycket värdt och det är egentligen endast ur riksdagspolitisk synpunkt som striden är så viktig. Men den är för åskådaren rätt intressant — den är så signifikativ, som en på sin tid allbekant stockholmspolitiker brukade uttrycka sig.

Man måste då fränse alla de politiska kombinationer, som åstadkommits i och för majsfågan, kombinationer som ju äro rätt vanliga i vår riksdag men som framkalla ett så bestämdt intryck, att riksdagsmännen liksom vi alla för öfrigt äro ett skälgien blandadt sällskap, som det är behagligast att icke liera sig med allt för nära.

Majstullen såsom sådan har från protektionisterna framkallat en öppenhjärtlighet, som icke är ointressant. Början gjordes af jordbruksministern, som med en från det hållet förbluffande öppenhet förklarade, att vår s. k. modernärning håller på att blifva ett nådehjon hos andra näringar. Med lika

öppenhet förklarade en annan majstullsförande, herr Hammar skjöld i andra kammaren, att vårt jordbruk naturligtvis icke kan reda sig själf utan måste hafva understöd — han borde användt ordet fattigunderstöd — af den icke jordbruksidkande befolkningen.

Hur långt ligger icke den tid tillbaka, då hr Boström i spetsen för bevilningsutskottet med lif och blod kämpade för att inbilla sig själf eller åtminstone andra, att utlänningen betalar tullen! Nu är det ingen som tviflar om och, hvad mera är, knappast någon som drager sig för att uttala, att vårt landbruk behöfver dyrtid för att reda sig. Föreställningen att Sveriges folk skulle få sin brödföda billigt verkar på protektionisterna så skräckinjagande, att de öppet måla detta rysliga spöke på väggen i den naiva tron, att det skulle verka skrämmande på alla andra som på dem själfva.

I och för sig är tanken delvis riktig. Det stora jordbruket bär sig för närvarande rätt dåligt i vårt land. I motsats till gamla socialistiska spekulationer har verkligheten ådagalagt, att de stora godsens icke äro räntabla affärer. Herr Herslow har nyligen i en artikelserie i Sydsvenska Dagbladet sökt påvisa, att de sex procent å kapitalvärdet, som vårt jordbruk i bevilningsförordningen förutsättes inbringa, äro för mycket ifråga om de stora godsens. Han drog däraf den slutsatsen, att de stackars godsägarna borde få mindre skatter än den icke godsägandebefolkningen. Det är när allt kommer omkring blott ett annat uttryck för protektionisternas tanke, att den öfriga befolkningen genom brödskaft bör hjälpa de stackars agrarerne ur deras nöd.

För hvarken den ena eller den

andra parten har den tanken framträd, att en annan utväg finnes. Det stolta romarväldet fick på sin tid erfara, att storgodsens förstörde Italien. Vore det icke ett sätt för omväxlings skull, att låta svenska storgodsens icke förstöra Sverige utan, om de skola förstöra något, i stället förstöra godsägarna? Den stackars godsägare som figureerar i hr Herslows skildring och så dyrt beskattas för sin till bortåt en och en half million taxerade jordegendom — lika dyrt men oaktadt inkomstskatten icke dyrare än bonden med en fastighet på tiotusen kronor! — kunde möjligen taga sig något nyttigare före än sköta ett gods som han ej kan sköta ekonomiskt och öfverlåta det åt smärre brukare, som förstå att draga inkomst däraf. Eller är det manne verkligen meningen, att Sveriges öfriga folk skulle understödja godsägarna både indirekt genom tullskatten på brödet och direkt genom att öfvertaga deras skatter? Man skall i dessa tider icke svara på motsatsen.

Så snart en klass är öfvermåktig i en lagstiftande församling begagnar den sin makt att lagstifta sig till ekonomiska fördelar. Det ligger i människonaturen att så skall vara och man har aldrig sett exempel på motsatsen, och här ligger egentligen det afgörande skälet för att alla medborgare i ett land böra hafva rätt att vara representerade i riksdagen. Men det hör icke till god ton och knappast bättre till god politik att öppet erkänna detta, så länge man sitter vid makten.

Men det är beklagligt, när erkännandet sker. När man såsom i vårt land left och fortfarande lever under de oklara hufvudens och de oklara frasernas — konservativa eller liberala frasens — herravälde,

så verkar det befriande att en gång frasen ryckes bort och man får höra ett ärligt ord skära igenom. Denna stora tjänst har striden om majstullen gjort oss och den vinsten är större än vinsten af att denna komme bort. Majstullens vara eller icke — är hufvudsakligen en agrarernas inre angelägenhet. För hela folket är det en obetydlighet i jämförelse med alla de andra tullskatternas existens.

Att striden om majstullen så oförbehållsamt blottat, i huru hög grad vår modernärning söker lefva på andra näringars bekostnad, det är det afgjordt viktigaste resultatet af striden, utgången må nu vid kampen mellan första kammarens godsägare och ämbetsmannabihang och andra kammarens småbrukare blifva hvilken som helst. Den lättnad för ett rationellt skött landbruk tillens borttagande skulle medföra väcker den utanförståendes

gång gjorde, då de följde de »liberala» fabrikörernas ledning i arbetareföreningarna. Norrlandsbonden har ju redan börjat märka hvart det bär — smålandsbonden kanske kommer också att i sinom tid förstå det. Majstullen vore en icke oälfven hjälp — men i mörkaste Småland lär väl fordras kraftigare medel.

P.-B., Wilhelm Peterson-Berger, Lyckan, Kväsarvalsen, humbug, charlataneri m. m.

Den senaste, häpnadsväckande musiknyheten mötte oss härom dagen i D. N:s spalter. Kväsarvalsen är ingen originalmelodi. Den är stulen ur en violinsonat, som herr Peterson-Berger för femton år sedan komponerade och visligen ej utgaf. Men »någon» har synbarligen kommit öfver den — enligt kompositörens egen förklaring finns den i afskrift hos en familj i Stockholm — och blifvit så suggererad af melodiens skönhet, att han tillämpat den på »En kvanting träder i salen in...»

Anledningen till P.-B:s förklaring härom torde vara bekant. En hel del kritici har påpekat »en fatal reminiscens» i P.-B:s sagospel »Lyckan», men att det var Kväsarvalsen, de åsyftade, har allmänheten först fått veta genom P.-B:s förklaring. Hrr kritici — några åtminstone — säga, att de menat Schubert. Det låter troligt, ty då Kväsarvalsen från vederhäftigt håll uppgifves vara en gammal Stockholmsmelodi, kan man väl tänka sig, att den är hämtad från någon af Schuberts många visor. Och därifrån kan ju kompositören Peterson-Berger för femton år sedan också ha fått den.

Att denna melodi också verkat suggerande på den nämde eklektiske kompositören, torde hvar musikförståndig, som känner till sista sidan i hans musik till Karlfeldts »På vårdshuset Kopparfjölén», utan tvekan erkänna. Eller är den femtonåriga sonaten någon sorts motiveneyklopedi för sin upphofsman?

Herr Peterson-Berger är en mångsidig herre. Han är icke blott kompositör och »arg recensent», utan också författare. Vi tala nu ej om texten

till »Lyckan». Den är bäst att tala tyst om. Men han har i Iduns senaste nummer sökt vara spirituell på ett sätt, som är ganska muntrande. Mycket roligare än »kvickheterna» i »Lyckan», kanske därför, att det är mera omedvetet.

Läsaren möter på Iduns första sida den ljufveliga bilden af Wilhelm Peterson-Berger, foto för Idun af A. Blomberg. Som text »Också en intervju». Kritikern P.-B. intervjuar kompositören Peterson-Berger — eller tvärtom.

Och han har vackra saker att säga. Anledningen till intervjun förklaras därmed, att Iduns redaktör i hela Stockholm icke kunnat uppleta någon, som vill »riskera en panegyrik» öfver P.-B. Nå, det tro vi, ehuru det citerade uttrycket just icke är prägladt af anspråkslöshet.

Samma ton af förföljd martyr går rätt ordentligt igenom hela detta ovanliga, singuliära opus. Herr Peterson-Berger vill synbarligen partout vindicera, att hans »Lyckan» blifvit så omildt bedömd — och mottagen — därför att man förväxlar kritikern — eller som han själf säger: den arg-sinte recensenten — med kompositören.

Det gamla ordspråket »den ene korpen hackar icke ut ögonen på den andre» skulle således icke mer betyda något? Och allmänheten, den stora teaterbesökande allmänheten, skulle ha fattat, att recensenten P.-B:s kritiker verkligen äro så hänsynslöst personliga?

Vi tro det ej.

Att P.-B. också är kritiker har väl snarare varit orsaken till de oväntadt gynnsamma omdömena på flera håll. Aktningssvärda undantag — utom vår egen teaterbedömare, förstas — utgöra Sv. D:s T. H. och N. som båda ärligt sagt sin mening om herr P.-B:s ledssamma verk. Och allmänheten lär ej kunna bedöma, i hvad mån herr P.-B:s kritik är rättvis eller ej.

För öfrigt har herr P.-B. riktigt vackra och sanna ord att säga om förhållandet mellan kritiker och konstnär. Hör blott:

»Hvarje kritiker måste vara en smula konstnär, om han vill yttra sig om konstverkens tillblifvelse och inre väsen med någon sakkännedom. Den som icke ä konstnär förnimmer intet af det konstens *anle* tillhör, därför äro också så många kritikers ord ingenting annat än ungdomligt kåsörjoller, hvilket ju ibland kan förefalla ålskvärdt och oskadligt nog, men som dock har en ful baksida — humbug och charlataneri. Konstnären har egna ideal, den rene kritikern söker förstå andras, men icke att »söka förstå», utan att verkligen ha ideal och följa dem är det som tillför världen nytt andligt lif, nytt bränsstoff, nya pulsålag.»

Hur har märket P.-B. i D. N. fyllt dessa anspråk? Den, som noga följt hans verksamhet, erkänner, att han alltid, *då han velat*, visat ett godt musikförstånd och säkert omdöme. Men hans starka individualitet — vi kunna ju kalla det så — har ofta förmått honom till »kåsörjoller», som långt ifrån varit oskadligt. Ty herr P.-B. har i hufvudstadspressen allt för många eftersägare, som icke ens ha förmågan att söka förstå en konstnärs ideal och bedöma ett konstverks inre väsen med någon sakkännedom, utan blott roa sig med att häckla därför att deras mätare så gör. Själffuppskattning är ju icke i och för sig något fördömligt. Men då den tar sig sådana uttryck som i P.-B:s jämförelse mellan sig, Wagner, Liszt, Berlioz, Schumann m. fl. stora andar, så får själffuppskattningen en karaktär, som skapar den ett annat, vida fulare namn.

Mot slutet af »intervjun» vill herr P.-B. att intervjuaren skall säga något vackert om

»mina sträfvanden, om mitt svärmeri för det stora och det enkla i konsten, den

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Souper.
Nyreparerade resanderum till moderata priser.
Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.
Vördsamast
Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Haldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

INNEHÅLL:

Modernärningen.

P.-B., Wilhelm Peterson-Berger, Lyckan, Kväsarvalsen, humbug, charlataneri m. m. af Guy.

Studentens naturkunnighet af Right-out.

Luftseglingsauktoriteter. Dr Ekholm och hr Sigurdh. Af Lucien.

Våra unga af Einar Ekstam.

Maria von Magdala af Ali Baba.

Hur är det med Flädiesaken? Af Sten B.

En suverän. Af Tess.

Hvad pappa ville. Öfvers.

Norska gränsfästningarna inför stortinget.

Ossian-Nilsson som uppläsare.
Intressanta söndagsnyheter från in- och utlandet.
m. m.

storhet, som är ett uttryck af inre rikedom, och den enkelhet, som endast nås genom behärskning och kraft. Det är icke för den bohémartade nonchalansens formlöshet som jag kämpar, ej heller för den enkelhet, som blott kommer af inre fattigdom och torfhöghet!

Kraft har nog P.-B., men behärskning?! Det är just här det brister. Vore kritikern P.-B. mera behärskad, mera objektiv, skulle han vara en pryd, nad för vår svenska kritik. Då han nu är 36 år gammal, är väl "ungdomsyr" öfver. Vi få alltså hoppas, att han snart måtte inse, att hans egen kritik, om den fortfar att mera rikta sig på person än på sak, måste räknas till den fula baksida af kritik han själf stämplat som humbug och charlataneri.

Till slut vilja vi till läsarens förmåelse meddela ett litet prof — ur den omtalade sagföreläsningen — på P.-B:s sätt att vara "rolig". Liknande exempel finner man i mängd i "Lyckan". Hör blott:

"Ja bevars — om du bara skyndar dig att gå under! Men ondt krut förgås inte så lätt."
"Din replik är förtjusande! Du skall också snart ha den glädjan att se mig gå om inte under" — så åtminstone utifrån trapporna."
Sic...

Guy.

Studentens naturkunnighet.

Pang. Haglen pjaffade öfver vattnet, ådern smälde upp med ett förmådligt klafsande och studenten slängde förgärd bössan på skocken.

— Jäkla sjöfågel, sade han.

Den nybakade studenten hade egentligen icke fått följa med i ökan endast för att visa prof på sin bristande naturkunnighet, utan naturligtvis hufvudsakligen för att sättas vid årorna, när vinden knep. Hans upprörande okunnighet om naturens enklaste ting tvingade oss emellertid att bryta den djupa föraktfulla tystnad vi hittills iakttagit gent emot honom, utom när det gällt korta koncisa befallningar. Samt att hålla ett litet förmaningstal till honom.

— Det kan icke attan skilja ser de här fåglarne, sade han fräckt. Men fråga mig om bältadjurets tandställning,

$$\frac{1+1+2}{3-0+1},$$

eller om antalet af algernas ståndare och pistiller, ser du, det kan jag, tillade han högrädd, till på köpet duande oss.

* Kurs af oss.

Jaja, så är det verkligen. Abiturienterna lämna läroverken utan att under studietiden någonsin ha kommit i ordentlig kontakt med naturen. Och hvärpå beror detta? Jo, på en fullständigt avita och tokstollig undervisningsplan!

En oskrifven katekes, nästan värre och godtyckligare än statskyrkans barnaplagare, har införts vid undervisningen i naturkunnighet vid våra läroverk. Det ser ut som om man ville utbilda alla de många eleverna till vetenskapsmän. Hvilken löjlig ynkedom! En af de tjugutusen blir det kanske en gång, men inte skall väl hela ungdomen torteras för hans skull?

Den lille försteklassisten får nu lära sig utantill en hårdmält läxa, i hvilken det skäligen godtyckliga sexualsystemet och Krok-Almquist-florans ännu godtyckligare familjegruppering ingå som hufvudsakliga delar. Och hvad förloras under tiden? Jo, ingenting mer och ingenting mindre än den stora blicken på naturen.

Ynglingen lär sig icke förstå och älska våra olika landskapsnaturer, deras flora och fauna, och samtidigt förplumpas åtminstone botaniken till ett slags samlingsdille, snarlik frimärksmonomanien. Smarta ynglingar utrusta små expeditioner, gräva upp och prassa en mängd exemplar af riktigt rara arter samt utrota de öfriga bestånd af desamma, hvilka de ej hinna med.

Att våra vetenskapsfasciner under de många gångna åren ej funnit på någon djurpräss, är sannerligen mer än förunderligt. Tänk hvilka praktiska samlingar af tillplattade råttor, möss, löss och andra insekter, eleverna då skulle få att förhöras på!

För att återgå till rena allvaret är det riktigt hjärtskärande att ynglingarne pinas med inlärande af formler för olika tandställningar samt uppgifvandet af en mängd för våra magera fodervallar ganska välbehöfliga foderväxtexemplar.

När ämnesläraren någongång tager sina alumner ut på botaniska excursioner, hvad visar han dem, hvad lär han dem? Jo, han pekar ut en och annan mera sällsynt art och låter sina allvarliga och pincenez-beväpnade elever vetenskapligt examinera den med förstoringsglas framför det närsynta ögat och med florans systematium i hand. De små detektivanlagen sättas genom det senare förfaringsättet på ett mycket hårdt prof. Han påpekar däremot icke för dem grunddragen i landskapets allmänna karaktär, han talar aldrig om rågfältens nytta och gagn.

I sitt förakt för de rent svenska artnamnen får han dessutom ett kraftigt handtag af floraförfattarne, som sätta ett förmådligt kors (†) framför alla odlade eller förvildade arter. Hur kan en växtart sjunka så djupt ned att bli odlad? grina floraförfattarna uppenbarligen förargade.

Kriallärarne hjälpa ej håller till att få lärjungarna i rapport med naturen. De kriallärarna, de fixera, handla vanligtvis — bortsett nu från de subtila religionsfilosofiska eller rent historiska eller svamligt "allmänna" — om "järnet och dess föreningar" eller "koparsalterna" eller "Midsommartidens härlighet." För den generaliserande lärarehjärnan har det hittills aldrig kunnat gå upp, att det kan rägnas alldeles ohyggligt i midsommartid. Och samtidigt tvingar själva ämnets formulering den torterade krialläraren till anslående af en skrikande falsk patos, som han sedermera får svårt att bortarbota.

På tal om de styrande lärarnes förblindelse må påpekas att ferietiden kunde användas på lämpligare sätt än till intvingande af feriekurser. Aldrig blir det någon glädje med dessa läxor i sommarens heta dagar, detta torde man redan ha ganska klart för sig. Bättre vore att uppmåna eleverna — sålunda tvångsfritt — att anställa observationer under vandringarna i skog och mark, under fiskena och under seglingarna, samt att sedermera nedskrifva dem i ett litet häfte. De bästa iakttagelserna kunde ju därefter lämpligen belönas med några premier under hösten. Sveriges skolor skulle därigenom säkerligen skapa en stam af friska unga viljor, hvilka skärpta observations- och reflexionsförmåga skulle komma det fattiga Sverige väl till gagn.

Att jag icke talar i blindo, vill jag visa med ett enda exempel. En förstundig naturlärare i en västkuststad

uppmånade sina elever att under sommarferierna observera och reflektera öfver hvad de sågo ute i naturen, och resultatet därpå var det, att en af ynglingarna kunde framlägga en hel rad af skarpsinniga iakttagelser rörande strömförhållanden och fiskvandringar, hvilka blefvo till stor nytta för den verkliga vetenskapen!

Åskådningsmaterialen i våra skolor måste ökas. Och i rationell riktning. Schematiska kartor, föreställande de olika landskapstyperna med deras olika växtvärldar samt moars, ångars och kärrmarkers skilda karaktärer, tänker jag nu närmast på. Dessutom kunde det ej skada, om vi åtminstone i de större städerna kunde få till stånd växtbiologiska museum med skickligt preparerade växter, inordnade i olika och rätta landskapsmiljöer.

Än vidare: lifigare undervisning rörande den roll, som växter och djur spela i naturens ekonomiska hushållning, samt flitigare museibesök i museum, där arterna ej plockats i sär som arterna i en öfersiktsflora.

Några abrupta synpunkter, hvilka den för det pjöllervetenskapliga nitet sträfvande läroverkskommittén naturligtvis ej beaktat och hvilka knappast den därefter omhändertagande myndigheten kommer att beakta.

Följaktligen torde det dröja ganska länge, innan den nybakade och illa skjutande studenten säger åjder i stället för sjöfågel.

Right-out.

DAGSKRÖNIKA.

»Påsk» heter en tillfällighetskonkurrens, hvars upphof är tillfinnandes ute på Saltsjö-Dufnäs, där en underlig artist- och författarekoloni slagit sig ner. Publikationen kostar en krona, och ger för detta billiga pris en hel rad praktiska och roliga karrikatyser samt åtskilligt god och läsvärd täxt, bland annat sålunda ett kapitel, »Bataljen vid Leal», ur en hittills outgifven historisk roman, »Nils Dobblare», af Gustaf Janson. Med mera, som den benägne läsaren själf får ta reda på genom att köpa konkurrenshäftet.

Sveateatern har nu fått ett verkligt godt program, af hvars många nummer vi särskildt påpeka den italienska operakvartetten *Lioco*, tre herrar och en dam, hvilka sjunga som italienare det kunna, Hassé & Mariette, som dansa cake-walk och andra vilda danser på ett sugerande sätt, The Sands, som utföra en s. k. Sport melange act på ett enastående skickligt sätt, att nu icke glömma den roliga Jack Sander, som med sitt goda humör och lustiga upptåg blifvit publikens gunstling.

Det är genomsläppliga tider för närvarande. Den, som fordrar bevis, behöfver endast gå uppför Drottninggatan för att finna att hvarannan butik skyltar med väldiga anslag om »utförsäljning» och »slutförsäljning». Tänk om det så blir missväxt äfven i år. Då lär väl näppeligen återstå annat än att anställa en liten folkvandring söderut från gamla Sverige och att låta det kära fäderneslandet återgå till att bli ett godt björnland, hvartill försynens ursprungligen torde ha utsett detsamma.

Den vidtfamnande Nalle Hallden, som tycks sträffa efter att bli en musikskapellens Ranft — kan det vara härlosheten, som ger så många idéer — funderar på att lägga sig till med Olympia till hösten och har dessutom under sommaren låtit engagera sig vid Fornsunds badort. Helt visst till stor glädje för de många sommargästerna — och naturligtvis kallarmästaren — ty god musik har man just hittills ej varit bortskämd med vid denna lilla trefliga oas i vår vackra skärgård.

K. G. Ossian-Nilssons uppläsning

i dag på middagen i Folkets hus. A-sal var alltför fåtaligt besökt. Ty det var onckligen af rätt stort intresse att höra den unge revolutionäre skallden själf framslunga sina djärfva tänkande värs, som glöda af förbittring och harm mot förtrycket i hvilken form det än visar sig.

I början verkade nog hans fram-sägning väl färglös, kanske mest till följd af det skånska idiomet, och där-

för att han talade för fort, men snart ryckte han upp sig. Och han lyckades förläna sin eldsjäl utgjuter en kraftigt prägel af sanning.

Stort bifall mötte honom, och det är att hoppas att mera folk söker sig till Folkets hus, då han i morgon kväll håller sin andra uppläsning.

Hj.

Telegram.

Norska gränsfästningarna inför stortinget.

(Meddeladt i expressbref från Norek Telegrambureau.)

Stortinget sammanträdde i dag kl. 10 f. m. under Berners ordförandeskap.

Bratlie upplyste vid behandlingen af armébudgeten, att oaktadt statsrådet Stang i fjor uttryckligen sagt, att öfverste Peters på Oscarsborg, utan ökning i gaget skulle öfvertaga chefskapet öfver den ena af de därvarande nationala fästningsbataljonerna, denne likväl lyftat 48 kronor i månaden såsom tillägg.

Statsrådet Stang meddelade, att det icke voro honom bekant att ett sådant tillägg lyftats och att detta eventuellt skulle utkrävas af Peters.

Debatten om gränsbefästningarna öppnades af Bratlie. Han upptog på minoritetens vägnar (Bratlie och Chr. Mathiesen) förslaget att slopa den uppförda säkerhetsbesättningen af 70 ständigt tjänstgörande menige på Kongsvinger, Örje och Fredriksten och ersätta dem med sammanlagt åtta arsenalsarbetare för vakt och tillsyn. De för dessa fästningar bestämda värnpliktige kunde mobiliseras på ett par timmar. Härigenom kunde på denna post sparas 33,700 kr.

Spörök ansåg, att lika litet som man kunde slopa besättningarna å kustbefästningarna lika litet kunde man slopa här ifrågavarande säkerhetsbesättningar.

Statsrådet Stang uttalade sig i samma riktning och framhöll såsom sin åsikt, att landbefästningar som lågo nära gränsen kunde vara lika mycket utsatta för anfall som kustbefästningar.

Bernh. Hansen: Dessa fästningar ligga på gränsen till ett vänskapligt sinnadt land, med hvilket vi stå i förbund, så det går ju icke an att jämföra dem med kustbefästningar, som bland annat ha den viktiga uppgiften att häfda vår neutralitet under ett europeiskt krig.

Svensdböe hade röstat mot gränsfästningarna och han hoppades att något skott aldrig skulle lossas från dem. Melanhanfandet med grannen skulle kunna ordnas på ett fredligt och vänskapligt sätt.

Statsrådet Stang: En landbefästning kan öfverfallas plötsligt med en liten styrka.

Bratlie. Först efter en krigsförklaring. Och besättningstyrkan kan här mobiliseras på 2 å 3 timmar.

Brandt talade för minoriteten.

Arctander ville hålla sig till statsrådets uttalande.

Meisingset kunde nu ej gå med på minoritetens förslag, men med tiden kunde man nog komma till den ordning, som Bratlie föreslagit både ifjol och i år.

Chr. Knudsen ville vara med om hvarje anslag som absolut kräddes af hänsyn till de anlagda fästningarna, men ej mera; och han trodde ej, att dessa fästningar vore utsatta för något så plötsligt öfverfall, att det ej vore tillräckligt när de kunde mobiliseras på ett par timmar.

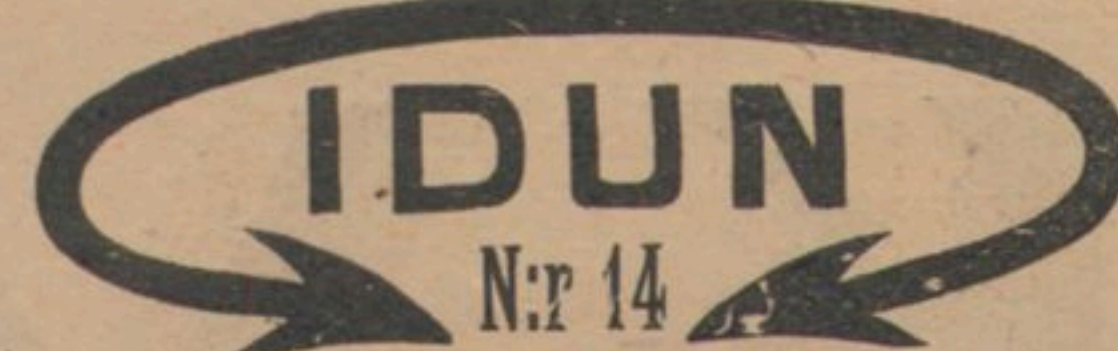
Bratlies förslag förkastades, och kommitténs hemställan bifölls med 65 röster mot 43.

De 43, som röstade för Bratlies förslag voro de närvarande högermännen och moderat samt sex medlemmar af vänstern.

MUSIK.

Konsertföreningens sjätte abonnemangskonsert är på grund af mellankommande hinder uppskjuten till skärtorsdag, den 9 ds.

Tavastehus' hornorkester, en af de upplösta regementsmusikerna, ger på påskdagen stor populär konsert i Folkets Hus, såsom af vår annons närmare synes.

har utkommit och innehåller bland annat

Porträtt af sagospelet »Lyckans» författare och kompositör Wilhelm Peterson-Berger jämte en pikant självbiografisk intervju. — Bilder ur »Lyckan» på Svenska teatern. — Ida Matton, en dekorerad svensk konstnärinna; af Edvard Stjärnström. Med porträtt och konstverk. — En hågkomst om »Lea»; af Alfhild Agrell. — »Sveriges röda slugor»; af Ernst Högman. — Porträtt af Margareta Thoresen, den amerikanske filantropen dr: Klopsch och F. W. Farrar, vy af det till svenska staten donerade godset Stenhammar m. m. — Artiklar och noveller af skilda författare. — Följetong af Gustaf af Geijerstam.

Bästa litterära och konstnärliga innehåll!

Prenumerera snarast!

Sångsällskapet T. T. (Thalias Tjänare) framträder som bekant första gången för offentligheten vid sin egen matiné i Musikiska Akademien påskdagen kl. 1/2 2.

Programmet bjuder på stor omväxling af både kända svenska och utländska kompositioner och en del körverk komma att för första gången uppföras inför Stockholmspubliken.

Det är med Reissigers: »Brede Sejl» over Norge gaar som kören presenterar sig inför hufvudstadspubliken. Därefter kommer Emil Sjögrens »Vårlyft» med barytonsolo af operasångaren Tor Mandahl. Så sjunger Oscar Bergström två gamla kända och omtyckta »käpphåstar», A. F. Linblads: »Skjutsossen» och J. A. Josephsons »Sjöräddart».

Alldeles nytt blir följande nummer: W. Peterson-Bergers »Balder är fallen» med Frödings härliga text, hvarpå första afdelningen afslutas med den gamla välkända folksången: »Alls ingen flicka lästar jag» med brunkör (con bocca chiusa) och tenorsolo af Emil Adami samt första scenen af den här i Stockholm aldrig uppförda operan »Barberaren i Bagdad» af Peter Cornelius med solo af operasångaren Henning Malm.

Andra afdelningen inledes med P. Winges: »Til min Mor» och Peterson-Bergers: »Höstsång», hvilka sjungas af operasångaren Åke Wallgren. Därefter komma två nya nyheter: J. Humperdincks »Abschied» samt en hurtig, men orimligt svår »Soldatens» af den ultramoderne Richard Strauss.

Så komma två nya duetter af R. Schumann, föredragna af G. A. Lund och Gustaf Sjöberg.

Näst sist på programmet sjunger Sven Nyblom Griegs: »Tak för ditt råd», och Sjögrens: »Du schau mich an mit stummen Fragen», hvarpå som en världslig afslutning följer Wennerbergs gripande Hymn: »O, Gud som styrer folkens öden». Kören har följande sammansättning: Dirigent: Erik Åkerberg. *Ista tenorer:* Emil Adami, Vasateatern; G. A. Lund, Vasateatern; H. Malm, Kungl. Teatern; Sven Nyblom, Kungl. Teatern; Elis Olson, Södra teatern; Birger Schüller, Vasateatern. *2:dra tenorer:* F. Ericson, Kungl. Teatern; C. Henning, Vasateatern; Knut »Manasse» Nyblom, Södra teatern. *Ista basar:* Oscar Bergström, Vasateatern; Tor Mandahl, Kungl. Teatern; Ang. Svensson, Vasateatern. *2:dra basar:* Otto Edberg, konsertångare; Alfred Lundberg, Svenska teatern; Waller Salmen, Stipendiat vid Kungl. Teatern; Gustaf Sjöberg, konsertångare; Ernst Svedelius, Vasateatern; Åke Wallgren, Kungl. Teatern; F. Wickbom, musikaliskare. Ackompanjator direktör: V. Wiklund.

Som efterträd på biljetter redan är synnerligen stor, uppmannas allmänheten att i tid försäkra sig om sådana till denna sällsynta påskhögtid.

Den bekante pianovirtuosens Pachmann, särskildt berömd för sitt utförande af Chopin, blef en gång engagerad till Amerika. Han for dit. Men då han var mycket rädd för sjöresor, vågade han ej på länge resa hem igen. Hans Amerikavistelse kom att räckta flera år.

Pachmann var mycket svag för sitt yttre. Och han hade i U. S. A. fått för sig, att han skulle bli oemotståndlig, om han lät sitt skägg växa. Sagdt och gjort. Men han kom att se ut som en chimpanse. På grund härav kallades han af de humoristiska yankees för *Chopinsee* i st. för *Chimpanzee*, som det ålskliga djuret heter på amerikanska.

Luftseglingsauktoriteter.

Dr Ekholm och hr Sigurdh.

Äroanternas ha under veckan åter låtit tala om sig. De — det vill säga Svenska äroanautiska sällskapet — hade sammanträdde i torsdags för att välja ny ordförande och ny tygmästare i st. f. Dr Ekholm och ingenjör Fränkel, hvilka afsade sig vid förra sammankomsten.

Utgången blef tyvärr, att Dr Ekholm omvaldes. Styrelsen hade synbarligen föresatt sig att till hvad pris som helst skaffa sig förtroendevotum. Och oppositionen lyste denna gång mest genom sin bortovaro. Af de närvarande hade blott minoriteten varit närvarande vid det förra hetsiga sammanträdet och hört den skarpa kritiken öfver styrelsens åtgöranden.

Nästan idel trogna hade funnits sig. Och deras talan fördes af hr Sigurd P. Sigurdh, som förskaffat sig mera anseende som äroanaut än som talare. Han tyckte, att allt hvad styrelsen gjort var ganska godt och att kapten Unge — som bl. a. kommit fram med ett förmuftigt förslag att ajounera

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Don Juan.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *Krig i fred.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Gamla Heidelberg.*

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Florodora.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Imobiliseringsstider.*

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Öregrund—Östhammar.*

Södra Teatern.

Kl. 8—omkring. 10,30 e. m.: *Strandfynd.*

Det nybildade

Sångsällskapet T. T.

(Thalias Tjänare).

bestående af solister från olika Stockholmsteater:

gifver

sin första konsert,

MATINÉ

i Musikiska Akademien

Påskdagen den 12 april kl. 1/2 2.

Biljetter å 3 kr. 250 och 2 kr. säljas i Hr Abr. Lundqvist Hofmusikhandel: Malmorgsgatan 8.

Svea-Teatern.

Hvarje afton kl. 8.

Det nya storslagna

April-Programmet.

23 artister.

OBS! Italienska Opera-Kvartetten *Lioco.*

Hasse & Mariette

Modern Dans Duett & Cake Walkers. *The Sands*, enastående *Spot Melange Act.* *Jack Sander* (den hvite Geo Jackson).

Tavastehus'

hornorkester

22 man i uniform

Dirigent direktör Hans Aufrechtig gifver

Påskdagen den 12 April kl. 1/2 8 e. m.

Stor Populär Konsert

i Folkets Hus', A-salen.

Biljetter med program å 50 öre säljas alla dagar i kiosken i Folkets Hus från kl. 1 e. m.

sammanträdet på några minuter för privat öfverläggning mellan de med hvarandra obekanta föreningsmedlemmarne om kandidaterna — gjorde allt på tok. T. o. m. det han icke gjort. Ty då kaptenen vid tygmästarevalet upprepade sitt nedklubbade förslag om privat öfverläggning, protesterade hr Sigurdh icke blott mot detta, utan också mot att ordförandevallet skulle upphävas, hvilket ingen, allra minst kapten Ungé begär.

Emellertid följde de snälla medlemmarne sin ledare hr Sigurdh och voro t. o. m. med så hyggliga, att de gifvo honom en (!) röst till tygmästarebemanningen. Hr Fränkel blef dock omvald. Och därmed är ju ingen skada skedd, ehuru vi instämna i ingenjör F:s egen åsikt, att kapten Svedenborg varit lämpligare. Men han ville ej.

Att dr Ekholm blef omvald skulle i vanliga fall kanske intet betyda. En ordförande är ju oftast en dekoration och ingenting mera. Men här stå för sällskapet viktiga intressen på spel.

Vi tro oss veta, att kapten Unge ingalunda — trots styrelsens försäkran om att underhandlingarna hittills ledt till godt resultat — är benägen för en uppgörelse, då Dr Ekholm, som visat både oförstånd och ovilja gent emot kapten Unge, sitter som ordförande.

Och då det väl knappast kan tänkas, att sällskapet skulle välja en annan ballongtyp än den utmärkte »Svenske», — hvarifrån skulle det i så fall få pangar? — kan detta väl betyda en farlig sprängning af sällskapet.

Vi få dock hoppas, att den svenska luftseglingskonsten icke skall lida härpå. En så god konstruktion som »Svenske» måste fram, äfven om det skall ske trots äroanautiska sällskapet.

Lucien.

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hör. **Specialité:** Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Svenske är återkommen och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Alla förvänas

Champagne 2 kr. pr helbut. Importerad & fat. Här buteljerad och mousserad & maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid. Goda Viner: 1 kr. 1/2-but. utan glas.

H. Prien, 2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2 Allm. Telefon 125 63.

Verkställer till och mindre husreparationer, butiks- o. kontorsinredningar. Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Paul Heysses förbjudna drama Maria von Magdala uppfördt i Preussen.

(Från »Kvällen» korrespondent).

Kiel den 29 mars 1902.

På föranstaltande af Kieler Schriftsteller- och Journalistenverein uppfördes i fredags Paul Heysses förbjudna drama i i Wriedts etablissement inför ett slutet sällskap inbjudna gäster. Kiel har däri- genom blifvnda »Maria von Magdalas» uppförande äfven i denna rent privata form. Därhän kom det dock icke. Klockan half fyra e. m. gick ridån upp för detta mycket omtalade och omskrifna drama.

Må det tillåtas mig att gemast uttala min åsikt, att ett harmlösare, oföargligare skådespel väl aldrig blifvit af censuren utgallrat från de passandes antal. Den moraliska tendens, som genömgår det hela och den andaktfulla, nästan skygga vördnad, med hvilken Mästaren från Nazaret — hvilken ju föreför icke alla förekommer på scenen — är omgifven, borde, synes mig, vara nog för att tillfredsställa äfven den mest religiöse och seddlige kritiker. Någon grund för en så sällan förekommande stränghet hos censuren måste väl emellertid finnas, och möjligen kunde den sökas i följande. Utan att på minsta sätt komma med några på- stånden, synes Heyse dock i sitt drama ha velat inlägga tanken att »människa- planer och beräkningar kunnat spela en roll i det kristliga passionsdramat, att det legat i människors händer att omgestalta Långfredagens tragedi och därmed rubba hela kristendomens grundval. Så låter han till exempel Judas Ischarioth drivas till sitt förräderi delvis af svartsjuka, då han tror, att Maria Magdalenas kärlek vändt sig från honom till Mästaren. Så gifves Maria Magdalena möjligheten att befria den fångelade Kristus, om hon i utbyte ville gifva sig själf åt en ung romare, Pontius Pilatus anförvandt. Dessa om- ständigheter samt kanske äfven den att den sköna synderskans kärlek till Mästaren trots hennes omvändelse förefaller något jordisk kan ju sära ett religiöst finkänsligt sinne. Dock tror jag, att det förefaller de flesta tänkande människor som ett oerhöfadt missgrepp att censur ut- öfvas mot ett skådespel af dettas art.

Paul Heyse hade gifvit sitt samtycke till styckets spelande i Kiel under förut- sättning att alla medel användes för att göra uppförandet så värdigt som möjligt. Mycken möda hade säkerligen nedlagts därpå, och det resultat man kommit till var också på det hela taget mycket lyck- ligt. Från Hamburgs Thallateater hade bärrarne af de förnämsta rollerna, Maria Magdalena — fru Franck-Wilt, Aulus Flavius, romaren — herr Stockhausen och Judas Ischariot — herr Farecht, infunnit sig. Öfriga spelande voro från Kieler-Stadt- teater. Samtliga roller skötess väl, om än både fru Franck-Wilt och herr Farecht slogo något öfver vid mera patetiska stäl- len, och den förra studiom där vika för frestelsen att öka skönheten hos sig och sin österländska dräkt genom en något sökt plastik.

Åskådarne föreföllo synnerligen tack- samma och applåderade med en entusiasm på hvilken nordtydskarna ejles bruka vara sparsamma. Iscensättaren, herr Carl Häusler samt herrar Farecht och Stock- hausen lönades med lagerkransar och band i Schleswig—Holsteins färger. Fru Franck- Wilt mottog en kolossal rosenbukett.

Det återstår kanske ännu ett att ord säga. »Maria von Magdala» erbjuder myc- ket af intresse — fina sympatiska karak- tärsteckningar, ett välklingande språk och dramatiskt verkningsfulla scener — men om det oaktadt dramats värde motsvarar den reklam det erhållit, torde vara tvifvel un- derkastadt.

Ali-Baba.

Hur är det med

Flädiesaken?

Samvetsömhet eller kulturfientlighet?

Den s. k. Flädiesaken har en längre tid upprört de fritt tänkande sinnena i vårt land. Man har föranstaltat in- samlingar till den af präst och skol- råd förföljde hemmansägaren Aug. Karlsson — vi ha själfva uppmnat till dylikt — man har anordnat pro- testmöten mot denna religiösa förföl- jelse, och man har icke haft ord starka nog att stämpla detta ovärdiga sam- vetstvång.

Så som saken refererats i prässen var ju allt detta fullt berättigt. Ja, man hade ej varit värd att nämnas frisinad, om man ej känt harm och förtrytelse öfver detta prästvälde, som med k bhädes hjälp beröfvade en far hans barn, därför att han vägrat att låta dem gå i en folkskola, hvars re- ligionsundervisning han ej gillade.

Nu har emellertid skolrådet afgifvit en förklaring. Och är den riktig, så ha vi alla opponenter blifvit dragna vid näsan.

Enligt denna förklaring skulle Karls- son ha uppgifvit skälet till sin vägran vara, »att han anser den religionsun- dervisning, som i skolorna meddelas, vara full af lögnar och undervisningen i öfriga folkskolans ämnen vara utan allt värde för särskildt det fattigare barnet. Hvad det får lära utöfver att läsa rent inantill, skrifva något så när hjälpligt och räkna de fyra räkne- sätten i hela tal, det är mera till skada än till gagn, emedan af i dessa ämnen mera försigkomna lätt bli bedragare och förfälskare.»

Karlsson har ej håller, enligt skol- rådets förklaring, låtit sina barn i hem- met eller privat få någon undervis- ning.

Är nu detta riktigt, då måste vi er- känna, att vi begått ett stort misstag. Och för att ej våra konservativa kol- leger skola få tillfälle att fröjdas i otid vilja vi öppet och ärligt vildkän- nas, att vi lurats in på obskurantismens vägar, som eljest äro sagda kolleger förbehållna.

Man vågar knappast tro, att skol- rådets förklaring icke skulle vara rik- tigt. Visserligen äro våra präststyr- da skolråd icke just hänsynsfulla,

men det vore väl dock för vågadt att utan bevis framkomma med ett dylikt försvar.

Vi ställa oss emellertid afvaktande i hopp om att saken skall bli fullt utredd. Flädie ligger väl då ej så långt bort i ödemarken, att en under- sökning af de för samvetsfriheten öm- mande icke är tänkbar.

Sten B.

Våra unge.

I alla tider har ju Svenska akademien varit känd för en kärlek till och omvård- nad för ungdomen som särskildt vid dess prisutdelningar tagit sig storslagna uttryck. När t. ex. i höstas gubben Mommsen åtti- åttåårig, glömd och begravnen under sina lagrar, hugnades med världspriset i litte- ratur, då drog ett skimmer af löje öfver hela Europas anlete. Den tyska pressen skämtade med den svenska pannassens på framtiden riktade blick, och uppställde som nästa års kandidater kinesiske skal- den Thufu från 700-talet, Mons (priset i medicin) och en del andra antediluvianska celebriteter.

I förra veckan gifvo de aderton ett nytt prof på samma framsynthet och in- tresse för vår nyaste vitterhet. Det gällde utdelandet af Akademiens anslag & 6000 kr., »såsom tillfälliga ho- norar åt vittra författare af utmärkt för- tjänst, hvilka af dylikt understöd kunna vara af behof eller ock, förtrödesvis, till understöd åt yngre, mindre bemädlade personer som visat mera framstående an- lag för litterär verksamhet.»

Nå, de unga skalderna, Ossian Nilson, Erik Brogren, David Sprengel, August Palm och de toltusen andra, sieto med dar- rande händer upp morgontidningen. Men ingen af dem befann sig bland de utvalde. Priset var fördelat mellan följande åtta: Litteratören Frans Hedberg, som i bör- jan af mars firade sitt sjuttiofemårsjubi- leum, 800 kr.

Lektor Nils Petrus Ödman, som ännu icke har nått sitt 65 år, 1000 kr. Litteratören Birger Schöldström född 1840, 600 kr.

Efter dessa, som väl få anses represen- tera den mognare ungdomen, kumma så två skåningar, som först i år fylla sitt första hällsekel, Henrik Wrangér och A. U. Bååth.

Ett par riktiga dufungar vid sidan om dessa är ju allas vår Daniel, som ännu går på sitt fyrtiofemte, och Axel Karlfelt, som inte ens kommit in på fyrtioåret.

Något enkelt måste otvifvelaktigt Wilhelm Ekelund med sina tjugotre år känna sig i detta vördnadsvärda sällskap. Nu vet fosterlandet på hvilka unga krafter det bör hålla sina förhoppningar riktade. Vidare ha vi fått en norm för det i Sverige så sväfvande begreppet *ung*. Om man söker medeltalet af ofvanstående åttas ålder som jag har roat mig att taga rätt på ur gamla antologier från förra sek- let midt — så får man till resultat 51 år eller nära nog medelåldern i första kammaren och Svenska Akademien.

Det är ju vackert att draga fram gamla betydande namn, sådana som t. ex. Bir- ger Schöldström och Frans Hedberg, hvil- ka råkat i förgätenhet hos dagens ålfande släkte. Det kan ju ha sina sidor att ge- nom en liten uppmuntran på så och så många hundra söka väcka slumrande kraf- ter såsom den gode Bååth, som väl nup- peligen under de sista fem åren, på an- nat sätt kan ha gifvit andledning till ett »tillfälligt honorar.»

Och det är en sak, som man alltid har uppskattat i Akademien: den som sofver syndar icke..

Men kanske det håller icke är så lätt att finna några värdiga ungdomar. En del af dem är sådana hädarenglingar, andra äro osedliga, andra skriva orim- mad och själfsväldig vers. Att nästan alla af den sista generationens skaldar äro så hjärtans obetydliga — en obetyd- lighet som framträder så mycket hjärtare i kontrast mot nittioålets stora, lysande skaldekreter — det bör väl däremot snar- rare vara ett skäl för dem än emot dem. Wilhelm Ekelund ensam kan ta åt sig åran att i ett enda fall ha förenat Hero- des och Pilatus. Det lär icke bli många diktare förmådd att samtidigt få ösa ur den Bonnierska stipendiefonden och Sven- ska Akademiens kassa.

Svåida inte t. ex. Verner v. Heidenstam eller Oscar Levantin om en 10 å 20 år oförmodadt få en liten duos af de ader- ton, till uppmuntran för obemedlad ung- dom, som visar anlag för litterär verk- samhet.

Einar Ekstam.

En suverän.

Interiör från ämbetsvärkets.

Han hade ishvitt hår och gammal- manslater, men ännu haltar han obru- ten till göromålen och ännu förstår han med en gubbes envisa energi att sätta i verket hvad han rufvat på. Ibland vänstern och bland tron- pretendenterna har det visserligen nå- gon gång glunkats om utsikterna till och lämpligheten af att han finge öka titelraden med ett ex, men som van- ligt vid myterihistorier, har det hela stannat vid några önskingar bakom whiskyglaset eller en tyst hädelse, när en övntad ukas uppfirnar präf- vat tålmodet hos dem där nere.

Och trots fabelaktigt belastning har det visat sig att tålmodet saknar hållfasthetsgräns; därför är också hela ämbetsvärkets idealer af en byrå- kratisk maskin. Intet i världen kan bringa den i olag. Och det förunder- liga med veteranen-envaldsministern är, hur järnhärdt han alltiämt som under gånga tjugor är kan hålla sin Bismarckshand vid styret, fast så många andra fingrat efter det, när intrigherna gjort luften oklar. Ty un- der den långa tid hr byrådirektören suttit i styrelsen har där ju oupphör- ligen skiftats både generaldirektörer och bisittare, men ingen vilja har ännu drivit igenom något mot hans, icke ens nu när han kommit in i nyckernas ålder.

Och efter uppvaktningar och bug- ningar, hyllningar och dräpt opposi- tion, har gubben lagt bort den skep- tiska minen och tar numera sitt kall med en ifver och en kärlek som ej funnos i mannaåldern. Ty då var det årelystnaden som dref honom, nu är positionen och maktutöfvandet ho- nom kärare än lifvet. Det blef visser- ligen ett jubel, när verket fick en ung, som det troddes kraftfull chef, men det visade sig snart att ingen förändring skett. Alltså måste den gamla regimen varit utmärkt och nå- gon regeringsform nödig, alltiämt komma ukaserna de gamla grånade tjänstemännen att böja hufvudet och sucka, de unga att dansa med ilska i blodet och betjante att svära i korridorerna.

Hr byrådirektören hade i aftontid- ningen läst en insänd artikel, hvilken satte hans matsmältning i oordning och gjorde förmattnen sömnlös. Och frun, som till fullo förstod uppskatta skillnaden mellan gemälns nuvarande

inkomster och änkekassans sparsamma utdelning, begick i sin kärlek ett svårt lagbrott och lät honom sofva det reg- lementerade antalet timmar, hvilket inbragte henne en repetition af Döds- dansen, men också glädjen af att se hvarje spår af ohälsa försvunnen, när byrådirektören några timmar se- nare än vanligt släpade det svagabe- net öfver droskans fotsteg.

Men i styrelsens samlingssal, där saliga byråkrater och f. d. chefer ut- tryckslost sågo ned från gråmenade väggar öfver blankpolerade bordskifvor och grönkädda stolar eller blinkade mot de heligaste urkunderna, var fullt uppror. För det första var skandalen med tidningsartikeln något oerhörd. Det hade ännu ej hänt att från pressens sida någon inblandning gjorts i verkets funktioner, när nu i manna- minne allmänhetens kännedom därom stannat vid blankettdiskarna. Det hade bara fattats att bakom raderna någon hund varit begravnen sommorran- de tillkännagifvit sitt väderkorn på oegentligheten.

Det fanns godt om exemplar af gårdagstidningen däruppe i dag och herrarne granskade dem likgiltigt två och två och ifrigt en och en, men notarien och stenografen vågade ej taga fram sina. Artikeln var skä- ligen moderat, men ämnet var om- tåligt. I alla händelser voro alla för erfarna att tro någon utomstående om upphovet till denna artikel, och så granskades personalförteckningen. Det fanns verkligen flera misstänkta och för alla blef en obehaglig känsla gemensam af demokratiens spridning bland skuldsatta lägre ämbetsmän; därtill den växande kritiklustan.

Men det var isynnerhet en som nästan gifvet antogs vara den skyl- dige. Han umgicks nu knappast med andra än tidningsmän. Men efter detta sammanträde just skulle slut- behandla några befordringsfrågor, var ju tillfället lämpligt för korrek- tion.

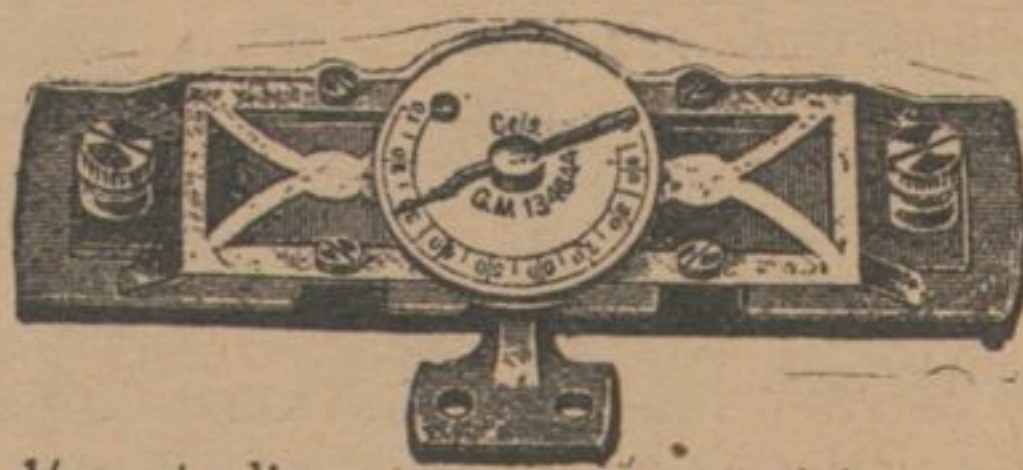
Det värsta var dock att herr byrå- direktören dröjde, ty ehuru styrelse- ledamöterna hade tillfälle att jämföra och kompensera sina anteckningar, hvilka föranledts af uppvaktningar eller vinkar från relationer, var hvarje minut dyrbar om man skulle hinna slutbehandla ärendet till middagstid. Något uppskok var ej längre möjligt, då kvartalskoffet om två dagar före- stod och då borde alla förflyttningar åka rum. Det var förråsten oförsvär- ligt att ha dröjt så länge, men byrå- direktören hade upptagit tiden ett halft år med propositioner och ut- redningar i andra ämnen.

Hufvudsaken är att tjänste- männen hinna till sina platser på be- stämd tid. Och efter undfången or- der hinna de hvar som hälst på en dag, brukade han säga, men att under- sätarne måste medföra familjer och bohag glömda han af.

— Hvarför är personalen på by- rån svartklädd i dag? frågade gene-

Nytt!

Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandalarm »Gscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, verk- verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig. Inställbar för hvarje värmegrad från 10—100 grader C. Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Biljarden

10 Holländaregatan 10 rekommenderas. E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokaler för teaterbesökande.

raldirektören när tystnaden började bli klämmande.

Gamle extra skrivare Frifågel har skjutit sig när hat fick meddelandet om sitt afsked.

— Det var beklagligt, sköt någon i luften.

Och generaldirektören längtade ef- ter minister-byrådirektören att denne skulle svarat, men måste själf göra det:

— Tidens lösen är dock: plats för de unga, sade han, och öfverallt kräf- ver den också offer.

Men så jämförde han de närvarande och isynnerhet den frånvarandes ålder med den afskedades och började där- för tala om Venezuelafrågan med no- tarien. Och timmarne skredo fram under vanmaktsväntan, men i djupet kokade det af ursinne, tills byrådirek- tören klockan ett i stället för klockan tio inträdde. De närvarandes ögon riktades först på honom, men föraktet doldes väl, och sedan på timvisaren, fast man försökte markera förebräel- sen i blicken. Efter ett rasht: »god morgon, mina herrar, ber om ursäkt, men ett missöde», var han genast inne i det löpande och beföringarnes för- siggingo rasht efter herrarnes anteck- ningar, byrådirektörens mening och tjänstemännens tur till de högre plat- serna och ännu raskare efter byrå- direktörens anteckningar till de lägre till man kom tills den misstänkte. Byrådirektören frågade då själf:

— Herr X. har hela tiden haft för- ordnande i Stockholm.

Från notarien: Ja.

— Inga anmärkningar ha gjort mot hans arbete?

Notarien: Nej.

— Han har inga speciella meriter. Mina herrar, jag vågar föreslå, att han befordras till afdelningskontoret i Korpiolobolo, där vi behöfva en ung dugande tjänsteman.

Och byråchefen fick en uttald kom- plimang för sitt skarpssinne vid lös- ningen af den gordiska knuten och be- undrades i tysthet för sin kinnedom om allt. Ty nu var syndaren oskuldig. Endast generaldirektören fann det kunna väcka missnöje, med en så långväga omo- tiverad förflyttning, men byråchefen svarade flinkt:

— I händelse af missnöje kan han ju taga afsked, då han ej behöfver resa.

Därpå frågade han generaldirektören i halffviskande ton om priset på Sjö- fartsbankens aktier, men denne, som reglementstridigt var chef i just den banken, bad få lämna åskad upplys- ning senare.

Ärendena försiggingo åter rasht och utan afbrott tills tidningsartikeln kom före. Alla funno i enlighet med byrå- direktören att den var oförtjänt af dementi och skulle till urkundsskåpet. Så kom de uttämmdes lönefråga och den nya regleringen af arvviden. Men klockan hade slagit fyra och den or- dinarie tiden var slut. Det var omöj- ligt att förmå den gamle med perga- mentansiktet till extra session. För öfrigt voro förberedande utredningar

Yvonne behöfde icke längre ständigt hålla sina bröder vid sin sida för att klippa af dessa samtal, som voro så skadliga för deras välfärd. Deras beskyddare sade aldrig ett ord åt dem. Ibland lät han dem till och med få ett betydligt försprång, under det han likt Hippolytos glömdes tyglarna.

Yvonne följde icke utan oro fram- stegen i denna gradvisa afmattnig. Föränleddes den af blygsel öfver att ha blifvit misstänkt för en dålig hand- ling eller af samvetskalv öfver att ha begått den? Det var i alla händelser klart att François som fört var så beredvillig med sina tjänster, nu höll sig ifrån henne med en besynnerlig ihärdighet. Kanske hade han med stora brottslingars skarpa blick gissat, att ifråga om halsbandet var hans oskuld tydlig för en hvar utom för henne.

En eftermiddag mellan klockan tre och fyra, när markisen, dotter och sö- ner voro på ett ganska långt afstånd från sin följeslagare i en allé, som redan var förörörd af skymningen, ville François hinna upp dem med en kort galopp. Han susade förbi en ung man till fots, af medellängd, ele- gant klädd, hvilken stannade som för- stenad, utan att kunna säga något annat än:

— Är det möjligt!

Ridknekten sköt då ned sin mössa öfver pannan med en så våldsamt och övntad gest, att hästen kom ur sin gång. Han drogs häftigt mot vän- ster och styrde mot ett stort träd, mot hvars lägsta grenar ryttaren stötte pannan och föll tillbaka rak lång på hästens rygg.

Hästen återtog då sin galopp med så mycket större hastighet, som den icke hölls tillbaka af några tyglar. Som en stormvind ilade den förbi sina tre kamrater från stallet och skakade häftigt den olyckliga François, hvil- kens blodiga hufvud studsade för hvarje stöt.

Yvonne och hennes bröder uppgåfvo samtidigt ett skri, när de fingo se sin betjänt. Réginald satte sporrarna i sin ponny och lyckades på en tvär- väg genskjuta och komma framför den rasande skenande hästen, som stan- nade af sig själf när han fann sig så behandlad. Yvonne och Ferdinand redo fram till Réginald, som hade hoppat af sin häst och snyftande för- sökte resa upp den sanslöse ridknek- ten.

Allén var alldeles människotom och fröken de Curval kunde inte lämna honom här utan hjälp. Hurudan han än måtte vara, var det hennes plikt som kristen att bistå honom, om icke för annat så för att förekomma att

Hon blef så öfverraskad af hans fina sätt, att alla hennes tvifvel åter fingo makt med henne i fråga om det stulna juvelskrinet. Hon sade sig själf: Om han är en begått af värld behöfver han icke ha en annan så dålig handling för att äga tio tusen francs. Att en sådan summa finns hos honom skulle vara omöjligt att förklara en- dast ifall han verkligen vore stall- knekt. Men när han nu icke är det, ligger där ingenting onaturligt.

Hon beslöt först att vänta tills Fran- çois skulle vara fullt återställd, för att meddela markisen upptäckten af plån- boken. Men till slut bestämde hon sig efter mogen öfverläggning att lämna igen den till sin laglige eller icke laglige ägare, utan att förut un- derrätta sin far. Herr de Curval skulle nog ändå begagna sig af sin rätt att fråga sin stallknekt hvar han kommit i besittning af ett så ovanligt stort antal sedlar, och om denne hade hederliga bevekelsegrunder att dölja sitt namn och sin förmögenhet vore det orätt att tvinga honom att yppa en hemlighet, som tydligen var af vikt, emedan han så ihärdigt bevarat den under snart sex månader.

Réginald, hvilken tillgifvenhet för sin ridlärare påminde om Michel An- gelos, då denne skötte sin sjuke tjä- nare, förde honom ofta under hans

misstänkas af dem alla, eftersom han icke annat än händelsevis någon gång visade sig uppe i våningen. Han trädde in genom en sidodörr på sama- ma gång som kommissarien öppnade dörren från vestibulen till matsalen.

Vid åsynen af denna trefärgade bakdel blef stallknekten grönkäckt blek, hans ögon fingo blyfärg och hans läppar sammandrogos som om de tor- kades ut af en plötslig ökenvind. Han stödde sig ett ögonblick mot dörr- posten, men sedan rätade han upp sig och såg kommissarien rakt i ansiktet med en blick i hvilken låg ett slags förakt.

Yvonne hade icke haft ögon för någon annan än François. När poli- sen kommer, bli de oskyldigaste oro- ligen. Men i alla fall var stallknek- tens tydliga sinnesörelse icke jäm- förlig med den ore som borde ha kun- nat visa sig hos en person, som var skyddad för alla misstänkar. Han tycktes vänta på förboret, som om denna dock icke ännu formulerade an- klagelse icke skulle ha kunnat röra någon annan än honom.

Dessa tecken gjorde ett lifligt in- tryck på fröken de Curval. Skulle denne hemlighetsfulla och outgrundliga varelse sluta sin romantiska bana på de anklagades bänk från en stöld från sitt husbondefolk, hvilken tarfäg upp-

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arbede.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

ännu ej avslutade, sade han, och preliminära åtgärder skulle bringa oröda.
 — Men utan order få tjänstemännen ej ut sina löner, och vid kvartalet skall hyran betalas, förbrände någon.

Det senare hörde nu ej till ämbetsverkets administration och lämnades utan afseende; den oförsiktige talaren, som stod i stor tacksambetskuld till åldringen, ångrade genast sitt yttrande. L ett hörn hviskade notarien till stegen:

— Detta skall smaka Turkiet för dem dänare. Alla begäfv sig ut för att efter middagen hinna löpa upp att visa sig i de åtta andra verken, försäkringsbolagen eller bankerna, och det var tyst och lugnt i den mest mystiska lokal i världen, en byråkratisk styrelsessal.

Byrådirektören släpade åter den sjuka foten öfver drosksteget och lutade under färdan det vördnadsbjudande isbåriga hufvudet mot ryggstödets skinn. Och tankarna räknade redan de kommande tacksägelseorden öfver vunnit befordran, uppskrifningsgåfvorna vid det snart kommande jubileet och fröjdades åt riksdagens belåtenhet med det gifvande ämbetsverket. Ett svällande medvetande af sen ålderskraft fyllde honom, hans samvete hade endast en ömmande sjuk punkt och vid den snuddade tidningsartikeln. Men därför fann han tröst, ty den synden som artikelkritiken vidrör, men ej vågat blotta, verkets förbindelse med det utländska bolaget, gick igenom decennier tillbaka och skulle nog ostördt få fortvara. Därför blef det honom en lugn färd hem till gammalmannens dolce. Han visste ej hur hatad han var af alla undersåttarna och till och med af nollorna öfver och omkring. Och visste han det skulle han ej oroa. Makten var ju hans, den älskade makten, och jäste det — hade han varit despot förr. Allt skulle nog gå perpetuumgången tills han dog, han skulle nog veta undvika pensionering.

Någon intring blefve det i alla fall först efter hans likfärd, äfven den ett triumftåg. Kanske det sedan komne revisioner och skandal. Bahl! I alla händelser skulle hans porträtt komma att hänga däruppe i den kära salen och under bildens ärevärdiga hvita hår och höga pannan skulle den forne ämbetsverkets kraftfulla ögon stirra ut öfver blankpolerade bordskifvor och grönkädda stolar, under det den nya ministyrregeringen lade råd på gammalt vis.

Tess.

Hvad pappa ville.

(Översättning för »Kvällen».)

— Nej, sade miss Arundel och lade en bit socker i teet, jag skulle inte vilja gifva mig med någon, som inte pappa gillar.

Hon såg upp och mötte sin vis-à-vis' blickar.

— Ni visar en beundransvärd hänsyn för er fars åsikter, men tror ni inte att det skulle ändra sig om ni blefve kär.

Charlie Elmer lutade sig ifrigt fram.
 — Antag att ni var kär i någon, hvem som helst!

Matsalarne & Caféet

74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

— Hvem som helst, svarade miss Arundel sårad.

— Nej, jag menar inte det, återtog han. Men i mig, till exempel?

Miss Arundel lade ifrån sig sockertången och spårade upp sina blå ögon.

— I er!

— Nej, antag att jag vore kär i er, menar jag, vansinnigt, hopplöst förälskad, skulle ni inte lyssna till mig, om ni trodde att er far inte gillade mig som svärson?

— Nej, visst inte, kom svaret i mycket bestämd ton. Kanske jag skulle höra på er, men gifva mig med er om pappa inte ville — nej. Det är bra svårt med allt, förresten, ty det är så många sorters män, som pappa har aversion för. Han tycker nog bra om dem, men han säger alltid, att den eller den är icke sådan han vill ha sin dotters man.

— Vill ni tala om för mig hvilka olika sorter ni inte får gifva er med?
 Miss Arundel rynkade tankfullt pannan.

— Jo, först är det skådespelare. Dem kan pappa inte med.

Charlie drog en suck af lättnad:

— Nå, i det fallet är jag trygg. Jag skulle inte kunna spela, om det gällde mitt lif. Och för öfrigt tycker jag inte heller om skådespelare.

— Oh, jag dyrkar dem! Jag var en gång riktigt förtjust i en skådespelare, jag hade en massa fotografier af honom i mitt rum och en gång fick pappa se det och det är härifrån hans motvilja mot skådespelare härleder sig. Han tycker inte om konstnärer också, fortfor miss Arundel och rörde om i sin te kopp. Jag satt en gång för en målare och jag blef alldeles uttröttad — han skrapade oupphörligt ut bilden och började på nytt igen. Nej, med en målare ville jag inte gifva mig för allt i världen.

Elmer log.

— Ännu finns det hopp för mig sade han. Men jag kan inte klandra den stackars målaren för att han höll på så länge med er, tillade han beundrande.

— Jag vet inte hvilket pappa afskyr mest, målare eller skaldar, fortfor miss Arundel. Det låter löjligt och nästan litet småborgerligt, men han afskyr verkligen skaldar. Det var en gång en skald, som skref dikter till mig...

— En sådan... Att han bara vågade.

— Ah, ni behöfver inte ta så illa vid er, ingen skulle falla på den idén att skriva vers till er, ni har inte guld-gult hår och allt det där. Och de voro förtjusande vackra, ni skall få läsa ett par af dem!

— Nej tack! Men vidare?

— Han skickade mig en dag en bukett med en sonett instucken bland blommorna och Mary kom att taga af papperet inne i biblioteket och så föll versen ur. Pappa hittade den — och så var det slut med poeten.

— Stackare! Saknar ni honom?

— Nej inte alls, han kunde ingenting annat än skriva vers. Han talade inte ett dugg intelligentare än ni.

— SÅ?
 — Ja, man väntar sig ju mer af en skald, eller hur? Nå, så kom en rekreationsperiod.

— Och efter den?
 — Efter den var det en fotbolls-

lare vid universitetet. Vi hade alltid så mycket att prata om, men pappa sade att hans muskler voro utvecklade på bekostnad af hans hjärna, pappa så så svår att tillfredsställa. Men hvad är det, mr Elmer? Ni spiller ut ert té.

— Ah, ingenting, jag har bara sportat rätt mycket på sista tiden och jag börjar bli ångslig för min hjärna.
 — Ja, ni ser rätt kraftigt ut, sade miss Arundel kritiskt. Men, mr Elmer, finns det några titlar i er släkt?

— Nej — fäster ni er vid titlar?

— Ja, jag bekänner nu att jag är förtjust i somliga. Hertiginna t. ex. är ett sådant litet trefrigt ord. Men pappa ville inte veta af det.

— Hvad — att ni blef hertiginna?

— Nej, men det var en lord — och det var nog för att väcka alla pappas demokratiska lifsandar. Pappa kan inte håller se någonting särskildt hos sjöofficerare. Tycker inte ni, att det är ett förtjusande yrke?

— Åh nej, det vill jag inte påstå. Känner ni någon sådan?

— Jag kände honom ett par veckor och han lärde mig att afläsa kompassen och allt sådant och jag lärde honom valsa...

— Om jag hade varit er far skulle jag ha afbrutit de där lektionerna.

— Ah, vet ni, det är härligt att vara på sjön. Jag reste en gång på en båt, där det var en fransman med, ah... Han var en sådan utsökt finsmakare och så hade han duellerat, och hade drömmande, mörka ögon och blixtrande tänder. Och hans kläder voro helt enkelt underbara.

Charlie Elmer tog fram en anteckningsbok och började skriva.

Miss Arundel satte ifrån sig sin te kopp.

— Hvad gör ni, mr Elmer? frågade hon häpen.

— Se här är listan på de omöjliga, svarade han, skådespelare, målare, poeter, fotbollsspelare, lordar, sjömän och fransmän. Och nu?

— Ja, kanske läkare. Pappa sade, att de taga lifvet af fler än de bota... Det var en läkare med på båten, när vi foro öfver hit från Amerika och han lärde mig att sköta armen på en karl, som brutit sin ombord. Sedan gjorde jag en insamling för honom, och sedan ville någon göra en insamling för en man, som fått sitt hjärta krossadt. Men jag fick aldrig riktigt reda på hvem det var.

— Ja, det blir nog bäst att sätta läkarna på listan också. Men tror ni inte att det vore en mindre smärtsam procedur att tala om, hvilka slags människor er far tycker om?

— Jo gärna. Fast jag har aldrig hört honom säga att han gillat mer än en enda.

— Och var det någon, som ni skulle kunna hålla af?

— Oh, ja då! Om honom äro vi alldeles öfverens.

— Då finns det intet hopp för mig Elsie? Han fattade båda hennes händer i sina. Säg mig, hvem är han?

— Ja, svarade miss Arundel, som ni hvarken är skådespelare eller skald, och som er hjärna är normal, fast edra muskler äro rysligt utvecklade och som ni inte har franska förfäder eller titlar eller ett krossadt hjärta så... ja, jag tror att ni är den man, som pappa gillar.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.

Våning med Enskilda rum.

Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Carlsson & Holmquist

Kött-, Fläsk- & Speceriaffär

32 Vallingatan (ingång från Dalagatan).

Magasiner: Kammakaregatan 51 B.

Rekommenderar ett nytt och kulant lager af allt hvad till en väl sorterad Kött-, Fläsk- och Speceriaffär hörs, såväl i parti som minut.
 Allm. Tel. 67 35. Rikstel. 69 77.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hörer

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande.

OBS.! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablisement

38 Tegnérsgatan 38

(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hörer. Väl sorteradt lager af in- och utländska tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Försök på.

(För »Kvällen»)

af

H—ld B—m.

Palindrom.

Mitt hela: ett nöje, som trefnad beskär — Ett spel uti senare tider!
 Mitt hela, sedt omvändt — så olika är hos olika slags individer!

Kvadratgåta.

Ordna nedanstående 25 bokstäver så, att de på vågräta och motsvarande lodräta rader bilda samma ord:

6 a, 2 e, 4 i, 3 l, 5 m, 1 p, 3 r, 1 t.

Lösningar

af »Försök på» den 29 mars 1903

Logogryl:

Kviatar, hvaraf fås orden:
 visa, kvast, is, vas, ris, var, vi, svart, art, rita, visa, rista, rast, kvar.

Stockholms

Kafferostnings- & Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Ombärlligt för hvarje hushåll!

"Välda Hyllremсор"

i 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje väl sorterad Bostättningsaffär & i Stockholms Pappershandel, Jakobsbgatan 28. Rikstel. 71 43.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären
29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.
 Cigarrer och Cigarvetter i parti och minut.
 Allm. Tel. 65 04.

"HEUREKA",

19:de århundradets förnämsta bläckhorn!
 Ingen afundstning af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadslängd.
 Pris 2 kronor. Säljes endast i Stockholms Pappershandel, Jakobsbgat. 28.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogenköket välar besvär och oftast os, **acetylenköket Rex** däremot ersätter gasköket och är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behöfvas då, hvarje acetylen-gaskök alstrar för uppvärmning nödig gas. Rexverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättskött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogenkök samt betydligt billigare än lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20. Order torde insändas till **Acetylen-gasverket Rex**, Generalagentur, Stockholm.

Giftfria behandlingsmedel

Å sår vinna bland vetenskapsmän allt större användning.

Med egenskapen att vid rätt användning och lämplig utspädning vara lika oskadligt som bakteriefritt vatten förenar Fil. Dr P. Håkansson's fabrik Salubrin egenskapen att vara antiseptiskt till att oskadliggöra både bakterier och deras giftiga produkter. Det är därför användbart å friska sår af alla slag; insektsstyg, tuberkulösa sår m. m., på samma gång som det är det lämpligaste medel att handhafva af den stora allmänheten.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specier- och Färgaffärer. Partilager hos **Geijer & C:o, Stockholm.**

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
 rekommenderas. S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af: Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boning, Svarfning, Glasvästar och Tapetserararbeten m. in.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeder repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti. Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lampor, Solfjädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fräktgods. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anfördrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 t. m.—9 e. m. Sönd- och helgdagar 7—11 f. m.— Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 & 20.

Illustrerad

tära Parisernyheterna No 20, i stället en hvar fullt diskret mot 20 öre från E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dusin. Extra prima, 3 kr. Sändas till landsorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. E. Söderström, 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 64 43.

OBS.! I förhållande till kvaliteten äro priserna de billigaste i Skandinavien

Franska Gummivaror

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto. **K. A. Strömberg**, Jakobsbergsgatan 11, Stockholm. Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Svamp, Lifmoderssprutor, Suspensionser m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrländsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Åfären grundad 1898. R. T.

lösning! Nu visste hon emellertid hvar han inhämtat de religiösa åsikter, med hvilka han besmittat hennes bröder. Det var i fängelserna.

Polismannen gjorde sin rond. Alla tjänarna svarade, darrande af skräck, med uppräckt händer att deras samvete voro rena från hvarje fläck. Då turen kom till stallknekten att afgifva förklaring öfver hur han använt sin tid och att gifva ett alibi, log han helt lugnt, hvilket förvånade Yvonne, som varit vittne till hans förskräckelse nyss förut. Hon återföll med ens i alla sina tvifvel.

Polisvisitationen hade icke medfört upptäckten af någon ledtråd, och kommissarien återvände med oförrättadt ärend.

— Nå? frågade markisen sin dotter, när de blefvo ensamma.

— Jag har icke sett något särskildt hos någon af våra tjänare, svarade hon. Hon vågade icke tala om den sinnesrörelse, hon icke längre var säker på att ha märkt hos François.

Emellertid hade hon kanske förmått sig att fästa sin fars uppmärksamhet på denne unge man, hvilken förtid och förbindelser ingen i hela huset hade reda på då markisen yttrade, i det han drog sig in i sin enskilda våning:

— Jag är mycket förargad öfver

ännu icke var »upptagen», och erbjöd sin vagn för att föra hem riksknekten, hvilken han kallade »min kollega». Såret behöfde hela åtta dagar för att läkas. Första natten fruktade läkaren för stelkramp, och Yvonne, som förvarat plånboken till bevismedel, vågade icke ännu tala med sin far, hvilken vrede kunde få utbrott, som blefvo lifsfarliga för den sjuke. Så eländig han var, tyckte hon sig dock icke ha rätt att döda honom.

Trots systemens uttryckliga förbud tillbragte Réginald en del af sin dag hos François, hvilken osammanhängande tal under yrseln många gånger skrämdde honom. Han hade isynnerhet upprepat i två timmars tid dessa tre dystra meningar:

— Ännu en död! Ännu en död!

Har jag inte begravt nog många dag?

Att dagars hvil i ett väl ombonat rum hade bidragit att gifva honom färg och göra hans händer så hvita och fina, att Yvonne fann honom alldeles förvandlad, när han tog de första stegen ute på gården vid den oförfäddade Réginalds arm.

— Det är en man af värld, tänkte hon. Det finns intet tvifvel därom. Han har blifvit tvungen att fly för någon vanhedrande historia. Det är en ung man af fin familj, som kommit på det sluttande planet.

han dog midt uppe i sina ateistiska dödsyssner.

Hon steg ned från hästen och skyndade att hjälpa sina bröder att få ned den sårade. Den första åtgärd man måste vidtaga var att knäppa upp hans rock, för att hindra kväfning. Knappast voro hans kläder till hälften lösgjorda, förr än det föll ut en fin plånbok af satineradt Wiener-läder. När hon rörde vid den, kände hon att den var full af papper, som utan tvifvel skulle gifva henne dyrbara upplysningar om det mysterium hon nu under tre månaders tid sökt genomtränga.

Hon undersökte plånboken. Den innehöll ingen annan upplysning än tiotusen francs i franska bankens sedlar.

Det kunde inte vara något tvifvel längre om att François stulit juvelskrinet.

SJÄTTE KAPITLET.

Profvet.

Först fick hon den ohyggliga tanken att öfvergifva den uslingen, där han låg i vägdammet. Till lycka för ofvannämnde usling kom en kusk, som

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 11.

Redaktörer: **MAGNUS V. MANNER** (ansvarig utgifvare)
och **BOO HJÄRNE**.

STOCKHOLM, Måndagen den 13 April

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

INNEHÅLL:

(Se andra sidan).

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influiter utgiftningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagseftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Prenumerera på "Kvällen".

Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

En påskbetraktelse.

Riksdagen firar semester. Folkrepresentanterna äro hemma och, som vi hoppas, inhämta sina valmans mening, huru dessa önska blifva ytterligare beskattade. Beskattas skola de nu och man kunde ju gärna visa dem den lilla vänligheten att höra deras mening med afseende på sättet. Skulle icke riksdagsmännen lämpligen äfven vid annat än valstillfällen kunna erinra sig, att deras valmän äro annat än blott skatteobjekt, de där få taga hvad en högre vishet dem beskär? Under ferierna kunna vi tänka på andra saker.

Statusen rysligt tillämnade attentat mot Gellivarebolaget skall nu inställas. Bolaget hade som bekant för borttät tio år sen försummat att på dagen inbetala en summa — åtminstone var det tvifvelaktigt om den länsmän som tog emot påningarna var berättigad att mottaga dem och till landsbördingämbetet i Luleå kommo i alla fall pännningarna en dag för sent. Efter hörande af alla våra juridiska snillen med justitiekanslern i spetsen, beslöt då kronan att slå ett stort slag och bevaka statens »rätt» på grund

af försummelsen och fräntaga bolaget en del utmål.

Bland den naivare allmänheten har saken väckt stort uppeende. Icke för den snuskigheten att staten skulle begagna sig af en juridisk formalism, som hvarje hederlig karl borde förakta att använda; ty vi äro nu så juristuppföstrade att vi lärt oss förstå, att vår rättsskipning icke har något med hederligt folks uppfattning att göra. Men för den omständigheten, att man tyckte Gellivarebolaget hade uppfyllt alla rimliga fordringar. Det hade ju insatt både herr Arthur Thiel och herr E. von Krusenstjerna i en af sina finaste styrelser — och mer, tyckte de naiva, borde man icke ens fordra af konsul Broms. De allra naivaste trodde att det hela var ett hjältedåd. Se, sade de, hvilket nedrigt förtal det var, allt detta prat om direkta och indirekta mutor i de stora Norrlandsaffärerna. Se hur svenska staten utan hänsyn till personer kräver ut sin rätt. I hvilket lyckligt land lefva vi icke och huru långt från Panama!

Norrbottningarna kände en lokalpatriotisk stolhet öfver konsul Broms. Se så svår var den fisken att fjälla, sade de. Norrbottningarna tro nämligen mycket litet på moral i affärer, statens och bolags icke undantagna.

De mest skeptiska sade ingenting, såsom ju för en skeptiker är mest passande. De väntade. Så sågo de en dag i tidningarna att Grängsbergsbolaget köpt hela Gellivarebolaget och att bland de köpevillkor som de båda bolagen aftalat, också ingick, att staten skulle nedlägga sin fordran mot Gellivarebolaget. Då sade de helt enkelt: ja så, var det så.

Eftersom detta är en påskbetraktelse säga äfven vi bara ja så — och öfvergå till ett annat ämne.

Stockholm har fått en ny hamnkaptän genom öfverståthållaren Dick-

sons nåd. Som bekant var det egentligen två personer striden stått om. Till förmån för den ene affattades en petition af ett flertal bland de förmästa af våra affärsmän, som för sin verksamhet äro mest intres-

mindre lämplig, kanske hafva de funnit densamma rent af misstänkt. Nog af, man föredrog att taga den andra framstående sökanden, trafikchefen vid den Wallenbergska kontinentalrouten. Det är att hoppas,

förlust de själftva lida. Att offra för det allmänna har ju alltid varit stora andars adelsmärke.

Vårt förtroende till herrarne Wallenberg är så stort, att vi äro öfvertygade därom, att vi kunna taga till och med storpolitiken med lugn. Skulle ett oblidt öde öfver majs och norska skär vältta den Boströmska regeringen, skulle säkerligen ännu ett lager af Wallenbergska förmågor kunna erhållas till en ny regering utan att gifwarens patriotiska offervillighet skulle tryta.

Yvonne de Tréville.

serade i frågan. Öfverståthållarämbetet fann sig emellertid icke kunna taga hänsyn därtill. Säkerligen har detta ämbete och andra stadens höga myndigheter funnit affärsmännens inblandning i saken

att denna förträffliga route icke skall blifva allt för mycket lidande på denna utnämning och att routens finansiella målsmän i den vinst Stockholms stad gör skola finna en tröst och hugsvalan för den stora

Flädiesaken änyo.

Ljuger skolrådet?

Det ser ut som om det beryktade skolrådet i Flädie med pastor Ekström i spetsen verkligen haft panna att, när det nu efter många om och men och efter lång väntetid afgifvit sin förklaring, i denna framställa förhållandena på ett sätt, som är så långt från sanningen som möjligt.

Vår reservation i förra numret, hvilken var afgifven under förutsättning, att skolrådet talat sanning, var alltså dess bättre obefogad. Dess bättre, ty i kampen för religionsfriheten och mot prästvåldet utgör Flädie-saken ett så godt argument, att ingen skulle mer än vi ha beklagat, att udden brutits af detsamma.

Har kyrkorådet — eller kanske rättare pastor Ekström — varit mindre väl med sanningen — och allt tyder härpå — så tacka vi detsamma för god hjälp i striden mot obskuranismen. Och de konservatives segerfanfarer klinga lika missljudande som de våras skall i sakens begynnelse. Båda voro fotade på lika lösa grunder. Vi afvakta dock ännu de bevis, som utan tvifvel komma att framläggas från båda sidor, innan vi falla vårt domslut. Ännu står påstående mot påstående. Men man har rätt

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Prag—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turn Severin—Bukarest—Konstantia—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

att mera tro på den förfördelade faders ord än på skolrådets, som till hvad pris som helst måste finna ett försvarsmedel inför konstitutionsutskottet, som lär ha infordrat handlingarna i saken.

En af "Arbetets" redaktionsmedlemmar, kand. H. Berg gjorde härom dagen ett besök hos den förföljde hemmansägaren Carlsson, som nu är bosatt i Hvellinge.

Hr Carlsson förnekade därvid bestämdt, att han som skäl för barnens uteblifvande från skolan framhållit, att undervisningen där i allmänhet var skadlig eller onyttig. Han hade alltid vänt sig mot kristendomsundervisningen och endast mot denna. Däremot hade han rent privat fält yttranden om historie- och geografiundervisningen som den för närvarande bedrifves. Och om den meningen står han ju visst inte ensam. Däri får han medhåll af själfva professor Hjärne.

Men hans offentliga förklaringar ha endast rört sig om kristendomsundervisningen. Detta vidhöll han med allra största bestämdhet. Äfven till en från D. N. utsänd intervjuare har hr C. gifvit samma svar.

Vi hoppas, att hr Carlssons förklaring skall visa sig hållbar, och skola allt framgent ägna saken den uppmärksamhet den är värd.

Sten B.

Prostitutionsfrågan än en gång.

Några svarsord.

Den patriarkgamle, men fortfarande ganska pigge Jörgen har i sitt lilla femspaltiga blad vojat sig öfver under tecknade förmåtenhet att våga föreslå, att staten eller kommunen skulle öfva den hittills misskött prostitutionen. Under lifliga ruskningar på hufvudet samt under täta andkippningsanfall har han bedyrat, att så visst icke varit hvarken Viktor Larssons, Figaros eller Klarapriesterskapets mening. Jag beklagar, att jag icke kan räkna någon af dessa tre myndigheter som ögonblickligt tystande auktoriteter i frågan.

Alla tre ha de gjort samma sorgliga erfarenhet, den nämligen att det kombinerade sedlighets- och sundhetstillståndet i hufvudstaden långt ifrån är det allra bästa. Men hvarken V. L., Jörgen eller Klarapriesterna ha varit i stånd att framlägga ett positivt förslag till frågans lösning. Tvärtom ha de alla tre med sina jeremiader endast förvärrat frågans läge. V. L:s långa skriferier tusande ihop federationsdamerna och abolitionisterna till nya och kärkomna möten, där lasten målades i präktiga färger och där vetvilligheten och rådlösheten frade förskräckliga orgier. Klarapriesterna — med polisen som tron och altaret nitiskt tjänande hejduk — drefvo

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.
Nyreparerade resanderum till mo-
derata priser.
Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelsens Salongsorkester.
Vördsamast
Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

drefvo bort de prostituerade från små-
hotellen kring tidningskvarteret —
med det på förhand gifna resultatet,
att dessa i stället slog sig ned i
fört skonade delar af Östermalm, Sö-
der och Kungsholmen. För att senare
när det sporadiska nitet slappats,
återvända till Klaratrakten. Och Jörgen
slutligen har med sitt omöjliga prat om,
att Hamngatsbackedamerna i osedligt
syfte skulle ha dragit honom i
hans långa skört, onödigt bidragit till
att sprida löjets skimmer öfver en all-
varlig sak, som kräver en snar re-
form.

Långt ifrån en auktoritet är Jörgen
sålunda till och med en — om ock
indirekt — motarbetare af förståndiga
idéers realiserande på prostitutionsfältet.
Hvartill kommer, att han icke
kan läsa rätt innantill. I sin yrsel
beskyller han nämligen undertecknad
för att vilja skrifu på — militaris-
mens vägnar, hvilket är ett komplett
och obehörigt missförstånd. Skola
vi ha några fler pråliga officerare, så
må hr Meyer sörja för deras ut-
komst med medel från annat håll än
från prostitutionen. Min lilla oskyldiga
och rättframma tanke var den, att
staten eller kommunen skulle öfver-
taga prostitutionen naturligtvis icke
för att göa sig ockrareförtjänst på
densamma, utan endast för att ordna
dess skiftande förhållanden till båda
de mest intresserade parternas gagn
och belåtenhet. Några intäkter å
la postvärdet, hvilka med fördelaktiga
siffror kunna figurera på rätt sida
för de brummande riksdagsfarbröderna,
kan det därför gifvetvis ej blifva tal
om. Hållre då ett minus. Hvilka som
skulle bli de lämpligaste föreståndarne,
om rappen eller annan man, är ju en
senare fråga.

Summa summarum: den patriark-
gamle, men fortfarande ganska pigge
Jörgen drar nattmössan väl långt ned
öfver öronen. Äfven om dagen. När
han läser konkurrentbladen. Som icke
äro några konkurrenter.

Litteraturen i prostitutionsfrågan
ökas allt fortfarande med häpnads-
väckande produktivitet. 20-april-man-
nen jur. kand. S. Dahlbäck har sålunda
utgivit en synnerligen läsvärd 15-öres
broshyr, i hvilken han noggrant un-
dersöker den nuvarande abderitiska
reglementeringens rättsliga sida. Karl
Åkermarks något dyrare häfte Jigger
likaledes på vårt skrifbord. En hastig
genombläddring af detsamma tyckes ge
vid handen, att förf., som skriver le-
digt och med lämplig indignation,
begagnat den blide abolitionist — fana-
tikeran Otto M. Westerbergs arbete som
urkälla för sina första tjugu sidor och
därför till en början kommit till samma
resultat som denne. Hvilket dock nå-
got modifierats när han — senare —
fått skåda läkarnes uttalanden.

Hufvudsaken är ju, att den brännande
frågan denna gång ej får slocka ut
utan att positiva förbättringsförslag
dessförinnan realiserats. Det är en
skam för vårt folk, att de pryde i
landsändarne och i prässen förut fått
förärfva den goda saken genom att
reducera hela frågan till ett futtigt
aktualitetspösmål, beroende af opi-
onsmodernas fladdrande nycker.

Right — out.

Annonsera i
Kvällen,
Stockholms enda
Söndagsaftontidning.

DAGSKRÖNIKA.

Konungens allmänna mottagning i
morgon tisdag är inställd.

Kronprinsen med uppvaktning och
jaktallskap återkom påskdagen på
middagen till hufvudstaden från sin
jakttur till Ornön. Jaktresultatet är
icke bekant.

Kommerskollegium har rörande fram-
ställningen till k. m. t. af styrelsen för
trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelö-
sund i hufvudsak tillstyrkt den gjorda
framställningen i de delar däraf, öfver
hvilka kollegiet haft att yttra sig.
Beträffande särskildt framställningen
om ett statslån å 20 millioner kronor
anser kollegiet det ej falla inom kol-
legiets värksamhet att däröfver afgä
något yttrande.

Den unga begåfvade skådespelerskan
fröken Louise Eneman ger den 15 d:s
soaré i Folkets hus' A-sal med bi-
tråde af sängerskan Alma Brunberg,
gluntsångarna Bergendorff och Blom-
stedt samt hr Hugo Duhs. Efter sång
och deklamation spelas ensakteren "Till-
fälligheter", där fröken Eneman utför
Ellens roll.

Så skola debutanter utbildas...

Vi äro i tillfälle att meddela en gan-
ska lustig upplysning. Hrr teaterre-
censenter ha funnit en förunderlig lik-
het icke blott till utseendet mellan den
intressanta debutantskan fröken Sandra
Leufstedt och fru Håkanson. Det egen-
domliga är nu att fröken L. fått sin
tekniska instruktion af fru Winterhjelm,
hvilken af gamla teaterhabituéer, som
för många år se'at sig henne uppträ-
da som fru Inger till Östråt, be-
tecknats som andlig och kroppslig förebild
för just — fru Håkanson!

Så underligt kan det emellanåt gå
till här i världen.

På långfredagens middag hade vi en
liten passier ute på gatan med norska
»Aftonpostens» bekante Stockholms-
korrespondent hr Winterhjelm, som lif-
ligt och detaljeradt redogjorde för hr
hans fru utbildad fröken Leufstedt. För
att undvika ens allt tal om imitation
har fru W. t. ex. valt andra interjek-
tioner än de i pjäsen förekommande
och nöjt sig med att endast ange in-
tentionen i det, som skulle dicerast!
Med det vackra — och själfallna — re-
sultatet, att debutanten vid första uppträ-
dandet på scenen var tekniskt fullt
mogen. Att andan i fru W:s under-
visning skulle återvärka på spelet, är
ju gifvet och bör ej förvåna någon.

Fröken L. har någon gång sett fru
Håkanson, men då ej i »Hemmet».
Fru H., fru W., fröken L. Försök
hålla reda på alla namnen, kära läsare.
Om du kan.

Automaterna skulle kunna fylla ett
ännu större behov, än de redan göra,
i fall de serverade frukost och supé-
brickor. Som det nu är blir det all-
deles för dyrt att äta frukost på en
automat. Två ägg 25 öre, fem smör-
gåsar 50 öre, ett glas pilsner 10 öre,
en kopp kaffe 10 öre och en bakelse
10 öre, inalles 1.05. På mindre lär
man näppeligen bli frukostmätt. Och
då har ens frukost dock saknat brickans
fräicha behag. Att automaterna värk-
ligen vilja konkurrera åtminstone med
kaféerna och mindre näringsställen,
frångår ju däraf, att de te grängor om
dagen bjuda på olika »matsedlar».

Apropå automater, när skola vi
få vår första automatskald? Automat-
kurtisen är redan i full gång.

Ett par yngre kustartilleriofficerare
ha på Albert Bonniers förlag utgivit en
öferskådlig framställning af tele-
graferingen utan tråd. Om vi icke
missgata oss, är detta den första utför-
ligare och prisbilligare redogörelsen på
svenska språket för förra århundradets
svenska största upptäckt — uppfinnning,
Må öfriga hrr officerare använda sin
fritid på detta berömvärda sätt!

Vi ha i sanning börjat ledsna på
Albert Engströms ohyggliga oförsynt-
het att vilja rita karrikatyror af med-
människor och rixdaxgubbar utan att
någonsin vilja besvärta sig med att se
efter, huru de se ut i verkligheten.
Engström, litat nu i sin lättja utslu-
tande till en liten samling äldre och
därför ganska vilseledande fotografier,
bland hvilka han för öfrigt tämligen
ofta väljer alldeles rosenransande.

Ge katten i memoarskrivandet, eski-
mapaddlandet och det uppenbarligen
klona skyttet, stig ned från sin hög-
hets tinnar, klif beskedliga upp på
riksdagens referentlaktare och geñera
sig icke, Alberte parve, för att studera
senatorers och farbröders tankeskaror.
Så pass mycket intresse för sitt kall
kan man med skäl vänta sig af Sve-
riges förmäste »gubbritare». Eller
hur?

På grund af brist på utrymme måste
vi för dagen inihära vår följetong.
Vi hoppas dock att våra läsare få
riklig ersättning i den mängd annan
text, som därför fått plats.

En smakfullt inredd och med ele-
gant och rikhaltigt lager föresdd ju-
velerarsfär har den 1:sta d:s öppnats
i nr 1 Biblioteksgatan af fröken M.
Anderson, en syster till skådespelers-
kan fröken Olga Anderson vid Sven-
ska teatern. Utom de sedvanliga ju-
velerarvarorna finnas brons- och bijou-
terartiklar från Paris och Wien. Allt
läckerheter för våra damer.

Stockholms Resebureau anordnar den
5 maj sällskapsresa till Orienten, såsom
af annons i dagens tidning närmare
synes. Denna lustfärd berör synnerlig-
gen natursköna orter samt historiskt
och kulturellt särdeles intressanta plat-
ser, hvarför vi tillåt oss speciellt på-
minna om densamma för lyckliga inne-
hafvare af tid och råd.

Ett tjugotal skräddaremästare från
Jönköping och omnejder ha haft sam-
manträde för att uttala protest mot
den osunda konkurrensen af kringflac-
kande tygagenter, samt beslöt därvid
att verka för att kläder af tyg, köpt
af dylika agenter ej skulle förfärdigas.

Svenska journalistföreningen har att
döma af dess nyss afgifna berättelse
för första arbetsåret 1902 utvecklat en
ovanligt liflig, att ej säga febril värk-
samhet för att tillvarata den hittills
mindre väl tillgodosedda kårens inter-
sen. Må föreningen med all kraft fort-
sätta på den vägen! Lycka till.

Ett våldsamt uppträde ägde i går
afton rum å den för sina ligabragder
illa beryktade Roslagsgatan. Den pa-
trullerade poliskonstapeln skulle anhålla
en person, som gjorde vildsint mot-
stånd, med resultat, att båda en stund
rullade om hvarandra i smutsen. Den
tillkomna folkmassan hjälpte icke kon-
stapeln, utan gaf endast med ljungande
hurrarop tillkänna sin tillfredställelse
med frispespektaklet. Hr Stendahl har nu
saken om hand.

Förmannen vid Norrköpings stats-
banestation J. A. Rylander har uppfun-
nit konsten att i upp till 1½ år
konservera ägg, så att de efter denna
relativt långa tid äro friska och fullt
användbara för matlagning.
Hr Rylander har för afsikt att
låta patentträtten här i Sverige å sin
uppfinnning å ett bolag, hvilket i sin
ordning skulle upplåta rätt till använd-
ning af hans metod till en persoff eller
äggförsäljningsförening inom hvarje län.

Hoftandlakaren Elof Förberg har
till konsul R. Schumburg sålt egen-
domen Robertsvik, belägen i Dande-
ryds socken vid Edsviken, att genast
tillträdas.

Telegram.

Svår olyckshändelse.
Lifsfarliga brännskador.

Varberg, lördag.

På gästgivarvärdens inträffade i natt
en svårare olyckshändelse. Två flö-
kor af betjäningen skulle påfylla en
lampa, som för ändamålet lyftes ned
på golvet. Lågan slog ned i obehö-
set, som exploderade, hvarvid båda flö-
kornas klädningar fattade eld.

Den ena flickan, Gerda Nilsson, blef
därvid så svårt bränd, att föga hopp
finnes, att hon skall kunna räddas till
lifvet. Den andra däremot anses snart
vara återställd. Genom den lindrigare
skadade flickans stora rådhighet släcktes
elden, innan den hunnit sprida sig.

Den vid lampexplosionen å gästgivar-
värdens skadades natten till lördag
en svårt skadades uppserskan Gerda
Nilsson afled på lördagens eftermiddag
af sina brännsår.

Trycktrihetsmål.

Jönköping, lördag.

Stämning har i dag uttagits af fir-
man D. Engström & Son i Ingatorp
mot utgivaren af »Smålands Alle-
hand» för en artikel i tidningen för
den 21 mars under rubrik »Tvetidiga
konstgödselaffärer. Ett gif akt till lä-
neste jordbrukare», hvilken artikel fir-
man ansett för sig kränkande. Den
var i tidningen undertecknad af fö-
reståndaren för länets kemiska station i
Jönköping direktör G. Wadner.

Trollhätte kanal öppen
för trafik.

Trollhättan, lördag.

Sjöfarten på trollhätte kanal öppna-
des i middags af ångaren »Turisten»
på nedgående. Ett 30-tal fartyg i
hvardera riktningen hitväntas i efter-
middag.

De stora stråjkerna i
utlandet.

Amsterdam, måndag.

Försvarskomiténs uppmaning till de
stråjkande att lugnt och värdigt åter-
upptaga arbetet har framkallat ofant-
lig förbittring bland arbetarne, som
beskylla komitén för feghet och förrä-
deri. Den anarkistiska riktningen bland
arbetarne synes ha fått öfverhand och
Donela Nieuwenhuis är nu rörelsens
egentlige ledare.

På åtskilliga möten har man häftigt
protesterat mot komiténs uppgifvande
af striden, och man hyser i arbetere-
kretsar icke längre hopp om ett lyck-
ligt utfall af stråjken.

Man tänker välja en ny försvars-
komité bestående af ordförandena i ar-
betarnes föreningar.

Haag, måndag.

Första kammaren har enhälligt an-
tagit antistråjklagarne och drottningen
har sanktionerat de af generalstaterna
antagna stråjklagarne som omedelbart
träda i kraft. Milisen kommer emeller-
tid ännu icke att hemsändas, då det
fortfarande är nödvändigt att bevaka
järnvägarne med militär.

Rom, måndag.

De truppförstärkningar, som voro
på väg till Rom, ha fått order att
återvända till sina garnisonsorter. Un-
der den tid stråjken varade blefvo om-
kring 2,000 personer anhållna; af dessa
ha 600 sedan blifvit frigifna.

Amsterdam, måndag (senare).

Försvarskomité och arbetareorgani-
sationernas ledare, som tillsatt ett sär-
skildt utskott, höllo i går afton ett
sammansamling, som var mycket stormigt.
Referenter ägde icke tillträda. Man
antager, att äfven de revolutionära so-
cialisterna skola ansluta sig till försla-
get att tills vidare inställa stråjkagi-
tationen.

Marseille, måndag.

Förhandlingarne mellan dockarbetar-
ne och redarne ha resulterat i införande
af nio timmars arbetsdag samt lika
aflöning sommar och vinter.

Röran i Venezuela.

Nederlag för regeringstrupperna.

Newyork, måndag.

Från Willemstad telegraferas den 6
april: Ipsurgeterna i Venezuela ha
slagit regeringstrupperna i närheten af
Caracas och eröfrat två kanoner. De
ha vidare bemärkt sig Barquisimeto
och tagit många fångar.

Vid Coro har stått en häftig strid,
om hvilken dock ännu detaljer saknas.

Def oroliga Ryssland.

Rostow (vid Don), lördag.

I dag utbröto oroligheter i här-
varande fängelse. En afdelning fång-
ar antände sina träbränsor, och andra
fångar sprängde dörrarne och försökte
bryta järngallren från fönsterna. Först
sedan kossacker tillkallats blef ordnin-
gen återupprättad.

En snynn ärkebiskop.

Sarajevo (Bosniens hufvudstad), må-
ndag. På ett gods, tillhörigt ärkebiskop
Stadler, har man i dagarna påträffat en
muhammedanska och hennes två barn,
som någon tid varit försvunna. Ärke-
biskopen hade låtit bortföra dem till sitt
gods för att omvända dem till kristen-
domen. Bland muhammedanerna råder
stark upphetsning. Man väntar att ärke-
biskopen skall bli tvungen att nedlägga
sitt ämbete.

Socialistkongress i Bordeaux.

Bordeaux, måndag.

En allmän fransk socialistkongress
öppnades här i f. m. ende ordförande-
apsk af Cyprian.

Hamnarbetarkonflikten i
Gefle.

En oroväckande situation?

Under hälgen har Sv. Tel. B. upp-
byggt sig med häresande skildringar
om upplopp, svår misshandel, många
bakteringar m. m. Man har när som
hålst väntat att få se, att greve Hamil-
ton, landshöfdingen, blifvit utnämnd
till diktator.

Men i dag kommer ett privattele-
gram till Stockholms-tidningen. Och
det förmäler, att skildringarna varit
högst betydligt utmålade och öfver-
drifna. Inga oroligheter ha förefallit,
som kunna betecknas som »upplopp».
Visserligen ha flera strejkbrytare blif-
vit lindrigt misshandlade på väg från
arbetet. Men af de fyra, som anhållits
härifr., ha två redan blifvit försatta
på fri fot.

Arbetsgifvarnas uttalande önskemål,
att hela hamnområdet skulle afspärras,
väntas ej blifva beviljad af polisen,
förr än det visat sig vara ett oafvis-
ligt behof.

Man tror, att järnarbetarna skola be-
sluta sig för sympatistrejck.

Räddad från döden.
Spritens förbannelse.

Då ångaren »Rex» i går afton på
väg från Norrtelje till Stockholm var
i närheten af Vaxholm hördes nödrop.
Och vid skenet af strålkastaren upp-
täcktes en roddbåt med en man, som
sträfvade att draga upp en annan ur
sjön. »Rex» stoppade och lyckades
bärga båda, som voro i hög grad be-
rusade.

De öfverlämnades till polisen i Vax-
holm.

— Har du hört, hvad den tidigare
Kronprinsessen af Sachsen Barn skal
hedde, hvis det bliver en Dreng?

— Hamlet.
— Hvorfor det?
— Fordi Spørgsmaalet er: Sein oder
nicht sein!

(Politikens Tik-Tak.)

Vår senaste gäst.

Yvonne de Tréville.

En intervju i förfärfarten.

En förtjusande Lakmé, så som ryk-
tet också förmält, var mitt första in-
tryck af Mlle Tréville, som i går morse
hitkommit och med sin mor tagit in
på Grand.

Och vid de första orden från hene-
s läppar stod det klart för mig, att
hon skulle vara en lika tjusande Julia,
Mignon och Margareta.

Det vackra porträtt, som pryder
vår första sida, är så till vida vilse-
ledande, som det ger en föreställning
om Mlle Yvonne som en tretioårig,
rätt bastant primadonna.

Och dock verkar hon snarare mi-
niatur, roccocoherdinnan med renässan-
sens blodfullhet. Inga primadonna-
later, en skämsk flickaktighet, ett
gladt humör och så dessa talande ögon,
hvilkas färg det är mig omöjligt att
minnas. Dessutom är hon så ung,
att det knappast skulle göra något att
tala om det. Men konvensansen...

Vi talade om mycket. Men min
mening var icke att på sedvanlig in-
tervjusad plocka ur den ålskliga sång-
erskan en mängd fakta, utan blott
att få en uppfattning om hennes per-
sonlighet för att söka ge våra läsare
en föreställning om denna i utlandet
så uppburna konstnärinna.

Konstnärinna verkar hon i hvarje
tum. Hvarje tonfall, hvarje geste är
präglad af den konstnärliga naturlig-
het, af hvilken man väntar sig så
mycket från scenen. Och på scenen
hör hon hemma, efter hvad hon själf
sade. Att sjunga operaer från kon-
sertstraden blir alltid något halft,
förklarade hon. Och däri instämmer
jag på det lifligaste. Hon hoppas
också fionä nåd för hrr Burén's etc.
öron och få uppträda på vår opera.
Men först skall hon, sedan hon i
morgon sjungit i Musikaliska akade-
mien på skyttesoaren, ut på en turné
i Sydsvrige för Svenska konsertför-
eningens — ej att förväxla med Kon-
sertföreningen — räkning. Det är
som bekant hrr Hedenblad, Svedbom
och Nordqvist, som stå i spetsen för
detta företag. Hr Martin Oscar, som
debuterat under säsongen på operan,
och fröken Aurora Molander, pianist,
elev till prof. de Greef i Bruxelles,
följa Mlle Tréville på denna turné.

I slutet af månaden avslutas turnén
och ett uppehåll göres i Stockholm,
innan ett besök i norra Sverige före-
tages. Under detta uppehåll hoppas
vi få höra Mlle Tréville på operan.
Utsikterna därtill äro stora, efter hvad
hennes impressario, herr Thalberg,
förklarar.

Mlle Tréville har en mycket om-
fattande repertoar. Redan första året,
1899, hon uppträdde — det var i
Newyork — instuderade hon — ad-
erton operaparter. Tänk, om man ar-
betade så här!

Hon sjunger i morgon bl. a. en aria
ur »Louise». Men själfva rollen har
hon ej spelat. Hon förklarade, att
operan är förtjusande, men att huf-
vudrollen är skriven så otacksamt
för rösten, att man ej med glädje ger
sig på den. Vi få nu själfva bedöma
den saken, då »Louise» om en vecka
kommer upp på Svenska teatern.

Lakmé var hennes sklingsroll.
Och hon blef ledsen att höra, att hon
väl knappast får tillfälle att sjunga
för oss i denna opera.

Det är ej första gången Mlle Tré-
ville besöker vår stad. Redan för
fjorton, femton år sedan var hon —
och en liten flicka — här med sin
mor och bodde också på Grand. Men
hon hade intet minne af denna visit.
Hennes första intryck af Stockholm
var häpnad. Hon kom ju tidigt på
morgonen påskdagen och förundrades
öfver måttan att se de stora, breda
boulevarderna alldeles fria från folk,
tomma som i en utdöd stad. Men vi
äro ju aldrig storstadsmässiga — på
hålgdagsmönarna...

Hur Mlle Yvonne sjunger vet jag
icke. Visserligen stod tygeln i Grands
charmant gula samtalssalong i fre-
stande närhet. Men sjunga under hög-
massan på påskdagen! Hvad skulle
fru Skogh och alla andra säga om en
dylik synd?

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—11 e. m.: *Profeten.*
Fru Mandahl debuterar i Fildes roll.)

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Stor i Skräpighet.*
Giftermålsbalken rundt.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Gamla Heidelberg.*

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Florodora.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *I mobiliseringsstider.*

Olympiateatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Öregrund—Östham-*
mar.

Södra Teatern.

Kl. 8—omkring. 10,30 e. m.: *Parisi-*
skor.

Svea-Teatern.

Stor Specialist-Föreställning.

Continents senaste Nyheter.

Italienska kvartetten Lirico.

The Sands, Sport Melange Act

Jack Sander

(den hvite Geo Jackson).

Cake-Walk och Hvirfveldans

dansas af Balletm. Hassé

och den vackra Mariette.

23 artister

SOARÉ

gifves af undertecknad den 15 April kl.
8 e. m. å Folkets Hus' (A-sal) med be-
nämgt biträde af: Sångerskan Alma Brun-
berg. Gluntsångarna Bergendorff och Blom-
stedt. Herr Hugo Duhs sjunger och re-
citerar Fröding. Deklamation af Louise
Eneman.

Tillfälligheter

Situation i i akt

Personer:

Doktorn..... G. Jonsson

Ellen..... Louise Eneman

En kammarjungfru..... Signe Olsson.

Biljetter tillhandahållas i Folkets Hus'
Olgarrrikloek.

Louise Eneman.

Jag fick alltså nöja mig med att
höra den intagande sängerskan gnola
ett stycke af arian ur »Louise».

Och det var vackert så...

Guy.

* Sustaf Löfgren, Snickare *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité: Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.
Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.
Juvelerare M. Andersson
Biblioteksgatan 1.

Få vi sådana farser litet oftare kunna vi, jämte skämtningarnas hvarje vecka återkommande förhållande af fylleri-företeelser, icke önska oss mer mänskligt elände i ord och bild — af det slag som »roar».

Ruth.

Från musikvärlden.

Otello, Typograferna, fru Svea Öberg, Konserthörsningens sista abonnemangskonserter och ett vildt förslag till förändringar vid operan.

Det är nu länge sedan herr Ödmann frade triumfer som Otello i Verdis opera. Det är egentligen vårt enda minne af hr Ödmann som skådespelare. Nu orkar han väl knappast mera sjunga detta parti. Men Otello har likafullt återupptagits med så godt som fullständigt ny besättning af rollerna. Endast hr Söderman har kvar sin gamla roll. Jago. Honom ville man minst af allt återse här, där han icke alls räcker till. Hr Forsell skulle här ha fått ett glansparti. Det är också synd, att fru Jungstedt icke synes som Emilia. Ty fröken Edström är i detta parti långt ifrån tillfredsställande.

Hr Nybloms Otello var förträffligt anlagd och väl genomförd.

Man fick här ännu en gång höra, hvilka stora framsteg denne unge, energiske sångare gjort blott på det sista året. Visserligen räckte han kanske ännu ej fullt till för det svåra och ansträngande partiet. Men det var ej mycket, som föledes. Och det väl genomtänkta spelet tydde på god scenisk handledning.

Fru Hellström sjöng vackert, men var för öfrigt icke den Desdemona man ville se. Hr Malm hade en mycket god kväll som Cassio.

Själva operan verkade ännu starkt, tack vare sin vackra musik. Publikens tycks dock ej sentera den. Men detta beror helt visst på libretton eller rättare på själva ämnet för handlingen. Ty det är så litet som möjligt lämpadt för musikalisk behandling.

Med regien var det så och så, som det numera alltid är vid operan. Är det då så omöjligt att få en verkligt kunnig regissör? Hur skulle det vara, om hr Peterson-Berger finge försöka sig på denna uppgift? Jag tror, att han, om han kunde frigöra sig från ensidigheten, på det förträffligaste skulle fylla denna plats. Han har ju både djup kunskap om musik och musikhistoria och efter allt att döma ett utprägladt sinne för scenisk verkan. Finge han som underregissör t. ex. fru Jungstedt, så tror jag, att han skulle vara mannen att rycka upp operan ur det »ohetistillstånd, hvori den nu befinner sig.

I samband härmed vill jag nämna, att man som ny chef efter kammarherre Barén, som har allt för många järn i elden för att i längden kunna sköta operan så som sig bör, talar om en högt musikaliskt begåfvad militär från ett hästregemente — icke hr Se-lander, som förnt nämnts — förmögen, intelligent, human och med stor energi. Namnet har jag ej rätt att nämna. Men all anledning finnes att hoppas, att detta rykte skall bekräfta sig. Som det nu går, kan det ej gå i längden.

Under den förlutna veckan ha vi haft tillfälle att höra två af våra unga kvinnliga violinister, som båda hunnit långt och framför allt synes taga sin konst på fullt allvar. Fru Hilma Munthe-Sandberg visade sig på Typografiska förenings konsert, som för öfrigt lärde oss känna en förträffligt utbildad kör, som en varmblodig violinist med mycket god teknik. Och på fru Svea Öbergs konsert framträdde fru Hedvig Wiklund med ett redbart, om god skola vittnande spel, som lofvade mycket för framtiden.

Fru Öberg själf var en ganska angenäm bekantskap. Men vi vilja höra mera af henne, innan vi våga ställa något horoskop.

Konsertföreningen har nu slutat sin betydande verksamhet för säsongen. Vi önska den välkommen åter till hösten och äro vissa, att den skall fortsätta sin så lyckligt började verksamhet i samma gEDA riktning som hittills.

Operan har haft sin tredje — och sista? — symfonikoncert i går. Täm-ligen lamt, som alltid nu för tiden, då herr Nordqvist anför. Han har tydligen förlorat intresset.

Colla destra.

Negativplåtar från en Göteborgskamera.

(Göteborgsbref till »Kvällen».)

Debauchernas och — nödens stad.

Främlingen, som någon dag kryssat genom Sveriges andra stad, säger vid afskedet: »En vacker och välvärd stad, men fassan så stel, ledsen och tråkig.» Hvilket är ett delvis oriktigt omdöme, beroende på bristande kännedom om stadens verkliga karaktär, en kunskap, som man icke förvärfvar på en dag. För visso är Göteborg en till det yttre stel stad, men glädje och mun-terhet fattas därför ingalunda därinom. De upper thousands starkt utvecklade hemlif ersätter stockholmarnes ute-floackande på restauranger och kaféer, och den mer eller mindre förgyllda ungdomens tärande af mat och drycker på mera undagömda krypin äger rum i större utsträckning, än främlingen skulle kunna förmoda efter en första hastig blick. Ackompanjemänget till det sistnämnda utföres af en liten kalltrotten kohort, som med Göteborgs-witzens brusande och under starkt glam förhöjer stämningen.

Och det är så långt ifrån att glädje och munterhet icke skulle trivas inom vårt samhälle, att denna lifsglädje och uppslupenhet, allt som oftast tager de mest våldsamma och stormande uttryck i de vildaste bacchanaliska och erotiska de-baucher. Ett af dessa stormcentra ut-göres af segelregattadagarna. Den som skriver detta såg en gång, när han en skymningsfager sommarnatt för hem från regattan, bogserbat efter bogser-båt kommo utdansande »at fullest speed» från »lilla London» med vin och kvinnor ombord, och kvinnorna stodo på re-lingen med champagnen skummande i de lyftade glasen.

Något dylikt torde man näppeligen få upplefva vid Kanholmsregattan.

Ett annat uttryck för denna de-bauchelusta äro de otaliga äktenskaps-skandalerna, hvilka i allmänhet tagas så lugnt som den naturligaste sak i vär-liden. Ett lif à trois, där makarna säger till maken om »vännen» August: »Tyst du Djänn, medan Ägust talar», skrattar man alldeles förnöjd åt. Och att man kunde tolerera en viss hotellmästares sataniska och djäfvulsa streck, vittnar ju endast om en underligt fördragsam allmänanda.

Och denna nöjeshvirvel kostar lif. Kanske icke fullt så till ytterlighet som de riktigt stora städerna, där för-bränningen och utkastandet till peri-ferien är mera fullständig. Göteborg är ju dock i mycket en småstad, och dess innevägnare ha liksom småstadsbor stor förkärlek för väldiga kvantiteter i dryck och mat, men mindre förkärlek för att fullständigt krossa sina offer, som därför i regeln bli hybrider mellan vanliga småborgare och hamnprole-tärer.

I denna nöjeshvirvel var det vår poliskommissarie delvis råkat i. Om någon tid torde han säkerligen vara apolletterad från lifvets mera bemärkta vädjohana, ty en af hans underordna-de konstplar har nu anmält honom för — fyllen!

Vid sidan af dessa debaucher den biträde nöden i stadstunkterna. För-fattaren af dessa rader skall aldrig glömma det förskräckliga intryck, det gjorde på honom att en gång se en julbrödsutdelning från ett kontor. De fattige hade samlats som pipande råttor utanför trappan till kontoret, hvars hælgedom de naturligtvis ej fingo be-stämda med sina paltor, och slogos som schakaler om de utkastade brödbullarna. Deras hemiska ansiktsuttryck och deras rysliga, vidrigt smutsiga, trasiga moll-skinn glömmar han aldrig.

»Lilla London»!

Gothi.

Nattliga bref från en huvudstad.

Hur dessa bref kommit till? När natten sänkt sig öfver en huvudstad, som saktat bullrar ännu i de mörka timmarna, har förf. gripit pännan för att i ett bref till en älskad närstående, som ödet fört långt bort från hans närhet, döda en sömnlös stund. Efter en lång och mödosam arbetsdag, kanske därtill fylld af bittra miss-räkningar och besvikelser, har han icke alltid genast funnit den hvilas, som trött-heten bort kräfvat ut. Genom sitt fönster han han sett lytorna tändas och lamporna släckas i den storstad, hvars trånga rymd famnat hans och tusendens andras lycka och otaliga sorger. Och nattens stillhet har låtit minnets bilder och dagens intryck lugnt och ostördt växla ut. Det bortdö!

summandet från storstaden, som vill hämta nya krafter till en ny dags malning af hjärnor och lemmar i arbetskvarnen, har gifvit honom samma bakgrund som en sorlande flod i fonden för landskaps-skildraren.

Läsaren, som en solklar förmiddag genombliddrar efterföljande sidor, saknar i dem dagens nervösa och försiktiga kritik. Och förmodligen finner han brefformen omodern. Förf. har icke kunnat ge sina intryck och stämningar en annan form, och den välvilliga läsaren torde därför benäget själf bestå den nödiga retonchen.

Förf.

I.

Minns du de lyckliga julidagarna, då vi arm i arm promenerade genom huf-vudstadsvinlet, medan eftermiddags-solen tittade fram mellan de sönder-trasade regnmolnen och förgyllde vatten-pussarne. Minns du hur vi tackade försynen, som lät det rägnas på för-middagen, för att vi skulle kunna sitta på den gamla kära familjesoffan med armarna om hvarandras lif och riktigt njuta tryggheten af hvarandras närhet, medan elementen rasade utanför fön-sterutnan. Minns du, hur solen efter rågnet gaf behaglig värme åt densval-kande luften.

Vi skattade åt de skyndande män-niskorna, och vi tyckte att de logo tillbaka mot oss och glädde sig åt vår kärlek. Vi gäfvu tidningsgubben en slant, och han tog den sura pipan ur mun för att kunna grina tillräckligt älskvärdt mot oss. Vi nickade åt drosk-kuskarne, och vi tyckte, att de nicka-de tillbaka, i det de fortsatte sin ra-sande fart. Lifvet var endast glädje och fröjd. Och du tryckte min arm för att jag skulle vidga näsborrarna och supas in i fulla andedrag af det surrande värlifvet rundt omkring. Våren hade kommit sent det året.

Och vi logo åt det kära, brusande, summande lifvet. Måhända glömde vi bort, att tidningsgubben stamper och svär om vintern för att hålla sig varm mot den otäckta kylan, och att drosk-kusken af de tilldragna kaféförhänge-nas skuggor anar för honom icke till-lättna njutningar, när han i ruskvädet väntar på den sena kunden. Men den lyckliga kärleken ser, gudskelof, endast stadens glädje.

Och minns du, hur vi, när vi skildes efter aftonens sista, långa, ljufva famn-tag, prisade försynen, som skänkt vårt land en så vis och klok regering, att älskande östörda kunna hänge sig åt sin kärlek. Och jag tror, att du, som ännu har mycket kvar af din första barndoms enfaldeliga tro, inneslöt rege-ringen i dina varma knäfallsböner på sängtäcket. Och jag tror, att du där-vid ägnade hvar och en af regeringens många öfverlägsna andar en tacksågel-sens suck.

Sedan dess har denna regering kommit att stå i en annan dager säkerli-gen icke för dig, men för mig, som haft det tvifvelaktiga något att se den på närmare håll än som nyttigt är för densamma. Mina iakttagelser och ob-servationer skall jag meddela dig en annan gång.

Din

* * *

Det mystiska Kristushufvudet.

En gräslig och sann spök-historia från Järffa.

Under rubriken »Spökerier på Oster-malm år 1902» berättar prinsessan Karadja i »20:e seketet» en hemsk epikhistoria. En ung doktor och hans fru voro kort efter sitt bröllop utsatta för uppenbarelsen af ett vidrigt mansansikte som till och med åtföljdes af svafvullukt. Prinsessan till hvilken paret vände sig anbefallde uppgjyggelseansökan ur bibeln såsom medel att fördrifva »anden» och efter några nätterns läsning försvann han verkligen men efterlämnade ett märke i tapeten såsom om någon rispat hans konturer med en fingernagel eller — fosfortänd-sticka!

Som pendant till denna historia vill jag berätta en annan fullkomligt lika hemsk. Ett nyttigt p r hade hyrt en liten lägen-het vid Järffa och som mannen var klen brann vid hela näterna en liten nattlam-pa.

En natt väcker hustrun sin man, pekar försrökt bort i ett hörn af rummet och ber honom titta dit. Han gör så och hvad får han se? Jo, ett skäggt ansikte som där bortifrån står på dem. Det var egentligen intet obehagligt ansikte, det var långlagdt, allvarligt och af den kända Kristustypen. Men att midt i natten få se ett främmande ansikte stirra på sig är nog ganska obehagligt äfven om det skulle vara ett Kristusansikte.

Hvad var det för något, hur hade det kommit dit? var den fråga som makarna gjorde sig.

Inte var det något spöke, det visste de, ty ingen af dem trodde på dylika. Att det inte heller var Kristus som för deras skuld stigit ned till jorden voro de också eniga om. Och någon lefvande människa förstodo de att det inte kunde vara, ty det fanns ingen kropp till hufvudet. Inte fanns det heller något fönster eller någon lucka där i hörnet som någon skulle kunnat titta in igenom. Dessutom låg i ansikts-uttrycket något stelt och dött som näppe-ligen kunde tillhöra någon lefvande? Men hvad var det då?

Manen var inte »doktor», kände inte heller prinsessan Karadja, utan han var en helt vanlig dödlig människa. Följakt-ligen steg han upp ur sängen för att undersöka saken.

Och ju närmare han kom ansiktet dess otydligare blef det; alldeles inpå var det knappast skönbart, det var bara en skugga, en dimbild.

Han aflägsnade sig och det förtätades och han närmade sig och det försvann.

Då iäknade han som icke var doktor och inte kände prinsessan Karadja ut att det helt enkelt kunde vara en optisk villa, och han vände sina blickar bort till ljus-källan — nattlampan. Och se, alldeles där kulan rundade sig satt — en liten luftblåsa i glasat. Där ha vi den mystiske mannen tänkt han genast, gick fram till lampan vred kulan, åt olika håll och — mannen på tillgiven flyttade sig alltefter som kulan vred.

Nu vända vi honom inåt vägen, sade han och så se vi efter om kvällarne att han alltid sitter så, och så gick han och lade sig.

Och sedan dess var spökeriet borta.

Men tänk om de i stället hade satt sig att läsa i bibeln för luftblåsan i nattlam-pans kupa. Ja, tänk hvad den skulle blifvit uppbyggd.

Men mannen var hvarken doktor eller bekant med prinsessan Karadja, han hade bara litet nödortfögt skolorunderbyggnad i den gren af naturvetenskapen som kallas för optik.

Och vill ni inte tro historien, så har jag ännu kvar lampkupan med Kristushuf-vudet, och den kan få beses af hvar och en som anmäler sig. Ty mannen det var jag.

Lambieco.

Änder i april.

Än ligger det snö under granar i skog,
än ligger det is uti skrefvor och hål,
men landet i Norden med sjöar och kärr
är dock våra drömmars, vår längtans mål.

Än stranden är kal, än är fjället gult,
och svart är att finna en plats till ett bo,
ty odästmånlig, tillfrusen och kall
är mossan i fjolårets furumo.

Men ändå di påskynda flyttningen dit. —
Den ljusa sommar'n, den är ju så kort!

Vi spela en dag ej; vi vänta den in
och när vår flykt nu fort oss dit bort.

Vi vänta på solen, på värmen, på vår'n,
vi längta oss varma bland is och snö.
Förgäfvos försöka vi reda vårt bo;
bland drivvorna, förr än vi vända,
vi dö.

Vi flyga så högt, o, så högt mot det blå,

ty ofvan molnen är värme och ljus
och solskin och sommar. Men nallen
är hård,
hemskt ljuder för örat då stormens
brus.

på knotiga, nakna trädskolett
i rimfrost människans ljus faller kallt
och spöklikt och blåt. Vi darra af köld
men äro's till vårt sommarhem ändå
trots allt.

Amadeus Bianchini.

Interiörer

från

Gamla Heidelberg

af en Heidelbergare.

I.

Hanni's duell.

Låt oss först som sist komma öf-verens om, att de Wala är den nob-laste Karl Henrik i hela världen och fröken Torsell den sötaste Kathie, ehuru hon är mera svensk än tysk. Men det förlåter jag herna gärna.

Låt oss äfven enas om, att regien är ovanligt bra. Lokalprägel har jag ej sett mycket bättre träffad på tea-tern i själfva Alt-Heidelberg. Men där fins ett par småfel, som störde mitt studenthjärna. Det första är, att Kathie på »Svenskan» ej tömde sin sejdal Löwenbräu till studenternas ära, när hon satt i gullstol midt i student-hopen i andra aktens. Det gör hon i Tyskland, och i Heidelberg fick hon publiken i extas därigenom.

Det andra är, att det stod en sate om en pinne och ville dirigera sån-gen vid bordet, när prinsen kom igen i sista akten. Hvem har bedt honom om det? De tyska studentvisorna för-dragas med alltför kraftig rytm för att behöfva ledas med taktpinne. Hör upp därmed bäste herr dirigent, sätt er ned och skräla med, så gör ni bättre nytta!

Det tredje är, att hela »S. C.», alla kärerna tillsammans, äro samlade

vid prinsens återkomst. Vid majfåsten på Hirschgasse i första akten var det fullt riktigt, den ha de gemensam, men de äro allt för afstängda från hvar-andra för att en corps skall lägga sig i, när en annan får besök, och sär-skildt när det gäller en sådan höghet. Låt alltså blott den gröna mössan komma till synes i sista akten!

Det fjärde är, att ärren på studen-ternas kindben sitta kors och tvärs. Och så grofva de äro sedan. Det går ju ett par omkring och se rent ut af, som om de fått spansk fluga.

Då en tysk student träffas på kin-den af ett sabelhugg, träffas han med ytterst få och barbariska undantag en-dast från venster till höger. På skal-len kan han få sina rediga skrämor »rätt upp och ned», nota bene om han ej har kraft och skicklighet nog att parera, men på kinden får han blott en »durchzieher», som lömskt slinker under motståndarens klinga, eventuellt skaffar denne en extra spygatt på ba-bord och i sämsta fall värkar, att näs-tippen måste röd och skälfvande plo-cakas upp ur sågsåpanet på golfvet och sys fast, så vida ej — som det hände en gång — en af de fördömda kär-hundarne sticker stad och smäller igen käftarne om honom som om en fluga. Då får man reda sig utan nästipp, om det ärret också ej pryder sin man så som när på bröst eller panna det slår.

Därför böra studenterna på »Sven-skän» vara goda och anbringa sina ära-någorlunda parallellt, och de kunna gärna rita deras mångfald, om de vilja, ända från tinningen och ned öfver ha-kan. På skallen, som då bör vara korktlipt, och i pannan gå de mera vertikalt.

Men det här om »genomdragare» kommer mig att tänka på en liten his-toria sen i somras. Och i motsats till andra goda historier har den den fördelen att vara så godt som sann. Därför gå både jag själf och två kan-didater i Uppsala i god. Ty vi voro alla med.

Det var för nu något mer än ett år sedan, som vi kommo till gamla Heidelberg. I Tübingen började det bli grönt, och så solen efter en dags regn och viraspel åter sken upp, foro vi bokstafligen rätt in i våren. Och hvilken vår! Tänk dig sommarrock och halmbatt, tänk dig ljusgröna buskar, och dröm om blommande mandelträd och rosenhvita körsbärblommor! Och sångfåglarne uppe i slottsträdgården och mänskenet på terrassen, där det sjöngs gluntar af de två »O. D.»-isterna och dessemellan — afbrutet af gasprakt — vaktpatrullen ur »Fri-hetsbröderna!»

Men jag vill ej fortsätta längre, på det du ej må dö af afund, käre läsare, som ej kommit till Heidelberg en vacker vår.

Alltlog, sommaren såg oss som kon-kneipanter »C. K.» ej »C. P.», som det nu sagts 86 gånger på »Svenskan» i studentföreningen »Cheruskia». Det var en här, som kunde allt, blott ej sin ära svika. Och äran låg i att slås på sabel och dricka öl, och med den äran förde vi våra runor.

Nu var det så, att föreningen ej hade »unbedingte Satisfaktion» då man måste slås »antreten» en gång i veckan eller så, allt efter tempera-ment, men minst en gång i terminen. Då kommer man öfverens med hvem det vara månne att hylla på hvar-andra — eller kanske är konstordet »skulptur» mera lämpligt — för öf-nings skull. Då den store Nietzsche var »Burschenhafter» i Bonn, valde han sin bäste vän för ändamålet, men det hör till ovanligheterna. Likaledes släss man naturligtvis, när man har blifvit onense med någon utom före-nigen.

Så går det när man har »unbedingte Satisfaktion» och är »schlagende Ver-bindung.» Det lär »Cheruskia» bli först till sommarn och därför fick före-nigen som många andra reda sig på annat vis. Hvilket inte var synnerli-gen svårt. Man lade sig vinn om ett möjligt öfvermodigt uppträdande, skratfäde och glamlade vid sitt bord på värdshusen och väckte andra före-ningars afund och ovilja genom sin vulkaniska lefnadsglädje. Då satte sig någon af de obstinater där att fixera någon viss af oss. Denne »reagerade» som det heter på konstspråket, och fixerade igen. Så kommer den förre öfver och säger:

— Ni har fixerat mig!

— Nej, ni har fixerat mig!

— Vill ni vara god och följa med ut!

Så gå de ut i förstugan och växla sina kort, hvilket betyder utmaning. Detta kan upprepas en hel del gånger. En söndagskväll, då vi varit på Stifts-mühle och druckit majbål samt farit ned till staden igen med roddbåt un-der skämt och sång, hade föreningen den lyckan att på »Hvita bocken» få ej mindre än fyra utmaningar »hän-gande» på sig, alla på ofvannämnda sätt. Och det var en ära, ty de mot-ständarne tillhörde alla »Leonensia», en »svart förening, som räknade syn-nerligen goda faktare, bland dem G., kanske den bästa faktaren i Heidel-berg. Han är känd och aktad för sina fruktsansvärda »genomdragare.» I som-ras hade »Cheruskia» ej mindre än tolf dueller hängande», hvilket är mycket för en förening med blott tolf

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

Obs! Lämplig supelokal för teaterbesökande.

Bröderne Ljunggren.

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enklare Möbler. Klädda Turk. Divaner fr. 45 kr. Prima Fjäder i balar å 75 öre pr kg. Earwagnar, Liggåttöjler.

Fördelaktiga månads-inbetalningar. Dwabla Möbler till 1 rum för 100 kr. 18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

I DAGENS FRÅGA.

Hos oss har utkommit och finnes att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framsättning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

till fjorton aktiva medlemmar plus samma antal inaktiva. Studentföre-ningarna där äro mycket små och ex-klusiva.

G. kunde vara första bokstafven i Goliat, och en Goliat var den ifråga-varande studenten bland släggskämpar. Och det skulle vi få erfara till vår sorg och vår stolthet. Ity att vi hade den David, som skulle nederslå jätten men olyckligtvis ej passade på att af-hugga hans hufvud.

Denne David var vår dåvarande »zweiter Vorsitzender», som bar kneip-namnet Hanni. En ung, intelligent mannheimare, dunkelskön som en syd-ländsk skymning, med smärt, högväxt figur och viga rörelser.

Den första af de tre dueller, som G. hade att utkämpa med vår före-nings medlemmar, var expedierad. Vår Dicky hade fått sin »genomdragare», från örat till snedt öfver näsan, var illa tilltygad och reste hem på en vecka för att läkas. Han hade »fjor-ton nålar»; det hade behöfts fjorton styng för att sy ihop honom, hvilket plär vara maximum. G. fick sig en liten skära i härfaftet vid tinningen.

Och nu skulle Hanni upp. Det låg ett visst allvar öfver föreningen. Han var vårt hopp, och skulle han nu råka lika illa ut som Dicky, som ej ens kämpat ut de föreskrifna omgångarne på grund af blodförlust? Forts.

I järnvägs kupén.

Antwerpen—Paris.

(Från »Kvällens» flygande korrespondent.)

Efter att i ilande fart ha farit igenom Belgien, hade vi stannat vid Quivrai på franska gränsen och genomgått visitation på tulletationen därstädes. Tåget satte sig på nytt i gång, sedan vi lyckligt och väl installerat oss å våra platser, och jag tände min goda belgiska havanna och försökn i stilla meditation. Jag fick emel-lertid icke ostörd hålla på så länge, ty min uppmärksamhet fästes vid min reas-kamrat i kupén, en synnerligen kuriösfigur. Han var klädd i en blekgrå, enkel dräkt, öfver axeln hade han kastat en ottomansk resrock, på ryggen dینگlade en kamera, på hufvudet bar han en omsorgsfullt po-lerad hög hatt, och bredvid sig på sätet hade han en jättestor portfölj, stadigt sammanhållen af hastanta snören.

Han själf gjorde först kontakt med mig och beklagade sig på det lifligaste öfver, att tultjänstemännen i hans flickor påträffat ett helt pund pipstbak, för hvil-ket han i straffafgift måste erlägga tio francs. »Mon tabac est bon, mais très cher, n'est-ce-pas?» utlät han sig uppre-pade gånger. Han tog likvisst missödet ganska kallt och därpå undrar jag san-nerligen icke, då jag strax därefter såg honom ur sina lönliga flickor framtaga det ena tobaks-, cigarr- och tändstickspaketet efter det andra.

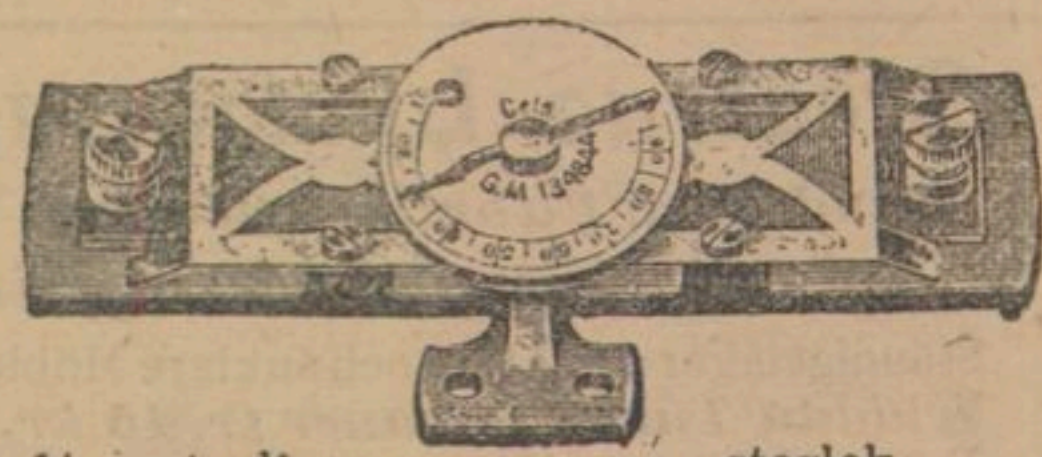
Anknytningen var nu gjord, och på blandad engelska och franska fortattes samtalet. Hans namn var »docteur Lou-veau», och han hade som läkare medföljt doktor Jourdrans välbekanta expedition från Algier till Kongo åren 1898—1900. Nu hade han fått statsanslag och löfte om militäreskort på en resa, som han om två månader ämnade gåtta från Sene-gal för att genom ännu outforskade delar af Central-Afrika framtränga till »Cape of good Hope.» På en karta i »Revue de Madagascar» visade han mig tydligt och klart, hvilken väg expeditionen skall taga.

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättsgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt aröde.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Svenske är återkommen
 och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret
St. Badstugugatan 25.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
 Automatisk brandalarm "Oscar" för affärshus, banker, sjukhus, skolor, verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m.
 Absolut tillförlitlig.
 Installatör för hvarje värmevärmare från 10—100 grader C.
 Prof mot kr. 4: 50 franco.
 Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Tyvärr måste han stiga af redan i Aras, och djupt beklagande, att vår angånäma samvaro icke kunde fortsätta, skildes vi åt med ett hjärtligt handslag.

Men jag formade strax en ny bekantskap, nämligen med mr John Higgins, "Boarding-master from Anvers". Det var en lustig fyr och en besynnerlig lefnadsbana hade han bakom sig. Han hade varit nästan allting, den manen: neger-pådrifvare i Honolulu, då han på det lätta och föga påkostande arbetet att sittande på hästryggen öfvervakade de infödska arbetet på sockerplantagen, tog in sina goda 150 dollars i månaden och allting fritt: affärsman i San Francisco, hvarest han förtjänade grofva pengar på att till de dumma bönderna sälja i en dollars parat s. k. elektriska sulor — elektriciteten var blott en myt — och efter många besvärigheter hade han för fjorton år sedan hamnat i Antwerpen i egenskap af "boarding-master" och genom tillämpande af "moderna" metoder vid sjömannens försäljning — ty han sålde dem verkligen till resp. kaptenen och förste maskinister — hade han lagt sig till med en ganska god förmögenhet.

Nu ville emellertid olyckan att han har ett häftigt lynne och icke för död och pina tål att se poliskonstaplar, och vid en sammanstötning med ordningsmakten för några månader sedan råkade han skjuta en gendarm i foten. Hans dom lyste på sex månader, och vid underrättelsen härom väjade han till högsta domstolen i Bruxelles, där målet nu är före; men innan utslaget afgifves, har vår man hyrt sig ett annat boendeställe i Le Havre och väntat Antwerpen ryggen för alltid.

Jag kunde uppehålla mig ännu längre med att förtälja om ett intressant samtal som jag hade med en "Spahi" från Algier, d. v. s. en af franska guvernementet befullmäktigad polisman i Frankrikes afrikanska kolonier, men tiden är dyrbär, alldeles stund i dag i Paris främs "mi carême", och därför slutar jag med detta.
Ernest-qui-va nu piped.

Väninnor.

Unga fru Elna Bjelke satt lutad öfver sitt arbete, de små hvita händerna voro i ständig rörelse, det syntes tydligt att hon var intresserad af sin sysselsättning. Emellanåt lät hon bliken glida öfver rummet liksom för att öfvertyga sig om att allt allting var i ordning, men i själva verket var det endast för att njuta vid anblicken af samtliga föremål i hemmet — hennes hem. En jublande känsla af lycka bemäktigade sig henne vid den tanken.

En häftig ringning på tamburdörren afbröt hennes betraktelser, och hon lade skyndsamt ifrån sig sitt handarbete och gick att öppna.

En ståtlig ung dam med bestämda drag samt klädd i en ytterst elegant promenaddräkt visade sig i dörren.

— Nej, so Anna, utropade Elna glatt öfverraskad, så snällt af dig att komma till mig.

Anna steg in och började taga af sig sina ytterkläder.

— Är din man hemma? frågade hon.

— Nej, han gick ut strax efter frukosten och kommer inte hem förr än till middagen.

— Det var bra, då kunna vi få prata alldeles ostörda. Men det är en gräslig väg till dig, och så många trappor upp. Uch, jag är riktigt andfädd.

— Ja, kära du, svarade Elna ursäktande, hyrorna äro dyra, och

Matsalarne & Caféet 74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

man får vara tacksam om man lyckats finna en något så när billig lägenhet, må vara att den är belägen litet aflägsset. Men stig in nu och sitt ned så skall jag koka riktigt godt kaffe. Jag har lyckligtvis alldeles färskt hembakadt bröd.

— Då följer jag med dig ut i köket så få vi språka under tiden.

— Usch, utbrast hon, då hon väl kommit ditut, ett sådant mörkt, ovänligt kök du har, här skulle jag inte stå ut en half timme ens.

— Nå, du kan ju vara snäll och gå in i rummen och se dig omkring, det vore ju roligt om de kunde falla dig bättre i smaken.

Då Elna en stund senare kom in med kaffebrickan satt Anna borta vid fönstret och såg uttråkad ut.

— En sådan ledsam utsikt du har, puttrade hon, här skulle man kunna bli hypokondrisk.

Elna skattade. Ja visst, den som inte har annat att göra än att grubbla och filosofera, men jag har inte tid till det, ser du, när man har sitt hushåll att sköta blir det minsann ingen tid öfver till gagnlösa grubblerier. Men kom nu och sätt dig här i soffan och gör det riktigt bekvämt åt dig medan du dricker kaffet, så skall du få se att du kommer att känna dig gladare till mods.

Men trots Elnas muntra små infall och skämt, lyckades det dock icke att få upp stämningen, ingenting var hennes väninna i lag; kaffet var för starkt, brödet för kryddadt, servisen för bräcklig, hemmet för trångt och mörkt.

— Är din man snäll mot dig, lilla Elna? sporde Anna sedan kaffebrickan blifvit utburen.

— Ack, visst är han snäll, det finnes ingen bättre man i hela världen, men han har varit en smula klen, hostat litet, men nu är han kry igen gud ske lof.

— Har han hostat! Kära Elna, tänk om han har lungot! Minns du att jag varnade dig första gången jag såg honom. Du skall få se att du snart blir enka. Stacks lilla Elna, hvad skall du då taga dig till? Jag är rädd att du snart nog bittert ångrar ditt giftermål.

— Hvarför skulle jag göra det? Så länge min man håller af mig har jag alldeles ingen anledning därtill.

Och klen med förtjänsten har han ju också. Anna skakade bekymradt på hufvudet. En författare som inte är känd och inte har det minsta kapital. Jag tycker för min del att han borde söka sig något arbete, i affär eller på kontor, på det här sättet kan det naturligtvis inte fortvara. Nu komma att svälta ihjäl.

Elnas ögon stodo fulla af tårar.

— Om jag kunde förstå, hvarför du på allt sätt försöker få mig att förtvifla. Så länge jag inte bedt mina vänner om någon hjälp och så länge jag inte beklagat mig anser jag dem icke äga någon som helst rätt till att spela förmyndare öfver mig. Och jag tycker att du, ifall du som du påstår håller af mig, skulle försöka uppmuntra mig och så gör du i stället allt hvad du kan för att jag skall se lifvet så svart som möjligt. Allt hvad jag äger här i världen är min man och mitt hem, och allt sedan du kommit in genom dören har du beskärmat dig öfver hur trångt och fult mitt hem är, och nu gör du allt i världen för att få mig att tro att jag snart skall förlora min man, den enda människa som bryr sig om mig.

Elna snyftade likt ett otröstligt barn. Anna hade rest sig från soffan och stod stolt och högdragen framför väninnan.

— Kära Elna, har du slutat nu? Jag har alltid vinnlagt mig om att vara uppriktig, och förr i världen höll du af mig just för denna min egenskap, sade du. Men eftersom du tycks ha ändrat tänkesätt, så skall jag visst inte falla dig besvärlyg, jag tänker aldrig mer profanera ditt snickrika hem med några vidare besök.

Anna kastade hufvudet stolt tillbaka och seglade majestätiskt ut ur rummet.

Då Anna äntligen fått på sig sina ytterkläder och försvunnit drog Elna en suck af lättnad. Hon skyndade bort till fönstret och öppnade det på vid gavel, hon tyckte att hon måste släppa in ren luft, emedan Annas elaka anmärkningar förorenat hennes hem.

Och hon gaf sig själf det löftet att för framtiden undvika alla sina så kallade "väninnor".

Nina Breschi.

Sådana äro de.

En liten historia om ett litet teatersällskap.

Det var i januari månad i år som jag gjorde en resa uppåt Bergslagen och på hemvägen passerade Köping. Litet trött efter resan gick jag in i andra klassens väntsal för att hvilat mig och om möjligt få mig en liten lur.

Jag hade ej suttit många minuter förrän det träder en gosse in i väntsalen med en blombukett i handen och ser sig rundt omkring. När han fick syn på mig, kom han direkt fram och lämnade mig buketten med orden: "Var så god". — "Nej, min käre vän, det måtte vara fel, jag ska inte ha några blommor", svarade jag, men gossen var envis och fortsatte: "Jo, var så god, det är herrns blommor".

Nåja, jag tog emot dem i den tron att jag hade någon gammal bekant i den lilla staden som visste att jag var på genomresa och gärna ville visa mig en liten vänskapshöflighet då hon kanske hade svårt att personligen träffa mig. Jag tog de blommor och de blader, luktade på dem samt såg efter om ej min lilla väninna instuckit sitt visittkort. Nej, det fanns ej något. Jag lade blommorna bredvid mig på soffan och lutade mig mot väggen för att slumra till litet, då gossen ytttrade: "Nåhå, jag ska ha tre kronor också för dem."

Jag fög upp och frågade: "Hvem tusan har bitit dig, unge man? Ska jag betala tre kronor?" — "Jaha, för den herrn som beställt dem sa att han skulle betala dem nere vid stationen."

— "Nå, då är det allt skäl i att du väntar till dess han kommer."

Gossen lade blommorna på bordet och gick ut för att rekognosera terrängen.

Strax han hade gått kommo två "fioltycker" in, tillhörande L-ska teatersällskapet, som under ett par dagar hemsökt staden. Så fort basifolien fick syn på blommorna, gick han fram och tog buketten, stack den under sin tjocka näsa och skrek: "Åh, so schöne Blümen."

Då skulle ni ha sett på förste fiolisten, han ryckte ögonblickligen buketten ur kamraternas hand och röt: "Är du ferspanned din gamle räff, tror du att man skänker blommor till en sådan kammel kamel som du! Nej, det är naturligt till den förste fiolisten där man vill ge, förstår du det min fen."

Under tiden hade tenoren och basen inkommit, och då basen fick se tysken hålla en blombukett för näsan var han strax framme med sin röda hand, grep blommorna och vrålade: "Hva faen ska du med mina blommor att göra", men tenoren i sin tur tog dem från basen och sade med en smäktande blick genom väntsalensfönstret: "Stackars liten, hon kunde ej komma på teatern i går utan visar mig sin erkänsla på detta blyga sätt i stället", därmed stack han sin lilla kropp till näsa bland reseder och konvaljer. Då hördes i salen en ljuf kvinnostämman yttra: "Si, en sån drulle! Men tenorer äro då sig alltid lika, egenkära och dumma. Gif hit blommorna, dom äro inte för ditt tryne", och därmed tog hon buketten, förde den till sin härliga norrköpingsnäsa samt vände sig till ett fruntimmer i hennes sällskap och sade: "Tänk, fastän han inte kunde komma in från Walskog till teatern i går, har han ändå ej glömt bort mig." Den lilla ljuva uppenbarelse var sällskapets primadonna, men direktörens fru som hon yttrade dessa ord till sade blott: "Var så god och ge mej mina blommor", och därmed tog hon dem och skulle just fästa dem vid sitt bröst då hennes man, direktören, kom in och yttrade med hög röst: "Jaså, äntligen har jag fått ett litet bevis på att det i den här hålan finns folk som sätter värde på ens konst, men kunde de dj-ne inte ha sändt in dem på teatern i går, så har det sett litet trefigare ut", så tog han blomstren ur sin hustrus hand och luktade på dem. Som jag hela tiden med halfslutna ögon följt spektaklet, kunde jag ej tåla längre utan sade mildt och vänligt: "Är det någon af sällskapet, som har tre kronor på sig, så får den blommorna, ty de kosta så mycket." Buketten slängdes och det blef dödstygt till dess slutligen basifolien upplät sin breda mun, spottade och sade: "Fi faen, jak har icke sett tre kronor i hele Keping."

Gossen kom strax därpå in i sällskapet med en hederlig gammal bonde, till hvilken han öfverlämnade buketten och fick sina "tre kronor".

Tom.

Restaurant Metropol

Pinér à la Carte & Prix Fixe.
 Våning med Enskilda rum.
 Supéer och Sexor.

Allm. Tel. 75 67.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm,
 rekommenderar sina tillverkningar af:
Kapsylor i alla storlekar och utstyrsel för buteljer, flaskor och burkar.
Stanlol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.
Tennuber för oljerifna färger, fernissor, salvor gummitlösning o. d.
Raktvåletuier.
 Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.
 Färm och omsorgsfull leverans.
 Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13
 rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyket hörer
Nya Säsongtyger för Våren
 inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %
 lägre priser än vanligt gällande
OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablisement
 38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hörer. Val-sorterat lager af in- och Utländska tyger. Elegant facon. Vålgjort arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon

billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m. m.

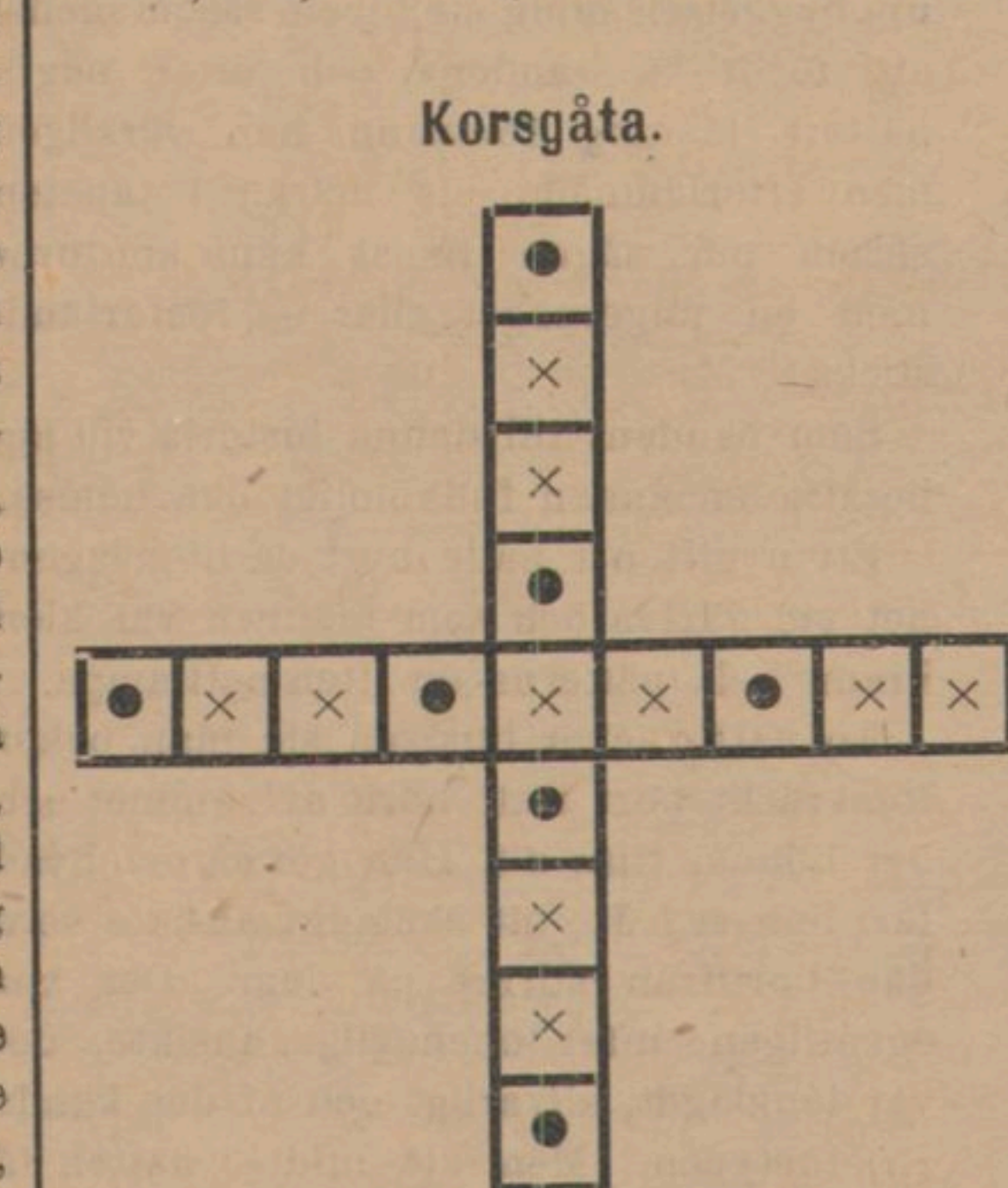
Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till enastående billiga priser.

E. FILENS Försäljningslokal,
 38 Smålandsgatan 38

Försök på.

(För "Kvällen")
 af
 Hild B-m.
 Kvadratgata.
 Ordna nedanstående 25 bokstäver så, att de på vägrätt och motsvarande lodrätta rader bilda samma ord:
 5 a, 2 e, 4 k, 3 l, 5 r, 1 s, 4 t, 1 u.

Tecknen i ofvanstående figur skola utbytas mot bokstäver så, att det hela bildar 4 ord, alla utgörande namn å inhemska värdar.
 Tecknet • betyder vokal, tecknet x konsonant.

Lösningar
 af "Försök på" den 5 april 1903
 Palindromen:
 Tennis — sinnet.
 Kvadratgatan:
 S E M L A
 E L I A S
 M I M M I
 L A M P A
 A S I A T

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29.
 Tidningar, Papper och Skrifsmateriel till billiga priser.
 Cigarver och Cigarretter i parti och minut.
 Allm. Tel. 65 04.

"HEUREKA",

19de århundradets förnämsta bläckhorn!
 Ingen afstuntnig af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadstals.
 Pris 2 kronor. Säljes endast i
 Stockholms Pappershandel, Jakobsгат. 28.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —
 Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogenköket välar besvär och oftast os, acetylenköket är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behövas då, hvarje acetylenköket alstrar för uppvärmning nödig gas. Rökverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogenkök samt betydligt billigare än lysgas i underlätt. Pris pr st. kr. 20.
 Order torde insändas till
Acetyलगasverket Rex,
 Generalagentur,
 Stockholm.

Munvatten.

Tydligen kan icke genom något som helst munvatten förhindras, att bakterier inkomma i munnen och svaljet; man kan ju icke ständigt hafva saliven blandad med något bakteriedödande ämne. Skall ett medel kunna göra verklig nytta som munvatten, bör det kunna motverka sårnader och börja inflammation samt utöfva ett gynnsamt inflytande på huden och slemhinnorna. På grund af Fil. Dr. P. Håkansson's Salubrina egenskaper i nämnda hänseende begagnas det till munvatten af dem, som försökt det för så vidt de därvid använt uppfinnarens fabrikat tillräckligt och lämpligt utspädat med vatten.

Salubrin tillhandahålls i Parfym-, Spekeri- och Färgaffärer. Partilager hos
Geijer & Co, Stockholm.

IIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
 Stora Vätugatan 1 & Karlavägen 2
 rekommenderas.
S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16
 — C. F. JOHANSSON —
 Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
 Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boing, Svarfning, Glasvästar och Tapetserarearbeten m. in.

Alla slags Emailjerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeter
 repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.
 Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lampor, Solfjädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)
 11 Stora Vätugatan — Sthlm.
 Ombesörjer flyttningar såväl in i hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fräktgods. Förstklassig sjukbär och sjukstol. Full garanti för anförtrödd uppgård. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig person. Byrån öppen 7 t. m. — 9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel 61 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri
 77 Drottninggatan 77
 rekommenderas.
 Allm. Tel. Brunkb. 19 30.

Illustrerad

priskurs ut med
 bruksanvisning
 öfver **Sant-täva Parisernyheter** m. m., så des en hvar fullt diskret mot 20 öre från
 E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dussin. Extra prima. 3 kr. Sändas till landsorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. **E. Söderström,**
 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 64 43.
 OBS! I förhållande till kvaliteten äro våra billiga i Skandinavien

Franska Gummivarer

billigast.
 Priskurant med bruksanvisning mot porto.
K. A. Strömberg,
 Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Svamp, Ljfmödersprutor, Suspensionser m. m. billiga i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,
 Norrlandsgatan N:o 18, Stockholm.
 A. T. Affären grundlagd 1893. R. T.

Fågelvänner.

Gå och bese
Stockholms Fågel-och Akvariehandel
 N:o 10 Mästersamuelsgatan N:o 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guldiskar med kupa 2 kr. sändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!

Allm. Telef. 101 33.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 12.	Redaktörer: MAGNUS V. MÄNNER (ansvarig utgivare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 19 April	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.). A. t. 72 40. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af A/lm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgivningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Ett årsminne.

Tjugonde april 1902 och 1903.

Den 20 april 1902 inträffade de stora poliskravallerna i hufvudstaden, som folkhumorn döpt till »Dicksons debut». Hvem som har det närmaste ansvaret för det ovanliga oförstånd Stockholmspolisens vid kravallen ådagalade har naturligtvis aldrig utredts. Såsom minne från dagen kvarstår i halft skämtsamt dager en stadsfiskals manövreringar med påken och sammanstötning med en bekant socialistkvinnas. Ett allvarsammare minne är den fullständiga frånvaron af omdöme och självbehärskning hos polisen, som ådagalades vid det sedermera anordnade åtalet mot en läkare, som råkade ut för ordningsmaktens ordning, då han skulle åstad att sköta sin tjänst. Och ett ytterst obehagligt minne lefver kvar af allmänna åklagarnes envetna försök att få såsom uppsatser straffade några af de mest försvarslösa bland deltagarna i bullret och det under rättegångarna framträdande nya beviset på polisvittnens ovederhäftighet.

En anmälan mot polisen gjordes som bekant hos den teaterdekoration, som kallas riksdagens justitieombudsman, men att därpå något skulle resultera trodde väl icke ens de mest naiva.

Olyckan med tillställningar sådana som de nu årgamla är förnämligast den motsättning mellan de borgerliga elementen och ordningsmakten, som därpå framkallas. På det hela taget består säkerligen Stockholmspolisens af folk som utvalts med mycken omsorg, om det också icke visat sig enbart lyckligt att vid rekryteringen hålla sig ensidigt till folk från de värfvade regementena. Men det oaktadt är misstroendet till poliskåren allmänt i hufvudstaden.

Vi tala icke i detta fall om arbetaremassorna. De former under hvilka den nutida arbetarörelsen framträder gör att en sammanstötning med ordningsmakten alltför lätt kan komma till stånd, äfven där ingenting är att lägga den enskilde arbetaren till last. Och när olyckan är framme ålägges det arbetaren en mångfaldigt större grad

af självbehärskning och omdöme än polisen och dess drifvande krafter visat sig besitta. I följd häraf är inom arbetarevärlden förtroendet till ordningsmakten minimalt. Polisens opartiskhet vid konflikter faller det ingen in att ens drömma om. Och dess omdöme användes, påstå arbetarna, icke för att skilja mellan de aktingsvärda arbetarna och det gåtans slödder, som hvarje folksamling har att uppvisa, utan snarare att få de förra ansvariga för de senares tilltag.

I den mån polisens åtgöranden äro ett uttryck för de härskande samhällsklassernas uppfattning är därom ingenting att säga. Sådan herre, sådan dräng, med den skillnaden att drängen är drumligare. Vår riksdag har genom sin beryktade Åkarpslag visat att arbetsgifvarnas klassintresse är stort nog för att löpa åstad med opartiskheten. Att polisen ytterligare skall skärpa denna klasslagstiftning är ju naturligt, och så långt kan den tillåta sig nästan hvad som helst utan att egentligen riskera sitt anseende hos de borgerliga partierna.

Stockholmspolisens har tyvärr icke förstånd nog för att hålla sig ens inom denna vida gräns. Kravallerna för ett år sedan voro ett bevis därpå. Men vi hafva i dagarna fått nya. Polisens tilltag att söka hindra det af arbetarna bildade stufvarelaget i dess verksamhet är betecknande. Polismästaren har beklagat detta och lofvat hindra dess upprepande, men som symptom på underhuggarnas inom kåren duglighet är åtgärden värd att ihågkommas. Ett annat och vida värre symptom lämnar emellertid polisens detektivafdelning. En karl — han uppgafs lida af fyllerigalenskap — tog sig för att skjuta med revolver på amerikansk metod och lyckades äfven rätt allvarligt sára en förbipasserande. Af en dylik individ göres för närvarande ett stort nummer. Han skulle nämligen såsom sträjbrytare i hamnarbetarekonflikten hafva blifvit utsatt för förföljelse och undersökning pågår som vanligt hos polisen innan saken kommer inför rätta. Från polisen utsläppas nu till de tidningar, som kritiklöst använda denna grumliga källa, notis efter notis för att intressera allmänheten för den skjutande deliranten och för att göra honom till ett intressant offer. Att en person ger sig till att skjuta med revolver bland allmänheten är i dessa notiser en sak som icke alls är af samma vikt för ordningsmakten som att man skulle kunna få ett tillfälle att tillämpa Åkarpalagen. Eller skulle det vara tidningarna, som för att få tillgång till polisyheter i första hand söka ställa sig in hos polismyndigheten med dylika notiser af eget fabrikat? Då den mänskliga dumhetens djup är outgrundligt, är sådant ej omöjligt — det vittnar då blott om att dessa tidningar hafva en mycket fast övertygelse, att polisen anser sig stå i arbetsgifvarnas tjänst vid arbetarekonflikter.

Detta är denna uppfattning våra polismyndigheter borde vara nog förståndiga att ej för starkt understödja. De ekonomiska striderna lösas ej af polisens füttigheter. Den kloke arbetsgifvaren skådar därpå om ej med samma harm så med ännu mera förakt än arbetaren. De ekonomiska faktorer, till hvilka arbetsgifvaren måste taga hänsyn, äro alltför starka krafter för att behöfva så tarfliga hjälpmedel.

Stockholms blifvande borgmästare.

CARL LINDHAGEN.

Med en tydlighet så påtaglig, att k. m. t. väl knappast kan annat än befästa folkmeningen, ha Stockholms valmän gifvit till känna sin önskan att erhålla revisionssekreteraren Carl Lindhagen till borgmästare. Hr Öhnell, som förordats af både höger och vänster, kom mer än 3,600 röster efter. Och byråkraternas speciella kandidat, hr Benckert, blef ungefär 4,200 röster efter hr Lindhagen.

Den öfverväldigande majoriteten visar, att det denna gång var *folket*, som valde. Ett godt utslag af det hos arbetarna vaknande kommunala intresse, som senast tog sitt uttryck vid stadsfullmäktigevalen. Men så var också hela vänstern — utom Sv. D., hvilket kanske ej håller bör räknas dit — enig. Sv. D:s speciella lista, med hr Lindhagen i andra rummet, har som af siffrorna synes lockat högst — 59 röster af de 7—8,000, som afgåfvos. Också ett resultat af långa ledare och ännu längre insändare!

PER STAAFF.

(I slutet af 80:talet.)

Hur "Kuckelbanken" räddades.

C. A. V. Ek berättar.

En Cave-historia för dagen.

Det var visst en vecka sedan. Läsarens ödmjuka tjänare ägnade ointresserad igenom sin aftontidning, då plötsligt en här af minnen väcktes till lif genom ett meddelande från baronen och f. d. öfverståthållaren af innehåll, att denne ginge i borgen för att allas vår Knut Wallenberg inte alls hade med utställningslotteriet att skaffa.

Jag började drömma... och det är just felet för en journalist; nu ken jag, sedan hr Knut lyckligen åter räddats åt Stockholms stadsfullmäktige, beskylas för att hafva försutit aktualiteten. Men kanske ändå inte...

Nog mins jag och läsaren också, att herr Wallenberg på sin tid flere gånger förklarade: "Jag känner inte hr Kugelmann!" (alias utställningslotteriet). Nu förefaller det nästan som tårta på tårta, att f. d. generalkommissarien, öfverståthållaren och baronen så många år efteråt går i publik borgen för den mäktige finansmannens sanningsenlighet i en sak, hvilken vederbörande själf t. o. m. demonstrerat på ett — beklagligen af brist på publik inställt — möte med Stockholms pr. annons inkallade hufvudredaktörer....

Jag drömde, sade jag — drömde om en liten historia, som Cave en gång fortalte mig mellan skål och vägg. Visst bedref jag på den tiden ett litet fälttag mot den lille ogenerade flibustären på finanslivets grumliga farvatten, men tyckte ogement mycket om honom ändå, och som han var fräck nog att uppfatta "skallet" som reklam, kommo vi rätt bra öfverens. Vid en frukost på Malta öppnade han en gång sitt hjärta för mig och berättade mig följande, som jag återgiver med hans egna ord — så långt som minnet räcker till — och hvar till jag vill foga den anmärkningen, att de fingerade namnen äro den lille f. d. millionrullarens egna; han kunde vara försiktig general, han också...

... "Hur Kuckelbanken räddades? Jo, det kan jag berätta, ty då var jag med", sade Cave.

En liten Moses hade på hittills outredt sätt fått öfvertaga ett särdeles vinstgivande statsmonopol, låt oss säga på ett lotteri. Men samme lille Moses hade förut varit bulvan för några riktiga finansmatadorer, ja, för finanspåfven själf och dennes gode vän, vid en mindre lyckad operation i ett stadsgaranteradt obligationslotteri. Matadorerna och lille Moses hade fastnat för ett parti obligationer, som de köpt för dyrt och som befanns osäljbart.

Detta skulle nu kombineras. Lille Moses hade snart funnit sina män. En sedermera beryktad civilingenjör, en läkare, känd som mänsklighetens välgörare, ett par arma baroner o. s. v. inbjöds till ett sammanträde (själf fick jag inte vara med, jag var för känd efter H:ska affären, sade Cave helt uppriktigt), och där utvecklade Moses sin stora plan: "Herrerne keper 200,000 oplikationer af mik för femten kronor styck — di står nu i ti kronor. Facit: en million förlust. Så får herrerne mitt lille lotterimonopol, som ger en gevinst af 1 1/2 million. Slut facit: en half million netto gevinst. Det må herrerne kunne basere en bank på!" — "Ar det icke famos?" — Jo, "famos", tyckte de församlade också, och Kuckelbanken grundades. Moses fick skriftligt på köpet af obligationerna; statsmonopolet kunde ju ej säljas eller köpas, så att om den saken gjordes bara en muntlig öfverenskommelse.

Otäckta pressen började emellertid ett fälttag mot det ogenerade sättet att bortskänka statsmonopol — och låt sig icke tystas. Facit blef härvidlag, att regeringen en vacker dag — slopade det redan utlofvade monopolet.

*) Alla siffror meddelas under synnerlig reservation! Efter så lång tid kan jag ej precis erinra mig de exakta sifferuppgifterna — de inverka ju ej håller — blott själfva resonnemangets gång.
Anm. af författaren.

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Prag—Wien—Budapest—Belgrad—Danau—färd genom Kasanpasset och Järnporten—Turn Severin—Bukarest—Konstanta—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

Men då skulle ni ha sett! Lille Moses kom upp till Kuckelbanken med sina obligationer och ville ha det geschäftet ordnad. "Men, lille Moses, nu få vi ju inte monopolet, och då går den här affären förstas också tillbaka!" sade bankdirektören. — "Verschäts? Det verschäts inte", sade Moses. "Står det något om det monopol i den kontrakt? Nej. Hvad der står skrifvet, det står skrifvet", och i ifvern började han tala riktigt hygglig svenska.

Kuckelbankirerna slet sina här i förtviflan. Och då började de tänka på Cave, redan då känd som fullfjädrad — hm — och tillkallade honom.

Nu var det Caves tur att spela hög. "Trettio tusen skall jag ha för att klara skrifvan", sade han. Öfren gnisslade, men gingo in därpå. Och då började Cave operera.

Som alla andra och trots alla dementier, trodde han sitt väderkorn, när detta sade honom, att finanspåfven själf nog vore hufvudmannen härvidlag — särdeles som det var känt, att finanspåfven varit innehafvare af den ifrågavarande, väldiga obligationsposten. Cave gick direkt upp till den store mannen, framställde saken och hemställde om nåd för Kuckelbanken, d. v. s. om hela Moseskontraktets återgång, men blef mycket stramt afvisad. "Förstår inte, hvarför ni kommer till mig", sade den store. "Jag känner inte Moses."

Cave gick — tillbakalagen men ej slagen. Gick direkte upp till den store mannens store vän och säkerhetsventil. Där utspelades en scen, som sannerligen tarfar dramatiskt återgivande. Vi kunna ju kalla vännen Hoffman eller hvad som helst.

Cave (träder in, viftar med sin höga hatt och ler sitt obligatoriska leende): Morrn, herr direktör!

Hoffman (lika artig, minst): Morrn, herr häradshöfding. Hvarmed kan jag stå till tjänst?

Cave: Jo, det var den här Kuckelbanken. Nu är det så att...

Hoffman: Jag förstår inte, hvad jag...

Cave (oförtruten): — att Kuckelbanken mistat sitt monopol och Moses ändå kräver fullgörandet af köpekontraktet om de 200,000 obligationerna till 15 kr. Di ä' bara värda 10, högst, som direktören vet...

Hoffman (manifesterar förtviflandet oförstående): Men jag känner inte hr Kuck... hr Moses...

Cave: Äsch, direktörn, hvad skall det nu tjäna till att urgera saken med Kuckelbanken? Den går omkull, och då vet ingen... Antag i stället, att en solid person erbjuder sig att öfvertaga köpet på samma villkor, vore det då ej bättre att slippa allt bråk?

Hoffman (diskret leende): Tja... men hvar finnes en dylik egenlystigt välgörare? Obligationerna äro ju bara värda tio...

Cave (stolt): Den välgöraren är jag, hr direktör. Här har jag redan kontrakt underskrifvet i två exemplar, med fullgod borgen... Var så god och se... (Tar fram två papper ur plånboken). Två hundratusen obligationer à 15 kr... Det stämmer ju...?

Hoffman: Ja, under sådana omständigheter...

Cave: Var god och skrif på... Mitt namn står där redan.

Hoffman: (funderar ett ögonblick, men skrifver sedan på och skjuter ena exemplaret åt Cave.)

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert af Müller Berthelséns Salongsorkester. Vördsammast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

Cave: Tackar. (Griper papperet, lägger in det i plånboken, öfver hvilken han sedan omsorgsfullt knäpper sin redingote). Nå, herr direktör! Nu skulle det röa mig här, hur ni skänka skaffa mig fyrahundratusen obligationer — till något pris? Så många kan ni ej finna i marknaden — ens till 15 kr. pr styck eller till något pris!

Hoffman: Fyrahundratusen? ... Jag förstår inte ... Det var ju tvåhundratusen ...

Cave: Nehej. Först har Moses sålt till Kuckelbanken 200,000 och nu till mig 200,000 obligationer — båda kontrakten ligga i min ficka. Hur skall ni nu egentligen bära er åt?

Hoffman: Men det sista köpet skulle ju annullera det första ...

Cave: Hvar står det skrivet? sa' lille Moses — som ni ju inte alls känner! Nej, fram med fyrahundratusen obligationer inom stipulerad leveranstid!

O. s. v. O. s. v. Resultatet blef, att enär leveranstiden för de sålda obligationerna var mycket kort, fingo finansmännen, hans vän och lille Moses släppa taget, och Kuckelbanken fick afveckla i frid med relativt ringa förlust. Cave fick sin dusör af banken — och var fräckt nog att påstå, det de två finansmännen, gripna af aktning för hans ådagalagda smartness, skulle hafva gifvit honom det första kommanditkapitalet för hans strax därpå startande bankgeschäft. Det tror jag nu inte.

Ty se, Cave var fantasimänniska. Och luger han i något af det här relaterade — hvilket jag dock har anledning tro vara till stor del sannt — så luger jag. Historien är ju ändå rolig nog att kunna berättas!

Doremi.

DAGSKRÖNIKA.

En rasande storm har i natt och i dag dragit öfver hufvudstaden, under sin vilda framfart nedspandade takplåtar och anställda åtskilligt annat öfver.

På middagen kom ett annat öfver. Aprilen så fåragö, påstår bondepraktikan. Med hvad rätt, är hitills icke utredt. Värkliga eller förmenta agrarintressen medföra ju emellertid alltid obehag för den stadsborn.

Iduns tryckeriaktiebolag hade i lördags ordinarie bolagsstämma, hvarvid samtliga afgående funktionärer omvaldes.

På grund af den under det gångna året verkställda flyttningen af bolagets officierer samt därmed förenade kostnader beslöt bolagsstämman, i enlighet med styrelsens och revisorernas hemställan, att ej göra någon utdelning för 1902.

Stockholms nyaste varieté är Victoriateatern, som i går öppnade sina rikt illuminerade portar för en rätt talrik publik, som dock ej kunde komma i rätt stämning. Det var nu också ohyggligt kallt. Och icke var det mycket värme, som strömmade från estraden. Kapellmästaren Per Lindberg, bekant från Folkteatern och från en längre Kristianisejour, lät sin orkester, som behöfver bli mycket mera samspelt, framföra en hel del kompositioner af sig själf, en del icke öfna. Signor Francardi utförde ett helt varietéprogram och en mazzelle Langée, som föreföll att ha rampfeber, hade rätt goda ansatser som excentrisk subrett.

Ett rätt lustigt spex, Erik Låse och Folkungarne, efter dansk idé bearbetadt, syn- och hörbärligen af Emil Norlander, sättes till föreläsningen. Om de öfriga sjueterna är just intet att säga.

Den unge barytonisten C. A. Holmqvist, som nyligen återkommit efter en

framgångsrik turné i Södra Sverige, ger den 4 maj konsert i Vetenskapsakademiens börsal.

Ryske krigsministern har beställt en half million näsdukar åt soldaterna, bland hvilka blott en på tusen hittills bestått sig med denna lyxartikel.

Betyder det krig eller fred? Är det meningen att snyta Konstantinopel med detsamma? spørjer Arboga Tidning.

Att skjuta kråkor för konstgjord uf har med god framgång försökts af umakaren E. Pettersson i Valla. Det är icke en utan en bulvan eller uppstoppad uf utan med fjädrar beklädd mekanisk fågel. Vid dragning på ett snöre lyfter han vingarna, smäller med näbben och utför åtskilliga andra rörelser. Hr Pettersson ämnar förbättra sin uppfinning, måler S. L. T.

Björck & Börjessons förlag har tillsändt oss häftet 1 och 2 af andra svenska upplagan af Bebel's intressanta verk »Kvinnan i forntiden, nutiden och framtiden». Arbetet skall föreläggas komplett i ålva häften å 25 öre.

Ljus' förlag har tillsändt oss »Unionen och unionsdokumenten», af I. Flodström, 64 sid., en krona. I en synnerligen lättläst framställning får man där i till lufs de förhållanden, under hvilka unionen med broderlandet på andra sidan Kölen kom till stånd.

Broschyren avslutas med följande ovanligt förståndiga ord: »Från samma anspråk, som ha Kielfreden till grund, leda föreställningarna om »Sveriges principala ställning inom unionen» — hvilken 1860 års riksdag önskar se bättre uttryckt i en ny föreningsakt — sitt ursprung. Och i det ännu alltmått ofta hörda talet om vår »flathet», vår »eftergifvenhet», så ofta det gäller medgifvande af någon af normmännens önskad förändring i unionsbestämmelserna, åsyftande att undanröja någon brist i den jämlikhet, hvar på unionen är bygd, eller i den fulla själfständighet inom unionen, de betingat sig, är det fortfarande den gamla idén om en Sveriges förmyndarroll i densamma som går igen.

Men har Sverige en gång ingått på Norges vilkor, så är det icke »flathet» att tillmötsgå de norska önskingarna — vore de än stundom framställda på ett kanske mindre lämpligt sätt. Ty ett sådant tillmötsgående kräver Sveriges heder. Dock får tillmötsgäendet icke antaga former, hvarigenom Sveriges egen själfständighet skulle sättas i fara; ty sådana offer är unionen ej värd. Men lyckligtvis torde detta icke håller vara behöfligt.»

Tugga på de orden, hr Ljungberg i första kammaren!

Kyrkoministern har åvägabrat en reform af hela skolväsendet. Först reformerades folkskolan, nu den högre skolan. För hela folkets utveckling bli dessa reformer af stor betydelse. Hvilken lycka är det icke, att alla barn hädanefter kunna tillbringa de egentliga barndomsåren i samma folkskola och få gemensamma barndomsminnen. Mycken osund klasskillnad skall härigenom motarbetas.

Ofvanstående lilla jubelhylln läses i »Politiken». Den gäller tyvärr icke vårt land och dess skolväsende, utan vårt längre framskridna grannland, Danmark.

Men vi ska väl komma dit en gång vi också.

Monna Vanna, Mæsterlincks skön hetsmättade skådespel har i veckan haft premiär å Svenska teatern. Ehuru denna premiär utan tvifvel är säsongsens intressantaste, är det oss tyvärr omöjligt att i dag ge vår teateranmälare tillfälle att framlägga sina intryck för läsaren. Beskedliga som vi alltid äro beslöto vi nämligen att vara vänliga mot direktör Ranft och ej beröfva honom den välbehöfliga inkomsten af två parkettplatser premiärafönen. Vi hade ju i alla fall god tid att se pjäsen — tyckte vi.

Men vi bedrogo oss. Till både torsdags-, fredags- och lördagsföreläsningarna voro alla biljetter slutsålda i dubbelt förköp.

Vi ska aldrig mer vara beskedliga mot dir. Ranft.

Men då Monna Vanna kommer att ges hela veckan hoppas vi dock få tillfälle att återkomma.

Den gamla välkända firman M. S. Kobbs Söner, som förut alltså 1835 fört theer i förening med bosättningsartiklar, har nu specialiserat sig i enlighet med tidens sed och theets kraf på särskild omsorg och öfvergått att föra the som hufvud- och specialaffär. Dess sedan gammalt kända utmärkta theer rekommendera sig själf. Men vi uppsnåda dock till ett besök i den i kinesisk stil inredda butiken, Biblioteksgatan 6 & 8.

Telegram.

Kapten Sverdrup berättar om sin färd.

Kristiania, söndag.

Vid geografiska sällskapets sammankomst i Turnhallen i går höll kapten Sverdrup föredrag om sin färd. Föredraget, som belystes af ljusbilder, belönades med demonstrativt bifall.

Profesor Brögger uttalade sig om expeditionens geologiska resultat och förklarade att det hemförda vetenskapliga materialet öf erträffade de djärfvaste förväntningar.

Professor Nansen redogjorde för det geografiska resultatet och uttalade, att ingen annan expedition kartlagt så mycket nytt land.

Minimilön åt journalister.

Malmö, söndag.

Vid ett talrikt besökt årsmöte har Svenska journalistförbundet, kretsen för södra Sverige, beslutat ingå till tidningsutgifvarne med framställning om en viss minimilön för fasta medarbetare med tre års praktik i facket.

Pelle Staaff.

In memoriam.

En betydande kraft, som ett oblidt öde förhindrat verka fullt ut allt det den velat. Författaren — tidningsmannens tyvärr alltför vanliga öde.

Under det storm- och ovädersfyllda, men och islossningsjublande 1880-talets dagar gjorde Pelle kanske sin allra största insats i det sant frisinnades tjänst. Hans storslagna cycklande parodier, hans bitande satir och kroniska skola sent förglömmas af dem, som på närmare eller fjärrare håll, med egna ögon eller i dess oroliga års stridskrifter bevitnat de ungas kraftiga kamp mot reaktionen, som sträckt ut sina polypannar för att på allvar kysa det uppspirande friska i Sverige.

Samma år och 1890-talets början sågo hans framgångar som lustspelsförfattare. Det var ej blott den eleganta och briljanta formgifningen, de lediga och kvicka dialogerna, som skapade dessa succéer.

Hans värksamhet som teaterrecensent har blifvit mycket olika bedömd. Men den opartiske och oförvillade iakttagaren erkänner hans skarpblick, hans beläsenhet, hans aldrig tröttnande intresse för talscenens tilldragelser.

Och som människa? Något kallt och afvisande mot dagens bekantskaper. För att värmen mot gamla vänner skulle kunna vara så mycket större. Och så fruktade han sig själf, ty hans kvicka repliker kunde vara fruktansvärda.

Hans käraste dröm var att få skriva kommentarer till 1880-talets läsnings-tid, ge de riktiga interiörerna, jämnas de belysande mänskliga dokumenten för rätta förståelsen af denna intressanta epok i vår kulturella utvecklingshistoria. Han hade varit rätt mannen och en af de få. Journalistens förtärande lif och en för tidig död ströko det svarta strecket öfver den vackra drömmen.

Och vackra drömmar äro ju till för att kryssas.

Miscellus.

O. D.

Sängsällskapet O. D. gaf sin sedvanliga värmnått — skön vär! — i Musikaliska akademien i dag. Trots snövrån och stormen var salen fullsatt. Schuberts »Gessang der Geister über den Wassern» för 8-stämmig manskör, altviolin, cello och kontrabas inleddes programmet. Det vackra, välklingande, ehuru något långdragna stycket fick ett mycket godt utförande.

Så följde Södermans konsertouverture i f-dur, spelad af hofkapellet, under herr Hedenblads ledning, tyvärr. Ty härigenom blef den vackra Ouverturen all förjämstruken. Hofkapellet klingade på ett helt annat sätt än vanligt. Af de kvartetter vi hade tillfälle att höra förgick, att O. D. har kvar alla sina förtjänster från fordom, men också sin anförare gamla fel. Man behöfde blott jämföra finnar-nas utförande af Merikantos vackra »Tröst» med herr Hedenblads under-

liga rubaten och vilse nyanseringar för att konstatera, att herr Hedenblad icke utvecklats, sedan han tog afsked från director-musices-befattningen.

Hj.

Karikatyror.

Utställningen för karrikatyror och skämtteckningar öppnades i dag och besöktes redan då af rätt mycket folk. Den är rätt innehållsrik, ehuru något ojämn, det måste medges. Så finnas högst få exempel på engelsk och amerikansk humor och satir i teckningsväg, och våra broderfolk tyckas ej heller ha fått mycket på sin del. Åmirstone räknade jag vid den hastiga öfverblicken ej finna några — men kanske var jag inte skarpsynt nog.

Tyskarne äro bäst representerade; de upptaga hälften af flygtyterna. Först den nordtyska »Fliegende Blätter», »Simplicissimus» och »Ulk»-stilen, och sedan en ytterst rikhaltig exposition af Münchnarne; de flesta titelteckningarna i »Jugend» voro med. Hvad man må tycka om den tyska Lumorn för öfrigt, måste man medge, att det ligger något konstnärligt öfver denna del af utställningen — det är ungdomsglädje och ungdomskraft, som spelar i dessa lifliga färgar och linjer. Fransmännen representeras på en vägg af framför alla Caran d'Ache, men äfven möter Leandre och Herman Paul, den sistnämnde särskildt med några burleskt realistiska typer.

Sist men ej sämst komma svenskarna. Möjligen är det litet chauvinism, då jag tillåter mig att vara af samma mening som Albert Engström i fråga om de svenska skämtteckningarnes företrädare. Men man kan ej annat, då man står framför dessa säkra mogna teckningar af honom själf, Stangenberg Nyman, Oskar Andersson m. fl.

Ylönz.

Les distraits.
— *Viendrez-vous à l'enterrement de Léon, demain?*
— *Impossible demain; mais après-demain, sans faute.*

(Le Figaro).

Från musikvärlden.

Aulinarnas svanesång för säsongen.
Yvonne de Tréville.

Auliniska kvartetten har denna säsong ej lyckats samla publiken så som t. ex. i fjol, då Beethovens cykeln drog fulla hus. Orsaken ligger helt naturligt i själva genren. Kammarkamiken är ju ej för den stora musikpubliken. Men man tycker, att Stockholms verkliga musikvänner skulle vara så pass talrika, att de kunde fylla Vetenskapsakademiens sal de fem gånger under säsongen, som den utmärkte kvartetten låter höra sig.

I fredags gafs den sista soarén. Utlästande svenskt program, Lindblads f-durstråkvintett, Berwalds c-moll-pianokvintett och en splitter ny kvartett i f-dur af Stenhammar, en intressant bekantskap, färgrik och klangskön samt förtäfligt spelad. Den förlorade dock på att komma omedelbart efter Berwalds sprudlande kvicka pianokvintett, som väl kan kallas höjdpunkten af svensk kammarkamiken.

Lindblads kvintett lyckades just ej väcka något intresse. Vacker och välklingande, men tam och beskedlig.

Vi få hoppas att ödet blir mera blidt mot den unga kvartetten till hösten än det varit i år. Vi ha ej råd att undvara den, så stor del den tagit och tar i vår musikalliska uppföstran.

Yvonne de Tréville lyste och försvann — tillsvadare, ty vi hoppas att hon kommer igen, då på Operan. Ty där är hennes rätta fält, det framgick af de båda arior hon sjöng på de i fösterländska soarén i Musikaliska akademien i tisdags. Louisenarian var ett förtjusande stycke, men orimligt »svårt», liksom all sång i denna »musikroman», som kompositören kallar den. Ännu dröjer det, innan vi få höra den på Svenska teatern, ty herr Lemon är åter hos. Dir. Ranft lär dock fundera på att införskrifva en tysk tenor dels för att rätt snart kunna ge »Louise», dels för att få någon att sedan alternerna med hr Lemon.

Operan är så ansträngande, att den icke kan ges hvarje dag, som den eljes är brukligt vid de Ranftska teatern. Den kommer därför att växla om med Sköna Helena, Storbhertiginna m. fl., där vi få njöt se fru Norrie åter.

Colla destra.

Önskan.

Jag vill blott ett. Jag ville vara glad i denna grämlensens och sorgens stad. Jag vill alla glada gudar be om deras djupa, rika konst att le.

Jag ville känna innerst i mitt bröst en miltigt kall utaf kraft och tröst, som sålde till en ljöts långa flod på mina täppar från mitt unga blod.

Och visste jag, att innerst i min barm satt ljöts gnista, evig, het och varm, jag ville låra mig att le, så att jag kunde locka världen all till skratt.

Jag skulle från hvar rynkig panna bort

de stygga färör skrämman inom kort, att bleka läppar gifva lifvets färg och fylla trötta ben med kraftens mörk.

Jag mins en saga, som vid morfars knä.

jag hörde förr, en saga känd och vän, om en prinsessa, som i all sin prakt var drabbad af det tunga kvalets makt.

När solen sken på skuggas faders sorg, när hennes hy en hugga slag af bry, när suset dog af kvällens vestanvind i tårar blänkta hennes hvita kind.

Men den ett löje kunde hålla kvar för en minut på bleka läppars par, när löfte fick om kungens halvva land, hans krona och hans unga dotters hand.

Då kommo vise män från fjerran ort, och gycklare, som gått från port till port, satirikern och humoristen kom, men skamflat en och hvar fick vända om.

Prinsessans blåa öga är från år var disigt af det tunga kvalets tår. Och gamle kungen blef allt mera grå och hela hofvet måste gå på tå.

Så kom den vägen Askepiltten och med trasig sko och illa lappad rock. Han var så himlat, han frös och svält, men hvar han gick, han skrattade åt allt.

Till namnet knappt han kärlek känd och huld, han sällan silfver sett och aldrig guld. Att göra nytta aldrig ens han tänkt, han log och allting fann befingdt.

Hans glada skratt med malmklang klippan slog och väckte alla genljud dypt i skog. Och när han upp i kungaborgen kief, hans gapskratt hofvet rasat på flykten dref.

Han stannade framför prinsessans tron — af nattens rägn det rann ämmu från skon, och ladans halmstrån fastnat på hans rock, men solens sken låg kvar i rufsig lock.

Och ögat lyste leende och blidt och askepiltens tänder skeno hvitt och från hans röda täppar sprang ett glad, bekymmerslöst och stort och smittamt skratt.

Prinsessan vaknade vid sällspordt ljud, som kom ifrån en okänd värld med bud.

Och i ett nu allt ungt i hennes barm tog ut sin rätt i jubel, skratt och larm.

Och Askepiltten fick prinsessans hand och kungens krona och hans halvva land. Men blef han än så mäktigt potentat, han aldrig skrattets stora konst förgat.

Så önskar jag, som han att rätt förstå att skratta åt hvad än mig möta må. Ty mer än rikdom eger man, så fram man blott kan skratta riktig smittosamt.

Då här man djupt i fickan på sin rock, om den består af håll och läppar och; prinsessan, som för lifvet blir en huld, och halvva kungens land och kronans guld.

John Wigforss.

Officerskåren demokratiserad.

Från en aktad officer i landsorten har reds möttigt nedanstående debattinlägg, hvars synpunkt red. delvis gillar, men hvors slutledning den på intet sätt kan instämma uti:

Ni smälte helt säkert, hr redaktör, när ni ser den rubrik jag satt på detta lilla pennfakti. Men var öfvertygad om att jag ej talar på skämt, utan på renaste och fullaste allvar. Ty officerskåren är redan starkt demokratiserad.

Ni torde, hr redaktör, af de dagliga tidningarnas familjenyheter ha observerat, att ett ganska stort antal underlöjtnanter och löjtnanter dagligen ingår förlöfning, trolofning eller giftermål med döttrar ur medelklassen. Märk väl, att det är officerskårens ungdom, som på detta sätt utmärker sig — med afsikt använder jag detta uttryck. Hvar finnas nu de unga officerare, som fabeln påstår skola med öfvermagans rätts uppträda på våra »guldkrokar»? De existera icke. Ty nutidens svenska generals- eller regementsofficersämnen inse redan från första stund, att endast allvarligt och ihärdigt arbete kan leda till resultat,

och att därför allt onödigt kafékrig-flackande är fördömligt. Och detta har förvisso gjort, att våra unga officerare uppträdande ute bland civile är så förnytt som det verkliga är.

Visserligen har jag nog vid mina Stockholmstripper observerat — hvilket äfven Ni, hr redaktör, säkerligen iakttagit — att en del uniformsklädda personer bruka åtgå de bänkens platser på Sveateatern. Men tillåt mig fästa Eder uppmärksamhet på, att dessa personer äro gradpassande Karlbergsgundom, sergenter och fanjunkare. Och, herr gud, icke får man förmena denna unga ungdom, att den till omväxling med de djupa och grundliga studierna en och annan gång söker sig en lätt fröjd. Så gjorde Ni trogen själf i Er ungdom, hr redaktör.

Jag har funnit på ett medel att än ytterligare demokratisera och omtyckt-göra vår officerskår. Vid skilda tillfällen har jag haft nöjet publicera en del små intryck från mitt läger- och fälttjänstlif. Våra officerare äro de rikts ämbets- och tjänstemän, som jämte prästerskapet komma i närmaste beröringen med allmogens och de fattiga och tortiga hemmens söner. Och officerarne ha dessutom det försteget framför prästerna, att de ha sina undersökningsobjekt med sig både i skog och mark. Officeren bör därmed med största lätthet kunna ge en förstående skildring af vårt land och folk i häng och söken. Till hvad gagn för kändedom af olika landskapsdelars skiftande karaktär behöfver ju ej här närmare påpekas.

Vill Ni, hr redaktör, så till sist ännu ha ett bevis för, att vår officerskår redan är starkt demokratiserad? Jag vill då i all hemlighet anföra Eder, att en mängd af våra yngre officerare och officersaspiranter ursprungligen burit mycket borgerliga, att ej säga plebejiska hamn — t. ex. Andersson, Johansson, Pettersson eller Lundström — men att dessa före inträdet på den militära banan af lätt förklarligt fåfänga ändrats till mera välklingande och »nobla» namn.

Old Boy.

Interiörer

från

Gamla Heidelberg

af en Heidelbergare.

I.

Hanni's duell.

På morgonen den afgörande dagen var så godt som hela föreningen samlad på Hirschgasse, en faktolokal och utvårdshus vid Neckar, där för öfrigt »Gamla Heidelberg» spelar. Nere i fäktalen stod Hanni, som det syntes något orolig. Till hans hjälp voro ett par föreningsmedlemmar. Han stod redan färdig i sitt tjocka, stickade förkläde, sitt likaledes stickade skydd för halsen och högra armen samt med de stora ögonskyddarne på. En student i fäktkostym ser närmast ut som en dykare.

Då kommer G. in, öfvermodig och hvisslande, och låter kläda på sig sin fäktkostym under hantert prat med andra lejonensare. Men är färdig; afståndet, en värlängd, uppmäts. Så sträcker armen och sabeln snedt uppåt, medhjälparne stöja under den för att den ej skall tröttna. Sekundanterna, en på hvar sida, skyddade som duellanterna och dessutom med tjocka, bredskärmade mössor, stå i position. Klart. Andlös tystnad. Eins, zwei, drei, los! Det blixtrar tre gånger och en fjärde, då sekundanterna slå upp sablarna. Bägge bli synade, bägge oskärade. Ännu en gång tre hugg. Pang! Där kom »genomdragaren», men fångades i en kvartparad af korgen. Hanni börjar bli tryggare, men hundra omgångar skola genomkämpas, trehundra hugg skola växlas. Går han igenom det, så kommer hans vackra syster att ofra ett par vaxlax till Je-suitenkirche i Mannheim.

Tio! omgångar har nu fäktats, man gör en paus. G. börjar bli otålig. Hvarje gång har sabeln glidit, endast en gång har han snuddat vid den andres tinning. Hannis blod börjar komma i svallning. Du är lömsk, din t—n, nu skall du få för gammalt ost!

»Auf zu Mensur!» Åter står de mot hvarandra. Ett, två, tre; ritsch, ratsch, plupp! Ah, där har Leonensia fått sig en gliring! Ur ett stort sär uppe i hufvudet på G. börjar blodet flyta ned öfver ansiktet. Efter en underbart fin parad af Hanni hade hans hand flugit rätt upp, och undvicklig som ett öde föll en hög kvart ned på motståndarens hufvud. Han hade redan stått i parad, men hvad hjälpte det! Rasande af smärta hade han försökt att sätta in i sin frän sida, men det var ett otillåtet fjärde hugg och sekundanterna slog upp.

Blodet stannades återigen lunda, och återigen gick det löst. Nagerlunden slog det slint, flatan träffade med en duns öfvanför i tinningen på Hanni.

I nästa ögonblick gapade en ny skära bredvid den förra. Blodet flöt nu ned öfver ansiktet, så att man måste tvätta honom i ögonen för att han skulle

* Gustaf Löfgren, Snickare *

Utför till moderata priser allt hvad till yrket hörer. Specialité:
Större och mindre husreparationer, butiks- och kontorsinredningar m. m.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.
Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Juvelerare M. Andersson
Biblioteksgatan 1.

kunna se. Sägspånet på golfvet började rödfärgas. G:s drag började förvidras, och vår Hanni fick ett fast, hårdt drag kring munnen, som hos mig väckte en idéassociation om "Hämnaren på spanska sjön", i Tom Saw-yer.

Medan jag stod och njöt vid minnet af min gamla skolpojslektyr hade de drabbat ihop igen. Några omgångar blefvo oafgjorda, men så kom ett oväntadt hugg, som rispade i skinet på vår David. En härsman, och din ära hade kanske varit räddad, Leonensia! Men gudarne hade öfvergiftit sin gunstling den dagen. Ett par minuter senare hade han ett hugg i pannan och ett på högra sidan af hufvudet.

Man började mumla om, att han borde begära "Abfuhr". Men det är en skam, och han hade föresatt sig att hålla ut intill det sista för att åtminstone kunna ge motståndaren något. "Gamla gardet dör, men ger sig icke!"

Bröddvid oss uppe på åskådareläktaren stodo ett par engelska misser, som naturligtvis ej velat lämna Heidelberg utan att ha sett de beryktade studentduellerna. "Horribel!" utbrast den ena. De sågo bleka ut, som om de lidit af illamående, och strax efteråt gingo de. Det var håller intet, som ökade aptiten. Golfvet var så slipprigt af blod, att de stridande måste flytta på sig för att ej slinta omkull, och nu stodo de och hängde på hvar sin trästolskarm midt emot hvarandra, medan man en smula masserade högra armen på dem. Blodet flöt forfarande nedför ansiktet på G., och han syntes ha svårt att hålla ögonlocken uppe. Det var så att man kunde få kvälningar. Men det tycks en tysk student ej kunna få.

I bortre ändan af den stora salen, där de olika kårernas vapensköldar pryddes de kala väggarna, var ett långbord, hvarest öl och skinksmörgåsar hade en strykande åtgång, och kärhundarna fingo lära sig hoppa efter munsbitar. Här kände man tydligen livets fullhet. Och hvarför skulle man icke det? Det här var dock ett betydligt mera utvaldt nöje än en spansk tjurfäkting, och det ej minst med afseende till publiken.

Ännu hade man trettio omgångar kvar. Stolarna drogos tillbaka, armarna höjdes. Los! Ljud från stridsdömanerna mera lågmäldt än förut, men lika fast. G. började mattas, det märkte man. Hans hugg voro mera parerande än offensiva. Hade han nu träffat, så hade Hanni ej behöft frukta att få halva käken utslagen, som varit fara värdt i början. Men han träffade aldrig. I stället fick han ett par "höga kvartar" till. De voro oemotståndliga. Hur högt han än sökte parera, så slog de likväl ned som straffdomar från höjden. Modig var han, det måste erkännas. Utan att blinka tog han emot hvad han fick, och det smakade inte gräddskum, det kan man vara lugn för. Kan man inte parera, så får man vara god att låta hugget gå in, ty undantaget högra armen, får man ej röra på kroppen, ej ens hufvudet. Och han rörde sig ej.

Efter öfver en timmes fäkting hade man växlat de tre hundra huggen, och G. togs under behandling af sår-läkarna. Han hade sju öppna sår, och fick "sjutton nålar." Utmattad af blodförlustelsen, måste han åka hem i drosk. Hanni behöfde ej det ringaste förband, endast litet charpi på vänstra tinningen, där flatan smält honom i hufvudet flera gånger.

*
Goliat var fallen. Ryktet därom spred sig inom ett par timmar genom kårerna, die Burschenschaften, de svarta föreningarna och de oinkorporerade studenternas leder. Cheruskia, som sedan en tid haft namn om sig att räkna medlemmar, som kunde slå ihjäl folk, om det behöfdes, hade åter upprättat sin ära. Och sällan har väl världshistorien bevitnat en sådan segerglädje. Middagen på föreningslokalen var stormande, och efteråt telefonerades efter ett par schärer. Det gjordes en "Bierresa," som står i mannaminne. Vi voro på "Weisser Bock," vi voro på "Perkeo," vi voro på "Luxhof," vi drucko vin på "Goldne Gerste," "Goldnes Herz" och "Goldue Sonne" .... Mer minns jag inte.

Men ett minns jag. Då Hanni eskorterades hem frampå morgonen, *gick han glädjelikt* öfver en väldig blomsterbukett, som han höll fast tryckt i sina armar!

*
Men — det går en Nemesis igenom livet. I slutet af sistlidne januari,

då G. skulle kämpa sin dust med den tredje, Max, tog han revansch. Max fick sin fruktandsvärda "genomdragare" som slog ut tre äkta och — lyckligtvis — tre falska kindtänder i öfverkäken. Han måste resa hem till Hettesheim och lefva på raa ägg i nära fjorton dagar. Sic transit gloria mundi!

Tristan.

Upp och ned.

bak och fram.

Lite vansinne.

På fönsterrutan hade en målarehand snirklat fram ordet TAMOTUA.

Tamotua, det lät ju riktigt polyaesiskt. Den slöa blicken lifvades, hjärnan började arbeta.

Asch, herregud, det var ju blott automat bak och fram!

Den f. d. slöa blickens innehafvare reste sig upp och vandrade ut från automaten, ned till Biblioteksgatan, medan hans hjärna åter sjönk ihop. Automatict afläste blicken namnplåtar och skyltar, tills...

Hva nu då! Hade den goda svenska hufvudstaden redan eröfrats af kolossen i öster, som varit nog satanisk att intermistiskt fennisera landet? Där stod ju tydligt RUAKSIRKELE. Rena, rama finskan. Hvad katten kunde det betyda?

Hjärnan började vefva rundt med långa, tunga slag.

Fy tusan, blicken hade afläst galen väg, naturligtvis skulle det vara: Elektriska ur.

Hjärnan hade nu hunnit arbeta sig upp till högttryck. Den trodde sig ha kommit en illistig språklag på spåren. Vänd upp och ned på ett grekiskt ord och du har ett polynesiskt; om de ha samma betydelse, torde du benäget själf se efter i någon ordbok. Men se, det kan lika gärna bli ett finskt ord, elektrisk är ju af direkt grekisk härstamning!

Hjärnan stod absolut stilla vid pass en minut, hvarefter den hädiskt spottade ut: Språklagar, språklagar. Nej jag tackar så mycket. Endast en illvillig godtycklighet.

Hade icke blicken på Ypää stationshus i Finland afbokstafverat: odotus sal! Skönt, härligt, välklingande ciceronianskt latin! För öfrigt lära de två finska orden betyda: väntsal!

Alla språk äro hvarandra fullständigt lika, blott man förstår att lämpligt kittla orden under fotsulorna, så att de på lämpligt ställe stå på hufvudet. Att det uppenbarligen ordet skall betyda det-samma som det rättframma, kan ju icke rimligtvis begäras.

Hjärnan gaf sig genast till att advocatus diabolistiskt försvara språkgodtyckets existensberättigande. Antipodfolket står ju på hufvudet i förhållande till oss. Äro dock våra medmänniskor, om ock hudfärg, nästyp, hårfärg och ansiktsvinklar äro olika. På samma sätt med språken.

Hvarefter hjärnan förnöjt gnolade: Skönt med lite vansinne då och då i den

här torra, praktiska, lilgammalt förståndiga världen.
Tja Förvisso.

Max.

"Kvällen" och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka följden för de firmor som ännu utställa, att

annonsera i Kvällen.

Mitt äfventyr i fallgropen.

(Öfvers för Kvällen)

Min gamle vän skogsingenjören berättar:

"För omkring 30 år sedan var jag anställd som underingenjör i en ödslig och vild trakt i mellersta Indien. Jag var ung och lifligt intresserad af min verksamhet, som kunde blifvit kort nog, om ej det äfventyr, jag här vill berätta, fått en så lycklig utgång.

Min äldre kamrat, öfveringenjör Barrett hade en dag bedt mig komma och äta middag med honom och några vänner i hans bungalow, som låg omkring fem mil från min bostad. Jag mottog hans inbjudan med nöje, ty Barrett var en sympatisk människa, hade god whisky och praktiga cigarrer, samt en sällsynt skicklig kock.

Vi vore fem unga män vid middagsbordet och måltiden förflyt under skämt och historier. Då den var öfver spelade vi några partier whist och satte oss sedan på verandan i vår värds bekväma hvilstolar, rökte våra cigarrer och läppjade på våra groggar. Så sutto vi och pratade tills månen gick upp och öfvergöt den stilla näjden med sitt skimmer.

Då var det tid att bryta upp. Jag hade ridit till min väns bungalow och min häst stod nu sadlad på gården, framledd af en sömrig hindu. Men det härliga vädret lockade mig till en promenad, och som jag kände till en genväg genom djungeln, befallde jag hinduen att lägga en filt på hästen och leda hem honom. Efter att hafva druckit ännu ett glas med mina vänner och sagt dem god natt, började jag promenaden, något upprymd af Barretts whisky och med en väldig havanna i munnen. Min värd hade strax innan jag gick tvingat på mig tio stycken dylika, och som jag var en stark rökare och tillgången på äkta havanna-cigarrer där ute i ödemarken var klen, så hade jag inte strutat emot allt för mycket.

Det var en härlig natt. Hela naturen tycktes svalka sig efter den glödande dagen. Bäst jag gick fick jag höra ett ömkligt bråkande, och

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69. (A. R. B. S. 17) Rikstelefon 57 99.

då jag vek af vägen, i riktniff mot ljudet, såg jag en killing, som tycktes vara insnärjd i buskarne. Arbetande mig fram genom de täta snären, nådde jag slutligen det stackars djuret för att befria det, då plötsligt marken gaf vika under mina fötter och jag föll djupt ner i en håla. När jag blef så pass redig att jag kunde tänka — ty fallets våldsamt hade bedöfvat mig — var min första åtgärd att känna efter om jag hade brutit någon arm eller något ben, men till all lyckva var så ej fallet, utan jag hade sluppit undan med några mindre skramor.

Hvar var jag? Hvad hade hänt? Jag reste mig upp och såg mig omkring. Till följd af mörkret, kunde jag först ej urskilja någonting, men då jag såg uppåt, tyckte jag mig finna ett svagt sken från öppningen, genom hvilken jag hade fallit, dess kanter voro betäckta med löf, och jag kunde se månstrålarna belysa träden ofvanför. Det luktade varm, fuktig jord därnere, och mina kläder voro betäckta därpå. Då mina ögon efter en stund hunnit vänja sig vid mörkret därnere, märkte jag att hlåns båda långvägar stupade inåt, och att det därför var omöjligt att klättra upp. Jag strök eld på en tändsticka och märkte då att äfven de andra väggarne hade samma lutning.

Tydligen var denna grotta gräfd af människor, och för ett särskildt ändamål.

Med ens hade jag min belägenhet klar för mig. — Jag idiot, jag hade ju gått rakt i en fallgrop — Ja visst, nu förstod jag — killingen, lockbetet — de lutande väggarna — och mynningen däruppe, betäckt med ris och grenas. Och så väl var arbetet utfördt, att det äfven för en människa var omöjligt att komma upp. — Hvad mina vänner skulle få roligt åt mig, när de fingo reda på historien. Nu var det i alla fall ingenting annat att göra, än att taga saken lugnt och invänta dageluset och befrielsen. Ty de som grävt hålan, skulle säkert komma på morgonen och se efter om de fått något i den under natten, och då skulle de hjälpa mig ur mitt fångelse. Emellertid var jag trött och sömrig, kände mig kuslig till mods och hoppades att det ej måtte dröja länge innan någon kom.

Min önskan blef snart uppfylld, jag skulle i sanning fort nog få sällskap, och det af någon hvars närvaro skulle komma mig att betrakta de andra omständigheterna som fullkomligt betydelselösa.

Knappast hade jag slagit mig ned i den bortre ändan af hålan och tändt en cigarr, förrän jag hörde ett brakan de ofvanför, åtföljdt af ett hiskligt vrål, och med en duns nedföll, på botten af grottan, en väldig tiger. Jag tappade min cigarr och rusade upp men kröp snart ihop i mitt hörn, i det jag försökte göra mig så liten som möjligt. För en stund låg den stora katten orörlig, troligen bedöfvad af fallet, men snart började han morra

och vråla samt försökte resa sig. Detta förorsakade honom tydligen smärta, skadad, som han antagligen var, och med ett tjut lade han sig igen, och tittade sig misstroget omkring med sina stora, glödande ögon.

Det stod ej länge på förrän han upptäckte mig i mitt hörn och visade morrande de ohyggliga betarna. Jag fick en våldsam frosskakning och alla möjliga tankar rusade genom min hjärna — om människöfgats makt o. d. Om jag blott haft en revolver, en sabel eller en knif, men jag hade intet försvarsvapen. Mina nerver voro spända till det yttersta, och jag var till sist färdig att kasta mig öfver odjuret och göra slut på den hemska situationen, då min goda genius ingaf mig en förträfflig idé. Alla djur frukta eldseljus och de flesta af dem äfven tobaksrök. Hastigt tog jag upp den cigarr jag tappat, letade fram två till och stoppade dem alla tre i munnen, men min hand darrade så, att jag med nöd kunde tända dem.

Till sist glödde de ordentligt och röken nästan kväfde mig. Förut hade tigern ej rört sig, men då jag tände cigarran, rusade han upp, och jag trodde ett ögonblick, att han skulle kasta sig öfver mig, men till min stora glädje, kröp han bort till andra ändan af hålan och tycktes lika rädd för mig och mina lysande cigarrer, som jag för honom. Stackars djur. Det måste hafva varit ett äfventyr också för honom, att först ramla ner i jordens inre, och att sedan där träffa på en förskräcklig varelse, omhvald af illaluktande rök, genom hvilken tre glödande punkter lyste. På så sätt sutto vi en stund under ömsesidig fruktan för hvarandra.

Men till sist väckte mina lemmar så af den ansträngande ställning jag intagit, att jag varsamt försökte resa mig upp, men kröp genast ihop igen, då tigern lät höra ett olycksbådande vrål. Jag föredrog värken i min kropp framför att reta upp min motståndare.

Men nu var det han som reste sig, — mitt hjärta för upp i halsgropen, då han gjorde det — och började linka fram och tillbaka i bortre delen af hålan, men höll hela tiden ögonen riktade på mig. Huru länge skulle detta räcka? Jag var passionerad rökare, men tre cigarrer på en gång började bli för mycket äfven för mig, och förrifrigt, så fort de tre första voro slut, måste jag tända tre nya. Det berodde på om mitt cigarrförråd skulle räcka till morgonen.

Men allt efter som tiden led, syntes tigern bli allt mindre rädd för mig. Fallet hade troligen ej mildrat hans lynne och röken retade hans ögon och strupe. Förresten var det den tid på dygnet, då han brukade gå ut på rof, och nu var han troligen hungrig, och alla djur, t. o. m. människan bli missnöjda, om de ej få sin föda i rätt tid. Det värsta af allt var, att jag började känna, det naturen fordrade ett uppehåll i rökandet. Jag vill inte gå in i detaljer, men de som minnas, hvilka kval man fick genomgå, då man

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.
E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokaler för teaterbesökande.

Bröderne Ljunggren.

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enkla Möbler.
Klädde Turk. Divaner fr. 45 kr.
Prima Fjäder i balar å 75 öre pr kg.
Barnvagnar, Ligglättöfver.

Fördelaktiga

månadsinbetalningar.
Dyrabla Möbler till 1 rum för 100 kr.
18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

som skolpojke rökte sin första cigarr, fattar nog mina känslor. Dessa äro ohyggliga i och för sig, och då den enda räddningen från en hungrig tiger, består i att röka omättligt, kan man tänka sig min belägenhet.

Snart voro äfven de tre andra slut, och jag tände nya, men blott två denna gång. Det var så tjockt med rök i min del af hålan, att jag ej kunde se tigern och iakttaga hans rörelser. Till slut var jag sannerligen så yr af denna massa nikotin, att jag knappast brydde mig om honom, och skulle troligen snart hafva dukat under helt och hållet, då jag plötsligt fick höra ljud som ryckte upp mig ur min dvala. Jag hörde röster — närmare och närmare — slutligen fullkomligt tydligt, och jag såg genom röken att grenarna och riset däruppe drogs undan. Jag utstötte ett hest rop. Jag hörde skrik och rop af infödningar, men de drogo bort alltmer och mer, och jag förstod, att de svarta flytt från platsen. Så blef det dödyst. De som jag hoppats skulle rädda mig hade sprungit sin väg — jag märkte fastän halft bedöfvad att det blef ljusare i hålan — det måste vara i daggryningen. Mina felslagna förhoppningar om räddning tillika med mitt förskräckliga illamående, blef till slut för mycket för mig. Det gick rundt i mitt hufvud. Ljusfläckar dansade för mina ögon och tycktes flyga uppåt, under det att jag föll — föll ned i en afgrund. Jag förlorade medvetandet.

Jag förnam ljudet af ett skott, ett vrål, och så ett skott till. Därpå tyckte jag att någon lyfte upp mig — jag kände vinden svalka mitt ansikte — en bekant röst tycktes gifva befallningar — därpå svimmade jag igen.

den starkaste närsynthet. Sedan läste hon dörren och tog ur nyckeln.

Därpå skickade hon kammarjungfrun för att säga François, som sedan flera dagar var nära nog återställd, att herr Réginald väntade honom i skolrummet för att efter lektionen tala med honom om när de tillsammans skulle återtaga sina promenader till häst.

Men när abbén kom med några nyutkomna antirevolutionära småskrifter under armen, gaf hon återbud om lektionen. Barnen skulle bort på frukost till en kamrat och hade bedt om lof för hela dagen.

Vid tiden då abbé Cornavin brukade taga plats mellan sina båda elever, öppnade hon så dörren till rummet, nu säker på, att ingen hade varit där inne, och konstaterade också att betet, som hon så diplomatiskt lagt ut, alltjämt fanns kvar.

Hon ställde sig på lur bakom dörren till en liten salong, som låg invid skolrummet. Hon stod som en nyfiken jungfru och tittade genom nyckelhålet. Stallknekten kom in. Han blef stående och väntade på sin unge herre.

Synfältet genom nyckelhålet var så begränsadt, att Yvonne icke kunde se François' ansikte, men hans hållning tycktes henne lifande och tankfull.

Utröttad af en väntan, som syn-

barligen hans ännu svaga krafter icke kunde rå med, satte han sig vid bordet, och fastän hans ögon nu voro inom räckhåll för Yvonne's blick, kunde hon icke se mer än ett par envist nedslagna ögonlock.

Mer än en kvart förblef han så orörlig, att han tycktes nära nog förstena. Hade han måne blicken fäst på den lilla förmögenhet, med hvilken en lycklig slump lämnat honom i enrum? Det var troligt. Slutligen såg hon honom sträcka ut armarna på bordet likt en, som söker att fanna för mycket på en gång, vore det också något dåligt. Hon urskild till och med tydligt det smekande prassel, som är egendomligt för sedelpapper. Plötsligt reste François sig och försvann från hennes synvinkel. Han tycktes röra sig ännu en eller ett par minuter i rummet och sedan gick han ut.

Hon hörde honom gå ned för trappan, som ledde till stallet, och skyndade då in i skolrummet. De aderton tusen francs' en voro försvunna.

Genast rusade hon ned för samma trappa efter stallknekten. Hon tänkte gifva portvakten befallning att låsa inkörsporten i dubbla slag för att hindra tjufven att fly. Kommen till nedersta trappsteget stötte hon nästan ihop med François, som såg ganska förvånad ut att möta henne vid gård-

baka — skall du kunna bära din stackars mors halsband.

Och han räckte skrinet åt Yvonne, som öppnade det och med glädje såg att intet en pärla blifvit rubbad.

— Nu ser du väl, att alla våra tjänare äro ärliga, utropade hon med sina tankar särskildt fästa på François. Hon försökte öfvertyga sig själf och sin far, att det var han, som först misstänkt honom.

— Ursäkta, men det har verkligen blifvit stulet! sade markisen.

— Ah!...

— Ja, och såldt för tio tusen francs till en juvelerare, som hade den lyckliga idé att utbjuda det åt greve Etrégnay och hans fru Etrégnay, som äto middag här samma dag som jag visade det för mina gäster. De kände genast igen det och talade om för juveleraren, att det tillhörde oss.

Tio tusen francs! upprepade Yvonne, medan François' plånbok dansade en begravningsfandango inför henne.

Hennes hjärta sammandrog sig. Det var en verklig smärta för henne att vara tvungen att nu kasta bort alla illusioner rörande denne unge man, hvilkens allt behagigare sätt att vara stod i en så skarp motsats till det yrke, som hittills outgrundliga omständigheter måste ha tvungit honom

konvalescens till skolrummet, hvarest de båda barnen togo lektioner under abbéns ledning. Stallknekten hade först bestämt afböjt en sådan ära, men den unge Curval förmådde honom att ligga hela tiden utsträckt på en soffa, som barnet med glädje afstod åt honom. Réginald lade kudrar under hans sårade hufvud, tvång honom att inrätta sig bekvämt och förbjöd honom att röra sig.

Och vid hvarje rättrogenhetens jättegroda som hoppade ut från abbé Cornavins läppar fick François taga emot kväda skratt och ögonkast af Réginald, och som han ännu var för svag att försvara sig mot så mycken upmärksamhet, lät han det passera, men gaf icke längre något igen. Han svarade endast med en nedslagen blick och ett svagt leende.

Yvonne blef mer och mer förvånad öfver grannligheten hos denne tjänare, som hade förlorat tio tusen francs och icke ens begärde att få igen dem. Summan var i alla fall värd mödan att göra något för. Eftersom han så ledigt öfvergaf dem, måste den ha varit förvärfvad på bra oederligt sätt. Man håller litet mera på hvad man ärligt förtjänat.

Och så fruktade han sannolikt lika mycket, att man skulle lämna honom den tillbaka som han oroad sig öfver

Vice Håradshöfdingen
KARL MAGNUS LIND
(Innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
Rättsgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.
Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

När jag till sist vaknade till fullt medvetande, med en våldsam huvudvärk och en ohäglig smak i munnen, fick jag reda på, hur jag blivit räddad.

Barrett hade legat och sovit lugnt i sin bungalow och blivit väckt af infödingarnes tjuv och skrik. Med några mustiga ord sprang han upp och ville veta hur de svarte vägnare störa honom. Hans gamle liftjänare, Buddho Kahn, steg fram och bugade sig till marken:

"Ack, herre, du de fattiges beskyddare, detta är djävulens verk. Edra coolies hafva på er befallning grävt en fallgrop för den tiger, hvilken hemskt bynnevärnarnes boskapsjordar — ja, till o. m. anfallit dem själva. Och då de nu på morgonen kommo för att undersöka hålan,ingo de se tigerdjävulen själf, rökande tobak och ropande åt dem med en hvit mans röst."

Deras förskräckelse var så verklig, att Barrett insåg, att något utomordentligt hade inträffat. Och sedan han kastat på sig litet kläder, tog han sin studsare och skyndade i deras sällskap till stället. Ingen af infödingarna tordes gå fram till hålans mynning, men Barrett klef dristigt på och tittade ner. Han fick då sikte på tigern och dödade honom med tvänne välriktade skott. Då han sedan genom att kasta ner stenar på tigern öfvertyg sig om att denna var död, lät han infödingarna föra sig ner i hålan och upptäckte då mig liggande, som han trodde, död.

Det var märken efter tigerns tassar ända fram till den plats där jag låg, men då han troligen ansåg mig för död, hade han ej rört mig. Så min vanmakt kom väl till pass för tillfället. I alla fall tror jag inte, att jag såg vidare aptitlig ut. Det dröjde länge, innan jag blef fullkomligt återställd från mitt nattliga äfventyr med tigern och det dröjde ända längre innan mina vänner slutade reta mig genom att fråga, om jag fångat någon tiger nyligen eller räddat någon killing.

Men för mig var äfventyret allvarligt nog, och under flera månader efter tälde jag ej känna lukten af cigarrök utan att bli sjuk, och ännu i denna dag kan jag ej röka en cigarr.

Annonsera i
Kvällen,
Stockholms enda
Söndagsaftontidning.

Fågelvänner.

Gå och bese
Stockholms Fågel-och Akvariehandel
N:o 10 Mästersamuelsgatan N:o 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guld fiskar med kupa 2 kr. skändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS. I 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS. I

Allm. Telef. 101 82.

Matsalarne & Caféet

74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om **KVÄLLEN** hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att **KVÄLLEN** redan är slutsäld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällen, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISER är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvode i landsorten. I Stockholm får du **KVÄLLEN** fritt hemburen på söndagseftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men även pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på **KVÄLLEN**, redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Leonora*.
(Hr Strömberg debuterar i Alfonzos roll.)

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Stor i Skräplighet*.
Giftermålsbalken rundt.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Monna Vanna*.

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m. för näst sista gången:
Florodora.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *I mobiliseringsstider*.

Olympiateatern.

Kl. 8 e. m. sista föreställningen: *Dönviks prästgård*.

Södra Teatern.

Kl. 8—omkring 10,30 e. m.: *Parist-skor*.

Svea-Teatern.

I afton kl. 8. hela det stora Aprilprogrammet säkert frambäddas Hassé och Mariette har blifvit Stockholmsnarnas nya Bianca.
Nytt! Fra Diavolo. Nytt!
Scener ur denna opera utföres i kostym af den fenomenala, italienska Operavarieteten *Lirico*.

Försök på.

(För "Kvällen")

Kvadratgåta.

Omflytta nedanstående bokstäver så, att de lästa vertikalt som horisontalt bilda fyra ord:
1:sta stad i Italien.
2:dra mansnamn.
3:dje kvinnonamn.
4:de namnet på en biblisk konung.
G a, 1 b, 2 i, 2 k, 1 p, 1 r, 3 s.

Charad.

Mången har mitt första, Ut i öfverflöd.
En annan är mitt andra, Ifrån vaggan till sin död.
Men när livets mitt tredje, En gång brista skall,
Hafva båda lika mycket Ut i alla fall.
Mitt hela ett mitt andra Plus mitt tredje är,
Som fina världens damer Om sin mitt andra bär.

Lösningar

af "Försök på" den 13 april 1908.

Kvadratgåtan:

S K A T T
K U R R E
A R R A K
T R A L L
T K K L A

Korsgåtan:

	O	
	G	
	R	
	Ä	
E	N	R
I	S	V
A	M	P
	I	
	P	
	A	

Alla förvänas

öfver fin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad & fat. Här buteljerad och mousserad & maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.

Goda Viner: 1 kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2

Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm,

rekommenderar sina tillverkningar af:
Kapsylor i alla storlekar och utstyrlar för buteljer, flaskor och burkar.
Stanol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.

Tennutuber för oljefärga färger, färgnissor, salvor gummilösning o. d.

Raktvåletuler.

Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.

Färm och omsorgsfull leverans.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande.

OBS. Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablissemang

38 Tegnérsgatan 38

(2:a huset från Upländsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Valsorterat lager af in- och Utländska tyger. Elegant façon. Vålgjordt arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmiskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

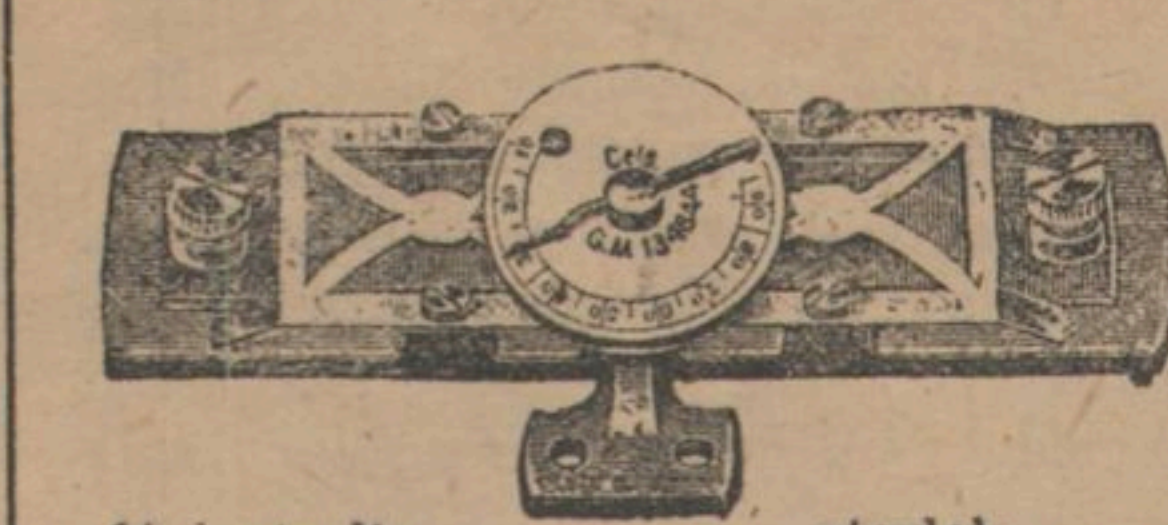
Manskläder och Skodon billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr. Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas. **OBS. I** Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till enastående billiga priser.

E. FILENS Försäljningslokal,
38 Smålandsgatan 38

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek
Automatisk brandalarm "Oscar" för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.

Inställbar för hvarje värmegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Stockholms Kafferostnings- & Kryddmalningsfabrik

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Oumbärligt för hvarje hushåll!

"Välda Hyllremсор"

i 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje välsorterad Bosättningsaffär & i

Stockholms Pappershandel,

Jakobsgratan 28. Rikstel. 71 43

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.

Cigarver och Cigarretter i parti och minut.

Allm. Tel. 65 04.

"HEUREKA",

19:de århundradets förnämsta bläckhorn! Ingen afdnstning af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadslängd.

Pris 2 kronor. Säljes endast i

Stockholms Pappershandel, Jakobsgat. 28.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogénköket väljar besvär och oftast os, **acetylenköket Rex** däremot ersätter gasköket och är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behöfvas då, hvarje acetylenköket alstrar för uppvärmning nödig gas. Rexverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogénkök samt betydligt billigare än lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.

Order torde insändas till

Acetylenlångsverket Rex,

Generalagentur,

Stockholm.

Nyttigt och oumbärligt

i hvarje hem

att hafva tillhanda vid tryck, fröst- och brännskado-, sårbehandling, icke endast för att skydda mot mikroorganismer, utan äfven till att häfva värk och inflammationer, räknas Fil. Dr. P. Håkansson's Salubrin af alla, som lärt känna och använda det. Likaledes saknas det icke å något toalettbord, dit det en gång vunnit inträde, såsom det bästa medel för hudens, hårets och tänderns vård.

Om dess användning för nämnda m. fl. ändamål lemnas redogörelse i den beskrifning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin.

Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikkatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specer- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas. S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

C. F. JOHANSSON

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boning,

Svarfning, Glasmästare och Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.

Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lampor, Solfjädar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten.

Transporterar pianon, res- och fräktgods. Föreskaffar sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9 e. m. Sönd- och helgdagar 7—11 f. m.

Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Illustrerad

priskurant med bruksanvisning öfver: **Sant-tåra Parisernyheter** m. m. såldes en hvar fullt diskret mot 20 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till landsorten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. **E. Söderström,**

32 Jakobsgrat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 64 8.

OBS. I förhållande till kvaliteten äro de billigaste i Skandinavien.

Franska Gummivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,

Swamp, Lifmodersprutor, Suspensioner m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrländsgatan N:o 18, Stockholm.

A. T. Affären grundad 1898. R. T.

att ha tappat den. Ty huru skulle han förklara en så stor skatt för den, som lämnade igen plånboken åt honom? Under alla omständigheter inbar det ju att hans hemlighet blefve yppad.

Hur det nu än förhöll sig hade hon intet rimligt skäl att behålla en plånbok som icke tillhörde henne. Hon bad Réginald lämna den tillbaka åt François och bad honom låtsas som om den blifvit hittad af barnen och icke af henne. Réginald åtog sig beredvilligt uppdraget.

Jag har inte öppnat den, sade han och lade den i stallknektens genomskinniga hand.

François stoppade den i fickan utan att kasta en blick på innehållet.

Två eller tre gånger gick fröken de Curval igenom skolorummet, där François låg på chaisongen. Hon lade märke till att han ihärdigt höll ögonen slutna när hon var inne eller att han med en näsduk höll för såret i pannan, för att så vidt möjligt dölja sitt ansikte.

Men hon ville ha klarhet i detta hemlighetsmakeri. Hon beslöt sig för att anställa ett prof, som hon ansåg skulle blifva afgörande. I sin bekymmerlöshet rörande alla panningeförhållanden glömde markisen ofta sedlar och anvisningar liggande fram-

stolens sammet i ånger och samvetskval.

Men det var skrifvet, att misstänksamhetens onde ande skulle genomborra henne helt och hållet. I stället för att resa sig upp från bönen, alldeles öfvertygad om François' utmärkta moraliska egenskaper, hade hon all möda i världen att kämpa mot denna tanke, som plöteligt ansatte henne, utan att hon kunde jaga bort den.

Hvad jag är dum! Han har naturligtvis förstätt, att profvet med de aderton tusen francs'en var en snara för att få honom att förråda sig. När en tjänare bestäljer en allt hvad han hinner, så kommer han alltid helt blygt och lämnar en ett guldmynt, som man med flit tappat under en stol. Jag har inte narrat honom, utan han mig.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/3 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 13.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 26 April	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annensemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af A/lm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstak. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt blandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Den ändlösa skrufven.

I den stora militär-cancan, som sedan ett tiotal år dansas i vårt land, är det numera flottans tur att pocka på skattdragarnas panningar. Det är nämligen skillnaden mellan våra militärer och annat folk här i landet, att de förra alltid pocka. Om det gäller ett kulturändamål; om det gäller att skaffa tillfälle till skolgång åt barn i missgynnade trakter i landet; om det gäller att stödja något hvad som helst på den andliga odlings område, vetenskaplig forskning eller konstnärlig utveckling; om det gäller att göra oss dugliga att på vetandets eller industriens område häfda vår plats bland de civiliserade nationerna — då beder man alltid vackert riksdagen om [hjälp. Man söker ut, reda, huru det skall gå med minsta möjliga kostnad, och det ådagaläggas med omsorg, att panningarna skola användas med den största sparsamhet och i minsta möjliga mängd.

Våra officerare hafva en annan metod. Så och så mycket vilja vi ha! Var så god och anslå — inte resonnera!

För vår del lysa vi visserligen icke mycket större förtroende till de civila än de militära myndigheternas framställningar. Befordrin-

garna ske på båda områdena efter ungefär samma normer och det förstånd och de insigter, som de högre civila ledarna besitta, äro vanligen klena nog. Men det är då åtminstone icke bättre staldt med de militära auktoriteterna. Äfven bland våra militärer är nog den fräckhet som vanligen följer dumheten åt, det kryperi som är oduglighetens och karaktärslöshetens särmärke de befordringsgrunder som näst relationer drifva fram till makt och inflytande inom byråkratien.

Men när de ledande dummerjösarne på det civila området behöfva riksdagsanslag, söka de dock så godt de kunna gifva skäl för att öfvertyga riksdagen, verkliga skäl eller skäl som påhittats för att lura bönder, men i alla fall skäl.

Denna höfliglet hafva de militära dummerjösarne vuxit ifrån. När de på ett eller annat sätt gjort upp sina förslag, så taga de kommandotonen mot dem som skola släppa till panningarna och mot de betalandes representanter. Det finnes ingenting som runnit upp i dessa arma hjärnor, som icke genast gör anspråk på att omfattas af alla män med fosterlandsskärlek, som icke genast bliver nödvändigt för gamla Sveriges väl.

Metoden har onekligen lyckats imponera på mycket folk. Och den har ju åtskilligt för sig. Det är klart att ju mer vi offra för försvaret, dess mera blifver, till och med om vi antaga att tre fjärdedelar af offren äro i följd af oförstånd och oskicklighet bortkastade, försvaret stärkt. Något vinnes ju alltid. Kunde vi nå det idealet att vår manliga befolkning från 20 till 50 år ständigt sysselsattes med krigsöfningar, att våra landsförbindelser och kuster späckades med fästningar och att pansarfartyg bygg-

des i stället för lastdragare och passagerareångare, så skulle ju en statlig försvarskraft uppstå. Den ekonomiska nödvändigheten skulle visserligen inom några veckor göra det af med landet — men det är ju ingen militär synpunkt. Och om en tanke ditåt har plats i de ledande militära hjärnorna, så är den åtminstone mycket djupt liggande. Den militära skrufven kan vridas annu många hvarf, innan vi nå denna debacle. Vridom således!

Riksdagen har dock tvungits att efterhand förstå, att galenskapen börjat gå för långt. Och den tyckes börja få en viss känsla af, att den icke kan utan kritik låta »fackmännen» löpa af med våra panningar så långt de behaga.

Ett belysande symptom härpå förekom under flottstriden i andra kammaren. Herr Hans Andersson i Nöbbelöf hann äfven denna gång slagordet. Fann han som bekant gjort det en gång förr.

Det var då den militära härsabaten i Sverige just inleddes, och litet hvar minnes den dramatiska situationen på natten i andra kammaren, då herr Andersson, sjuk och af läkaren förbjuden att tala, meddelade en alltför uppriktigt krigsminister, att kammaren icke röstade på kommando. I år var det en officer af lägre ordning, som fick svaret, men det var nog lika välmoment. Om icke riksdagen beviljade flottan de begärda nya anslagen, så kunde naturligtvis ingenting mindre inträffa, än att i nödens stund flottan sveke våra förväntningar, och då vore det naturligtvis ute med land och folk. Nöbbelöfsrepresentantens skärande replik, att han icke väntat, att en flottans officer skulle tala om att flottan sveke, förmår säkerligen icke hejda de sjudande känslorna hos fack-

P. P. W:s "Ijufvaste" minne från Tysklandsdagarne.

»Det var en riktig glädje att höra (antisemiten!) Stöcker predika. Det var lif, det var kraft, det var öfverlägsen värme i hvarje ord. Det var riktigt uppfrikskande att höra honom. Efter predikan gick jag in i sakristian för att göra hans bekantskap, och det var mycket angenämt.»

(P. W. till Sv. M.)

männen men hos andra kan den kanske hindra, att dessa känslor alltför mycket löpa åstad med det lilla förståndet.

Någon egentlig förändring i riktningen betecknar visserligen icke detta års riksdag. Den militära skrufven kommer nog att fortfarande vridas och vridas, och det arbetande Sverige kommer fortfarande att se allt större del af sitt arbetes produkter kastas i det militära ginungagapet. Men en smula antydning om vaknande eftertanke lämna dock de militära riksdagsdebatterna. Det tryck som i närvarande tid kännes allt hårdare på vår näringsverksamhet, den växande utvandringen som hotar att beröfva vårt land större verklig försvarskraft än alla de växande krigsmillionerna kunna förskaffa oss, det nödstillstånd hvarom öfre Norrlands hjälpbehof talar och som icke mindre kraftigt låter höra af sig i de öfverallt skräpta striderna mellan arbetsgifvarne och arbetarne — allt är ägnadt att låta oss stanna och se efter, om vi icke kommit in på en farlig väg. Man skall då kanske börja tänka att hvad vi mera än allt annat behöfva i detta land är en ekonomisk politik. Och tanken kan väl dock äfven hos oss i sin tid föda handling.

Truster.

En intressant bok.

Den förmodligen första, mera uttömmande framställningen på svenska af Amerikas trustväsen föreligger nu som nr 24 i serien »Ur det modärna samhällslivet» på Alb. Bonniers förlag. Dess författare, medarbetaren i Göteborgs Handelstidning, kand. Nils Siösteen Åtnjuter förmånen af en ganska aktuingsabjudande beläsenhet på ifråga-

varande område, hvarom litteraturföreteckningen på det lilla häftets sista sida nogsamt vittnar. Men ej nog härmed — på ett friskt och liffullt sätt ger han läsaren tillgodo äfven sin egen uppfattning af trustfrågan, som ju blifvit aktuell äfven i Sverige genom de senaste månadernas händelser i vår finansvärld — jag vill endast erinra om det svenska tändstickstrustförsöket. Och denna uppfattning präglas af en djärfhet och käckhet, som stundtals värkar något ungdomlig, men i regeln är synnerligen behaglig till omväxling med våra nationalekonomiska arbetens föga prisvärda torrhet — i allmänhet.

Förf. har nämligen tagit sig före att skönmåla trustväsendet som den naturligaste, enklaste och förståndigaste lösningen af den sociala frågan. Icke okritiskt, utan med skarpt hänsyntagande till kloka lagbestämmelser som nödiga korrektiv för eventuella, mot en sund samhällsordning stridiga utsvärgningar af dessa truster. Och de premisser, hvarur han drar sina slutsatser, visa, att han icke gör en oblyg storkapitalism tjänster, utan är en reflekterande reformman. Hvilket ger hans bok ett ytterligare behag.

Han har funnit, att den fria konkurrensen genom sitt nödvändiga slöseri åter ut sig själf, samtidigt med att den suger märgen ur de många, som äro i dess bröd. Men har också funnit, att den socialistiska framtidsstaten skulle bli »hart när en industriell polisstat med byråkratisk reglering af värksamheten, dödande slentrian, till sist stagnation och reaktion» — för att använda hans egna uttryck. Trustväsendet, på lagvägen lämpligt regleradt, skulle däremot medföra »en fri, ohämmad, individuell värksamhet med kraftigt utformande af personligheten och svängum för hennes svällande krafter.» Härtill kommer förmodligen i förf:s ögon att det af ett regleradt trustväsen skapade lycksalighetstill-

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Parg—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turn Severin—Bukarest—Konstanta—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

Hvar 8 Dag

är
Sveriges enda
illustrerade tidning
som påpassligt följer
och illustrerar dagens
händelser i In- och
Utländet och som med-
delar porträtt till
dagskrönikan.

ståndet skulle kunna åstadkommas åtskilligt raskare än socialiststaten.

Han besinnar emellertid icke, hvilka svårigheter riksdagslagstiftning och strikta tillämpandet af dessa lagar och förordningar skulle medföra i vårt land. Och har han uppenbarligen icke tänkt på en tredje, utväg: den kooperativa tankens realiserande i allt större skala. Initiativlusten kan ju icke dödas, socialiststaten älskar den samma kanske icke öfverhöfvan, men medan den inom trustväsendets ram skulle alstra uppskrufvade löner, behöfver den på kooperatiens fält ingalunda åstadkomma dylika mindre angenäma resultat.

I korthet: en intressant exposé, väckande tankar, som kanske icke gå i samma spår som författarens. En exposé, öfver en fråga, som för hvarje dag blir allt aktuellare här hemma, och som bör få mera dryftning än dagspressens pikanta notiser om trustmagnaternas besynnerliga nycker. En bok, som förtjänar att läsas, och hvars pris — en krona — icke bör lägga några öfverstigliga hinder härför.

Mr.

En lekman på Luleå biskopsstol!

Riksdagen har beslutat ge Norrland ett nytt biskopsäte. Första kammarens reaktionära intransigensser komma naturligtvis att uppbjuda hela sitt kulissinflytande för att bekläda denna nya biskopsstol med en af vår hierarkis lysande prelater. Och hade det gällt en annan landsända, hade de ju gärna kunnat få i lugn och ro redeligen sträffa för denna goda afsikt. Men allt för stora intressen stå på spel i det nordligaste Norrland, för att de icke böra bli motsagda vid denna nominering. Det rent svenska inflytandet bör stärkas i buffertplankan mot grannen. Och detta stärkande sker lämpligast på skolorganiseringsvägen. Må därför Sveriges frissinnade, reformmän och intelligenser i god tid se sig om efter sin man, en kraftig och klok man. Och då biskop kan väljas äfven ur lekmännens krets, bör acceptabel lekmannakandidat snarast gallras fram bland de många mer eller mindre lämpliga aspiranterna.

Miscellus.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till mo-
derata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.
Vördsammast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

DAGSKRÖNIKA.

När stiftsfrågan afgjordes i första kammaren, var dess åhörarelyktare till trängsel uppfylld af hustrur och döttrar till Kalmarlänsrepresentanterna. Och ville dessa förmodligen bevittna sina makars eller faders parlamentariska triumfer. Därför vardt dock intet. Biskop Billing led sitt stora nederlag och gick snabbt och satte sig på sin bänk, hvilket aldrig inträffar annat än efter svårt förlorande nederlag för den biskoplige talaren. De små snälla och söta Kalmarfrökarna knöto förbittrade sina små händer mot k. mts hjälpe- män samt formade sina små tvätta mun- nar till otäcka hvisslingar. Hvaraf dock vardt intet. Lyckligtvis.

Vi ha länge hoppats att få se en annan publik på denna läktare än dessa utomordentligt äggande kon- troll damer. Vår skolorngdom bör nat- urligtvis af sina lärare ledas upp på läktaren för att höra de vise senato- rers djupa lärdom. Och därigenom få en praktisk kurs i grundlagens rätta tolkning. Man har redan dragit för- sorg om att de genom billigt inträde på Skansen skola få en inblick i Sveriges natur. Men utom natur har Sverige äfven en delonatur i form af underliga lagar och förordningar.

*

Sophus Dahl är en af de roligaste och trefnaste humoristiska uppläsare, vi någonsin hört och sett. Hvarför det förvånat oss, att publiken i Folkets Hus' A-sal i torsdags var så relativt fåtalig. Så som Sophus Dahl berättar landsmål, är det ett sant och värdigt nöje att lyssna därtill. Endregårds sängstycken voro också värda ett väl- villigt öra.

För de tvehågsne må påpekast, att Dahls norska är lika lätt att förstå som vanlig samtalssvenska. Och hans ypperliga mimik hjälper till och med de trögaste förstånd på rätta trafven. Vi hoppas, att nästa »afton» icke skall resultera i endast årens upprätt- hållande.

*

Björnsterne Björnson har skrivit ett andra bref till »Berl. Tagebl.» om Nordslesvig. Däri skriver han bl. a.:

»I Nordslesvig liksom i de skandinaviska länderna är man fullt på det klara med, att förhoppningar, fasta vid krig, äro blott illusioner. Däremot hoppas man i Nordslesvig på en åter- förening med Danmark genom förhållan- dens utveckling i Tyskland, och tack vare ett förbund mellan Tyskland och Skandinavien.

Ännu under kaisarens besök i Kö- penhamn har emellertid Köllerpolitiken yppat sig i form af utvisning från Nordslesvig.»

*

Kronprinsessan Victoria anlände i går till Neapel på väg norrut, samt be- finner sig väl af vistelsen på Capri. Sommarväder råder.

*

En ny intressant princip har upp- tagits af en i Köpenhamn i dagarna startad bank, »Revisionsbanken.» Utom vanliga bankaffärer kommer den nämligen framförallt bevilja lån efter att systematiskt ha låtit revidera läne- sökandes räkenskaper och affärsdrift, naturligtvis under strängaste diskretion. Tanken som ligger därbakom är den: får man direkt tillgång till att lära känna en länasökarens ekonomiska ställ- ning, så kan man med mindre risk erbjuda honom det lån han begär. Följden häraf blir säkerligen i många fall — större lätthet att få låna!

Skulle icke samma princip kunna upptagas äfven här i Sverige?

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda

Söndagsaftontidning.

Telegram.

Duellhistorien i Essen.

En oblyg begäran.

Berlin, söndag.

Den för mordet på artilleristen Hartmann i Essen häktade sjöka- detten Hüssener har anhållit att blifva frigifven ur ransakningshäktet, men krigsrätten har afslagit denna be- gåran.

På hästutställningen.

Prisutdelningen i dag.

Redan vid 11-tiden började folk- vandrigen ut till Djurgården, som börjar te sig litet värlig, i all synner- het i dagens strålande solsken. Men det var först vid 1-tiden, som det bör- jade bli trångt. Ridande polis och en mängd fotd:o höll dock ordningen uppe.

Det var icke utan svårighet som vi kunde taga oss fram till utställningen, där prisutdelningen kl. half 2 skulle taga sin början.

Här stötte vi på en onad svårighet i form af en hokkamrer — jag tror han hette Ståhl. Med den höflighet, som tyvärr ofta karaktäriserar den sor- tens folk, då de få förtroendeposter, förklarade han, att bestyrrelsen redan lämnat ut allt för många biljetter till pressen. Om »Kvällen» var särskildt intresserad, kunde den köpa biljett.

Nå ja, våra läsare vilja ju i alla fall höra något om det höga societets- nöje, som kallas hästutställningens pris- utdelning, hvarför vi sökte att köpa en biljett. Då alla de bästa platserna redan voro upptagna, få vi nöja oss med att betrakta tillställningen i fågel- perspektiv.

Vi sågo då ett bord, fullsatt med cups och andra pris, sannolikt ganska dyrbara. En herre utan uniform, hvil- ken vi, då han vände blicken mot höj- den som till bön, igenkände som Dra- matens inspektör, baron Bonde, riks- marskalken, flera ministrar, kamrarnes talmän m. fl. storgubbar.

Så kommer kronprinsen och prisut- delningen tager under fanfaran sin bör- jan. De belönade hästarna hoppa fram öfver arenan och ägarna stiga med större och mindre värdighet fram för att ur kronprinsens hand mottaga vär- deföremålen. Några namn kunde vi ej från vår upphöjda plats höra. De tillhöra ju också dagspressen. Vi ska väl ej ta alla nyheter från dem.

Så följde uppvisning af de för häst- lotteriet bestämda hästarna, ett antal präktiga djur.

Därefter vidtog prisridning och upp- visning af ekipeage på. Djurgårds- slätten, hvars inhägnade område var kantadt af en öfverskådlig människo- massa, genom hvilken vi på velociped knappast kunde taga oss fram: för att i ombytningsminuten aflämnas detta.

Guy.

Den gamla satsen, att »en häst är ett fyrtioa djur med ett ben i hvardera hör- net» är förligad och dum. Fråga hvilken kavallerist som hälst. Och kavalleriet fins det i dessa dagar godt om i Stock- holm. Vi ha ju hästutställning.

Det är ändå egendomligt. Hvarje vår, när andra dödliga gå med värkänslor i blodet och drömma om ljusa nätter och mörka ögon, samlas hit en mängd häst- människor, som ej ha öga för något annat än koter och hasleder och pedigree och blod. De tala inte om annat, de tänka sig ingenting annat och deras drömmar om natten röra sig endast kring lydnads- hinder och stånglett. Och det där smit- tar. Alla stadens unga damer ha likale- des hästfluga, men i deras drömmar svä- va unga husarer, dragoner och hästgar- dister om hvarandra. Och smittan breder kring sig. Hvad intresserar oss politik eller arbetskonflikter i dessa dagar? Nej tacka vet jag en präktig ardenærhering eller ett kapploppingssto, nervöst som en 19 årig balskönhet, eller en dogcart körd af en svartmuskig israelit med groom bak i karran.

Nåja! Skämt åsido! En hästutställning har nog sina goda sidor — för landets hästuppfödare och t. o. m. för våra kavallerister — men hvad intresse en mörkögd judinna eller en ung grosshandlarefröken kan ha utaf »äldre tyngre hingstar» eller »brukshästar af alla slag» det kan jag inte fatta.

Men de få tillfälle att visa sina nya värtloetter, de få hälsa på majestättet och stående åhöra kungesången, de få småle mot unga löjtnanter o. s. v. och det måtte väl vara nog.

Inte är det lönt att här ingå på en närmare granskning af hästutställningen för året. Den är sig lik som alla andra — något bättre i år måbända — och sä- kert känna alla »Kvällens» läsare till, hur en hästutställning tar sig ut med prisrid- ning, ringrännning och dylikt i Djurgårds-

cirkus. Och om »utsläppt traf» och »samlad galopp» ha väl det stora flertalet mycket liten aning. Eller intresserar det någon, om en häst går och »spänner» eller är »bakom hand» eller »tjurar på bettet»? Nej jag kan väl tänka mig det. Och Gud ske lof, att ni inte göra det. Alla kunna ju inte vara hästmänniskor håller.

Men för öfrigt är utställningen värd att taga i betraktande. Det roar alltid någon, om än resultatet blir för er detsamma som för den skänks kavalleristen i Sön- dags-Nisse: »Den hästen tycker jag djäfl- ar i min själ bäst om. Hvilken häst tycker du djäflar i din själ bäst om?» Ja såg det.

Sky-Rocket.

Pelle Staaff som satiriker.

Pelle Staaffs mest utmärkande drag var hans fyndiga kvickhet och den öföfvä- genhet, med hvilken han slog ned på dumheten och fördömen. Som ett bevis härpå meddela vi här nedan några ut- drag ur den stora parodien vid Svenska akademien hundraårs minneshögtid, pu- blicerad i »Dagens krönika» 1886. Ut- rymmet förbjuder oss tyvärr att införa hela den dräpliga dikten.

Jag stod på Skeppsbron under kungaborgen,
När dagens oro ändligt somnad var,
Och öde lågo gatorna och torgen,
I slottets fönster såg jag landets far.
Det låg ett uttryck i de franska dragen,
Som när man dansat på en Oskarsbal,
Och trötthet fans där, men jämväl behagen,
En segerkrans — men som från Norge ta- gen —
En blick, till hälften stolt, till hälften litet skval.

Förunderliga makt monarken äger!
Se anden färdig så till strid som vers,
Gestalten oss sin hjältesaga säger,
Fast böjd inunder opanagets pers.
Ja, slik han kom från simulakerstriden,
Men slik han var och, när han göt sin själ
Bland folket in vid baninvegningsriden
Ty store andar ge sin form åt tiden,
Och Oscars tålevarf bär Oscars drag jämväl.

Och då sjöng Tammelén, en mäktig ande,
Fäst stundom rinfrost på hans vingar låg.
Ack, klippor finnas, där vi alla strande
Och äfven diten har sin frusna våg.
Men stark var bägen, som den alls spände,
Och pennan stark, fast, efter glitterbänd,
Och att den långtan Flög dyppast kände
Till akademien i guldmåladsländ.
Steg fram och gret på Sveriges gamla mo- dersmål.

Därnäst hör Sunilberg, hör hans stämband knarra
På rikssal'n redan, domen förestår!
Den nya tidens stackars andar darra,
När seklets midnattsklocka tolfvan slår.
Brutalt, prelatiskt ljuda kammarorden!
Mot dem, som stört de sectans harmoni,
Och han, som fordom svor vid präfforden,
Är till den väldige bestraffar'n vorden,
Af röheten: du hör hans egen däruti.

Så är det i din sång, o colsharpa,
Där Skandien's himmel svänger kring idén;
Och ännu mer i de kritiker skarpa,
Dem du har frambragt, älle af Wirsén.
Hvad solgats kring kung Henriks älskogs- stunder,

Hur skarpt på Strindbergs ökt med du slår,
Och Ibsen, diktsens afgrundshemiska under,
Och Björnson med hans agitatorsfunder
Du drömlar dem — och jag, jag skäms, att
du är vår.

Och han, som slöt den långa skarranden
Och stödd på enpåk gick och sjöng den
Med Karl den telftes stigar över voden,
Behagens, skämtets, talens, Edlunds vän;
Han, lagerkrönt i folkhögskolans gille,
Som Aftonbladet redigerade,
Ej främst som skald, än mindre främst
som snille,
Som vilje dunt och kunde, hvad han ville,
Den patriotiske Per August Gödecke.

I bleke skuggor utaf höge fäder,
En krans jag lägger på ert styft i dag.
En efter annan af er säkert tröder
Dit upp bland molnen efter slutad dag.
Där kan I sitta och se ned till Norden
Och jänra öfver hvad som diktas där,
Och strefvis om hvarannan sätta orden
Till tandagnisslar om den fosterjorden,
Som har förgått er — och därför är oss kärr.

Tre B.

Under denna rubrik skriver Karist. T. följande, till hvilket vi lämna vårt litigaste erkännande:

Herr Billings förtviflade försök att ut- vidga kungens numerär till olyckstalet 13 misslyckades i onsdag äfven i hans egen kammare, som förut varit honom och högkyrkan så trogen. Få se om ens kyrkomötet vågar hålla fast vid den allena saliggörande ståndpunkten till hösten?

Dagen tillhörde den Boströmska kom- promisspolitiken, som kan den bepröf- vadt förmånliga konsten att samtidigt tjäna Gudi (kyrkan) och Mammon (Andra kam- maren).

Men på andra sidan om denna »rätta medelställning» höjde hr Branting den rena flaggan med lösensordet: skolans frigörelse från kyrkan, och under den sam- lades en liten flock på några tital —

Billing, Boström, Branting, forntid, nu- tid och framtid. Forntiden är en gång förbi, den kan inte kallas tillbaka. Nu- tiden är deras som hålla sig till det som är, det som ligger färdigt och mognadt. Men framtiden tillhör dem som se bortom de närmaste dagsuppgifterna, mot mål som det ännu måste arbetas mycket för att nå.

De kunna väl tryckas utopiska dessa mål. Men har sträfvandet mot dem goda och starka skäl bakom sig, då har det tryggt hopp om segrer, förr eller senare. Och då kan det hända så, som det i on- sdays hände i Första kammaren, att en af

det bestående förevarare helt öföfvän- tadt låter utfalla sig en bekännelse, som röjer att äfven han förminner hvad som komma skall åtminstone som en möjlig- het. Lektor Nyströms käckta förklaring att, om kyrkan ställer hinder i skolans väg, denna utan tvekan har att gå sin egen bana, frigjord från den förra, varslar om att våra, kättarnes, meningar börja slå rötter äfven på »samballsbevarande» grund.

Från musikvärlden.

Rhenguldet. Konsertföreningen.

Yvonne de Tréville på Operan.
Äntligen kom Rhenguldet upp. Och beredde oss flera angenäma öfverrask- ningar. Hr Nyblom hade efter Briese- meister öfvertagit Loges svåra parti. Och den unge sångaren lyckades öfver förväntan att ge uttryck åt alla de skiftningar, denna roll fordrar. Vokalt sedt låg han öfver företrädaren. Och han var icke långt efter denne i spe- let.

Som Mime hade hr Ericson efter- trädt hr Nyblom. Hr Ericson locka- des övadt brå, båda sjöng och spe- lade på det förtäffligaste.

Hr Sjöberg hade sin andra debut som Fasolt, där hans stämman klinga- de väldigt och klungfullt. Hr Seller- grens raa röst passade bättre i Fafners parti än i Fasolts, som han förut sjöng.

Allt som allt var det en intressant repris.

Konsertföreningen hade i går kväll sin sista folkkonsert, fulltaligt besökt och mottagen med stort biball. Och på måndag börjar Yvonne de Tréville sitt gästspel på Operan i Julius roll, före- gången af vackra loford från lands- ortsturnén. Så skriver t. ex. G. A. B.:

»Mille de Tréville är en sångerska i stor stil. En stark, fyllig röst, skolad till en utomordentligt smidighet. Det är ver- ligen uppriskande att någon gång få höra en sådan verklig sångerska, som kan sjun- ga, och som icke alienast står och litat till publikens synnerliga välvilja för de mer eller mindre säregnet »fördjupade» roman- serna, medan röst och sångkonst ännu är på ellevadstid.

Mille Trévilles röst har i motsats till åtskilliga andra koloratursångerskors, ett vackert, bärgt mellanregister, och egalise- ringen är ända till högsta höjd synner- ligen jämn. Hon beherska fullständigt alla dynamiska skiftningar: pianissimo, dimi- nuendo, crescendo till forte fortissimo.»

Det skall bli roligt att få höra henne på scenen, som är hennes rätta fält. Hennes gästspel lär, med afbrott för en kort redan bestämd turné i lands- orten komma, att räcka säsongen ut.

Colla destra.

Från parkett.

Teateramatörsällskapet hade i dag matiné på Dramaten till förmån för föreningen Mjölkdroppen. Det välgö- rande ändamålet får väl öfverskyla mycket; men i alla händelser var pu- bliken förtjust. I Drillens operett ut- märkte sig en af de uppträdande för en riktigt nått röst. Salongen var full- satt.

M.

Monna Vanna. Sköna Helena. Som blad för stormen.

Knappast har väl den teaterbesökande stockholmska allmänheten haft sina olika smakriktningar så väl representerade som nu för ögonblicket. Först och främst ha vi verkligen för ännu en kort tid tillfälle att se det stora dra- mat; att se en allvarlig, fantasirik och vacker pjäs, där det yttras djupa san- ningar endast därför att författaren vill ha fram dem och icke emedan de äro nödvändiga för handlingen och de upp- trädande personernas karaktärisering, och hvarje kväll är Svenska teatern fullsatt af en publik, som tillber her- de Wahl och fröken Lundequvist — till och med så mycket att den knappst ger sig tid att uppskatta herr Klintberg, och som är mycket nyfiken att se »man- telsen».

Lätom oss hoppas att den också hör på hvad författaren har att säga i »Monna Vanna», om den också inte gått dit enkom för den skull... Nå, så ha vi ett lättare äldre stycke på Söder, »Kammarjungfrun», som ny- ligen i en tidning helt belåtet fritogs från att vara skabrös. Om vi minnas rätt förekommer i pjäsen en brådmögen pojke, en sak, som är bland det osmak- ligaste man sett på länge. Men an- målaren i den äldre tidningen hade rätt, »skabrös» kallar man inte en sådan foreteelse...

En mera sund och enkel publik skattar åt Folkteaterns »I mobilise- ringstider», som fortfarande öftrutet drar folk, och de allvarliga musikmän- niskorna här i staden läska sig med ett Wagner-drama.

På Dramaten går för närvarande ett alldeles utmärkt program, som passar för alla utan att därför vara tomt och intetsägande. Det är Giacosas »Som blad för stormen», en intressant pjäs, som spelas förtäffligt. I synner- het gäller detta herr Arehn. Alla de uppträdande se sydlandska ut — fru Bosse har ju redan af naturen de mörka färgerna och den »mattgula» hyn, men herr Arehn är på samma gång chic och loj och oförsämd ändå,

med glimtar af ett godt hjärta bakom de halfslutna ögonen och med något gossaktigt trotsigt öfver sig, som all- sammans gör att man nästan sörjer öfver att hans Tommy skall gå förlö- rad, fastän man på samma gång för- står det.

Men jag får inte bli för lång och ännu har jag det bästa kvar.

Hur kan man kalla »Sköna Helena» det bästa efter »Monna Vanna» och det förtäffliga nyitalienska skådespelet? Ja — saadan er jeg, kjære Mor! Jag njöt verkligen ofantligt af Anna Norrie, och man hade roligt då man såg »Sköna Helena». Men endast tack vare Offen- bach och henne, ty de öfriga uppnådde ingenting annat än en viss förväning med sitt hoppande och sprattlande. Jag tror att jag njuter mest af hennes gång, är inte det skönhetsglädje att se den. Det finns många som anmärka på Anna Norrie som Sköna Helena, de säga att hon öfverdrifver, att hon begagnar slangspråk... Ja, ja, men allt det där halker förbi mig, jag bara ser henne röra sig och hör henne sjunga, ser hennes leende plötsligt lysa upp dragen, ser henne gå med långa, lugna steg, litet framåtböjd och lätt gungande med den plastiskt vackra dräkten fallande i raka linjer ned till golvet... Jag kan inte säga något förklarande om henne, hon bedärar och fångar dem helt, som verkligen beundra henne. En gång hörde jag henne öfverdrifva sina Frödingssånger alldeles ohyggligt i Folkets hus. Och den gången led jag så af att inte kunna tycka om henne, att jag var melankolisk hela kvällen...

Ruth.

Randteckningar

i Gunnar Hults dagbok.

(Ur en outgifven roman.)

Af H. W. L.

Eder samvaro med människor vare i kärlek, så har redan en annan talat före mig. Hans mening var god och vacker, men, som det mesta goda och vackra, litet opraktisk.

Jag säger eder:

Eder kärlek vare finkänslighet.

Till den starke säger jag: sätt in din styrka där du kan bruka den till något och nedsätt den ej för mycket af undfallenhet. Visa att du är något litet starkare än de andra.

Till den svage säger jag: slå ej mynt af din svaghet, säg icke så här: »Si, här står jag, ensam och vännäk- tigt, oföränt i edra stycken, af du en feg hund efter du vill mäta dig med mig. Du kan trampa mig under din häl om du vill, men gör du det, kom- ma de gode och rättträdige att spotta på dig.»

Tro mig, i svage, det är mindre skymfligt att trampas under den star- kes häl än att försvara sig med sin svaghet.

* * *

Tiden har löst den sociala frågan. De, som arbeta för uppehållet, äro hos dem radikalt afstängda från kärleken, hvilken blifvit ett privilegium för de lata lyckliga, som bo på samhällets höjder.

Och intill dess människorom få det lika lyckligt ordnadt komma de alltid att sönderslita hvarandra.

* * *

Det var en vårens natt jag gick och tänkte för mig själf, och så här gingo mina tankar:

»Hvarför skall jag vara så ensam i mig själf? Jag talar med min vän och vi tänka samma tankar — för en mi- nut. Jag ser in i min älskades ögon, och när jag kysser hennes panna, känner jag en fläkt af hennes känslas mystär, men jag förvillar mig där, och hon kan ej följa min tanke på dess raka, eterkälla väg uppåt. Och min egen känsla går sin egen väg, den går i labyrinthgångar och möter sig själf ibland i en vägmörkning, och då smälter den generad och känner efter att halsuden sitter rätt och vänder in på den dagsljusa allfarvägen med af- mätta steg och otadlig hållning. För att vid första tillfälle vika in i nästa labyrinth. Men alltid ensam, alltid ös- kande, alltid med osäkerhetens stela leende, som bara är en mask för lifs- ångesten.

O du älskade, hvarför kan ej din lugna kärlek gifva mig sällskap och jämnvikt — då kanske vi vågade söka den branta vägen till det jordiska para- diset!»

* * *

I den gyllene åldern visste man ej af någon religion.

Men när världen blef ond och män- niskorna började lida, då byggde de sig himlar af sin skönhetslängtan och sin godhetslängtan och sina djärfaste drömmar om lycka. Och när deras själ blef sjuk och när kroppen led, då läto de sina tankar sola sig i hoppet om den värld af allt godt, som en gång skulle komma, säkert, säkert. Så blef deras religion en hoppets religion, och utan hoppet kunde de ej leva.

Men vi, som ej ha något att hoppas bakom stjärnorna, vi se lifvet i hvit-

ögat med lugn, och vi äro starkare än de, som byggde himlarna.

Försiktighet.

En ung bildad ryss, som nyligen via Fin- land hitkommit från Petersburg, skriver till oss följande, som torde vara värdt allt beak- tand:.

Underrättelsen om dessa första ut- visningar från Finland kom ingalunda öfverraskande för mig. För öfver två månader sedan hörde jag namnen på just de nu utvisade öppet nämnas af en man, som äfven uppräknade dem, hvilka skola följa de första offren för hr generalguvernörens utdrifningslusta tätt i spåren. Och de äro icke få. Jag vill omnämna utvisade för Eder, hr redaktör, på det Ni må kunna före- bygga den effekt, man från vår högsta ort ursprungligen afsett med dessa ut- drifningar.

Ryssland är för närvarande fullt ru- stadt att när som helst falla in i Sve- rige och är dessutom för ögonblicket alldeles oförhindradt på andra håll der- till. Detta är sakförhållanden, som ni svenskar i allmänhet icke torde känna till. Vårt gamla despotiserade lands regering väntar endast på lämp- ligt anledning. Skulle så inträffa, att eder press eller svenska folkmassor på kraftigare sätt gäfvé sin opinion till- känna till förmån för utvisade finnar, kommer detta att betraktas som full- giltigt krigsorsak.

Min afsigt med dessa rader har varit att genom eder tidning varna den svenska publiciteten och svenska fol- ket. Ännu ären I icke fullt rustade för att taga emot en skarpstöt. Men kommer tid, kommer väl också råd.

Eder förbundne.

Mellem Ægtefolk.

Han (mod Shuiningen af en Scene, trost): Den, der forstaar, undskylder Alt.
Hun (stadig stridslysten): Undskyld, det forstaar jeg ikke.

Interiörer

från

Gamla Heidelberg

at en Heidelbergare.

II.

Landsfadrens jubileum.

Badensarne räkna sig vara skäld med oss. »Ty», säga de, »vår prinsessa är ju kronprinsessa hos er.» Den släk- ten behöver de icke skäms för, ty-cker jag.

Därför uppfattade vi tre svenskar det som vår förbaskade plikt att vara med och fira den gode gamle storher- tigens jubileum. I slutet af april förra året hade han i femtio år fridsallt styrt Baden, det soliga, lyckliga lan- det, som flyter af mjölk och honung, som genomskaillas af Trumpetarens af Säckingen valthornslåtar och genom- strålas af hans romantik. Och då samlade sig ung och gammal, arbetare och millionär, student och filister, samlade sig kring hans slott och ro- pade: »Hell dig du gamle! Vill Gud dig lifvet unna, vi göra dig godt igen!» Och hemma i Heidelberg, i Mannheim, i Freiburg, i Konstanz, i gårdarna ute på Rhenslätten och i skogskojorna uppe i Odenwald bådo kvinnorna för hans väl, klostersistern såväl som flickan, modern och hustrun i de hus, där Luther och Gustaf Adolf hänga öfver soffan.

vägsstationen. Där stoltserade Saxo-brusserna i sina hvita »Stürmer» och hvitsnörade jackor, där stodo de gröna vestfalerna. Och där alemannerna i rödt och gult och alla de öfriga. Vi vändade på extratåg, som skulle föra oss på en timme till Karlsruhe.

Ett extratåg med studenter! Det är en kvantitet af lifvets fullhet som man inte ser alla dagar. Det var sång och glam i hvar kupé, det skämtades med »stinsarne» som stodo uppsträckta vid sidan af det förbarraslande snälltåget, det viftades och kastades slängkyssar åt de »süsssen Mädels», som kommo inom synhåll. Och ett likadant tag brusade mot huvudstaden söderifrån från Freiburg, ett som följdes som vi af befolkningens leenden och välönskningar. Ty studenter äro i Tyskland värre »pampar» än här, sångarfördeltagare knappast undantagna.

Och i luften klang våren, och Odenwald stod hvit under boklöfven som under en väldig mjuk björnmossa i hvilken till och med prinsessan på ärten skulle ha vaggats in i eviga morgondrömmar!

Vi kommo, sågo och segrade. Karlsruhe, det annars så stela, befanns ha sprungit i höjden i alla afseenden, ej minst i fråga om droktaxeaftgifter och hotellrumsförhållandena, så att västgöten L-n, som annars gärna njuter af lifvets ljusa ögonblick, måste afstå både från drokska och öfverligning. Ty då hade han kommit en femtillapp fattigare igen, hvilket hade varit en nationalförlust. (Jag bragte honom och fosterlandets tack.) Allt var gult och rödt. Husfasaderna, gatorna, lyktstolparne, banden på hästarna, ja, äfven himlen gjorde sitt bästa för att i aftonrodnaden få fram de bägge färgerna. Det var svårt att tränga sig fram; men vi cherusker hade ett fast mål, dit vi trängde fram med tio hästars kraft. Det var Krokodilen, där vi sammanträffade med en mängd »alte Herren» och annat trefrigt folk, äto »Kaiserbraten», drucko öl och vordo glade. Det låg fest i luften...

Bäst som det var, stodo vi uppe i staden och gjorde oss i ordning att inta våra plats i fackeltåget. Max och Kuni voro »*»Wichse», redo på hästar hade stora baretter på huvudet, svarta sammetsjackor, hvita ridbyxor, stora stöflar, silfversporrar och vid sidan hvar sin våldiga pamp. Ett bredt band i föreningsens färger, rot-schwarz-gold, gick öfver venstra skuldran ned under högra armen och fullbordade den pittoreska paradkostymen. Man tror sig fortsatt flera århundraden tillbaka, då man ser en skara dylika ryttare, två från hvar förening, med dragna klingor och morsk hållning. Ännu mera trolskt måtte det ha förefallit i det fladdrande fackelskenet, som bars fram af en riddarvakt på 2000 studenter.

Långt framme i taget gingo vi tre svenskar med våra vänner. Men de förstodo föga hvad vi sade, ty vi talade den kvällen *svenska*.

Det tycktes oss en egendomlig situation att gå så här nere i en illuminerad stad i ett främmande, men mildt och älskligt land, gå mellan brusande, glada människostömmar — medan däruppe, där hemma, den stora stillheten, strångligheten rådde och kölden visade sin makt som bäst. Och vid kanten af gatan stodo vackra, unga badensiskor och undrade, hvad det var för ett väklingande språk som talades midt i heidelbergerska leder.

Tåget gick genom hela Karlsruhe; stamade vid borgen, sände deputation, som fick nådigt svar, och fortsatte ut på öfningsheden, där det bildade en väldig eldkrans med åtminstone en kilometers genomskärning. På gifven signal genomkorsades cirkeln af två tusen flygande beckbloss, musikärerna spelade, klingorna korsades, och mot den röktinga värhimlen steg det:

Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus, post jucundam juventutem, post molestam senentutem, nos habebit humus.

Jag har i min ägo ett stort, fint vishäfte, prydt i de badiska färgerna och med ett präktigt fotografi af storkhäftigen på insidan. Ett sådant fingor vi alla på kommersen, som ägde rum i Stadthalle och bjöd en glänsande anblick. Nere i sal n och på den hästskoformade läktaren suttu alla badiska studentföreningar ordnade efter långbord. Framme vid tvärbordet generaler, excellenser, geheimeråd och professorer af lägre ordningar samt de respektive studentkårernas utskott, naturligtvis »in voller Wichs».

Vi cherusker suttu på venstra läktaren och hade en utmärkt öfverblick öfver terrängen. »Fax»arne, student-vaktnästarna, hade största möda i världen att skaffa bier åt alla törstande strupar. Ölet rann ur faten i en ström, endast sejdlande skiftades. Därnere smälldes i bordet med sabeln och hölls tal, kraftiga, heroiska, framskrikna tal, hvaraf man då och då hörde ett ord, det öfriga drunknade i bruset. Men salamandrarne gingo med kläm — och ofta. Det »refs» på kejsaren, på festföremålet, och äfven:

Vivat academia, vivant professores, vivat membrum quodlibet, vivat membra quolibet semper sint in flore!

Vivat et respublica et qui illam regit, vivat nostra civitas, Macenatum caritas, quae nos hic protegit!

Men mest entusiastiskt var stämningen vid versen:

Vivant omnes virgines, faciles, formosae, vivant et mulieres tenerae, amabiles bone, laboriosae!

Kort sagdt, det sjöngs och dracks och ropades hoch och refs salamander och var mycket lifligt på vår sida.

Allt vid det ölet sjönk och stämningen steg lutade Max sitt huvud mot mitt bröst, och hviskade kärleksfullt:

Ihr Schweden seid aben Karle! Ich habe euch beinahe lieber als meine eigne Landsleute!

Och så tillägnade vi hvarandra våra vishäften och prydde hvarandra med konvaljer och gingo bort hand i hand som de två små syskonen i sagan om björken. Men när vi kommo uti trap-porna, stod vår fax och matematiker-faxen på hvar sin sida om fatet och drucko tredubbel »Bierjunge». Vår fax segrade glänsande, hvarföre vi välisgnade honom och gäfvu honom löfte om vykort från Sverige. Så som många andra var han nämligen hemfallen åt vykortslasten...

Max följdes hem och slocknade. Vi andra begäfvu oss till taget, något lifliga, tror jag. Hvad gjorde det! Staden sof den gången inte på tre nätter.

Pereat tristitia, pereant osiores, pereat diabolus, quivis antiburschius, atque irrisores!

Men framför oss gick »Sångaren», tystnadens son, som jag föreställer mig Sokrates ha gått hem i gryningen, sedan han druckit Xenofon och Alcibiades under bordet.

Tristan.

Vårängest.

Ännu ha ej alléns drivfor smält ned och isbarken ligger härnackadt grå öfver gräsmattorna. Men idag är luften tung och varm, jag sitter vid öppet fönster och låter alla förvärens dofter spela omkring mig. Luften är full af fuktighet; det driver och faller vått, vått. Trädens lafvar därute lysa ovan gröna och svarta.

Några hus ifrån mig spelar man på en kammarorgel. Hopplöst små, svaga, fula toner. Hopplöst enkla mollharmonier. Det är visst en långfredagssalm. Långsam, kvavfull död, svag död, död af brist på vilja till lifvet är det, som de skrämda tonerna tala om.

Jag sitter och försöker att kämpa emot. Är detta våren, är detta allt det gröna, det svällande, det löfesterika? Nej, kamp är det, en kamp utan mål, en kamp bara mot hvilan, mot det hvita lugnet, mot vintersömnen. Å, att soffa! Att få soffa nu med all kampluftens trötthet öfver mig! Hvad gör det mig, att det blir vår —

Vår! Jag väcktes som af en skrällande röd trumpetstöt. All världens morgon, all världens vaknande till lif och blomning och kärlekslycka! —

Men mitt huvud sjunker ned: För en månad sedan kom solen med samma löften, som nu de ljumma vindarna. För en månad sedan såg jag syrenknopparna svälla och såg snödropparna i sin barnsliga kraft bryta fram ur det svarta. Men på en natt frös all fröjden bort och allt sjönk åter i den hvita hvilan. Jag vill ej tro på våren!

Och orgeltonerna pina mina öron i sin gälla, hopplösa jänner. Död, död, bort, bort, soffa, soffa —

Nej, sjunger vinden, detta är vår, detta är vår, detta är lifvet, detta är

lifvet, detta är lyckan. Hör hur jag väcker allt lif, se hur allt som skall blomma vaknar och får färg, se, se, hur isen smälter!

Men jag lutar mitt huvud i mina händer och vill gråta. Jag tror, jag tror, men jag han ej vara med!

Och jag ber till min barndoms gud: O Gud, jag kan inte! Din långa vinter har tagit all min kraft. Dina barns salmlåtar ha tagit bort min vilja till lifvet som våra barn draga garnet ur ett pärlband. Jag kan ej vilja, jag kan ej tro, jag är för trött. Att se blomorna komma, att se träden skjuta skott, att höra insektsurr och fågelsång — o Gud, förbämde, jag kan det ej.

Gif mig din hvila, gif mig din hvila vinter, gif mig små hjärtslitande melodier, som taga de sista resterna af min kraft, gif mig dösen —

Men visa mig ej lyckan, visa mig ej midsommarlifvet, påminn mig ej om doften af min barndoms klöfvervallar, tag bort din sol —!

Och i förtviflan kastar jag mig på min sång och lindar en filt om huvudet för att ej höra hur det första vårrignets tunga, varma droppar slå mot fönstret.

l'ran

Räddad genom en brottsling.

Öfversättning för »Kvällen».

»Försök ej att urskulda er mr. Holborn» sade den äldre direktören till mig mycket lugnt. »Nej» fortsatte han då han såg att jag ämnade afbryta honom »jag vill ingenting höra. För er fars skull, hvilken var den bästa tjänsteman i haft, och för er mors skull hafva mr Sampson här och jag kommit öfverens om att vara så skonsamma som möjligt mot er. Som ni vet har ni en balans i er kassa på nitiosju pund och ni måste försöka att ordna saken. Om summan är inbetald om fjorton dagar så låta vi saken följa men i motsatt fall så— så», fortsatte mr Sampson den andre direktören, »hafva vi ej någon användning för eder vidare mr Holborn. Vi skola dock icke i detta senare fall företaga några åtgärder emot er men ni förstår att ett sådant afsked från vår firma vore detsamma som ruin för er. Ni vore med ett ord omöjlig här i landet. Nu hoppas vi dock att ni till ömsesidig belåtenhet ordnar saken. God afton.»

Ruin! Ordet sjöng i mina öron då jag lemnade mina förmån och gick tillbaka till min plats på kontoret. En sådan natt jag varit. Min plats som kassör hos den välkända firmen March och Sampson i Silkminster en plats som gaf mig goda inkomster och som min far haft före mig i femtio år skulle jag nu mista. Ack jag däre. Jag hade blott som så många andra lånat för att betala hederskulder från spelbord och kappöpningar och nu hade saken upptäckts förrän jag fått tid att betäcka detsamma. Jag visste att mina förmån betraktade mig som en tjuf och endast för mina föräldrars skull bevisat mig skonsamhet. De hade gifvit mig ett tillfälle att rentvå min heder — den enda sak som är värd ett lefva för — ett andrum på fjorton dagar. Fans något utsikt till räddning? frågade jag mig gång efter annan där jag satt i mitt dystra rum. Jag var bortbjuden till min fästnäs, men jag kunde ej gå dit. Jag kunde ej se hennes ansikte mera. Gång på gång räknade jag igenom mina tillgångar. De bestodo blott

växande nedslagenhet kom sig af förödmjukelsen att tro sig vara miss-tänkt. Ridknektens ansikte var emellertid fortfarande lika blekt och hans moraliska värde i egna ögon tycktes icke ha stigit ett grand. Hvad den unga flickan beträffade visste hon icke hvad allt hon skulle finna på för att godtgöra hvad hon så villigt kallade sitt brott. Under promenaderna lät hon honom ha hand om sin portmonnä, sitt ur med kedja, sin spetsnäsduk och alla småsaker, som besvärade henne, som hon sade.

En morgon skickade hon honom att köpa ett ridspö med en knapp af korall och prydt med turkoser, som hon beundrat hos en konstvarfvere på Rue de Richelieu.

Fröken har inte talat om hur mycket det får kosta, sade han.

Ni skall ge hvad man begär för det, svarade hon och stack i hans hand en näfve guldmünt, som hon icke lät-sades räknas.

Stallknekten gick med sådana stormsteg utför Rue de la Chaise till Rue de Richelieu att han var genomvåt af svett när han kom igen. Just när han skulle gå in i huset sköt han tillbaka mössan för att torka sin panna, imman han med ridspöet i handen skulle träda inför sin härskarinna.

I samma ögonblick passerade den

af tjugufyra shillings och jag visste ej någon utväg att skaffa mera.

Jag var ohjälpligt förlorad det var tydligt, och jag erfor en allt starkare och starkare längtan att komma bort från alltsammans, bort från Silkminster — kanske till London — till London dit ävarje lycköskare styr sina steg. Jag fattade mitt beslut. Till London skulle jag ännu denna kväll åka på min bicycle, den enda sak af värde jag hade kvar. Skyndsamt packade jag ihop några effekter, fyllde på min acetylenlykta, knackade på hos min vär-dinna och sade: »Jag far bort och hälsar på en god vå, mrs Smith. Jag kommer nog att stanna kvar där öfver natten så vänta mig ej förrän i morgon kväll».

»Herre gud», sade mrs Smith, »den resan måtte hafva blifvit bestämd i en hast».

Jag hade bott hos gumman några år och lärt mig hålla af henne så att det kändes litet underligt att skiljas från henne.

»Ja», svarade jag hastig, »jag fick det infallet alldeles nyss. God natt mrs Smith».

Nästa minut åkte jag med god fart genom staden och kom ut på landsbygden. Jag åkte så fort den dåliga vägen och det tilltagande mörkret tillät mig och strax före elfva stannade jag vid en krog i Dullminster.

»Vill ni inte ha ett rum för natten», frågade värden som satte fram det glas öl jag begärt.

»Nej, jag tror jag vill åka ett stycke till i kväll», svarade jag.

»Ett stycke till? Hvart skall ni då herre?»

»Till London!»

»Till London. Jaså. Men ni kommer ej till bebyggda trakter förrän vid Egg-hurst och det är långt dit och en dålig väg också. Så det är nog bäst ni stan-nar här».

Men han bad mig fåfångt. Jag visste att det var en galenskap att fortsätta men jag hade satt mig före att åka på tills jag ej orkade mera. Om en stund satte jag mig på min maskin igen och fortsatte i mörkret.

Dullminster låg nu ett godt stycke bakom mig och jag kom ut på en väg som var ovanligt dystert och dålig. Till höger om densamma var en ödslig led och till vänster löpte järnvägen parallelt med vägen med blott en häck emellan dem. Åsynen af en röd signalan-terna, som blänkte i mörka natten, fick mina tankar in på ett annat spår. Jag kom i håg att flere försök nyligen gjorts att få vissa af expresstågen att ur-språra och vända ned för järnvägsbanken. En del af dessa bostreck hade lyckats och, en del hade man observerat i tid, men brottslingen gick ännu fri trots alla bemödanden att fånga honom.

Lokomotivförarne, det modigaste och djärfvaste folk i riket, blefvo nervösa och oroliga. Den post de beklädde hade plötsligt blifvit en mycket farlig sådan och många af dem grepo regulatörn med darrande hand då de ilade fram under nattens mörker och utstöte en suck af lättnad då de blefvo aflösta. Flera stycken ville rent ut ej blifva beförda-de af fruktan att föra nattexpresserna. Saken hade ko:t sagdt blifvit driven till sin spets och flere bolag hade utlofvat Lederlig vedergällning åt den som kunde lämna upplysningar som ledde till bofvens eller bofvarens gripande. Allt detta flög igenom mitt huvud under det att jag åkte framåt i sakta mak ty vägen började bära uppför.

Pösligt kom jag att titta upp åt järnvägsbanken och blef helt häpen öfver hvad jag fick se. Jag såg en gestalt som ibland stod upprätt ibland böjde sig ned och och som tycktes syssla med något på skenorna. Ställningen stod

klar för mig med ens. Det var en af dessa skurkar som nu höll på med sitt djäfvulska arbete. Ljudlöst steg jag af min maskin och hade bestämt mig för hur jag skulle gå till väga. Det hela verkade lättande på mig. Om det nu var den man jag trodde, så var han en desperat karl och att anfälla honom vore förenadt med risk — just en sak som lämpade sig för min nuvarande sinnes-stämring. Och så en annan tanke. Järn-vägsbolaget hade utlofvat hundra pund för hans gripande. Tänk om jag kunde vinna priset, då vore jag räddad.

Tanken härfpå ingaf mig mod i det jag klef öfver den låga häcken och tyst som en ande kröp uppför banken. Slut-ligen kunde jag se öfver kanten. Godt, han hade ej märkt mig. Han stod med ryggen åt mig och höll på att binda fast något vid skenorna. Jag bet ihop tänderna och gjorde mig i ordning till anfall. Med ett språng var jag på honom, men han hade hört mig och vände sig om snabbt. Han fick ett ordentligt slag i ansiktet af min vänstra hand och med min högra högg jag honom i kragen.

»Släpp mig, måtte fan ta dig», skrek han.

»Nej, min gosse, nu har jag dig», svarade han.

»Här har du då», och med dessa ord höjde han sin högra hand i hvilken han höll en lång knif och måttade ett hugg mot mitt bröst. Men jag var honom för kvick. Med en hastig halfvändning vred jag mig undan och tog emot stöten med venstra armen. Jag kände hur knif-bladet trängde igenom min rock och in i köttet. Men detta ökade blott mitt raseri och mina krafter. Jag släppte hans rock och gaf honom en stöt underifrån på högra armbågen så att knifven för ur hans hand och föll ned på andra sidan banken, och ögonblicket därpå hade jag kastat omkull honom genom ett knep som jag mindes från pojkkåren. Han slog i fallet bakhuvudet så våldsamt mot ett af skenorna att han blef liggande där orörlig.

Men här var annat att göra. Jag måste taga bort det han fast vid rälsen och binda min motståndare. Med ett språng var jag öfver häcken igen och hade lossat min lykta, och när jag på så fick ljus kunde jag tydligt se hans djäfvulskap.

Han hade bundit tvenne sleepers tvärs öfver skenorna med ett mellanrum af ett par fot och en tredje höll han på att fästa öfver de andra i sned riktning så att den äna ändan skulle komma in under lokomotivet och förstöra maskineriet. Det låg en del sleepers på andra sidan så han hade haft godt om material.

Jag tog nu den ända som han höll på att surra fast den sista bjelken med och band honom stadigt till händer och fötter och skulle just börja att lossa de andra två då jag fick höra ett dån på något afstånd åt London till. Ett tåg kom! Med ett utrop af förtviflan började jag slita i repen, men det tjänade ej något till. Det skulle taga för lång tid. Jag kände i mina fickor — nej, jag hade glömt knifven hemma och min fångas låg i gräset på andra sidan ban-vallen. Jag såg upp — där — där borta syntes två ljussken från det fram-rande taget. Hur skulle jag kunna stoppa det?

I detsamma kände jag något varmt rinna ned för min vänstra arm och lyste på den. Det var blod — blod från såret som jag alldeles glömt bort.

Ah en idé. Och med en bön om att det ej måtte vara för sent satte jag den i verkställighet. Jag tog fram min näsduk och tryckte den mot såret och på ett ögonblick var den genomdränkt af blod. Jag såg upp igen. Åh dessa ljus, de voro nästan inpå mig nu. Snabbt lade jag näsduken fyradubbel och satte den framför min lykta.

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokal för teaterbesökande.

Eureka! Jag hade en röd lanternan i handen. Snafvande springande rusade jag mot taget svängande min provisoriska stoppsignal. Expressens lanternor lyste klarare och klarare, dänet växte alltmer. Skulle den aldrig stanna? Ah, en hvissling. Ett tjut i natten som från ett vildt djur och så gnissel från bromsarne samt gnistor som flögo från skenorna när hjulen släpade på dem. — Ändtligen stod den stilla. —

»Hvad är det fatt? Vet ni af att ni har stoppat Silkminster-expressen?» hörde en grof röst från lokomotivet.

»Ja Gud vare tack och lof», svarade jag och derpå blef allt svart omkring mig. Blodförlusten hade varit för stor och dertill ångslan och förtviflan.

När jag kom till sans var jag om gifven af en mängd passagerare och de gäfvu mig ett par glas konjak.

»Har ni fått tag i honom?» frågade jag.

»Ja det hafva vi», svarade en konduktör, »och vi tänka minsann ej släppa honom i första taget. Det var tusan hvad ni bundit honom väl och lyckat var att ni stoppade oss annars hade vi sparat ur och stälpt det där då säkert. Men ni hade då den besynnerligaste stoppsignal jag någonsin sett. Se så, tillade han vändande sig mot passagerarne, var goda stig upp i vaggarne linien är klar nu. Men hvad kunna vi göra för er, herre?

Jag följer med till Silkminster, jag bor der, svarade jag. Och ställ in min maskin någonstades är ni snäll.

De togo reda på min bicycle och jag steg upp i en förstaklass vagn. Den vänliga konduktören som var litet kunnig i fältskärsyrt förband mitt sår hvilket ej var vidare farligt.

En af mina medresande i kupén var af en händelse en af banans direktörer och för honom ontalade jag förloppet af historien. Han gratulerade mig hjärtligt och sade att jag kunde vara öfvertygad om att jag skulle få den utlofvade belöningen.

»Jag ber om ursäkt» sade jag, »men vore det möjligt att få pargarna nu det vill säga inom fjorton dagar, ty sanningen är att försynen har såndt mig dem och att de rädda mig från ruin.»

En vecka efteråt kunde jag gå in i direktörens rum med mina böcker fullkomligt i ordning. Mr Marsh tryckte min hand: Ni behöfver ej förklara hur ni kom på balans eller hur allt har blifvit ordnat. Jag hoppas dock att det sätt hvarpå vi behandlat er skall hindra att samma sak upprepas ty i så fall kommer icke ens en sådan duktig handling som den ni utförde förra veckan att kunna rädda er. Men som sagdt jag hoppas att det ej häder vidare.

Jag tror ej att mina förmån sedan dess haft något att anmärka ty händelsen kurerade mig fullständigt från min passion för kortspel och ordhållning. Men den dag jag såg Jern Cooper, för detta anställd vid jemvägen och afskedad för dryckenskap, föras bort i bojar för att undergå sju års straffarbete för sina brott så kunde jag ej undertrycka en känsla af tacksamhet mot uslingen som ju i själfva verket hade räddat mig från ruin och vanära.

*som vanligt vid högtidliga tillfällen, upp-vaktningar och begravningar

Vice Håradshöfvingen
KARL MAGNUS LIND
(innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.
Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.
Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Försök på. (För »Kvällen»)

Lösningar

af »Försök på» den 19 april 1903.

Kvadragtåtan:
P I S A
I S A K
S A R A
A K A B

Charaden:
Guld-arm-band.

»Kvällen» och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

»Kvällen» skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Rhenguldet.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *En bröllopsnatt. Giftermålsbalken rundt.*

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Monna Vanna.*

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m. för näst sista gången: *Florodora.*

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *I mobiliseringstider.*

Södra Teatern.

Kl. 8—omkring 10,30 e. m.: *Kammarjungfrun.*

Fågelvänner.

Gå och bese

Stockholms Fågel-och Akvariehandel

N:o 10 Mästersamuelsgatan N:o 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt alla slags föda. 3 st. guldmasker med kupa 2 kr. sändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!

Allm. Telef. 101 33.

Matsalarne & Caféet

74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i högkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

Svea-Teatern.

Kontinentens elegantaste

Sport Melange act

The Sands.

utföres af

Hofbalett- och

mästaren

vackra

förtjusande

Mariette.

Moderne dans duett.

Chie, Gracie, Elegance.

Opera-Comique.

Fra Diavolo.

Stormande succé s.

Mot liggsår

m. fl. sårnader och yttre skador

är Fl. Dr. P. Håkansson's Salubrin

det bästa och pålitligaste medel.

Likaledes är Salubrin ett utmärkt

behandlingsmedel

mot hämmorroider

m. fl. fall af blodstockningar,

vid sensträckningar m. m.

Salubrin användes mer eller mindre

utspädt med vatten, hvarjämte det i

många fall är behöfligt förhindra dess

förflyktigande genom användning af

gummistaft, såsom närmare angifves i

den hvarje flaska Salubrin medföljande

beskrifningen.

Allmänheten varnas mot efterapningar

af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Spe-

cert- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & Co., Stockholm.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2

Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandalarm »Göcar» för

affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek.

verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk

m. m. Absolut tillförlitligt.

Inställbar för hvarje värmegrad från

10—100 grader C.

Prof. mot kr. 4: 50 franco

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Ölgarrbutiker samt från

hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Stockholms

Kafferostnings- &

Kryddmalningsfabrik

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Ombärligt för hvarje hushåll!

»Vädda Hyllremsor»

i 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro

efter tvättning lika vackra som nya. Säl-

jes i hvarje välsorterad Bostättningsaffär & i

Stockholms Pappershandel,

Jakobsgratan 28. Rikstel. 71 43

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,

Stockholm,

rekommenderar sina tillverkningar af:

Kapsyler i alla storlekar och utstyrlar för buteljer, flaskor och burkar.

Staniole i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser,

slät eller pressad, i olika mönster.

Tennruber för oljerfina färger, fernissor, salivor gummilösning o. d.

Raktvåletuler.

Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.

Färm och omsorgsfull leverans.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablissement

38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Väl-

sorterat lager af in- och utländska tyger. Elegant facon. Vägijordt arbete

garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande bland-

ningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskillnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon

billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr.

Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Para-

plyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas.

Obs! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till en-

stående billiga priser.

E. FILENS Försäljningslokal,
38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

uti huset Specialaffär för théer

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69.

(A. R. B. S 17)

Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.

Förlofning- och vigselringar modernaste facon.

Juvelerare M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

Hrr Rökare!

Vid behof, besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifma-

teriel till billigaste pris.

Cigarer och Cigarvetter i parti

och minut. Allm. Tel. 65 04.

»HEUREKA»,

19:de århundradets förnämsta bläckhorn!

Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam

förbrukning af bläcket. Absolut damfritt.

En påfyllning räcker månadsl.

Pris 2 kronor. Säljes endast i

Stockholms Pappershandel, Jakobsgrat. 28.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett

gaskök är i hushållet. Fotogénköket vär-

lar besvär och oftast os, acetylen-

köket Rex däremot ersätter gasköket

och är färdigt att tändas då så erfordras,

inga gasverk eller explosiva apparater

behövas då, hvarje acetyलगaskök alstrar

för uppvärmning nödig gas. Rexverket

som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött

och transportabelt, ej större än ett van-

ligt fotogénkök samt betydligt billigare än

lysas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.

Order torde insändas till

Acetyलगasverket Rex,

Generalagentur,

Stockholm.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes

att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

och

UNIONSDOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommanderas. S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Hus-

reparationer, Polering, Bönig,

Svarfning, Glasmästare- och

Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.

Finare antika saker, såsom Ljuskrönor, Lam-

por, Solfjäder, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom huf-

vudstaden som till och från landorten.

Transporterar pianon, res- och fraktkods.

Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full

garanti för anförtrödda uppdrag. Mång-

årig praktik. Absolut nykter, van och på-

litlig personal. Byrån öppen 7 t. m. — 9

e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.

Rikstel. 66 67. Allm. tel. 64 92.

Bernh. Hanssons

Tryckeri

77 Drottninggatan 77

rekommenderas.

Allm. Tel. Brunkeb. 19 30.

Illustrerad

priser ant med

bruksanvisning

öfver »San-

tära Parisernyheter m. m., sådes en

hvar fullt diskret mot 20 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr

dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-

orten portofritt mot insändande af beloppet

i frimärken. E. Söderström,

32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.

OBS! I förhållande till kvaliteten äro priserna de

billigaste i Skandinavien

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 14.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 3 Maj	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallgatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsemottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 67 25. Rikstel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influiter utgiftningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöfver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsäld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISER är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftnarmiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallgatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Garantier.

Våra nuvarande valbestämmelser hafva till främsta uppgift att utestänga majoriteten af landets medborgare från att bestämma i riksdagen, att skydda den rika minoriteten i besittningen af första kammaren och den välburgna minoriteten i besittningen af andra kammaren.

Säkerligen har denna fördelning af riksdagens mandat på sin tid rätt väl motsvarat den faktiska maktfördelningen inom samhället. En betydandemaktförskjutning emellertid ägt rum under de fyrtio år dessa valbestämmelser varit gällande. Bland välmännen till andra kammaren hafva stora skaror ryckt upp, som icke höra till dem man på 1860-talet ansåg burgna. Och de grupper, som då utsågos att tillsätta andra kammaren, borgearne i städerna och hemmansägarna på landet hafva relativt förlorat i betydelsen inom samhället. Det är hög tid att låta denna maktförflyttning taga sig ett uttryck äfven i våra grundlagar, så vidt riksdagen skall blifva i stånd att verkligen representera svenska folket.

Första kammaren lämnar man nu för tiden karaktäristiskt nog i

tämligen okvald besittning af sin ställning. Denna kammare utgafs vid dess införande skola representera det dämpande och modererande elementet gentemot den folkvalda kammarens ifriga reformlusta. Den större förmögenheten antogs garantera stabiliteten. Det har som bekant blifvit något helt annat. I bolagsväldets dagar, i agrarernas och storindustrialismens tid, representerar första kammaren hufvudsakligen klasskampen, ingen socialdemokratisk arbetare är mera klassmedveten än storkapitalisten och hans lejda biträden. Men bakom första kammarens stora later ligger en fullt motsvarande samhällelig makt. Man kunde ur åtskilliga synpunkter, framför allt ur synpunkten af landets ekonomiska utveckling i gynnsam riktning, önska, att den stora samhälleliga makten icke motsvarades af en lika stark politisk makt, men man kan ej neka, att det ligger en viss rason däri och framför allt — saken är svår att ändra såsom alltid då faktisk och konstitutionell makt sammanfalla.

Reformsträfvandena rikta sig därför mot andra kammaren, hvars sammansättning icke längre sammanfaller med de sociala maktförhållanden, som dikterade dess första sammansättning. De direkta valen och själfva kammarens raison d'être att vara folkvald gör också uteslutandet af flertalet medborgare från rätt att deltaga i denna kammares väljande mera odiös. Politiska och känslöskäl i förening hafva därför omsider drifvit det därhän, att ändring måste ske. Det gamla liberala krafvet på ett kommunalstreck höll i långa tider på att dö sin välförtjänta död, tills det slutligen formligen aflifvades utan

sorg hos någon enda omdömesgill människa. Och så ha vi den allmänna valrätten uppe på plattformen äfven i vårt land.

Men det fordras från reformens uppriktiga motståndare bland högern och bland dess förstuckna fiender hos de moderate, som här i landet kalla sig liberala, garantier vid en utsträckt valrätt. Garantier är ett bra ord. Vi behöfde inga garantier, då 6 procent af landets befolkning tillsatte andra kammaren, men ju mera vi öka procenttalet väljare, dess mera stiger ropet på garantier. Mot mindretalsväldet begärde vi icke något skydd men mot flertalsväldet behöfva vi starka garantier. Mot första kammarens klassrepresentanter begära vi inga garantier, men mot andra kammarens af alla myndiga män valda representanter måste vi skydda oss. Det är en dålig politik. Antingen garantier mot en allför ensidig minoritet jämte garantier mot en ensidig majoritet eller ock ett ärligt flertalsval till underkammaren jämte det ärliga mindretalsvalet till den första.

Den garanti som efter berömda mönster föreslagits i form af ett flertal röster åt den högre åldern, åt familjeförsörjaren och den högre bildningen är emellertid öfvergifven — de garantierna vore kanske också mera att tänka på, när första kammaren skall omskapas. I stället tyckes man söka samla alla garantilystna kring de proportionella valen.

Förslaget borde falla redan på orimligheten däri att af två kammarer med lika makt och myndighet den ena utan all hänsyn till minoriteten tillsättes af den härskande klicken i fåtaliga valkorporationer, medan inom den stora valmanskåren de konstlade proportions-

reglerna skola tillämpas. Den största fördelen med majoritetsvalet och enmansvalkretsar är att det parti som vill segra tvingas att uppsätta som kandidater personer, hvilka utom sin partirohet äfven besitta en viss grad af duglighet, för att ej stöta bort den skara af odeciderade, som faktiskt så ofta kan afgöra i striden. Vid ett proportionsval blir det däremot partiroheten som är första förutsättningen. Det blir de intransigenta till höger och vänster, omkring hvilka partierna komma att samla sig. För den starkt partismittade är naturligtvis detta det riktiga. För socialdemokraten, som endast tänker på arbetarens rätt, för nykterhetsvännen, som anser allt utom spritsens fördrifvande vara oviktigt, för utloprotektionisten, som tror att tullskatter är allt hvad ett land behöfver, för dem alla blir det proportionella valsättet en härlig tingens ordning. Och det är onekligen något lockande i att få det enfärgade gråa i andra kammaren utbytt mot starka färger och starka stämmor.

Men det är dock allför komiskt, att detta resultat skall framdrivas just af de mest gråa bland de gråa.

Öfverstelöjtnant Balck och idrotten.

En vidräkning och några allvarsord.

Det personliga initiativets behöflighet och stora nytta torde vara alldeles obestriddigt, framförallt när det gäller idrotten, som fordrar så starka personliga insatser af energi, vilja, god humör och kroppskrafternas ansättning.

Men detta personliga initiativ får naturligtvis aldrig uppenbara sig i form af mer eller mindre lyckade försök att under skyddande förklädning vilja köra fram sitt eget jag till benäget beskådande af en tyvärr alltför ofta okritiskt beundrande publik. Idrotten åsyftar att hand i hand med förnuftigt skötta andliga studier utveckla mens sana in sano corpore, men icke att skapa mänskliga påfåglar.

Jag tvingas till denna något truistiska reflektion af det sätt, hvar på nuvarande öfverstelöjtnant Balck på senare tider tagit sin mission som en af idrottens mest observerade närkesmän.

Iagen vill väl förneka, att hr Balck i sin ungdom gjort mycken nytta för idrotten genom sin vinnande entusiasm för densamma. Men denna entusiasm har under de gångna åren tyvärr stelnat i ett nästan sjukligt begär att vilja »vara med» öfverallt, att vilja kleta sin etikett på allt, som hör idrotten till, att vilja hallstämpla allt, som hr öfverstelöjtnanten icke i allra första hand ombedts att protegera, som något fördömligt. Det en gång så friska intresset för saken är fullständigt borta, kvar står åter endast maktbegäret.

Dessa ord, huru skarpa de än kunna förefalla vara, böra emellertid icke bli osagda just nu, då idrotten snabbt håller på att arbeta sig ut till de bredare lagren och då hvarje byråkratiskt maktfullkomlighets hinder därpå är dubbelt farligt.

Jag har med egna ögon sett tiotal af exempel på, hurusom hr Balck, tack vare sitt jäktande efter förstaplatsuppsatser, hållit på att kväfva idrottsföretag, som framsprungit ur ett väkligt behov. Ett enda tyiskt exempel kan vara nog. Några intresserade personer hade energiskt gjort förarbetena till en idrottsfäst, hvilke s hufvudsyfte var att

Sommarkampanjen börjar.

Mr Robbins.

Mlle Abdala.

Från Cirkus Varieté.

Janslie Jansen.

Vår 2:dra Lustresa till Orienten

afgår den 5 Maj.
Pris 760 kronor.

Route: Trelleborg—Berlin—Prag—Wien—Budapest—Belgrad—Donaufärd genom Kazanpasset och Järnporten—Turn Severin—Bukarest—Konstanta—Konstantinopel—Sofia—Budapest—Breslau—hem. Anmälningar och Program hos hrr Bokhandlare i Riket samt hos

Stockholms Resebureau
Operahuset — Stockholm.

Hvar 8 Dag

är

Sveriges enda
illustrerade tidning
som påpassligt följer
och illustrerar dagens
händelser i in- och
utlandet och som med-
delar porträtt till
dagskrönikan.

bispringa de nödlidande i Norrland. Sedan allt ordentligt planerats, vände sig de ifrågavarande personerna till hr Balck och gjorde en vördsam förfrågan, huru vidadenne ville ställa sig i spetsen för fästen. Hr Balck var förgrymmad, därför att man icke genast planen till fästen upprunnit för de först intresserade vändt sig till honom. Så att det senare skulle ha hetat, att det ursprungliga initiativet utgått ifrån honom. Sålunda ad majorem Balcki gloriam. Hr Balck var nog vänlig att spä ett lysande och glänsande fiasko, därför att han själf icke fått vara med redan från början. Af fiaskot vardt emellertid intet, hvilket heir Balck själf i första hand kunde konstatera — därför att han af pur nyfikenhet på fiaskot icke kunnat underlåta att personligen infinna sig på fästen!

Hr Balcks roll i den ynkliga centralstyrelse för den svenska idrotten, i hvilken kronprinsen fungerar som högste man, är ej heller den trefnaste. År efter år reser sig den mycket bekante, men ej mycket omtyckte kontorschefen upp och föreslår de afgående styrelsemedlemmarna till omval — allt efter aftal som förut fattats i detalj, hvaran det hela blott är en repetition på fleras begäran af den bakom kulisserna utspelade premiären. Och de omvalde sitta kvar i evig tid. Förmodligen till stor glädje för h. K. h., som kanske icke är så vidare slängd i att föra ordiförandeklubban på ett stormigt möte, där nya kandidatnamn nämnas så där lite huller om buller.

Två allvarsord till till sist. Mot »gaskarne». Lite glädje efter en kanske ansträngande arbetsdag, bör ju icke förmenas idrottsmannen. Men glädjen bör icke urarta i blocksupning, äfven om dennasker under högt öfverinseende. Lika litet som idrotten bör öfvergå till att bli det fullständigt dominerande i den unge mannens lif. Regeln är allt fortfarande: mens sana in sano corpore. Den studerande ungdomen bör i detta fall föregå med godt exempel.

Till fallet Balck får jag kanske anledning att en annan gång återkomma.

Jack Forebax.

D I A M A N T - C I G A R R E T T E R, 10 st. à 25 öre i alla cigarraffärer.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festväning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.
Vördsammast

Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Halldén's orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche
Teatersupé och Sexa.

"Velocipedbanken" & konsorter.

Modern stockholmsk bankkutym.

Det var en tid, då svenska banker rent af koketterade med att framstå som riktiga tailormade mönster af det korrekteste utaf allt korrekt i affärsväg. V den unge affärsman, som ej höll sig alldeles stricte inom marginalen! När som helst kunde han riskera att bli inkallad inför den mäktige hr Bankdirektören i orten, få sig en skrapa och en butterfarbroderlig förmaning att träffa på i fädernas och förfäders fotspår, inte alla försöka på några nymoderna genvägar. . .

Sådana där små banksparlarkansläxor förekomma nog fortfarande, men det skulle nog föga förvåna mig, om de befunnes ej vidare vara riktigt effektiva. SÅ, saken är den, att vi under de senaste fem, sex åren har haft så mycket af konstifika bankhistorier, att vi nästan börja tänka och fundera, om inte möjligen bankerna nu för tiden äro nära på lika förmorsfria som — ja, som hvem som häls — i sina transaktioner.

Inte ä det min mening att här komma med en rekapitulation af de gångna årens bankskandaler. Jag vill bara berättat ett par smådrag, som hitintills visst inte kommit inför offentligheten, fastän de sedan länge varit kända — åtminstone för den unge hr Stockholm, som behöver dra' en eller annan växel för att klara skifvan.

Först ha vi då ett par småbanker nere i sta'n inom broarne. Ut i aktiebolaget »Tjänstekvinnans sons bank» (»Velocipedbanken» kallas den nu för tiden) uppstod för en sex, sju år sedan en liten kalabalik mellan de ledande andarne. Sedan den ene korpen visat aggressiva tendenser mot de andre, kom en utskiftning till stånd i form af Försäkringsbanken. Dess egentliga själ och spiritus rector, styrelsemedlem i banken och lifförsäkringsagent för ett stort svenskt bolag, utlofvade, dels själf — privatim! — och dels genom en bulvan, garanterad diskontering af 700-kronorsvevlar för alla dem, som ville genom honom taga en försäkring af 10,000 krish.

När de slutbetalat lånet, finga de »gynnade» ut ett dittills som pant förvaradt försäkringsbref af 7 å 8,000 kr. I bästa fall. Låneformidlar-styrelseledamoten skulle väl också ha något för besvär! Det där jobbet »sprack» emellertid; både bankförsäkringsmannen och bankens direktör finga besanna det gamla kombinerade ordspråket: »det går till en tid, se'n ta'r gamle Erik igen sitt lån». Eget nog, blef det till slut bara förlustor och pannkaka af allt det där jobbet; bankdirektören fick taga afsked, göra konkurs och ägna sig åt mera enskildt jobberi och i hans ställe tillkallades en äldre stadsgad kapitalist från landet att föra allt in i de rätta hjulspårn igen.

Försäkringsbankens lagrar lämnade emellertid inte Tjänstekvinnans sons bankdirektör någon ro. Med tiden fick också han visa, hvad han dugde till i den stilen. En velocipedhandlare, som hade affärer med banken, stöp och banken fick behålla en pant af flere hundra velocipeder. Dessa ha realiserats på ett trioligt sätt — ja, jag vet ej, om de tagit slut än. En person kom en gång upp i banken för att diskontera en 600-kronorsvexel med absolut goda namn. Nästa dag fick han följande svar: »Nej — den gick inte, men var god stig in till direktören, som önskar tala med Er».

Förvånad, åtföljer vår man uppmaningen och får nu besked: att om växeln i stället skrefs på 1,000 kr. med samma namn och låntagaren ginge in på att taga 600 kronor kontant och för de återstående 400 kr. en velociped, så ginge det an!

På så sätt har denna singulära velocipedrealisation fortgått. (I förbigående sagt, ha maskinerna värderats till omkring 200 kr.) Den smarte direktören har äfven förstått att med smak använda sig af bulvan-systemet. En låntagare får t. ex. sitt papper tillbaka med besked, att det inte »går» samt en vink om, att det borde finnas »ett godt namn» till på det. Om aspiranten vet sig för ute i staden, får han snart veta, hvilket »det goda namnet» bör vara. Så går

han till Pelle eller Thorsten eller Oscar och de snälla gossarne skriva på, naturligtvis betingande sig en endosseringsprovision af 30 eller 40 procent . . . Hur dessa ynglingar — ledsamma ruiner från den Ekska jobbaretiden — sedan komma öfverens med bankdirektören, det är hans sak och deras . . .

Jojo, så går det till i krig. Mången modern bank kan, som synes, upptaga konkurrensen med hvilken tegelhandlare eller Moses som helst! Jag torde återkomma.

Doremi.

DAGSKRÖNIKA.

Skansen för folket.
När skall Skansen bli en kär tillflyktsort för folket undan storstadens kif och larm? frågar en insändare. Allt fortfarande äro inträdesavgifterna alldeles för högt satta, för att det verkliga folket, med hustru, barn och blomma, skall våga sig dit upp. Hvilka äro Skansens nuvarande besökare? Några halffjolliga manseller, som sparat mjukt hvetebröd åt Skansens sparvar, i stället för att ge det åt arbetslösa och tiggare, några sysslolösa små rentiärer och pensionärer, med gemåler och fruar, samt de hrr kontorister, hvilka bruka uppträda i groteska karolinuniformer eller alldeles för skängtila bonddräkter. Med detta för ögonen vill jag verkligen spörja: Är det verkligen meningen, att Skansen skall stagnera till något slags väl aflynnande ämbetsvärk?

Med all reservation för öfverdrifterna i ofvanstående låta vi härmed frågan gå vidare.

Prins Carl återkom, efter nära en månads bortovaro, i dag på f. m. till huvudstaden, närmast från Skåne efter verkställd inspektion af där förlagda kavaliereregementen. Prinsessan Ingeborg mottog sin gemål vid stationen.

Herr redaktör!
Hvad i herrans namn menar ni? I förra numret af Eder ärade läste jag med synnerligt nöje några utdrag ur min dagbok, men något afbröts på ett kylande sätt, då jag hann till frasen: »Tiden har löst den sociala frågan». Det har aldrig stått i min dagbok. Min blygsamma reflexion gick ut på att det var *mina*, som hunnit så lyckligt långt på utvecklingens bana. Men icke nöjd härmed, har ni, Herr redaktör, generaliserat mitt uttalande, som därigenom upphört att vara mitt, och sålunda på egen risk slungat ut den fruktsansvärda frasen.

»Tiden har löst den sociala frågan!» Jo jag tackar jag!
Om ni hade rätt, kunde ni gladeligen packa ihop era skrifttyg, ty om den sociala frågan vore löst, o Herr redaktör, hvad skulle vi så med vänstertidningar!

Med min obekanta hälsning till er korrekturläsare,
högaktningssfullt

Gunnar Hull.

Ambulansvagnen anlitades i dag på f. m. för att aföra en starkt öfverlastad person till Sabbatsberg. Personen, som endast kunde uppe att han hette Johansson, hade anträffats liggande i Tyskbagarbärgen med högra underbenet afbrutet.

Till komplettering af insända artikeln »Officerskåren demokratiserad» i förra numret må kanske fogas, att en mera bekant major häromdagen roade sig med att boxa upp en vaktmästare på ett af våra större kaféer. Hvari detta underliga utslag af demokratiseringslusta till sist resulterade, hade vår meddelare icke tid att afvakta. Den talrika publiken var emellertid stormförtjust.

Hr öfverståthållaren inspekterar i dessa dagar i egen hög person våra cigarrbutiker för att se efter om de föra alltför osedlig litteratur. Kan han få bort de lasciva (och dyra) franska kokottbladen, så gör han en både gundi och del ogudaktiga, men sedliga svenska tidningarna behagligt tjänst.

Telegram.

Telefon Skandinavien—
Tyskland.

Malmö, söndag.

Cheferna för svenska, norska, danska och tyska telegrafverken ha till i morgon måndag stämt möte i Malmö, där under några dagar, förutom frågor som förekomma på den internationella kongressen i Lon-

don i slutet af denna månad, torde komma att afhandlas frågan om telefonförbindelse mellan norra Tyskland och de tre nordiska länderna.

Renhållningsarbetarna sträyka.

Intervjuer med arbetsgifvare och arbetare.

Stockholm är smutsigt i dag och kommer väl tyvärr att bli så en tid framåt. Från och med i morse sträyka nämligen alla renhållningsarbetare, mellan 5—600 st.

Utom stadens renhållningsverk, hvars chef är direktör F. G. F. Wallander, finnas tre privata renhållningsentreprenörer, bolaget Slepner med hr Henrik Granholm som direktör, Södra Åkeri, & Renhållningsaktiebolaget, dir. A. Gust. Nilson och J. E. Zachrisson, som har Staden inom broarna och Kungsholmen. Af dessa har Slepner hittills betalat 5 kr. mindre i månaden i lön än de öfriga. Arbetarna, som verkligen ha ett betugande och svårt arbete att utföra, värdt då värdet är som uslast, ha räknat ut att de äro lägre aflönade än andra arbetare och begärt förhöjning med 15 kr. i månaden hos Slepner och 10 hos de andra, så att lönen skulle bli lika öfver hela linjen.

Då arbetarnas fordringar icke beviljades, beslöt på ett möte i natt att från i dag inställa arbetet. Vi ha skyndat att intervjuva såväl en af arbetsgifvarna, dir. Granholm, som arbetarnas förtröende-män, hr Nordgren.

Direktör Granholm framhöll, att arbetarna först klagat öfver för mycket nattarbete, men då man höjde lönen för nattarbete med 50 %, ville arbetarna ha så mycket arbete förlagdt till natten, att dagarna skulle bli så godt som fria. Slepner hade för sin del erbjudit 10 krs förhöjning för månaderna maj—september och de öfriga bolagen hade höjt i öfverensstämmelse härmed. Och i går hade de tre privata entreprenörerna utsträckt sitt erbjudande så, att Slepner förbundit sig att betala 10 kr. hela året rundt och de öfriga samma lön som Slepner. Dir. Wallander ansåg sig ej kunna bestämma, utan att höra drätselkändens andra afdelning, men han ville dock tillstyrka ökningen. Dir. Granholm, ansåg, att det vore omöjligt, ja, ruinerande för entreprenörerna att uppfylla arbetarnas fordringar och höll före, att arbetsnedläggelsen vore en okynnesssträjk, då ingen yrkesskicklighet fordras och lönen i alla fall är rätt hög.

Dir. Granholm bad oss uppmana allmänheten att icke kasta papperslappar på gatorna. Och det göra vi så gärna. Arbetarna visade med protokollsutdrag från drätselkändens andra afdelning, att dir. Wallander fått uteslutande bestämmanderätt i fråga om lönerna och framvisade äfven en skrivelse från direktörerna Granholm och Nilson, men ej undertecknad af hr Zachrisson, hvari de i går erbjudit den ofvan nämnda sommarlönen hela året rundt. Men arbetarna vidhålla sin ursprungliga fordran.

Direktörerna ha i dag på middagen haft sammanträde och arbetarna ha hållit sitt sedvanliga månadsmöte. Från det sist nämnda ha vi ej kunnat erhålla några meddelanden, men från det första telefonerar man, att alla direktörerna beslutat en höjning, så att Slepner ökar med 10 kr. och de öfriga med 5. Någon ytterligare ökning kan ej beviljas, då entreprenörerna gjort upp kontrakt på 5 år efter de nuvarande arbetspriserna och naturligtvis ej kunna utan vidare öka priset för egendomsegarne. Så står saken nu, och vi hoppas, att konflikten skall kunna i godo biläggas. Utsiktarna äro dock mörka nog. Några stadens arbetare ha i dag sopat på Östermalm, och arbetarne fordra nu dessas afskedande, hvilket stadens direktör ej anser sig kunna bifalla. Det blir tyvärr antagligen hårdt mot hårdt. Och allmänheten får lida.

Lucien.

Idrottstävlingarna i dag.

Fotbollsmatch ägde i dag på middagen rum i Idrottsparken mellan Österbro Boldklub från Köpenhamn och Djurgårdens idrottsförening. Efter tre minuter hade danskarne, som lade i dagen ett öfverlägset samspel, hvars make förut ej skådats här, eröfrat sitt första, efter fem minuter sitt andra mål.

Kl. half 4 var ställningen: tre mål mot ett, som Djurgårdarna lyckades taga genom öfverrumpning, tack vare ett kraftigt och fint anfall af sina forwards. Kronprinsen var närvarande.

I velocipedtävlingen på 2,000 meter togs första priset af hr H. Risberg och andra af hr C. A. Åberg.

I tävlingen på 5,000 meter blefvo rollerna ombytta. Hr Åberg åkte där in först och herr Risberg kom som andre man, följd af hr E. W. Thour.

Sömmarkampanjen börjar.

På Cirkus Variété.

Som bekant är det farligt att hålla sommarcirkus i vår stad. The great excentric cowboy-director William Caspar fick senast erfara detta. Men hans fel var väl gentligen att han var alltför smart. Vi äro här allt för ovana vid all den öfversvallande reklam, som Mr Caspar låt komma oss till del. Vår snälla Cirkuspublik kunde icke sofra ut öfverdrifterna. Och så blef den arg och besviken samt höll sig sedan hemma eller gick till konkurrenten, fru Hofmann—Uddgren på Kristallsalongen.

Apropos Caspar, så lär han, enligt hvad oss meddelas, ha hunnit så långt på sin ärorika bana, att han blifvit manager för det berömda Cirkus Cinniselli i St Petersburg, sedan han lyckats hopbringa ett kapital af 60,000 pund, d. v. s. 1,080,000 kr. Såga hvad man vill, så . . .

Nu i år är det konkurrenten från i fjol, fru Hofmann—Uddgren, som på Cirkus konkurrerar med sin gamla valplats, som nu innehafves af direktör Svensson från Alhambra.

I torsdags började kampanjen. Och det må genast sägas: Bättre cirkusprogram ha vi ej sett i Stockholm. Hvarje nummer var förstklassigt, möjligen med reservation för kinematografen, clownerna voro — o under! — verkligt roliga, och de två hippologiska nummer, som funnos, voro icke blott till antalet idealiska, utan så förträffliga, att t. o. m. den stora publiken, som eljes just ej intresserar sig för den högsta skolan, brast ut i stormande applåder. Vår reverens för Mile van Meeren och hr Ritter von Renroff, som icke blott ha gentila namn, utan också rida på ett sätt, som är namnen värdigt.

Clownerna . . . Först ha vi Alf. Daniel, förut bekant härstädes. Hans dyrbara sång är mycket rolig. Främst af allt vi i den vägen sett måste man dock säga om Clowns Villand, som äro både originella, viga akrobater och verkliga humorister. Willy & Paul samt Trio Mascotte äro styfva akrobater och ringgymnaster, Janslie Jansens dressyr är mycket framstående, och den »most excentriska bland alla excentriska», Abdala, gör mycket roliga parodier på en fransk bondjänta och en spansk danserska. Mr Robbins, kallad cyklisternas konung, öfverträffar den från förra året bekante Ralph Johnstone. Och det vill ej säga lätt. Men Mr Robbins behandlar sin cykel så, att man drömmer den vara levande. Det är nästan otroliga saker, han utför. Men så har han också ett hundratals kronor om kvällen.

Nämna vi så, att The Sands samt Hassé och Mariette följt med från Sreateatern, så inses, att detta program är något non plus ultra och förtjänt af all framgång. Vi ha därför som ett litet sommartecken i den kyliga våren förskaffat oss några bilder från den nya cirkusen att pryda vår första sida.

Guy.

Från parkett.

Folkteatern har upptagit en gammal ryslig pjäs, De bägge öfvergifna, som dock ger en ung nyförlofvad fröken Palmén tillfälle att visa godt förstånd och goda anlag som en blind flicka, som råkar ut för alla möjliga vedervärdigheter.

Madame Flirt heter Vasateaterns nya premiär. Från i går. Det är Södra teaterns sällskap, som flyttat ned från höjderna. Fru Fahlman firade tjugofemårsjubileum och var bäst af hela sällskapet. Själfva pjesen verkade gammalt uppkok och var rätt ointressant.

Dramatiska teaterns matiné i dag vid hvilken fru Anna Lisa Hvasser Engelbrecht biträdde, hade lockat i det närmaste fullsatt salong. Vid den värderade skådespelelskans entré i för-pjäsen, Johann Boeiers enaktare, »En moder», mottogs hon af lifliga applåder. Den tilltalande, möjligen på slutet något längdragna pjesen spelades för att vara på en tillfällighetsmatiné, förrättligt. Största intresset tilldrog sig helt naturligt fru H. — E., men äfven medspelarne hrr Lindström och Örtengren skötte sig oklanderligt. Fru Anne — Charlotte Leffler »Familjelycka» väckte lifligt bifall och spelades förtjänstfullt, särskildt af matinégifverskorna, fru Hvasser — Engelbrecht och fröken Alfrida Nilsson.

Jag har hört fortället, att Du skal gifles med Ark. Petersén.

— Det har jeg ogsaa. Nu vil jeg dog saa hen til hende og sporge, om det är sandt.

(Politikens Tik Tak).

Fin de querelle entre époux presque jeunes.

— Soit, dit-elle, j'en conviens . . . J'ai mes défauts.

Lui, avec foi. — Oh oui! Elle, très surprise. — Lesquels?

(Le Figaro.)

Skogens hemlighet.

De gingo genom dungar, de gingo på äng,

hur gick nu den vägen så vida?
Vinden strök öfver hartsad skräng,
tonen som susande ut öfver äng. —
Se'n blef där en väldig strålesväng,
den senorna knappt kunde lida.

De gingo in i skogen, de gingo på känn,
så stilla som älskande stiga.
Hjärtat bullade barmen; men
knappt föllo orden och föllo på känn:
Säg, tror du förgät-mig-ej är perem,
och tror du att vägarna tiga?

Da såg hon ner i marken, och blöcken blef skum;

hon såg upp mot himlen den höga.
Mindes aftonen ljuf och ljum
salighetsskymning — och rösten varld stum

vid stjärnornas svar ur öde rum:
Allt känner re'n moder dins öga. —

Ett sönderslät lüte, ett skärande skri
bar ock från jättehog slupa.
Ulför slupade hällen, där
färvorna skurit de dödsdömdas skri,
förtviflade hjärtans kväda: Förbi —
förbi i det hopplösa djupa

Ove.

Död och lif.

En okonstlad bild ur hvardagslivet.

Det stora, ljusa rummet med sina gula tapeter och hvita möbelfördrag gjorde alltid på ett känsligt sinne intryck af likrum, och i dag då där luktade karbol blef intrycket nära nog plågsamt. Den unga kvinnan, hvilken låg utsträckt i den breda sängen, såg ut som om hon redan vore död. Det magra, bleka ansiktet omgifvit af tunnt ljusbrunt hår, de hårdt hoppressade läpparne och uttrycket i de af ångest förstenade, nästan glanslösa ögonen verkade i högsta grad beklämmande.

Hon hade varit gift ett år, och hon hade mycket glatt sig åt att få bli mor, men nu när hon blifvit det skrämda det röda lilla knytet henne endast.

Hennes man som nästan såg ut som ett barn bredvid sin flere år äldre hustru, satt vid hennes hufvudgärd och höll hennes enda hand mellan sina båda. Modern hade tagit plats borta vid fönstret och låt sina tårar få fritt lopp utifrån de skrumpta kinderna. »Fru» gick tyst omkring i rummet och ställde i ordning efter sig. Man väntade på läkaren.

Ändligen ringde det och denne inträdde. Han gick genast bort till den sjuka.

— Vi måste ge henne en insprutning med varmt vatten i ena armen, yttrade han brådsakande vänd till »frun».

En svag glimt af återvändande lif kom så i den sjukas ögon och hon började förvirradt se sig omkring.

— Jag dörr väl inte? Hviskade hon matt sedan hon en stund låtit ögonen hvilat på de kringstående.

— Snälla doktorn, jag vill inte dö forlor hon häftigt. Aldrig förr har lifvet varit mig så kärt som nu, då jag är mor och äger min lilla flicka att ägna mig åt.

— Var lugn, fru Skog, svarade läkaren, här är alldeles ingen fara för lifvet.

Det var efterbörden som skulle fram, men då den inte ville komma af sig såg måste den aflägsnas med våld.

Ändtligen. Men då voro äfven den sjukas krafter uttömda. All hennes lifskraft tycktes vilja rinna bort med det aldrig sinande blodet.

Doktorn hade rest sig upp. Han kunde intet mera uträtta.

— Jag kommer tillbaka om en timme, sade han och gick.

Halfdan, den unge maken, reste sig och följde med honom ut i tamburen.

— Hon dörr väl icke ifrån mig, frågade han ångestfullt.

— Det vet endast Gud, svarade läkaren allvarligt. Jag har gjort hvad jag kunnat. Nu få vi endast förhita oss på att hon har en tillräckligt stark fysik och hoppas på Guds godhet.

Då Halfdan kom in igen, mötte han hustruns frågande blick.

— Hvad sade doktorn? sporde hon sakta.

— Han sade, att det är så bra man kan önska sig. Nu skall du bara lugna dig och söka sofva.

Halfdans röst lät osäker och han kunde ej möta Astrids ögon.

Du narras, hviskade hon. Han sade att jag skall dö, jag vill inte dö, jag vill inte. — O, min Gud, forlor hon ångestfullt, att behöfva stoppas ned i den mörka kalla graven! Hade jag anat att barnet skulle kosta mig lifvet, hade jag väl aldrig så ifrigt önskat att äga det!

Hennes kinder började glöda.

»Fru» gjorde fruktlösa försök att lugna henne, skakade på hufvudet och gick ifrån henne.

Halfdan lutade sig ned öfver hustrun och smekte hennes kinder.

— Min älskling, sade han med darmande röst. Var bara lugn. Du skall inte oroa dig utan tryggt ligga stilla. Du kommer inte att dö, och hvad är du då så ångslig för? Snart skall du vara uppe igen, skall du få se. Om några dagar är allting öfver. Var nu bara inte rädd, min älskling. . .

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Simson och Delila*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Krig i fred*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30 e. m.: *Sköna Helena*.

Vasateatern.

Kl. 8—11 e. m. *Madame Flirt*.

Folk-Teatern.

Kl. 8 —10,30 e. m.: *De begge öfvergifna*.

Cirkus Variété

Kongl. Djurgården.

Direktion Hofmann-Uddgren.
I dag söndag

Kl 8 e. m. **Stor Gala-**
Föreställning

med nytt omväxlande, intressant program.
Biljetter säljas hela dagen i Cirkus.
Allm. Tel. 55.

Astrid skakade på hufvudet som om hon inte trott på hans försäkningar, men hon sade ingenting, hon såg endast från mannen till modern och från modern till barnet, som frun hade tagit och lagt borta på soffan.

Så räckte hon modern den ena handen och fadern den andra.

— Jag känner att jag skall bort nu, hviskade hon. Tack mamma för all din uppoftande kärlek och tack Halfdan för det du hållit af mig. Jag har fruktat att du skulle tycka att jag var för gammal och tröttna på mig, men nu behöfver jag inte oroa mig längre. — Minns du att det i dag är jämnt ett år sedan vår bröllopsdag?

I stället för svar sjönk Halfdan ned på knä och öfvertäckte hennes hand med tårar och kyssar. —

Plösligt reste Astrid sig upp med en hifftig ansträngning. Det var som om hon ämnat kasta sig ur bädden och fly.

— Han kommer, han kommer, ropade hon förärad!

Sedan sjönk hon tungt ned på kudden. Allt var slut. . .

Men liksom om det förnunnit att diess mor var borta började barnet borta på soffan i samma ögonblick att häftigt gråta.

Nina Breschi.

Alla människor känna väl till de geografiska därdikterna, sådana som:

*Det var en flicka i Molde,
som läste franska ur Olde.
Men så fick hon Ploetz
och sörjde sig till döds,
Och då tog fadern boken och sålde.*

Ett af de senaste Pearsons Magazine innehåller en samling dylikt vansinne, ur hvilken vi välja nedanstående till våra läsares förmöjelse:

*There was a young lady of Niger
who smiled as she rode on a tiger.
They came back from the ride
with the lady inside,
and the smile on the face of the tiger.*

En hälsning från Stockholm.

Jag sitter här i mitt trefliga rum på landet och ser ut genom fönstret och tänker på det år jag tillbragt i Stockholm. Det är så skönt för utslitna nerver här ute i guds fria natur, där träden knoppas och rågfälten grönska, där fåglarne sjunga och luften är hög och ren och klar.

Bakom kullen ligger järnvägsstationen, nedstodt af lokomotiv. Dit går jag, till den fula sotiga byggnaden, när jag vill ha förbindelse med yttervärlden. Där får jag bref

från stationen. Jag hör henne redan på långt håll ropa: en hälsning från Stockholm!

En hälsning! Man har således inte alldeles glömt bort mig där borta. Man har tid att ännu ägna mig en tanke. Mitt hjärta sväller af stolthet.

Min hustru stiger in, räcker mig ett bref, jag bryter det, läser:

S. H. T.

De Eder enligt debetsedel påförda kommunalsktyder för år 1902 till Stockholms stad böra, vid äfventyr att utmätning för deras indrivande äfven i Eder frånvaro värkställes, vara inbetalta till Uppbörds-mannen i 7:de roten C. R. Lorentzon (adr.: Norrlandsgatan 15, 2 tr., mottagnings-tid: hvardagar kl. 2—3 e. m.) sist inom sju dagar härefter.

Stockholm i Tredje Stadsfogdens expedition, poststämpels datum.

K. Sealanders.

Tack Stockholm för att du kommer ihåg mig. Jag hade alldeles glömt bort både uppborðsstämna och kommunalskatt här ute i denna härliga nåjd. Ja jag har ens inte sett skymten af någon debetsedel. Men du har inte glömt mig mig och så vänligt att låta herr Lorentzon sitta och vänta på mig mellan kl. 2 och 3 eftermiddagen. Skall jag eller skall jag inte resa in och uppvakta hr Lorentzon? Resa in till den stora, råkiga myrstacken? Åh nej, säger jag åt min hustru, den som vill mig någonting han får söka mig i mitt ide. Ännu har jag inte lagt så många mil emellan människorna och mig, att det inte med litet god vilja är görligt och ännu har jag inte anskaffat någon folkisken hund eller några kanoner. Ännu har jag inte alldeles förlorat tron på människorna.

Tack emellertid Stockholm för din hälsning! Det gjorde mig så innerligen godt att få veta att du ännu kom ihåg mig!

Lambieco.

“Poor old Derby.”

(Från ”Kvällens” engelska korrespondent.)

London den 20 april 1903.

I lördags ägde den stora matchen rum i kampen om vandringspokalen mellan alla Englands fotbollsklubbar. De inledande täfflingarna mellan de 20 konkurrerande lagen hade tagit sin början redan i november rundt omkring i provinserna.

Omsider kvarstod som de öfvervunne endast Derbyklubben samt Burylaget, som hör hemma i närheten af Sheffield. På det stora sportområdet vid Kristallpalatset skulle nu dessa två elitkårer mäta sina krafter med hvarandra och därvid afsluta fotbollssäsongen för i år.

Hvarje brittiskt hjärta slog i lördags af spänning. En massa extratåg voro insatta på banorna och London är vid ett sådant tillfälle som utdött, allt hvad som kan krypa och gå är på väg till fotbollstäfflingarna. En ändlös rad med vagnar rullar upp till Kristallpalatsets portar. Eleganta kuppler med unga damer i en blandning af vinter- och vårtoaletter. Stora char-à-banc'er med sportklädda gentlemän. Landäer, victorior, droskar, mailcoacher, barnvagnar och cyklar.

Kristallpalatset, som sedan 1851, då det var världsutställningens medelpunkt, har fört en tynande tillvaro, ett mellan-ting mellan variété och utställningslokal, har nu en af sina stora dagar. Inemot 100,000 fotbollsåskådare gå genom räkneparaterarna, hvilket kostar en skilling förutom biljetten till åskåda-retribunerna, för hvilket betalas upp till tio shillings. Två tredjedelar af sistnämnda inkomst tillfaller de täflande klubbarna.

För att ge ett begrepp om det intresse, hvarmed dessa fotbollsmatcher omfattas i England och de summor som utläggas af åskådarne må följande siffror anföras:

De tjugu vandringspokalsmatcher, som gått före denna sista afgörande strid, ha inalles beskådats af 686,324 personer, som tillsammans betalt en summa af 23,789 p. st. Med intäkterna från Kristallpalatset ha denna vinters fotbollstäfflingar allt som allt lämnat klubbarna en liten nått inkomst på omkring 700,000 kr.!

En utdragen hviSSLing tillkännager, att striden skall börja. Ett — tu — tre springa alla högröda och tulla ljusblå barknåade och sportmagra fotbollspelare ut från ett tält och uppställa sig. Lottdragning om hvem som skall börja. Derby blir den lyckliga. Ett tjut af härrykning från de hundratusen på tribunen.

Derby är de högröda, hvilka uppenbarligen äro favoriterna. Kanske mest därför att det ryktet som en löpeld har spridt sig, att deras bäste man, den berömda Bloomer blifvit oduglig till strid och därför i sista ögonblicket måst ersättas med en ny kraft.

Striden är nu i full gång, och de första lyckliga sparkarne hälsas med rungande bifallsrop från det mäktiga människohaf, som omsluter stridsplatsen. På gröna flata marken springa de blå och röda gestalterna plastiskt mot hvarandra, vika och förfölja, springa blixtnasabb i luften och träffa bollen med hufvudet, törna våldsamt ihop och rulla bort på gräset, stundom med en duns så stark, att det synes omöjligt att de skulle kunna åter resa sig på benen igen.

Hvarje ögonblick användes hviSSLepipen af matchledarne, då en eller annan försyndelse mot spelets stränga och invecklade lagar blifvit begången.

Hvart enda drag och motdrag, hvarje öfverraskande vändning i spelarnes rörelser, hvarje välberäknadt angrepp och hvarje lyckligt försvar åtföljes af motsvarande utbrott af tjut, grymtning, skratt eller bejejstring från. den öfvervåldigande folkmassan, hvilkas tiotusental af ögon spändt följa och noga väga minsta chans, som gripes eller försummas.

Det kommer något elektriserande i luften. Spänningen meddelar sig genom dessa massor af oroliga kroppar och upphetsade sinnen. Och ständigt drages blicken från gräsplanen med stridens enformiga böljande fram och åter ut mot människohorisontens oändliga rader af små, små ansikten, hvilkas ögon och munnar man anar oupphörligt röra sig, de lekande färgerna i knapphålens röda och violet, de röda och blå parasollen, som bryta af mot dräkternas och hattarnes mörka toner, då och då med ett blekt framglimtande af solen från den molnbetäckta aprilhimmeln, ett glimmande i Kristallpalatsets mäktiga glastak och halft förfallna minareter. Rop, skallande skrik, skärande obegräppta signaler fortplanta sig från fjärran tak och ställningar, där mörka gestalter afteckna sig som stora fåglar mot himlen. Klumpar af människor som jättefåglar öfverallt i de halft utspruckna trädtopparna, trasiga ligister och ”kolingar”, gränslö eller hängande i de märkligaste ställningar svindlande högt uppe på tunna bjälkskelett, som på ett rent ohyggligt sätt päminna om galgar.

Plötsligt höres ett vansinnigt, allt öfverröstande tjut, som i samma sekund sänder ens blick åter till stridsplatsen, där de blå sparkat in den första bollen genom målet. En röd gestalt ligger som död ute på gräsmattan. Det är derbyernas mälkarl, som under sitt försök att springa bollen till mötes och rädda situationen, krossat sin knäskål mot en blå spe-lares skenben. Den blå haltar ut utanför kretsen som en särad häst vid en rytterichock. Ingen tager minsta notis om dem nu i ögonblickets upphetsning. Först då ifvern lagt sig och spelarne åter ordna sig till strid, ser man två massörer energiskt gno de skadade. Den blåe kan snart åter spela med, men den röde söker förgäfvcs stödja på sitt olyckliga knä, hvars led massören obarmhärtigt böjer och sträcker, så att man sitter och säger aj! till sig själf.

Gång på gång med allt kortare mellanrum drifva de blå in bollen. Mol-det är borta, och ett nederlag, större än i mannaminne förefallit i de engelska fotbollsstridernas historia, är dagens sensationella resultat: sex goals mot 0. Något för sportprässen att frässa !

Intresset hos åskådarne är tydligen mycket slappadt, så snart resultatet är gifvet. I stora skaror lämna nämligen den röda färgens anhängare skådeplatsen och söker sig upp mot palatset för att packa ihop sig i restaurangen.

Blott en kanonfull högröd gardist tjuar oförtrutet från toppen af en melankolisk cypress. Men nere bland mängden säljas redan svartkantade minneskort med likvagnar, kransar och jännerdikter till sorgelig hägkomst af “Poor old Derby”.

En dam, som är i sällskap med Eder korrespondent och bär enstrålande röd Parishatt, är på, väg mot utgången oafbrutet föremål för ironiska och beklagande hyllningar.

På e. m. och under loppet af aftonen och natten återföra ågen de svikna eller segerdruckna provinsskarorna till deras hem.

En del — märkligt nog förförigt — har tilldragelsen gått så till hufvudet att de stanna kvar och intervjuva polisassistenten. Bland dem en stackars väfvare ända uppefrån Sheffield. I sex månader har han — förklarade han — sparat allt han kunnat för denna tur, på hvilken han medfört hustru och sex barn!

Karen Hammerich.

Trohet.

Det var tidigt på morgonen. Ruman-sov satt i sin båt och funderade. Vä-dret var vackert och trafiken liflig, men Rumansov hvars uppgift här i lifvet var att ro folket tvärs öfver Nevan satt orörlig, fångslad af sina tankar och lät andra ro. Han glömde till och med att korsa sig när Petersburgs kyrkklockor började sin morgonklämtning.

Öfvanför på kajen stod Masnov handelsmannen och tuggade solrosfrön. Han hade nyss öppnat sin primitiva butik och plockat ut sina varor till skyltning, kvas, Johannisbröd, apelsiner, selters-vatten, papprosser o. d. För närvarande tycktes han vara synnerligen intresse-rad af Rumansov. Masnov visste nog hvad denne funderade öfver, Danja hans hustru hade inte varit hemma på natten och Masnov viste så väl var hon hade varit. Något minne kom honom att skratta, därpå ryckte han på axlarna, gjorde en omedveten handrörelse och gick till sina lådor. Men Masnov bedrog sig, Rumansovs hustru hade visserligen varit borta men det var inte något ovanligt och Rumansov hade upphört att ens förarga sig däröfver. Nej, det var något annat, i morse när han gick förbi rinken, vid 6:te linien, där hans svåger säljer ikon-bilder, hade denne berättat om Ivanov roddaren som hade sin båt på samma ställe som Rumanov. Den tatariska därmicken Kosma visste att Ivanov sällan var hemma i sitt kvarter, utan sällskapade med Maria Petrovna, handelsmannens fästmö.

Det var nu det som Rumansov tänkte på. Han hade haft godt öga till Nadja innan hon gifte sig med Ivanov, men denne var en ståtlig karl och Nadja hade varit mycket kär i honom. Nu var det dock annorlunda, han beklagade Nadja men naturligtvis skulle hon trösta sig på annat håll och hvarför skulle han lämna tillfället öfverstekt? Visserligen var han en smula rädd för Ivanov som var en karl med starka armar, och därtill häftig, men det fick väl gå öfver.

I det samma kom Ivanov ned för stentrappan som ledde till båtarna, han styrde kurs på Rumanovs. Denne, som ännu var under inflytande af sina syndiga tankar, kände blodet rusa åt hufvudet, men han var för skäggig och väderbiten så det syntes icke.

Ivanov var vid godt lynne, bjöd kam-raten en pappross och började strax tala om Nadja sin hustru, huru hon en längre tid varit honom otrogen, hvar-ken stryk eller ord hade hjälpt. Så i går hade hennes far varit där och tagit henne hem till landet igen.

Rumansovs kärleksvyer gingo bort med röken af hans pappross. Om 10 minuter hade han glömt alltsammans, blott en gång när han såg Masnov gå upp på pristan för att dricka ett glas, föll det honom in att han borde göra liksom Ivanov, ty Nadja hade nog blifvit hemkörd fast Ivanov påstod att hon blifvit hämtad.

Ivan.

He: — I love you more than you love me. She: — No, you don't. I love you more than you love me.

He: — No, you don't — I do.

She: — No, you don't — I do.

He: — Mary!

She: — John!

He: — Miss Smith!!

She: — Mr. Robinson!!!

(Tit-Bits).

På restaurationen.

Öfversättning.

— Det är gruffigt hvad löjtnant von Metten bär sitt hufvud högt. Men han kan nog inte hjälpa det. Sådant där ligger i ens blod.

— Ja, i dag ser han mer än vanligt stolt ut. Det ser verkliga ut som om han dragit högsta vinsten på lotteriet.

Detta hviskade ett par eleganta damer till hvarandra då de på promenadplatsen passerat förbi den unge officeren. Deras antagande att han vunnit högsta vinsten var oriktigt. Orsaken till att hans hållning denna gång var mer än vanligt stolt var den att hela hans kassa utgjordes af en mark och att han ej önskade att någon på hans uppsyn skulle märka detta. Det återstod ännu två dagar till den första, då han skulle få uppbara sin lön, och de sista dagarne i månaden var det alltid ebb i hans kassa.

Ett elegant ekipage syntes nu nära sig. Inuti åkdonet sutto baronessan Bieberfeld ohh hennes dotter Helene. Den senare utgjorde ett föremål för löjtnant von Metters tysta kärleksläga. Han hälsade förbindligt på de båda damerna och ämnade därpå gå vidare. Men nu höll ekipaget stilla och baronessan ropade till honom:

— Hvart ämnar löjtnanten sig? — Jag tänker gå och äta middag på vinkällaren — var hans svar (middagen skulle bestå af ett par smörgåsar).

— Ack, sitt upp hos oss! — ropade hon lifligt. — Vi ha samma väg. Vi ha nämligen beslutat oss för att begagna oss af er så ofta upprepade inbjudning att dinera med er där. Min man har i dag rest ut till landet för att bese sina jaktmarker och därför tyckte vi att det var så bra att just i dag begagna oss af er inbjudning.

Löjtnant von Metter hade ingen orsak att harnas på baron von Bieberfeld, ty denne bjöd honom städse af de cigarrer, han för egen del alltid använde, och ej af de som voro afsedda för hans gästers räkning, men i denna stund önska-de han honom dit där pepparn växer. Den sköna Helenes bedärande leende utföfade ej denna gång sin vanliga verkan på honom. Hur förbannade han ej nu i sitt stilla sinne sin egen oklokhct och sitt präleri, hvilken förmätt honom till att för nästan hvarje gång han dinerat hos Bieberfelds (detta hade han gjort så ofta han möjligen kunnat göra det, både för den vackra Helenes skull och för den goda mats skull, som där vankades) yttra:

— Charmant mat! tio gånger så god som den, som fås på den vinkällaren, där jag äter. Fast maten där anses vara utmärkt. Om det ej kan anses förmåtet, så skulle jag emnoda herrskapet om att en dag bli mina gäster där.

Nu fanns ej annat för honom att göra än att hyckla den största glädje, stiga upp i baronessans vagn och under färden till vinkäl-laren spela älskvärd.

De voro snart vid målet af sin färd. Sedan de väl slagit sig ned vid ett af borden i matsalen visa-de sig de båda damerna ha en ovanligt god aptit.

Löjtnant von Metter observerade detta med blekande kinder och han ryckte till när han hörde baronessan rekvirera en andra portion jordärtskockssoppa. Men mest grämde det honom dock, att hvarje matbit och hvarje klunk af den förträffliga champagnen, som han låtit taga in, skulle ha en så bit-ter bismak på den grund att han efteråt måste betala allt. Därtill hade han också en stor otur. Frö-ken Helene, om hvilken det all-mänt påstods att hon blott lefde af luft och solsken, bevisade denna gång på det mest öfvertygande sätt att motsatsen var fallet. I synnerhet var hon glupsk på jord-gubbar, som vid denna tid på året voro mycket dyra, och på cham-pagne.

Det hjälpte ej att han försäkra-de hennes mor att de den här ti-den ej voro nyttiga — om cham-pagnen vågade han ej säga nå-got — den unga flickan förklarade lugnt, att hennes läkare sagt henne att hon borde äta mycket jordgub-bar och dagligen dricka champag-ne och att hon alltid troget bru-kade följa hans föreskrifter.

Till sist kom det ödesdigra ögon-blick, då löjtnanten måste begära räkningen. Under det han, till det yttre lugn, men till sitt inre ytterst upprörd väntade på att kyparen skulle presentera honom densamma, anmärkte baronessan, att en nutida restaurant kunde kallas för världsen åttonde underverk eller ett »Bord, duka dig». Man erhöU där just de anrättningar som man bäst tyckte om och behöfde såsom ersättning därför blott kasta ett par glänsande guldmynt på bordet. Det var någonting helt annat än att själf ställa till en middag.

— Jag är fullkomligt af samma mening som fru baronessan — försäkrade löjtnanten, under det han med darrande hand af kyparen, som därpå helt grannlaga drog sig tillbaka, mottog räkningen.

— Fyrtioen och en half mark. . . !

Att den gick till så mycket fick han klart för sig, då siffrorna upphört att dansa för hans ögon. Under det han smålog mot de båda damerna undrade han hur han skulle med sin enda mark kunna betala denna summa. Han var en modig man, som ej skulle ha tvekat att gå emot ett fientligt batteri ifall han blifvit kommenderad därtill, men han hade ej mod att uppsöka eta-blissemmentets direktör, som han ej kände, och anmoda honom om att han skulle slippa att betala den middagsmåltid som nu afåtits tills han nästa gång fick bära upp sin lön.

Plötsligt reste han sig upp med de orden:

— Jag kommer strax tillbaka! — Sannolikt — hviskade baro-nessan till sin dotter — han har fått kolik af de ananas han åt.

Häruti bedrog hon sig dock stor-ligen.

Löjtnant von Metter ilade snabb som vinden ut på gatan, ropade till sig den där posterande polis-konstapeln och anmodade honom att så fort som möjligt pantsätta hans guldur med vidhängande guld-

Biljarden

10 Holländaregatan 10

rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämplig supélokai för teaterbesökande.

kedja på närmaste pantlåneinrättning. Efter fem minuter återvände konstapeln med en pantsedel och 42 mark. Den första stoppa-de löjtnanten genast i fickan och af de senare gaf han konstapeln utan att först genomräkna dem de 2 mark denne fordrade för sitt be-svär.

Blodet steg honom sjudhett åt hufvudet, då han under det han gick in igen räknade igenom pän-garna, ty nu fann han med förfä-ran, att det dock fattades honom en half mark för att han skulle kunna betala räkningen. Han rusade ut på gatan, men såg nu ej en skymt af konstapeln.

Damerna blickade förundrade på honom, då han, blek och allvarsam, återvände till sin plats vid deras bord. Knappt hade han åter inta-git denna, förrän kyparen kom fram till honom.

— Herr löjtnanten måste ursäka-ta . . . räkningen började han.

— Ja, ja — inföll löjtnanten, i det han med hemlig ångest tog fram sin börs.

— Det har insmugit sig ett li-tet fel i räkningen — återtog ky-paren. — Priset för jordärtskocks-soppan har satts en mark för högt. Jag skall genast ändra detta.

En centnertynd föll vid dessa ord från hans bröst. Men med den mest nonchalanta uppsyn lade han nu fram 41 mark på bordet.

— Det som är för mycket får ni behålla som drickspengar — sade han till kyparen.

* * *

Först sedan den vackra Helene blifvit hans maka berättade han för henne det trängsmål, hvari hon och hennes mor en gång försatt honom, och hur han den gången med grämlöse lagt märke till att hon, hans Helene, hade en förträff-lig aptit. Att hon fick mycket ro-ligt å historien faller af sig själf.

Ett större oväntadt arf hade satt honom i tillfälle att knyta hymens band med den bortskämda, unga skönheten.

Champagne.

Från hvilken tid kan man räkna champagnevinets ryktbarhet?

Naturligtvis vore det rätt kinkigt att få en utredning om hvem som först planterade vinstockar i land-skapet Champagne. Men säkert är, att den adla druifvans saft därifrån först nämnes i krönikorna för år 1398, då kejsar Venzeslaus, Böhmens konung, kom till Reims för att öfver-lägga med konung Carl VI af Fran-krige om bästa sättet att få slut på schismen i Vesterlandet. Konferen-sen skulle efter vanligheten inledas med ett ståtligt gästbud.

_____

Men det var icke framtiden, som croade honom, utan det närvarande. Och vid den första ljusning, som han med orätt trodde sig skönja i hori-sontens mörker, slet han af sig sin plåt, sprättade bort sorgfloret och läm-nade de döda för de lefvande.

Han hade med ett uttryck af san-ningsenlighet, som är egendomligt för lögnen, berättat för två gamla frök-nar, att hans hus blifvit bränd under gatustriderna och att han af dem i andra hand fått hyra ett halfmörkt rum vid rue Saint-Martin, möbleradt med ett tvättstall och en liten lär. Men knappt hade han börjat inandas dess kvafva luft, förr än det kommit en hop soldater, som vändt och vridit på lären för att konstatera att den icke innehöll någon misstänkt spricka, och gått under hotelser om en ny under-sökning, hvilket allt gjorde de bägge gamla frökornas alldeles skräckslagna.

Han fann dem, när han kom hem på kvällen, ännu darrande efter denna grofva förolämpning, och utan att be-kymra sig om närmare detaljer angä-ende situationen flyttade han nästa morgon. Han skyndade till en ung-domsvän, som bodde på rue de Van-neau, där han låg och läste på medi-cine kandidaten. Med honom hade han utbyt skolpojars vanliga försäkringar om evig vänskap och ömsesidig hjälp.

ett annat kvarter, sof ena natten under Grand hotells fina bolstrar, och tillbragte den följande natten mellan de osnygga lakanen i ett härbärge i stadens utkanter. Det var då han bestämde sig för att under dagarna bebo omnibustaken. Omnibusens inre tilltalade honom mindre, där kände han sig insinnärjd i kjolar och matkorgar.

Roderic Aronelli var den sista ått-lingen af en mycket gammal romersk familj, som flyttat till Frankrike och naturaliserat sig där för ett halft århundrade sedan. Familjen Aronelli hade aldrig kunnat komma öfverens med “den heliga stolen“, och så långt gick det, att en farbror till Roderic helt hastigt lämnat Paris år 1822, för att taga del i resningen i Romag-nan där han sedan stupade.

Hans farfar hade varit god vän med Buonarotti, som var en ättling till Michel Angelo. Och den store floren-tinske skulptörens namn nämdes så ofta i hans familj, man hade så ofta fört honom som barn till Louvren för att visa honom de två galliska slafvar-na eller fram till Barbardiennes fönster, för att låta honom få beundra brons-afgjutningen af “Tänkaren“, att han aldrig haft en tanke på att sysselsätta sig med något annat än skulptur.

När han var aderton år, hade han fått ett elevpris i Konstakademien. År 1869, när han nalkades tjugotre

år, vågade han sig på att skicka till salongen en druid, i tre fjärdedels naturlig storlek. Den försäffade ho-nom en andra-klass-medalj och ätta dagar därefter fick han sälja sitt verk för femton tusen francs.

Uppfostrad i de entusiastiska, hög-sinta idéer, som äro den latinska ras-ens åra, hade han på intet sätt dege-nerats hvarken moraliskt eller fysiskt från sin familj, som i ett par århund-raden blandat franskt och italienskt blod. Hans smala fina händer, hans mjuka, svarta mustascher, hvilka lägo liksom ritade med en fin pensel, och bundo samman de små lena skäggar-tierna på hvar sin sida om hans haka, hans stora ylviga hår, hans mörka ögon, djupa och beslöjade, samt hans hvita hy, nästan svagt olivfärgad, allt detta kom honom att likna det vackra porträtt af Bronzino, som förr fans i Pourtaésgalleriet.

Hans mor hade dött helt ung, och han hade icke känt henne annat än genom de drag, hans far dagligen be-rättade om henne. Fadern dog år 1867, i följd af ett fall från hästen. Han lämnade i arf åt sin son två lika starka passioner: kärlek till konsten och kärlek till friheten. För friheten hade alla Aronellier kämpat mer eller mindre, både på denna och andra si-dan Alperna.

kom icke i tillfälle att skjuta ett enda skott själf, men han fick en kula i vaden, hvilket var ett det allra olämp-ligaste sätt att framedes kännas igen af den militära rättvisan.

Såret kom honom att blifva liggande på fästningsvallen, men han vann åt-minstone, att han kom i skymundan och att han skonades från fångenska-pens marter eller utsikten till att utan vidare bli skjuten. När kvällen kom, slapade han sig till Paris' portar, och kröp, blödande af sitt sår, upp i en möbelvagn, som körde in i sitt lider på place Pigale.

Han behöfde godt sex veckor, d. v. s. tiden från den 3 april till den 21 maj, för att bli vid full vigör igen. Han behöfde minsann också bägge sina ben, inklusive vadorna, för att kunna ge sig ur vägen för bajonetterna, som sökte igenom hans rum från reskrma-drasen i hans säng till kornicherna öfver gardinerna.

I aderton dagar fick han nu vara på löpande fot.

Han hade nyss stigit ur omnibusen till Bercy, och tänkte förmodligen stiga upp på Montrouge-vagnen. Men just då törnade han på Célestins-kajen ihop med en hel afdelning linie-solda-ter, som kommo ut ur inkörsporten till ett hus, hvilket de helt säkert snokat igenom från källare till tak.

Vice Håradshöfdingen

KARL MAGNUS LIND(innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)
Regeringsgatan 3, Stockholm.**Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arode.**

Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Härunder blef Veneslaus så hänförd af champagnevinets nektar-smak, att han hellre drack än diskuterade och följden blef att festligheterna fortsattes upphörligen dag för dag och »all öfverläggning uppsköts till dess gästbudet tagit slut»; d. v. s. schismen inom kyrkan blef inte slut den gången.

Sedermera hör man icke talas om någonting särskildt förr än fram på 1600-talet.

Ett par benediktinermunkar i klostret S:t Remy, som voro utmärkta för sin fina smak, upptäckte då Champagnevinets speciella egenskaper. År 1670 hade den hederlige abboten Don Perignon satts till styresman för klostrets vingårdar och han började då göra dels verkliga långvariga studier öfver drufsaftens natur, med den påföljden att han en vacker dag kunde buteljera ett vin som skummade och som hastigt kom till stor ära inom Frankrike.

Utanför landets gränser var det däremot i långliga tider icke mycket känt utom i de allra förmåsta kretsarna (Gustaf III hade t. ex. champagne med vatten till älskingsdryck.) Att det blef föremål för en större allmänhets smak och lyshad berodde på en historisk händelse, som för fransmännen i politiskt hänseende var rätt obehaglig, nämligen de allierades invasion åren 1814—15.

Champagne, som ju ligger på vägen från Rhen till Paris, genomströfvades under denna tid af ouppberliga nya massor ur de förbundna makternas härar, och de utländske officerarne och soldaterna gjorde intill bekantenskap med vinkällarnes förråd. Efter att ha kommit hem till sitt tyska, engelska, ryska eller österrikiska fädernesland, tänkte de med saknad på det ljufliga vinet och de rekvirerade nu därpå hos handlandena i Champagne, hvilka snart sågo sin omsättning mångdubblad och knappt kunde hinna med att expediera alla order. Af landets olycka invasionen blef det således — såsom så ofta inträffar i denna skiftande värld — en stor välsignelse för invånarnes ekonomi.

Vidare kan det omtalas att den ryktbare grundaren af huset Piper-Heidsieck, Florens Louis Heidsieck, år 1784 hade börjat försök med försändning af sitt vin till Nordamerika; han hade nämligen lyckats att göra vinet hållbart under längre tid. Här uppstod nu också snart en allt större marknad och för närvarande äro de rika amerikanerna de största förbrukarna af såväl champagne som af andra de finaste viner och likörer.

Fågelvänner.

Gå och bese

Stockholms Fågel-och Akvariehandel

No 10 Mästersamuelsgatan No 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guldiskar med kupa 2 kr. sändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!

Allm. Teler. 10133.

Matsalarne & Caféet 74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

”Kvällen” och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hverje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämna utställa, att

annonsera i Kvällen.

Alla förvånas

öfver sin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad af fat. Här buteljerad och mousserad af maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.**Goda Viner: 1 kr.**

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel**62 Drottninggatan 62**

(emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?**Afkopplingsapparaten****”Pi”**

gör detta säkert på mindre än

en sekund.**Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,**

Centralpalatset, Stockholm

På resor

medföres fil. doktor P. Håkansson Salubrin af alla, som försökt det mot *skoskor, ömma fötter, sår, tryck, muskelförsträckningar, insektstung, hudsjukdomar* eller som lärtvärdera det som *toiletmedel*.

OBS. Glöm icke att medtaga det flaskorna medföljande omslaget! Salubrin kan nu möjligen komma att behövas för något ändamål, hvarför ni icke förut behöft använda det, och då kan det vara nödigt genomse beskrifningen, om ni skall kunna begagna Salubrin på ändamålsenligt sätt.

OBS. Mot användande af godtyckliga efterapningar varnas.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Specier- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & Co, Stockholm.

T. I. Magnussons Snickeri

2 Upplandsgatan 2

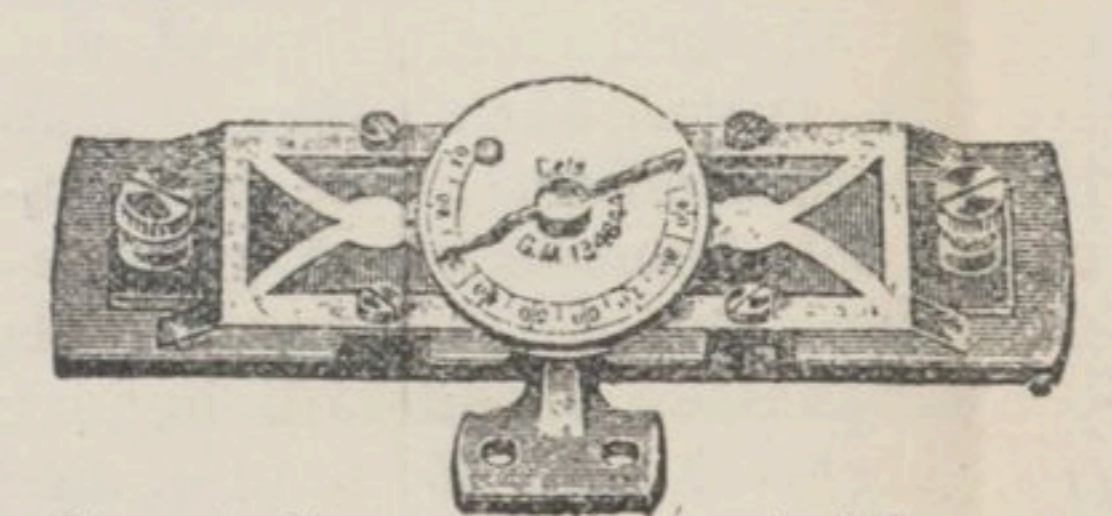
Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandalarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitligt.

Inställbar för hvarje värmegrad från 10—100 grader C.
Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Cigarbutiker samt från

hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Stockholms

Kafferostrnings- &**Kryddmalningsfabrik**

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Bröderne Ljunggren,

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enklare Möbler.

Klädda Turk. Divaner fr. 45 kr.

Prima Fjäder i balar å 75 öre pr kg.

Barnvagnar, Liggfåtöljer.

Fördelaktiga månads- inbetalningar.

Durable Möbler till rum för 100 kr.

18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm,

rekommenderar sina tillverkningar af:

Kapsyler i alla storlekar och utstyrslar för buteljer, flaskor och burkar.
Staniole i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.

Tennuber för oljerfina färger, fernissor, saltvor gummlösning o. d.

Raktvåletuier.

Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.

Färm och omsorgsfull leverans.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %

lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms

Skrädderietablissemant

38 Tegnérsgatan 38

(2:a huset från Upplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Val-sorteradt lager af In- och Utländska tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrosladt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmkilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! **OBS.** en stor del af öfverblifna panter säljas.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till enastående billiga priser.

E. FILÉNS Försäljningslokal,
38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69.

(A. R. B. S 17)

Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smaktulla och eleganta till billiga priser.

Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Juvelerar M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

Hrr Rökare!

Vid behof. besök cigarraffären

29 Odengatan 29.

Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigtaste pris.

Cigarer och Cigarretter i parti och minut.

Allm. Tel. 65 04.

”HEUREKA”

19de århundradets förmåsta bläckhorn! Ingen afdunstning af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadstale.

Pris 2 kronor. Säljes endast i **Stockholms Pappershandel, Jakobs gat. 28.**

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogénköket värar besvär och oftast os, **acetylenköket Rex** däremot ersätter gasköket och är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behövas då, hvarje acetylenmaskin alstrar för uppvärmning nödig gas. Rexverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogénkök samt betydligt billigare än lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.

Order torde insändas till

Acetylenmaskinverket Rex,

Generalagentur,

Stockholm.

I DAGENS FRÅGA.

Hos oss har utkommit och finnes att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OCH

UNIONSOKUMENTEN.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

Ombärligt för hvarje hushåll!

”Vädda Hyllremsor”

i 21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje välsorterad Bostättningsaffär & i **Stockholms Pappershandel, Jakobs gat. 28.** Rikstel. 71 43

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommanderas.

S. A. Adolfsson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:

Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boning,

Svarfning, Glasnästare- och

Tapetserarearbeten m. in.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Synmaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.

Finare antikva saker, såsom Ljusronor, Lampor, Solfjädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl innya hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fraktdogs. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 t. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 t. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Illustrerad

priskurant med bruksanvisning öfver **Sanitära Parisernyheter** m. m. sådes en hvar fullt diskret mot 2 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr

dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till landsorten portoifritt mot insändande af loppet i frimärken. **E. Söderström,**

32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.

OBS! I förhållande till kvaliteten äro prisen de billigaste i Skandinavien

Franska Gummiivarer

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1888.

Franska Försiktighetsartiklar,

Svamp, Lifmodersprutor, Suspensioier

m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrländsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Affären grundlagd 1893. R. T.

Som den säkraste tillflyktsorten, näst efter mors sköte, är hos en vän, hade han sparat åt sig denna sista utväg, att användas blott ifall alla öfriga skulle svika, ty han ville icke sätta i fara den tillgifne vännen, som nog så gärna hade velat offra sitt lif för honom.

Vännen tog emot honom på tröskeln af en halföppen dörr, som stängdes midt för hans näsa med ovanlig fart och med dessa ord, hvilka icke lämnade några tvifvel öfriga angående hans gästfria afsikt:

— Olycklige! Hvad vill du här? Vill du att vi skola bli skjutna bägge två?

Han stannade inte för att höra mera, utan började på nytt sitt kringstrykande. Från rue de Vanneau till östra bangården är det en bra bit. Han gick den, utan att han bens trycktes märka det. Han hoppade upp i ett tåg, som just skulle ånga i väg. Men vid hvar tjugufemte kilometer visade gendarmerna en sådan brinnande lust att få genomse passen hos de resande, som kommit till sin bestämmelseort, att han började längta tillbaka till vännens trappa.

Vid *Feré-sous-Jonarre* blef han i synnerhet mycket förskräckt. Två herrar visade sig vid förhåget till den förstaklass-kupé, där han krupit in, och en del af dem såg på honom

nästan utan att veta det, blifvit vald till chef för sin nationalgardesbataljon.

Han blef tack vare den alfabetiska ordningen satt främst på en vallista och var med på några sammankomster där han två gånger blef vald till ordförande.

En människas initialer ha utan tvifvel inflytande på hennes öde. Stort A i början på ett namn har dragit fram mer än en ur mörker och glömska, men det har också störtat mer än en i fördärfvet. Af femton namn tryckta på ett papper, till och med ett officiellt sådant, läser folk knapast mer än de tre första. Och därpå skyndar man sig att glömma de två senare. Namnet Aronelli med sin klang och sin italienska färg hade troligen fäst sig i minnet hos folk, ty reaktionärerna började kalla honom »den beryktade Aronelli.» Och om någon bar tillnamnet »den beryktade» i dessa oroliga tider, så var han dömd på förhand.

Domen öfver Aronelli befästes genom en oväntad händelse. Dagen före det stora utfallet den 3 april hade han mött herr Flourens, som med sin hjältemodiga sorglöshet hade sagt åt honom: Vi skola i väg till Versailles. Följer ni med oss?

Och nästa dag putsade han sitt gevär och förenade sig med dem. Han

Det hade alltid varit en tradition i familjen att ägna sig åt all slags gymnastik, liksom för att träna sig till de strider, som nog skulle komma.

Roderic hade en akrobats smidighet i sina rörelser och satt till häst som en yrkesryttare.

Nyheten om invasionen i Frankrike år 1870 hade tändt en flamma i Aronellis hjärta och en vulkan i hans hufvud. Han var med glad säkerhet öfvertygad om, att Paris skulle bli försvaradt och själf försvara sig. Så fort han kunde, skref han in sig i en bataljon i aktiv tjänst. Han kämpade med vid Champigny, dit han kom som korporal, men hvarifrån han vände som löjtnant.

Han var i elden vid Buzenval, vid sidan af målaren Henri Regnault. Han envisades att under preussarnes kulregn taga reda på dennes lik utan att ana, att han då på samma gång hämtade sig hederselegionens kors.

Han bar detta en tid för kuriositetens skull, men den dag, när detta hederstecken blef ett tecken på kapitalulation, lade han undan det på samma gång som sin uniform, och beslöt att taga på sig sin bildhugg

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 15.	Redaktörer: MAGNUS V. MANNER (ansvarig utgifvare) och BOO HJÄRNE .	STOCKHOLM , Söndagen den 10 Maj	Lösnummerpris 10 öre.	1903
REDAKTION: Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3. David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 49. Riks 44 63.		Annonspris. Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten 90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.	Annonsmottagning: A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.	DISTRIBUERAS af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41. Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikstel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influtit utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver få ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsåld, då du vill köpa den. Ditt raseri de söndagskvällar, detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRiset är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagseftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 7042, kl. 2—3, på »KVÄLLENS» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

Rabalder.

Den slags norska vänsterpolitik, som karakteriserats med namnet rabalderpolitik, har icke lämnat våra förstakammarherrar ångon rö. Statsmännen af kategorien Trygger-Ljungberg-Lundeborg hafva brunnit af längtan att visa, att något sådant kunde de också prestera. Den stora föreställningen har i veckan gått af stapeln.

Tyvärr var inte tillställningen lyckad. Pjesen var underhållig och aktörerna förbättrade icke saken. Det eftersträfvade intrycket, att det var några tusans karlar man hörde, kom inte alls. Det var en hel del herrar som voro arga och hade behöf att gifva uttryck åt sin förargelse. Förhållandena inom unionen ha länge retat dem, utvecklingen har gått i en riktning alldeles rakt emot hvad de önskat och därför svuro de öfver utvecklingen.

Längre sträckte sig icke hvarken deras förstånd eller deras afsikter. De våga icke välja någon utväg och de veta icke hvilken utväg de önska. Den utväg, som redan Karl Johan i världen kände sig frestad att anlita, sedan hans politik vid unionens uppgörande visat sig hvilat på oriktiga förutsättningar, nämligen

Från säsongens musikevenemang.

G. A. Lund.

Hjalmar Meissner.

våldets väg, att tukta normmännen, som frasen lyder på militärspråk, den utvägen är icke längre vare sig lämplig eller möjlig. Våra skränflockar från högern hafva själfva med sitt oväsen åstadkommit, att nu ingen klok människa ens tänker därpå.

Den andra utvägen, unionens upplösning, som en lång tid var vår högers fagra dröm, den våga rabalderherrarna icke längre stå för. När herr Boström med högtidlig statsmannamin och säkerligen med ett inre ironiskt leende vägde denna tanke, skyndade alla de tappra herrarne att smyga sig undan med svansen mellan benen. Det var visst inte meningen!

Om man nu icke kan det ena och icke vill det andra, då återstår själfklart ingenting annat än att söka genom förhandlingar ordna de stridiga frågorna så bra sig göra låter. Den utvägen har ju också den Boströmska regeringen valt — men det var för att stuka regeringen här för — och för annat — som rabaldrer ställdes till. Ett meningslösare rabaldernummer har säkerligen aldrig ens de mest svensk-ätande bland norska vänstern ställt till. Och normmännen veta åtminstone hvad de vilja; detta må sedan vara oförståndigt eller ej, men fullständigt blottadt på tanke är det åtminstone icke.

Något konservativt ljushufvud här i landet har som bekant, när man inte kunnat finna någon hållbar ståndpunkt, hittat på ett slagord och detta slagord skall visst vara den sköld, bakom hvilken rabalderherrarna skola dölja sig: status-quo-politiken. Det ligger ingen förnuftig tanke i denna fras; så snart man granskar hvad den skall innebära visar sig det tomma intet. Status quo i förhållandet mellan Sverige och Norge förutsätter, att båda nationerna äro eniga därom, hvilket hvar man vet att de icke äro, eller ock att Sverige är villigt med våld eller med upplösning af unionen hindra normmännen på deras väg, och det hvarken vågar eller

vill man. Status quo är därför en ståndpunkt liksom kaisarens nya kläder voro en dräkt. Det minsta barn kan se, att det hela är ett groft gyckel.

Nu kunna ju rabaldernummer i och för sig vara roande nog för åskådarna. Men första kammaren bör skaffa sig bättre instruktörer och hålla flere repetitioner, innan den gifver nya dylika föreställningar. Det skulle den själf må bäst af och den krångliga unionen skulle icke lida därpå.

Sveriges Panama.

Afslöjanden af en fackman.

Huru långt, Catilina, skall du väl gå i missbruket af vårt tålamod?

De norrländska grufbolagens historia är icke lång, men den är så mycket fulare. Och det fulaste af allt är det sätt, på hvilket man förmått flera af våra ledande politici att dansa kring bolagens guldkaif. Här kan ej bli tal om att skriva denna del af deras historia fullständigt. På denna punkt skulle den verkliga blifva allt för lång i all sin korthet. Endast några betecknande drag skola här anföras.

Först må då påpekas det sätt, hvar på Ofotenbanan genomdrefs i riksdagen. Det är numera ett fullt konstateradt faktum, att den store rikshushållaren A. P. Danielssons plötsligt påkomna ifver för detta tåfvelaktiga företags omedelbara beslutande vid 1895 riksdag — utan allt uppskof, huru behöfligt ett sådant än skulle hafva varit — icke var alldeles oegennyttigt. Det är bekant, att denne småbonde på det lilla öländska hemmanet lämnade efter sig en förmögenhet på icke mindre än 175,000 kronor, en summa alldeles för stor för att vara på ett något så när vanligt sätt åtkommen. Man vet också, att A. P. Danielsson äfven i andra fall emot konstant erkänsla använde sitt politiska inflytande till andras tjänst. Sålunda lät han för att anförä ett exempel välja sig till revisor för Ölands Cementbolag och mottog såsom sådan ett par hundra kronor för några timmars arbete, men det var tydligt nog underförstådt, att han också skulle verka för anslag åt bolagets hamn. Och man vet vidare att det funnits ett bref från en nu afleden styrelsemedlem af Gellivarabolaget

till A. P. Danielsson, i hvilket bref den sistnämnde underrättades, att man ställde — om vi ej missminna oss — 75,000 kronor till hans förfogande »för patriotiska ändamål». Så vackert klingade frasen.

Danielsson skulle dock icke ensam kunnat genomdrifva beslutet om Ofotenbanans byggande. Han behöfde medhjälpare. Och han hade sådana. Den förnämste var dåvarande statsrådet E. v. Krusenstjerna, hvilken vid 1898 års riksdag så bestämt motsatte sig hvarje uppskof af frågans afgörande, att han gjorde anslaget omedelbara beviljande till en kabinetsfråga och förledde statsministern att göra detsamma.

Det förtjänade här erinras därom, att Danielsson och v. Krusenstjerna äfven i ett annat mycket anmärkningsvärdt fall hafva samarbetat: Det gällde i slutet af 1880-talet att tillsätta kronofogde i Ölands norra mot. Något tvifvel om den mest meriterade fanns ej och Konungens befallningshafvande hade afgjort förordat denne. Men v. Krusenstjerna, feg och undfallande som alltid gent emot hvarje makthafvande, han mätte vara frihandlare eller protektionist, herre eller bonde, vägrade ej utnämna den själfskrifne utan »låg på utnämningen» månad efter månad, ty Danielsens ville ha en annan person vid namn Jonsson. Efter landshöfdingeombytet i Kalmar gjordes till och med ett försök att få den nye landshöfdingen att förordna den sistnämde, men försöket misslyckades. Landshöfdingen vägrade ej till den grad komprometterade sig. Så tydlig var Jonssons underlåtnhet. Utnämningen lät sålunda fortfarande vänta på sig.

Inträffade så vid 1889 års riksdag den Bexellska interpellationen, som afsåg att få utrönt, om Sverige stod i något slags vasallförhållande till Tyskland. Kunghade i Norge sammanträffat med tyske kejsaren och slagit med handen på sin sabel: »den här skall aldrig dragas emot Tyskland.» Interpellationen kom ytterst olägligt. v. Krusenstjernas sändes åstad att afstyra den. Han kallade nu på Danielsson och sade till honom: »Ni skall få Jonsson till kronofogde men då skall ni också laga så, att den Bexellska interpellationen afslås.» Interpellationen afslögs och ett par dagar senare, den 9 mars 1889, utnämndes Jonsson, en utnämning, som Danielsson sedermera — vare det sagdt i förbigående — bittert ångrade, ty, väl en gång utnämnd, afskuddade sig Jonsson snart det Danielssonska oket. Om denna utnämningshistoria visste på sin tid Dagens Krönika att förtälja.

Men det var om v. Krusenstjernas förhållande till Norrlandsbolagen som vi

skulle tala. Staten har som bekant ett ombud i Kirunabolagets styrelse, rörande hvilket det egendomliga förhållandet äger rum, att ehuru ombudet skall vara statens, aflönas det dock af bolaget. Ombudet bör sålunda förstå den svåra konsten att »tjåna två herrar» hvilket ej är allom gifven. Huru högt ombudet aflönas, är ej känt, men det borde verkligen tillhöra offentligheten.

Förut var ombudet landshöfding F. Holmquist. Men denne bar sig ytterst enkelt och enfaldigt åt, ty han tog sitt parti och lade fram förhållandena sådana som de voro. Detta kunde naturligtvis ej gå an. Han lär därför — efter hvad det säges — hafva blifvit pressad af sin förmän, dåvarande statsrådet v. Krusenstjerna att ta tillbaka den första rapporten och skriva om den. Vare härmed huru som helst så mycket kom dock bland annat fram i den slutliga Holmquistiska rapporten (daterad 19 aug. 1901), att Kirunabolaget utgifyt 750,000 kronor för »diverse utgifter för järnvägen samt kursdifferenser å värdepapper». När man i en klump sammanslår två så skilda saker som »utgifter för järnvägen» och »kursdifferenser», ehuru det är fråga om ett så betydande belopp som 3/4 million, så förstår man genast att här ligger något bakom som man vill dölja. Man har på goda grunder varit något generad för att angifva hvilka de där »diverse utgifterna för järnvägen» varit.

Det är hardt när otroligt, huru en landshöfding, en s. k. förtröendeämbetsman, som när som helst kan entledigas, kan bära sig så klumpigt åt och draga fram sådana saker i dagsljuset. Men han fick sitt straff. Ty så snart som v. Krusenstjernas afgått såsom statsråd, kördes landshöfdingen bort, och staten fick i v. Krusenstjernas egen person ett mera smidigt ombud, som minnsann icke komprometterar sig på samma sätt som den frisprikatte landshöfdingen.

En mycket anmärkningsvärd roll i det stora Norrbottensdramat har också spelats af v. Krusenstjernas tvillingbroder, generaldirektör Nordström. Han har en mycket ringa arbetsförmåga och mycken liten erfarenhet såsom praktisk grufkarl, åtminstone hvad järngrufvor angår. Gellivarabolaget gjorde honom emelertid på sin tid till sin »grufingeniör». Han skulle kantzänka »göra upp brytningsplanerna» för malmfältet. Men det var helt andra tjänster, som bolaget räknade på.

Det 21 mars 1898 höll generaldirektören ett föredrag om Ofotenbanan och försäkrade med sin stora auktoritet i järnvägsfrågor att »banans rentabilitet var betryggad.» Den skulle nämligen jämte malmen från Norrlandsgrufvorna

Hvar 8 Dag

Sveriges enda illustrerade tidning som påpassligt följer och illustrerar dagens händelser i In- och Utlandet och som meddelar porträtt till dagskrönikan.

också transportera »fisk från England till Ryssland» och »smör från Uleåborg.» Och så skulle den bara kosta 15 millioner. För att visa med hvilka anspråklösa siffror äfven i öfrigt man då rörde sig, bör erinras därom, att Kirunabolagets aktiekapital då enligt generaldirektörens uppgift under föredraget »skulle utgöra minst 2, högst 6 millioner» och det uppgafs vara 3 millioner. Det var på den tiden, för bara 5 år sedan.

Men den största tjänsten gjordes bolaget, då Ofotenbanans riktning fastställdes. Från det allmännas synpunkt skulle bäst hafva varit, att den linjen hade valts, hvilken tillgodosåg äfven Svappavarabolagets intressen. Denna linje förordades också af landshöfdingensämbetet och tidningspressen. Men för Kirunabolaget gällde det att slå det konkurrerande bolaget, och den andra linjen valdes.

En ännu större skandal rörande Ofotenbanan är själfva kostnadsförslaget, som enligt Nordströmska föredraget skulle sluta på femton millioner, medan banans byggande sedan slukade mer än dubbla beloppet. Och en skandal, som tåflar med den nu nämnda, är sättet, hvar på byggandet utfördes. Här bör erinras om den elektriska kraftstationen, som anlades för Nuoljatunnels genomspärning, men blef till intet nämnvärdt gagn och som såges ha kostat inemot 1 million, ehuru detta ej synes å räkenskaper, enedan en stor del af utgifterna blifvit som det heter på jämvägspråket »bortlitererade» d. v. s. »överförda på andra »litera» eller andra konton såsom jordschaktning och dylikt. Nordström har visserligen förklarat, att en uppgifna siffran är något för stor — och detta må vara saunt — men däremot skall han ha svårt att få de med förhållandena bekanta till att tro, med någon »bortliterering» icke alls skulle hafva ifrågakommit.

Beträffande »banans rentabilitet» kunna vi säkert bortse från »fisken från England» och »smöret från Uleåborg» samt tryggt påstå att »banans rentabilitet» beror på reabilititeten af de gruffretag, för hvilkas skull banan tillkommit. Huru står det nu egentligen till med bana och grufvor såsom affärer betraktade? Den frågan synes det hafva varit vederbörandes skyldighet att så noggrant som möjligt besvara, innan man ytterligare friade till statens pung. Man borde ha lämnat en fullständig och detaljerad finansplan, som visade hvad man kan få för sina malmer och hvad dessa malmer kosta »fritt ombord» i vederbörlig hamn. Och om än de öfriga styrelsemedlemmarna visligen undandragit sig att lämna ett sådant prospekt, borde dock statens ombud hafva låtit sig angeläget vara att själf eller genom andra få fram den behöfliga finansplanen. Men ombudet tiger.

Om någonsin är det här den fria pressens plikt att tala. Här skall därför göras ett försök att framlägga en kalkyl rörande de ifrågavarande gruffrarnas rentabilitet. Härvid kunna vi dock så till vida lämna Gellivarabolaget alldeles ur räkningen, som det är känt och erkänt, att en stor del af de ekonomiska svårigheter, med hvilka Kirunabolaget laborerar, har det iråkat för Gellivarabolagets skull. Hårtill kommer, att man står färdig börja den så kallade djupbrytningen i Gellivara, hvilket beräknas skola fördrya Gellivaramalmens produktionskostnad med omkring 1 krona pr ton. Har Gellivara-företaget såsom en fristående affär icke burit sig hittills, icke kommer det att göra det härnäst.

Vi kunna därför tryggt inskränka oss till en granskning af Kirunabolagets affärsutsikter. Hvad då först angår medelpiset af det norrländska fosforhaltiga malmen — och det är dessa malmer,

DIAMANT-CIGARRETTER.

DIAMANT-CIGARRETTER.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Café & Festvåning
för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert
af Möller Berthelséns Salongsorkester.
Vördsammast
Claes Andersson.
(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.
Björn Haldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

som äro hufvudsaken och bestämma de båda Norrland-grufvornas värde — så anse vi oss icke begå något svårare miss-tag om vi sätta medelpriset för dessa malmer till omkring 7 kr. per ton »fritt ombord i Luleå hamn eller till omkring 7.50 i Ofotens. Vi erinra här om den s. k. »subsidiära affalspunkten» i köpeaftalet med Grängesbergsbolaget. I denna punkt heter det, att sistnämnda bolag äger rätt att öfvertaga malmbe-hållningen i Luleå »efter ett pris af 6 kr per ton», hvilket med tillägg af last-ningskostnaderna kommer upp emot vår siffra. Vi anse oss också veta, att Gel-livarabolaget under ett år sålt sin malm för af oss angifna priset.

Kan man nu göra en ungefärlig be-räkning af kostnaderna för Kiruna-mal-mens levererande »fritt ombord» i Ofot-ens hamn, så har man utan vidare gif-ven möjligheten att bestämma de norrländska grufvorna från ren affärsynpunkt.

Hvad då förut angår brytningen er-inna vi om en punkt i det förut åbe-ropade Nordströmska föredraget, enligt hvilken »hvarje million tons kräfter en brytningskostnad af 3 millioner eller med andra ord hvarje ton malm kostar i brytning 3 kronor, en siffra som är tillräckligt noggrann, för att vara prak-tisk användbar. De som möjligen kunna finna denna siffra något hög, böra erin-ra sig, att en grufarbetare i Norrland gör anspråk på 6 kronor om dagen för att kunna betala de höga lefnadskostom-staderna och dessutom vederbörlig ers-ättning för dt oangenäma lifvet i den norrländska ödemarken.

Kommer så skrädningsfrågan. Denna är ännu ej löst på ett tillfredsställande sätt. Men den måste lösas. Ty man kan ej till skapligt pris leverera huller om buller malm, hvars fosforhalt växlar mellan 4 procent och en brädel af 1 procent. Malmen måste först sorte-ras och man må ställa till med den saken hur som helst kan detta arbete ej skattas lägre än 25 öre per ton.

Lastningen i Kiruna på järnvägs-vagn kan sättas till femton öre per ton och lastningen i Ofoten till ungefär det-samma. Järnvägsfrakten från Kiruna till Ofoten är 2 kr. 54 öre per ton (=malm-transporten af 100,000 tons kostar 2,540,000 kr.)

Komma nu här till administration, ut-skylder och afskrifningar (förbrukning af materiel, förluster o. d.), hvilket allt icke kan gå till mindre än 0,50 öre per ton. Och skola dessa poster verk-ligen stanna vid denna bygsamma siffra, måste grufvetagernas kommal händerna på på helt annat folk än hittills. »Storhets-vanvettet», okunnigheten måste ut och fack-kunskapen in. Inga sådana affärstransak-tioner som de Wallenbergska och Kauff-mannska. Inga sådana byggnadsföretag som tegelbruket i Boden, hvilket såges ha kostat 700,000 kr (?), och anriknings-verket i Luleå, som ställt ha kostat flere gånger den summan.

För att karakterisera den nuvarande administrationen, är det nog att påpeka, att Kirunabolagets aktiekapital enligt Nordströmska föredraget var 3 millioner 1898 — det skulle få vara högst 6 millioner — att ännu för 2 år sedan endast 12 — 13 millioner ansågos fö-rbrukade, medan båda bolagens skul-summa nu närmar sig ett halft hundra millioner. Så kan det ej fortgå synner-ligen länge. Sammanfatta vi utgifterna för malmen, levererad ombord i Ofoten, få vi alltså:

brytning	3 kr.
skrädning och sortering	25 öre
lastning i Kiruna och Ofoten	1 »
järnvägsfrakt	2 » 54
administration m. m.	50 »
Summa	7 » 29 »

Om man nu får 7 kr. 50 öre per ton i betalning för en malm som kostar 7 kr. 29 öre, skulle vinsten bli 21 öre pr ton, hvilket för 1,200,000 tons gör 252,000 kr. Men denna summa är 5 % ränta å 5,040,000 kronor.

Nu är det likväl så, att ingen för-faren man, som vet hvad han gör, i allmänhet vill sätta in pengar i ett grufvetag mot endast 5 %. I utlan-det beräknar man i allmänhet 10 %. Detta anses behöfligt för att möta risken af växlande konjunkturer, malmernas försämring eller aftagande mot djupet o. s. v. Särskildt hvad Norrlandsgruf-

vorna angår ha misstråkningarna i Gelli-vara lärt att en sådan försäkring mot risk icke är öfverflödig.

Här i vår kalkyl vilja vi emellertid nöja oss med 5 % och finna då, att Kirunabolaget äfven om det slipper att dela lika öde med Gellivarabolaget utan får sköta sig själf, icke ens med 5 % kan förränta mer än en brädel af sin skuld, långt mindre ytterligare 20 mil-lioner.

Bolaget tar nu om att öka malm-brytningen. Detta förefaller ganska egen-domligt, ty hvar och en med förhållan-dena något bekant vet allt för väl, att bolaget en tid bortåt icke kan driva upp den årliga brytningen till 1,200,000 tons, långt mindre bryta något mera. Om bolaget pressas!e att lägga framen tablå, visande den brutna malm-mängden för 1902 och de första 4 månaderna för 1903, skall den saken genast blifva klar. Bolagets tal om en mycket större brytning än man från början tänkt sig, förfräde emellertid den hemligheten, att man har kommit under fund med, att brytningen bär sig icke utan att den drivres i mycket större skala än den ursprungligen afsedda. Man möter här det välkända psykologiska faktum, att ju sämre verkligheten är, desto friare och högre spelar fantasien. Svindlaren har därför vanligen våldiga storhetstan-tackar just strax före sitt fall. Hvad Grängesbergsbolaget angår, är det an-märkningsvärdt att det lärt sig ryckas med af dessa storhetsfantasier. Sådant gör detta bolags ekonomiska ställning myc-ke mistäukt. Vare detta nog sagt om den roll, som detta bolag f. n. spelar.

En eller annan mindre anmärkning kan förmodligen från mer intieradt håll göras mot de siffror, som användts i ofvan stående kalkyl, men detta skall icke föringa något med afseende på vissheten af det resultatet, att de båda norrländska grufbolagen äro bankrut-mässiga företag, att de driva en verk-samhet, som ej bär sig, så till vida som den ej kan hvarken nu eller framdeles förränta det förbrukade kapitalet och att därför ju längre den oundvikliga kata-strofen fördröjes, desto större blir den. Staten kan härvid intet åtgöra. Den kan ej förändra resultatet af siffrornas obevekliga logik, lika litet som den kan hindra, att 2 gånger 2 är fyra.

Svensk lag är tydlig nog. »Den som sin rörelse fortsatt och därunder pån-ningar upplånat, sedan han på sådant obestånd kommit, att han inse bördt, det han ej kunde rätt för sig göra, i uppenbar afsikt att fördröja konkursens utbrott, straffas med fängelse.»

Frågan är nu den, om man skall kunna förmå staten att blifva bolagens medbrottsling och på detta sätt skaffa sig förlåtelse både för de synder, som man redan begått och dem, som man ännu tänker att begå. Detta skulle från bolagsstyrelse.s sida vara mycket klokt, men från statens icke blott högst oklokt utan också högst omoraliskt.

Och hvilket skäl skulle väl kunna förmå staten härtill? Naturligtvis icke något annat än skrämskottet med de utländska kapitalen. Man har funnit, hvad verkan sågfallarehistorierna hade, sedda emot den Bobrikoffska bakgrunden och så vill man ännu en gång slå in på samma bepröfvade väg. Men detta tal är ytterst enfaldigt. Man gör försök eller låtsas göra försök att sälja till ut-landet och när man så icke lyckas att sälja eller uppbör med leken, kommer man till staten och frågar: »hvad vill ni ge oss för det att vi ej fortsätta med det här?» Låt dem bara fortsätta. De utländska kapitalisterna kunna räkna och sätta minsann icke in sina pengar i uppenbart ruinerande företag.

Statens politik bör vara denna:
att låta bolagen göra cession;
att ej lägga ned processen före cession; samt

att under och i samband med cession-en låta verkställa en verklig utredning rörande frågan, hvart alla de förlöslade millionerna tagit vägen.

Staten kan då också klämma fram sanningen rörande de af Danielson (och andra personer?) »för patriotiska ändamål» använda summorna och sålunda omdir skaffa upprättelse åt ett kränkt rättsmedvetande.

Flå.

DAGSKRÖNIKA.

Idrottstävlingarna i Idrottsparken. I dag hade samlat en ganska tal-rik publik, som lockats ut af det vackra vädret.

Resultaten blefvo:
Velocipedåkning, 1,609 m., 1:sta man H. Risberg, 2:dra J. Sjölund, 3:dje C. A. Åberg.

Löpning, 100 meter, 1:ste man dan-sken Harald Grönfeldt.

Velocipedåkning, 5,000 meter, 1:ste man H. Risberg, 2:dra C. A. Åberg, 3:dje J. Sjölund.

Löpning, 500 meter, 1:ste man H. Grönfeldt.

Svenska journalistföreningens Stock-holmskrets hade i går sammanträde på Hamburger Börs, hvarvid bl. a. beslöt, att värfästen skulle äga rum på Lidingsöbro vårdshus den 20 maj.

Manna Vonna eller den ljutande mo-ralen i Pisa, en naken själsmålning med svartsjuka, hungersnöd och mat-vagnar i 3 akter utan uppehåll, fri bearbetning efter Mæsterlincks drama är titeln på Viktoriateaterns nya spex, som i går kväll gick öfver tiljan för-sta gången. Ingenting utom titeln var roligt och kvickt i detta underliga opus, som till författare lär ha hr Fritz Strandberg, somliga säga hr Emil Norlander, men det våga vi ej tro.

Och dock vore väl den härliga Monna Vanna det mest tacksamma ämne att parodiera.

Äfven i Köpenhamn har man nu liksom i Göteborg anordnat offentliga friluftskonserter. I fredags spela-de så en större militärörkester i ett par timmar på Amagertorv och samlade en massa tacksamma åhörare.

När skall turen komma till vår stad? . . .

Georg Brandes i Paris. Georg Brandes håller i midten af denna månad tre föredrag i Paris, ett till förmån för den ryska högskolan därstädes, ett för den ryska student-föreningen och ett för den i Kischenjev plundrade judiska befolkningen.

Utom till några mindre fästligheter, som den ryska högskolan föranstaltar, har prof. Brandes emottagit inbjudan till en fästmåltid, anordnad af före-nigen »Frankrikes literäre kritik», hvarjämte L'Association litteraire et artistique ger en bankett till hans ära.

Enligt »Politiken» har en fransk astronom Deslandres i Meudon upptäckt, att planeten Uranus roterat »den forkerte Vej», d. v. s. i riktning från öster mot väster. Man har icke förut lyckats få någon klarhet i de båda yttersta planeternas, Uranus och Neptunus, rotation, då man ej med teleskopets hjälp kunnat få tag på några fasta punkter på deras yta.

Deslandres har gjort sin upptäckt tack vare spektralanalysen.

Berl. Tagebl. meddelar, att polisen i Kalifornien arresterat en bror till Szolgosz, Mac Kinleys mördare. Arre-steringen står i förbindelse med pre-sidenten Roosevelts resa.

En tysk löjtnant, friherre von Löw, dömdes i fredags till 1½ års tukthus för mened.

Snygg militärfolkhögskolelärare!

Ljus' förlag har tillsändt oss Aron Nyströms intressanta bok »Uppkomsten af kortsakall och längsackallar. Ett bi-drag till rasläran». Allen Vannérus något tunglästa »Kulturidealism» samt ocknågot öfersättningsslitteratur: en mer än lofligt enkel historia af Paul Bourget, som däri funnit lämpligt tillfälle att skryta med sina finsnickeriinsikter, och en värligt gripande berättelse: »Dansösen» af Ma-thilde Serao.

Telegram.

Italienska maffian söker
spränga en ångare i luften.

En helvetesmaskin och en dynamitladda beslag-tagna.

Newyork, söndag.

Kort innan Cunardiniens ångare Umbria i går skulle afgå till Europa, beslagtogs polisen ombord på ånga-ren en låda med 100 skålpund dy-namit och en komplicerad, i gång varande, helvetesmaskin. Polisen hade fått veta, att den italienska maffian ämnade spränga en engelsk ångare i luften. Såvidt hittills är känt, hade lådan dagen förut af några italienare inlämnats till för-sändelse med »Umbria».

Ryssland i Mandschuriet.

Washington, söndag.

Amerikanska sändebudet i Peking har sändt utrikesdepartementet ett telegram, hvori han bekräftar upp-giften om att de ryska trupperna åter inryckt i Niutschwang, men se-nare dragit sig tillbaka.

Fältöfningar i Småland.

Vimmerby, söndag.

Smålands husarregementets offi-cerskårs fältöfningar hafva de se-nare dagarne pågått vid Mållilla, Hultsfred och omkring Stångån.

Efter att hafva öfvernattat i Vim-merby red officerskåren i dag till Eksjö.

Kvinnohandel och kvinnorof.

Upprörande Stockholmsförhållanden.

För några dagar sedan gick genom prässen en ur Esk. Kur. ursprungligen hämtad notis om en Stockholmsk fornsakshandlare H:s lyckligtvis misslycka-de försök att förse den kontinentala kvinnohandeln med »färska vara» från Sverige. Jag är i tillfälle att än ytter-ligare belysa dessa hr H:s mystiska manipulationer, hvars skändliga syfte torde vara uppenbart för en hvar.

Äfven i detta fall, som jag nu skall anför, vakade ett blidt öde öfver den stackars unga dam, som var ut-sedd till offer åt tyska eller franska vållustingar.

En yngre Malmödam hade observe-rat en annons om plats som resäll-skapp på synnerligen fördelaktiga villkor. Hon skyndade sig att insända svar, åtföljdt af fotografi, till den anonyme annonsören och erhöi snart nog upp-maning att infinna sig i Stockholm för att tillträda sällskapsbefattningen. Hon stiger in i hr H:s eleganta våning, där båda makarne voro tillstädes för att taga sitt påtänkta »sköna» offer riktigt i ögonsikte. Men när hr H. fått se vår Malmödam, gjorde han en otäck grimas, hvarföre makarne drogo sig tillbaka till ett annat rum — uppenbarligen för att konferera.

Och se här den kostliga anledningen till denna palaver!

Fotografkonsten är ju en mycket vacker uppfinnning, men den har den lilla nackdelen att man icke fullt kan lita på dess produkters öfverenssstäm-melse med verkligheten. Ty det finnes en annan konst som heter retouch-eringskonsten! Förhållandet var nu det, att vår unga dam var underskön på fotografi, där icke hennes fräcknar, finnar och ansiktsflassel framträdde! Hvar till kom att hon var missväxt i så måtto, att hon var mer än lofligt kortväxt, nästan en dvärginna! Ej under, att hr H. fann sig lurad i sina spe-kulationer och gjorde en svåra sur grimas.

Nå, makarnes bullrande konferens ledde till det resultat, att vår unga fröken omedelbart skulle köras på porten: »Ni behagar icke min man», förklarade fru H. helt framt som enda motiv till det snabba afskedandet.

Nu stod vår Malmödam där vackert: utan pengar, utan närmare bekanta i den stora och villsamma hufvudstaden. Efter tårar och böner fick hon emeller-tid stanna kvar öfver natten i makar-ens våning, och dagen därpå hade hon lyckats lista ut, att hon hade en mycket aflägsen släkting bosatt i Sund-berg, dit hon nu såg till sin tillflykt — folledes till på köpet, om icke min sagesman alltför mycket missminner sig!

Till slut, efter många sorger och bekvämer, lyckades hon sent omsider komma åter till sin hemort. Och bör vid detta laget skatta sig lycklig och tacka en mild försyn, som planterat några fräcknar i hennes föröfrigt vackra anlete och gjort henne för kort, ack allt för kort i »rocken»!

Af dessa två kvinnohandelsförsök vardt sålunda endast fiasko för hr H. Men, kan man med skäl fråga sig, hur många ha däremot lyckats? Jag har, tyvärr, all anledning att förmoda, att de icke varit så få, eftersom han nu beträffande Eskilstunadamen vägat återupprepa sin plan med Malmödamen. Vinsten har tydligen vida öfverstigit risken.

En noggrann undersökning är af nöden. Och polisen bör icke lägga fingrarna emellan. Skulle det vara möjligt att få åklagaremakten att in-tressera sig för dessa kvinno-«affärer», hvilkas nedrighet borde framkalla la-gens strängaste straff?!

Sorgligt nog bedrefs, åtminstone ä-nu för något år sedan, ett uppröran-de kvinnofångande i vår goda hufvud-stad, som man så gärna vill tro vara fullständigt fjärran från de stora kul-turländernas metropolraskigheter. Inne-hafvarinnan af ett allmänt ställe vid öfre delen af David Bagaresgatan brukade nämligen vid »pigmarknaderna» utse de vackraste expositionsföremålen och lockade dem till sitt eländiga näste under lysande förespeglingar om bekväma och godt aflösnade platser. Och väl där inspråddes de tillräck-ligt lång tid, för att de skulle kunna hinna mjukna, hvarjämte man hade den försiktigheten att beröfva dem deras kläder, så att de måste uppträda i lätta slöjor. Till rof för den vållustiga publik som vanligtvis frekventerade detta ställe. Skam och blygsel öfver förnedringen kom de stackars offren sedan att förtiga, hvilket bestialiskt våld de dukat under för. Men det var en offentlig hemlighet bland vi-vörerna att ställets rekrytering af unga, oskyldiga landtiflickor ägde rum tack vare brutalt kvinnorof, icke mycket bättre än slafjakterna i Central-Afrika.

Jag har mig icke bekant, ifall denna ohyggliga trafik alltfortfarande pågår. Men det finnes alla skäl för, att veder-börande polismän böra hålla ögonen öppna. Ty Stockholm dölder förvisso i detta ögonblick på mängen hemsk förbrytelse, begången för att förse osedlighetsnästena med »färska varor.»

Vid ett kommando tillfälle skall

jag kanske lyfte ännu mera på de för-lårt, som förborga dessa ohygglig-heter.

Right-out.

Stockholms Sångarförbund och »konserthuset.»

Ett omöjligt företag.

Som bekant bildades för någon tid sedan en sammanslutning mellan en del sångare för att i jättekör ge fyra konserter om året och sålunda sam-mansjunga en grundplåt till ett sång-och musikpalats i hufvudstaden.

Med anledning häraf har »Kvällen», likaväl som öfriga tidningar, erhållit föl-jande meddelande:

Styrelserna för här nedan nämnda musikörer i hufvudstaden få härmed med-de-la, att dessa körer såsom sådana ej hafva något gemensamt eller något som helst att skaffa med det nyligen bildade »Stockholms Sångarförbund».

Lifligt intresserade för ett verkligt Stockholms sångarförbund hoppas vi att ett sådant snart måtte komma till stånd, till fromma för den svenska kvartettsången.

Stockholm den 5 maj 1902.
Kvartettsångarförbundet. Stockholms Allm sångförening. Bellmankörnen. Stock-holms arbetarsångförening. Sångfören. »Mikrofon». Typ. Föreningens sångkör. Stockholms nykterhetsvänners sångkör.

På detta meddelande har sångarför-bundets ordförande, red. Wilh. Granath, lämnat ett svar, hvori han bl. a. säger:

Förbundet har aldrig »låt it påskina att öfriga körers styrelser skulle ha någon som helst befattning inom förbundet, hvil-ke är bildadt af enskilda sångare, som emellertid i de flesta fall tillhöra en eller flera af de körer hvilkas styrelser full-komligt utan skäl demonstrera mot för-bundet.

Hvad de årade styrelserna mena med ett verkligt »Stockholms sångarför-bund» definieras ej. Jag hade förut lefvat i den tanken att samtliga körerma i fråga vore »verkliga sångarförbund» och att de alla arbetade till den svenska kvartett-sångens fromma. Då styrelserna för kö-ren i fråga — om med körmedlemmarnas tillstyrkan eller ej, känner jag icke — upplysa allmänheten om att så icke är förhållandet, ber jag å »Stockholms sång-arförbundet» vägnar få till de årade sty-relserna frambära förbundets tacksamhet för denna oväntade öppenhjärtighet, på för denna oväntade öppenhjärtighet, på samma gång jag har äran inbjuda dem att körenas enskilda medlemmar, som vilja arbeta för kvartettsångens fromma, till förbundet, hvilket med kraft och energi vill söka höja kör- och kvartettsången, på samma gång som det arbetar för sitt prak-tiska mål: Stockholms sång- och musik-palats.»

Vi följde med denna historia från begynnelsen och funno idén tilltalande, då vi af den förda diskussionen antogo, att det var meningen att bilda ett sångarförbund af de resp. körerma till inbördes täflan vid sångartester, då jättekören som ett kuriosum också skulle kunna uppträda med ett eller annat nummer.

Men då saken tycktes gestalta sig till att skapa en ny sångkör under herr Julius Wiberghs egid, kunde vi ej vara med. Dels anse vi ej herr W. vara rätta mannen att hjälpa till med en verkligt konstnärligt höjning af kör- och kvartettsången. Dels är en dylik hopräfsad kör ett monstern, som blott som sagt har kuriositets-intresse, men intet konstnärligt berät-tigande. Och allra minst är den ägnad att främja kvartettsångens utveckling. Också tro vi oss veta, att en mycket djupgående opposition, icke blott, som hr Granath säger, från styrelsernas, utan från de enskilda sångarnas sida, upp-stått mot den riktning på hvilken sång-arförbundet slagit in.

Och äfven i fråga om möjligheten att nå målet torde förbundet vara olämp-ligt organiseradt. Att bygga ett verk-ligt musikpalats, som fullt skulle fylla sitt ändamål, kan icke gå för sig un-der 400,000 kr., tomten inräknad. En 75 — 80,000 kr. skulle alltså behöf-vas då man skulle börja bygga. Och med fyra konserter om året skulle jät-tekören i bästa fall om tjugo år kunna få ihop denna summa. Och innan dess har publiken helt visst tröttnat, då man ej kan påräkna hjälp af det konstnärliga intresset.

Nej, frågan om konserthuset bär lösas på annat sätt. Vi skola vid till-fälle återkomma.

Guy.

Du kommer då alltså...

Du kommer då alltså tillbaka, vår, som sedan Edens första solskensdagar du troget vänt tillbaka hvarje år till denna jord, som fryser blott och klagar.

Du kommer än med sol i gröna ha-gar.

Fast ingen mer din ljusa sång för-står,
fast inga nymfer mer till lek då kal-lar,
och inne uti skogens mörka vrår
ej mera vida fauners lystring skallar,
och ingen åldfäns går bland skogens tallar.

Fast ur mitt hjärtas frusna, vissna snår
du lockar ingen blomma mer att spira.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,40 e. m.: *Otello*.

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Ett dockhem*.

Svenska Teatern.

Kl. 7,30—10,50 e. m.: *Louise*.

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m. *Madame Flirt*.

Folk-Teatern.

Kl. 8—10,30 e. m.: *Förbjuden lycka*.

Cirkus Variété

Kongl. Djurgården.

Direktion Hofmann-Uddgren.
I dag söndag

Kl 8 e. m. *Stor Gala-Föreställning*

med nytt omväxlande, intressant program.

Biljetter säljas *hela dagen i Cirkus*.
Allm. Tel. 55.

*Fast ingen ungdom följer dina spår
att dina kransar åt sin kärlek vira
i svärmeri och lek bland björkar skira.*

*Din gyllenhvita solglans rikt du sår.
Se vattnen glimma, träd och blommor
knoppas,*

berusad kvittrar fågeln, dagen drop-pas.

*Du kommer då alltså tillbaka, vår,
hit till oss människor, hvilka ej mer
hoppas.*

Einar Ekstam.

Un agent de police arrête un musicien ambulant.

— *«Vex—vous vos papiers?»*
— *Non.*
— *«C'est bien; vous allez m'accom-pagner immédiatement.*
— *Volontiers... Dans quel ton?»*
(*Le Figaro.*)

Louise.

Ett evenemang.

Ända sedan den tid, då fröken Matilda Keyser engagerades hos dir. Ranft ha vi väntat på »Louise», Charpen-tiers berömda musikeroman, som såg dagen på Opéra Comique utställnings-året 1900.

Jag minns med hvilken stolthet di-rektör Ranft nämnde, att han enga-gerat en framstående sångerska, hvars namn han ej ville nämna, för att möj-liggöra uppförandet af »Louise» och Puccinis »Bohème», som han föresatt sig att gifva. Nå, Bohème tog nu operan — och lyckades tyvärr ej väcka publikens intresse för det härliga ver-ke. Därför att operans artister — åtminstone de flesta af dem — minst af allt äro skickade att spela bohème-figurer. Tänk på fru Hellströms vac-kert sjungande, men snälla lilla bor-gar-Mimi! Tänk på Ödmanns Rodolphe, närmast lik en värmländsk bruksbok-hållare! Etc . . .

Visa af erfarenheten vågade sig ope-ramyndigheterna ej på »Louise». Till bättnad för oss, som nu höra och känna dessa musikalska lifsbilder från den Ranftska scenen.

Ty hur hade väl »Louise» tagit sig ut på operan? Först och främst skulle ingen af operans artister kunna sjunga — och naturligtvis ej heller spela — Louises svåra roll. Däremot skulle herr Nybl

Den som något känner till den franske arbetaren och han lif, skall inse, att hr P.-B:s underskattning af dessa "hvardagsmänniskors" känslovärld är en oförskändhet, alstrad af sagde kritikers kända ensidighet, som särskildt mynnar ut i ett fördömande af all fransk, ja, om ryktet talar sannt, all romansk musik.

Ryktet måler nämligen, att herr P.-B. en gång förklarat, att han aldrig — skulle sätta sin fot i ett romanskt land. Är historien ej sann, så är den "vel laved". Längre kan man ej gå i partiskhet.

Hur sannt mänsklig Charpentiers musik är kan jag icke bättre uttrycka än genom att ge offentlighet åt ett bref från vår teateranmälare, hvori hon, som är aldeles musikaliskt obildad, men mycket musikintresserad, bl. a. yttrar följande:

Det är vanskligt och kanske till och med olämpligt för en icke musikförståndig att ge sig in på ett sådant ämne som Charpentiers musikroman "Louise". Och jag skulle heller aldrig ha dristat mig därtill, om icke detta verk varit hvad det var — något så gripande och vackert, och i synnerhet mänskligt, att det säkert ej är förbehållet åt endast dem, som sakkunigt och teoretiskt kunna bedöma musiken, utan äfven åt dem som med något af en vildes förtjusning kunna känna den. Hvilken lättnad bara det att se verkliga människor röra sig på scenen! Visserligen behöfva vi vänja oss vid att höra vanligt enkelt folk sjunga i opera-stil, men här såg man att det blef icke blott njutbart, utan vackert. Kunnat vi inte snart tröttna på dessa gestalter i sammet och siden, i rustningar och pagekostymer, som tråda fram för rampen och med stela gester sjunga om sina känslor på ett språk, som man inte uppfattar mer än hälften utaf? Det är visserligen en ömtålig sak att låta en hel familj sitta och äta sin tarfliga mat i ett kallt rum under beledsagande af härlig musik. Men hur mycket starkare kände man inte med dessa, hvilkas tankar man har förutsättning att förstå, än man gör med den stolte operafursten och hans gemål, som vid ett af pappersfrukter och tomma pokaler digmande bord utsjunga sina kval eller sin ädla belåtenhet! Och om musikens berättigande i det första fallet kan väl icke råda någon dispyt, ty så bornerad är väl ingen, att han tror att fursten tänker vackrare än arbetaren. . . "Jag för min del fick i "Louise" en klarare och mera gripande bild af faderskärleken än jag mött någonstädes på scenen. Och hur mycket sjudande lif och ungdomslust ligger det *inte i hela Louises gestalt!* I *Arat* har Julia beundrats och beklagats — hos detta fjortonåriga barn är den plötsligt uppfiammande lidelsen vacker, hennes hemliga möten med älskaren äro enbart småttande sköna — därför att hon rör sig i ståtliga salar och med hela den traditionella operastyrrelsen. Men inför "Louise" blir allt detta "banalitet", "köttsoffa och symaskiner" — hvarför, när det är samma känsla det är fråga om. Och när Charpentiers musik är öjämeförlikt mera glödande och klangskön än någon Gounods? Ja, svaret ligger nära till hands. . .

Och dessa Paris' gatufigurer, som skymta i andra akten — kunna de icke duga lika bra som små och stora djafflar och gastar. . . Wagner rör sig med gudar och dvärgar, höra icke dvärgarna till gudarnas ränstensvärld? Fanns det något mer föraktligt än Loke i vår gudassaga? Men i ett musikdrama gör han sig bra. . . och dessa Charpentiers osaliga andar äro därtill djupt olyckliga, de gripa oss och göra oss allvarliga för en minut. Hvem af oss musikbildade har någonsin blifvit allvarlig inför en af operans dvärgar? Nej, fördomar äro dock ett oting och de måste vara tunga att bära på.

Ruth.

Musiken i Louise är stark. Men den vill också tolka de starkaste mänskliga känslor, å ena siden faderskärleken, å den andra Louises hängifvenhet för älskaren och det därpå uppstående, helt naturliga begäret att lös-slita sig från hemmet, att segra öfver föräldrarnas motstånd. Att som åtskilliga kritici skildra Louise som enbart nöjeslysten strider mot musikens djupa karaktär. Men hon är ett barn af detta dörande Paris, öfver hvilket hela verket utgör en jublande lofsång, ty äfven skuggsidorna, eländet i den musikaliskt briljant skrifna Montmartretablån, äro skildrade så stämningsrikt, att man väl förstår författarens komponistens kärlek till sin stad.

Om själfva verket har dagspressen innehållit så uttömmande, mer eller mindre förstående ommämanden, att det skulle vara en öfverloppsgärning att här vidare orda om den saken.

Jag nöjer mig därför med att konstatera, att fröken Keyser och hr Svedelius i hufvudrollerna hade en stor dag. De cerhördas svärigheterna i sångpartierna öfvervunnos med glans. Och äfven spelet var så fulländadt som man gärna kunde önska.

En öfverraskning beredde oss hr G. A. Lund, som sjöng så hänförande vackert och musikaliskt, att jag trotsar någon af våra tenorer att göra det efter.

En öfverraskning beredde också herr Lemon, men tyvärr i annan bemärkelse. Han verkade, både i sång och spel en dålig kopia af herr Ödman. Och det vill ej säga litet. Han höll sig med sina inskränkta medel så nära förebilden, att han, Stockholmsbarnet, t. o. m. sjöng de ljudiga värm-ländska vokaler, som vi under så många år lärt oss hata, då vi hört dem från operans scen.

Alla de andra voro förträffliga. Särskildt vill jag nämna den utmärkta samsjungen i den svåra systerstabsblån, som, till men för verket i sin helhet, på grund af dess längd ströks efter tredje föreställningen.

Sist men icke minst är direktör Hjalmar Meissner värd en uppriktigt komplimang för sitt förträffliga arbete, hvori han haft god hjälp af hr Gustaf Tropp, som öfvat in körena.

Regien hade nog sina betänkliga brister, men denna artikel har svällt ut så mycket, att jag måste lämna hr Lindens synder ostraftade denna gång.

Colla destra.

Vi skulle egentligen äfven ha fått in porträtt af hufvudpersonerna, fröken Keyser och hr Svedelius. Men ödet ville icke så. Fröken Keyser har intet civilt porträtt — fotografen har slagit sönder alla plåtar, så dåliga ha de blifvit, förklarade hon. Och på grund af att vår specielle "hoffotograf" lider af den sjukdom, som på de lær-das språk kallas *non-existensia*, ha vi ej till detta nummer fått hennes lifvua bild. Och herr Svedelius porträtt måste också till följd af ett ledsamt miss-öde stå öfver till nästa nummer.

Holland i London.

(Bref från »Kvällens» engelska korrespondent.)

London i slutet af april.

I går öppnades i Guildhall en retrospektiv utställning öfver holländsk målarkonst.

Guildhall är det femhundra år gamla gillehuset i City, där i forna dagar gillebröderna kommo tillsammans och där nu för tiden lordmayorn sammanträffar med sina sheriffer och äldermän för att rådgöra om Citys bästa. Största betydelsen har dock den gamla heder-värda byggnaden som den plats, där Londons lordmayor afhåller sina stora officiella banketter.

I dag är det för holländarne, som Guildhall öppnar sina portar. Hvarje vår sedan 1890 ha Citykorporationerna med lordmayorn i spetsen arrangerat en så kallad låneutställning af konstvärk från skilda länder: en italiensk, en fransk, en spansk, en flamländsk och åtskilliga engelska utställningar af gammal och modern konst.

Öppnandet af dessa utsökta utställningar betecknar alltid ett evenemang i den londonska konstsäsongen, och tillströmningen af besökande under de tre månader, de vara, är oerhörd. Jag ser i katalogen att öfver tre millioner personer gått genom räkneapparaterna sedan utställningarna började.

Det är myllrande fullt af folk utanför Guildhall, då lordmayorn kl. 3 kör upp för portarne i sin sexspanssguldkaross med der fenomenalt tjocke lordmayorskusken på kuskbocken i trekantig hatt och allongeperuk samt med sin kroppsfatmas öfverflöd inklämd i en med guld-broderier öfversädd högröd rock och i ett par hvita hjortskinnbyxor. Old Paterson, som under trettiofem års tid gått i arf från lordmayor till lordmayor, är en af Citys populäraste figurer och svårliga omhulda af Londons gappojkar och skämtprässens karrikatyrtecknare.

Hans broder Jacob, som dog för

I de tre salar, som omfatta de holländska mästarna, afvaktar en elegant och distinguerad, inbjuden publik lordmayorns entré.

Förnåma mæcenater, som lånat sina taflor till utställningen. Bland dem namn sådana som härtigarna af Rutland, Wellington och Westminster. Earlarne af Northbrook, Denbigh och Warwick. Oppositionsledaren i öfverhuset earl Spencer och hans politiska kollega från underhuset sir Henry Campbell-Bannemann, en jovialisk, bårverliknande gestalt.

Nåstan alla de celebra inbjudna gentlemännen äro ledsagade af vackra damer. Den unga londondamen, fin, smakfull, harmonisk, med den aristokratiska skönheten inramad af en Redfernsk promenadtoilet och en värbatt från atelier Louise — finnes det i hela världen en mera distinguerad och behagfull människouppbonbarelse?

Bland de slanka misserna och sports-magra gentlemännen uppdyka så småningom allt flera och flera fyrkantiga holländare, representanter för den stora holländska kolonien i London, hvilka i hänfödda snörflande ordalag utväxla tankar framför de på väggarna upphängda landsmånen.

Dörren går upp, en rödklädd orkester i gammalholländska nationaldräkter intonerar och lordmayorn i svart silkeskrud med ämbetskädja och staf träder in i spetsen för en egendomlig procession. Tätt efter honom följa bärarne af citysvärdet och sceptrer, båda i björnskinskibaretter och hvita silkekäpor. Därefter sherifferna i högröda och äldermännena i blå, skinnbrämde kapper med långa käppar i händerna, hvilka stafvar måst af allt erinra om biljardköer.

På en tribun i fonden af salen gruppera processionen sig, lordmayorn med sin fru vid sidan, en fylig judinna i absintgrönt. Tal följa på tal. Dr Temple, som arrangerat utställningen, inleder talens rad och tackar lordmayorn Mr Ritchie, som är president i utställningskomitéa, talar och tackar dr Temple.

Lordmayorn, hvilkens borgerliga namn är Marcus Samuel — rasen omtvistlig — talar med kvåkande, monotont röst och tackar den ende härvarande holländske målaren, Josef Israels, som har icke färre än 28 taflor på utställningen. Slutligen tackar den urgamle Israels med spröd, nästan ofattbar gammalmansröst både lordmayorn, dr Temple och mr Ritchie.

Efter alla dessa tacksamhetsutjtelser förklarades utställningen öpnad, nationalsången spelas och processionen sätter sig i rörelse för att beskåda målnin-garna.

Ehuru utställningen är liten och endast räknar knappa 200 nummer, går man icke fort igenom den. Hvarenda tafla bland dem är en pärla för sig. Jag minnes icke jag någonsin sett en så utsökt samling taflor som denna lilla holländska utställning.

Den modärna konsten kan sammanfattas i de tre namnen Maris, Israels och Mauve.

Af de tre bröder, som bära namnet Maris, är Matthew den berömdaste. Den modärne Rembrandt, som han kallas, utan att det dock är i ögonen fallande, hvad han har gemensamt med sin store föregångare. Matthew Magis' halfstiliserade bilder utmärka sig tvärtom genom disig ton, matta färger och obestämda konturer. Det är något egendomligt och drömmande öfver hans målning. Ett typiskt exempel härpå är en sådan tafla som "Fjärilar", hvilken betraktas som hans bästa. En ung blondhårig kvinna — en gestalt, som går igen i nästan alla hans taflor — ligger i mattblå klädning, utsträckt på en gräspan och griper efter några brokiga fjärilar, som fladdra omkring henne.

Hans broder Jacob, som dog för

fyra år sedan, är mera specifikt holländsk i sin produktion. Han är det holländska landskapets egentlige målare, så som detta landskap afteknar sig med sina kanaler, kvarnar och pilhökningar. Små holländska städer och köpingar, spetsiga röda oregelbundna gaffar, broar öfver grumliga kanaler och grå disig himmel öfver det hela. Allra högst när han kanske i taflor från den holländska kusten och i fiskareporträtt, som leda tanken hän på dansken Ancker.

Ljusare och vänligare än Jacob Maris är den likaledes döde Mauve i små landskap. Han är framförallt djurmåler, djuren på gräsmarken, hästen framför plojen eller bondvagnen, fåren, som beta, eller korna, som drifvas hem. Han är den holländske Philipsen, men mera sentimental, mera lyriker. Ett par af utställningens allra vackraste bilder äro af Mauve.

De gamla mästerna äro, såsom man kunde vänta, icke så rikhaltigt representerade som den moderna skolan. Minsta antalet af dem befinna sig ju i privat ägo, och från gallerierna har intet lånats.

En Rembrandt af stor sällsynthet har man förvärfvat i "Le commencement d'orage", som tillhör en förmån engelsk dam, lady Wantage. Taflans förhistoria är ganska kuriös. Den ägdes på sin tid af en comte de Vence, till slutet af 18:de århundradet, då grefvens samling blef spridd för alla vindar. Taflan försvan därvid och dök först långt därefter upp i en gammal konstnårs atelier i Paris, där den hängde fullständigt obemärkt i öfver femtio år. Senare fördes taflan till England, där hon efter skiftesrika öden slutligen hamnade i lady Wantages salon.

Utom denna tafla finnes endast fem Rembrandt till: ett självporträtt, bilden af hans son Titus, två porträtt af obekanta samt Hagars utdrifvande i öken.

Af Franz Hals har man likaledes lyckats förvärfa sex sällsyntheter, af hvilka porträttet af amiral Ruyter är det förmåsta.

När jag så slutligen omtalar att utställningen har exemplar af Vermeer, Hobbema, Ruysdael, de Keyser m. fl. Kan man förundra sig öfver att mr Ritchie tackade dr Temple, som haft besväret att framskaffa taflorna, eller att dr Temple tackade lordmayorn, som gifvit utställningen husrum, eller att lordmayorn tackade maka Israels som representant för holländsk målarkonst, eller att Israels tackade dem allesamman, för det hans egna arbeten kommit i så berömdt aallskap.

Karen Hammerich.

Från parkett.

Fru Hennings. — Herr Lemon. — Fredrik Nycander.

Denna vecka har Stockholm gästats af fru Hennings, om hvilken Berlingspressen med anledning af hennes gästspel i Berlin i påskas skref, att om hon nu blott talade ett mera utbredt språk än danskan skulle hon vara en konstärinna med världsrykte. Här har man dock som det tycks icke entusiasmserats till den grad, om än alla villigt böja sig för hennes stora konst, hennes teknik d. s. v. Den som skriver dessa rader har icke haft tillfälle att se henne annat än i Villandens. Hon hade förlånat sin Hedvig-roll en massa väl utarbetade detaljer och »spelade» hela tiden oafbrutet och en aldrig sviktande nyanseringsförmåga. Och rollens hela läggning beror ju på hennes egen uppfattning, den är om man så må säga hennes en-

sak, men nog hade man velat se en något mjukare flicknatur, man hade velat förstå hur skugg hon i själfva verket var. Man skulle ha velat märka i högre grad än hvad som blef fallet, hur grym Hjalmar Ekdahl är i all sin oförmåga att begripa. Nu verkar Hedvig rent ut sagt litet dum, trots sin läslust, som fru Hennings för resten mycket litet pointerar, litet väl valpaktig och kelig, man led egentligen inte med henne, hvilket åtminstone jag gjorde med fru Dybwads Hedvig.

Om veckans stora premjär, »Louise» är skrivet på annan plats i dagens nummer. Men jag måste ändå ge luft åt min förvåning öfver herr Lemon. Han var förskräcklig och det är underligt att man kan spela så och tala så, när man ändå har tillfälle att få se litet äfven här i Stockholm. Man smålog åt honom redan från det ögonblick då han stod på balkongen och sjöng:

— — — du mig skräf,
I ditt sista bräfl. . .

Men han tog ju upp sig litet mot slutet. Slutligen har jag endast att nämna ännu en premjär, en, men en lejonunge, om också inte ett helt, stort lejon. Det är Fredrik Nycanders »Den nye Orestes», en enaktare, som inom sin knappt tillmätta rum rymmer så mycken kraft och färg, att man blef riktigt glad. Den spelades också väl på alla händer.

Ruth.

Fröken Sallys experiment.

Fröken Sally satt inne i sitt rum och namnade handdukar. Det hvilade en stilla frid öfver våningen. Den morgonsömnigaste notarien hade expedierat sin frukost, tändt sin cigarr och sagt »god morgon!» Ute på det långa bordet i rummet intill syntes några ömkliga rester efter de matfrisks pensionärernes härjningar. Öfver rådissskålens kant hängde en mycket lång och mycket mager rädisa, som uppenbarligen icke kunnat fresta ens notarien Frödells vilda och icke vidare kräsna aptit, och på ofstafat reste sig ett par skalkar spöklikt mot himlen, liksom bedjande om hämnd för det barbariskt hänsynslösa karfvande, deras saftiga inmanmäten varit föremål för. Bland virrvarret af plisner, flaskor, kaffekoppar och servietter upptäckte fröken Sallys öga några assietter med potatisskal, anjovisben och en råga af rådissskalpar.

För ett ögonblick släppte fröken Sally handkuden ned i sitt knä och strirade ut på dessa nedsödade assietter. Hon satt och funderade en stund och så fann hon det plötsligt de voro ett slags symbol på hennes eget lif till denna stund. Och hon ryste inför möjligheten af, att de skulle kunna bli symbol för hela hennes lif.

Fröken Sally tog upp handduken och fortsatte namningen, medan tankarne sakta kommo vandrande.

Hvarför hade hon förlöfvat sig med doktor Bengert? Nu när hon såhär mellan tankens styng med nälen tänkte på saken, stod hans bild så objektiv, så kall och klar inför hennes inre öga, att hon nästan måste småla. Den höga hjässan, hvars kalhet illa skyldes af några hästrån, hvilka liknade donut på en fågelunge och hvilka han förgäfves sökte uppmuntra med alla möjliga härbalsam, hans gämliga gestalt, det mera egenkära än själfmedvetna uppträdandet, som kom honom att falla ett lätt offer för de illistigt skämtsamma notarierna Bergengren och Bergeträå.

Och fröken Sally suckade. Hvarför hade hon låtit trolofva sig med denne kalhjäsig dr Bengert? Af flickaktig revanche-lusta, af begär att slippa undan moders-hemmet med dess nedsödade assietter. Den första kärleken hade varit nog trolös att

Biljarden

10 Holländaregatan 10
rekommenderas.

E. A. HASSEL.

fastna på annan krok och på annat bete. Ock fröken Sally måste naturligtvis visa honom och hans fru, att hon själf icke var sämre, än att hon kunde gifva sig när, hon ville. Och så hade hon låtit doktor Bengert till hans egen förvåning — trots inbilskheten — få ett hastigt och klart ja.

Och nu satt hon här och suckade. Hon anade så väl hvad som väntade henne ett ohyggligt ledsamt och enformigt sam-lif med denne vetenskapsheros i futuro, hvilken hälletomd dittills mest visat sig i form af ett kallblodigt afifvande af löss och andra insekter genom deras uppträdande på långa, epetsiga nalar.

En tanke hade sakta arbetat sig fram i hennes hjärna, men dess djärfhett hade kommit hennes hjärta nästan att stanna. Ett experiment, som kanhända vore farligt, men som dock måste göras.

Fröken Sally tänkte länge och kärligt på den tyste, blide och försägede, vackra skriftmänniskan Ekenroth. Och ju mer hon tänkte på honom, dess bestämmande blef hennes plan i alla dess detaljer och till slut stod den som målsad i marmor.

Doktor Bengert hade gifvit sig af på studiefärd för att sedermera skriva en ahandling om: »Skogerättans framfart i Romfartuna by», hvilken skrift, lämpligen dedicerad, skulle kunna hjälpa ett pinhål uppför på befordringstegen. Fröken Sally hade drillat med skriftmänniskan Ekenroth, öfver hvilkens författareskap det alltid hvilade något mystiskt beträffande dess offentliga förekomst. Så att den fattiga karlen afhände sig en del mindre nödvändiga klädesplagg och bjöd på supé.

Försommarafonen var ljum och mild, från Kungsträdgårdens många spirande blomster steg en berusande doft upp, som ur vinterditt jagade upp lidelser i operaterassens innebyggare.

Fru modern — pensionatsinnehafverskan unnade sin dotter och sig själf så gärna litet nöje, när det icke kostade dem någonting. På bordet mellan dem och den fattige skribenten stodo söta, men starka safter, som förde upp blodet på fru moderns visna och skrumpta kinder. Hon blinkade med ena ögat som en behagsjuk höna, skrockade och klöf luften med sin långa, hvassa näsa, kors och tvärs, lik en hacksepp, som jagar efter trädstammarnes inneväpnare. Och i öfvermått af sin lifglädje sjönk hon slutligen tillbaka mot ryggstödet, slöt till äfven andra ögats hvita blinkinna samt slumrade lifvt in.

Medan den blyge och försägede Ekenroth, hvilkens djupa, tankfulla tyslåtenhet krossats af den surt förvärfvade maten och drycken för att visa en illa hoplappad tandgård, djärft tryckte fröken Sallys lilla bekandskade hand under den digneande bordsskifvan och hade den förmåtenheten att tillhviska henne lifvua och glödande ord. Hvilka slutade med en oblyg bön om rendezvous — i hans eget lilla ungkarlshem!

— — —

Fröken Sally kom. Nyliken och experimenterande. In i ett tortigt, halfstaddat rum med otäcka odörer inbitna i soffan och gardinerna. Darrande, osäker stödde sig den djärfve i falsk pos mot en trä-lapp, hvilande på fyra rangliga, snala ben, hvilket allt skulle föreställa skrifbord.

Fröken Sally riktade sina ögon mot den välförsedda, men ordnade bokhyllan och hennes finka fingrar hade snart trummat de många böckerna i snörråta led, de väl-inbundna och de oinbundna hvar för sig.

Den långe djärfve fattade hennes hufvud mellan sina händer och tryckte en

sticka hundra francs i handen på kvinnan här och be henne gömma mig i det där mörka rummet. Men flickorna därinne skulle tyvärr genast angifva mig.

Plötsligen hejade fru Javout sin ordström. Främlingens tystnad förvånade henne. Och när hon mera noggrant såg på honom, märkte hon, att hans kläder icke voro borstade, fastän de voro af en fullt parisisk snitt, och att skorna voro väl dammiga för en fin herre.

Men när allt kommer omkring, sade hon, så kanske ni är just en af dem, som jag skulle erbjuda markisen? Det skulle ni ha sagt genast.

Skulptören hade nu lyckats komma fram till fönstret. Han såg då, att fem infanterister obevkligt höllo vakt utanför porten. Resten af truppen rannsade säkerligen innanför.

Men ni ser inte ut att vara skapt att sköta hästar, fortsatte fru Javout, som ännu höll på sin första åsikt om Roderic.

Hvarför inte? Jag älskar hästar, svarade Roderic, som plötsligt hakade sig fast vid detta förslag.

I så fall har ni verkligen tur! Det är en riktigt fin plats: Tretto francs i månaden! Det är ändå bara adeln som är någonting. Det är sannt, intill tjugu francs, lön blir det tio åt

arftagerska med en vapensköld i fyra röda rutor på azurblå botten.

Emellertid svarade hennes affärsprinciper så litet som möjligt mot detta utomordentligt fina sätt. Det var henne icke nog att gifva tjänarne platser, utan hon hade dem också i brist på bättre gärna inackorderade hos sig. Men när hon så funnit någon plats åt dem, behöll hon obevkligt deras askar och koffertar, till dess de godtrogna landsflickorna till sista sentimen gjort klart det konto, de öppnat med henne.

För en madress, som om natten lades ut på det tegelstensrutade golfvet, lät hon betala sig 2 francs pr natt. Kaffe på morgonen 1 fr. En lånad mössa, som kommit bort: 5 fr. (Denna mössa kom alltid bort och hittades aldrig förr än den som lånat den kommit därifrån). Tvått samt nål och tråd till lagning: 3 fr.

Summa 25 fr., förutom 10 fr., som måste betalas vid tillträdet till den nya platsen.

De stackars flickorna måste således ofta nog arbeta i två månader för att få igen ur sin förmåga välgrämnas eleganta händer sina linnen, strumpor och kjolar, plagg som ju inte gärna kunna undvaras i våra nordliga trakter.

Denna i sitt slag fulländade slaf-handlerska erbjöd med den utsöktaste

de huller om buller kommo in i ett litet mörkt rum till vänster, hvass dörren hon ifrigt stängde efter dem.

Denna manöver upprepades vid hvarje nytt besök. Fru Javout tyckte det var mera värdigt hennes fina uppfostran att för hvar gång få sin nya skyddsling på tu man hand, så att hon kunde få större frihet i de biografiska uppgifter, hon önskade i detalj lämna herrskapet, som anlitade henne.

Hon tyckte förresten om att bringa sig själf på tal under dessa förtroenden och hon glömde sällan att berättat med en mycket dämpad ton, att hon under namn af fru de Crémas på rue de Bruxelles för icke länge sedan haft en byrå för förmedling af rika äktenskap. Alla "de fina herrarna" brukade hålla sig till henne.

Hvad menade hon med alla "de fina herrarna"? Det visste man inte riktigt och hon visste det troligen inte riktigt själf. Men till följd af polis-trakasserier för otillåten användning af ett litet "de", hade hon blifvit tvungen att afstå från att placera fäst-mör, och i stället slä sig på att placera jungfrur. Men hon kunde aldrig glömma glansen af sitt förra yrke, och hon presenterade en diskerska, som begärde femton francs i månaden, på samma ceremoniösa sätt som förr en

Han gjorde instinktmässigt en rörelse som för att fly. Detta var ett tillräckligt gif akt för anföraren, som var ute på jakt efter flyktingar. Han svarade på Roderics rörelse med befallning åt sina soldater att öka på takten. Under dryga fem minuter gled den följande längs husraderna, men ville icke springa, för att ej se ut, som om han flydde. Han sökte få sina följare att förlora spåret, men dessa envisades att icke vilja ledas vilse.

Han vek om tre hörn, gick igenom två passager, sneddade öfver ett torg, utan att infanteristernas taktfatta steg upphörde att ljuda bakom honom.

Om jag stannar, tänkte han, skola de ta mig. Om jag fortsätter den här marschen, hinna de snart upp mig. Om jag lägger benen på ryggen, skola de ropa: "Tag fast tjuiven!" och hetsa alla på mig.

Fruktan resonerar icke föruftigt; ibland är den till och med oersonlig. Just när han trodde, att han skulle bli fast, kastade han sig besinnings-löst in i en port, och vidare in i en smal farstu, utan genomgång, där ingenting var lättare än att fånga honom som en hare eller som en arab.

När han väl kommit in i denna snara, förlorade han all sin kallblodigbet, sprang fram till trappan, högg

Vice Hårdshöftingen

KARL MAGNUS LIND

(Innehavare af Im. Sellins Advokatbyrå)

Regeringsgatan 3, Stockholm.

Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.

Allm. tel. 44 20.

Rikstel. 27 88.

Ölstugan Malta,

Stureplan 6.

OBS! Lämpig supelokal för teaterbesökande.

kyss på hennes blonda hår. Hvarföret allt vansinnigt fort blef verklighet...

Fröken Sallys lilla huvud hvilade på den djärfves arm och hon suckade. Ty de isabelagråa lakanen antydde ogulden hyra till värdinnan.

Och den blå ringen under Ekenroths öga hade skrapats fram ur ansiktet af nöd, bittra föresatser och vilda utsväningar.

Den djärfve grät som ett barn öfver den hastiga lyckliggörelsen.

Fröken Sally suckade åter. Hela lifvet skulle bli en enda kädja af umbäranden, af slit och släp, om hon förenade sina öden med honom.

Ett godt bord framför en mager brödkant, resignerade hon. Experimentet hade visat henne, hvad hon velat se.

Den forna fröken Sally är nu vorden professorska och moder till åtta giftastystna flickor. Den forna veke skalden har hårdnat sig till Åreunderstöd från Svenska akademien för Svenska bilder från Sulitelma.

Den nuvarande fru professorskan suckar emellanåt fram ett ve öfver lifvet. Med Bengt hade hon icke velat gifta sig, hade hon gift sig med Ekenroth, hade det blott blifvit nöd och sorg. Nu har Ekenroth blifvit en stark och hård natur, därför att han fick sitt hjerta krossadt mitt under en nyss uppspirad kärleks första famntag.

Professorskans enda hopp numera är att den inbitne ungarlen — skalden skall nappa på en af hennes ätta kroker. Soliman.

Försök på.

(För Kvällen)

Rebusstundom
teelser, Jord
v
it
naturliga**Palindrom**En gång från himlen, jag rättfram, på jorden föll ner;
De gamla skrifter oss lära så,
Om du mig bakvänder jag säkert dig ger,
Ett konungarrike i Asien då.
Om rättfram, min första bokstaf du tar;
Och omvändt den sista, från mig.
Utaf de fyra som då finnes kvar,
Ett qvinnonamn gifver jag dig.**Fågelvänner.**

Gå och bese

Stockholms Fågel-och Akvariehandel

No 10 Mästersamuelsgatan No 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guldiskar med kupa 2 kr. skändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 10 OBS!

Allm. Telef. 101 33.

Fru Javout,

Kommissionskontor för bägge könen.

Ett karaktäristiskt skrammel af gevärskolfvar mot gångens stengolf ingaf honom en känsla af femhundra bajonetsting mellan refben. Instinktmissigt fattade han tag i dörrvredet. Hvad han skulle säga åt fru Javout, visste han inte, men han visste ännu mindre hvad han skulle svara anföraren för patrullen, som förföljde honom. Liket en tjufskytt, som kastar sig öfver ett bröstvärn ner i en flod för att komma undan gendarmerna, ramlade han huvudstupa in genom dörren.

När han något hunnit sansa sig, såg han, att han befann sig mitt inne i en hel skara af tjänsteflickor, hussjungfrur och kokerskor, i alla slags

Matsalarne & Caféet
74 Drottninggatan, 1 tr.

anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

"Kvällen" och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka fördelen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

Alla förvånasöfver sin
Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad å fat. Här buteljerdar och mousseradt å maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.**Goda Viner: 1 kr.**

1/4-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Böcker

och

hela Boksamlingar

uppköpas till höga priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel

62 Drottninggatan 62

(emellan Mästersamuelsg. och Bryggargatan.)

Huru

stanna maskiner och transmissioner

ögonblickligt?**Afkopplingsapparaten****"Pi"**gör detta säkert på mindre än
en sekund.**Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,**

Centralpalatset, Stockholm

På resor

medföres fil. doktor P. Håkansson Salubrin af alla, som försökt det mot skoskaf, ömma fötter, sår, tryck, muskelförsträckningar, insektstyg, hudsjukdomar eller som lärtvärdera det som toalettmiddel.

OBS. Glöm icke att medtaga det flaskorna medföljande omslaget! Salubrin kan nu möjligen komma att behövas för något ändamål, hvarför vi icke förut behöft använda det, och då kan det vara nödigt genomse beskrifningen, om vi skall kunna begagna Salubrin på ändamålsenligt sätt.**OBS.** Mot användande af godtyckliga efterapningar varnas.

Salubrin tillhandshålles i Parfym-, Specceri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.**T. I. Magnussons****Snickeri**

2 Upplandsgatan 2

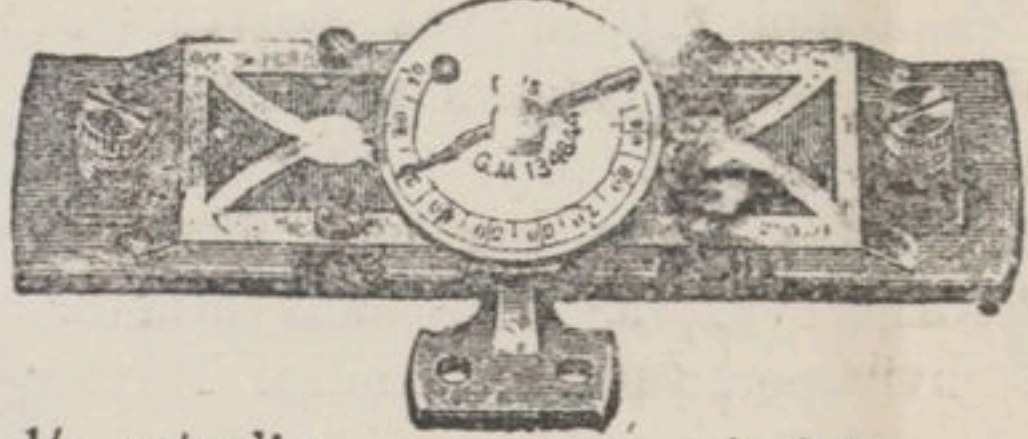
Allm. Telefon 125 63

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandallarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.

Inställbar för hvarje värmeegrad från 10—100 grader C.

Prof mot kr. 4: 50 franco

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Svenske är återkommen

och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret

St. Badstugatan 25.

Stockholms

Kafferostrnings- &**Kryddmalningsfabrik**

Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!

Snabb expedition!

Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Bröderne Ljunggren.

Handels- & Fabriksaktiebolag.

Möbel- & Sängklädesaffär.

Ständigt lager af bättre och enklare Möbler.

Kladda Turk. Divaner fr. 45 kr.

Prima Fjäder i balar å 75 öre pr kg.

Barnvagnar, Liggfötojer.

Fördelaktiga månadsinbetalningar.

Durable Möbler till 1 rum för 100 kr.

18 Kl. Södra Kyrkogata 18.**Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,**

Stockholm,

rekommenderar sina tillverkningar af:
Kapsylor i alla storlekar och utstyrlar för buteljer, flaskor och burkar.
Stanliol i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser, slät eller pressad, i olika mönster.**Tennuber** för oljerifna färger, fernissor, salvor gummlösning o. d.
Raktvåletuler.

Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.

Färm och omsorgsfull leverans.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderlyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 % lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.**Rich. Söderströms**

Skrädderietablisement

38 Tegnérsgatan 38

(2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Valsorteradt lager af in- och utländska tyger. Elegant facon. Vålgjort arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Mänsskläder och Skodon

billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m., m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljas.

OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljas till enastående billiga priser.**E. FILÉNS Försäljningslokal,**

38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner

har nu öppnat sin nya, moderna

Specialaffär för théer

uti huset

6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.

Allm. Telefon 60 69. (A. R. B. 817) Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.

Smakfulla och eleganta till billiga priser.

Förlofnings- och vigselringar modernaste facon.

Juvelerare M. Andersson

Biblioteksgatan 1.

Hrr Rökare!Vid behof, besök cigaraffären
29 Odengatan 29. Tidningar, Papper och Skrifmateriel till billigaste pris.
Cigarer och Cigarvetter i parti och minut. Allm. Tel. 65 04.**"HEUREKA",**19:de århundradets förnämsta bläckhorn!
Ingen afundstning af bläcket. Sparsam förbrukning af bläcket. Absolut damfritt. En påfyllning räcker månadstals.
Pris 2 kronor. Säljes endast i
Stockholms Pappershandel, Jakobsgat. 28.**För Villaägare!**

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogenköket väljar besvär och oftast os, acetylenköket Rex däremot ersätter gasköket och är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behövas då, hvarje acetyलगaskök alstrar för uppvärmning nödig gas. Rexverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogenkök samt betydligt billigare än lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.
Order torde insändas till**Acetyलगasverket Rex,**
Generalagentur,
Stockholm.**I DAGENS FRÅGA:**Hos oss har utkommit och finnes
att tillgå i alla boklädor:

I. FLODRÖM:

UNIONENS TILLKOMST

OCH

UNIONSdokument.

En historisk framställning.

Pris 1 kr. LJUS FÖRLAG.

Jumbärligt för hvarje hushåll!

"Vädda Hyllremсор"21 olika mönster, tvättäkta färger. Äro efter tvättning lika vackra som nya. Säljas i hvarje välsorterad Bostättningsaffär & i
Stockholms Pappershandel,
Jakobsgatan 28. Rikstel. 71 43.**DIVERSE.****Biljardaffärerna**

(Allm. Tel. 126 02)

Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2

rekommenderas.

S. A. Adolffson.

Östermalms Reparationsverkstad

Karlavägen 16

— C. F. JOHANSSON —

Stockholm.

Rekommenderar sig till utförande af:
Byggnads- och Möbelsnickeri, Husreparationer, Polering, Boing, Svarfning, Glasmästare- och Tapetserarearbeten m. m.

Alla slags Emaljerade skyltar tillverkas.

Symaskiner & Velocipeder

repareras utmärkt väl, 2 å 3 års garanti.

Finare antika saker, såsom Ljuskronor, Lampor, Solfjädrar, Broscher m. m. repareras.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sklm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från landsorten. Transporterar pianon, res- och fräktgods. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtrödda uppdrag. Mångårig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 t. m. — 9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m. Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

Illustreradpriskursat med
bruksanvisning
öfver Sani-
tära Parisernyheter m. m. sådes en
hvar fullt diskret mot 20 öre från

E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr
dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-
orten portofritt mot insändande af beloppet
i frimärken. E. Söderström,
32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.**OBS!** i förhållande till kvaliteten äro priserna de
billigaste i Skandinavien**Franska Gummivarer**

billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,

Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.

Etablerad 1888.

Franska**Försiktighetsartiklar**Svamp, Lifmodersprutor, Suspensorier
m. m. billigast i parti och minut. Pris-
kurant med bruksanvisning, mot porto.**FRANSKA GUMMIDEPOTEN,**

O. M. Andersson,

Norrländsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Affären grundlagt 1893. R. T.

KVÄLLEN

SÖNDAGS-AFTONTIDNING.

Utkommer hvarje Söndags eftermiddag kl. 1/2 6 e. m.

Stockholm, Gullberg & Hallberg, 1903.

N:o 16.

Redaktör och ansvarig utgivare: MAGNUS V. MANNER.

STOCKHOLM, Söndagen den 17 Maj

Lösnummerpris 10 öre.

1903

REDAKTION:

Vallingatan 12 (hvard.). A. t. 70 42. Kl. 2—3.
David Bagares gata 3 (sönd.) A. t. 72 40. Riks 44 63.

Annonspris.

Första sidan 2 kr. pr cm.; efter texten 60 öre pr cm.; inuti texten
90 öre pr cm., med 25 proc. förhöjning för särskild plats.

Annonsemottagning:

A redaktionen och i Allm. Tidningskontoret vid Gustaf Adolfs torg.

DISTRIBUERAS

af Allm. Distributionsbyrån, Drottninggatan 41.
Allm. Tel. 60 31 o. 57 25. Rikotel. 7 59.

Kvällen utkommer hvarje söndag kl. half 6 e. m. och innehåller alla in- och utländska nyheter som influer utgifningsdagen samt behandlar i omväxlande skämtsam och allvarsam form den gångna veckans offentliga händelser.

Kvällen är skeptisk emot åtskilligt som går och gäller för högtidligt och storartadt här i landet och kommer att mottaga uppsatser af författare i olika riktningar utan annan censur än den tryckfrihetslagen bjuder.

Prenumerera på "Kvällen".
Och glöm ej att annonsera i "KVÄLLEN."

Prenumerera på "Kvällen".

Ärade läsare! Från den 1:ste april ha vi beredt dig tillfälle att för en ringa penning försäkra dig om »KVÄLLEN» hvarje söndag. Du behöver då ej frukta det obehagliga predikamentet att »KVÄLLEN» redan är slutsäld, då du vill köpa den. Ditt »aseri de söndagskvällar», detta inträffat, har bestämt oss att vara tillmötesgående mot dig.

PRISET är så obetydligt som kr. 4:75 för helår, 3:75 för tre kvartal (från 1:sta april till årets slut) 2:50 för halfår och 1:25 för kvartal, utom postarvodet i landsorten. I Stockholm får du »KVÄLLEN» fritt hemburen på söndagsaftermiddagen, om du anmäler dig, helst skriftligen, men äfven pr telefon allm. 70 42, kl. 2—3, på »KVÄLLEN» redaktion, Vallingatan 12. I landsorten behagade du vända dig till k. postverket som då lämnar dig tidningen måndag morgon.

En tillfällig ledare.

Ärade läsare, låtom oss vara vänner. Jag antager, att du är i ungefär samma ställning som jag. Du kan inte påräkna någon större inkomst på att i riksdagen rösta för eller emot Grängesbergsköpet af Gellivaregeschäftet. Du är nämligen liksom jag icke riksdagsman. Tja — då är ju ingenting att göra åt saken.

Du har säkerligen med samma glädje som jag iakttagit, att farbröderna ökat våra årliga skatter med 5 à 6 millioner under namn af maltskatt. Vi betala ju dem med glädje — det är med en ytterligare stegrad vördnad vi skåda på löjnanterna i snobbrännan, när vi veta, att deras 7 karats guld på kragen betecknar en extra utgift af 2 öre för vår pilsner — och 75 öre för vår hela punsch sedan!

Låtom oss ropa ett lefve för Boström och Meyer. Den förre är ju känd i orten — framför allt i orten, de kalla honom Gnoström där — den senare är från Karlshamn. I Karlshamn tillverkas god punsch men staden har politiskt ett stort fel — den tror inte på Meyer. Karlshamnarne säga, att herr Meyers finansiella talang blott visat sig

i att han från driftiga förfäder ärft en affär, hvilken han, såsom söner stundom för sed hafva, icke kunnat sköta. I följd häraf och med Herslows nåde blef han således finansminister i detta arma land — till minister duger man ju alltid. Nå, herr Meyer har på ett år lyckats öka våra skatter med samma belopp som man annars behöft tio år att lura på oss. Han är således en storhet af rang.

Är herr Westring lika duglig? Så heter, ärade vän, en af de andra storheterna, herren till Östanå sökte upp, då han skulle bilda sin ministär. Han, — vi kalla honom så innan han blef minister — hade genom trohet och flit arbetat upp sig till justitieråd och inom högsta domstolen är ju alltid folket pålitligt, så herr Boström tog honom, kanske litet obesedd. Nu har emellertid vår gemensamma vän och ädle gynnare Paul Petrus Waldenström fått andra kammarens tillstånd att fråga herr Westring, huru det går med samtrafiken mellan vårt rikstelefonnät och allmänna telefonnätet i Stockholm. Och hvad skall herr Westring då svara? Icke är frågan allt för svår. Litet hvar har ju sig bekant, att kung Knut

Från säsongens musikevenemang.

Herr Svedelius.

Fröken Keyser.

På utfärd med Dion-Bouton-motorbåtar.

(Se täkten.)

[Anton Blomberg foto.]

[Anton Blomberg foto.]

Från Cirkus Varieté.

Bröderna Villand.

lig ökning, sedan vi blefvo så krigiska af oss här i landet. Inte för att debetsedeln är det värsta, som de vackra militärerna kosta oss, det mesta tages ju i tullar och bröd — och socker — och punschskatter och slikt, men bortåt 100 millioner om året skola vi i alla fall skrapa i hop, knappt mera än 5 millioner som vi äro, statare och hamnarbetare inberäknade och alla hustrurna och barnen medräknade. Då hafva de liberala representanter vi valt i Stockholm med herr Staaff i spetsen utfunderat, att allt det där gör ingenting, vi kunna vara glada och nöjda ändå, bara vi få en militieombudsman — en ämbetsman till.

Du tycker kanske som jag, att ämbetsmän äro mycket hyggligt folk, men icke har man just någon glädje af dem. Den halft komiska, halft tragiska figur som kallas justitieombudsman — nå, tragiken har då på senare tider icke varit stor — räcker tydligen icke till för Jonatan Olssons adept. De vilja ha en ren farsfigur till, som bättre motsvarar den politiska utbildning de inhämtat i vår gamle vän Offenbachs skildring af furstendömet Gerolstein. Här har du som jag resultatet af vårt lifliga politiska intresse vid sista valet — eller har du märkt någon annan följd af frisinnet storartade seger i Stockholm vid nämnda val? I så fall hoppas jag du för vänlighets skull meddelar mig det, jag har nämligen ingenting lyckats upptäcka.

A. P. Danielson.

Mutad eller icke mutad?

Nytt betydande och uppseendeväckande dokument.

En granskning af hans förmögenhetsförhållanden.

Redaktionen af »Kvällen» har från inierad person fått mottaga nedanstående inlägg i den intressanta frågan: A. P. Danielson — mutad eller icke mutad? Af skäl, som i nästa nummer skola framläggas, betraktar emellertid icke redaktionen detta inlägg som det sista, afgörande i frågan.

Hr Redaktör!

Utan att vilja svära på A. P. Danielsons obesticklighet, och af personlig erfarenhet medveten om att penningbegäret var ganska starkt utvecklad hos honom, skulle undertecknad dock — om också blott som en gård af aktning för en riksdagsman som säkerligen i fråga om kvalifikationer för sitt mandat gick utpå flertalet af dem som nu sitta i vår Andra kammare — vilja vedervåga ett försök att visa att det väl ändå icke kunde vara så himlastorlunda belopp han blef "mutad" med, som hvad Ni, hr Redaktör, låtit påskina i den både pikanta och intressanta artikeln "Sverges Panama."

A. P. Danielson mottog sin fädernegård skuldfri, utvidgade den sedan genom inköp af flera hemmansdelar och utförde på sin egendom omfattande odlings- och jordförbättringsföretag. Samtidigt var Danielson från en mycket tidig period ombetrodd de flesta i orten förekommande arfs- och boutredningar samt auktioner, en verksamhet, som han äfven sedan han blifvit riksdagsman fortsatte att utöfva. Den inkomst han hade af densamma kan i genomsnitt uppskattas till minst 2000 kr. pr år. Nettobehållningen af hemmanets afkastning — lefnads- och driftkostnader sålunda frånräknade — torde i

Wallenberg är intresserad i allmänna bolagets ryska affärer — låtom oss således hoppas att han har välvilja äfven för samma bolags svenska affärer. Och det är ju icke obekant att herr Knut Wallenbergs universella anläggning äfven räckt till att visa intresse för telegrafstyrelsen, som är konkurrenten i detta fall. Förty bör frid och försoning varda det tecken, i hvilket äfven detta mellanvarande uppgöres. Sålunda bör herr Westring kunna visa sig som lika stor statsman som herr Meyer och herr Boström icke hafva annat än heder af de män han dragit fram.

När vi nu, ärade vän och läsare, i samförstånd hunnit så långt, skola vi då icke som vänner kunna tillåta oss ett litet skämt med den liberala Stockholmsbänken i andra kammaren? Om vi behandla så fint folk som Boströms och Wallenbergs skyddslingar efter vårt eget tycke, så nog kunna vi behandla Jonatan Olssons folk tämligen ogeneradt, icke sant?

Följaktligen, låtom oss tala om militieombudsmannen. Som du, ärade vän, har dig bekant, så har vår personliga tjänst i vapenrocken ökat till åtta månader och framför allt har vår debetsedel visat en obehag-

DIAMANT-CIGARRETT.

DIAMANT-CIGARRETT.

Hôtel Hamburger Börs

Restaurant, Kafé & Festvåning

för Bröllop, Middagar & Soupéer.

Nyreparerade resanderum till moderata priser.

Dagligen Kaffe- & Aftonkonsert

af Möller Berthelséns Salongsorkester. Vördsamast

Clues Andersson.

(A. R. B. 7815.)

Hôtel Rydberg

Taffel- och Aftonmusik.

Björn Halldéns orkester.

Restaurant Metropol.

Restaurant & Café Riche

Teatersupé och Sexa.

medeltal hafva utgjort minst lika mycket pr år. Summa 4,000 kr. om året. Under loppet af 10 år skulle sålunda ensamt det räntebärande kapitalet hafva stigit till 40,000 kr. (1880).

Under 1880-talet företogs en omfattande hypoteksvärdering & en mängd hemman. Arfvodet för dels värderingarna, dels befattningen med lånens uttagande belöpte sig i medeltal till 100 kr. pr lån, hvilket efter en låg beräkning af 30 lån om året gör 3000 kr pr år. Hemmanets årliga nettoaffkastning understeg med säkerhet under dessa år icke 2000 kr., och en lika stor summa måste åvenledes årligen hafva influit genom auktioner, arfskiften, konkursutredningar m. m. Detta gör under 1880-talet en inkomst af 7,000 kr. pr år eller 70,000 kr. för detta decennium. Beräknas räntorna å detta kapital under 7 år, från 1890, till blott 4,000 kr. — mindre än 6 procent lär dock Danielson icke ha nöjt sig med; han lånade ut sina pengar förståndigt —, inkomsten af hypoteksfärfärer och enskilda göromål till 2000 kr., nettobehållningen af jordbruket fortfarande till 2000 kr., så gör detta en årsinkomst af 8,000 kr. eller för 7 år 56,000 kr. 40,000 + 70,000 + 56,000 = 166,000 kr. Det är vidare känt att Danielson, under de senare åren af sin lefnad, på fastighetsspekulationer tjänat vid olika tillfällen 5,000, 3,000 och 1,000 kr., summa 9,000 kr. Slutsliffran går alltså upp till 175,000 kr.

Betydande räntebelopp ha här lämnats ur räkningen och torde kunna kvitteras med den stora, verkligt hjärtliga gästfrihet, som alltid utmärkte Danielsons hus, och med det underhåll han kostade på sina två söner under deras vistelse vid läroverket i Kalmar. Hans riksdagsmannarärfvode har icke håller tagits med, då det väl, trots den sparsamhet som nog torde hafva utmärkt Danielson liksom en stor del andra landsortsriksdagsmän under vistelsen i Stockholm, till största delen slukats af utgifterna för vivre och resor.

Naturligtvis hafva siffrorna i ofvanstående beräkning icke anspråk på att vara precisa, men posterna äro i och för sig faktiska och siffrorna hafva all sannolikhet för sig, grundade som de äro på den kännedom om Danielsons ekonomiska ställning som mångårig affärsberöring med honom gifvit, samt äfven på slutsatser, som kunnat dragas af hans muntliga yttranden.

I Danielsons hemort — som äfven är undertecknads — väckte den jämförelsevis stora förmögenhet, han lämnade efter sig, icke någon förvåning, då man med kännedom om Danielsons skaplynne och storartade arbetsförmåga var på förhand öfvertygad om att han skulle efterlämna vackra summor.

—r—r—r—

Annonsera i

Kvällen,

Stockholms enda

Söndagsaftontidning.

DAGSKRÖNIKA.

Grefve Carl Snolsky har enligt hvad »Kvällen» erfarit från Sofiahemmet i natt fått några timmars sömn samt i dag kunnat mottaga något litet föda. Hans tillstånd inger starka farhågor, alldenstund han besväras af stor mattighet.

Grefven skötes närmast af professor J. Åkerman och doktor Th. Hwass.

*

Den antarktiska undsättningsexpeditionen. Det belopp af 50,000 kronor, som, utöfver det af k. mt af riksdagen äskade anslaget, ansågs böra anskaffas genom enskilda bidrag för att i första rummet för undsättningsexpeditionen räkning användas, har enligt meddelande från professor Nathorst nu blifvit fulltecknad.

*

Vid den instundande vårfasten å Skansen, hvilken tager sin början lördagen den 23 dennes och fortgår därpå följande söndag och måndag, torde bland alla de många sevärdheterna och förlustelserna »Sommarteatern» bli ett mycket lockande nummer. Å denna teater, som blir förlagd till Tivolipuppängen, komma, under direction af den populäre Frödingstolkaren ingeniör Hugo Duhs, flera välkända artister och amatörer att uppträda. Teatern bjuder på ett program, som går under titeln »Trädgårdsfäst», anordnad i den i Stockholm ju så moderna och omtyckta Überbrett'l-stilen. Ett besök torde följaktligen väl löna mödan.

*

Sångsällskapet T. T., Thalias Tjänare, hvilket som bekant under Erik Åkerbergs ledning vid sin första debutkonsert i Stockholm påskdagen i Musikaliska Akademien gjorde stormande lycka, ämnar under pingstdagarna göra en sångartutflukt på tränne dagar.

Pingstdagen hålles en konsert å Gäfle teater enligt samma program som i Stockholm och anandagen ger sällskapet en stor populär konsert i kyrkan i Gäfle efter delvis nytt program och endast kören — med och utan solo. Tredjedag pingst konserterar T. T. i Västerås domkyrka, hvarvid det nyinöfvade kyrkoprogrammet begagnas. Sällskapet har efter sin sista konsert fått en ny god akquisition i andra basstämmen med Helmer Nygren, väl bepröfvad och tränad stöttepinne i O. D.

*

På hennes majestät drottning Sofias namnsdag i fredags flaggades allmänt i huvudstaden, utom från kammarherre Sagers lilla begravningskonfekthus vid Strömmen.

Var det slarf, hr Sager, eller skulle det vara uttryck för något slags devot opposition, exempelvis mot hennes majestäts välkända religiositet?

*

Våra store män.

»Kvällen» påpasslige och i sina uppgifter alltid pinsamt korrekta notisjägare meddelar följande detalj ur en af våra största författares intimare lif:

Verner von Heidenstam besökte i torsdags eftermiddag apoteket Morianen vid Drottninggatan, där han inköpte 20 stycken ricinolja kapslar å 2½ gram.

*

Originellt påhitt.

Enligt hvad »Kvällen» erfarit kommer Normalms kageklubb att under sommarmånaderna förhyra Brunkebergstunneln för att under några timmar på aftrarne utöfva sin hälsobringande idrott på den förtärliga snöräta banan. Diverse arrangemang (tillhyggande på väggarna af återloppsriknor m. m.) skola vidtagas i samband därmed.

*

Vi godtgöra i dag mankemanget i förra numret beträffande fröken Keyssers och hr Svedelius' porträtt. Vi ha trott, att det mera skulle intressera våra läsare att få skåda hr Svedelius' drag, sådana de te sig i verkligheten, befriade från den — för öfrigt förtärliga — gubbsmasken. Som synes har hr Svedelius ett ungdomligt och friskt ansikte, som, får man ju hoppas, skall bättre komma till sin rätt i en annan roll.

När vi återge en bild af bröderna Villand på Cirkus Varieté, så är detta icke mer än en absolut nödvändig gård af tacksamhet för de goda skrat, de beredt oss — och publiken — genom sin värligt originella clown-humor, hvaraf det nu för tiden finnes tyvärr allt för litet. Den okonstlade prinsessan Ingeborg skrottade också så hjärtligt åt dem på representationen för några dagar sedan för de kungliga, att hon höll på att skrämma slag på sin skålligen stela omgifning.

»Vårt Land» i själåtåget?

En stormig bolagsstämma.

»Det befordrade prästerskapets organ» — för att nu tala med Harald Wieselgren — har under senaste året förestedt skvallerlystne med mer än ett tacksamt samtalsämne. Först hade vi professor Torelius' hastigt och underligt irakade svåra sjukdom, under hvilken tid en Uppsalabläbandist vikarierade, en blåbandist, hvilken till omväxling med korrekturläsning som ett vildt djur rasade mot tidningens få och för dess kinkiga ekonomi skälligen välbehöfiga sprit- och tobaksannonser, men samtidigt varit nog klok att vid affärden från lärdomsstadens vid Fyrisån köpa tur- och retur-biljett. — Så kom professors räddning — just från tobaken, eller kanske snarare från snuset, icke i form af goda annonser, utan hvad bättre var i form af klingande mynt, ett hundradetusen riksdaler. Och vardt så till en tid frid och försoning på »Vårt Land», professorn inställde sina skeptiska utläggningar vid glasens klang af bibelns mera svärtydda ställen och uppenbarade sig i stället i all sin magnificens några timmar på förmiddagen i redaktionsens hörrum mot Klara västra kyrkogata. Med en regelbundenhet och i en pos å la Kaiser Wilhelm I på Berlins slott, hvilken mer än väl berättigade hans upptagande i resehandböckerna som en af Stockholms sevärdheter. Den ursprunglige orostiftaren och bråkmakaren, en hänsynlös och uppåsträfvande intrigmakare, rymde fältet och är nu endast en skugga af sitt forna jag. Allt var som sagt frid och endrätt. Men nu har det börjat gnissla i maskineriet igen. Och när en maskin gnisslar, kan man vara öfvertygad om, att det fattas smörja i oljekopparne. I en tidningsmaskineri af pängar, pängar och återigen pängar det enda smörjemedlet och det är just detta, som enligt initierade personers påståenden nu skall saknas i »Vårt Land». Och när krubban är tom, bitts hästarna. Hvilket ordspråks riktighet beannades vid tidningens senaste bolagsstämma, hvilken varit mycket stormig.

För att riktigt belysa stämmogruftet måste vi emellertid ännu en gång förfoga oss några minuter tillbaka i tiden. När »Vårt Land» i vintras höll på att gå öfver styr och professor Torelius satt som på ryggen af ett rakknifblad, färdig att när som helst glida af, vände han sig i sin stora nöd till extra ordinarie gudsorespråkaren inför hofvet, kyrkoherde Hejman. Ty si, en Herrens tjänare kan vara nyttig till mångt och mycket annat än att mäsas och prädika.

Hr Hejman gick till hr Ljunglöf. Och den stolte prelaten böjde knä inför den rike mannen och bad varmt och innerligt när han hade bedt vid pass en half timme, tog den rike mannen honom vid handen och sade: »Statt upp, du Herrens trogne tjänare, din bön har bevekt mig, att jag intet kan neka dig.» Hvarpå chargé d'affaires Hejman plockade fram värdelösa »Vårt Lands»-aktier till ett nomiellt värde af 100,000 kr, hvilka hr Ljunglöf öfvertog och genast likviderade. Hvarpå den nu åter stolte prelaten skyndade till »Vårt Land» som hr Torelius räddande och välsignelsebringande skyddsande.

Nu hade hr Ljunglöfs mening egentligen varit den, att dessa pängarskulleanvändas till tidningens fortbestånd. Men en redlig och snillrik medlem af vårt Lands styrelse hade kommit på den ljusa idén att begagna medlen till betalande afgamla skulder för att därigenom hos dessa borgenärer öppna ny och god kredit. Och så började helt plöteligt till glad förväning för kreditgifvarne väldiga afbetalningar göras på »Vårt Lands» i regeln långt förut till förlustkontot afskrifna skulder! Sedlarnes mottagare tackade röda — men lofvade i samma andedrag dyrt och heligt att aldrig återupprepa dumheten att ge »Vårt Land» kredit; ty när uppstår väl hämnat en liknande »Vårt Lands»-välgörare? resonnerade de med rätta.

Och när »Vårt Land» pungat ut med större delen af de 100,000 kr. på så sätt, så hade bladet afsevärdt sämre kredit än förtut! Enda resultatet af de stora afbetalningarna!

Nu vardt hr Ljunglöf med rätta förbaskad i sin heliga själ, och så ställdes det till ett våldigt rumor på bolagsstämman. Professorn måste inlämna sin afskedssökän, men när han så begärde pension, si, då brast orkanen löst riktigt på allvar! Ni har misskött tidningsföretaget och är icke värd pension! skreks öfverlyndt, och med tårar i ögonen förklarade hr Hejman, att professorn fört honom bakom ljuset rörande »Vårt Lands» affärer, hvarpå prelaten aflägsnade sig, tvående sina händer.

Allmän villervalla och stort mörker, som ännu icke skingrats af det fasta beslutets morgonrodnad.

Under tiden letar man efter lämplig redaktör och söker skaffa nytt kapital att tåra. Hvilket icke torde lyckas. Hvar dan »Vårt Land» väl en vacker dag torka ihop! till uteslutande blankettryck, hvilken mera lönande sysselsättning en gång under skälligen enkla former från-röfvades Hasse Tollberg, som utförde detta tryck betydligt elegantare.

Att jag så utförligt uppehållit mig vid interiörerna från »Vårt Land» torde finna sin ursäkt i det kulturhistoriska intresse, som detta okristligt omilda rabalder i den kristliga aftonkollegan onskligen erbjuder. Max.

Dans les couloirs de la Chambre:

— Mon cher ami, laissez-moi vous présenter M. X., l'un des hommes d'aujourd'hui qui écrit le plus de bilises. — Bah! Monsieur est journaliste? — Non, il est... sténographe!

(Le Figaro.)

*

Propos de boulevard.

— Le financier Machin aura, paraît-il, son portrait au Salon. L'artiste la représenté dans une attitude familière, les mains dans les poches.

— Dans ses poches à lui? Alors, ca ne sera pas ressemblant.

(Le Figaro.)

Utfärd

med

oberäknade afstickare,

bogsering, kappkörning, middags-

ätning, skåltal, illuminering,

nattliga äfventyr m. m.

Ingen bör komma till denna tidnings förtärlige redaktör och säga att han förstår sig på att profetera i väder och vind bättre än den förtärlige redaktören. Icke ens d:r Ekholm. Kanske möjligen dock stinsen i Fredrikfors på Ljusdal — Hudedikevallsbanan. Ty han är en baddare och öfverdängare ifråga om god känn på kommande snöstomar och vådsamma oväder. Telegraferar han i medio af juli och ordinerar, att snölogarne skolas rustas upp, så lyda honom bandirektören och allt det öfriga järnvägsfolket absolut blindt. Äfven om det skulle vara så vermt, att myggen icke orka dansa, utan sitta och gåspa och flåsa efter en kylig fläkt, och äfven om himlen skulle vara så klar och blå, att man inte ens med kikare skulle kunna upptäcka en molnpänna på höga loftet. Och si, två dagar därefter snöar det, så att tågpassagerarne kunna äta hjortron och bombardera hvarandra med snöboll på en och samma behagliga gång.

Bedaktörens anseende som tillförlitlig väderlekspåman har nu i dessa dagar ytterligare stärkts genom en profeta, som till en början mottogs med de okunniges och fävitkes öfverlägsna löje, men sedermera, då den besannades, vardt föremål för stor och allmän beundran. För en grupp kollegor, som undan de kalla vindilarna och duggregnet i torsdagsmiddag krupit i skydd bakom ett skjul på Skeppsholmen, förklarade han nämligen allvarligt och bestämdt, att det skulle klarna upp inom en half timme och att det skulle bli det härligaste sommarväder på aftonen. De skratade honom midt upp i ansiktet och gjorde sig kvicka på hans bekoftnad. Hvilket dyrt hämnades, såsom längre ned utförligare skall omtalas.

Med mildt våld tvingade han ned kollegerna i de två nya Dion—Boutonmotorbåtar, hvilka Sjö — Express — Motorbolaget ville låta prässen besiktiga under gång. I den mera öppna slogo sig de mera sjöförfarna ned i bekväma korsetolar. I den mera slutna kröpo landtrabbornas fega och ynkliga representanter ihop i skilda vrår och vinklar. Främst bland dem store Sigurd, som egentligen icke tycker om nymodiga uppfinningar, utan hålet håller sig till urgamla inrättningar: såsom smörgåsbord etc. Sigurd placerade sig i fören för att kunna hålla ett vaksamt och miestänksamt öga på den snurrande motorn och för att kunna ge den ett dräpnyp med sin klackringsförsedda järnekkäpp i fall den skulle bräka. Och med en vild dödsångest stirrande fram i blicken.

Hans öfaktet namnlige namne, den blide skalden Sigurd P. Sigurdh, som aldrig får komma upp i ballong och därför försöker att trösta sig med att skriva veka och mjuka värns om Sulcima och öknar och kameler, af hvilket allt han aldrig lär ha skådat någotdera, kunde naturligtvis icke nöja sig med en sämre plats. Hvarför har af pur illojal konkurrenslusta satte sig i fören på vår båt samt höll ett lika mistänksamt öga på dennas rorsman, hvilken var redaktörens själf.

Och så bar det löst. Himmel, hus och vatten flöto ihop i ett enda strek, så rusade vi i väg. En försmak af automobilkörning, hvilken borde vara alldeles förtjusande för kuriråtsförare. Under Nationalmuseibron till Skeppsholmen, genom Djurgårdsbrunnkanalen, ut på de stora vattnen. Stockholm Dagblads notischef, hvilkens största passion här i världen är att grundkugga ärade kollegor, konkurrenter och vänner, när det gäller större uppgifter — hans passion blir nästan alltid realiserad — håller så här på försommarsidan hus ute på Fjäderholmarna där han schackar med småbåtar och omtjårar ökor, hvaraf hans soignerade habit antager en mera uppriskande, än egentligen vällyktande odör. Han skall vara med på allt både godt och ondt och hade nu telefonerat att vi skulle afhämta honom. Men som vi icke nådes att häjda den lilla vidundermotorn, dansade vi först Fjäderholmarna rundt minst en sju, åtta gånger, innan vi sade stopp för den lille ifrige motorns verksamhetslusta.

Hvarefter vi fortsatte mot Djursholm, medan himlen klarnade upp och solen började skina riktigt sommarvarmt. Skicklig styrning i förening med användande af terrängens alla möjligheter kom vår båt att efter en liten kappkörning distansera den mera öfvertäcka, hvilken genast föll till föga och begärde bogsering, hvilket ofööröjligen beviljades för att vi skulle kunna utrona motorbåtarnes bogseringskapacitet, hvilken befanns vara ganska fördelaktig.

Själffa anknytningsmomangen förövegias i högra bilden på första sidan. Den välstoppade säck, som synes i förgrunden, är icke någon säck, utan Sigurds breda rygg, när han lutar sig föröfver för att stoppa in tåten i någon lämplig springa. I bakgrunden synes redaktörens mot himmelen sträckta händer. Anton Blomberg har sedan gammalt ett litet horn i sidan till redaktören, hvarför denne, då han såg Anton rikta ett fruktansvärdt vapen mot sitt hufvud, tänkte utvärka förskoning af den starke genom sin försevarslöshet. Därför: »Hands off!»

På Djursholms nyuppfiffade restaurang hade den nye källarmästaren, hr Gustafsson, anordnat en bättre måltid, som ytterligare uppriskades af Sigurd, som höll tal. Han sa' att han är reaktionär och icke älskar framåtskridande — hvilket vi alla veta — och så trasslade han in sig riktigt ordentligt. Men hur det var så trasslade han också ut sig ganska ordentligt, och slutade det hela som ett litet fyndigt tal för motorbolaget.

Gruppen, som synes till vänster på första sidan, togs efter kaffet, ute på terrassen, som nog blir ganska täckelig, när träden därutanföre hunnit växa upp ordentligt. Längst till vänster sitter Svenska Dagbladets Waldeck, som brukar förtala Skansens värnlösa djur. Därintill, utan hufvudbonad, sitter Aftonbladets mord- och druckningspecialist, som oaktadt det rusliga yrket besitter ett oförbränneligt godt humör. Mannen med hvita bringan och gråanlupna håret är den tjärdoftande notischefen. På bordet sitter den lille, alltför lille hr Gustafsson uppspetad, och bakom honom Vårt Lands — »profens» blide son. Till höger därom, i beskedlig position' en pigg ung man från Socialdemokraten och, med nonchalant vråkgig site, skridskoåkaren Salchow, som på sommaren uteslutande lär sysselsätta sig med att försöka lista ut, hvilka nya snedsprång — på isen han skall göra till vintern.

Stående där bakom synes, från vänster, den grälliberala Göteborgs Handelstidnings Stockholmschef, fullfjädrad Parisimporterad nationalist, som brukar tala om den gode guden, den legitime Konungen och den heliga armén samt dessutom har som raison'd'être att lura in militärhistiska artiklar i det beskedliga Göteborgsbladet. En Allehanda-man samt så hr Giescke, en af pamparne i motorbolaget. Den dominerande Sigurd och den mindre dominerande lille Sigurd alias Sigurd P. Sigurdh. En ung student, ännu utan partifärg. Hr Appelquist, en andra pamp i bolaget. Mannen i resmössan och med den väl världslosa hållningen är denna tidnings redaktör, och vid hans sida står den, såsom sig höfves, ungdomlige redaktören för »Kamratern».

Ett helt litet journalistmöte.

På aftonen illuminerades hela stranden med kulörta lyktor och bengaliska eldar i alla kulörer, hvarjämte en mångfald af raketer och svärmare uppsändes mot det blekblå fästet.

På hemfärden midt i natten hämnades redaktören för middagens skämt genom att vägra styra. Hvaraf följden vardt, att den vikarierande, ovana handen gång på gång körde båten på grund och ofäskligt förde den ut mot Sandhamn. Redaktören var nog vänlig att gång på gång staka af. Som han varit nog knepig att anlägga vinterrock, förfrös han sig icke. När det ljusnade i öster, törnade båten för sista gången på, på Skeppsholmen.

Vid det här laget lär den arma motorbåten vara åtskilligt mör i ryggen. Men den håller, ty den är af godt virke.

Miscellus.

Värkväll på Öland.

Bortom dungarna i väster solen sänkt sin skifva, rödblå öfver himlahvalfvet aftonmolnen drifva. Vinden knappast kärrvets vatten till en krusning tvingar sen han hela dagen vridit väderkvarnens vingar.

Folket frött från dagens sysslor samlat sig i porten för att språka om hvad särskild intresserar orten: rågen och den torra jorden, sådden, sådesprisen, och om »båten», som omsider har fått bukt på isen.

Och på vägen flockar ungdom sig till lek och yra, bollen susar genom luften i en ståtlig lyra, gosseben hvarann i snabbhet söka öfverbygga, rop af målbrottsheas röster genom kvällen ljuda.

DÄR MAN ROAR SIG.

Kungl. Teatern.

Kl. 7,30—10,15 e. m.: *På Sicilien. Pajazzo.*

Dramatiska Teatern.

Kl. 7,30—10,30 e. m.: *Kära släkten.*

Svenska Teatern.

Kl. 8—11 e. m.: *Lilla helgonet.*

Vasateatern.

Kl. 8—10,30 e. m. *Lili.*

Folk-Teatern.

Sista föreställningen för säsongen. Kl. 8 e. m.: *I mobiliseringstider.*

Cirkus Variété

Kongl. Djurgården.

Direktion Hofmann-Uddgren.

I dag söndag

Kl 8 e. m. **Stor Gala-**

Föreställning med nytt omväxlande, intressant program.

Biljetter säljas *hela dagen i Cirkus.* Allm. Tel. 55.

Men i flickornas församling,

hör, hvad skrat och tissel!

Värens alltför svala skymning

är för dem ett gissel.

Svala kvällar deras nöje

skulle helt fördärfa.

Blott i ljumma sommarnätter

pojkarne bli djärfva!

Tusen tankar gå på vandring

hän mot sommarns nätter

då på mon emellan kvarnar

dansens stång man sätter,

då fjol och dragspel klinga

vida öfver trakten.

Re'n i tanken flickefötter

stampa lystet takten.

Men det dröjer. Många veckor

ännu här behöfas

innan ången kläds och skogen

hunnit riktigt löfoas.

Hett af längtan unga hjärtat

högt i bröstet hoppar —

Skynda, sol, och koka saften

som kan spränga knoppar!

*

Re'n från Kappelluddens fyrhorn

blänkt börjat glimma,

Skedemosse vällingsklocka

ringer hvilans trmma.

Snart är gatan öfvergifven

af den muntra hopen.

Dystert höjer bort i dungen

ugglan hemska ropen.

Albert Eriksson.

Från parkett.

Arpeska sällskapet — Lill.

Teatersäsongen börjar mattas af och lida mot slutet.

Nu vänta vi endast på norrmännen från Kristiania National-teater — utan tvifvel skall deras gästspel här bli en lysande avslutning på spelåret. Och medan vi vänta ha vi fått hit direktör Arppe med sällskap. Det var rätt roligt att återse alla se'n förr på Vasateatern, näst återseendet just icke präglats af någon entusiasm från publikens sida. Publikten har helt enkelt uteblifvit, underligt nog, men kanske tar det upp sig när det blifvit varmare ute som nu, så att teaterns veranda blir användbar under mellanakterna...

För öfrigt kan sällskapets prestationer icke kallas absolut förstklassiga — vår mening är att om de icke voro finnar och talade med den sjungande brytningen, skulle man ha funnit dem väl enkla för ett gästspel. I alla fall förtjåna, utom direktören själf, fröken Mia Backman att nämnas för en rolig pigroll och allas vår bekanta fru Tschernischin-Larsson för sin länsmanska, som är något öfverdrifven i »Bakom Kuopio», men riktigt lustig och treflig i »Pastor Jussilainen».

Ja, nu ha vi ingenting mer att anteckna för veckan än att fru Hennings spelar i »Kära släkten» och att Vasan har tagit upp den mycket ekvoka »Lili». Det är tur för fru Meissner att hon är så söt, trots allt, ty inte gör hon mycket af sina båda roller i pjesen, hon till och med slarvar litet. Inte får man t. ex. stor tilltro till mormor Lillis stringthet mot sin dotterdotter eller till hennes rigorösa uppfattning i allmänhet, när hon låter den unga flickan uppträ

Ett stort vackert rum

med del i kök, åt sol-sida. Vacker utsikt. Tillträde den 1sta Juni. Billig hyra. Vidare med.: Fru Eva Malmberg, Odengatan 10, 1 trappa upp ä. g.

som ingen ung flicka ens skulle vilja bära och ännu mindre få bära. Nog kan den gamle öfversten erinras om sin forna kärlek, utan att precis behöfva se så mycket af hennes dotterdotters hals. Men det är inte värt att vara för krånglig, pjesen är kvick och nätt i alla fall och herr Eliasson är alldeles ohygglig i sista akten — och det skall han ju vara!

Ruth.

Kvinnohandeln än en gång.

Ett underligt och högst kuriöst genmåle.

»Hvit slafhandel och svart lögn eller En mörk historia i klar belysning» — se där den lockande titeln på en rifvande motskrift, som hr H. låtit författa åt sig till försvar och återupprättelse samt till åstadkommande af en liten bekväm och billig gloria af helgon och martyr kring de blonda (?) lockarne.

Som det höfves ett dylikt rehabiliterings ljungande svar är det salfvelsfullt så det förslår. Samt desslikes till ytterlighet omständligt och hårdragande — när det gäller blomståndigheter. En mycket vanlig advokatfint. Som dock emellanåt förfelar sin åsytade värkan.

Jag kan icke neka mig och »Kvällens» många läsare det lilla nöjet att göra en axplockning ur det underliga genmålet, som uppenbarligen är författadt af något förfallet litteratörssubjekt — om man får döma af stilen och kulissdetaljerna. Skriftens författare har blifvit öfvermåttan upprörd öfver Esk. Kurs beskylldingar mot den änglarene hr H. och så oförderligen satt sig ned till vederlägga detta lömska tal — naturligtvis utan att ta eller få betalt därför, endast af ädel förtrytelse och harm. Och hören nu den anonyme rentvättaren:

»Om man är hederlig karl och vill följa med» hvad som händer — eller icke händer — ja, då måste man läsa tidningar, eftersom ju icke hvar och en är sin egen privata telegrambyrå och allvetande enligt allmän uppfattning är en egenskap, som tillkommer endast Gud Fader personligen!

Ovanligt snillrik reflexion! Och så vidare:

Häpnad var nog den förmimelse hvilken i början hade öfvertaget, men häpnaden fick snart make åt sig för en harm som undan för undan genomsvrades af en hardt nära obeskriflig vänjelse. Vi önskade oss vara ett redskap för den Försyn hvilken alltför ofta är alltför bekväm och långmodig. Och så kom efter ett par minuters fundering den reflexion, hvilken ofta störtar som kall dusch på den öfverhetade hjärnans värme.

Har var ju tydligen fråga om ett mordföresök, en ansats att förgifta och olidliggöra allra minst två människors tillvaro. Då man upptäcker slikt önskar man gärna gå den Allra Högste Domaren i förväg. Och detta är just hvad författaren önskar och vill.»

Nu ett par exempel på hårdragningar:

»Famijjelickan i fråga »låt af en annons locka sig.»

Ordet »locka» i just detta sammanhang förutsätter att hvarje annons om »Lediga platser» och dylikt skulle gå ut på oherderliga eller rent af brottsliga syften. Hvad säga alla hederliga tidningar själfva om ett slikt åskådningssätt?

Det skulle ju, för den händelse man räsinnerar logiskt, föranleda ett både utförbart och olidligt kontrollsystem på alla anonnsexpeditioner. Att nu icke tala om ångslan hos alla dem som af omständigheternas makt nödgas söka dessa »lediga platser.»

Vidare i den falska texten:

Den famijl, där sällskapadamen behöfdes, uppgifves bebo »en rätt elegant våning...»

För sanningenslithetens skull, om det ock på många håll skulle betraktas som oväsentligt, vilja vi meddela att nämnda »rätt eleganta» våning torde räknas bland de elegantaste, stillenligaste och med gedigna konstverk rikligast smyckade privatboningar i Stockholm, hvilket vill säga detsamma som i hela Sverige.

Det roade oss att, för fullständighetens skull, bekräfta denna uppgift, hvars sannfärdighet vi för öfrigt saknade hvarje skäl att betvifla.»

Riktigt elegant!

Och nu några mera delikata detaljer: »Den brutala behandlingen» var rent negativ och begynte först sedan fru H. fått klart för sig flickans oförmåga att verkliga kunna hålla sin matmoder sällskap. Den bestod helt enkelt däri, att den »värda damen» ej tilläts medfölja sitt herrskap vid dess alla besök på offentliga förlustelseställen. Denna oginhet, om vi så få kalla den, hade sin förklaring i vissa grannliga omständigheter, som uteslutande stodo i samband med den »brutalt behandlade» flickans eget personliga uppträdande, som i fysiologiskt hänseende lämnade åtskilligt öfrigt att önska. På grund af en finkänslighet, som hos författaren till dessa rader är starkare ut-

vecklad än hos åtskilliga prässorgan vill han icke lämna några närmare antydningar i denna vanskliga sak.»

Ock så ett litet fint stänk af humor:

»I samma vefva som hon (Eskilstenadamen) hörde Amsterdamsresan omtalas hade herrskapet H. redan beslutat hemskicka den unga sällskapsdamen på grundnen som vi häröfvan, om ock endast delvis, antydt. Man kan väl knappast begära att alla dödliga skola bära sitt kors — i detta fall ett extra huskors (!) — med tålmod.»

Till slut riktar den, som synes, skälligen mångsidige författaren en sidospark åt »Aftonbladet», hvilken ärade kollega jag förvisso unnar icke just allt godt, men hvars ohyggliga och speciella brottslighet i detta fall det går — jag måste erkänna det — öfver min horisont att förstå.

Eller hva tyx:

»Den hufvudstadstidning, som först bland alla Intog den historia, hvilken här på ett, såsom vi hoppas, uttömmande sätt blifvit kommenterad och förseidd med randglossor, var Aftonbladet, Lars Johan Hier-tas en gång i tiden så ungdomsfriska, numera så ålderdomsekröpliga skapelse.

Då bemälda tidning förr i världen blot-tade skandalthistorier, så var det med få, och i slikt fell förlätliga undantag, verkliga sådana. Det fanns i alla fall tillräckligt många prässorgan till kaffekonseljernas uppbyggelse och förlustelse.

Att Aftonbladet denna gång elog snabbhetsrekorden torde dock bero på andra skäl än den allmiera tilltagande ålderdoms-svagheten. Rekordet har kanske sin lilla förhistoria, det är med andra ord en händelse hvilken för de invigde kan se ut som en tanke.

Enligt dessa invigdes mening torde klip-pet nämligen vara ett hämdeförsök — huru klippet måste vi lämna därhän.

För ett par år sedan utkom här i Stock-holm en kort broschyr hemänd: »Ur en gammal landthushållares papper. I. Gref-vinnan och de tre »älskvärda» dottrarna. (Tryckt som manuskript.) »Ifrågavarande broschyr skildrar i en visserligen harmsen, men på tillförliga autentiska dokument grundad form, hur en ansedd svensk släkt under årens lopp begagnat sig af en gam-mal mans trötthet och misserikade god-het för att aflocka denna på gravens rand stapplande gubbe den ena oskälliga ekonomiska fördelen efter den andra.

Nu råkar det slumpa så till att en med-lem af nämnda släkt, som på spinsindan för öfrigt har första rangens litterära tra-ditioner, bär det, om icke juridiska, så dock tekniska, ansvaret för Afton-bladets inrikes notisafdelning, följaktligen äfven för det så kallade klippet.

Författaren till denna broschyr citerar ogärna bibeln (!) Men —

»Hvad göres oss mera vittne behof.»

Sataniskt, öfvermåttan sataniskt! Men samtidigt lite mystiskt.

Genmålet är 15 sidor starkt och kostar 15 öre. Hvilket tack vare den piffiga rubriken bör ge ett ganska godt netto. Så stort kanske till och med att man kan tala om ocker på san-ningsägande.

Right—out.

Melankoli.

Jag sitter i fönstret med sol öfver mig, jag tänker på intet och tillvaron är lycklig, som döden.

Då börjar det surra i hjärnan som ett spinrockshjul och tanketrådarna tvinnas tjocka och långa så man kunde hänga sig i dem.

Men rätt som det är stannar hjulet med en knyck och tanketrådarna skälfta till som telefontrådar i blåst. Och ett ur tre springa de tvärt af och burra ihop sig som brända hår.

Och när jag då sträcker mig efter pennan, för att rädda hvad räddas kan, och rör vid dem för att få dem utredda, då falla de till aska.

Och jag hela känner att det är ingenting och mindre än ingenting och världen

är grå som i en kakelugn i blomstrings-tiden och tillvaron är tung som en olycklig kärlek.

Lifvet pinar mig. Och de förbannade höga kragarna tillåta mig icke hänga med hufvudet så mycket jag vill. Bort med dem, och låt oss återgå till de låga nedvikta, eller till inga kragar alls.

Lifvet pinar mig —: Bort med lifvet! Men den, som icke lever lifvet, har intet lif att kasta bort.

Hvad är då lifvet?

Den frågan är lätt att besvara. Därför lämnar jag den obesvarad.

Coloradobaggen.

Civilingenjör Rosendahls dröm.

Sedelärande berättelse.

Civilingenjör Rosendahl steg en morgon in i herr Korålls rum endast iklädd den korta jägerskjorta som var hans dagskjorta om dagen och natt-skjorta om natten. Hans uppsyn var ofantligt viktig och ögonen sutto så långt ut ur hufvudet att de nästan trängde pincenezen från näsan.

— Förbanna mej, sade han, i natt har jag drömt något gud fader så underligt.

Herr Koråll tyckte icke om att se på de köttmassor, som utgjorde civilingenjör Rosendahls ben, utan tittade i taket.

— Gud fader så underligt, sade herr Rosendahl. Hör du hvad jag säger?

— Jo, sade herr Koråll.

— Jag har drömt om fan och Falstaff och Magda på Runan. Hör du hvad jag säger?

Herr Koråll hörde.

— Jag låg och drömde, att jag var vaken och låg i sängen och att Falstaff stod bredvid mig som jag står bredvid dig nu. Gud fader, vet du, han hade också bara jägerskjortan på sig.

— Jaså, sade herr Koråll.

— Och han svor så djäflaranam-madt. Ja gud fader så han svor! Det var då djäflarna att jag inte kan få va i fred, skrek han. Du din förbannade lilla etterblåsa med din lilla giftiga gadd! Jag ska djäflar anamma lära dig så du ska tappa lusten att skoja med folk som snoppat dylika snorvargar förr! Hut, din djäfla strunt! — Drömde du det där, sade herr Koråll.

— Ja, gud fader, visst! Jag minns hvarstenda ord. Och vet du hvad han svor för, hva? Det var fan — hör du? — det var fan själf, som stod bredvid och stack honom med en stål-penna. Gud fader! Han stack honom i stjärten!

— Stack han honom i stjärten, sade herr Koråll.

— Visst i helvete! Han stack ho-nom i stjärten med en gammal stål-penna.

— Det var en rolig djävel, sade herr Koråll.

— Och så var den fan inte svart-härig, som jag trott. Han var blond och hade likadant skägg som du!

— Det var en rolig djävel, sade herr Koråll.

— Tjockisen stampade och svor och förbannade himlahöggt. Jag ska knäppa dig, din förbannade lilla lus! Jag ska vrida om trynet på dig, din satans drummel, jag!

— Svär inte så himla förbannadt, sade herr Koråll, du kan väl berätta det ändå.

— Ja, men, gud fader, han svor så! Men vet du hvad fan sa åt honom då?

— Nej, sade herr Koråll.

— Din tjocka luns, sa han, det här har du skett förtjänt. Du ska inte skälla ut en stackars uppsasserska när du själf slagit ut punschglaset på dig! Du ska inte dra in dricks-pängarna därför att hon räknat rätt och du räknat galet! Du är ett svin som ingen borde sitta i sällskap med!

— Åh fan, sade herr Koråll. Det var ju precis hvad jag sa till dig i går kväll på Runan.

Civilingenjör Rosendahl tittade stint på herr Koråll.

— Åh nej, säger du det, sade han, åh nej, det är inte möjligt kära bror. Säger du det? Hva?

Civilingenjör Rosendahl tog sig med handen ett tag på det ställe, där hans Falstaff blifvit stucken med stålpen-nan, och gick tyst ut ur rummet.

Bonjour.

En historia om en skomakare och en länsman.

Interiör från en af våra arbetare-förstäder.

En af våra mera revolutionärt lagda med-arbetare skriver följande:

Han är skomakare, arbetar i Stock-holm, men bor i Hufvudsta, har hustru och fyra små barn, och hans små in-komster räcka knappast till att låta barnen äta sig mätta. Huset har aldrig blifvit färdigt, och rummet som han behor är trångt och fuktigt. Men det kan ju inte hjälpas, den fattige får inte ha det bättre. Nej, han har till och med alldeles för bra, tycker staten, skickar dit sitt ombud, länsmannen, och utkräfrer skatt på omkring femtio kronor. Mannen är borta, hustrun gråter, men hvad är att göra? Läns-mannen som representerar statsmak-ten har intet hjärta. Han tar obarm-härtigt och sätter stämpel på byrån och — järnsängen. Så nu får skomaka-ren, då han kommer hem en kväll, lägga sig att sova på golvet, och barnens kläder få kastas i ett hörn på golvet där vattnet som rinner från väggarne samlas i pölar.

Så uppfostrar man »folket» till ord-niing, lydnad för öfverheten och kär-lek till fosterlandet! Och för synda-pängarne som man på detta sätt skra-par ihop bygger man luxuösa hus på det att främlingar som komma på be-sök skola tro att välstånd råder bland folket, sätter upp dyrbara, praktfulla arméer, ställer till baler och midda-gar på slottet, afönar predikanter som med salfvelsfulla tal kunna resonnera bort alla skrupler och låter betalade sängkörer sjunga »ur svenska hjärtans djup en gång en samfäld och en enkel sång, som går till kungen fram».

Men det kan bli andra tider. Fol-ket kan bryta sönder sina järnsängar och förvandla dem till kofotar och bräckjärn. Ingen vet hur långt tåla-modet sträcker sig. Länsmannen i Hufvudsta kan vara säker om att han i sitt blinda tjänstenit kanske sig själf ovetande gifvit en god handräkning åt — socialisterna. Ty dessas af många så fruktade och afskydda läror kunna icke slå rot om icke marken är luckrad och gödslad förut, och detta sker genom framkallande af missnöje. Hvarenda oförrätt om än aldrig så liten begången af en statens tjänare är ägnad att underblåsa missnöjet och underminera det nuvarande samhälls-skicket bestånd. Kom ihåg det hrr länsman och stadsfogdar. Hvad som gifves skall gifvas utan knot, skatten skall uppfattas som en nödvändig och

nyttig utgift, men den får inte göras till en landsplåga, därigenom att den skall tvingas ut af sådana som inte kunna betala, och som äro i sin fulla rätt att neka, då de endast genom ett redan utdömdt, abderitiskt taxe-ringsasystem blifvit galet uppskattade och af oförstånd uraktlåtit att klaga. Ett sådant förfarande skall straffa sig själf.

Man kan nog också på detta sätt få ihop pengar för att hjälpa till vid utrustandet af en stor armé, och en grann armé, men om manskapet inte eldas af fosterlandskärlek och vördnad för öfverheten så kan det hända att hela den väldiga apparaten i farans stund kan svika. Tänk på det innan ni tar ifrån den fattige hans få och surt förvärfvade ägodelar och lämnar honom ensam med fyra tomma vägar i hans fuktiga, redan förut till bostad otjänliga kyfte som ni i stället borde elda torr och bekläda med Compo-board — på statens bekostnad. Men jag talar för döfva öron, jag vet myc-ket väl att om det inte strede mot anständigheten skulle ni ta af honom kläderna också och låta honom gå naken till sitt arbete.

Ja, detta är historien om skomaka-ren och länsmannen. Den afslutas, som ni ser, med en liten didaktisk anrättning, kanske till och med en smula härdsamt. Jag tror dock att ni behöfver litet sådan mat åtminstone om ni är länsman eller har att göra med fattig folk, men — den som är mätt förstär inte den som är hungrig, säger ett ryskt ordspråk. Det är sannt, och därför skall ni heller aldrig lära er att förstå med hvilka känslor en fattig sate lägger sig ned att sova på ett kallt golf sedan ni beröfvat ho-nom hans liggeplats.

Lambico.

Kött af mitt kött.

Jag vill taga din själ intill mig

i lidelsens hetta och storm.

Jag vill pressa i mina armar

dit väsens smekande form.

O, tungt som min dystra längtan

går mitt blod i smärtsamma slag —

jag vill taga din själ intill mig,

i dig vill jag dränka mitt jag.

Och tung och stark som min längtan

är min kärlek till dig i din hand.

Kom till mig i lidelsens stormar,

låt oss födas på nytt i vår brand!

Einar Ekstam.

Vid sjön.

Där ligger den, sjön, med den stora silfverglänsande vattenytan under en tung, strålände men ovädersdiger him-mel. Molnen torna upp sig som en py-ramid på hvilkens topp solklotet älter stort, rundt, bländande. Det är snö i de molnen eller storm, ännu mera storm. Vågorna slå risslande mot stranden. De klinga som glas eller metall. Det ringer för örat som klockklang, men lyssnar man noga förvandlas den till musik, underlig monoton musik, utan någon egentlig melodi. Ryttn och harmoni, stora väldiga accord stigande och fallande äro beständselarlarna i denna egendomliga symfoni som liknar slagen hos ett stort, stort bultande hjärta. Den är utan ord men ändå inte utan mening. Där är intet, och där är allt — nästan allt.

Biljarden

10 Holländaregatan 10

rekommenderas.

E. A. HASSEL.

Ständigt ger den mig nya intryck, ständigt föder den nya tankar. Och tiden, tiden, den hvirflar bort...

Jag tycker mig åter vara i barndo-men, allt hvad som hänt mig sedan dess är glömdt eller såsom det icke var-it. Jag satt ofta och lyssnade till vä-gens sång när jag var liten, vid en hafsvik långt ute i skärgården. Precis så-som nu fast det inte är hafsvågorna som nu bryta sig vid mina fötter. Jag satt där om morgonen då solen gick upp. Jag satt där på kvällen då solen gick ned bakom den smala landresan i väs-ter. Jag satt där då himlen var blå och hafvet genomskinligt och klart som kristall. Jag satt där då himlen var svart och vågorna stora och tunga som rullstensblock vältrade in öfver den suc-kande stranden. Jag hade nästan glömt bort det alltsammans nu, men med hvarje våg följde ett nytt minne, och slutligen stod min barndom så tydligt framför mig att jag började gräva bland stearne-r som om jag varit tjugu år yngre.

Men jag såg upp. På andra sidan det solglänsande vattnet låg en liten ö. När vågorna rörde sig upp och ned såg det ut som om den gungade där ute. Två yvriga tallar reste sig som master. Såg jag fel? Nej, ön seglade verkligen fram öfver de solbelysta vågorna. Jag såg att den seglade, men den kom in-genstans. Det var bara vågorna som drefvo, drefvo, drefvo med vinden fram mot min plats. Men mina tankar fingo en annan riktning. Barndomsminnena sjönko i det solglitrande djupet och ändå syner mera allvarstunga drogo fram. Tidens hjul rullade hastigt bort och jag måste följa med, men i bak-spår bar det mot tidsåldrar som länge sedan varit.

Enslig låg den där sjön, skimrande i solljuset. Mörka furuskogar kringgärdade den. Likadan sedan århundraden, år-tusenden tillbaka låg den midt inne i vildmarken speglande samma himmel, samma sol. Jag förlorade alldeles kän-ningen af min egen tid, det fanns ju ingenting som påminde mig om den, och jag väntade för hvarje ögonblick att få se ett drakskepp sticka ut ur någon vik. Ibland antog till och med den i fjärran blånande holmen formen af ett vikingaskepp som för fulla segelussade fram. Men så försvann illusionen.

Jag ville att sjön skulle berätta mig någonting om fordomtina händelser, och jag lyssnade och lyssnade, men kunde dock ingenting förnimma.

Men, tänkte jag till slut, hvad är ett människolif, ett människoöde för sjön, en bubbla, en hviskning. Visserligen kunde den nog berätta om den ville, men det blefve ju endast ett återupp-repande af den gamla sagan om tungt arbete, tårande längtan, lek och barn och barn och lek. Den äldrade fiskaren som ror ut med sina bragder har den sett som barn sätta ut sin första bark-båt. Sedan dess har han hela sitt lif tillhört sjön, fått sin föda af den och sin glädje. Den har hört kärlekssjuka hviskningar utbytats mellan den unge drängen och den unga pigan under hem-färden från fiskegrundet under stilla, varma julnätter, den har sett den unge mannen svalka sin brännheta panna med dess kalla vatten och hört honom för-tviflad mumla eder mellan tänderna och den har sett flickan öfverlämna sitt i lördnord födda barn åt den tystlåtna böjlan, och den har troget bevarat hvar hemlighet glad eller sorgen, och om den också i stormnätter då dess känslor svallat öfver sjungit ut hvad den vetat

efter Curvalsa huset. Hvem som helst kan visa er dit.

Fru Javout gaf honom brevet, som var ett slags pass för honom. Han stoppade sin trofé på sig, öppnade beslutsamt dörren och begaf sig ned, där hans förföljare stodo på lur.

Kommen till andra våningen träf-fade han på två soldater, som gingo ned igen med oförrättadt ärende. De hade troligen icke fått några vidare upplysningar hos hyresgästerna. Under denna tid af efterspaningar brukade folk gå omkring i husen och på en slump fråga dem de mötte:

— Finns det något misstänkt här i huset?

Och vid ett nekande svar gingo de därifrån, för att göra samma fråga litet längre bort.

Då Roderic mötte infanteristerna, af hvilka en bar korporalstecken, sågo de på honom och på hvarandra. Han sade helt lugnt, utan att vänta på att bli tillfrågad:

— Jag skall gå ett ärende.

Och han visade fram brevet, hvars utanskrift och sigill isynnerhet full-komligt lugnade korporalen, som af-lägsnade sig efter att ha gjort hon-nör.

I Frankrike, där vi nästan alla äro söner af lifegna, känner man sig ofri-villigt gripen af vördnad inför ett

adelsvapen, isynnerhet om det är i rödt lack.

Aronelli skulle ha varit lika säker vid den undangömda rue de la Chaise som utomlands, och det betyg på en klanderfriandel, som fru Javout gifvit honom, kunde till en del tjäna honom som pass inne i markisens hus. När han nu emellertid trängt igenom fiendens linier, tänkte han på sin höjd behålla det, för att ha det till hands att afvärja en ny fara med. Men när han kom till hotellet, där han bott sedan två nätter, fick han på trotto-aren se en pojke, som stod och pas-sade på honom och som hastigt hviskade, i det han gled förbi honom:

— Man söker efter er!

Han gaf sig icke till att tacka, utan efter ett hastigt helt om började han åter irra omkring i alla möjliga krokvägar. Men nu började han känna sig ordentligt trött, att på detta sätt strida för sitt lif. Han erfor denna fysiska och andliga utmattniing, som driver en sedan länge förföljd män-niska att gå till första bästa polis-vaktkontor och säga:

— Här är jag! Ni kan ta mig nu.

Om det icke varit fråga om annat än att få ett antal kulor i kroppen, lagom många för att göra slut på det hela, skulle han säkert ha på sådant sätt påskyndat upplösningen. Men

sig vid allt, heter det, till och med vid en dödsdom, och med så mycket större skäl, om domen fäls i *contumaciam* mot en anklagad, som be-stämmdt föresatt sig, att icke infinna sig den dagen, då den skulle verk-ställas.

I värsta fall skulle han packa in vid första tecken till alarm. Han bar alltid på sig de tio tusen francs'en, som återstodo honom af hvad han fått för sin Druid, ty pengar äro hufvud-saken vid alla rymnningar.

För att döda tiden och slippa tänka hängaf han sig helt och hållet åt sköt-seln af sina hästar. Det svåraste var, att han måste vara tillsammans med de andra tjänarne, och alltid höra dem tala illa om sitt husbondefolk. De kunde tala om fröken de Curval i ett språk så rätt, att han rasade i sitt sinne. Det var icke endast det, att de tillåto sig säga saker, som voro sårande för hennes rykte, utan jung-frurna gifvo betjänterna detaljerade beskrifningar på hennes axlar och ben, och med deras grofva uttryck kunde sådant ibland bli mera förolämpande än de mest illvilliga hänsynftningar.

Han hade ännu icke märkt, att han redan visste mycket om henne. Men han var konstnär, och hvad kokerskan kallade magerhet, var i hans ögon just den smidighet och elegans, som gör

mig. Från tjugu francs till fyrtio är det femton. Var så god och lämna de femton. Jag skall ge er ett kvitto, och om ni inte blir nöjd, skall jag lämna igen dem.

Ett par dagar förut hade Roderic rakat af sig mustaschern, för att göra sig så oigenkänlig som möjligt. Han såg sig i en liten suddig spegel, som hängde på väggen, och tyckte att han med sitt slätrakade ansikte möjligen kunde gålla för befälant. Genom de femton francs'en blif det med ens mycket godt förhållande mellan frun och honom. Han läde dem på pulpet-hörnet med en beredvillighet, som kom hans aktier att stiga flera våningar högre hos fru Javout. Det var rekommendation nog, att han genast så galant drog fram pangarna.

Hon bad Roderic sitta ned och för-fattade till markis de Curval ett mycket salfvelsfullt bref, som hon diktade högt för sig själf, för att hennes skyddsling också skulle få njuta af det.

— Herr markis!

Jag tror mig kunna rekommendera och svara för denne unge man, som bär fram dessa rader.

— Han heter...

Hon lyfte upp hufvudet.

— Hvad heter ni?

— François Borel, svarade Roderic,

Vice Häradsbörjningen
KARL MAGNUS LIND
 (Innehafvare af Im. Sellins Advokatbyrå)
 Regeringsgatan 3, Stockholm.
 Rättgångar, Inkasseringar, Bouppteckningar m. m. Billigt arvode.
 Allm. tel. 44 20. Rikstel. 27 88.

Ölstugan Malta,
 Stureplan 6.
OBS! Lämpig supélokaler för teaterbesökande.

så har det inte funnits någon som förstätt den, ty sjöns språk är annorlunda än människornas, än har den icke lärt sig att tala med ord, men hvad tjänar också ord till då i ljudet af ett enda böjesväll kan inrymmas allt hvad som kan talas, tänkas eller kännas.

Skratt har den hört, då ungdomen lekt på vretarne i sommarkvällen, tårar har den samlat upp då flickorna på hemfärden böjt sig ned öfver suderna. Danslåtar ha om söndagskvällarne sväfvat bort med den lätta genomskinligt tunna dimman och skott ha ljudit och blod har blandat sig i och grumlat det klara vattnet om höstkällarne när gräsänderna blifvit flygfärdiga. Men allsammans är väl gömdt där nere på djupet ditiingen människa lefvande tränger, väl gömdt tills stormen rör upp vattnet och för upp till ytan hvad som dvalts på botten och låter det ljuda än genomträngande som dombasunståtar än svagt som klangen af glas eller silfverklöcker. Nu är det klockorna som klinga, och jag vet att i den monotona sången inrymmes allt — nästan allt — som kan talas, tänkas eller kännas, men det är så väl sammanblandadt att jag inte kan särskilja det. Lätt känner jag dock: vemod är hufvudtemat. Det är inte den vilda förtviflan, som af intet kan tröstas det är en stilla resignerad smärta. Livet är tungt, är den enda text jag kan finna, livet är tungt; halfva livet är natt, resten — molnhöljet.

Och jag skådar bort öfver det gråa silfverglänsande vattnet, bort mot den blågråa landremsan på andra sidan, höjer blicken upp mot pyramiden och solklotet på dess topp, som, medan jag suttit i tankar, dolt sig i ett huckle af varmt guldglänsande skvar. Tjocka strålknippor slå likt eldflammar ut ur molnhöljet, tränga dunsterna åt sidan och rödja vägar, breda vägar för ljus och lifskraft åt olika håll af firmamentet.

Lifvet är tungt, suckar dyningen, som slår mot stranden, bedöfvad som den är af stormens stentorsstämma och med sin sargade rygg ännu svidande af den obetvingliges piskslag. Hvilken kontrast häremot utgör ej det från himlen mot jorden meddelade ljuset. Livet är skönt, tycker jag mig tydligt se skrifvet i de breda ljusstrimmorna, skönt och härligt och väl värdt att levas. Och för den, som utan att bländas kan se in i solen, är dess tyngd blott en saga, för honom är det som en öfver klöfervallarne bortrusande västanfläkt, allt för lätt blott och för hastigt svinnande.

Fågelvänner.

Gå och bese
Stockholms Fågel-och Akvariehandel
 No 10 Mästersamuelsgatan No 10

Rikhaltigaste urval af Sång- och Praktfåglar, Akvariefiskar. Krokodiler, växter, Akvarier, Burar samt all slags föda. 3 st. guldfiskar med kupa 2 kr. sändes endast mot förut insänd likvid. Priskurant mot porto. Exemplar och priser de fördelaktigaste i landet.

OBS! 10 Mästersamuelsgatan 0 OBS!
 Allm. Telef. 101 33.

Matsalarne & Caféet
74 Drottninggatan, 1 tr.
 anbefalles i hågkomst hos hvar och en som vill spisa bra och billigt.

Och jag satte mig upp, sände ännu en sista lång, lång blick ut öfver sjön, fördjupade mig därefter i skogen som likt ett förhänge drog sig döljande samman, och så begaf jag mig hem med klangen af vågorna länge klingande i mina öron.
Amadeus Bianchini.

”Kvällen” och Helsingborgsutställningen.

Egen utställningsredaktion.

Kvällen kommer att under hela den tid, utställningen i Helsingborg pågår, ha en särskild redaktion i utställningsstaden. Hvarje nummer skall innehålla en lättläst skildring i ord och bild, icke blott af utställningens sevärdheter och nyheter, utan också af det glada lif, som ger en alldeles särskild karaktär åt en dylik »storstad för några månader.»

Kvällen skall särskildt distribueras i Helsingborg under utställningstiden, hvarför vi påpeka för delen för de firmor som ämnat utställa, att

annonsera i Kvällen.

Försök på.

(För »Kvällen»)

Korsgåta.												
a	a	a	a									
a	a	a	a									
a	a	a	a									
a	b	b	b	d	d	e	e	f				
i	i	k	k	k	k	l	l	l				
l	l	l	n	n	n	n	n	n				
r	r	r	r									
s	s	t										
t	u	u										

Omflytta bokstäfverna i ofvanstående korsgåta så, att de lästa vertikalt som horisontalt bilda 3 ord.

1:sta En maträtt
 2:dra Kvinnonamn
 3:de En näringsgren.

Lösningar:

Från »Kvällen» den 10 Maj.

Rebus.

Öfver-naturliga före-teelser före-komma under-stundom på v-år jord.

Palindrom.

Manna.

Huru
 stanna maskiner och transmissioner
ögonblickligt?
Afkopplingsapparaten
”Pi”
 gör detta säkert på mindre än
en sekund.

Sam. Lagerlöfs Maskin-Byrå,
 Centralpalatset, Stockholm

Böcker

och
hela Boksamlingar
 uppköpas till högsta priser.

Björcks Antikv.-Bokhandel
62 Drottninggatan 62
 (emellan Mästersamuels- och Bryggargatan.)

Alla förvånas
 öfver sin

Champagne 2 kr. pr helbut.

Importerad af fat. Här buteljerad och monserad i maskiner, köpta direkt från Reims.

OBS. Ännu en tid.

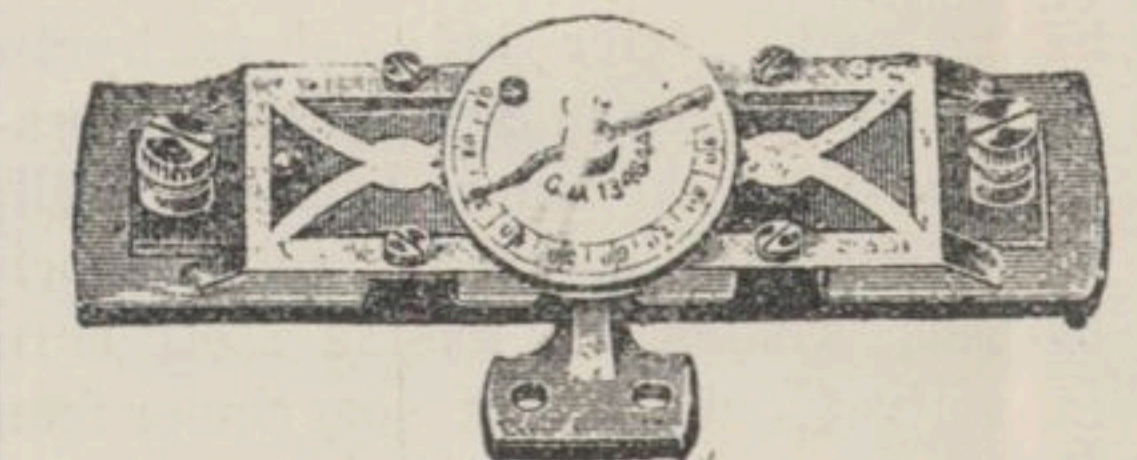
Goda Viner: 1 kr.

1/2-but. utan glas.

H. Prien,

2 Barnhusgatan. — 20 A Gref Thuregatan.

Nytt! Nytt!

1/2 naturlig storlek

Automatisk brandallarm »Oscar» för affärshus, banker, sjukhus, skolor, mek. verkstäder, spinnerier, väfverier, sågverk m. m. Absolut tillförlitlig.

Installöfver för hvarje värmegrad från 10—100 grader C.
 Prof mot kr. 4: 50 franco.

Ingeniör Georg Epstein, Stockholm.

Stockholms
Kafferostrnings- &
Kryddmalningsfabrik
 Artillerigatan 5.

Tidsenligaste maskiner!
 Snabb expedition!
 Billigaste pris!

Allm. Tel. 181 62.

Bröderne Ljunggren,
 Handels- & Fabriksaktiebolag.
Möbel- & Sängklädesaffär.
 Ständigt lager af bättre och enklare Möbler.
Kladda Turk. Divaner fr. 45 kr.
 Prima Fjädrer i balar af 75 öre pr kg.
Barnevagnar, Liggfästöljer.
 Fördelaktiga månads-
 inbetalningar.
 Durabla Möbler till 1 rum för 100 kr.
18 Kl. Södra Kyrkogata 18.

Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken,
Stockholm,
 rekommenderar sina tillverkningar af
Kapsyler i alla storlekar och utstyrsar för buteljer, flaskor och burkar.
Staniole i alla format och tjocklekar, silfverglänsande, färgad i olika nyanser,
 slät eller pressad, i olika mönster.
Tennruber för oljerfina färger, fernissor, saltvör gummlösning o. d.
Raktvåletuler.
 Utmärktaste fabrikat. Billigaste prisnoteringar.
 Färm och omsorgsfull leverans.
Aktiebolaget Svenska Kapsylfabriken, Stockholm.

Östermalms Skrädderiaffär

13 Gref-Thuregatan 13

rekommenderar sina tillverkningar af allt hvad till skrädderiyrket hör

Nya Säsongtyger för Våren

inkomna och emottagas beställningar nu före säsongens början till 20 %
 lägre priser än vanligt gällande.

OBS! Adressen 13 Gref-Thuregatan 13.

Rich. Söderströms
 Skrädderietablisement
38 Tegnérsgatan 38 (2:a huset från Uplandsgatan).

Rekommenderer sig till utförande af allt hvad till yrket hör. Väl-sorterad lager af in- och utländska tyger. Elegant facon. Vålgjordt arbete garanteras. Affärsprinciper: Reel behandling! Billiga priser! Allm. T. 167 99.

Dagligen nyrostadt Kaffe!

Goda, absolut rena och välsmakande blandningar från Kr. 1: 20 pr kg.

Specialité: Grand Hôtels blandning å 2: 80 pr kg.

Germundsons Kaffe- & Theaffär,

Storkyrkobrinken 9. Malmskilnadsgatan 34 A. Odengatan 71.

Manskläder och Skodon
 billigast!

Vår-Rockar, såväl nya, af modernaste snitt, som begagnade från 2 kr. Kostymer från 10 kr., Skodon, Ur, Halsdukar, Skjortor, Paraplyer, Hattar m. m. m. m.

Allt till utomordentligt låga priser! Obs. en stor del af öfverblifna panter säljes.
OBS! Ett stort parti Prima Svenskt Nysilfver säljes till em-stående billiga priser.

E. FILÉNS Försäljningslokal,
 38 Smålandsgatan 38

M. S. Kobbs Söner
 har nu öppnat sin nya, moderna
Specialaffär för théer
 uti huset
6 & 8 Biblioteksgatan 6 & 8.
 Allm. Telefon 60 69. (A. R. B. S 17) Rikstelefon 57 99.

Konfirmations och Lysningspresenter.
 Smaktulla och eleganta till billiga priser.
 Förlöfnings- och vigselringar modernaste facon.
Juvelerare M. Andersson
 Biblioteksgatan 1.

För Villaägare!

Uppseendeväckande Nyhet.

— Patent —

Hvarje husmoder vet hur viktigt ett gaskök är i hushållet. Fotogenköket välar besvär och oftast os, **acetylen-köket Rex** däremot ersätter gasköket och är färdigt att tändas då så erfordras, inga gasverk eller explosiva apparater behövas då, hvarje acetyलगaskök alstrar för uppvärmning nödig gas. Rexverket som gaskök är alldeles ofarligt, lättkött och transportabelt, ej större än ett vanligt fotogenkök samt betydligt billigare än lysgas i underhåll. Pris pr st. kr. 20.
 Order torde insändas till
Acetyलगasverket Rex,
 Generalagentur,
Stockholm.

I DAGENS FRÅGA:

Hos oss har utkommit och finnes
 att tillgå i alla boklädor:

I. FLODSTRÖM:
UNIONENS TILLKOMST
 OCH
UNIONSDOKUMENTEN.

En historisk framställning.
 Pris 1 kr. LJUS' FÖRLAG.

På resor

medföres fil. doktor P. Håkansson Salubrin af alla, som försökt det mot *skoskap, ömma fötter, sår, tryck, muskelsträckningar, insektssting, hudsjukdomar* eller som lärtvärdera det som *toalettmiddel*.

OBS. Glöm icke att medtaga det flaskorna medföljande omslaget! Salubrin kan nu möjligen komma att behövas för något *ändamål, hvarför ni icke förut behöft använda det*, och då kan det vara nödigt genom beskrifningen, om ni skall kunna begagna Salubrin på ändamålsenligt sätt.

OBS. Mot användande af godtyckliga efterapningar varnas.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speri- och Färgaffärer. Partilager hos

Geijer & C:o, Stockholm.

Svenske är återkommen
 och säljes i alla Cigarbutiker samt från hufvudlagret
St. Badstugatan 25.

DIVERSE.

Biljardaffärerna

(Allm. Tel. 126 02)
 Stora Vattugatan 1 & Karlavägen 2
 rekommenderas.
S. A. Adolffson.

Klara Expressbyrå

(Inneh. C. A. Rydberg)

11 Stora Vattugatan — Sthlm.

Ombesörjer flyttningar såväl inom hufvudstaden som till och från land-orten. Transporterar pianon, res- och fraktkods. Förstklassig sjukbår och sjukstol. Full garanti för anförtröddas uppdrag. Mång-årig praktik. Absolut nykter, van och pålitlig personal. Byrån öppen 7 f. m.—9 e. m. Sön- och helgdagar 7—11 f. m.
 Rikstel. 66 67. Allm. tel. 61 92.

T. I. Magnussons

Snickeri

2 Upplandsgatan 2

Allm. Telefon 125 63.

Verkställer större och mindre

husreparationer, butiks- o.

kontorsinredningar.

Snabbt. — Reelt. — Billigt.

Illustrerad

priskurant med bruksanvisning mot porto.
 Öfver *Sant-tära Parisernyheter* m. m. i rudes en hvar fullt diskret mot 20 öre från
 E. Östberg, Klarabergsgatan 56, Stockholm.

Franska Gummiartiklar,

inlagda i cigarettfodral, säljas till kr. 2 pr dussin. Extra prima, 3 kr. Sändas till lands-orten portofritt mot insändande af beloppet i frimärken. **E. Söderström,**
 32 Jakobsbergsgat. 32, Stockholm. Allm. Tel. 643.

OBS! I förhållande till kvaliteten äro prisen de billigaste i Skandinavien

Franska Gummiivarer
 billigast.

Priskurant med bruksanvisning mot porto.

K. A. Strömberg,
 Jakobsbergsgatan 11, Stockholm.
 Etablerad 1888.

Franska

Försiktighetsartiklar,
 Svamp, Lifmodersprutor, Suspensorier m. m. billigast i parti och minut. Priskurant med bruksanvisning, mot porto.

FRANSKA GUMMIDEPOTEN,

C. M. Andersson,

Norrlandsgatan No 18, Stockholm.

A. T. Affären grundlagd 1893. R. T.

som hållit detta namn i beredskap, i händelse det skulle behövas.

— Han heter François Borel. Han har redan haft plats hos...

— Hvar har ni haft plats?

— I Touraine, hos greve de Brignolles, svarade han; han kom just för ögonblicket ihåg en adelsman med det namnet, hvilkens byst han modellerat för sex månader sedan.

— Ni är väl hemma i edra stycken?

— Äh nej, hos greven hade vi nästan ingenting att göra, mumlade Roderic, som var mycket nervös af att fortfarande höra gevären skramla.

— Hos markisen blir det mer, sade hon och skref vidare:

Han har förut haft plats hos greve de Brignolles, som tyvärr icke kunde få behålla honom längre. Han har beskrifvit honom för mig som begåfvad med de mest utmärkta egenskaper, och med en redbarhet, som trotsar alla prof.

Jag tror icke, herr markis, att jag går för långt om jag säger, att jag ger er en verklig skatt i denne unge man.

Jag skall alltid skatta mig lycklig att få erbjuda herr markisen mina tjänster.

Herr markisens ödmjukaste tjänarinna.

Nadine Javout.

ATTONDE KAPITLET.

Drömmar i stallet.

Under en och en half månads fängelse i de Curvalska spiltorna hade Aronelli väntat på ett pass. En företagsam person, som efter majdagarna slagit sig på tillverkning af pass för flyktningar, skulle ha skördat en kolossal förtjänst. Men man kan inte förutse allt. Dessa pass, med hvilka de som behöfde en gräns mellan sig och sina förföljare ibland lyckades lura någon efterlåten myndighet, hade blifvit så sällsynta och eftersökta, att det var nästan omöjligt att snappa åt sig något, utan underverk af sinnrikhet och list.

Aronelli hade dock en fristad. Det var mer än han kunde hoppats på. Han skulle stanna där i stallets dunkel till dess bevakningen slappnade något. Men olyckligtvis slappades den inte. Efter dessa fjorton dagar af kringflackande och oro tycktes honom denna smula lugn, trots gödseln, som idealet af välmåga. Under en veckas tid lyssnade han spändt till hvarje knarrande i porten, men sedan blef han mera bekymmerslös. Man vänjer

han var icke ens säker på att bli fasiljerad, och han såg sig själf, efter den naturligtvis oundvikligt fallande domen, släpas från fängelse till fängelse med sådana ofrefliga tillbehör som handklofvar, kädjor och fångvagnar, och han såg sig knuffas hit och dit af fångvaktare, skymfas af polisagenter och tvungen att vistas i fängelserum, fulla af ohyra.

Dessa utsikter skrämdde honom icke, men de äcklade honom.

Och när han nu inte hade någon fast punkt kvar, när han dref omkring kors och tvärs utan mål, utan plan, alldeles viljelöst, så styrde han rent mekaniskt sina steg mot den enda gata, hvars namn fastnat i hans minne. Och framemot klockan två på middagen kom han så till det Curvalska huset, som han inte kunnat glömma, då fru Javouts bref påminde honom om det hvart ögonblick.

Ridknekten, som hade fullt upp att göra med att skura spiltorna och borsta hästarna, sedan hans medhjälpare flyttat, satte genast kvasten i handen på Roderic. Och så gick det till, att Roderic Aronelli, bildhuggare, belönad med silfvermedalj på Salongen 1869, dekorerad vid Buzenval, blef stallknekt.

Hon ville utan tvifvel genast draga fördel af den oemotståndliga verkan hennes epistel måste göra, ty hon sade strax därpå:

— Ni kan bestämdt begära fyrtiofem francs. Men då blir det två och femtio åt mig. Är ni med på det?

— Ja, naturligtvis, svarade bildhuggaren, och tog utan vidare fram hvad hon begärt.

— Nej, nej! Inte nu! Inte förr än ni talat med markisen, sade kommissionsfrun, som alldeles häpnade inför hans lediga sätt att dra fram pengar.

Men när Roderic dröjde att taga dem tillbaka, lade hon dem till de andra och lugnade honom med dessa ord:

— För resten får ni ju igen alltsammans, om ni inte får platsen.

Hon lade in sitt rekommendationsbref i ett mycket elegant kuvert (en särskild sort, som hon använde, när hon skref till fina hus). Hon kunde inte motstå stoltheten, att få lacka igen det med ett vapenprydt sigill, den sista resten af äktenskapsbyråns adliga glans.

— Hvar bor markisen? stamade Roderic.

— Rue de la Chaise, i Faubourg Saint-Germain, ni behöfver bara fråga